

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BLAAGAARDS SEMINARIUM

1859-1934

BLAAGAARDS SEMINARIUM

1859 - 15. JUNI - 1934

BLAAGAARDS SEMINARIUM

FESTSKRIFT

VED

SEMINARIETS 75 AARS JUBILÆUM

HERTZ - BOGTRYKKERGAARDEN

1 9 3 4

*E*n Kreds af ældre og yngre Lærere og Elever fra Blaagaard traadte i Fjor Efteraar sammen for at træffe Forberedelser til at fejre Seminariets 75-aarige Bestaaen.

Det er det sidste „Jubilæum“, ved hvilket man tør paaregne, at Seminariets ældste Periode, den Jeppe Tangske, vil være talrig repræsenteret. Vi har derfor ment det rigtigt nu at fremdrage Minder fra de forgangne Aar og i Fællesskab glæde os over dem ved en festlig Sammenkomst.

I nærværende Skrift har vi søgt at løse den første Del af denne Opgave. Vi har ladet gamle Elever give os levende Billeder af deres Tid og dens Mænd; vi bringer en Række Afhandlinger af Mænd, der er eller har været knyttet til Seminariet; og endelig har vi fremskaffet et biografisk Oplysningsstof vedrørende Lærere og Dimittender fra Seminariet, hvorved vi har gjort Skriftet til en Kilde, hvorfra alle Blaagaardister kunde øse Oplysninger om gamle Kammeraters senere Skæbne, i saa stor Udstrækning som det har været os muligt at tilvejebringe dem.

Festkomitéen.

B L A A G A A R D

Af Ejner Mortensen

Igennem Dagenes Mylder klinger
en Tone varm — en livsalig Sang —
om unge Drømme paa lette Vinger,
om Kildevæld, der i Vaarfryd sprang.
O, fagre Tid, da vi stærke mødtes
til Vækst og Virke fra Bo og Stavn,
da Sindet gløded, og Aanden fødtes,
den Aand, der lyser i Blaagaards Navn!

Da spired' grønt, hvad laa gemt i Dvale,
de spæde Tanker, det spage Mod,
thi „frit at tænke, at tro og tale“
med gylden Skrift over „Gaarden“ stod.
Her tændtes Smilet i Vennelaget
med Huld og Helse for Slid og Savn,
og Sangen løfted' sig under Taget:
en Pagt blev sluttet i Blaagaards Navn.

Du gamle „Gaard“ mellem graa Kaserner,
end fylkes Ungdom om Bog og Ord,
og Blikket søger de lyse Stjerner,
og Sæden saas, hvoraf Fremtid gror.
Til frigjort Liv og til frejdig Færden
vi sendtes ud fra din milde Favn —
en Hær af Søønner i Skolens Verden
er Værn og Vidne om Blaagaards Navn.

Vil Mørket blinde og Verden svige,
og tumled Tiden med Fædres Arv,
vor Tro skal lutret af Mindet stige —
hvad Ungdom næred, er Manddoms Tarv.
Saa længe Vaaren i Danmark løves
med Gry og Grøde til Folkegavn,
i Skolens Værksted en Daad skal øves
til Friheds Ære i Blaagaards Navn.

SEMINARIETS GRUNDLÆGGER

ET BIDRAG TIL JEPPE TANGS BIOGRAFI

Af JØRGEN BANKE

Som falleret Gaardmandssøn skulde jeg selvfølgelig læse til Dyrlæge, men da en Hest ved sit Bid befriede mig for et Led af min højre Tommelfinger, fandt jeg det raadeligst at gribe til Pædagogikken, som formodentlig gav mig større Muligheder for at beholde Resten af Fingrene. En skønne Dag stod jeg da i Jeppe Tangs Kontor paa Blaagaards Seminarium Ansigt til Ansigt med en af den glade Grundtvigianismes største Personligheder. Jeppe Tang manglede to Aar i 70, og var saaledes 47 Aar ældre end jeg, men ikke desto mindre paa mange Maader mere ungdommelig. Han sad i en Gyngestol og bakkede løs paa en lang Pibe, saa der stod store, sure, tykke Skyer over hele det mærkelige lange smalle Lokale, der dels var Skolestue, dels Forstanderens Kontor. Han havde graat Haar med en svær Lok lagt ned over det skaldede Sted og et Skæg, som mindede om Frederik den Syvendes.

Han rejste sig, tog Piben af Munden, lagde Bibelhistorien paa Bordet og greb med den ene Haand fat i min Jakkekrave. Piben holdt han som et Gevær ved Fod, parat til at banke mig kærligt med Hornspidsen i Panden. Hans Øjne lo til mig, alle Rynkerne lo, det smittede, saa vi stod og lo til hinanden, inden Samtalen begyndte.

„Har De nu overvejet, hvad De saa'en igen gaar ind til, unge Mand, har De „Gnisten“ forstoer De derigen?“

Dette var en splinterny Terminologi, jeg her var kommen ud for, jeg kendte den ikke fra Veterinærskolen, og jeg havde aldrig før hørt Klanger af Ringkøbingjydsk, der havde været konserveret i København i saa mange Aar.

„Ved De, at en Pædagog er en Opdrager, forstor De, en Personlighed, der skal forme Sjæle, smaa Barnesjæle, der er som Vox i Deres Hænder derigen.“ Han blev ved med at smile trods de alvorlige Ord.

„Der bliver saanigen lagt et stort Ansvar paa djer Skuldre, unge Mand, en Menneskesjæl er mere for Vorherre end en Hestekrop, men har De Gnisten, Aand, Liv og Kraft forstoer De, saa er det en herlig Gerning, den skønneste i Verden, og dertil kommer, at den Dag, jeg rækker Dem djer Eksamensbevis, da er det fuldt ud saa godt som en Statsobligation paa 30,000 Kr.“

Dermed gav han mig et venskabeligt Stød med Knytnæven mod Skulderen, idet han forsikrede, at det nok skulde gaa, blot vi ordnede vort Liv efter en bestemt Plan, „thi der er nok Frihed her paa Blaagaard, men Frihed under Lov, forstoer De derigen.“

Det er 37 Aar siden, jeg havde disse første Minutter med Jeppe Tang, men den lille Ouverture til mit treaarige Ophold paa Blaagaard staar saa levende for mig som den var opført igaar.

Jeppe Tang havde dengang syv Aar tilbage af sit Liv, men der straaledes Ungdom fra den lille trivelige Skikkelse. Var han i Perlehumør, stod han i et væk og prikkede til en med Knytnæven, naar han satte Punktum i sin Tale, og saa kom den smittende Latter, ingen kunde staa for, med mindre han var blaseret, mavesur eller gal paa Tang for et eller andet af de mange Smaatterier, der ogsaa her var Livets Fyldekalk.

Jeppe Tang talte et mærkværdigt Sprog, et meleret købstaddansk med rullende vestjydske Rrrr, der undertiden blev hængende i de forlorne Tænder, som passede daarligt og maatte suges op i Munden efterhaanden som den stærke Talestrøm havde løsnat dem.

Han havde engang givet sig af med Danskundervisning og skrevet Dansk Sproglære, men det havde sikkert været en meget „sekteisk“ Undervisning — Ordet „sekteisk“ er et af hans egne forstoer De derigen, et af de Ord, han holdt av. Ellers var han en Hader af alle fremmede Substanser i Sproget. „Ens Modersmaal forstoer De derigen skulde være rent og purt, ikke alle disse Forstavelser med be... og ge... det er Tysk forstoer De, og det maa vi saanigen holde os fra. Det er mest dem her Fynboer, der kommer med saadanne Tillæg, de vil ikke forstaa, at det hedder *Styrelse*, de skal ha en *B e* styrelse, men de kan jo heller ikke udtale det bløde d, de siger Grø, Ma og Fa, hvor de skulde sige *Grøer, Majer og Fajer*.“

Han anvendte altsaa det bløde Ringkøbing d, som vel nok kan siges, har en Kende r i sin Tone.

Det var dette løjerlige Sprog, der gjorde ham latterlig hos Folk, som ikke kendte ham nøjere.

Da han kom til København i 1851, var han ikke ældre, end han godt kunde have faaet det affilet lidt, men hans jydske Stædighed og Stolthed havde budt ham at beholde det.

I sine unge Dage havde han sikkert koketteret med dette Sprog ligesom Jens Busk med sit *a* og sin sorte Krave, men i de ældre Aar var det groet saa fast i ham, at det maatte blive, som det nu engang var — et Sprog, der hverken var *Dansk* eller en jydsk Dialekt af dette Sprog, men slet og ret Jeppe Tangsk.

I den Periode, hvor han var Lærer paa Grundtvigs Højskole paa Marielyst, havde han for at udtrykke sig anskueligt faaet fyldt sin Tale med bibelske og historiske Billeder, og det var blevet saa rigeligt med Aarene, at Teksten ofte var for spinkel til at bære alle disse Illustrationer. Han dyrkede Billedtalen, forstoer De derigen.

Naar han kom „højt til Vejrs“, kunde han f. Eks. holde begge sine knyttede Hænder højt op over Hovedet og raabe: „Kender I Debora, Dommerinden Debora, det er min aandelige Kjæreste“. Faldt hans Blik saa paa en maabende uforstaaende Fyr, steg han straks ned og forklarede: „Det er Billedtale, forstoer De, — De forstoer vel Billedtale saanigen“, og derefter steg han paany op, og paa Billedernes Vinger anskueliggjorde han for Eleverne, hvorfor Debora var hans aandelige Kæreste. Tang var jo en sand Discipel af Grundtvig, der yndede ham meget, og med Hensyn til drastiske Billeder stod han ikke tilbage for Mesteren. Tang var saa ræd for ikke at blive forstaaet, at han ofte i sin Tale greb til de forfærdeligste Anskuelsesmidler, der vilde være platte paa ethvert andet Sprog end netop det Tangske.

En Dag kommer Tang ind til en Time og tror, han skal have Sagnhistorie. Han stiller sig ved Bordenden, stryger op i Lokken, alle ser, han er i Humør, og han begynder straks paa en Skildring af en Skjoldmø.

Ordensduksen vil have Ordet for at minde om, at det skal være Bibelhistorie, men det er umuligt at kalde den gamle til Orden, han er inde i Beskrivelsen af Skjoldmøernes Størrelse: „Det er en umaadelig stor Kvinde forstoer I, en Kæmpekvinde med Bryster som Jellingehøjene og Patter som Kakkelovne — kan De se hende for djer indre Blik, De Stibolt?“

Stibolt mener, at hun er af for store Dimensioner til at være hans Type.

Den gamle ler, hele Klassen ler og da Bølgen endelig ruller ud, faar Ordensduksen Ordet for sin Meddelelse, og den gamle sadler brat om til det paakrævede Fag. Alvoren breder sig over hans Aasyn, han laaner en Bibelhistorie, sætter sig og begynder paa de smaa Profeter.

Alle føler, at Alvoren bliver tung og trykkende, den mindste Splint i Maskineriet, og Eksplosionen er uundgaaelig. Den gamles Sind kan ikke taale en saadan Venden op og ned paa Tingene, Hidsigheden har saa let ved at overfalde ham. Aarsag til en Eksplosion udeblev sjælden ved saadanne Lejligheder og den kom da ogsaa denne Gang.

Der sad en dernede i Krogen, bøgende sig over Bibelhistorien for at bekæmpe den opsamlede Latter i Anledning af Skjoldmøen, det var en ærlig Kamp, han vilde i Grunden ikke forstyrre, men da den gamle første Gang tog

Ordet *Habakuk* i sin Mund, lød det saa komisk, at han kom til at tænke først paa Gilke Lorck fra Lybeck, derefter paa Skjoldmøen med Stibolt paa Østergade mellem to og fire, og saa var Kampen tabt. Der kom først et Prust som fra en forkølet Hest og siden en Række Latterkluk, dæmpet med Haanden, saa de lød som Graad.

Tang for op med et Slag i Bordet, vendte et rasende Blik imod den ulykkelige og brølte: „Hwa grin De av, er det Habakuk, De griner av ... hwa?“

Synderen rejste sig og vilde forklare sig, men Latteren havde endnu Magten over ham, og den gamle raabte videre med et nyt Slag i Bordet:

„Ta djer Tøj og go, De er bortvist.“

Der blev stille som i en Kirke, den lattermilde blev bleg af Alvor og Galsskab, tog sit Pikipak, skrævede over Bænkene og listede paa Sutsko bag om Tang og ud af Døren.

Tang trak Vejret med et dybt Suk, tog sin Bibelhistorie og fortsatte med Højtlesning om Habakuk og de øvrige 11 Herrer.

Vredesrødmen svandt lidt efter lidt, det store røde og hvidprikkede Lommestørklæde kom af Baglommen for at tørre Vredens Sveddraaber af Panden. Røsten var lav, den blev mere og mere normal, efterhaanden som hans Tanker fløj for og imod hans egen Tilstand, han var flov. Igen havde han ladet Hidsigheden tage Magten. Han tænkte paa, hvor ofte han havde bedt Eleverne drukne den gamle Adam ved daglig Anger og Bod og saa sad han selv her og lod ham træde Vande.

Det bankede paa Døren, Synderen stak Hovedet ind, idet han udrød:

„Jeg vilde bare sige Forstanderen, at det ikke var Habakuk, jeg grinte af.“

Der gik et forklaret Skær over den gamles Ansigt og han sagde med sin venligste Røst:

„Ja, saa skal det saanigen være Dem tilgivet, gaa saa hen og sæt Dem derigen.“

Det var saadanne Scener, der ødelagde hans Omdømme mellem nogle af de unge. Mange stirrede sig blinde paa hans Billedtale og hans Hidsighed, og der opstod fortegnede Billeder i deres Sind af J. T. A. Tang. Eftertiden har derfor ikke været ham gunstig. Man glemte fuldkommen, hvad han havde været for Ungdommen gennem de mange Aar, og noterede blot hans store Fejl. Man glemte hans Indsatser baade paa Skolevæsenets og den politiske Udviklings Omraade.

Naar Jeppe Aakjær i „Drengaar og Knøsekaar“ giver det Billede af Tang, som den lidt sure, selvoptagne Yngling modtog omkring 1884, glemmer han de gode Sider hos Tang og gengiver kun det snurrige.

Han kalder ham en folkelig Mand med Sans for Økonomi, det kan der være noget om, men naar han skriver: „Jeppe Tang var en underlig ujævn som oftest forvrøvlet Idealist — som havde faaet de grundtvigske eller var det de koldske Undervisningsmetoder galt i Halsen. Ingen kunde tage denne grin-

agtige gamle Buldrebase, hvis Hoved havde en fjern Lighed med Frederik den Syvende, højtidelig. Og hans Undervisning kunde knap ha fortjent dette Navn i en „middels landlig Børneskole“ „forstaar man, at det er en ung Mands ensidige Dom, der i mange Aar har ligget gemt i et Sind, der aldrig følte Trang til mere Lys over Tangs Personlighed, men lod ham ligge i det sure Mørke, hvori Billedet var modtaget. Dette bekræftes yderligere ved, at Jeppe Aakjær føler Trang til at løfte en gammel Avispolemik om Blaagaards Elevkamre op i sine Erindringer.

Som det gik Aakjær, gik det mange andre, der ikke skrev Erindringer, de glemte, hvor mange Tusinde Gange Jeppe Tang havde tilgivet og hvorledes han forstod at glemme. Han fortsatte med at bære over med Menneskenes Fejl til sine sidste Aar, han troede paa det gode i Mennesket, og trods de mange Skuffelser, vidste han, at det gode vilde faa Overtaget i Mennesket, blot de rette Forhold indtraadte.

„Bare de *bekjender*, forstor De, skal det derigen blive dem tilgivet,“ og han tog Konsekvensen af sine Ord.

Han havde engang leveret Sengetøj til en Elev, der havde faaet lidt Smag paa Københavnerlivets Glæder. Denne Elev gik til „Onkel“ med Overdynen tre Gange, Jeppe Tang løste den hjem hver Gang, fordi den unge Mand i Anger bragte Laaneseddelen til Tang og bekendte aabent, hvad der havde ledt ham i Fristelse.

Tang elskede at bruge Ordet: „Frihed for Loke, saavel som for Tor“, og han gjorde meget for at praktisere det.

Medens jeg var Elev, indførte han af denne Aarsag den saakaldte „Selvtilsynsbog“, hvori de unge Mennesker skulde „*bekjende* djer indre Svagheder, De vilde derved faa Frihed under Ansvar, forstoer De, og lettere ved at drukne den gamle Adam ved daglig Anger og Bod.“

En af Eleverne skrev som Indledning i sin Selvtilsynsbog:

Lille Bog, min Tugtemester,
gamle Adams Banemand,
Støvet af hans sidste Rester
paa dit Blad man skue kan.
O, du Ris til Aandens Bag,
klem den gamle Skælm i Mulde
med din Jernhaands haarde Tag.

Det var virkelig Tangs Mening, at man skulde tage Selvtilsynsbogen alvorligt, det var en udstrakt Haand til at pleje Frihed under Ansvar. Enhver skulde opføre sine Forsømmelser af enhver Art, og saa havde Tang ikke noget imod, at der blev filosoferet over Aarsagerne.

Han læste selv disse Smaabøger med stor Glæde og Interesse, baade naar de gav den barokke Komik og den patetiske Alvor. En af mine Kammerater skrev en særdeles fortrinlig Afhandling om en livsfarlig Kamp, han havde bestaaet med en af Tangs smaa Kakkelovne, der fyldte hans Værelse med Røg og havde afholdt Manden fra at besøge Tangs Timer i Bibelhistorie.

Om Tang lod Kakkelovnen ombytte, ved jeg ikke, men jeg tænker, at han har fundet, at Kakkelovnsreparationer ogsaa hørte med til de nødvendige Øvelser i Selvopdragelse. „I er vel derigen bleven for store til, at jeg saanigen skal go aa tørre op ætter jer og gi jer ren Ble po — det er Billedtale forstoer I.“

Han havde selv Evnen til at finde Alvor midt i det komiske, men det blev desværre ofte misforstaaet af de unge, saa en alvorlig Situation for dem tit endte i de mest burleske Farcepartier, hvorved de glemte at handle efter de Løfter, de havde givet. Dette havde Tang aldrig gjort.

Jeppe Tangs Hustru Oline Tang.

Han sluttede sin Læreruddannelse paa Ranum Seminarium under Tre-aarskrigen. Forstanderen, den nationalt begejstrede Historieskriver Ludvig Chr. Müller, havde vundet Tang ligesom saa mange andre unge, og da Tang i 1850 tog Lærereksamen — han blev eksamineret, medens Kampen var haardst ved Isted — meldte han sig derefter straks som frivillig Soldat, men Krigen sluttede før hans Soldateruddannelse.

Det var Krigen, der førte Tang til København og han forlod aldrig senere denne By, før han i 1903 tog til en Søn paa Lellingegaard for at dø.

Tang havde alle Dage været en stor Tobaksryger. Da han i Firserne udfoldede sin største Energi, dampede han løs fra om Morgenen Kl. 5 til sen Aften. I Røg og Damp skrev han sine utallige Udgaver af Ludv. Chr. Müllers Bibelhistorie og Danmarkshistorie, han udgav Katekismer, Kirkehistorier, Sangværker og poetiske Læsebøger. Lige fra 1852 til 1903 fylder han Spalter i „Den danske Bogfortegnelse“ med den lille, den udvidede, den mindre udvidede og den mest udvidede Udgave af Bibelhistorien med eller uden kristelig Børnelærdom, med eller uden Smaabemærkninger — Danmarks Historie i næsten lige saa mange Udgavevariationer og endelig den store 5 Binds Udgave af Ludv. Chr. Müllers Danmarks Historie altsammen ved J. T. A. Tang. Samtidig med denne Udgivervirksomhed tumlede han med et Seminarium med henved 300 Elever og en Højskole paa over 100 Elever, dertil kom ved I. A. Hansens Død en Rigsdagsvirksomhed, der varede til 1893.

„Midt i Venstres Lømmelalder
og ved J. A. Hansens Død,
han med Asa-Kjæft i Gjaller-
hornet gav et vældigt Stød.
Og der blev i Dana-Vang
Glæde over Jeppe Tang“ (Punsch 1890).

Det er klart, at der maatte brændes adskillige Tusinde Cigarer og mange Lispund Tobak under alt dette.

Da Lægen et Par Aar før hans Død bad ham mindske lidt med Tobakken, drog Tang atter Konsekvensen og holdt helt op med Tobaksrygning, men dermed mistede han ogsaa sit gode Humør og han genvandt det aldrig siden.

Da Tangs Forældre var kommen af Gaarden derovre i Vestjylland, havde han fra lille næsten maattet klare sig selv. Først var han Gaasedreng og Faarehyrde, siden kom han i Lære som Engvandingsmester og derefter blev han Biskolelærer, Vandrelærer mellem to Skoler. Da han vilde paa Seminariet, begyndte han først en Faarehandel. Han udstationerede Faar hos Venner og Slægtninge i stort Tal. Naar Aaret var omme, var det gaaet ham, som det gik Jakob hos Laban, han havde en hel Hjord, som blev omsat i klingende Mønt, og saa kom han paa Seminariet, hvor den grundtvigske Forstander prægede den myreflittige og letbevægelige lille Jeppe. Havde han ikke faaet tg i Sang, vilde han have haft Udmærkelse som sin store Klassekammerat Christen Berg, men synge kunde han ikke. Det var saare naturligt, at den unge Lærer opsøgte gamle Grundtvig og blev Stamgæst i Vartov.

Jeppe Tang som yngre.

Grundtvig kom til at holde meget af den lille livlige Vestjyde, og da Marielyst skulde indkøbes til Højskole, fik Tang Fuldmagt for at udføre Handelen. Da J. C. Brandt ønskede sig en studeret Person til Lærer paa Højskolen, sagde Grundtvig, at de havde nok i en Latiner og saa blev Tang og Morten Eskesen fra Bevtoft de to første Lærere paa Grundtvigs Højskole.

Baade Grundtvig og Brandt satte meget Pris paa den livlige Tang og de ventede sig meget af ham, da han vilde grundlægge et Friseminarium for at skabe en vakt Lærerstand, der kunde bringe Vækkelsen videre til det store Folk.

Det er mærkeligt, at man ikke fra de grundtvigske Skribenters Side har faaet en Afhandling om Tang. Han er dog baade direkte og indirekte Skyld i, at det levende Ords Metode eller ikke Metode fik saa mange Tilhængere indenfor den danske Folkeskole. Højskolerne har faaet mangfoldige Elever gennem de venligsindede „Tangenter“, der i Halvfjerdserne og Firserne bredte sig over hele Landet og især i Jylland. En hel Række af vore dygtige Folketingsmænd og Journalister er „støbt“ paa Blaagaard. Man vil paastaa, at Tang ikke havde

nogen særlig Indflydelse paa sine Elever, men det var den dygtige Lærerstab, der prægede „Støberiet“; det kan man altsaa strides om, men det var dog Tang, der skaffede Lærerne, og han kunde dog taale at have Lærere, der var større end han selv, hvilket har knebet for mange andre af vore store Grundtvigianere.

Tang blev gennem sin Virksomhed en meget velstaaende Mand, flere af hans gamle Elever ansaa ham for paaholdende, ja ligefrem fedtet, men det bør han holdes fri for. Han holdt meget nøje over Smaapenge. Naar Eleverne gik i Byen for ham, skulde han nok passe paa at faa alle Toører og Femører tilbage, han sagde aldrig: Behold Resten.

Derimod var han gavmild baade i Nød og i Fest.

En Dag havde han faaet et Brev fra en Datter af en af hans gamle Elever. Hun sad ude i Saxogade og led Nød. Jeg blev ved et Tilfælde kaldt ind paa hans Kontor, og han bad mig under Tavsheds Løfte at gaa ud til hende med 100 Kr.

„Man skal saanigen ikke lade den venstre Haand vide, hvad den højre gør, forstoer De,“ sagde han, gav mig Sedlen i Haanden og skubbede mig ud af Døren med de kendte smaa Puf.

Hvorledes han holdt Orden paa sine økonomiske Sager, var en Gaade for os, vi saa aldrig andet end en lille brun Regnskabsbog, hvor han krydsede os af, naar vi kom med vore Afdrag. Men han havde sikkert noget andet, thi der flød Penge ind til ham fra mange Kilder: Højskole, Seminarium, Forlæggere og Husleje især fra den store Bygning, han paa sine ældre Dage lod opføre paa Grunden ud til Blaagaardsgade 15.

Medens jeg gik paa Seminariet, fejredes Tangs 70 Aars Fødselsdag. Jeg var Redaktør af Elevernes Blad „Blaagaardiaden“, og i den Anledning fik jeg Sæde i en Festkomité af forhenværende Elever, blandt hvilke jeg bedst husker Rosenkjær, den kendte Geolog og Skolebestyrer P. M. Rosendal, der dengang var en af de ældste Tangenter (Faderen til Pastor Axel Rosendal). Det var en stor Komité, der havde Forbindelse dels med Folketingsmand N. J. Larsen, mangeaarig bekendt Lærer paa Blaagaard og Biskop Sthyr, der paa den Tid var Kultusminister. For det første skulde det være en stor Fødselsdag med stor Middag i den nye Gymnastiksal, dernæst skulde der udsendes et Festskrift, og Tang skulde udnævnes til titulær Professor, han var jo forlængst blevet Ridder.

Men det gaar ikke altid, som Præsten prædiker.

Efter at N. J. Larsen havde talt med Sthyr, var det blevet klart, at en gemen Seminarist kunde blive meget, men Professor kunde han kun blive, om han tillige var akademisk Borger, denne Regel blev nøje overholdt og kunde ikke fraviges under nogensomhelst Omstændighed. Sthyr bød paa Justitsraad, Rangen var i alle Tilfælde lige saa høj om ikke højere, hvorfor N. J. Larsen holdt paa, at Komitéen maatte tage mod dette.

Det gamle Blaagaard.

Forstander Jeppe Tang og Hustru omgivet af deres Sønner og Seminariets Lærere i Gaarden i Blaagaardsgade.

Den Aften, dette vigtige Tilbud blev overrakt Komitéen, blev den meget nedslaaet, thi det var et stort Spørgsmaal, om Tang vilde tage imod denne Titel. Komitéen havde til Huse hos Rosenkjær nede paa Aaboulevarden, og det blev bestemt, at jeg som den yngste og mest uansvarlige i „al Hemmelighed“ skulde sendes hen i Blaagaardsgade og spørge J. T. A. Tang, om han vilde være Justitsraad.

„Hva siger De derigen, bitte Mand, Justitsraad, er De gal! Justitsraad, jeg kan jo saanigen slet ikke holde Justits.“

„Forstanderen vil sætte vor Komité i en meget stor Forlegenhed, for Ud-nævnelser er vist i Grunden bestemt.“

„Justitsraad, saanigen, det strider jo fuldstændig imod mine Principper, havde det endda været Professor, men Justitsraad, nej, bitte Mand, De maa gaa igen med et nej Tak til Komitéen.“

Men da jeg fortsatte mine mørke Betragtninger, udbrød han: „Jeg vil tale med min Kone om det,“ og saa steg han op paa 2. Sal til Fru Oline Tang, men han kom straks igen ned paa Trappen, og inden han naaede mig, slog han ud med Haanden og den lange Pibe til den anden Side.

„Det strider som sagt mod min Fortid og mine Principper, det kan saanigen ikke blive til noget, bitte Mand.“

Det var med tungt Sind, jeg bragte Budskabet til Komitéen, men jeg var daarligt blevet færdig med Beretningen, før det ringede paa og J. T. A. Tang med sin vældige Grundtvigianerhat stod udenfor Døren. Han kom som Nekodemus om Natten, forstøer De derigen, han vilde ikke bringe sine Venner i Mis-kredit paa højere Steder.

Da vi første Gang efter Festen havde Time med Tang, kom han meget rask ind ad Døren, idet han udbrød:

„Her ser De saanigen en lille Gaasedreng fra Jyllands Hede, der nu er bleven Justitsraad,“ og saa holdt han en Takketale til os og en Tale til Landinspektør Andersen, der var bleven Ridder i Anledning af sin mangeaarige Lærervirksomhed paa Blaagaard.

Det var ellers en storslaaet Fest med mange prominente Personer, der havde eller havde haft Tilknnytning til Blaagaard. Biskop Rørdam, Undervisningsminister Sthyr, Folketingsmand N. J. Larsen, Henrik Cavling med mange flere. En utrolig Mængde gamle Blaagaardister blandt Landets Lærere havde bestøttet Rejsen til København for at fejre Tangs Fødselsdag.

Det var en ualmindelig smuk og stilfuld Fest med mange Taler og Sange. „Blaagaardiaden“ udgik i den Anledning paa Tryk i Stedet for den elendige Hektografering, og den havde Medarbejdere som Zakarias Nielsen, Henrik Cavling og S. T. Thyregod, dens Titel var tegnet af den nu saa kendte Kunstmaler Lauritz Mikkelsen, og den udgik fra N. C. Rom's Etablissement, hvor Forretningsføreren, Roms Svigersøn, ogsaa var gammel Blaagaardist. Den indledes med et stort smukt Portræt af J. T. A. Tang og Zakarias Nielsens Sang, hvorefter her er et Par Linier:

Mon Manden ej grundig gør med os Kommers
og gækker os alle fra Bispen til Banke.
Det er jo umuligt, at han er halvfjerds,
tænk saadan en Rejsning og saadan en Manke.
Mon ej han vort ærede Selskab fikserer
og lunt med de syv Gange ti jubilerer,
men er kun tres.

En Administrator af første Rang
af With han kaldtes, den Ros er ej liden.
Blandt Kjæmper han ragede op engang
som nu Bech Olsen i Bryderstanden.
Naar Tang blev rigtig i Hovedet bister
da stormed' han løs, selv mod en Minister,
og Sejr han vandt.

Det sidste hentyder til J. T. A. Tangs Kamp for Afskaffelsen af Prostitutionen, hvor han havde en særdeles kraftig Polemik med daværende Kultusminister J. C. H. Fischer. I det hele taget var Terminologien paa Blaagaard præget af Udtryk hentet fra Oldnordens Kamptid og Oldnordens Gudeverden. Tang elskede de gamle Skikkelser og de gamle Navne fra Danmarkshistorien. Selv gav han sine egne Børn nordiske Navne: Dagmar Tang, Niels Ebbesen Tang, Skjalm Hvide Tang, Skjold Tang, Uffe hin Spage Tang.

De eneste, der ikke var glade for dette, var sikkert Børnene selv paa et vist Alderstrin, derimod var hele den øvrige Verden, som var knyttet til Blaagaard, overmaade henrykt baade for de historiske Navne og alle de gamle Symboler. Da jeg f. Eks. bad Henrik Cavling om et Bidrag til „Blaagaardiaden“s Festnummer, fik jeg omgaaende sendt en Vise, hvorefter jeg aftrykker første Strofe:

Hurra for Tang
vi raabte mangen Gang,
og nu han er halvfjerds,
saa raaber vi paa Vers.
Hip, Hip, Hurra for Jeppe
og for hans Søn Niels Ebbe,
for Uffe, Skjalm og Skjold
og for hans Hustru bold.

Der var tre Strofer med samme Omkvæd. Festskriftet redigeredes af daværende Kancelliraad, fhv. Seminarieførstander for Københavns Seminarium Fr. Thomassen, der har skrevet en Biografi af Tang paa 21 trykte Oktavsider, den største, der overhovedet findes. Desuden indeholder Skriftet en Del Afhandlinger af daværende og forhenværende Lærere ved Seminariet, Vers og Erindringer fra gamle Elever. Henrik Cavling skrev en lille Novellette bygget over Stemninger paa Blaagaard fra hans Seminarietid. Den hedder Tangs Hat og er genoptrykt senere i dette Skrift.

Med Tangs Død sluttede Seminariet som fri folkelig Lærestanstalt og gik over til en Seminarieform, der var holdt i en mere almindelig Stil.

Hans Tidsrum var en Epoke i dansk Læreruddannelse, der aldrig kan gentages.

Det var den Grundtvig-Tangske Aand, der hvilede over Blaagaard i de nævnte Dage, der var Brydning og Gæring, der var Drøm og Uklarhed, men Anstalten var alligevel en Smeltedigel, der skabte Handlekraft, Initiativ, og Virkelyst hos Størsteparten af de Lærere, den spredte ud over Danmark.

Bygningen Blaagaardsgade 15, som Jeppe Tang lod opføre, og som husede Seminariet til 1904.

BLAAGAARD UNDER NIELS TANG

AF ALFR. MORTENSEN

Det er blevet sagt et Par Gange, at den danske Folkeskoles Historie kunde skrives alene ud fra Seminariernes Historie. Det er naturligt, at Bevægelser i Skolens Liv sender stærkere eller svagere Bølger ind over Seminarierne. Hvad der har lydt i Skolen ud over Landet, har givet Genlyd paa selv det mindste og mest afsides liggende Seminarium. Mon ikke ogsaa Blaagaard, midt i Hovedstadens travle Liv, kunde give Stof til en Stump dansk Skolehistorie og dermed — i yderste Beskedenhed — et Stykke dansk Kulturhistorie.

Her maa „Tidernes Færd“ vel være afbildet, fuldt saa vel som et Værksted, en Fabrik, en Højskole eller Studenternes Frokoststue er et Udsnit af, et Billede af Tiden. Her er dog nogle unge Mennesker med Haab og Bæven gaaet ind og — normalt — tre Aar efter gaaet ud, formede, uddannede til Skolemestre. Beliggenheden i et Kulturcentrum, i Hovedstaden, har gjort det muligt i særlig gode Perioder at samle en dygtig Lærerstab, delvis Universitetsfolk, der vel kun har haft Seminarieundervisningen som Ekstratimer, men dog har formaet i høj Grad at præge unge modtagelige Sind paa Blaagaard.

Perioden, der her skal omhandles omkring Niels Tangs iltre Person, Tiden 1904—27, har i sidste Halvdel som Baggrund de vældige Begivenheder, der har rystet, styrtet, omvurderet alt.

Først under det optrækkende verdenshistoriske Uvejr og senere med Krigens og Revolutionernes Mene Tekel paa Væggen er der levet et muntert og hyggeligt Ungdomsliv paa Blaagaards Seminarium. Til daglig hørtes ingen anden Torden end Niels Tangs buldrende Røst, saas intet andet, mindende om Kamp og Kanoner, end en Kaptajn af Artilleriet, ret fredeligt docerende den lavere Matematik. Og til Hverdag var ingen anden Skrift synlig paa Væggens sorte Tavle end den jævne og ligefremme, der nogenlunde ensartet har pint eller opbygget danske Seminarieelever gennem det Aarhundrede, der gik forud for Barnets. Skal vi mindes det uundværlige Alfabet! De store og de smaa Bogstaver om og om igen med Tryk i Nedstregen, tykkest midtvejs, indtil de opnaade Betegnelsen Skønskrift og dømtes til Eksamen. Eller Regnestykkerne, der for mange var saa indviklede som Livets Gaade eller lidt til. Hine matematiske Formler og disse Navne fra Historien, fra Plante- og Dyrelivets Mangfoldighed eller fra de fem Verdensdeles Menneskemylder.

Alligevel følte det ikke som sensationelt. Sjældnen var det Tidens brændende Problemer, der beskæftigede Sindene. Men netop derfor tør det vist siges, at det var lidt dansk Aandshistorie, der her mødte de unge Mennesker fra Land og By, mødte dem, som Ungdommen skal have det for at se og forstaa: i Kød og Blod.

Meget Kød og Blod for Resten i Niels Tangs omfangsrige Fremtoning, og om ikke den levende, vækkende Grundtvigianisme paa godt og ondt i Jeppe

til den hidsende Musik, men ikke Penge til at falde for den allermindste Fristelse.

Paa Jonstrup Seminarium, hvor nogle Stykker af os var inviteret op til St. Hans-Fest, kunde man ikke følge den gamle Tradition at brænde „Eksamens-djævelen“. Rode havde forbudt det, og der hviskedes med Ærefrygt i Stemmen, at det kostede 10.000 Kr. at tænde Baal.

Mangen fattig Elev paa Blaagaard har faaet et anskueligt og slaaende Bevis paa Sandheden i den marxistiske Teori om det aandelige Livs Afhængighed af de økonomiske Tilstande: „Sluk Lyset, det maa ikke brænde saa langt ud paa Natten!“ Den Besked har i mangt et fattigt Hjem standset Aandens Vingesus. Saa var det Nat med den unge Oehlenschläger, med Grundtvigs Sværmerier paa Egelykke, Rousseaus mer velstillede Emile eller Beviserne paa Guds Eksistens. De laante, lasede Bøger, der undertiden gik i Arv fra Elev til Elev, maatte lukkes til næste Morgen.

„Den spanske Syge“ rasede som en Pest, som hin sorte Død, vi skulde kende til Eksamen. Den ryddede ubarmhertigt ud. Forbi med unge Haab, unge Liv, skønne Drømme. Muntre Kammerater, dygtige Mennesker, brat og brutalt revet ud af Blaagaards Historie.

Til Blaagaards Historie hører de alle, de Hundreder, der har haft deres daglige Gang nogle gode Aar i det gamle „Lyceum“ i Ravnsborggade Nr. 11 foran paa „det fine Nørrebro“. Hører til med deres Kammeratskab og uskyldige Løjer, der tog hele Fornøjelsen selv, saa de ikke kan fortælles for andre. De er uden Pointe, men fulde af Minder. Hører til med deres Flid eller Dovenskab, deres pinlige Samvittighedsfuldhed eller letsindige Snyderier, saamænd ogsaa med det, de blev til senere. Lidt Glans eller lidt Pletter kan det altid sætte af paa Blaagaard.

Selve Bygningen, „Kjær og Lyngbye's Skole“, kan være ret ligegyldig. Det var ikke et Sted, man boede paa. Ikke en Borg paa Bakken mellem By og Bondeland som Niels Tangs Privatbolig i Emdrup kunde have været det. Man kom som til et Kursus og gik hjem igen, hver til sin Kreds, sit Milieu. En boede til Leje i et snævert Hummer i Dannebrogsgade, hvor der var naturlig Anledning til at diskutere Afholdsbevægelsens Goder. En anden gik hjem til sin Mor, en fattig Enke, der sled for sin Stolthed og sit Haab. En havde sit veludstyrede Værelse i Forældrenes fornemme Lejlighed, hvor man traadte benovet ind men hurtigt fandt sin muntre Natur under Vinens Indflydelse og glemte Diskussionen i Dannebrogsgade. En gik til Kommunistmøde, en anden til stille Møde med Te i K. F. u. M. En til sin Pige, en anden i „Danas Have“ henne paa Nørrebrogade, hvor Rosen i de Tider blussede lovlig stærkt.

Blaagaard laa siden Foreningen med Vesterbros Seminarium og siden Jeppe Tangs Død 1904 en Snes Aar i en skummel københavnsk Sidegade. Til Gaarden var der dog lidt grønt, lidt der mindede om Have, om Naturen, der slumrer under Asfalt og Cement. Der var et Stykke Himmel, af og til blaat, stort nok

til, at en Magister Ditlevsens øvede Øje midt under Naturhistorietimen kunde fange Glimtet af en sejrende Musvaage, en pilende Høg eller hvad vi nu til vor Undren maatte tro, det var. Straks var der Flugt over Timen, Fugleflugt, Foraarstræk. „Gyvfuglene“ udstødte deres mystiske Lyd i Foraarsnatten. Det var af en sær, betagende Poesi i det mørke Klasseværelse med de grimme gamle Skoleborde. Det hører til de bedste Ungdomsminder — som Magisterens Ekskursioner ude i den rigtige Natur gør det.

I Ravnsborggade gik Blaagaard efterhaanden over til at blive det typiske Byseminarium, Hovedstadens Seminarium. De fleste Elever var Byboere, Søner af det arbejdende Folk og af Middelstanden. Smaa begivenheder i Bygnings Historie skal lige noteres. Lærere kom og gik. De behandles biografisk andetsteds. Sødring forsvandt af Programmerne som Medforstander. Samarbejdet med Øvelsesskolen, „Kjær og Lyngbyes Skole“, markeredes ved dens Bestyrers, Wüstenbergs, Indtræden som Lærer i praktisk Skolegerning og senere som en Art Medforstander. Privatskolens og Seminariets Naturhistoriesamling og Fysiksamling blev slaaet sammen. Blaagaard havde en Tid arbejdet sammen med Københavns Præparandskole, ledet af Kommunal lærerne V. A. Hansen og L. P. Andersen. Den blev i 1917 overtaget af og overført til Blaagaard. Da de fleste Elever paa Præparandskolen i Griffenfeldtsgade 7 senere kom til Blaagaard, kan der her mindes om den Forening, der da ogsaa kort og træffende kaldtes „Blaagaards Seminariums og Københavns Præparandskoles Diskussionsklub“. Den havde sine Møder i Karl-Marx-Salen i Rømersgade 22. Her var Dugilder, hvor Formanden, Vilhelm Krause, efter de bedste Bohømforbilleder knuste sit Glas. Her var hede Diskussioner. Her var ikke saa helt tossede Foredrag af Seminarister, der krammede ud med deres Viden, deres Interesser. F. Eks. Arnold Andersens Foredrag om „Intern Sekretion“. At saadan noget fandt Sted, vidste vi ikke, og saa foregaar det vist endda særlig livligt og af særlig Betydning ogsaa for det senere Liv i disse værdifulde Ungdomsaar fra 18 til 21.

Der gærede og bruste den mest levende interne Sekretion i os med alt, hvad der hører Ungdommen til: Sværmeri, Beundring (hvoraf vi med Glæde kastede en Del paa afholdte Lærere), Kammeratskab og Trang til at danne Forening, skændes og opløse den igen, planlægge og opgive, udgive Blade. Diskussionsklubben med det imponerende Navn blev til Seminaristforeningen, der først laa i Krig med Dansk Seminarieelevforening fra Landseminarierne og senere forenedes med den paa et Sommermøde i Jelling ved en Revy, hvor Gerda Madsen, Søster til en Blaagaardianer og vores allesammens Veninde, vistnok optraadte for første Gang. Foreløbig er hun nok den af os, der i Indflydelse og Fortjeneste har drevet det videst. Senere kom Marstals (forhen Mikelsen) Vikarforening til, og der formede sig vist sluttelig noget, der kaldtes I. L. L.

Naar Blaagaard i Ravnsborggade mindes blandt tidligere Elever, er det vel mest dette svundne Paradis af Ungdom, af gærende Kræfter, af lystigt

Kammeratskab, man søger at mane frem igen. Alt det, der ikke vedrørte Eksamenslæsningen. Man mindes maaske med Vemod et muntert Lag i den lille Have i Pileallé: Punsch og Æbleskiver, Keglebane og Vippe. Det, der var udenfor, havde ofte større Tiltrækning, som f. Eks. Pigen i Forhuset, der tillige med Skeletmanden er Hovedemnet for Bladet „Spyfluen“ af 1914. Det kom i fem Numre og havde tre Redaktører.

Vi er altsaa nu, i denne flygtige Revy over Blaagaardminder, naaet til Punktet Seminaristbladet. Det hed vist det første Forsøg i den Retning under Niels Tangs Regime. Det udgaves i 1908—1909 af Jensenius, forkortet til „Jus“. Her foldede den senere saa berømte Tegner sig først ud og fortsatte med „Forløberen“, som han selv tegnede og skrev. Hvert Bogstav var omhyggelig prentet, og Bladet er en Seværdighed af Rang omtrent med de gamle Munkes, under Bøn og Faste fremstillede Haandskrifter. Begge Dele, Munkenes og Jus's kan da ogsaa ses og beundres paa det kongelige Bibliotek. Jensenius er den eneste, der maaske kan nævnes ved Siden af Gerda Madsen. Men han er *heller* ikke Lærer. Han siger selv, at han i 21 Aars Alderen vaklede mellem at blive Skuespiller, Journalist eller Skoledirektør. Efter at han nogle Aar paa Gasværksvejens Skole havde trænet til det sidste, trak han sig imidlertid tilbage til Fordel for sin Klassekammerat Thorkild Jensen.

Mag. scient. Niels Sødning.
Medforstander 1904—1909.

Denne saakaldte „sjældne Aargang“ 1909 fortjener særlig Omtale, ikke just fordi den vistnok efter Aargang 1918 ifølge Eksamensresultaterne er den dygtigste, men fordi dens gode Kammeratskab satte Frugt i Dannelsen af „Blaagaardianersamfundet“. Det stiftedes 3. December 1910 og havde til Formaal at samle tidligere Elever fra Blaagaard. Det blomstrede kraftigt i flere Aar, havde i August 1917 125 Medlemmer, og virkede ved Afholdelse af Møder med „Snak og Kortenspil“, Foredrag og Agitation blandt Eleverne paa Blaagaard. Hovedhjørnestenen i dette Samfund, hvor man — om noget Sted — kunde møde „Blaagaardianeraanden“, var og blev Aargang 1909, lige til det ganske stille ebbede ud. „Forløberen“ er nævnt. Det tog 4 à 6 Timer at „sætte“ hver Side. Efter Jensenius gjorde Kommunelærer Ejner Mortensen her et stort og smukt Arbejde. Samfundet, „B S“, udsendte en Aar bog for 1917 og for 1918 til at „pryde Mahognibordene rundt om i de blaagaardianske Hjem“ (Jus).

Krigen øvede sin Indflydelse paa B S's Møder som paa alt andet. De maatte holde tidligt op paa Grund af Krigslukketiderne. Man gik da fra det tilfældige Restaurationslokale ud i de skumle, natsorte Gader, hvor Diskussionen fortsattes.

Mange gode Fester og Møder vil huskes: „Barselsgildet“, 25. Februar 1911 i Maagesalen i City. Her hyldede Thorkild Jensen som Ordfører for 1909erne Niels Tang og krævede ham udnævnt til Æresmedlem af B S. Kravet blev straks opfyldt. Rudolf Bruhns skæmtende og alvorlige: „Som vi er, som vi var — og som vi burde være“. Jensenius's Kauserier om „det grønne Træ“. Skade, at de ikke kan gengives her. Eller „Valde“ Mathiesens Vise om „Blaagardianeren i landlige Omgivelser“. Et Par Vers eller tre er ikke nok til at genfremkalde den muntre, kammeratlige Stemning, Glæden ved at mødes igen og høre af hverandre, hvordan det er gaaet derude paa Landet eller hos den slemme Kaper i Hovedstaden, der talte om „Spild og Svind“ i Undervisningen:

„Naar jeg saa har faa't en dejlig Kaffetaar,
stolt og værdig jeg til Skolestuen gaar,
aa, jeg kender alle — tænk jer, hvert et Barn —
fra det mindste til det største Skarn“.

„Se, derude er man straks en anset Mand,
vores Jordmo'r ej paa Siden komme kan.
Selv Hr. Sognefog'den i sin Embedsstand
er mod mig det rene Postevand“.

„Man paa Landet hurtig bliver populær,
allesammen har de deres Degn saa kær,
og i Fald Hr. Kaper bliver jer for hvas,
skal jeg se at skaffe jer en Plads“.

I „Forløberen“ for Marts 1920 har Chr. Em. Frost oprullet Minder om Kammeraterne fra 1909 og giver følgende Ungdomsbillede af den senere og myndige Skoledirektør: Alt syntes mig spidst paa denne Mand, hans Ansigt, Næse, Mund, — hans Stemme og Tanke. Han viste sig som en Realiteternes Mand. Hans Skepsis var stor og kunde virke isnende. Ofte har han trukket den letsindige Jus i Skøderne, naar denne kom for højt op; da kunde det sylspidst komme fra ham: „God Bedring, kære Jus“.

Hvad Kammeratskabet har betydet i Fest og Glæde, i pædagogisk Alvor som f. Eks. senere Samarbejde om gule eller blaa Regnebøger, kunde der endnu skrives meget om. Det er Blaagaards Historie altsammen. Men Seminariet var ogsaa Lærerstaben og sidst, men mest, Niels Tang selv.

Lærerne biograferes andetsteds. Her skal kun gives nogle tilfældige Strejflys, mindes om et enkelt Ord, en tilfældig Begivenhed, der kan yde Bidrag til Billedet af det Blaagaard, Niels Tang kaldte „mit Seminarium“:

Glarbo. — Det er vist nok at nævne Navnet. Han røbede intet om sig selv, styrede med sit stærke, nærsynede Blik lige paa Sagen uden Svinkeærinder.

LÆRERKORPSET 1915

Lektor, cand. mag.
C. A. S. Andersen

Dr. phil.
Axel Dam

cand. mag.
P. Agertoft

Magister
A. Ditlevsen

Gymnastiklærer
Harder

Sanglærer
Fr. Frederiksen

Prof., Dr. theol.
Glarbo

Arkitekt
Hassing

Organist
Jørgensen

Dr. phil.
Eduard Larsen

Kaptajn
N. A. Lassen

senere Biskop
Ludwigs

Overlærer
P. Petersen

Skrivelærer
Poul Rasmussen

Skolebestyrer
Wüstenberg

Forstander
Niels Tang

Ludwigs, der 38 Aar gammel blev Biskop, var mer meddelsom. Svinkeærinderne var altid lyriske. Det praktiske forstod han sig ikke meget paa. Han tilstod, at han aldrig havde siddet paa en Cykle. De, der gik hos ham ved Undnævnelser til Biskop, husker, hvorledes vi var med i Stormløbet mod Frue Kirke, hvor Indvielsen fandt Sted. Her saa vi med Undren vores stiltfærdige Lærer som Midtpunktet i en pompøs middelalderlig Kirkehandling. Vi hørte Stiftsprovst Ussings Tale: Den Gud giver et Embede, giver han ogsaa Forstand . . .

Den unge Docent Mosbech kunde vi lide, fordi vi mærkede hans varme Interesse for Emnet og for os. Han aabnede sit Hjem for Eleverne, og skønt han havde lidt vanskeligt ved at gaa, travede han med os de tre Mil ad Landevejen fra Ringsted over Fjenneslev, Bjernede, Pedersborg til Sorø, stadig ivrigt visende, forklarende, veloplagt, selv videbegærlig og lærelysten. Se det var en virkelig Docent!

Den unge Chr. Nielsen, der kun underviste os et Aar i Historie, havde lidt af det samme. Han vandt vores Hjerter ved at invitere os hjem paa sit Hummer paa Borchs Kollegium og fortælle om historisk Kilddeforskning og hans Kæreste endnu mere ved at skænke Kaffe for os.

Magister Ditlevsen *er* nævnt med Ære. Om Dr. Dam kunde der fortælles mange Anekdoter. Naar vi i en Time skiftedes til at læse op af hans fortræffelige Samling „Opdragelsens Stormænd“ og en Kammerat læste særlig svagt, afventede vi det Øjeblik, Dr. Dam gabede, til at brøle i Kor: højere! Det vilde ikke genere Doktoren, Rigsdagsmanden, Museumsinspektøren og Redaktøren, om vi fortalte alle Historierne om ham. Han vilde sikkert som en anden Sokrates rejse sig i Teatret, for at enhver kunde se, om det lignede. For Resten var han lige saa lidt som Sokrates heldig i Filosofien. Vi fulgte med Spænding hans Deltagelse i Professorkonkurrencerne, og havde Afgørelsen staaet til os, var Resultatet nok blevet anderledes. Vi læste hans Bøger, kendte hans Meninger om „Statens Røveri og Tyveri“, om Henry George's Tusindaarsrige. Han gav os mange gode Raad om, hvad vi skulde læse, om at nedskrive et kort Indtryk af hver Bog — alt det, man synes er godt og aldrig følger alligevel.

„Regnepeter“, „Skriveras“, „Skipperen“ og „Springeren“ — her skal ikke nævnes Navne. Men midt i det hele staar Niels Tangs massive Skikkelse.

Det er blevet sagt, at man kan lære et Menneske at kende ved at mærke sig, hvad det ler af. Det er vist et Ordsprog af Goethe. Man kunde anvende det paa Tangs skraldende Latter og nok faa noget ud deraf. Men endnu bedre vende det om i Skyggesiden og spørge: hvad græd Niels Tang over?

Altid de samme Steder græd Tang — i Bevægelse over Begivenheder langt tilbage i Historien, over smukke Skildringer i Guldalderens Litteratur, „der har været mig personlig til størst Velsignelse“: „En Elv bag tvende Klipper“ — især Verset

„Og skal af Jordens Minder
et Hjem jeg bygge hist,
da vil den Elv genfødes,
det ved jeg ganske vist“.

Tang græd af Glæde over Flensborgs Loyalitet i 1864, af Skam over de Angelboere, der bevidst gik over fra deres Modersmaal til Plattysk. Tiest og hjerteligst græd han ved Fortællingen om den gamle Grundtvig, der lænede sig tilbage i sin Stol og fremsagde disse fire Verslinier:

„Om kort, om langt blev Løbebanen spændt,
den er til Folkegavn, den er til Grøde;
som godt begyndt er Dagen godt fuldendt,
og lige liflig er dens Aftenrøde“.

Var Niels Tangs Undervisning end aldrig saa bogstavtro, Kapitel efter Kapitel i Rønnings Litteraturhistorie eller Mikkelsens Sproglære, var den dog præget af noget velgørende personligt, slet ikke i Ordene, men netop i Smilet, i Latteren, i Harmen eller Sorgen, den lette Skælven i Stemmen, Klumpen i Halsen og den glinsende Taare.

Festlig var han paa sit Emdrupborg, det ellers øde Slot med den forfaldne Have, hvor Seminarister plukkede Hindbær eller fik en Tjans som Statister hos Filmsfabrikken „Skandinavien“, der i Filmens troskyldige Barndom boede til Leje derude. Indtil Københavns Kommune købte Emdrupborg, havde Fatter Tang i mange Aar samlet Eleverne sidste Gang her, før de drog ud i den vide Verden eller i hvert Fald i den danske Folkeskole. Her var Havefesternes gyldne Aar, Afskedsfest for de udgaaende Elever, Gensynsfest for tidligere Elever, der fandt herud. I de lyse Nætter, da Fuglene sang, og Blomsterne duftede, og Bordene bugnede, som de — oh, Ungdom! — kun gør een eneste Gang i Livet.

Her skal vi maaske huske ham, Niels Tang, vor Ungdoms Lærer, i den grundtvigske Mindeegn i Udkanten af Byen. Ravnsborggade, Hindegade, sidst og trist, er kun københavnske Sidegader.

TO SEMINARIEAAR

Af CAI M. WOEL

Da jeg i Sommeren 1915 bestod Optagelsesprøven til fortsat Uddannelse paa Blaagaards Seminarium, og efter en velfortjent Sommerferie meldte mig paa Skolen, var det med en Følelse af dyb Melankoli, jeg gik ind til dette Arbejde.

Jeg var paa dette Tidspunkt næsten tyve Aar og havde med korte Mellemlum gaaet i Skole fra mit femte — og med et urimeligt daarligt Resultat. Aaret i Forvejen var jeg dumpet til Optagelsesprøven, fordi jeg ikke kunde stave, hvad jeg forøvrigt ikke kan endnu, og de to Aar paa Københavns Præparandskole havde ikke sat Humøret synderligt i Været, og nu, da jeg skulde gaa ind til et

treaarigt Studium, var jeg den eneste af Klassens 29 Elever, der var uden Examen. Det var ikke muntre Udsigter! Og hvad var forøvrigt muntert i de Dage? Vi var unge og alvorlige, tyngede af megen Spekuleringen over Tid og Tilværelse, som vi saa udmærket kunde ha sparet os, men véd man om det i de Aar? Og saa Krigen! Der var dog enkelte af os, der opdagede, at der foregik mærkelige Ting i Europa samtidig med, at vi naivt gav os hen i Bibelfortolkning af Guds Herlighed, hjulpede kraftigt ind i Naiviteten af Professor *Glarbos* snerrrende Elskværdighed. Han tiltalte os, som var vi Parlaments-

„Lyceum“ i Ravensborggade,
hvor Seminariet havde til Huse 1904—1923.

medlemmer, hvad den ydre Form angik, men Tonen var bidsk. Jo, dette første Aar paa Blaagaards Seminarium staar for mig som et absolut Kaos, hvor det Meningsløse og det Kloge hade indgaaet en yderst sær Forening, og ikke uden Grund var Forvirringen total, omend man ikke lagde Mærke til det, men stivede sig af med den forbløffende Sikkerhed, man fortrinsvis er i Besiddelse af, saa længe man endnu ikke er fyldt tyve.

Jeg gik den første Formiddag gennem Ravensborggade, ind gennem Porten, eller Laagen, op ad Trapperne, underlig skæbneløs, som gik jeg i et tomt Rum.

Den store Platform paa første

Sal mødte mig med en forfærdende Tomhed, og alle de lukkede Døre gjorde mig urolig og nervøs. Hvordan Tiden gik og Klassen blev samlet, husker jeg ikke mere, men der staar i min Erindring et Billede fra denne første Skoledag: Klassen anbragt, jeg kom til at sidde ved Vinduet ud til Gaarden, lige under Katederet, og der sad jeg og saa ud over den graa Skolegaard med dens hegpende Plankeværker, dens Nødtørftshuse og Cykleskure, og naar jeg vendte Blikket derfra, mødte mig en skidengraa Tavle, en ukendt Mand paa Katederet og en Mængde unge Mennesker, som jeg heller ikke vidste stort om, og bag det hele — som et uendeligt Perspektiv — de tre Aar.

Jeg skal ærligt erkende, at den første Dag var den værste, samt at jeg maaske var mere hysterisk end tilladeligt er, men det forandrer egentlig ikke

Faktum. Jeg følte denne Skolebænkstilværelse som noget højst ubehageligt og utidsmæssigt, og det var først langt henne paa Skoleaaret, da Examen rykkede nær med ubehagelig Hast, at jeg blev fanget saa stærkt ind af Lærdommen, at det gav mig en Tilfredsstillelse at se Tingene rede sig ud og tage Form af Viden og Forstaaelse.

Selv om det maaske ikke er paa sin Plads i et Festskrift, vil jeg dog sie, at det forekom mig, at den Form for Undervisning, Blaagaards Seminarium praktiserede, var højst mærkelig. Den var nemlig hverken det ene eller det andet. Vi var jo voksne Mennesker! fik vi at vide i Tide og Utide, men ikke desto mindre blev vi behandlede som Børn, af en enkelt Lærer som Rekrutter — da jeg kort efter modtog Militærtjenestens Glæder, var jeg i god Træning — og mig bekendt blev en personlig Opfattelse af hvad som helst ikke taalt. Saadan var det! saadan opfattede man dét og dét! og — navnlig — saadan vilde Professor den og den ha det til Examen! Naar man i samme Forbindelse erindrer, at vi altid fik at vide, at vore Examener lige saa meget var *Modenhedsprøver* som Kundskabsundersøgelser, saa har man — i hvert Fald som rigtig Voksen — Lov til at undre sig over de Midler, man anvendte for at skaffe Eleverne noget af denne Modenhed. Det skal dog ikke forties, at efter mit Skøn naaede aldrig selv den mindste Form for Prøve i Elevernes Modenhed frem for Dagens Lys ved Examensbordene. Man har altsaa vidst, hvad man gjorde og kun smykket Tingenes Tilstande med skønne Talemaader, at ikke de Unge skulde skuffes i deres Forventninger.

Disse Anskuelser er langt mindre isolerede, end man maaske tror. De er ikke alene Elev-Anskuelser, og naar vi i Virkeligheden kom saa godt gennem Aarene, som vi gjorde, skyldes det i første Række de af vore Lærere, der saá det uheldige i Undervisningen, og som sae os det og beklagede, at vi skulde terpe dét og dét af Hensyn til Examen, og der var Gudskelov adskillige af dem, der af og til var i Stand til at glemme dette Hensyn og simpelthen fordybe sig i Stoffet — eller maaske vise os dets Relation til de Begivenheder, der netop nu omtumlede Verden. Desværre hade vi kun Dr. *Eduard Larsen* i et Par Maaneder som Historielærer, saa blev Doktoren Forstander for Skaarup Seminarium paa Fyn, men vi hade ham dog længe nok til at faa et levende Indtryk af, hvordan Historieundervisning kunde være. Magister *Carl Andersen* holdt i sine Geografitimer ofte historiske Foredrag, og altid om Dagen i Dag. Men dermed var vist ogsaa vort Vue over Øjeblikket afgrænset. En Del af vore andre Lærere førte os hellere tilbage i Tiden, hvad ogsaa kan være gavnligt, og for nogle eksisterede Tid slet ikke; det var næsten det værste.

Naar jeg nu ser tilbage paa de mærkelige to Aar, jeg oplevede paa Blaagaards Seminarium, og føler dem ikke alene som mærkelige, men ogsaa som oplevelsesrige og — trods alt — menneskelige, skyldes i hvert Fald det sidste Forstander *Niels Tang*. Intet vil være lettere end at paapege denne Mands Fejl, men han ejede noget, som ingen af de andre Mænd hade med i deres Gerning:

en mærkelig strømmende Hjærtevarme! Han var nærmere ved Tingene og det Levende end de andre. Han kunde være pedantisk og sær — ja der kunde skrives morsomme Minder om hans Undervisningsmetoder og hans Syn paa mangt og meget, men det er jo i Virkeligheden noget uvæsentligt! Vi véd alle, det er først, naar man for Alvor forlader Skolen, uanset hvad det er for en, fra Kommuneskolen til Universitetet, at først i det Øjeblik, vi for Alvor sætter Benene ud i Livet, da skal vi begynde at lære, og Forskellen paa Mennesker kan godt gøres summarisk op i to store Grupper: de, der ikke tar ved Lære ude i Tilværelsen, og de, der lærer videre af den. Dermed være ikke sagt, at al Skoleundervisning er fiktiv, skønt maaske? i heldigste Tilfælde danner den dog vist et Grundlag, det kan være formaalstjenligt at ha med paa Vejen? Men kan man i denne for de Unge saa lydhøre og fintmærkende Periode mødes med Livet, føle det Menneskelige hos Medmennesker, da er det Værdier, der gives, for hele Livet. Og det kunde Forstander Niels Tang som ingen anden Lærer, jeg har kendt. Jeg véd, der er Elever, der hadede og foragtede ham, det er mig fuldkomment uforstaaelig. For mig, der sikkert ikke var nogen let Elev, og som endte med at blive bortvist fra „mit Seminarium“, staar Niels Tang som en Lærer, der ikke medgav sin Undervisning synderlig Esprit, men som krydrede det trælse og fattige Seminarieliv med sin menneskelige Varme og Medviden, sin uomtvistelige Kærlighed til sin Gerning og til den Ungdom, der omgav ham, men særlig som et Menneske, i hvem Livets Oplevelser ustandseligt rumsterede og med saa stor Kraft, at han ideligt maatte lette sig for dets Reaktionen gennem Rørelse og Taarer. Han var som en Vulkan, der ideligt spruttede, men som aldrig gjorde Fortræd. Maaske fandt nogen det latterligt, naar han græd over *Carl Plougs* Digt: „Vil Du elske mig, naar Dagen lider“, vi var jo unge Mennesker, der forstod saa lidt, men Sandheden var og er, at jeg aldrig senere har hørt et Digt reciteret med større Medleven og Følelse, med dybere Beaadelse — og jeg har dog hørt adskilligt af den Slags i Aarenes Løb!

Jeg naaede som nævnt ikke gennem alle Aarene og hører saaledes ikke med til den Flok, der naturligt fylkes omkring den gamle Skole. Alligevel er jeg glad for at maatte gi mit Bidrag til Skolens Festskrift, for naar jeg husker tilbage til de Aar, staar Blaagaards Seminarium i min Erindring som noget højst værdifuldt for mig. Det var nogle Klasseværelser, nogle Unge og en Række Mænd, og alligevel blev de Aar noget meget levende, noget betydningsfuldt for mig. Kammeratskabet først og fremmest, men ogsaa det, at Tingene efterhaanden føjede sig for mig, at Arbejdet i sig selv ga Resultat, om det end ikke kunde omsættes med det samme i Kroner og Øre. Dét var af afgørende Betydning for mit Liv; og selv om jeg godt kan se det virkelig storslaaede i *Gustav Wiedes* Bemærkning i sin kategoriske Selvbiografi, hvor han, efter at ha nævnt: Dumpet til Artium, meddeler: Een Dag paa Blaagaards Seminarium! saa vedkender jeg mig med Taknemmelighed mine knapt to Aar sammesteds.

POETISK REALISME I FORSTANDER VALD. JØRGENSENS REGERINGSTID

ET KULTURHISTORISK FORSØG
AF VALDEMAR KALLENDORF

I en Tid, der indtil det trivielle er proppet med Realiteter, kunde man antage, at enhver Form for Seminarieliv vilde blive kvalt i Fødslens. Det følgende er et Forsøg paa at vise, at der ogsaa i den seneste Periode kan tales om en kulturhistorisk Baggrund, der bl. a. slog litterære Gnister.

Selve Omgivelserne syntes maaske ikke at have Tilknytning til nogen Form for Poesi. Og dog trivedes der paa „den urolige Gang“ mellem Hindegade og Fredericiagade og i de 6 tilstødende „Rovdyrbure“ et eget Sprog, en egen Tanke- og Væremaade, mærkelige Ideer og Guldgruber af seminaristiske Sagn og Legender, der strakte sig lige fra Eksamensmysterierne ned til Frokostoraklerne.

„Stof“ var der nok af! Man formelig vadede i Stof — man vilde simpelt hen være blevet kvalt i Stof, hvis der ikke var noget, der hed Mellemtimer — iøvrigt et saare elastisk Begreb, eftersom det sproglig set ikke indeholder andet end et vist Begreb om en Time, der ligger mellem to andre. Og det var der jo altid nogle, der gjorde!

Ak ja — det var dengang — i det gode gamle København
„blandt Brosten og Laster,
hvor Timer tungt fylder den krybende Dag —
der dyrkes de sælsomste Fag —
der hejser jo Blaagaard sit Flag!“

Klasseværelse (et af "Rovdyrburene") i Hindegade 4, hvor Seminariet boede sammen med „Sct. Annæ Vestre Skole“ fra 1923 til Sommerferien 1933.
I Baggrunden ses Forstander Jørgensen.

Og Digterne fortæller, at det var samme Sted

„Hvor Sveden frempible
i Kamp med den lindrende Slummer“.

eller mere rammende:

„hvor Visdommen svulmer i Tanke og Ord,
der klamrer man sig til sit Bord!“

Som det ogsaa blev fremhævet i en Tale ved en Festlighed paa Seminariet: maaske ikke alle var besat af den rette amor intellectualis — men de fleste yndede nu ikke Amor i den Slags Forklædninger.

Ved Siden af Mellemtimerne interesserede man sig ogsaa en Del for den

„Lyksalige Frokost,
som mindst varer 30 Minutter —“

Dog — der var Grænser for Friheden — og for Frihederne. Saaledes meddeles der ogsaa:

„Heel tit vi faar at see et pragtfuldt Cirkulære,
som siger os hvorledes vort Liv, vor Død skal være“.

Hvem husker ikke de ophidsende Stunder foran Opslagstavlen og dens Bekendtgørelser ang. Eksamen, Legater og Ferier. Det var Storpolitik. Ingen almindelig dødelig kunde familiarisere sig med saadanne Materier. Man maatte enten være Forstander eller Elevraad. Elevraadet var et moderne Element; at det undertiden havde ondt ved at tilkæmpe sig Popularitet, viser følg. Brudstykke:

„Dog mumles hist og her om Raadets Korpulence,
om Overgreb og Tyranni og misbrugt Competence.
Lad Raadet give Raad, som Flasken giver Vin —
men hvis vi Raadet følger — saa bli'r vi først til Grin!“

Det betydeligste af de Lokaler, der stødte ud til „den urolige Gang“, var uden Tvivl Forstanderens Kontor. Af Velyndere hørte man Betegnelsen „Helligdommen“, medens de mere pessimistiske og materialistiske blandt Folket sang:

„— hvor Mammon'et klinger, Lyksalighed bor,
der har vi jo Blaagaards Kontor!“

Selvfølgelig gav Lokaliteterne Anledning til adskillige Tankeudvekslinger. Hvorvidt nogen ved Entréen paa Seminariet har strejft Dantes Opfattelse, at „her lades alt Haab ude“, skal forblive usagt. Derimod var man klar over, at var man først sluppet ind i det københavnske Lamakloster, saa havde man med Hensyn til Livsførelse kun to Udveje — : den til Hindegade og den til Fredericiagade. De lærde vil til evig Tid kunne gruble over, hvilken af dem, man rettelig burde give Titel af Reserveudgang. Personlig tillader jeg mig at tro, at den Fredericia-Port fortrinsvis benyttedes om Morgenen — ikke fordi Forstanderen kom fra Fredericia, men fordi den laa i den længst mulige Afstand fra Kontoret.

Ogsaa Skolegaarden maatte staa for Skud. I en Revue udspandt sig følgende Samtale mellem to tvivlsomme Gaardsangere:

„Hva' er det for en Baggaard, vi er kommet ind i?“
„Baggaard? Er du rigtig klog, Mand — det er jo Blaagaard!“

Nyanskaffelser bragte Nervøsiteten til Højdepunkter. Seks nye Stole blev foreviget i Stroferne:

„Først er der af Stole anskaffet seks,
ryggeløse, usædelige;
men kan man blot stole paa dette Komplex,
er Reformerne glædelige.“

Ogsaa Omegnen bød paa Materier af Interesse. Da i en Geografitime Ofret skulde nævne Danmarks Bugter, kunde en af de autoriserede Sufflører ikke bare sig for at foreslaa: Lumskebugten! (Tilfældet var dog ikke nær saa betænkeligt som i hin Historietime, hvor Rækken af danske Kunstnere i det 19. Aarh. ved Hjælp af en Sufflør blev suppleret med: Salomon Davidsen!)

Udsigten fra Marmorkirkens Kuppel skal være fortræffelig. Derfra kunde man i sigtbart Vejr udsende Signaler til visse af de arbejdende Klasser paa Seminariet. Naar Talen er om Blaagaards Udenværker, kan man ikke forbigaa den overforliggende Café „Aktiv“. Maaske bar den sit Navn med Rette; under alle Omstændigheder gav den Anledning til forskellige sproglige Nydannelser (efter Betydningen), saaledes „Aktivisme“, der var en Aandsretning, „Aktivister“ (hvis Betydning var uklar) samt Tillægsordet „aktiv“, der var noget mere end det modsatte af passiv. Et Sagn beretter, at Caféen fik sit Banesaar, da der blev nedlagt et Slags Forbud mod Besøg i den konkurrencefarlige Virksomhed. Melankolsk begyndte Digteren:

„Med Aktivismen er det nu Nat;
de kridtede Ruder det viser.
Med andre Ord: der er Punktum sat
for Kaffe til anstændige Priser.“

Og til Slut som i Ekstase:

„Saa kom Aktivismen — et Maksimum —
skønt Aanden var gemt i en Kælder.
Dog — hvad betyder et simpelt Rum
naar det Sjæl og Salighed gælder?“

Ogsaa Arbejdet kunde fange den almene Interesse, især naar Eksamen nærmede sig — hvad den i Regelen gjorde. Saa kunde det forekomme, at

„Jeg min Seng for mit Skemas Vid
har forsømt et halvt Aars Tid“.

Hvorvidt man under Arbejdet burde holde sig til Bøgerne eller indlade sig paa fri Fortolkning, var Genstand for mange Diskussioner. Denne Tvivl fandt bl. a. Udtryk i følg. Linier:

„ta' til Eksempel Kromanns Bog;
læs den ikke — og bliv klog!“

Men det vilde være formasteligt at tale om Arbejdet uden ogsaa at berøre saa beslægtede Funktioner som Fag og Lærere. For at blive ved Psykologien, saa syntes Lærer og Fag for de mindre fremsynte at smelte sammen til en mystisk Enhed.

„Vor Præst er meget lærd; hand præker ganske vel,
hand mellem A og B forstaar at sætte Skel.
Vi læser i en Bog, en vistnok lærd Postil,
som „Kromanns Jeertegn“ hedder — slig Bog er virk'lig til!“

Og det fortælles, at samme Præst „kan udi gamle Bøger let finde skjulte Ting, naar han det eftersøger —“.

Og Psykologien havde en vis Forbindelse med Pædagogikken:

„Til Pædagog man formet blev
af Præst og af Magister.
I Lærdommen vi sled og rev —
det var det rene Klister.
Og naar vi grued, lød det blot:
først tænke — og saa tale.
Ak — man forstaar saa grumme godt
de t a v s e Høresale!“

I dansk Litteratur var Læreren afgjort det inspirerende Midtpunkt; thi

„at vi fik Liv i Skrift og Ord
og Skjaldemød i Bæger,
det skyldes Borup, Brand og Thor
og navnlig Oehlenschläger“.

Dette „Schläger“-Studium endte under Fortolkning ofte med en indre psykologisk Konflikt.

„Som fremad Tiden mon lakke
saa flyder Forsamlingen hen;
fortvivlede Blik ser man flakke
snart frem, snart tilbage igen“.

Magisteren gav ingen Pardon, thi

„— de, der nedest af alle
slumrer med Ryg mod Væg,
dem evner han op at kalde
alt under Ballade og Skæg“.

Og Midlet dertil var lige saa simpelt som genialt:

„saa vel han regerer Flokken
alt med sit sarkastiske Smil!“

Han Digternes sære Bedrifter
udtolker med Ild og med Kraft,
og af de sælsomste Skrifter
der flyder berusende Saft.

Han lærer dem smukt at nyde
den strenge, klassiske Stil
og især mellem Linierne tyde
hvad der ellers ikke er til!

Men dog er det Synd, hvis det hænder,
og det hænder jo — tidlig og sent,
at hvad man saadn' tolker og drejer og vender
har Digteren aldrig ment!

I øvrigt var dette først og fremmest et Forsøg paa at være morsom; den brillante Undervisning i Dansk Litteratur var en Nydelse; for adskillige blev den ligefrem til Underholdning.

Den almindelige Mening om Praktik var vistnok, at

„Praktik som Fag er int'ressant,
men praktisk er det ikke —“,

og Fysikken var nærmest at betragte som en Leg med Døden — subsidiært Udødeligheden. I Matematik, som efter Lærerens Udsagn kunde læres af enhver, eftersom selv de Huleboere, der kravlede paa Maven ind i deres Huler og sloges med Kødben, var fortrolige med denne Videnskab, kom det i høj Grad an paa de rette Udtryk. F. Eks. fik man at vide, at det kun er Solen, der ganger — — og det gør den kun een Gang om Dagen: naar den ganger til Hvile. Vi andre *multiplicerer!* Endvidere maatte man indstille sig paa, at til Eksamen gjaldt alle Kneb — undtagen Mavekneb!

„Vi har læst en Del Bøger — i hvert Fald forsøgt,
og skal snart vise frem vor erhvervede Kløgt“.

Det var i Korthed Kulminationen af Aandsevnerne.

Arbejdet begyndte efter manges Mening utilbørlig tidligt;

„Den maatte købe Morgensko
hvis Hu stod til Studeren“.

Og alligevel hændte det, at

„Hel sjældent rørtes Pen og Bog
af yngre som af ældre;
langt heller man til Køen tog
udi de skumle Kældre“.

Det kunde desuden hænde, at Frokosten indtoges i Omegnen. Saaledes fandtes der, fortæller Sagnet, i en Periode somme Blaagaardianere, der undertiden indtog Frokosten i Nyhavn — efter eget Udsagn af den fuldtud antagelige Grund, at man der fik Tallerken og Bestik til sin Frokost.

Eventuelt fik man ogsaa lidt mere; ellers vilde følgende lille Solstraalefortælling ikke være morsom. En af disse Frokostgængere docerede i en Time Geografi for en Samling uskyldige Børn, overvaaget af en 4—5 Kolleger. Med Elegance gjorde han Rede for Ebbe og Flod og gjorde endvidere sit bedste for at paavise, at der bag disse Begreber gemte sig noget i Retning af Lavvande og Højvande. En ivrig Dreng, der stak Fingeren i Vejret paa en indsmigrende Maade, fik Ordet. „Hr. Lerer! Der var Højvande i Nyhavn i Gaar!“ Virkningen var frygtelig! Situationen var en lignende som den, der gaar forud for et vulkansk Udbrud i Andesbjergene. Og det gjorde ikke Sagen bedre, da „Docenten“ med vanskelig tilkæmpet Fatning udtalte *ex cathedra*: „Ja — det er der saa tit *dernede!*“ — Saa kom Eksplosionen!

Apropos Højvande: hvem husker ikke Turnéen til Carlsberg? Derom hed det jo i et Drapa:

„Med Hensyn til Øl fik vi drevet det vidt,
hvis faa fik for meget — men færre for lidt!“

Kært Barn har mange Navne, og Seminariet fik da ogsaa en Del, der for Ordenens Skyld skulde rime paa Seminarium, Akvarium, Inventarium, Antikvarium, Moratorium, Observatorium, Sanatorium, Krematorium o. fl. a.

Om Seminariets Betydning herskede ingen Tvivl. Eenstemmigt kunde man synge:

„Saa længe blot en Gnist af Aand
i Blaagaards Skole findes,
den danske Lærers faste Haand
med Jubelsang skal mindes.
Saa længe blot een Seminarist
sit eget Navn kan skrive,
saa længe Blaagaard skal for vist
med Hurra hilset blive!“

BLÅGÅRDIANERNE IDAG

AF POUL W. PERCH

Det har været interessant ved gennemlæsningen af det materiale, der er tilsendt festskriftet, at iagttage den store forskel, der gør sig gældende mellem livet på Blågård i dets første periode og livet på Blågård idag. At en sådan forskel findes er naturligt. Det vilde være et sørgeligt tegn på stagnation, hvis en institution, der har bestået i 75 år, ikke havde skiftet karakter.

Et helt lille kulturhistorisk billede toner frem, når man ikke blot nøjes med at konstatere forskellen, men også søger at finde de årsager, der betinger den.

Den begivenhed, der givet har sat det største skel i Blågårds indre liv, er nedlæggelsen af kostseminariet. Før denne begivenhed ligger en tid, hvor eleverne havde både deres åndelige og timelige hjem på seminariet, efter den en tid, hvor eleverne daglig skilles, når undervisningstiden er forbi, og derfor naturligt kommer til at tilhøre hver sin kreds ude i byen. Før denne begivenhed ligger en tid, hvor højskolepræget — ønsket om at bibringe eleverne en almen livsdannelse — trådte stærkt frem, efter den en tid, hvor seminariet mere og mere tog den Form, det nu har: en fagligt uddannende læreanstalt. Før denne begivenhed ligger en tid, hvor Blågård samlede sine elever fra hele landet, efter den en tid, hvor Blågård mere og mere blev seminariet for københavnere.

Det, der i øjeblikket giver Blågård dets særpræg, er netop dets nære forbindelse med København. Det giver sig udslag på to måder: for det første består der en meget nær tilknytning mellem seminariet og det københavnske skolevæsen igennem øvelsesskolen og den praktiske uddannelse af eleverne; og for det andet er Blågård praktisk talt det eneste seminarium, hvortil en ung københavnere, der vil gå lærervejen, kan søge hen. Det sidste har sin forklaring i naturlige økonomiske årsager. Dels er det mest praktisk og billigst at

søge sin uddannelse i den by, hvor man har sit hjem, og dels er det på det nærmeste en betingelse for en københavners senere ansættelse, at han har fået sin uddannelse ved et af hovedstadsseminarierne. Det hænger sammen med, at de senere års udvikling er gået i den retning, at man i provinsen og på landet i det store hele ansætter folk, der har hjemme i den respektive købstad eller på den respektive egn. Følgelig er de københavnske seminarister også fortrinsvis henvist til at søge ansættelse i hovedstadskommunerne, og da dette er tilfældet, er det et minus, hvis de ikke også har fået deres praktiske uddannelse

Skolebygningen, Kapelvej 42,
hvis ene Halvdel Seminariet tog i Brug 15. Aug. 1933, da den nye Seminarie-
ordning krævede Lokaleudvidelse til Særklasser. Bygningens anden Halvdel
benyttes af en Kommuneskole, der er indrettet specielt som Øvelsesskole for
Seminariet.

inden for hovedstadens kommunale skolevæsen. (Naturligvis formindsker dette ikke ønskeligheden af, at også de unge læreremner fra land og købstad søger uddannelse på et seminarium, der tillige giver dem mulighed for at udnytte de kulturelle institutioner, hovedstaden rummer.)

Dette var de meget talende grunde, hvorfor et københavnsk læreremne i de fleste tilfælde naturligt søger sin uddannelse på Blågård. Lad os se med hvilke ønsker og forventninger, han går ind til de tre eller nu fire år på seminariet.

Her møder man også en tydelig forskel på før og nu. Den trang til (for at bruge et grundtvigsk ord) livsoplysning, der i seminariets første periode sikkert drev flere unge til Blågård, er ikke det bærende idag. Man søger ikke se-

minariet for seminariets egen skyld, men for det, der kommer efter. Seminariet betragtes af flertallet kun som den nødvendige forskole til lærergerningen.

Det lyder maaske svært filistrøst i mangen gammel „tangents“ øren, men er ikke desto mindre rigtigt. Mellem Blågårds første periode og tiden idag ligger store begivenheder, ikke mindst 1914—18, der på afgørende punkter har gjort de tilsvarende slægtled forskellige. Ungdommen — og dermed også den del af den, der færdes på Blågård — er først og fremmest nøgternt og praktisk indstillet, ikke lyrisk-bevægelig som de blågårdianere, der i sin tid drog i syngende klynger fra gården i Blågårdsgade til Emdrupborg. Den del af den almindelige krise, der har ramt lærerstandens ungdom, nemlig arbejdsløsheden, har lært den, at det er frem for alt examensbeviset, det kommer an på.

På sin vis har det også betydet en styrkelse af arbejdet på Blågård. Det er et typisk tidens tegn, at der her som på alle andre læreanstalter bliver taget større examiner nu end i gamle dage. Blågårdianerne nu er flittigere end de tidligere, der bliver terpet mere, arbejdet bliver fra lærernes side i højere grad end før lagt an med examen for øje.

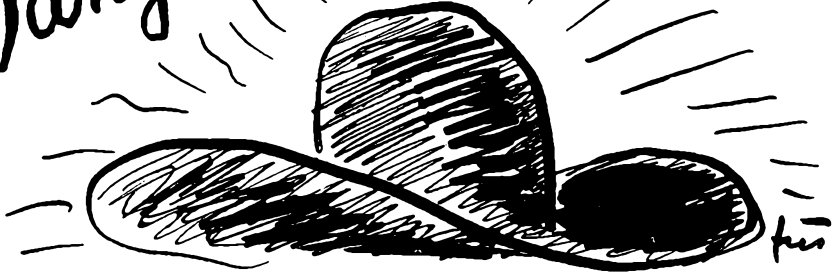
Examensmæssigt bliver der altså arbejdet bedre på seminariet nu end før, men samtidig løber man faren for, at de unge lærere skal blive spærret inde i snævre fagbåse, mangle almindeligt overblik. Faren er ganske rigtigt til stede, kan måske overhovedet ikke undgås, men hvad der på den anden side får en til at se lysere på dette onde, er den formodning, at de yngre årgange blandt blågårdianerne til gengæld for deres mangel på universelt overblik måske behersker en lidt større del af fagets „bås“.

Det er i denne henseende bemærkelsesværdigt, at de emner, der i de senere år har været til debat ved elevforeningsmøderne, for en stor del har angået det fagligt-pædagogiske, ikke mindst den *sociale* side af dette spørgsmål. Disse interesser er naturlige i en tid, hvor så meget nyt er ved at komme frem inden for folkeskolen, ligesom det er naturligt, at der forrige år fra Blågård udgik initiativ til en sammenslutning af alle københavnske seminarieelever, der jo dog deler fælles vilkår og interesser.

Der er her peget på karakteristiske træk af blågårdianernes stilling i de sidste år, det fortjener samtidig at nævnes, at Blågård har den fordel, at det ikke over for elevernes ideer og interesser ensidigt går ind for en bestemt anskuelse.

Skulde man til sidst udtrykke et jubilæumsønske, måtte det være dette, at Blågård i bevidsthed om sit ansvar udadtil over for skolemyndighederne og indadtil over for de elever, der søger dets undervisning, under de nye udvidede rammer med fortrinlige lokaleforhold og med sin anerkendte lærerstab må få endnu bedre muligheder for at sende en fuldt kvalificeret lærerungdom ud til hovedstadskommunernes skoler.

Tangs Hat af Henrik Cavling

En smuk Søndag Morgen, som Hr. Jeppe Tang sad og læste sine egne »Smaa-bemærkninger«, blev Døren pludselig revent, og ind traadte en forvirret Mand. Han missede underligt med Øjnene og fremtog af et Papir en stor, blød Hat.

Er det Deres, med Forlov?

Jo, det er, men saad'en igen — hvordan?

Og De er virkelig Jeppe Tang?

Ja, jeg er, bitte Mand, men saad'en igen —

Ha! De, en Ungdommens Opdrager! Og De er Folketingsmand for Svendborg! Ha! ha! Her har De Deres Hat! Ha, ha! Fy! Skam Dem! Føj!

Og Manden gik, men tre Gange vendte han sig i Gaarden, spyttede og raabte Føj!

Hvem denne Mand var, er der ikke andre der véd end jeg og min uforglemmelige Kammerat fra Seminariet, Morten Daae, kaldt Morten Dos. De husker ham da nok, den vældige Kæmpe, der havde læst saa længe, at han var bleven baade blegfed og lyssky i Videnskabens dybe Kældre. Da jeg første Gang stoppede min Pibe hos ham, var han gaaet neden om og hjem til to Eksaminer. Nu var han 9 Maaneder henne paa den tredie. Men, sagde Morten, jeg falder paa Hovedet (hvad der ogsaa var det blødeste Sted paa hans Legeme) og rejser mig igen paa Benene. Da han første Gang var oppe, spurgte Eksaminatoren i Dansk, Professor Rasmussen, ham, om han kendte noget til de 9 Muscer. Ja, det manglede bare, sagde Morten. Der er jo først og fremmest Spidsmus og Markmus. Saa er der Stakmus, Spisekammermus og Jomfrumus; og Morten nævnede virkelig 9 Slags Mus. En gammel skindmager Kollaborator, der var Censor, fik et Latteranfald saa voldsomt, at han slugte 3 forlorne Tænder, og Kultusministeriet modtog i den Anledning den mærkeligste Regning, der nogensinde er indsendt fra en Eksaminationskommission:

Debet.

Ved Eksaminationen i Dansk og Literatur mistet:
Tre Fortænder med Guldbelægning.

Summa 18 Kr.

N. N.
Censor.

End mærkeligere gik det Morten under Eksaminationen i Historie. Skæbnen vilde, at han begge Gange deltog i Napoleon Bonapartes Kamp ved Pyramiderne. Den ene Gang kæmpede han med Franskmændene, den anden Gag med Mamelukkerne, men begge Gange deltog Eksaminatoren, Professor Brix, i Kampen, og mærkelig nok havde ogsaa han skiftet Vaaben og kæmpede paa den anden Side. Og naar Krumsablerne blinkede lystigst, og Sejren syntes sikrest, dyppede Professoren sin spidse Pen og fældede Dos.

Ulykken var — hvad Morten betroede mig en Dag, da vi sad og fedede os i Madkælderen — at han var uheldig forelsket. Genstanden for hans omme Følelser hed Mine. Hun var Datter af en Sognefoged og holdt nok egentlig af ham, men Sognefogden var desværre bleven Kammerraad, og saa kunde hans Datter umuligt indlade sig med nogen ringere end med en Præst. Rent gall var det blevet, siden Mine var kommen ind til Byen for at lære finere Madlavning. Morten maatte hver Aften ud ad den Kant, og naar han kom hjem igen i Kælderen og stoppede Piben, bakkede han og sagde:

Det dikker formeligt i mig indvendigt. Var det ikke, fordi jeg altid mangler de forskellige bløde Ord, som rimer, saa tror jeg, at jeg kunde lave Vers.

— I de Dage begav det sig, at jeg var sat til at læse Korrektur paa femte Onlag af Tangs Bibelhistorie. Under denne højtidelige Handling befandt jeg mig som Regel i Tangs Privatkontor, hvor Bøger og Blade laa spredte huller til huller om en halv Kop kold Kaffe, og hvor Skrivebord og Gulv var oversaaet med Cigarstumper, som jeg

plejede at ryge ud til Enden. Tidt røg jeg selv ud paa Gaden, eller over Gaden og ind i Skrut-Hansens Kaffehus, og for at holde paa mig plejede Tang derfor, naar han forlod Kontoret, at lægge min Hat ind i den aflukkede Entré.

Saa sidder jeg en Aften midt i Johannes' Aabenbaring og sætter Komma og Semikolon mellem de græsselige Dyr, da jeg nede fra Gaarden hører et fordægtigt: Pst!

Paulus! (for saadan blev jeg kaldt) Paulus! Det er Morten. Vil du med til Dans?

Ja, men jeg har ingen Hat!

For Pokker, ta' Tangs!

Som sagt saa gjort, skønt Hatten rigtignok var lovlig stor og lagde sig som mørkt Alvor oven paa min lange, tynde Krop. Men da jeg stod i Gaarden, sagde Dos:

Slaa'en ned til Regnuvej og lav en Rille oven i den ækle, spidse Pul! Se saa. Gud véd egentlig hvad'en den Gamle tumler den i Blæst!

Snart var vi undervejs til Lille Kannikestræde, hvor Studenter og glade Sypiger den Gang havde deres Mødested i Dansesalonen »Ballen«. Morten betroede mig, at der var Foreningsdans, og at det var kommen ham for Øre, at han godt kunde risikere at træffe Mine i Selskab med Forpagter Hansens Søn fra Odder. Og Morten standsede og ruskede i en Lygtepæl:

Uh Du! Sér jeg dem, saa vil der uvilkaarligt vanke Tamp!

Vi kom op i Dansesalen, hvor Studenterne straks lavede Opløb om Tangs Hat. De spurgte, hvad den kostede Meteren, og de rev daarligere Vittigheder af sig og sagde, det var en Familichat. Jeg mærkede, at Morten Dos blev gnaven og løftede Armene, men heldigvis spillede Musiken op til Vals.

Saa sagde Morten:

Nu gaar jeg op paa Galeriet. Og hør saa, Paulus! Gør mig den Plasér at ta' en Dans med Tangs Hat paa Hovedet. Naar jeg sér dig deroppe fra, saa kan det hælde, at jeg tror, Du virkelig er Tang. Og naar han saa i Morgen — saad'en igen — forklarer os Esaias, saa sidder jeg og faar mig et privat Grin.

Ja, med Fornøjelse. Jeg snoede mig i Vrimslen og fandt en yndig lille Glut, der lagde sig skævt til højre i min Arm, lukkede Øjnene, stak venstre Pegefinger lige ud i Luften og gik forkeret i Svajtrit.

Det var en Ballet, der øjensynlig morede Morten Dos. Mens Valsen gik saa blødt, som om den gik paa Gummi, hørte jeg hans dybe Latterkluk, og lige med ét brølte han:

Saad'en igen! Saad'en igen!

Derefter kom han ned og sagde:

La' mig nu ta' et lille Tav!

Vi byttede Hat, og jeg gik op paa Galeriet for at se den højtærede Folketingsmand for Svendborg danse Vals i »Ballen«.

Det var den kosteligste Underholdning, man kan tænke sig. Særlig, naar det lykkedes at bevare Illusionen om, at det var Forstanderen. Morten, der ikke kunde kaldes slank, mindede for øvrigt i de vdre Former lidt om Tang.

Men pludselig, midt i Fornøjelsen, hører jeg et Skrig, og rundt om Mortens Kæmpelegeme sér jeg Arme og Ben af Damer og Studenter flyve op og ned som Vingerne paa en Mølle. Jeg føler Mortens vældige Næver suse øennem Luften, og jeg gætter, det er Mine og Forpagtersønnen, han har øndaget. Musikken standser, og da jeg iler ned i Salen, ser jeg Morten, dampende og forreven, tilbage paa det tomme Gulv.

— Nu vilde Tilfældet, at der netop den Aften mellem de Besøgende i Lokalet befandt sig en Rejsende fra Svendborg. Det var en gift og agtet Demokrat, som bare af Nysgerrighed havde villet se det glade Københavnerliv, og som desværre lige havde faaet sat Foden inden for Døren, da han gik paa Hovedet i Slagsmaalet, fik et Spøark i Ryggen, et Puf i Maven og med Tangs Hat trukket over Ørene blev kastet ned ad Trapperne. Manden reiste sig selvfølgelig og løb i stor Forskrækkelse lige hjem til Knapstedgaard, og da han undersøgte Hatten, opdagede han, at der i Svederemmen stod skrevet J. T. A. Tang. Det var da ikke saa underligt, at han sagde Føj!

Og det var da heller ikke saa underligt, at han fra Dags Dato blev en ivrig Højremand. Naar Tang kom til Svendborg og holdt Tale, og især naar han kørte frem med Sædeligheden — hvad Tang nu og da gjorde — saa stod den gamle Venstremænd og missede med Øjnene og raabte Føj! Jo mere Tang talte, desto mere højresindet blev Manden. Det gik saa vidt, at han til sidst tegnede sig for 1 Kr. 25 Øre til Befæstningen!

Saa var det en Del Aar efter, at jeg en tidlig Sommermorgen stod ved Vinduet i et Northern Pacific Train. Vi havde kørt i 7 Døgn, og foran os saa vi nu Oregons Snebjerg, Mount Adams og Mount Helens, dejlige som Aander, der blændende hvide hæve sig fra grønne Sletter. Vi var i Portland, ude ved det stille Ocean.

Toget holdt, og nede mellem Negre, Indianere og Kinesere, der sloges om de Rejsende, blev jeg ønmærksom paa en hvid Mands Ansigt ved et Skiftespor. Ansigtet forekom mig bekendt, og hvad mig angik, saa svantes jeg at gøre et vist Indtryk paa Ansigtet. De smaa Rynker dirrede om Øjnene, og gamle Minder brød som Lysstraaler gennem de haarde Træk.

Vi stod over for hinanden og raabte pludseligt:

Paulus! Morten!

Og to gamle, trofaste Venner, der var gledet hver sin Vej gennem Livets strømmende Færdsel, hvilede i hinandens Favn.

— Hvordan jeg er kommet her, sagde Morten, da han havde stukket Jernpinden i sit Skiftespor. Vi blev jo gifte, og jeg lavede en Øllforretning i Viktoriagade. Den gik nu ikke, og saa rejste vi herover til min Onkel. I Oregon klarer man sig godt, blot man er stiv i »praktisk Færdighed«. Men kom nu ind og hils paa Mine. Vi har ellers faaet 3 Børn.

Og Arm i Arm krydsede vi over et Net af Spor og naaede et lille Hus, hvor en Kone stod i Døren med en Pige paa sin Arm. Det var Sognefogdens Datter, høj og rank, lidt bleg og med de melankolske Øjne, som danske Kvinder altid faar i Vesten, maaske fordi de mere end Mændene længes efter det fjerne Hjem.

Morten ejede sin egen Vinhave, og længe varede det ikke, før en god Flaske Claret stod paa Bordet. Saa drak vi og fremtog gamle Minder, smaa Begivenheder, vi havde glemt, men som nu dukkede op til Liv og Glans. Men pludselig brast Morten ud i Lalter —

Ha, ha, ha —

Kan du huske Tangs Hat?

Ha, ha, ha —

Ja, det var en lystig Tid. Lad os mindes gamle Tang. Han dresserede os i Frihed. Han gjorde os til Mænd. Tidt drillede vi ham, for vi vidste ikke bedre, vi Fæhoveder. Men til Gengæld var han os en god Ven. Hvad man skylder ham, det erfarer man i Grunden først, naar man bliver kastet herud og skal staa paa egne Ben. Rundt omkring ved alle Verdens Skiftespor, hvor Mennesker mødes og skilles, er der vel nu En og Anden, som tænker paa sin gamle Forstander med Venlighed og Tak. Well. Lad os da — saad'en igen — mindes ham paa denne frie Jord —

Og to gamle Blaagaardister hævede deres Glas.

Skaal Jeppe Tang!

Henrik Cavling.

SMAATRÆK FRA LIVET PAA BLAAGAARD

Vi var alle efter gammel Tradition inviteret ud til Emdrup Højskole at fejre Forstanderens Fødselsdag sammen med Eleverne der. Her blev vi bænket omkring et bedre Aftensbord. Bedre, navnlig i Sammenligning med, hvad Blaagaard bød paa til daglig Brug. Bagefter fyldte vi sammen med Højskoleeleverne den store Foredragssal, hvor en halv Snes af Tangs Rigsdagkolleger med den kendte Thomas Nielsen besatte den forreste Bænk. — Efter et Par Sange gik det løs med Taler. Rigsdagsmændene lagde for med en oratorisk Rutine, der fuldtud forbløffede os. Ikke mindre end 6 Taler fra den Kant. Derpaa var det Lærerpersonalets Tur. Saa en af Højskolens Elever og endelig som Nr. sidst en af vore Kammerater inde fra Blaagaard. Dertil havde vi vor Førstemand Paulus Olsen — den senere bekendte Redaktør af »Politiken«, Henrik Cavling. Han var uhyre populær iblandt os. Vi beundrede i lige høj Grad hans enestaende, rige Begavelse som hans udmærkede og trofaste Kammeratskabsfølelse. Bedre Ordfører kunde vi ikke faa. Han vilde løse Opgaven fint. Vi var trygge. Og nu stod han paa Talerstolen, en høj ranglet Skikkelse med det lange Haar i Tjavsor om Ansigtet og Blikket stirrende ængstelig og usikkert. En Uro greb os. Det var øjensynligt, at han var meget nervøs. Famlende fremstammede han, at det var Hensynet til de mange professionelle Talere, Rigsdagsmændene, der gjorde ham nervøs og bange. Fra Rigsdagsbænken nikkede man overbærende og opmuntrende til ham, der formelig syntes at skælve og saa yderst ulykkelig ud. Vi andre havde det heller ikke godt. Fiaskoen var aabenbar og hvilken Rædsel, om han traadte ned uden at faa sagt nogle fornuftige Sætninger! — Der blev en længere og pinlig Pause. — Da rettede Paulus Olsen sig i Vejret, strøg de lange Lokker tilbage, rettede Blikket fast og sikkert ud mod Salen og nu fulgte en sprudlende vittig Tale fremført med en Humor og et Lune, saa det hele Auditorium sad i maabende Forbavselse for derefter at bryde ud i Lattersalver, saa Huset syntes at ryste. Da Paulus forlod Talerstolen, sprang Th. Nielsen op og omfavnede ham, idet han sagde: »Det er det morsomste, jeg nogensinde har hørt« — Blandt de mange Talere hin Aften var Succesen saa absolut Paulus Olsens, selv om ingen den Gang drømte om, at hans Navn senere vilde blive verdenskendt som Danmarks betydeligste Journalist.

A. P. Lustrup
(dim. 1882).

Forstander Tang var i meget høj Grad en Original, hvis Lærervirksomhed var saaledes præget deraf, at hans Bibelhistorietimer ofte var meget ringe besøgt. Det var ofte Tilfældet, at Timen kom til at dreje sig om all andet end Bibelhistorie. Tang var som Rigsdagsmand stærkt politisk interesseret. Hvis en eller anden i Timerne rejste et politisk Spørgsmaal, saa gik Timen med Drøftelse herom. Mangen en med daarlig Samvittighed med Hensyn til Lektien benyttede sig heraf for at undgaa Overhøring. Selvfølgelig brugte vi Tangs egen efter Ludv. Chr. Müller omarbejdede Bibelhistorie, og han blev aldrig træt af at paapege, hvorledes han her havde fordansket Sproget og fundet Anvendelse for mange gamle danske Ord og Udtryk, der næsten glemte atter burde leve op i Sproget. Det vilde han haabe, vi ogsaa bestræbte os for, naar vi gik ud som Lærere. — En Dag var en Elev — en lun Spasmager — oppe i Fortællingen, hvor Jesus kalder Simon Peder for Klippen, hvorpaa han vil grundlægge sin Menighed, og Eleven siger, som der stod i Tangs Bog: »Helhjems« Porte skal ikke faa Overhaand over den. Han gaar videre og siger: . . . og jeg giver dig Valhallas Nøgler, saa hvad du binder . . . Tang studser og ser paa Manden, der staar med gravalvorlig Mine, farer hen til ham, klapper ham paa Skulderen, idet han begejstret udbryder: »De har Ret saa'n igen — saa sandelig har De det. — Helhjem har sin Modsætning i Valhal. Derfor bør det hedde Valhal. Det skal blive ændret i næste Udgave«. — Men der var stille Munthered i Klassen. Tang havde den Vane at bruge Udtrykket igen — helst saa'n igen — og gentage det i en Uendelighed, naar han blev ivrig.

En Dag havde nogle Kammerater overtalt mig til at tælle, hvor ofte han sagde igen i Timen. Nu plejede han, naar en af Kammeraterne kørte fast, at pege paa mig, der saa skulde fortsætte. Det skete ogsaa den Dag. Imidlertid turde jeg ikke aabne Munden for ikke at gaa vild i Tælningen. Højlig forbavset herover udbryder han: »Hvad, igen — kan De saa'n igen ikke sige noget igen!«. Og han vedblev med det ene Forundringsudbrud efter det andet ledsaget af sine idelige Igenner, saa jeg havde ondt ved at følge med; men Resultatet var, at han brugte Ordet 101 Gang i Timen.

A. P. Lustrup
(dim. 1882).

Engang i Bibelhistorietimen, da vi havde om Assyrerkongen Sankeribs Belejring af Jerusalem, som Seminarieforsander Tang gennemgik med os, og var kommen til det Sted, hvor Jehova siger til Israels Konge, Hiskia, ved Esejas: »Se jeg lægger min Ring i hans Næse og mit Bidsel i hans Mund og pisker ham tilbage den Vej han kom«, lagde

Forstanderen sig i højstegen Person ned paa fire og søgte at efterligne en Hests Vrinsken til stor Morskab for os. Blandt Lærerne mindes jeg særlig Landinspektør Andersen som Seminariets bærende Kraft. F. Eks. naar en Elev dummede sig ved Regneundervisningen, der jo var Andersens Speciale, kunde denne komme med følgende Bemærkning, tørt og træffende, til Eleven: Det ved jeg ikke og De langt mindre; men det ved jeg, at De trænger til at lære noget mere Logik hos Dr. Jessen. — Apropos, Dr. Jessen! den sprænglærde Dr., vor Lærer i Dansk og Litteratur, Ateist om en Hals, hvis Haand var mod alle og alles imod ham, og som kritiserede alt og alle. Den eneste Forfatter, jeg erindrer fandt Naade for hans Øjne, og det endda betinget, var Søren Kierkegaard. Grundtvig var han særlig kritisk imod; han gjorde f. Eks. gældende, at denne opfattede Myterne som Profetier, og at Johannes Aabenbaring var en Opfyldelse af dem. Ingemanns historiske Romaner fandt han rent meningsløse, hvad det historiske angik, og Øhlehenschläger, om hvem han haanligt bemærkede var Kakkellovnsstudent, d. v. s. blev eksamineret i Professorens Stue, begik efter hans Formening bl. a. den Absurditet i Aladdin at fremstille baade en Lampens og en Ringens Aand, hvoraf den ene overflødiggjør den anden. — Men særlig kritiserede Dr. Jessen «Raskianermaneren», som han kaldte det at degradere Dansk til et Derivatium af Islandsk, hvad Rask efter hans Formening havde gjort. — En vis Opsigt, husker jeg, vakte det blandt os, da Dr. Jessen kom med en Artikel i Morgenbladet, hvori han søgte at bevise, at Flerkoneri i Følge Bibelen var tilladt i den danske Folkekirke. Det var ud fra det Sted i Moseloven, hvor Leviratsægteskabet er paabudt, nemlig naar en Mand dør, og han har en Broder, da skal denne være pligtig at ægte Enken, selv om han i Forvejen er gift. Over for denne Bestemmelse gjorde Jessen gældende, at den ogsaa gjaldt de Kristne i Henhold til Kristi Ord: »Mener ikke at jeg er kommen at opløse Loven eller Profeterne o. s. v.« — Saa er der et Minde til, der særligt staar for mig. Elevernes Boligforhold paa Blaagaard dengang; men det vil jeg helst ikke komme ind paa.

P. Nielsen, pens. Lærer
(dim. 1882).

Landinspektør Andersen havde matematiktime. Han søgte at forklare os begrebet: uendelig lille størrelse, først ad matematisk vej. For endnu bedre at gøre os det abstrakte begreb forståeligt fortalte han:

»En jydsk bondekarl — lad os kalde ham Kræsten« — med et blink til jyderne, som udgjorde flertallet af eleverne, og A. var selv jyde — »for jyderne er nu så durkdrevne — havde hørt, at fanden kan gøre sig så lille, han vil. Han vilde nu sætte den fine herre på prøve. Først borede han et hul i dørstolpen og tildannede en pløk nøjagtig passende i hullet.

Ved natotid kaldte han nu fanden til sig og spurgte ham fristende, om det var sandt, at fanden kan gøre sig så lille, han vil. — Jo, det var tilforladeligt. »Å, lad mig se,« sagde Kræsten, »om du kan komme ind i dette hul.« — Jo, det kunde fanden, og Kræsten skyndte sig at hamre pløkken ind efter ham. For hvert slag gik pløkken længere ind, og fanden blev mindre. Tidsidst sad pløkken helt inde til bunds i hullet, men fanden var der endda — kun uendeligt lille.«

Landinspektøren løftede lidt på den ene skulder og lo på sin stille måde.
Hvor var han en elskelig lærer!

Dr. Winkel Horn, vor lærer i dansk, brugte at sætte et kryds under stilene, når de var gennemgået. Men var en elev ikke mødt ved gennemgangen, forsynede han krydset med en hage — (formodentlig oprindelsen til hagekorset?) —

En dag, da særlig mange var udeblevne fra timen, begyndte Dr. W. H. at deklamere:

»Hvor er I henne store og små,
I Blågårds herlige svende?«

Der blev en lille pause — og jeg fortsatte:

»som smykkede ud i byen gå
med hager i krydsenes ende.«

»Bravo, gamle Lærkesen — bravo!« råbte W. H.

Vor lærer i zoologi var cand. Levinsen fra zool. museum.

Vi havde om fiskene, og en spurgte: »Hvad lever torskene af?«

»Af tang,« svarede Levinsen og fortsatte med et drilsk grin: »Her på pladsen lever de særlig af blæretang.«

Vor forstander Tang havde jo uægtelig nogen form henad blære. — Men vitsen vendte tildels brodden mod kandidaten selv, for hvem timerne på Blågård betød et tillæg til hans indkomster.

Vi var en lille Kreds af kammerater, som dannede en klub og holdt sammenkomster på hinandens værelser med taler og sang og punsch.

En aften var vi samlet hos Jeppe Aakjær, som da boede i Baggesensgade. De politiske vande var i de tider i oprør, og vi sang bl. a. den barske vise:

»Ned med Estrup, Scavenius og Ravn,
vi vil ingen grundlovsbryder ha i folkets København«.

(Jeg ser nu i dr. Fr. Poulsens bog »Den gang verden var ny«, at den vise også har haft andre variasjoner.)

»Folkets København« var en protest mod den gængse benævnelse »Kongens København«. Provisorierne havde også gjort kongen upopulær.

Vinduerne — de var til gaden — stod åbne trods regn og kulde udenfor. Vi må alltså have haft det varmt, og vi sang, så det gjaldede.

Da blev der banket på døren, og en grov stemme lød: »Luk op i kongens og lovens navn!«

Ind kom en stor, kraftig betjent og buldrede løs: »Den sang er det forbudt at synge.«

Jeppe havde budt sin vært med til soldet, og han var mand for at klare stillingen.

»Værsgo hr. betjent, tag et glas med!« Han skænkede et ølglas fuldt af punsch, og betjenten takkede og stak det ud. — »Tag et glas til!« Også det gik samme vej — og endnu et.

»Ja, vil De lukke vinduerne,« kom det nu i en helt anden tone, »så syng De, så meget De vil. Men jeg kan jo komme i Fedtefadet, hvis jeg ikke skrider ind, når De synger bemeldte sang for åbne vinduer.« Dermed forsvandt den venlige betjent ned ad trapperne og ud i det grimme vejr.

»Det har nok været i forventning om at få et lille glas, at han indfandt sig,« mente værten.

Ved en anden sammenkomst hos Jeppe Aakjær, ofter at han var flyttet om i Bangertsgade, kom det til at gå lidt vildt til. Jeppe havde inviteret værtindens døtre og en af disses veninder med, og der blev danset trods værelsets lidenhed.

Ved den lejlighed mødtes jeg med Aakjærs ven Poulsen (Staun), som, ligesom Aakjær, har vundet sig forfatternavn.

Det var den eneste af vore klubafteener, hvor der forekom en smule beruselse — selv Jeppe blev nok en smule bedugget. Men vi talte og sang som begejstrede frihedsvenner og forberedte os til at være med i kampen for gennemførelsen af folketingsparlamentarismen og for afrustning. En kamp, som fortsættes den dag i dag. — Blågård var jo udklækningsanstalt af demokratiske lærere.

Til opsyn ved udarbejdelsen af de skriftlige opgaver til eksamenen var antaget en stor, brøsig kaptajn i uniformsfrakke og med et kraftligt, opstroget overskæg og en lille uanselig mand med gråt fuldskæg. Han var så tynd, så han halvvejs forsvandt i en diplomatfrakke, der var vokset fra ham.

Opgaven til den religiøse stil blev åbnet af kaptajnen, der selvfølgelig anså sig selv som den ledende.

Det viste sig nu, at han ikke kunde tyde en vanskelig håndskrift. Han begyndte: »Efes. 6, 4 — fes 6, 4 — fes 6, 4. — I Fæ .... I Fæ .... opis — pis 6, 4. — Hva sattan er dette! skal det kaldes religion!«

»Må jeg ikke have lov at se — at prøve,« sagde den lille gamling meget spagt.

»Er De teolog?« spurgte den brøsig.

Atter kom det spagt: »Ja, jeg har da læst lidt teologi i mine unge dae«.

»Det var som fanden. — Nå, værsgo!«

Men den lille kunde heller ikke klare det.

Vi bad nu om lov til selv at prøve, og papiret blev rakt til P. N. Rosenkjær, broder til den senere kendte H. N. Rosenkjær, som var dimitteret året før fra Blågård.

Så fik vi at vide, hvad vi allerede havde gættet og derfor dårligt trods den mægtige kaptajn havde kunnet holde lætteren tilbage, at opgaven lød: Efes 6, 4. I Fædre, opirrer ikke eders Børn, men opfoder dem i Tugt og Herrens Formaning. — En noget mærkelig opgave for en flok mænd, hvoraf de fleste var unge — nogle purunge, om end der også var enkelte af eleverne, som havde både kone og børn. — — —

Hen i en regnetime rejste en af jyderne sig og udstodte nogle stærkere og stærkere lydende: »høm! — høm! — høm! — Tilsidst blev kaptajnen opmærksom og spurgte: »Nå, hvad er der løs?«

»A skull gjaen ned på det bette hus.«

»Hva behar?«

Sidekammeraten hviskede: »Sig W. C.«.

»A skull på W. C.«

»Det kunde De sagt straks« — og til den gamle: »Vil De gå med ham ned.« — Det anså kaptajnen at være under sin værdighed at gøre. Men der skulde jo våges over, at der ikke foregik snyderier; eleven kunde jo have skjulte hjælpemidler at benytte i enrum. — Det måtte gå ordentligt til.

Gymnastikken var i de tider stedbarn mellem fagene på Blågård. Vi havde kun 2 timer hver anden søndag morgen på gardens gymnastikhus ved Gothersgade. Det var militærgymnastik, der blev drevet, og læreren var sergeant Borre — selv en dygtig gymnast — han gjorde bl. a. et flot kraftspring på det bare cementgulv iført støvler og soldaterkappe. Men han behandlede os nærmest som rekrutter og bandede over os, så det lynede. — »Jeg skulde fanden danseme ha lov til at gi jer a den flae klinge,

så skulde I nok komme over hesten!« — I den dur gik det. — Det var et par opbyggelige søndagmorgentimer.

Til sidst blev det os for broget. Vi blev et par stykker udvalgt til at opsøge ham i hans hjem og tale med ham om at ændre taktikken.

Til at begynde med vilde han vise os af. Men da vi sagde ham, at vi kom på hele klassens vegne, og at der blev klaget til forstanderen, hvis han ikke kunde undervise på en lidt mindre stram måde — han måtte dog huske, at vi ikke var rekrutter i »trøjen«, — bad han om godt vær og lovede at forsøge. »Klage må De fandengaleme ikke. Jeg har kone og seks børn at forsørge, og De må ikke tro, det er for min fornøjelse, jeg tar de søndagmorgentimer.«

Trods alt holdt vi af Borre — han var en ihærdig og dygtig lærer.

H. L. Lærkesen
(dim. 1887).

Først i Halvfemsjerne, i J. T. A. Tangs Regeringstid boed' paa Blaagaard som Pensionær en pens. Lærer Bie, der i sin Tid havde været Lærer ved Aalborg Katedralskole. Han spiste ved Tangs Bord, og det skete jævnlig, at de to morede sig med overfor hinanden at fremføre deres Viden paa deres forskellige Omraader. Tangs Kæphest var jo især Bibel- og Fædrelandshistorie, medens Bie var matematisk indstillet, og paa sine gamle Dage endog havde begyndt at slaa sig paa Astronomien.

En Dag, da Bie kom ud fra Seminariet, mødte han Tang, som havde været i Byen og købt sig et Familiegravsted. »Nu har jeg købt Makpelas Hule, Hr. Bie!« sa'e Tang. — »Makpelas Hule! Hvad siger De? Hvad er det, De har købt?« udbrød Bie og saa spørgende paa Tang.

»Nej, nu har jeg aldrig kendt Mage! Kender De, som er en gammel Religionslærer, ikke Makpelas Hule, ha, ha, ha!« lo Tang og morede sig kosteligt over, at han her havde faaet kørt Bie fast. — Da Tang havde fjernet sig, kom Bie hen til mig, som havde været Vidne til det lille Ordskifte, og sagde: »Sig mig, hvad er Makpelas Hule?« »Det var det Familiegravsted, som Abraham købte, da Sara var død!« svarede jeg.

»Naah, ja nu erindrer jeg det ogsaa godt, men det ha'e jeg helt glemt, og nu gaar Tang og hoverer over, at jeg ikke kunde huske det, men han kan bare vente, til vi kommer til at tale om Astronomien, saa skal jeg nok ta' Revance, for der ved Tang ikke meget!« svarede Bie og rettede kendeligt Hovedet ved Tanken om snart at skulle mødes med Hr. Tang paa Planeterne.

Nielsen-Illebølle
(dim. 1892).

1894 var det sidste Aar, jeg var paa Blaagaard. For at faa mere Ro flyttede jeg om i Vesselsgade, men fik stadig min Kost paa Seminariet. Der boede dengang i Mellembygningen under Seminaristernes Værelser en Enkefru Rump, som af Sem. kaldtes »Rumpes Enke«. Hun var en meget gnaven og sur Dame, der jævnlig gav Sem. en Omgang, naar disse traadte for haardt i Trappen o. lign. Nu boede der lige over hendes Soveværelse en Sem. F., som en Aften i al Uskyldighed havde øvet sig paa Violinen og traadt i Gulvet for bedre at holde Takten. Dagen efter fik Sem. en ordentlig Skylle, efterhaanden som de passerede Døren. Da det ikke blev bedre de følgende Aftener, klagede hun til Forstanderen. Vi skulde netop den Dag have »Jepp« til Fortolkning af Esaias, men det blev imidlertid ikke til meget med den Fortolkning. Jeppe var i Krigshumør: »Di skal ikke der igen, forstaar Di, forstyrre en gammel Dames Nattesøvn! Saa kan Di gaa — forstaar Di — — igen.« Dette blev drøftet ved Middagsbordet og Aftensbordet, og vi enedes om den første Spillemiddag at møde fuldstændig blank. Timen kom, og det, som vi præsterede, var noget af det elendigste. Selv de, der kunde en Del, spillede paa en saadan Maade, at Læreren blev vred og vilde have Besked paa, hvordan og hvorledes — — — Vi fortalte saa, at vi var blevet forbudt at øve os om Aftenen, hvad der ogsaa var rigtigt, og, føjede vi til, vi havde ingen anden Tid, naar vi var paa Sem. til Kl. 7. Efter Timen gik Læreren op til Tang, og han kom straks ned. Nu var han meget formildet. — »Ja, der igen, forstaar Di, Di skal der igen være forberedt ordentlig, men, Di forstaar, Di maa spille saadan der igen, uden nogen forstyrres — — igen.«

Saa er det en Aften, at det forlød ved Aftensbordet, at Tang skulde til Emdrupborg og holde Foredrag. Straks blev der Røre i Kludene. Nu skulde »Rumpes Enke« have Musik at sove ved. Efter Bordet samledes vi alle hos F. med alle de Instrumenter og ikke Instrumenter, der var til, og nu begyndte Koncerten, som der skal ledes længe efter. Tre af os var sat til at passe paa ved Døren til Trappen, naar »Rumpes Enke« kom, for, at hun kom, var vi overbevist om. Alle Sem. fra den Tid vil vide, at fra Trappen kom vi ind i en stor Gang med Døre til Sem. Værelser. I denne Entre stod vi henne ved Døren til Trappen, som var laaset. Endelig var der nogen ved Døren, og vi raabte ind: »Nu er hun der,« og Koncerten blev endnu vildere. Damen bankede stille, men stadig paa Døren, og omsider er der een, som opdager, at det ikke var »Rumpes Enke«. Der blev et Øjeblik's Ophold, og saa hører vi, at det var Fru Tang. Alle de, der havde et Rum at forputte sig i, forsvandt. Vi tre maatte imidlertid blive

og lukke op; og ganske rigtig, der stod Fru Tang uden dog at gøre Indtryk af, at hun var vred. »Jeg holder meget af,« sagde hun, »at unge Mennesker morer sig, men — — dette her — — — God Nat.« —

Der var ingen, der havde Lyst til at fortsætte, og Modet var langt nede, da vi Dagen efter skulde have Jeppe. Men den Dag var Jeppe i glimrende Humor, og der blev hverken talt om Koncert eller »Rumpes Enke«. Fra den Dag erindrer jeg heller ikke flere Træfninger med Underboen. —

H. C. Larsen
(Dim. 1894).

Gamle Tang fortalte mig en Dag, at man maatte være opportun. »Ser De, der var engang, det kneb for mig at holde Seminariet oppe. Jeg maatte have Statsstøtte, hvis jeg skulde klare mig, men det var ikke let at faa den, for min politiske Stilling var altfor vel kendt. — Jeg gik saa op til Kultusminister Fischer og talte med ham om Tingene. — Regeringen søgte paa den Tid Bevilling til et Krigsskib, men store Dele af Venstre vilde ikke give Bevillingen. Naa, Fischer og jeg talte om Sagerne, og Resultatet blev, at jeg fik min Understøttelse og Regeringen fik sit Skib.«

I. P. Kryger
(dim. 1897).

Gamle forstander Sødring var jo kendt for sine lune bemærkninger, der i al elskværdighed ramte os — undertiden mindre opmærksomme elever — lige i centrum.

En elev — bekendt for sin længde, sit markerede underansigt og sine naturhistoriske interesser (nu velmeriteret skoleinspektør i København) — var i matematiktimen mere optaget af gennem det aabentstaaende vindue at kaste forelskede blikke over til de skønne tjenende feer i forhuset end af at tilegne sig den rette forstaaelse af Pythagoras.

Sødring rev ham imidlertid ud af de rosenrøde drømme og kaldte ham tilbage til virkeligheden ved stille at bemærke: »Unge mand, De bliver kold om hovedet — men varm om hjertet.«

K. S.
(dim. 1912).

Det var Aaret, før Krigens Brandskær lyste over Verden. Det var i det Herrens Aar 1913, at en Flok Eksamenskandidater en varm Majdag spærret inde i et Klasseværelse paa Seminariet i Ravnsborggade forbereder sig til Slaget i Praktisk. Stille, døsende sidder de rundt ved Bordene. Kun velstuderte cd. ph. P. D. har som altid svært ved at holde sig i Ro. Nervøst maaler han Gulvet med lange Fjed, mens han paa ægte Frederik den Syvendes Vis slaar ud med Haanden, som om han allerede stod for et maabende Auditorium. Pludselig standser han, og op af den inderste Brystlomme haler han et Brev Knappenaale. I stor Hast sætter han dem fast en for en i Bukselommernes Slidsler. Paa de leende Spørgsmaal, hvad i al Verden der gaar af ham, svarer P. D. med hemmelighedsfuld Mine: »Jo, lille I, det skal jeg sige jer. Ser I, jeg har, som I ved, den kedelige Vane at grave Hænderne ned i Bukselommerne, naar jeg underviser; men det skal jeg nu have sat en Pind for eller rettere Knappe-naal.«

P. D. fik en meget fin Karakter efter Fortjeneste, men Fingrene blødte, da han kom ud.

P. Andersen
(dim. 1913).

En sollindrende Dag i Maj var Besøget paa Blaagaard ikke absolut til den røde Lygte, og Niels Tangs Humør var derefter, og der var bebudet et større Opgør til den følgende Dag.

Jeg var en af Synderne, men mødte paa Seminariet i lykkelig Uvidenhed om det Lyn, der snart skulde flamme ned, og med let Samvittighed sprang jeg op ad Trapperne, men udenfor Kontoret blev jeg standset af Tang, der var mørk som en Tordensky og straks buldrede løs: »Hvor var De i Gaar, Fischer?«. Nøden tændte en lille Funke i min Bevidsthed, og uden at betænke mig svarede jeg, at jeg havde været til Begravelse, og saa var jeg parat til at fare videre, men Tang var stadig ikke tilfreds, og han buldrede videre, at det behøvede vel ikke at vare hele Dagen. Men nu var Inspirationen tændt i mig, og jeg ekstemperede videre, at Begravelsen var foregaaet i Roskilde, og med det blev jeg sluppet løs og holdt mit Indtog i Klassen som en Triumfator.

Men Enden var ikke endda. I sidste Time skulde det store Opgør med de andre Syndere finde Sted. Jeg var ganske rolig, mit var jo til en Side, og jeg ynkede de Stakler, der ikke kunde finde paa andet end en eller anden ligegyldig, kortvarig Syg-

dom. I den Retning manglede mine Kammerater ikke noget i Retning af Opfindsomhed. Men alle disse Sygdomme blev brat fejlet bort af Tangs: »Jeg vil ikke finde mig i alle de Sygdomme, fra Høns flyver op, til Høns flyver ned. Nej, maa jeg saa bede om Begravelse i Roskilde.«

Det blev Tang, der stod med Palmerne i Hænderne.

Det er kun en lille beskeden Historie fra det daglige Liv paa Blaagaard i de Dage, men den viser den Maade, Tang kunde behandle os unge Mennesker paa, naar vi lod Fantasien løbe alt for stærkt af med os. Jeg fandt aldrig mere paa saa udviklede Grunde til at forsømme. Tang havde sat en Stopper for det med sin særlige Maade at tage det paa.

Fr. Fischer
(dim. 1916).

Afdøde Forstander N. Tang har tit udtalt, at saa »livligt« et Hold, som det, der blev dim. i 1920, havde Blaagaard aldrig haft. At der har været noget om det, vil følgende lille Træk fortælle.

Særlig gik vor »Livlighed« ud over vor Regnelærer P. P., som paa Grund af sin store Nærsynethed var et taknemmeligt Objekt at arbejde med.

Jeg husker saaledes, at vi en Aften i Frikvarteret før Regnetimen havde taget »Skeletmanden« (forresten var Skelettet en Dame) ind i Skolestuen og givet det Hat og Overfrakke paa, Handsker paa Hænderne og en Mappe bundet under Armen. Derpaa blev Belysningen dæmpet til Tusmørke, og vi afventede tavse i Baggrunden, hvad der vilde ske.

P. P. kom lidt efter rask ind af Døren og siger Godaften til den fremmede.

Intet Svar.

»Hm — hvad ønsker De?«

Stadig intet Svar, hvorefter P. P. stikker Hovedet lige op i Ansigtet paa Skelettet for ved Selvsyn at konstatere, hvem det var.

Resultatet var næsten over Forventning. Han gjorde af Forfærdelse et langt Spring tilbage, men samlede sig forøvrigt hurtigt, og nu fulgte en Række Forbandelser over vore syndige Hoveder, som ikke lader sig gengive paa Tryk. Derpaa tog han Skelettet og satte det ud paa den halvmørke Trappegang.

Men vi skulde faa mere Fornøjelse af det.

Lidt efter hørtes et højt Vræl ude fra Trappen efterfulgt af et vældigt Rabalder og Lyden af en, der i ilsomt Tempo fjernede sig.

Ude paa Trappen fandt vi Rengøringskonens Vandspand flydende i sit eget Indhold. Selv var hun flygtet i største Hast for at undgaa »Døden«.

En Dag havde vi faaet moralske Tømmermænd og var blevet enige om, at vi ikke mere vilde lave »Fest«, men i Ro paahøre P. P.'s Udredning af Regnekunstens Mysterier.

Af og til skottede P. P. ud over Klassen, men arbejdede saa videre, men kendelig nervøs. Pludselig brøler han: »Hvad F. . . . gaar der af jer? Er I syge? Sig dog noget; det er jo til at blive tosset af denne Stilhed.«

Jeg kunde fortælle mange af den Slags kaade Streger; men af og til maa vi alligevel have bestilt noget, for saa vidt jeg husker gik vi ud med et af de største Gennemsnit, nogen Klasse til da havde præsteret.

H.
(dim. 1920).

Fra en Grammatiktime paa Seminariet.

L.: Hvad er en Bisætning?

E.: Det er en saadan Sætning, som Retsforbundets Repræsentant omtales i i Rigsdagsreferater.

L.: Saa-e?

E.: Ja, f. Ex. »Efter at Dr. Dam havde haft Ordet, udtalte Jensen Bælum osv.«

dr. phil. Axel Dam.

Forstander Niels Tang havde indført den udmærkede Skik, at vort Hold skulde skrive Stilene paa Seminariet, da vi kom til 3. Klasse. Forstanderen skulde saa selv »passe paa«.

Disse Timer udviklede sig til at blive hyggelige Diskussionstimer, hvor enten Forstanderen eller Eleverne gav Frugt eller Wienerbrød. En Dag meddelte Forstanderen imidlertid, at hvor hyggeligt det end var med disse Samtaler, maatte han dog bede os indstille dem, da der var flere, der ikke fik Tid nok til Stilene.

Forstanderen foreslog derfor, at man betalte en Bøde paa 10 Øre, hvis man talte. En gemytlig Svend tilbød da straks at betale. »Saa forhøjer vi til 25 Øre,« sagde Forstanderen, men det hjalp heller ikke. Aftalen blev saa endelig, at den, der først talte, skulde give Pærer til hele Forsamlingen. Det hjalp. Vi arbejdede ihærdigt. Det var dog tydeligt at se, at der var een, der kedede sig. Efter at have rørt noget paa sig,

gik Forstanderen ned i den anden Ende af Klassen, og idet han saa op paa Danmarks-kortet, udbød han. »Det er nu egentlig mærkeligt . . .« Hvad det var, der var mærkeligt, blev vist aldrig opklaret, for hele Forsamlingen udbød: Pærer! Forstanderen lo og vi lo og Pærerne blev købt. Dermed endte Bødesystemet.

G. Sonne
(dim. 1920).

Va' mæ' Stikkelaset?

Den, der i autoritativ Vælde gaar rundt i Verden og mener, at det kun var Semi-nariets første Forstander, der besad en sælsom Terminologi, gør sig intim med en ligefrem rystende Misforstaaelse. Enhver, der har overværet Forstander Vald. Jørgensens Timer, har ikke kunnet undgaa en Udstraaing af ultraviolette Talemaader, hvoraf jeg skal forsøge at bringe et beskedent, men karakteristisk Udvalg.

Som bekendt underviste Forstanderen i Regning, et Fag, der »giver en Del speculation«. Timen begyndte regelmæssigt med, at Tavlen blev »pisket ren«, hvorpaa man gik over til de mange »gyldene Regler, som vi terper ind gennem Hjernen«. Ind mellem kunde da ogsaa optræde en »Knippelregel« — og saa var »den Anmærkning forkyndt for Folket«. Sælsomme Billeder tonede frem! Ved Delingsregning, Tunnelboring og Grøftegravning »spiste man fra hver sin Side«, og naar i en landbrugsvidenskabelig Opgave en Del Køer havde »staaet og guffet i ni Dage, saa maatte man indrømme, at »det var der ingen Ben i — ikke engang Brusk!«.

»Naar man var færdig med at »mene, antage og formode og alt hvad der hører med der«, var man eventuelt naaet til noget, der »i og for sig ikke kan bestrides«; maaske var der oven i Købet »noget knippel ved det — — vigtigt«. Hvis man derimod »fumlede« eller »fjumrede« utilladelig meget, maatte man belave sig paa et uforligneligt Tordenvejr: »Kære Mand — kom igen! — Hvad er det for noget indviklet Skidt? — Forstaa det, hvo der kan! — Forklar Dem yderligere — nej, inderligere! — Uha! Hvor kan De gaa ned paa det!«

Havde man i tilgivelig Distraction overhørt et eller andet, fik man at vide, at »vi lige med al mulig Kraft har slaet det fast« — eventuelt med Syle og Søm. Og hvem kunde ikke blive en Smule forfjamsket, naar han blev stillet over for et Ultimatum som »Tør De skrive det uden at blegne?« Alle Realiteter blev repeteret med dogmatisk Kraft. Man lærte saaledes, at p. a. ikke betød Peter Andersen, men pro anno, at »Effekter — de kan være effektfulde« samt at »amortisere — det har ikke noget med Amor at gøre!« Og var der Tale om Handel med Værdipapirer, saa fulgte man med lidenskabelig Interesse »Manden, der gaar lige direkte pure omgaaende hen til en Mægler eller saadan en Fyr«.

Forstanderen var endvidere en principiel Modstander af »disse øvlede Indledninger«; man skulde udtrykke sig klart og fyndigt. Paa den anden Side maatte man ikke foregribe Begivenhedernes Gang, men eventuelt »vente til et mere bevinget Tidspunkt«.

Var der Tale om numerisk Værdi, kunde man med Sindsro koncentrere sig om »de to smaa dejlige yndige prægtige Tal«; i alle andre Tilfælde krævede Forstanderen i diktatorisk Ophidselse en Benævnelse: »Er det Bananer — eller maaske Rosiner? Eller kan man maaske sætte 17 Kaniner lig med 15 Tulipaner?«

Vittigheder skulde man være forsigtig med. Hvor beskæmmende, naar Forstanderen erklærede: »Den kan jeg ikke ta' imod!« eller »Var det saa endda en Generalvittighed!« Og det var det efter al Sandsynlighed sjældent!

Først og fremmest maatte man være klar over, at der var Forskel paa mundtlig og skriftlig Regning. I første Tilfælde gik det ikke an at fjumre med Blyanten. »Tror De maaske, det er paa Griffelmaner?«

Ligesom der var Tale om at »grifle« og »bøfle«, kunde man ikke sjældent komme ud for at »bingle« eller »knikle« med Tallene. Resultatet blev da henholdsvis Bingel- eller Knikkelværk. Allerværst var det dog, hvis en Opgave blev til »det bare Stikkelas« — saa var alt Haab ude!

Vi lever i Modvindens Bælte og er forsynet med Helaarsregn. Ikke sjældent forekom da Tilfælde, hvor samtlige Elever led under Hosten, Nysen, Puden Næse o. s. v.

Det var en saadan klimatisk Underfundighed, der gav Anledning til den elegante Anmodning: »Dem med Snabler maa behandle disse Instrumenter med Diskretion!«

Til Slut en lille Episode fra Fysiktimen. En Elev skulde gøre Rede for Telegrafens. Han var ikke en Ven af mange Ord, men fik dog — stadig stum — forbundet Afsender og Modtager med en hjælpeløs Kridtstreg. Og saa var Forstanderens Taalmodighed til Ende. »Hvad er det for en Snor? Er det maaske en, som Svalerne skal hvile sig paa?«

Jeg mente at være i god Overensstemmelse med de faktiske Forhold, da jeg ved en senere Eksamination tegnede Traaden og anbragte et Par Svaler derpaa.

Forstanderen kvalte Eksperimentet i Tavshed, hvoraf jeg slutter, at der maa være noget sandt i det gamle Ordsprog: Tale er Sølv — men Tavshed er Guld!

Saavidt Stikkelaset!

Vald. Kallendorf
(dim. 1932).

HVILKEN NYTTE KAN DE PSYKOTEKNISKE OG EKSPERIMENTAL- PÆDAGOGISKE UNDERSØGELSER GØRE INDEN FOR SKOLEN OG ERHVERVSLIVET ?

NOGLE EKSEMPLER

Af Kommunalærer CHR. HANSEN-TYBJERG

Nedenstaaende Beretning om de psykotekniske Undersøgelser over Bogtrykkerlærlinge har, naar undtages korte Referater i Tidsskriftet „De grafiske Fag“, ikke tidligere været offentliggjort paa Dansk, men (med Støtte af Rask-Ørsted Fondet) i det amerikanske Tidsskrift „Journal of applied Psychology“. De pædagogiske Afhandlinger har i en mere udarbejdet Form været offentliggjort i „Tidsskrift for eksperimental Pædagogik“ og i Foreningen for experimental Pædagogik's Aarbøger.

Her har jeg søgt at give et Sammendrag af Resultaterne. Og dermed gaar vi over til

UNDERSØGELSER OVER REGNING.

For nogle Aar siden var der inden for Erhvervskredse stærk Kritik af Skolens Undervisning i Regning.

Vi sendte da Spørgeskemaer til Formændene for en Del Handelsforeninger med Forespørgsel om, hvilke Regningsarter man især havde Brug for.

Svarene viste, at det først og fremmest var de 4 alm. Regningsarter samt Procentregning, Metersystemet og Brøk, man havde Brug for.

Men inden for disse Grupper var det tydeligt, at Additionen spillede den største Rolle. Sammentællinger af Talkolonner finder jo Sted inden for enhver Forretning. Et Par dygtige Forretningsmænd fremhævede endvidere, at det især var Behandlingen af de smaa Tal, det kom an paa. Var der her Sikkerhed, kom det andet let.

De smaa Tal, det er den lille Tabel, det er de primitive Talassociationer; og er de ikke sikre, kan man sige sig selv, at det vil være umuligt at regne rigtigt med større Talkolonner.

Læres da ikke den lille Tabel i Skolerne? Jo, og mange vil tilføje: Vi lærer ogsaa Børnene den store, men det gælder dog — mange Steder — kun naar Talen er om Multiplikationstabellen. Additionstabellen, der er den vigtigste, er ikke Genstand for en lignende systematisk Indøvelse.

Mange har sat deres Lid til Anskueliggørelsen af Tallene ved Hjælp af Pinde, Streger eller Fingre og ment, at Talassociationerne maatte komme ved stadig Øvelse, og de har ikke haft Øje for, at man igennem Tællingen indøvede daarlige Arbejdsvaner, der fulgte Børnene gennem hele Skoletiden, saa at man selv i de højeste Klasser kunde træffe Elever, der talte paa Fingrene eller med Munden. Men Tælling er ikke det samme som Regning.

At $7 + 9$ er 16, forstaar Barnet let, naar det demonstreres paa Kuglerammen, men at huske, at $7 + 9$ er 16, er noget andet og betydeligt sværere. Og hertil skal man dog naa under Indøvelsen, at Tallet 16 melder sig øjeblikkeligt, naar $7 + 9$ er givet.

For at faa undersøgt, hvor langt man skulde op ad Klassetrinene, før Talassociationerne var sikre, og om en saadan Sikkerhed overhovedet naaedes, blev ca. 300 Børn, Dreng og Piger fra 2.—7. Kl. en for en hørt i nedenstaaende Materiale og desuden nøje udspurgt, hvorledes de bar sig ad, naar de ikke kunde Tabellen. Det sidste var ikke det mindst vigtige. Man fik herved et godt Indblik i, hvorledes de bærer sig ad, naar de selv skal sidde og kludre med det, og hvorledes daarlige Arbejdsvaner følger dem Aar for Aar. Arbejdet maatte foretages uden for Undervisningstiden for ikke at „spilde“ Tiden.

SUBTRAKTION.

$17 \div 9 =$	$13 \div 6 =$	$16 \div 9 =$
$15 \div 8 =$	$12 \div 7 =$	$13 \div 4 =$
$16 \div 7 =$	$14 \div 5 =$	$15 \div 7 =$
$14 \div 6 =$	$13 \div 9 =$	$14 \div 9 =$
$15 \div 9 =$	$12 \div 5 =$	$12 \div 5 =$
$13 \div 5 =$	$17 \div 8 =$	$14 \div 8 =$
$12 \div 9 =$	$11 \div 6 =$	$11 \div 5 =$
$11 \div 7 =$	$15 \div 6 =$	$13 \div 7 =$

Vi anfører som Eksempel Subtraktionstabellen. Additions- og Multiplikationstabellen var blandet paa samme Maade.

Man skal have Øjnene med sig, naar man undersøger Børns Talassociationer. Kommer Svaret ikke øjeblikkeligt, kan man næsten være sikker paa, at der er noget galt, og saa opdager man ofte en let Bøjning af Fingrene, der hænger ned langs Kroppen (Fingertælling), eller en svag Mimren med Munden (Mundtælling eller „indvendig“ Tællen).

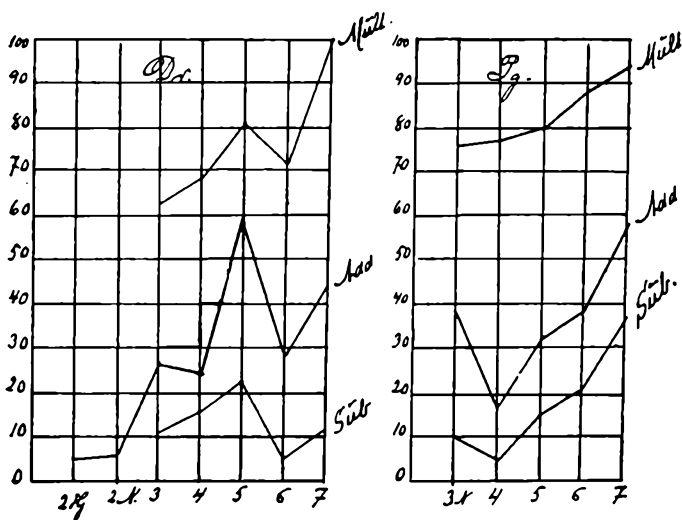
Langt vanskeligere er det at faa konstateret de overmaade talrige Tilfælde i de højere Klasser, hvor Børnene lægger til ad 2 Gange, først til 10 og derpaa Resten. Men er man fortrolig med Børn, og de føler, at man ikke vil dem noget ondt, fortæller de gerne, ja kan undertiden blive helt ivrige, saa de udbryder: Nej, nu skal Læreren bare høre, hvordan jeg bærer mig ad.

Denne Sammenlægning ad 2 Gange kan undertiden foregaa saa hurtig, at man er tilbøjelig til at tro, at Børnene virkelig kan Associationerne, og kun gennem Udspørgen viser det sig, at de ikke kan. Kommer man op i 3. Kl., taber Mund og Fingertællingen sig, og det bliver mere almindeligt at lægge til til 10 og derpaa Resten.

Antal Børn, der kan Associationerne i:

Klasse	Addition	Subtrakt.	Multipl.	%	%	%	Antal Børn
				Addition	Subtrakt.	Multipl.	
7. Pg. A.....	14	10	24	58	42	100	24
7. Pg. B.....	14	8	23	54	31	88	26
6. Pg.	13	7	30	38	21	88	34
5. Pg.	8	4	20	32	16	80	25
4. Pg. A.....	10	3	30	31	9	94	32
4. Pg. B.....	1	0	18	3	0	60	30
3. Pg.	11	3	22	38	10	76	29
7. Drkl.	8	2	18	44	11	100	18
6. "	5	1	13	28	5	72	18
5. "	15	6	21	58	23	81	26
4. "	6	4	17	24	16	68	25
3. "	7	3	17	26	11	63	27
Gennemsnitlig %				36%	16%	80%	314
2. Norm.	2			6			33
2. Hj.	1			5			19
Antal Børn.....							366

Tallene paa den lodrette Linie i ovenstaaende grafiske Fremstilling angiver Procenttallet af Børn, der kan Associationerne henholdsvis i Addition, Subtr. og Mult. Som det vil ses, staar Subtraktionen uden Undtagelse lavest for alle Klasser. Det er derfor givet, at der ikke kan være Tale om nogen Tilfældighed. Additionen staar bedre, fordi den øves mere, men naar højst 58 % opnaar absolut Sikkerhed, er det alligevel et bedrøveligt Resultat, naar man tager i Betragtning Additionens uhyre praktiske Betydning. Multiplikationen naar Fuldkommenheden i de øverste Klasser.

Naar Multiplikationen staar saa fint, at der allerede i 3. Pgkl. er 76 % og i 4. Pgkl. er 94 %, der kan Tabellen, kan det kun skyldes den systematiske Tabelindlæring.

Multiplikationen forekommer ikke nær saa hyppig som Addition. I hver Multiplikation med 2 Cifre og derover findes der ogsaa Addition.

Naar Addition staar bedre end Subtraktion, kommer det som nævnt af, at den øves mere, men ingen af dem staar godt, fordi de ikke er Genstand for systematisk Indøvelse. Og her er vi ved den moderne Skoles Grundskavank. Af Frygt for at kede Børnene varierer man i det uendelige, medens den gamle Skole satte Børnene til at gentage Tabeller, Gloserækker og Aarstal, indtil de kunde dem, og de sad saa godt fast, at de huskedes Resten af Livet.

I de senere Aar er Tabellen igen kommet til Ære og Værdighed. I en meget benyttet Regnebog som „Hovedstadens“ er der Tabel til hver Time. Nørby's Regnebøger lægger ligeledes stor Vægt paa Talbehandlingen, og der udkommer stadig Hefter med Taltræningsøvelser. Jeg har ikke ved Haanden nogen Oversigt over, hvorledes det forholder sig med de forskellige Regnebøger.

Men kan man nu bygge noget paa saa lille et Materiale, vil man spørge. Dertil kan siges, at der i de senere Aar af Mag. Henning Meyer er foretaget omfattende Undersøgelser ved Hjælp af Tests af flere Tusinde Børn, og at han er af samme Anskuelse, som undertegnede, at det skorter paa Sikkerhed i det elementære.

UNDERSØGELSE OVER RETSKRIVNING.

Af hvilken Natur er Retskrivningsfejlene?

Materialet, vi her skal beskæftige os med, bestod af ca. 900 Stile og 17 forskellige Stileopgaver. Der var ca. 5000 Fejl, nøjagtig 4840. Fejlene fyldte rubriceret 43 Kvartsider. Et saadant Materiale skal give Resultater.

Vi anfører her en Tabel over Fejlene.

Klasser	Antal Fejl	Fejl i Forbogstav		Egentlige Retskrivningsfejl	Fonetisk prægede	Grammatisk prægede	Sjuskfejl	Meningsløshed	Andre Fejl
		Stort for lille	Lille for stort						
3. Klasser.	651	48	121	482	338	88	27	22	7
4. „	1935	112	240	1583	1097	334	76	50	26
5. „	1180	97	209	874	533	173	100	43	25
6. „	613	39	60	514	297	136	50	11	20
7. „	461	42	48	371	213	94	30	11	23
	4840	338	678	3824	2478	825	283	137	101
I %.....		7 %	14 %	79 %	65 %	22%	7%	3%	3%
af samtlige Fejl					af egentlige Retskrivningsfejl				

Fejl i Forbogstaver udgør 21 % af samtlige Retskrivningsfejl. Jeg har delt dem i 2 Grupper: lille Forbogstav for stort og stort Forbogstav for lille. Det viser sig nemlig inden for alle Klasser, at Børnene tiere skriver lille For-

bogstav for stort end stort Forbogstav for lille, med andre Ord: De skriver tiere Navneord med lille, end de skriver Udsagnsord og Tillægsord med stort.

Af de 21 % skyldes de 7 stort Bogstav for lille og de 14 % lille Forbogstav for stort.

Der er særlig visse Tillægsord, som Børnene skriver med stort, nemlig de, der er sammensatte af et Navneord og et Tillægsord, f. Eks. „rosenrød“ eller „snedækket“, der fandtes i en af Stilene, Ord, som „de fattige“ og „de syge“, der leder Tanken hen paa Personer er ofte skrevet med stort.

Udsagnsordet græssede, der leder Tanken hen paa Navneordet Græs, er ofte skrevet med stort.

Naar Fejlene i Forbogstaver er trukket fra, bliver der tilbage 3824 Fejl eller 79 %, som jeg har kaldt egentlige Retskrivningsfejl.

Af disse finder jeg, at 2478 eller 65 % er fonetisk prægede, d. v. s., at det har været „Øret“ ikke „Øjet“, der har været det vejledende Organ under Nedskrivningen.

Da Spørgsmaalet om, hvorledes Fejlene fremkommer, er afgørende for, hvorledes de skal bekæmpes, maa vi se nærmere paa denne Gruppe.

Ingen Fonetiker, der er vant til at arbejde med Rigsdansk, er i Stand til at afgøre, om en Fejl er fonetisk præget eller ikke. Det kan kun den, der i Aarevis har gaaet blandt Børn og er vant til deres specielle Sprog. To Børn kan udtale det samme Ord vidt forskelligt. Vi skal nævne nogle Eksempler. Ordet Ildgnister forekom i følgende Former: Ildgnister, Ilknister, Indgnister. De er alle fonetisk prægede. Ordet Inspektøren har følgende Former: Inspæktøren, Enspektøren, Ingspægtøren og Indsbetøren.

Et saa almindeligt Ord som sidder kan komme til at se saaledes ud: ser, seder, sedder. En hel Stavelse kan bortfalde, f. Eks. alivel, stilde (stillede), glinse (de).

Mange Børn viser sig som drevne Fonetikere, der ikke giver de professionelle noget efter, se f. Eks. Ord som Sbild (Spild), Lamben, stødde (tt), sadde (tt), skarbt, gjore, henrivene, sye, Ver (Vejr).

Ofte viser der sig en meget mangelfuld Opfattelse af Ordenes Lyd, se f. Eks. Ord som mede (meget), sade (g), sar (sagde), Blagne (Bladene), ali-devel, Kade (g), orteligt (ordentligt), Arbejst, eller en fuldstændig forkert Opfattelse: Korsteningen, Kinet (Skinnet), Redsky (Redskab).

Der ligger en vældig Arbejdsmark for Læreren deri at uddanne, skærpe, tydeliggøre Udtalen af Ordene.

Han maa selv tale tydeligt og vænne Eleverne til at gøre det. Han maa vise Eleverne, at vi har 2 ret forskellige Sprog at lære, et Talesprog, hvor vi f. Eks. siger „sae“, og et Skriftsprog, hvor man bruger Formen „sagde“. I gamle Dage læste man mere bogstavret, og det er sandsynligt, at det førte til færre Fejl i Retskrivningen. Nu sløjfer vi mere, og det kræves af os, men der er jo ingenting i Vejen for, at man kan lære Børnene i Retskrivningstimen

ogsaa at udtale den skrevne Form. Som Konsekvens af Undersøgelsen følger ogsaa: rigelig Stavning, ikke spredt, men systematisk, og det som Amerikanerne har været inde paa i de senere Aar: Syllabikationen. Er et Ord for langt, magter Børnene det ikke, og det maa derfor slaas i Stykker. Der er to, tre Smaaundersøgelser, og de synes at vise en lille Fordel ved Syllabikationen, Stavelsesdelingen.

Som Resultat af Undersøgelsen faar vi altsaa, at Flertallet af Fejlene er fonetisk prægede, og kommer derved til samme Resultat som Svenskeren Helge Haage, der i sin Doktordisputats fremhæver, at man ingen Steder kan paa-vise Fejl, der skyldes visuel Opfattelse, medens Antallet af Fejl, der er fonetisk prægede, er legio.

PSYKOTEKNISKE UNDERSØGELSER AF KØBENHAVNSKE BOGTRYKKERLÆRLINGE.

Inden for de københavnske Bogtrykkere var man misfornøjet med de Lærlinge, man fik lige ind fra Gaden, hvilket ikke var saa underligt, naar man hører, at en af disse Lærlinge, der siden stillede til psykoteknisk Prøve, havde 112 Fejl i Retskrivning. Mesteren var da ogsaa saa ked af ham, at han ikke vilde beholde ham mere end Prøvetiden ud.

Et nærmere Samarbejde kom nu i Gang mellem forskellige Bogtrykkere, Prior, Holger Meyer, Levisohn paa den ene Side og nogle Psykologer, deriblandt Docent Dr. R. H. Pedersen og undertegnede.

Der blev fastsat en Række Prøver, der for Sætternes Vedkommende kom til at bestaa af følgende: Sætning og Aflægning hver Dag i 4 Dage, Diktat, Skriftlæsning, Korrekturlæsning, Hukommelsesprøve, Prøve i at arrangere Titler og Annoncer og Regning.

Før man kan begynde at prøve Eleverne, er det nødvendigt, at Prøverne bliver standardiserede. Det bestaar i, at man anvender dem paa et stort Antal unge Mennesker og derved faar Klarhed over, baade hvor meget disse Mennesker er i Stand til at præstere af Arbejde, og om Prøven giver god Spredning, d. v. s. viser en tydelig Forskel paa Lærlingenes Præstationer.

Er Opgaverne for lette, vil man ikke faa at se, hvad de dygtigste kan præstere, og er de for svære, faar man ikke noget Maal for de middelgodes og daarliges Præstationer.

Hermed gaar vi over til Omtalen af de enkelte Prøver.

SÆTNING.

En Bogtrykkerkasse, der var konstrueret af Dr. R. H. Pedersen, blev med faa Ændringer benyttet. Kassen har 24 Rum, i hvilke Alfabetets Bogstaver, trykt paa smaa Kartonstykker af Størrelse 1,5×2 cm findes anbragt, alle A i et Rum, alle B i næste o. s. v.

Fremgangsmaaden er nu følgende: Et Stykke trykt Tekst vælges, 6 Lærlinge tager Plads ved de respektive Kasser. Første Gang faar de Lov at sætte et Stykke Tekst uden at Tiden tages. Paa denne Maade bliver de kendt med Apparatet, og man er sikker paa, at de har forstaaet Instruksen. Saa gives Kommandoen: Parat! og Bogstaverne lægges tilbage i de for dem bestemte Rum.

Naar alt er i Orden, og Minutviseren peger paa en af de sorte Streger, der viser Timetallet, kommanderes: Begynd!

Der sættes nøjagtig i 10 Minutter med saa stor Hastighed som muligt, dog opfordres de til at søge at undgaa Fejl.

Paa et Forlag, hvorpaa er paalimet Paplister, sættes nu Linie efter Linie, saaledes at den øverste Del af Bogstavkartonerne rager en lille Smule op over den ovenfor siddende Papliste og derfor er lette at faa fat paa ved Aflægningen. Efter nøjagtig 10 Minutters Sætning kommanderes: Holdt!

Ved Hjælp af en Facitliste, der er indrettet saaledes, at der for hvert Ord man kommer frem i Teksten er angivet hvor mange Bogstaver, der er fra Tekstens Begyndelse til et hvilket som helst Sted i Stykket, er det let at se, hvor meget de seks Lærlinge har sat, og Resultaterne indføres.

Aflægningen kan nu begynde. De faar dog ikke Lov til at lægge af direkte i Sætterkassens Rum, da der jo let lægges forkert. Lange Laag af Karton bliver lagt over Sætterkassens Rum. Disse Laag er delt i Rum svarende til Sætterkassens Rum, og paa disse Laag finder Aflægningen Sted. Naar den er tilendebragt underkastes Bogstaverne et Eftersyn, forkerte Bogstaver anbringes i de rette Rum, og nu skubbes de ned i Sætterkassens Rum. Hver Sætning og Aflægning tager tilsammen ca. $\frac{1}{2}$ Time.

Det vil let ses, at Sætning er et langt mere kompliceret Arbejde end Aflægningen. Lærlingene skal læse i Manuskriptet, gribe Bogstaverne i Sætterkassen, hvor de ligger mellem en Mængde andre, de skal sno og dreje dem mellem Fingrene for at faa anbragt dem paa den rette Maade paa Forlaget.

Under dette Arbejde ses det tydeligt, om en Lærling har Anlæg for Sætning. Nogle har smidige og bøjelige Fingre og manøvrerer let med Bogstaverne, medens andre staar og fumler med Bogstaverne eller taber dem, kort sagt, har for mange Tommelfingre.

RESULTATER.

Som tidligere nævnt blev der først anstillet en Del Prøveforsøg. Der deltog i disse 65 Drengene i Konfirmationsalderen. De satte 5 Dage i Træk. Den bedste satte ialt 1019 Bogstaver, den daarligste 549 eller ca. Halvdelen.

Det er almindeligt ved denne Slags Undersøgelser, at man ordner Resultaterne efter Godhed, begyndende med de bedste, derpaa deles Materialet i 4 Dele, og Gennemsnittet beregnes for hver Fjerdedel. Da der er 65 Drengene, sætter vi 17 i sidste Fjerdedel. Vi faar nu følgende Resultater.

1. Fjerdedel satte 14576 Bogstaver eller 911 pr. Lærling.
  2. Fjerdedel satte 13096 Bogstaver eller 819 pr. Lærling.
  3. Fjerdedel satte 11964 Bogstaver eller 748 pr. Lærling.
  4. Fjerdedel satte 11090 Bogstaver eller 650 pr. Lærling.
- Gennemsnitligt satte hele Gruppen 780 Bogstaver pr. Lærling.

ØVELSENS INDFLYDELSE.

Nu vil man straks indvende: Ja, vel, men det hele er alligevel en Øvelses-sag, og mange af de svage kunde sikkert blive flinke med fortsat Øvelse.

Vi ser, hvorledes det forholder sig med Fremgangen i det hele taget og Fremgangen for de forskellige Grupper. Vi finder, at der fra

1. til 2. Sætning er en Fremg. af 1668 Bogstaver ell. 21 %.
2. til 3. Sætning er en Fremg. af 812 Bogstaver ell. 9 %.
3. til 4. Sætning er en Fremg. af 782 Bogstaver ell. 8 %.
4. til 5. Sætning er en Fremg. af 689 Bogstaver ell. 6 %.

Det vil af ovenstaaende ses, at den største Fremgang finder Sted fra 1. til 2. Sætning, og at den derefter stadig bliver mindre. Fremgangen er fra 1. til 2. Sætning procentvis $3\frac{1}{2}$ Gang saa stor som fra 4. til 5.

Der er derfor ingen Grund til at tro, at Lærlingen ved senere Prøver skal overraske ved uanede Fremskridt. Han har naaet Herredømme over Materialet, den senere Fremgang vil skyldes en fortsat Mekanisering af Bevægelserne.

Undersøger man, hvorledes de 4 Grupper forholder sig med Hensyn til Fremgangen, faar vi følgende Fremgang fra Gang til Gang.

1. Fjerdedel 19 % 7 % 6 % 8 ⁰/₁₀ Gennemsnit 10 ⁰/₁₀.
2. Fjerdedel 26 % 5 % 9 % 4 ⁰/₁₀ Gennemsnit 11 ⁰/₁₀.
3. Fjerdedel 22 % 12 % 6 % 8 ⁰/₁₀ Gennemsnit 12 ⁰/₁₀.
4. Fjerdedel 19 % 11 % 9 % 4 ⁰/₁₀ Gennemsnit 11 ⁰/₁₀.

Den Fremgang, de to øverste Grupper har gjort, efter at de har overstaaet Begyndervanskelighederne, er kun ringe, de to nederste Grupper har endnu paa 3. Trin gjort en Del Fremgang, hvilket antyder, at de behøver længere Tid til Tilpasningen.

De forskellige Grupper ligger paa forskellige Udviklingstrin, og da Forskellene lige fra Begyndelsen er saa store, er der desværre ingen Udsigt til, at de vil udlignes. Praksis bekræfter denne Antagelse. Mestrene regnede med en Forskel paa 25 % mellem den dygtige og den langsomme Sætter. Kunde den første tjene 100 Kr., opnaaede den anden 75.

DE OFFICIELLE PRØVER.

Disse Prøver holdtes tidligere hvert Aar og var offentligt tilgængelige. En Repræsentant for Bogtrykkerne, Bogtrykker Holger Meyer, der var Formand for Fagets „Skuemestre“, deltog i Arbejdet sammen med Viceinspektør Garp og undertegnede. Prøverne fandt Sted 4 Dage i Træk. Den hurtigste af de 70 Lærlinge, hvis Resultater vi her har beregnet, satte 850 Bogstaver, den langsomste 367. Som det vil ses, har den bedste sat $2\frac{1}{3}$ Gange saa meget

som den daarligste. 65 af disse Drengene har paa 4 Dage sat 38368 Bogstaver. Under de uofficielle Prøver satte samme Antal Drengene 38902 Bogstaver. Resultaterne fra de to Prøverækker stemmer altsaa udmærket, Forskellen pr. Elev er ganske ubetydelig.

De 70 Lærlinge har sat:

1. Gang	2. Gang	3. Gang	4. Gang	
8703	9943	10458	11297	Bogstaver.

Vi skal forlade denne Del af Undersøgelserne med at slaa fast, at groft regnet har den bedste Elev under de uofficielle Prøver sat 2 Gange saa meget som den daarligste, under de officielle Prøver sætter den bedste Lærling $2\frac{1}{3}$ Gang saa meget som den daarligste, og den øverste Fjerdedel sætter under begge Prøverne $1\frac{1}{2}$ Gang saa meget som den nederste.

Aflægningen viser følgende Tal:

1. Fjerdedel 41 Bogstaver pr. Minut.
2. Fjerdedel 37 Bogstaver pr. Minut.
3. Fjerdedel 34 Bogstaver pr. Minut.
4. Fjerdedel 29 Bogstaver pr. Minut.

Den hurtigste Lærling har aflagt 47 Bogstaver pr. Minut, den langsomste 23. Ogsaa her gør den dygtigste dobbelt saa meget Arbejde.

RETSKRIVNING.

At en Sætter maa være dygtig i Retskrivning, er en Selvfølge. De har haft 2 Opgaver, et længere Stykke, en Historie, og et Stykke med løse Sætninger, hvori forekom Ord med stumt d, blødt g, Dobbeltmedlyd o. lign., luter almindelige Ord. 3 Tegnfejl er regnet lig en Retskrivningsfejl.

Vi skal anføre Fejlene for et enkelt Aar:

1. Fjerdedel, i Gennemsnit 6 Fejl.
2. Fjerdedel, i Gennemsnit 11 Fejl.
3. Fjerdedel, i Gennemsnit 22 Fejl.
4. Fjerdedel, i Gennemsnit 57 Fejl.

Altsaa mere end 9 Gange saa mange Fejl i sidste Gruppe som i første.

SKRIFTLÆSNING.

Denne toges paa den Maade, at Lærlingene afskrev 3 Stykker af tiltagende Vanskelighed og satte en Streg, naar de ikke kunde læse et Ord. Vi tager det gennemsnitlige Antal Fejl for de 4 Grupper for et enkelt Aar: 3—10—18—33.

Ved Korrekturlæsningen har Lærlingene faaet 2 Stykker Tekst, det ene med, det andet uden Fejl. Der er taget Hensyn baade til Tiden og til Antallet af oversete Fejl.

HUKOMMELSESPRØVE.

En Sætter har Brug for en god Hukommelse, naar han under Aflægningen bevæger sig mellem de forskellige Skriftkasser. Hukommelsen er prøvet

paa den Maade, at brudte Sætninger, saaledes som de findes i enhver Bog, er trykt paa lange Papstykker. Sætningerne er af forskellig Længde. Der begyndes med ganske korte og lægges mere og mere til. Sætningerne holdes et Øjeblik op til Indprentning, hvorefter de nedskrives.

OPSTILLING AF TITLER OG ANNONCER.

En Sætter maa være i Besiddelse af en god Smag sammen med Iderigdom og Intelligens, saa han af et ganske trivielt Stykke Tekst kan danne en smagfuld og iøjnefaldende Reklame. Lærlingene har faaet forelagt forskellige Titler og Annoncer, trykt fortløbende og undertiden med Illustration til, og en Saks, hvormed de saa kan klippe dette itu for at ordne det paa den Maade, de syntes var bedst, og derpaa fastklistre det paa et Stykke Karton. Der var ogsaa ved denne Prøve betydelig Forskel paa Præstationerne.

Endelig skal vi tilføje, at Lærlingens Karakterbog og Anbefalinger er underkastet en Gennemgang, og Notitser herfra er sammen med Resultaterne fra Prøverne indført i en Protokol. Saa kan den enkelte Bogtrykker af Resultaterne danne sig sit Skøn.

PRØVE FOR TRYKKERE.

Trykkernes Arbejde er vidt forskelligt fra Sætternes og Prøverne maa derfor ogsaa være det. Hver Trykkerlærling underkastes først en almindelig Farveblindhedsprøve. Kan han ikke bestaa den, underkastes han ikke yderligere Prøver. En Trykker skal kunne skelne Farverne.

Bestaar han Prøven, faar han en Æske med 25 smaa Kartonstykker med Farver i forskellige Afskygninger og faar derefter Ordre til at sortere disse, først efter Hovedfarverne: rødt, grønt o. s. v., derefter at ordne Farverne inden for hver af disse Grupper efter Farvestyrke, begyndende med de svageste.

En anden Prøve bestaar i, at de faar 3 Tryk efter forskellig „Tilretning“ og med Ordre til at ordne dem efter Tydelighed. Prøven anlagdes af Bogtrykker Holger Meyer, ligesom han ved alle de faglige Prøver ved sin Indsigt var uundværlig.

Endvidere underkastedes Lærlingene en Prøve i praktisk Mekanik. De skal omgaas Maskiner og maa have Evner til at sætte sig lidt ind i disses Virkemaade. Prøverne var ordnet efter Vanskelighed: en Cykleklokke, en Dektor, en alm. Laas, et Frihjul, en kompliceret Laas, som skulde skilles og samles. Endvidere fik Lærlingene forskellige Tegninger af Maskiner med Spørgsmaal som: Hvilket Hjul løber hurtigst? Hvis Armen A gøres længere, skal der da bruges mere eller mindre Kraft. Vi regnede dem for Prøver i praktisk Intelligens, i Evnen til at føle sig ind i et Maskineri. Der var 60 Spørgsmaal, der besvaredes skriftligt.

Vi skal nævne Resultaterne fra et enkelt Aar:

1. Fjerdedel: 9 Fejl. 2. Fjerdedel: 16 Fejl. 3. Fjerdedel: 22 Fejl og 4. Fjerdedel: 30. Som man ser, giver Opgaverne en god Spredning. Endvidere fik Trykkerne en Tegneopgave, og Karakterbøger, Anbefalinger o. s. v. blev gennemset som for Sætternes Vedkommende.

De officielle Prøver fortsattes i 4 Aar. Da det var os umuligt at foretage Prøver paa andre Tider af Aaret end i Begyndelsen af Sommerferien, idet vi den øvrige Del af Aaret var optaget af Skolegerning, maatte Prøverne overgaa til Kommunens psykotekniske Afdeling, hvortil vi afleverede forskelligt Prøvemateriel. Med de indledende Prøver var der prøvet ialt 238 unge Mennesker.

SVINGNINGER I BØRNS HELBRED I LØBET AF SKOLEAARENE OG INDEN FOR DET ENKELTE AAR.

Materialet, vi har benyttet ved denne Undervisning, bestod i 238 Klasseprotokoller fra Bispebjerg Skole i København. Protokollerne omfattede et Tidsrum af 6 Aar, og Skolen havde i den Tid ca. 1200 Elever aarlig.

Ved første Gennemgang af Protokollerne har vi noteret alle Sygedage uden Undtagelse, ved anden Gennemgang har vi noteret alle Sygeperioder paa 3 Dage og derover. Disse Sygedage er opført i nedenstaaende Tabel under Rubrikken: „Attester“.

Hensigten med at dele Materialet paa denne Maade var at faa tilvejebragt en Kontrol med 1 Dags Sygdommene, som mange Lærere stiller sig skeptiske over for. Men hvorfor kan man saa ikke nøjes blot med Attestsygdommene, vil man spørge. Attestsygdommene skyldes ofte alvorligere Bakterieangreb eller Forstyrrelser i Stofskiftet, og der kan være nogen Grund til at tro, at 1 Dags Sygdommene giver et bedre Billede af Vejrets Indflydelse paa Børnenes Sundhed. Begge Undersøgelser kan derfor være af Betydning, Attestsygdommene skal desuden bruges som Kontrol med det samlede Materiale. Er Børnene borte fra Skolen mere end 2 Dage, maa de medbringe Attest.

Svingninger i Helbredstilstanden i Løbet af Skoletiden.

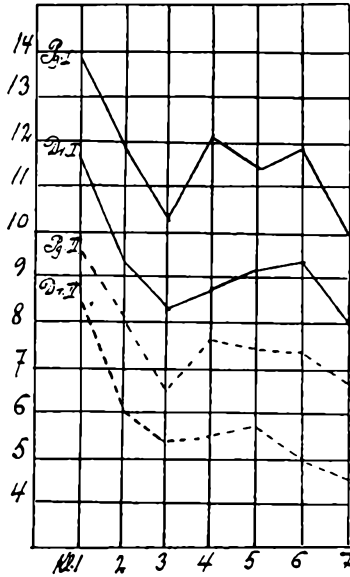
a) Normalklassebørn.

DRENGE

Kl.	Samtlige Sygedage					Attester		
	Sygedage	Antal syge Børn	Antal Børn i Kl.	Absolut Antal	Gennemsn. pr. Elev	Sygedage	Syge Børn	Gennemsn. pr. Elev
7 Kl.	1342	526	1832	167	8,04	756	105	1,53
6 "	3655	1391	4309	392	9,32	1982	281	5,03
5 "	4194	1366	5007	455	9,23	2613	310	5,74
4 "	3931	1286	4906	446	8,81	2529	316	5,67
3 "	3724	1188	4909	446	8,35	2447	314	5,49
2 "	4550	1437	5364	488	9,32	2935	384	6,01
1 "	5666	1504	5262	478	11,85	4074	470	8,52

PIGER

Kl.	Samtlige Sygedage					Attester		
	Sygedage	Antal syge Børn	Antal Børn i Kl.	Absolut Antal	Gen-nemsn. pr. Elev	Sygedage	Syge Børn	Gen-nemsn. pr. Elev
7 Kl.	1423	468	1561	142	10,02	963	110	6,78
6 "	4247	1287	3912	356	11,93	2695	322	7,57
5 "	5045	1548	1775	431	11,39	3332	398	7,68
4 "	5636	1709	5121	466	12,09	3602	441	7,73
3 "	4582	1466	4901	446	10,27	2930	376	6,57
2 "	5480	1597	5071	461	11,89	3766	440	8,17
1 "	5161	1394	4086	371	13,91	3612	411	9,74

I ovenstaaende Tabel vil man finde 2 Rubrikker for Elevantallet i Klasserne. Sagen er jo den, at sammenlægger man Elevantallet fra Maaned til Maaned, faar man for et Skoleaar et Tal, der er 11 Gange saa stort, som det skulde være. Det er jo hovedsagelig de samme Børn, der gaar i Skolen Maaned efter Maaned, og for at faa det absolutte Tal frem har jeg divideret hvert af Tallene i første Rubrik: „Antal Børn i Klassen“ med 11. Resten vil forstås af de vedføjede Angivelser. De fuldt optrukne Kurver betegner „samtlige Sygedage“, de punkterede „Attestsygdommene“. Den øverste Kurve af hver Slags angiver Pigernes Sygedage, mærket Pg. I og Pg. II.

Man vil se, at Kurverne for „samtlige Sygedage“ og for „Attesterne“ løber parvis parallelt. De alvorligere Sygdomme er altsaa saa fremherskende, at de kan præge hele Sygdomsbilledet. For Drengenes Vedkommende er der dog i 6. Klasse en Stigning af samtlige Sygedage, medens der er en Sænkning i Antallet af Attestdage. Denne Afvigelse er i Virkeligheden den eneste af Betydning, der findes. Den viser, at for 6. Klasses Vedkommende er Antallet af „uægte“ Sygedage (enkelte Syged.) blevet saa stort, at de kan beherske Materialet.

I Hovedsagen giver altsaa Kurven for „samtlige Sygedage“ et tro Billede af Sygdomssvingningerne. Hvor der er Afvigelser (6 Kl.), regner vi „Attestkurven“ for den rigtige.

RESULTATER.

Kurverne viser, at Antallet af Sygedage igennem alle Skolens Klasser er større for Piger end for Drengene. Her er Pigerne altsaa virkelig „det svage Køn“.

Maksimum af Sygedage ligger for begge Køns Vedkommende i 1. Kl. De smaa Børn er mindre modstandsdygtige og har desuden en Del specielle Børnesygdomme, de skal have overstaaet, Mæslinger, Skarlagensfeber o. s. v.

Kurven synker derefter i 2. og 3. Kl., hvor den staar lavt. 9—10 Aars Tiden er utvivlsomt for begge Køns Vedkommende en af de sundeste i Skolebørns Liv.

I 4. Kl. kommer en Opgang i Sygeligheden, og navnlig stiger Antallet af Sygedage stærkt for Pigerne Vedkommende. Drengenes Kurve stiger langsommere og naar først Højdepunktet i 5. Kl. Der er utvivlsomt en kritisk Periode igen i 11 Aars Alderen. Drengene reagerer ikke saa stærkt deroverfor som Pigerne, der ogsaa her viser sig som „det svage Køn“. I det hele taget er Drengene mere stabile end Pigerne, hvad ogsaa viser sig under de maanedlige Svingninger, der skyldes Vejrets Indflydelse.

I 6. Kl. er der for Drengenes Vedkommende en Nedgang i Attestsygdommene, medens Pigerne staar paa omtrent samme Højde som i 5. Kl. I 7. Kl. er for begge Køn en Nedgang.

Som Resultat faar vi altsaa en bølgende Bevægelse med udprægede Sygdomsmaksima:

For Piger i 1. Kl. (7—8 Aar) og i 4. Kl. (10—11 Aar).

For Drengene i 1. Kl. (7—8 Aar) og i 4. Kl. (10—11), og en Stigning finder endnu Sted i 5. Kl. (11—12 Aar).

Sygdomsminima:

Piger i 3. Kl. (9—10 Aar) og 7. Kl. (13—14 Aar).

Drengene i 3. Klasse (9—10 Aar) og i 6. og 7. Kl. (13—14 Aar).

9—10 Aars Alderen og 13—14 Aars Alderen maa derfor regnes for de sundeste Perioder i Skolebørns Liv.

Med Hensyn til de maanedlige Svingninger, som vi ikke kan komme nærmere ind paa her, gælder: Ringe Sygelighed om Foraaret og Forsommeren, stærk om Efteraaret, og Maksimum naas i Vinterens Hjerte, Februar. Det gamle Ordsprog synes at bekræfte sig: Der, hvor Solen ikke er, kommer Lægen.

Kommunelæge, Dr. Schlanbusch i Buddinge har foretaget en Optælling og Bearbejdelse af Sygesedler fra Skolerne og meddelt mig, at han er kommet til samme Resultat som ovenfor angivet.

OM INTELLIGENS HOS BØRN OG INTELLIGENSPRØVER

Af mag. art. S. A. TORDRUP

Ordene Intelligens og intelligent hører i vore Dage med til det Ordforraad, som enhver af os har parat til eventuel Brug ved Beskrivelse af ærede Medborgere, og læser man i Pressen en kendt Mands Nekrolog, vil man ofte se, at der som Forklaring paa Mandens Karriere bl. a. henvises til hans Intelligens.

Alt dette er aabenbart ikke uden Forbindelse med, at der i snart mange Aar har eksisteret en Intelligensforskning, en Forskning som for Resten næppe, i alt Fald herhjemme, er kendt i videre Kredse.

At det er i ret forskellig Betydning, man i daglig Tale anvender Begreberne Intelligens og intelligent, kan næppe forundre. Saaledes er det aabenbart, at Betydningen ikke er den samme, naar man taler om en Fodboldspillers intelligente Spil og en Professors intelligente Afhandlinger, selv om der i begge Tilfælde henvises til Præstationer, der hver i sin Art er udover det sædvanlige, dog er der en Mulighed for, at der trods alt kan være visse fælles Træk i de to Tilfælde.

Til en nærmere Præcisering af det ejendommelige ved de intelligente Handlinger er det formaalstjenligt at henvise til andre Handlingsformer, først da træder det ejendommelige ved Intelligenshandlingerne rigtig frem.

Naar det lille Barn kommer til Verden, er det udrustet med et vist Repertoire af funktionsfærdige Reaktioner (Reflekser og Instinkter), der er rettet mod visse Muligheder i Omgivelserne af vital Interesse for Barnet.

Som Eksempel kan vi henvise til „Suttemekanismen“ hos Barnet, der ret hurtig uden Indøvelse virker prompte, naar det sultne Barn faar Pattevorten stukket i Munden. Vi staar her over for det typiske Instinkt, der kræver en vis Tilstand hos Barnet, her Sulten, for at træde i Virksomhed.

De fleste Dyr er i Virkeligheden langt bedre udrustet paa dette Omraade end Mennesket. Ja, der findes visse Dyr, f. Eks. Edderkopper og Insekter, som faktisk fra først af raader over alle de Reaktionsmuligheder, de i det hele taget faar Brug for.

En Edderkop kan saaledes lave et beundringsværdigt Spind, ja den er Specialist paa dette Omraade, og det endog uden nogensinde at have lært det; men den kan kun fange sit Bytte paa den for Arten karakteristiske Maade. Bliver andre Fangstmetoder nødvendige, maa den omkomme.

Selv om Dyret kan præstere noget i sin Art fuldkomment, er det dog stivnet i bestemte Former uden Mulighed for Udvikling ud over det engang opnaaede, og her har vi paa een Gang det udprægede Instinkts Fordele og Mangler, en prompte og sikkert virkende Reaktion, der kræver meget ringe eller ingen Øvelse, og er hensigtsmæssig under de „forudsete“ Forhold, men uden Mulighed for Ændring og derfor ganske nytteløs under ændrede Forhold.

Hvis en Høne spærres inde i et Bur med en ikke iøjnefaldende Udgang, vil den efter al Sandsynlighed planløst fare hid og did, indtil den muligvis tilfældigt slipper ud af Hullet.

Gentages det samme tilstrækkelig tit, vil der efterhaanden mekaniseres en bestemt „Afløbsform“, saa Hønen til sidst straks styrter mod Udgangen. Der er skabt en under de nævnte Forhold hensigtsmæssig Reaktion, en Tilpasning til Omgivelserne, som ganske vist har krævet mange Gentagelser.

Naar et lille Barn paa 8—9 Maaneder paa Spørgsmaalet: „Hvor stor er du?“ rækker Haanden i Vejret, staar vi over for en Tilegnelse af samme Karakter. Barnet aner ikke, hvad stor og lille er. Der er kun for det skabt en Forbindelse mellem et Lydkompleks og saa det at række Haanden i Vejret, saa det første fører det andet med sig. Metoden er her igen Gentagelse, kun undgaas mange „Sidespring“, fordi Tilegnelsen ledes udefra.

Saaledes tilegner vi os et uhyre Repertoire af Reaktionen, som kan anvendes i højere Funktioners Tjeneste. Er det ikke i høj Grad saaledes med vor Overtagelse af mange Traditioner (Hilseformer, Spiseregler o. s. v.) med Dannelser af personlige Vaner, med enhver Art af Dressur og Eksersits?

Disse Funktioner betegner et højere Trin i Forhold til Instinktets, for saa vidt som de betegner en Tilpasning, men Tilpasningen maa betales med Gentagelser.

Et 2—3 Aars Barn vil have fat i en eftertragtet Genstand, men den ligger saa højt, at Barnet ikke kan naa den. Barnet finder da paa at slæbe en Stol hen for at naa op, og naar paa den Maade sit Maal. Hvis Barnet selv er kommet ind paa denne Løsning, noget der meget vel er muligt, idet normale Børn i den Alder har Løsninger af nævnte Karakter, saa kan Barnets Adfærd kun forklares ved, at det har en vis Forstaaelse af Stolens Anvendelighed i den nævnte Situation.

Noget tilsvarende er Tilfældet, hvis en vild ved at skære sig paa en skarp Sten i Stenen ser et skærende Værktøj, som han kan anvende.

Köhler^{*)} har ved sine Forsøg med Chimpanser vist, at man hos disse træffer Ydelser af samme Karakter, idet Aberne er i Stand til at anvende Stokke som Værktøj paa forskellig Vis, ja en Abe var endog i Stand til at danne en forlænget Stok i en Situation, hvor en saadan var paakrævet, ved at skyde to Stokke ind i hinanden, der var afpasset til det samme. Ganske vist syntes Stokkene den første Gang nærmest ved et Tilfælde at være nærmet til hinanden paa rette Maade, men Stokforlængelsen blev opfattet, dens Betydning indset og Erfaringen straks omsat i Praksis og senere husket og anvendt. Dog maa saadanne Præstationer nærmest betragtes som det højeste, Aberne kan naa til.

Man vil se, at disse Handlinger paa een Gang har baade Instinktets og den indøvede Reaktions Fordele. Der sker en Tilpasning til den foreliggende

*) W. Köhler: Intelligenzprüfungen an Antropoiden.

Situation, og denne Tilpasning sker uden Indøvelse, idet den hensigtsmæssige Reaktion pludselig indtræffer, saafremt de nødvendige Bevægelser staar til Raadighed.

Uden Antagelse af en vis Indsigt og Forstaaelse hos Individet af den foreliggende Situation kan vi næppe forklare os denne omgaaende og egnede Reaktion under i hvert Fald til Dels nye Forhold, og hvis man vil regne alle Handlinger, som er ledet af Indsigt, for Intelligenshandling, staar vi her overfor en ganske vist primitiv Form for saadanne Handlinger.

Man maa her bemærke, at de omtalte Opgaveløsninger er sket med Genstandene for Øje og ofte ligesom bundet til bestemte Situationer.

Efterhaanden som Barnet vokser til, spiller dets Indsigt i Omgivelsernes Forhold en stadig større Rolle for dets Handlinger, og man iagttager en Udvikling fra det første primitive Trin.

Her kommer Sproget uden Tvivl Barnet til Hjælp, og det kan uden Tvivl betegnes for et afgørende Vendepunkt i Barnets Udvikling, naar det i 1½ til 2 Aars Alderen indser, hvad Meningen med Sproget er, idet det gaar op for Barnet, at de Lydforbindelser, som det har hørt og muligvis gentaget, er Tingenes Navne, og Barnet sætter da ogsaa ind med en Mængde Spørgsmaal om, hvad de forskellige Ting hedder.

Naar Barnets Sprog er saa udviklet, at det har erhvervet sig en Symbolik for de sædvanligste Ting, Begivenheder og Forhold, har det et „sjæleligt Værktøj“, som giver det en vis Uafhængighed af Tingenes Tilstedeværelse og Mulighed for Fiksering af gjorte Erfaringer.

Barnets stadig mere differentierede Opfattelse af Omgivelserne og den Problematik, disse efterhaanden indebærer for Barnet, bliver os aabenbar gennem dets Spørgsmaal, og allerede hos 3—4 Aars Børn vil Spørgsmaal rettet mod visse Kausalforhold (hvorfor) være hyppige.

Et andet interessant Forhold træder ofte frem i Barnets Lege, idet Barnet ligefrem tillægger Tingene Egenskaber, (Egenskaber, som de netop mangler) for at kunne anvende dem i en større Sammenhæng (Futtogle).

Enhver, som har med Børn at gøre, vil dog vide, hvor store Vanskeligheder Barnet ofte har med ethvert selv for os nok saa simpelt Problem og særlig med Problemer, som kræver mere teoretiske Betragtninger.

Tager vi som Eksempel Regneundervisningen, er det aabenbart, at Tekst-opgaverne for de fleste Børn volder betydelig større Vanskelighed end Tal-opgaverne. Selv om Tekstforstaaelsen ofte ogsaa her er af Betydning, er det dog givet, at det er selve Problemstillingen, som er særlig vanskelig.

Barnet skal anvende noget givet paa en saadan Maade, at der gives Svar paa bestemte Spørgsmaal, og Vanskeligheden ligger netop i at se Forbindelsen mellem det givne og det søgte. Des mere komplicerede Forholdene er, des vanskeligere er det selvsagt for Barnet at overse, hvad det drejer sig om; men selv de for os allersimpleste Problemer f. Eks. indenfor Forholdsregningen kan

volde meget store Vanskeligheder for et 9—10 Aars Barn, hvad der f. Eks. viser sig ved, at Barnet anvender de forkerte Regneoperationer, selv om det meget vel behersker de rigtige.

I det hele taget synes særlig Abstraktioner at volde Vanskeligheder, selv om der her i Overgangsalderen ofte er en tydelig Fremgang. Man maa dog ikke glemme, at disse Forhold ofte falder de voksne let, fordi vi i Praksis har staaet over for saa mange Erfaringer, som Barnet ikke har Mage til.

Hvad Tilegnelsen af Matematik angaar, findes der Elever, for hvem selv Meningen med Bogstavsymbolikken næppe engang erkendes, medens der paa den anden Side er Elever, for hvem matematiske Betragtninger fra først af synes en naturlig Sag.

En større Midtergruppe arbejder sig efterhaanden til en vis Fortrolighed med de enkelte Forhold, uden at en Forstaaelse af større Sammenhænge rigtig synes at være til Stede, og faktisk vil man her som paa saa mange Omraader træffe store individuelle Forskelle.

Hvis man som bl. a. *Terman* ved Bestemmelsen af Intelligens lægger Vægten paa, at der tænkes i abstrakte Forestillinger, vil de her nævnte primitive Former hos Børn og Aber og mange praktiske Løsninger i Dagliglivet næppe regnes med, medens derimod en Teori, som lægger Vægten paa en Indsigt og Forstaaelse, der muliggør en Tilpasning i ukendte Situationer (*Stern*) vel kan omfatte alle de her nævnte Former.

De forskellige Intelligensgrader maa da afgøres ud fra et Sværhedens Princip paa de nævnte Omraader, hvorved de forskellige Ydelser saa faar deres Placering.

Selv om Intelligensbegrebet stadig er omstridt, kan der nu næppe være Tvivl om, at Intelligensen er bestemt ved mange samvirkende Faktorer og nærmest maa betegnes som et Samlingsnavn for de Muligheder, denne Samvirken giver. Det drejer sig ikke om en speciel Faktors eventuelle Tilstedeværelse, men snarere om det intellektuelle Niveau, Individet befiinder sig paa, og derfor ogsaa om, hvad Individet har Mulighed for at præstere.

Intelligensbegrebet bliver saaledes nærmest et praktisk Begreb af summarisk Karakter.

Det er klart, at det f. Eks. for Skolens Arbejde vilde være af stor Betydning, om man kunde bestemme de forskellige Elevers Intelligens for derved at danne sig et Skøn over, hvad de enkelte Elever kan modtage, hvilke Forskeligheder man maa regne med, Elevernes Udviklingstempo o. s. v.

Hvis det samtidigt var muligt at undersøge, hvad Tilegnelsen af de forskellige Fag og Fagdele forudsætter hos Eleverne, kunde Skolearbejdet lægges til Rette paa en mere hensigtsmæssig Maade end det nu ofte er muligt.

De første Prøveserier til Bestemmelse af Intelligens er nu snart af gammel Dato.

Det var i Amerika, man begyndte, men Prøverne var fra først af mest Opgaver, der refererede sig til Sanseforhold og visse motoriske Forhold, og paa Grundlag af saadanne Prøver (f. Eks. *Cattell*) faar man ikke Intelligensforskelle frem.

Det var *Binets* store Fortjeneste, at han indsaa, at man skulde undersøge mere komplekse sjælelige Fænomener for at faa Begavelsesforholdene frem.

Senere er Testserierne revideret og forbedret, grundigst og bedst af den amerikanske Psykolog *Terman*. Hans Prøveserie er gennemprøvet paa flere Tusinde Børn af alle Alderstrin, men principielt var *Binet* inde paa det rigtige.

Det det drejer sig om er at finde et passende Antal Opgaver egnede til at vise Intelligensen.

Der maa være flere Opgaver alene for at begrænse Tilfældighederne.

Opgaverne maa selvsagt ikke være kendt i Forvejen, de skal indeholde noget nyt for Barnet.

Opgaverne maa være af forskellig Karakter, man kan ikke paa Forhaand afgøre, om f. Eks. matematiske eller sproglige Problemer bør have Forrangen. Her maa man bemærke, at det sproglige har Betydning alene derved, at mange Problemer har en sproglig Formulering, selv om ikke selve Problemet er af sproglig Karakter.

Af Problemer, hvor det sproglige er af stor Betydning, kan nævnes: Ord-sprog, Absurditeter, Forstaaelse og Udfyldning af en Tekst paa Grundlag af Brudstykker.

Ellers er det Forhold, som Individets „Evne“ til Kritik, Dannelsen af Kombinationer, Forstaaelse af Analogier, Originalitet, Undersøgelse af, hvor komplekse Forhold Individet kan overse, forskellige Former for Slutninger, Spørgsmaal om hvad Individet vilde gøre i bestemte Situationer o. s. v.

Hos mindre Børn maa Prøverne dog være af en betydelig simplere Karakter end for ældre, og mange af de nævnte Opgaver kan slet ikke anvendes over for dem.

De enkelte Opgavers Egnethed undersøges baade med Hensyn til Sværhed og den Fordeling de giver af Eleverne ved Prøve med et tilstrækkeligt Antal Børn, ligesom ogsaa Opgaverne undersøges indbyrdes (Korrelation).

Man danner sig da en Skala med et vist Antal Opgaver af passende Kvalitet for hvert Trin, og er da med denne afprøvede Skala som Norm i Stand til at bestemme de enkelte Børns Intelligens.

For hver Elev bestemmes en Intelligensalder.

Lad os antage, at der er 6 Opgaver paa hvert Trin.

Hvis et Barn løser alle Opgaver til og med 6 Aar, 4 Opgaver for 7 Aars Børn og 2 Opgaver for 8 Aar, er dets Intelligensalder 7 Aar uden Hensyn til dets Levealder.

Intelligensen udtrykkes nu sædvanlig ved en Intelligenskvotient (*Stern*) Q : Forholdet mellem Intelligensalder og Levealder.

Har et 6 Aars Barn en Intelligensalder af 7 Aar, er dets Intelligenskvotient $= \frac{7}{6} = 1,17$.

Intelligenskvotienten 1 bliver da Udtryk for det helt normale.

Det er klart, at den Intelligensalder, man kommer til, er afhængig baade af det nedarvede og de Omgivelser, i hvilke Barnet vokser op, selv om det nedarvede maa siges at have forholdsvis stor Betydning, naar det drejer sig om Forhold, der er Individet ukendt.

Sammenlignende Undersøgelser angaaende Intelligens hos Børnehavebørn og Børn, som ikke gik i Børnehave, saavel som mellem Børn med normal Skolegang og Børn med ringe Skolegang har vist, at saavel Børnehavearbejdet som Skolen virker fremmede paa Intelligensalderen.

Intelligensundersøgelser har Gang paa Gang vist, at Børn paa samme Alderstrin viser store Forskelle med Hensyn til Intelligens. I en normal Folkeskoleklasse maa man saaledes regne med flere (3—4—5) Aars Forskel i Intelligens, og selv om man før har vidst, at der eksisterede Forskelle, saa har man dog næppe været klar over, at de var saa store. I Virkeligheden staar vi her over for Undervisningens vanskeligste Problem.

Som Regel viser Intelligensprøver ret god Overensstemmelse mellem Lærens Vurdering og Elevens Præstationer i Skolen, selv om der kan være endog ret store Afvigelser.

Af særlig Betydning er en Intelligensprøve over for Børn, der er tilbage i Skolen, for at afgøre, om det er Evnerne, det er galt med.

For de svagt begavedes Vedkommende er det af afgørende Betydning at faa at vide, hvor langt de er tilbage.

De Elever, som er foran, frembyder ogsaa særlig Interesse. Efter *Termans* Undersøgelser bliver de overnormale undervurderet og undernormale overvurderet.

Der burde ogsaa foretages Intelligensprøve i ethvert Tvivlstilfælde.

Ligeledes vilde Prøver ved Barnets Indtræden i Skolen i hvert Fald afsløre de groveste Afvigelser. —

Intelligensprøverne er ikke noget Universalmiddel, der skal erstatte Lærens Kendskab til Barnet ad anden Vej, men et supplerende Hjælpemiddel, der som omtalt i alt Fald i visse Tilfælde er bedre egnet, end hvad man ellers har.

DET MANUELLE ARBEJDES BETYDNING OG STILLING I SKOLEN

Af Kommunalærer HANS VEMMER

I. ORIENTERENDE TILBAGEBLIK.

Kampen mellem det intellektuelle og manuelle har været standende saa længe, man har kendt rationel Opdragelse. Det intellektuelle har stadig haft

Overtaget og som den Stærkeste, oftest misbrugt sin Magt. Teoretisk Opdragelse fik før i Tiden kun Overklassen eller de velstaaende og det endda kun Sønerne. Det er derfor ikke underligt, at Haandens Arbejde, der naturligvis af „Standspersoner“ betragtedes med Ringeagt, af samme Grund stod lavt i Kurs blandt Pædagoger i Almindelighed.

I Pædagogikkens Historie gennem snart 2000 Aar og helt ind i vore Dage hæver de pædagogiske *Reformatorer* deres Røst mod denne Ensidighed under Raabet: Al Opdragelse hviler oprindeligt paa Opdragelsen gennem Haandens og Legemets Arbejde — Kundskabsaafyldning alene gør det ikke!

Allerede for ca. 200 Aar siden sagde Rousseau: „Opdragelsens store Hemmelighed ligger i at mage det saaledes, at Aand og Legeme gennem deres Arbejde bestandigt skaffe hinanden friske Kræfter“.

Hvorledes stillede den pædagogiske Samtid sig til disse rigtige Ord? Meget skeptisk! *Ord og Følelser* er ikke tilstrækkeligt, og Rousseaus var næsten for kønne til at være sande, og hvordan skulde de gennemføres i Praksis?

Men Ordene gjorde alligevel deres Virkning, Ideerne fængede, og da Pestalozzi udformede en *Definition* af, hvad der skulde forstaaes ved Aandens og Legemets Opdragelse, lagde han egentlig Grunden til al moderne Pædagogik. Pestalozzi gav sig først i Lag med den teoretiske Undervisning, opløste den i dens simpleste Bestanddele og opbyggede derpaa sin „A. B. C. des Wissens“. Det var hans Agt at foretage en tilsvarende Analyse af det praktiske Arbejde for paa Grundlag heraf at udforme en „A. B. C. des Könnens“. Dette maatte han med Sorg opgive som noget, der laa udenfor hans Evners Rækkevidde. — Men Vejen var anvist, og Frøbel (1782—1852), der var mere Praktiker, fortsatte Arbejdet. Gennem Iagttagelser af Børnenes Liv og Leg udspekulerede han et Haandarbejdets *System*, der, samtidig med at opdrage Barnet, tilfredsstillede dets Virksomhedstrang.

Det blev dog den finske Folkeskoles Fader Uno Cygnæus (1810—1890), der førte Pestalozzis og Frøbels Grundsætninger fra Alderen før Skoletiden ind i selve Skolen, og han er den første Pædagog, der i *Praksis* gennemfører, at det opdragende Haandarbejde kaldet Sløjd, indgaar som *Dannelsesmiddel* lige-stillet med Skolens øvrige Fag. — Det er ganske betegnende for det manuelle Arbejdes Stilling i Skolen paa den Tid, at Cygnæus i 1859—60 foretog en Rejse gennem hele Europa for at finde et praktisk ordnet og formaalstjenligt Fag, der kunde tjene ham til Forbillede. Kun eet Sted (i Wien) sysledes der med Sløjdtanken, ellers stod de tyske Skoler langt tilbage hvad angaar fysisk Opdragelse. Men dette svækkede ikke Cygnæus' Tro, og i 1866 hedder det kort og godt i den finske Skolelov: „Dreng skal øves i Haandsløjd“.

Hvordan saa man dengang paa „Haandgerning“ som Opdragelsesmiddel her i Danmark? I *Skoleloven af 1814* finder man en efter Tid og Forhold endog overraskende Forstaaelse heraf. Det hedder saaledes, „om Indretning af Haandgernings-Skoler i Købstæderne“:

Hovedøjemedet af Haandgerningsskolernes Indretning bør være: I Forbindelse med den øvrige Undervisning for begge Køn at udvikle Børnenes Evner, danne deres forskellige Naturanlæg, tidlig indgyde dem Lyst til Arbejdsomhed og derved gøre dem i Tiden til nyttige Lemmer af Borgersamfundet. — Haandgerningsskolerne staar nærmest i Forbindelse med de almindelige Borgerskoler og anlægges saavidt muligt i alle Købstæder. Alle Børn, som besøger de almindelige Borgerskoler, og hvis Bestemmelse rimeligvis vil blive Haandværkerstanden, bør opmuntres til at deltage i Undervisningen og Arbejdet i Haandgernings-Skolerne, og *de Børn, som nyder fri Skolegang, er pligtige dertil*. For at opnaa de med Haandgernings-Skolerne tilsigtede Øjemed, bliver saadanne Haandværksarbejder til Øvelse for Drengbørn at foretrække, som, *uden at skade Legemets frie Udvikling*, øver Haanden og Øjet, danner en rigtig Smag og nærmest staar i Forbindelse med de forskellige Haandværk, saasom: alle Arbejder i *Træ*, saasom Snedkren og Drejning, de forskellige Arbejder i *Metaller*, Smedning og Filing o. s. v. Ligeledes kunde man ogsaa i Mangel af Lejlighed til at udøve de anførte Arbejder, lade Børnen arbejde i *Pap og Straa*, hvorved der især, som ellers i Almindelighed, bør tages Hensyn til Formernes rigtige Forhold og Skønhed. — Mindre at anbefale er derimod de Arbejder, som mere henhører til Manufakturvæsenet, saasom Spinden og Karten, der ej er passende for Drengbørns tilkommende Bestemmelse. — Da Hovedhensigten med disse Skoler skal være: Udvikling af Børnenes naturlige Evner og en forberedende Dannelse af den Virkekreds, som rimeligvis vil blive dem anvist, saa bør den Fordel, som kan flyde af Arbejdet, ikke ene eller fortrinligen komme i Betragtning ved sammes Valg.

Man genfinder her klart Lægen, Filosofen, Naturforskeren og Pædagogen John Locke's Tanker fra før 1700 „om Vekselvirkning mellem Legemets og Sjælens Øvelser“ og *Haandarbejdets Betydning* baade *nyttemæssigt, sundhedsmæssigt, psykologisk og pædagogisk*. — Kort sagt: Loven giver Anvisning paa Haandarbejde til Skolens forskellige Alderstrin 1) Smaasløjd til de mindre, 2) Træsløjd og 3) Metalsløjd til de større Børn, og Undervisningen gøres obligatorisk. — En saa „moderne“ Indstilling havde Enevoldsmagtens Lovgivere overfor det manuelle Arbejde som Opdragelsesmiddel i Folkeskolen — *allerede for 120 Aar siden*. — Paa Grund af Statsbankerot og Krise blev Loven desværre ikke gennemført, hvad Drengenes Haandgerning angaar, og først nu i 1934 er Tanken om at gøre Faget obligatorisk *for hele Landet* atter taget op.

Trods den dybe pædagogiske Forstaaelse, der karakteriserer den gamle Lov, rummede den dog en Fare for Haandgerningen, idet den tydeligt udtalte, at Faget skulde være en *Forberedelse til Erhvervsarbejde*. — Denne Fare

lurer endnu den Dag i Dag paa Skolens manuelle Arbejde. En anden Fare viste sig nogle Aar senere.

Efter Krigen 1864 kom der herhjemme vældigt Liv i Husfliden, Haandarbejde med Hovedvægten paa Nyttens og Udbyttet. Bevægelsen blev, da den fortrinsvis var af økonomisk Art, et Led i det økonomiske Genrejsningsarbejde, og Lederne fordrede nu, at Husfliden skulde have Plads i Skolen. Dermed vilde Nyttemomentet totalt have sejret over det pædagogiske, skønt det saa smukt hed i „Nordisk Husflidstidende“ (1872): „Haandarbejdets Formaal er at række Læseskolen en hjælpende Haand“. — Noget Resultat kom der dog ikke heraf, *men Faren for en Sammenblanding af Husflid og pædagogisk tilrettelagt Haandgerning eksisterede og eksisterer stadig*. Husflidsskolerne blomstrede op Landet over og i Øjeblikket er der i Danmark ca. 700 Skoler af den Art med 20000 Elever, og der udføres her paa sin Vis et særdeles samfundsnyttigt Arbejde. Ogsaa i Sverige og Norge kom der Liv i Husflidsbevægelsen (Hemsløjd) og her knyttedes Husfliden nær til Skolen. Kun i Finland havde man fra 1866 pædagogisk Haandsløjd.

Aarene omkring 1882 er interessante med Hensyn til Udvikling og Udformning af det manuelle Arbejde til Brug i Opdragelsens Tjeneste. I Sverige og Danmark blev der i disse Aar gjort et Pionerarbejde, der gjorde de to Lande til Foregangslande, og som de fleste Kulturlande senere har taget Lære af.

II. DET PÆDAGOGISK TILRETTELAGTE HAANDARBEJDE.

SLØJD.

Efter et afgørende Brud med Husfliden oprettede Svenskeren *Otto Salomon* 1881 et Kursus for Lærere paa Lystslottet „Nääs“ ved Gøteborg. Til Forskel fra „Hemsløjd“ kaldte han sit „System“ „Pædagogisk Sløjd“. Ligesom Cygnæus i Finland opstillede han en *fast Modelrække* — Cygnæus tog sin fra Erhvervsfagene, medens Otto Salomons var taget fra Husfliden. — Systemet vandt Udbredelse ud over Sveriges Grænser, og Nääs Sløjdscole fik Verdensry. Ogsaa i Danmark har Systemet vundet Udbredelse under Navnet „Askov Nääs Sløjd“, efter Arnestedet Sløjdlærerskolen i Askov.

Omtrent paa samme Tid som Otto Salomon, begyndte en dansk Mand *Axel Mikkelsen* at interessere sig for Ungdommens manuelle Opdragelse. Hans Interesse blev vakt gennem Uddannelse af hans egne Smedelæringer, og efter en Rejse til Norge og Sverige, fik han paa Nääs Kendskab til de Bestræbelser, der her udfoldedes for at udnytte *Arbejdet i Opdragelsens Tjeneste*. 1883 oprettede han sin første „Sløjdscole“ og underviste efter et af ham udarbejdet System, og han vil med Navnet „Sløjd“ fastslaa, at det er et opdragende Skolearbejde, der øves *udelukkende* af pædagogiske og almenpraktiske Hensyn. I den Henseende var han enig med Otto Salomon. — Axel Mikkelsens Formaal var at faa indført en almen, praktisk Opdragelse i Barne- og Ungdomsskolen. Da

hans første Forsøg paa at udbedre det gamle Grundlag — Husfliden og Erhvervsarbejdet — ikke lykkedes, underkastede han de praktiske Fag en lignende Behandling, som den Pestalozzi i sin Tid havde foretaget med de teoretiske. Paa den Maade opstillede han et Arbejdets Alfabet — en A. B. C. des Könnens d. v. s. en *Række Øvelser*, som han gjorde til *Grundlag for „det Mikkelssenske System“*. Under Arbejdet blev han desuden opmærksom paa Opdragelses- og Udviklingsmuligheder, man tidligere havde ladet upaaagtet, nemlig normale Legemsholdninger, Bevægelser og Haandgreb. — Axel Mikkelsen grupperede, inddelte, navngav og sammenføjede Arbejdets Enkeltheder og tilrettelagde det for Skolen. 1866 oprettede han Dansk Sløjdlærerskole i København, og herfra er der Aar efter Aar udgaaet en Række Lærere med Sløjdlærereksamen, og under Navnet „Dansk Skolesløj“ har Systemet vundet Udbredelse ikke alene i Danmark, men langt ud over Landets Grænser. Blandt Forløperne for „Dansk Skolesløj“ er der Grund til at nævne *Herman Trier*, Dansk Sløjdforenings Formand gennem 30 Aar — og en Mand, der er kendt af mange Blaagaardianere — Dr. Axel Dam.

Axel Mikkelsen har paa genial Maade, støttet af forstaaende og praktisk dygtige Pædagoger, skabt et originalt Dansk Undervisningssystem, der gjorde Danmark til Foregangsland paa de manuelle Fags Omraade — en Stilling vi desværre ikke har beholdt.

III. SLØJDENS BETYDNING.

Den Udvikling, der har fundet Sted i vort Samfund i den sidste Menneskealder, maa naturnødvendigt ogsaa spores i Opdragelsen. Vi lever ogsaa inden for Skolen i en Krisetid. Medens Hjemmet og Omgivelserne tidligere gennem Opdragelse af de legemlige Brugsmuligheder bidrog til at give Skoleopdragelsen det nødvendige Supplement, saa er Forholdet nu det, baade paa Landet og navnlig i Byerne, at den om sig gribende Mekanisering og Industrialisering, den store Arbejdsløshed og de indskrænkede Boligforhold udelukker Børnene fra en meget vigtig Del af Opdragelsen. Men i samme Grad som disse Opdragelsesmuligheder berøves Børnene, maa Skolen tage dem op. Pædagogerne har forlængst overtaget den intellektuelle Opdragelse, nu maa de ogsaa overtage den legemlige og derunder den manuelle, saa meget mere som de legemsopdragende Midler ikke alene bereder, men ogsaa støtter og beforder den intellektuelle Opdragelse. — For mindst ni Tiendedele af Børnene, hvis Erhverv maa blive praktisk Virksomhed, er en mangelfuld legemlig Opdragelse i Barneaarene et uerstatteligt Tab, og samfundsmæssigt set er dette en Ulykke. — Det er derfor beskæmmende, at Danmark, der paa et Tidspunkt var Foregangsland med Hensyn til Legemsopdragelse, i Øjeblikket staar tilbage for vore Nabolande f. Eks. hvad angaar *Haandarbejde for Drengene*. Trods de gyldne Løfter fra Skoleloven af 1814 er Sløj endnu i 1934 ikke indført over-

alt i Byerne, heller ikke i Hovedstaden. Endskønt vi i „*Dansk Skolesløj*d“ har et *nationalt* og helt igennem *originalt Undervisningssystem* i manuelt Arbejde, omfattende baade Smaasløj

d, Træ- og Metalsløj

d, gennearbejdet og uddybet af dets Udøvere og gennemprøvet baade i Folkeskole, Mellemskole og Gymnasium, og til Uddannelse af Lærere i Systemet har den af Staten fra Axel Mikkelsen og „Dansk Sløjdforening“ overtagne „Dansk Sløjdlærerskole“.

IV. SLØJDENS STILLING I SKOLEN.

SMAASLØJD for Drenge og Piger.

Materiale: Ler, Papir, Pap, Snor.

Indført i enkelte Byer (med Særlokaler i Aalborg og Skanderborg). I København optaget paa Timeplanen i 1. og 2. Klasse, men drives meget faa Steder systematisk.

TRÆSLØJD for Drenge. (Enkelte Steder har man forsøgt med Træsløj

d for Piger).

Siden 1886 har Sløjden vundet Udbredelse Landet over. Efter den nugældende Skolelov for FOLKESKOLEN skal der efter Forslag af de forskellige Skolekommissioner og efter nærmere Bestemmelse i Undervisningsplanen kunne optages Undervisning i Sløj

d, *der saa er obligatorisk for Børnene*. I København er Sløj

d endnu ikke indført ved alle Skoler, hvorimod det er indført i de fleste Købstæder. Paa Landet findes der kun lidt Sløj

d. Om HØJERE ALMENSKOLER hedder det i Loven af 1904: „Desuden kan der gives Undervisning i Sløj

d“. — Den ugentlige Skoletid til samtlige Fag og Øvelser — Sang, Gymnastik, Sløj

d ell. andet Legemsarbejde undtaget — maa ikke overstige 30 Undervisningstimer. Den daglige Skoletid er 6 Klokketimer. Herefter er der 3 ugentlige Timer til Sang, Gymnastik og Sløj

d; men da Sløjden ikke blev optaget paa Normaltimeplanen, maa den ofte nøjes med *een Time* i Mellemskolen. Saaledes f. Eks. i København.

Om GYMNASIET gælder: Med Samtykke af Ministeren skal der ogsaa kunne gives Undervisning i Legemsarbejde.

I 1930 undervistes i Danmark ca. 40.000 Børn i Træsløj

d, deraf ca 90 % i Dansk Skolesløj

d, Resten i blandet Sløj

d eller Askov Nääs Sløj

d.

V. KVINDELIG HAANDGERNING.

Ved Betragtning af Haandgerning for Piger, faar man et ganske andet Billede af dette manuelle Fags Stilling i Skolen. Kvindelig Haandgerning er obligatorisk til Lærerindeeksamen, og Faget er obligatorisk i hele Landet og indgaar som et naturligt Led *gennem hele Skoletiden* lige til Realeksamen.

I København har Pigerne fra 1. Kl.—8. Kl. sammenlagt 32 Timer Haandarbejde (3—3—4—4—4—4—4—6), medens Drengene fra 5.—8. Kl. sammenlagt har 8 Timer Sløjd (2—2—2—2). Pigerne har desuden Skolekøkken fra 6. Kl.—8. Kl. ialt 10 Timer. Det vil sige: Pigerne har 17,6 % manuelt Arbejde mod Drengenes 3 %. — Da Drengene og Pigerne har samme Timetal Klasse for Klasse fra 1.—8. Kl. tages Timerne fra Regning og de saakaldte Kulturfag (Dansk Skrivning, Historie og Geografi).

Saaledes faar:

Pigerne 42 % Kulturfag + Regning og 29 % manuelt Arbejde (Haandgerning + Husgerning + Tegning).

Drengene 53 % Kulturfag + Regning og 12 % manuelt Arbejde (Sløjd + Tegning).

Endnu mere grelt bliver Forholdet de Steder i Landet, hvor der endnu ikke gives Sløjdundervisning. Her vil Drengene kun faa 6 % manuelt Arbejde (Tegning), medens Pigerne, selv hvor der ikke gives Undervisning i Husgerning (Skolekøkken) har 19 % altsaa 3 Gange saa meget manuelt Arbejde som Drengene. — Tallene giver Stof til Eftertanke.

VI. SEMINARIERNE OG DE MANUELLE FAG.

Med Seminarieloven af 1930 indledes en ny Æra i det manuelle Arbejdes Historie, idet Faget Sløjd indførtes med 2 Timer ugentlig gennem alle 4 Klasser. (Enkelthederne er behandlet i en Artikel i *Blaagaards Seminariums Aarsberetning* 1932, „Sløjd paa Seminarierne“).

Seminarie-sløjdens Formaal er ikke at uddanne Sløjdlærere, men bortset fra det uheldige i at gøre Sløjden til et Hjælpefag, betyder den et stort Skridt fremad i Retning af at give de vordende Lærere et praktisk Grundlag og manuel Færdighed. Samtidig hermed vil Seminarie-sløjdlæreren gennem en rigtig tilrettelagt Undervisning i *Praksis* kunne give Eleverne grundig Forstaaelse af de manuelle Fags opdragende Betydning. — I den Henseende kan ogsaa de 40 Timers Smaasløjd i 3. Klasse blive af stor Værdi. Endelig maa Betydningen af sunde og hensigtsmæssige Arbejdsstillinger atter og atter indprentes. Ifølge Loven om Folkeforsikring (Socialloven) paahviler der Skolerne (Læreren) *Indberetningspligt*, naar de hos Børnene iagttager Lidelser, der kan medføre Nedsættelse af Erhvervsevnen. For Dansk-Sløjdere vil det kun være naturligt ogsaa fremtidig at indskærpe Respekt for gode Arbejdsstillinger, bl. a. til *Forebyggelse* af saadanne Lidelser, men det burde have været understreget ogsaa i Betænkningen til Seminarieloven. Sidst men ikke mindst vil Sløjdens Metodik, dens Indskærpelse af Orden med Redskaber og Disciplin under Arbejdet, kunne blive den unge Lærer til Støtte ogsaa udenfor de manuelle Fag.

VII. FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN.

A. Den praktiske Folkeskole.

Paa Rigsdagens Bord ligger nu et nyt Forslag til Lov om Folkeskolens 6., 7. og 8. Klasse, *den praktiske eller eksamensfrie Mellemskole*. Her indføres Faget Sløjd, og det gøres obligatorisk over hele Landet. Dette Forslag fortjener den kraftigste Støtte fra alle Sider, det er et 120 Aar gammelt Løfte til „Haandgerning for Drengene“. Sløjdinspektør Krog Clausen kalder Forslaget en Milepæl i Sløjdens Historie.

Men den praktiske Mellemskole er kun et Led i Enheden. Det næste Skridt maa blive Indførelse af obligatorisk Haandarbejde for FOLKESKOLENS YNGSTE KLASSER — altsaa ogsaa for Drengene.

Mellemskolen — baade den teoretiske og praktiske — bør som Basis have en GRUNDSKOLE, der, i langt højere Grad end Tilfældet er, lægger Vægt paa opdragende manuelt Arbejde og *navnlig i de første Klasser*. Arbejdet i disse Klasser — „Smaasløjden“ — maa tilrettelægges saaledes, at Overgangen fra Hjem til Skole bliver naturlig (Frøbel-Montessorri). *Det første Skoleaar* — navnlig i Byerne — maa gøres til et „Børnehøveaar“ med højst tre Timer daglig. Af de 18 ugentlige Timer maa kun seks (6) bruges til egentlig „Skole“, medens der til de 12 Timer skal knyttes manuelt Arbejde afvekslende med Legemsøvelser og ordnede Lege. Ingen Læse- eller Regnebøger! Dette Aar vil kunne samarbejde det utrolig uensartede Materiale i Begynderklasserne. Gennem Samvær, Leg og „Arbejde“ opmuntres de forsagte og maaske forsømte Børn; de lærer at faa Tillid til sig selv, idet Arbejdet tilpasses saaledes, at alle kan naa et Resultat. De vænner sig til Læreren og gør sig langsomt fortrolige med hans Udtryksform. De opvakte og dygtige Børn, der er undervist af Forældrene, og som maaske allerede kan baade læse, skrive og regne, bliver med den nuværende Ordning ofte nødt til at „vente“ paa Kammeraterne. Saadanne Børn kunde med „Smaasløjden“ faa Opgaver, der tilfredsstillede deres Virketrang og samtidig udviklede deres Intelligens.

I 2. Klasse vil Børnene da med et saadant Grundlag og efter en eventuel „Sortering“ til Særklasser med Lethed naa det dobbelte Pensum paa samme Tid. Af de 24 ugentlige Timer maa afsættes 6 til manuelt Arbejde, om hvilket Iagttagelse og Hjemstavns-lære grupperes. Den udprægede Fagdeling afskaffes. Grundskolen bygges op paa 1) „Kulturfag“ (Dansk, Skrivning, Religion, Historie, Geografi og Naturhist.), 2) *Regning* og 3) *Legemsfag* d. v. s. Gymnastik og manuelle Fag (Tegning og Haandarbejde).

I 3. og 4. Klasse — 6 Timer til manuelle Fag d. v. s. 2 Timer Tegning og 4 Timer Smaasløjd i Forbindelse med Geografi og Naturhistorie. (I 4. Kl. kan to Timer fra Smaasløjden anvendes til Træsløjd som f. Eks. paa Frederiksberg).

I 5. Kl. 6 Timer manuelt Arbejde d. v. s. 2 Timer Tegning og 4 Timer Træsløjd (eventuelt med Skolehave om Sommeren.)

B. Den praktiske Mellemskole.

Siden 1932 har der i København været anstillet Forsøg med særlige Klasser med det Formaal at ændre Undervisningen for FOLKESKOLENS 6., 7. OG 8. KLASSER. I Foraaret er der paa Grundlag af dette Arbejde fremsat en Forsøgsplan, hvor der indrømmes det manuelle Arbejde for Drengene en langt mere fremtrædende Plads end tidligere. Som før nævnt har Drengene 12 % manuelt Arbejde efter den nuværende Plan, efter den nye Plan forhøjes dette til 21 % Sløjd (med Skolehave om Sommeren) + Tegning.

Men alle Venner af Skolesløjden maa staa fast paa, at denne planlagte Udvidelse af Fagets Timetal skal komme *Haandens Arbejde* til Gode. Belægges Sløjdtimerne med Teori i samme Omfang som Timetallet øges, er vi lige vidt. — Den Sandhed maa gaa op for alle — ogsaa Pædagogerne —, at *det manuelle Arbejde har Værdi i sig selv* og derfor ikke behøver at søge sin Børettigelse blandt de opdragende Fag gennem Forbindelse med f. Eks. Dansk, Regning eller — Bogopgaver.

Indenfor Skolesløjden lægges der i høj Grad Vægt paa *Samarbejde* med de øvrige Fag, men Samarbejdet maa *ikke* føre til *Sammenblanding*.

Alt ialt lysner det for de manuelle Fag i *Folkeskolen*, og 1935, naar de første Lærere dimitteres efter den nye Ordning, kommer Smaasløjdens store Fremstød. Den første Betingelse for et Fags Trivsel er jo, at der findes kvalificerede Lærerkrafter til det.

C. Den teoretiske Skole.

Ogsaa i Mellemskolen, Realklassen og Gymnasiet bør det manuelle Arbejde (Træ- og Metalsløjd) gøres obligatorisk med mindst 2 Timer ugentlig.

Forholdene den Dag i Dag viser, at selv om en Elev har gennemgaaet den *teoretiske* Afdeling i Skolen og har erhvervet baade Mellemskoleeksamen og derefter Realeksamen eller Artium, har han ingen som helst Garanti for, at han ikke alligevel kommer til at tage fat paa *praktisk* Arbejde. I disse teoretiske Skoleafdelinger vil de manuelle Fag fremme Forstaaelsen af og højne Respekten for *Haandens Arbejde* og virke som gavnlig Modvægt mod det stille-siddende Studium, for slet ikke at tale om Betydningen af Opøvning i sunde og hensigtsmæssige Arbejdsstillinger. Og selv om Studierne fører til en Stilling som „Aandsarbejder“ vil et praktisk Grundlag altid være et Plus ogsaa samfundsmæssigt set. —

Lærerne, der atter er ved at faa Øjnene op for Arbejdsstillingernes sundhedsmæssige Værdi, vil sikkert i Fremtiden underbygge og støtte Sløjdens Arbejde i denne Retning, og der er ingen Tvivl om, at *Autoriteternes* og *Pædagogernes* voksende Forstaaelse i Forbindelse med *Forældrenes* øgede Indflydelse paa Skolens Styre og Arbejdsform vil resultere i Reforme til Gunst for den *manuelle* Opdragelse gennem *hele* DEN DANSKE SKOLE.

NOGLE GRUNDTRÆK AF DEN MODERNE FYSIK

Af cand. mag. SØREN SIKJÆR

I sin nylig udkomne Bog „*Mein Weltbild*“ skriver *Albert Einstein*: Fysikerens højeste Opgave er at finde de Sætninger, udfra hvilke man ved ren Deduktion kan aflede Verdensbilledet. Videre siger han, der gives ingen logisk Vej fra Erfaringen til disse Grundsætninger. De kan kun findes ved Intuition, en Intuition, der støtter sig til dyb Indleven i Erfaringsmaterialet. Det kan tænkes, at der findes flere ligeberettigede Systemer af Grundsætninger; men, mener *Einstein*, ingen, som har fordybet sig i Emnet, vil være i Tvivl om, at der kun eksisterer et System, og det altsaa skønt der ikke er nogen entydig Vej fra Erfaring til Systemet.

I det nittende Aarhundrede troede man at være paa den rette Vej. Mekanikken, hvis Grundlag allerede var givet af *Newton* og *Galilei*, gav, f. Eks. anvendt paa Himmellegemernes Bevægelser, Resultater, som var i den nøjeste Overensstemmelse med Observationerne. Elektricitetslæren var bragt i rivende Udvikling af Mænd som *Ørsted*, *Faraday*, *Ohm* og *Ampère*. Udviklingen kulminerede i teoretisk Henseende med *Maxwells* Opstilling af sine berømte Ligninger, udfra hvilke hele Elektricitetslæren skulde kunne afledes. Ogsaa indenfor de andre Afsnit af Fysikken var der en Udvikling og en Samstemmen mellem Teori og Erfaring, der virkede ganske forbløffende. Samtidig anvendtes Fysikken i Teknikken og skabte den Udvikling og Ændring i hele Samfundets økonomiske Struktur, alle kender. Det var da intet Under, at Fysikeren kom til den Opfattelse, at de Metoder og det Skema til Indordning af Fænomenerne, han anvendte, vilde være i Stand til at løse alle Problemer og skabe et Verdensbillede, som omfattede alle fysiske Fænomener, saaledes at de alle kunde afledes af faa simple Love. Hvori bestod da Fysikerens Metode? Det var den sædvanlige videnskabelige Metode ved Induktion at opstille en Lov paa Grundlag af indvundet Erfaringsmateriale og dernæst udfra Loven drage alle mulige Konsekvenser, som saa alle skal stemme med Erfaringen. Eventuelt kan det da ske, at der udfra Loven deduceres Fænomener, man ikke kendte i Forvejen. Eksempler herpaa er *Hamiltons* Udledning af den koniske Refraktion, *von Laue's* Forudberegning af Røntgenstraalers Gang gennem Krystaller eller i den nyeste Tid *Einsteins* Forudsigelse af en Lysstraales Afbøjning, naar den passerer tæt forbi Solen. Det berømteste Eksempel fra det nittende Aarhundrede er vist *Maxwells* Paavisning af Radiobølgers Eksistens flere Aar før de blev eksperimentelt erkendt af *Hertz*. Den videnskabelige Metode anvendes stadig i Fysiken, og ingen Videnskabsmand har tænkt at forlade den. Men ved Siden heraf havde det nittende Aarhundredes Fysikere et filosofisk System, skønt de mente at være ganske blottede for og vel almindeligvis nærrede Foragt overfor Filosofi, ja Kernepunktet i deres filosofiske System var netop denne Mangel paa Filosofi. De havde indført Begrebet „den sunde Fornuft“ i Fysiken. Man indordnede trøstigt

Fænomenerne i det Rum-Tidsskema, der er vundet ud fra Dagliglivets Erfaringer. Enhver Tvivl om den sædvanlige Indordning nu ogsaa lader sig gennemføre for Fænomener, der ligger langt udenfor det sædvanlige, blev af den sunde Fornuft afvist som gold og derfor foragtelig Filosoferen. Og selvfølgelig, saa lang Tid, Systemet virkede upaaklageligt, var der ingen Grund til Ændring. Det skulde imidlertid snart vise sig, at det, som for det nittende Aarhundredes Fysikere kun kunde virke som golde Indvendinger mod et givetvis rigtigt System, virkelig var berettiget Kritik, saaledes at en Ændring i det sædvanlige Rum-Tidsskema bliver nødvendig, hvis man vil have en Naturbeskrivelse, som ogsaa omfatter Forholdene ved Hastigheder, der ligger i Nærheden af Lysets. I den nyeste Tid har det yderligere vist sig, at indenfor Atomet svigter ikke alene den sædvanlige Rum-Tidsbeskrivelse, men ogsaa Aarsagssætningen.

De første Vanskeligheder, som ikke paa fuld tilfredsstillende Maade kunde overvindes af den klassiske Naturbeskrivelse, hænger sammen med den saakaldte Æterhypotese. Lys er som bekendt en Bølgebevægelse, d. v. s. Lysfænomenerne lader sig beskrive ved de samme matematiske Formler som Bølger paa Vand eller Lydbølger. Ligesom almindelige Bølger „bølger“ i Vand og Lydbølger „bølger“ i Luft, tænkte man sig Lyset „bølge“ i et eller andet, som man kaldte Æteren. Det viste sig imidlertid snart, at Æteren ikke var saa let at arbejde med. Den skulde findes overalt og saaledes være meget fin og let; paa den anden Side kunde man vise, at den maatte være tættere end Jern. Denne Modstrid kunde man dog nogenlunde forklare ved at give en Sludder for en Sladder. Værre var det med andre Vanskeligheder af speciel fysisk Natur, og hertil kom det for Æterbegrebet fuldstændig katastrofale, at alle Forsøg paa at vise Æterens Eksistens gav et negativt Resultat.

I 1905 løste *Einstein* i sin *specielle Relativitetsteori* den gordiske Knude ved et Hug, idet han afskaffede Æteren og dermed „det store i sig selv hvilende Rum“. Det blev samtidig nødvendigt grundigt at revidere den klassiske Opfattelse af Rum og Tid. At give en udtømmende Redegørelse for det i erkendelsesteoretisk Henseende saa tilfredsstillende og i logisk Henseende saa skønne og afsluttede relativistiske Rum-Tidsskema til Indordning af Fænomenerne uden i høj Grad at gøre Brug af matematiske Symboler er vist umuligt. Jeg skal derfor blot forsøge at gøre et Par enkelte Træk nogenlunde begribelig.

Har en Lydbølge Hastigheden 340 m/Sek. i Forhold til Jorden og dermed Luften, vil Hastigheden i Forhold til et Tog, der bevæger sig med Hastigheden 50 m/Sek. i modsat Retning, være 390 m/Sek. Anderledes er det med Lyset, som jo ikke efter Æterhypotesens Bortfald har noget at bølge i. Lysets Hastighed bliver nemlig den samme i Forhold til Toget som i Forhold til Jorden, ja det er endog ligegyldigt, hvordan en Iagttager bevæger sig, Lysets Hastighed er stadig den samme, 300.000.000 m/Sek. For Rigtigheden af denne Sætning, der er en grundlæggende Sætning i den specielle Relativitetsteori, har man, foruden teoretiske Grunde, som det afgørende *Michelsons* eksperimentelle Bevis fra 1887. Den

sunde Fornuft gør sikkert Oprør og siger: „Det er da indlysende, at hvis Lysets Hastighed i Forhold til Jorden er 300.000.000 m/Sek., vil den i Forhold til det før omtalte Tog være 300.000.000 m/Sek.“ Relativisten vil hertil svare: „Den sunde Fornuft er blot Resultatet af Erfaringer vundet indenfor et stærkt begrænset Omraade. Tager vi Eksemplet med Lyden, mener man med usvigelig Sikkerhed, at Hastigheden i Forhold til Toget er 390 m/Sek., og en Maaling giver ogsaa dette Resultat; men i Virkeligheden kan man ikke nøjes med at lægge de to Hastigheder sammen, man skal efter Sammenlægningen dividere med $1 + \frac{340 \cdot 50}{300.000.000^2}$ for at faa den rigtige Hastighed i Forhold til Toget. Størrelsen, der divideres med, er imidlertid saa nær 1, at Divisionen ikke vil kunne give nogen maalelig Ændring i Resultatet. Anderledes er det i Eksemplet med Lyset, her skal man for at faa Hastigheden i Forhold til Toget dividere 300.000.000 + 50 med $1 + \frac{300.000.000 \cdot 50}{300.000.000^2}$, og man overbeviser sig let om, at Resultatet netop bliver 300.000.000 m/Sek.“ Det er meget godt altsammen, siger Læseren, som er vant til den klassiske Fysik; men hvis jeg tegner Toget og siger, Lyset er kommen saa langt i 1 Sek. og Toget saa langt, saa vil jeg kunne se o. s. v. Ja, men ved alle Deres Slutninger gør De en Række Forudsætninger. De mener, at Tiden for en Iagttager paa Toget er den samme som for en Iagttager paa Jorden. De mener, at en Meterstok paa Toget ogsaa er en Meter lang for en Iagttager paa Jorden o. s. v. Altsammen Forudsætninger, som gælder med saa stor Tilnærmelse ved alle de Fænomener, vi har oplevet, at man ikke kan maale nogen Afvigelse fra dem, men som viser sig at være helt forkerte, naar Legemers Hastigheder nærmer sig Lysets.

Som sagt er Lysets Hastighed ens i Forhold til alle Iagttagere. Desuden er Lysets Hastighed den største, som overhovedet kan eksistere. Vi saa jo ogsaa, at trods Toget i det lige behandlede Eksempel kørte i modsat Retning af Lysets Bevægelsesretning, fik vi stadig kun Hastigheden 300.000.000 m/Sek. Det skal nu vises, at Eksistensen af en Maksimalhastighed medfører, at Samtidigthed af Begivenheder paa forskellige Steder maa fastlægges ved Definition. Professor *Eddington* har i sin Bog „*The nature of the physical world*“ et morsomt Eksempel, som paa en udmærket Maade klarlægger Sagen. En Mand har sin elskede paa Neptun. Som en Trøst over Adskillelsen har de besluttet at tænke paa hinanden samtidig. Havde de en Budbringer, som bevæger sig uendelig hurtigt, vilde det være let at arrangere. F. Eks. han tænker paa hende og sender samtidig Budbringeren af Sted til Neptun. Hun tænker paa ham, idet Budbringeren naar hende. Da Budbringeren ingen Tid tager for at gaa fra Jorden til Neptun, har de følgelig tænkt paa hinanden samtidig. Nu er jo imidlertid Lyset den hurtigste af alle Budbringere. Sender han derfor et Lys-signal af Sted til Neptun, og hun tænker paa ham, idet Lyssignalet ankommer og straks sendes tilbage (reflekteres af et Spejl), saa maa de et eller andet Øjeblik have tænkt paa hinanden samtidig, hvis han tænker paa hende

fra han sender Lyssignalet af Sted og til det kommer tilbage igen. Han bliver imidlertid nødt til at tænke i 8 Timer, og hvilket Øjeblik i disse 8 Timer hun tænker paa ham, kan han intet vide om. I Relativitetsteorien har man vedtaget at sige, at det er det Øjeblik, som ligger midt imellem Lysstraalens Afgang fra og Ankomst til Jorden. Den Indvending, at man ud fra Kendskabet til Lysets Hastighed og Neptuns Afstand kan beregne Tidspunktet for Lyssignalets Ankomst til Neptun, er ugyldig, idet Lysets Hastighed først kan bestemmes, naar Samtidighedsdefinitionen er fastlagt.

Hovedsætningen i den specielle Relativitetsteori er, at to Iagttagere, som er i jævn Bevægelse i Forhold til hinanden, vil finde akkurat de samme Naturlove. Saalænge vi havde Æteren, var det derimod naturligt, at en Iagttager i Hvile i Forhold til Æteren fandt særlig simple Love. Sammenligner de to Iagttagere imidlertid deres Maaleresultater, vil det vise sig, at hver har sin private Tid. At det maa være saadan, kan vises ved et Eksempel. Vi tænker os en ret Linie gennem to Punkter A og B. Linien ligger fast i Forhold til Papiret. En anden ret Linie glider langs den første med konstant Hastighed. Slaar to Lyn ned et i A og et i B, og en Iagttager anbragt i Midtpunktet C af Liniestykket AB ser Lynene samtidig, maa han i Overensstemmelse med den før omtalte Samtidighedsdefinition sige, at de to Lynnedslag er samtidige. De Punkter af den bevægede Linie, der dækker A og B, idet Lynnedslaget finder Sted, kaldes A_1 og B_1 . Midtpunktet af A_1B_1 kaldes C_1 . Lysbølgerne fra Lynnedslagsstederne mødes i C, og da C_1 i Mellemtiden har flyttet sig et Stykke fra C, vil en Iagttager anbragt i C_1 , d. v. s. i Bevægelse, altsaa ikke se Lynene samtidig, følgelig siger han, idet han anvender samme Samtidighedsdefinition som den første Iagttager: „Lynnedslagene har ikke været samtidige.“ Hvem har Ret? Ja, man vil vist være tilbøjelig til at sige, at det har Iagttageren, som er i Hvile i Forhold til Papiret, men Papiret spiller her Rollen som Æter, og naar Æteren ikke eksisterer, bliver det umuligt at give den ene Iagttager Fortrinet for den anden. Man kan kun sige, at ligesom enhver Iagttager har sin egen „opad“ og „nedad“, sin egen „til højre“ og „til venstre“, sin egen „foran“ og „bagved“, vil han ogsaa have sin egen „før“ og „siden“. Rum og Tid bliver ligestillede.

Omkring 1913 udvidede *Einstein* sin *specielle Relativitetsteori* til den saakaldte *almindelige Relativitetsteori*, som er det mest omfattende og det nøjagtigste Skema til Indordning af makroskopiske Fænomener (i Modsætning til mikroskopiske Fænomener i Atomernes Lilliputverden), man har set til Dato. Teorien anvender i en saa høj Grad Symboler fra den højere Matematik, at en populær Redegørelse praktisk talt er udelukket; men for den, som gennem et aarelangt Studium har arbejdet sig ind i Teorien, viser der sig en Lærebygning mere afrundet og storslaaet end det skønneste Landskab betragtet fra en Bjergtop. Vandringen op til Toppen er møjsommelig; men det er Prisen, som maa betales.

Teorien løser blandt andet „Tyngdekraftens Gaade“, men paa en hel anden Maade end det nittende Aarhundrede havde tænkt sig. For en klassisk Fysiker syntes et Fænomen først rigtig forklaret, naar det blev ført tilbage til en eller anden mekanisk Indretning. F. Eks., en Luftmasses Tryk er de bevægede Luftmolekyleres Slag mod Væggene i den Beholder, hvori Luften befinder sig. Søgte en Fysiker fra forrige Aarhundrede en Forklaring paa det mærkværdige, at Solen trods sin store Afstand fra os kan paavirke Jorden, prøvede han at konstruere en eller anden Mekanisme, der kunde forklare Paa-virkningen. I den almindelige Relativitetsteori er Einstein gaaet en hel anden Vej, idet han viser, at der kan formuleres en „Inertiens Lov“, som foruden det, man i den klassiske Fysik kalder en Inertialbevægelse, omfatter enhver Bevægelse i et Gravitationsfelt. Jordens Bevægelse om Solen bliver saaledes i Einsteins Formulering en jævn retliniet Bevægelse.

Det er i det hele taget et principielt Træk ved den moderne Fysik, at man har maattet opgive „den mekaniske Forklaring“ som det, der kunde løse alle Problemer. For det nittende Aarhundrede var Maalet, at ligesom Luftarters Forhold var forklaret ved mekaniske Indretninger, skulde alle Fænomener kunne føres tilbage til Mekanikken. Dette er imidlertid umuligt, og igen har man lært, at det, som gaar udmærket indenfor et begrænset Omraade, maaske slet ikke slaar til, naar Naturbeskrivelsen skal omfatte alle Fænomener.

Jævnslidende med *Relativitetsteorien* har en anden gigantisk Lærebygning, *Kvanteteorien*, rejst sig. Omkring Aar 1900 viste det sig, at forskellige Straalingsfænomener ikke kunde forklares udfra de klassiske Teorier. Tyskeren *Planck* opstillede da Kvanteteorien, efter hvilken Energi er delt i Kvanter paa lignende Maade, som Stoffet er delt i Atomer. Vi vil et Øjeblik betragte nogle principielle Spørgsmaal vedrørende Kvanteteoriens Anvendelse paa Fænomener indenfor selve Atomet. Her er vi jo iøvrigt indenfor et Omraade, hvor *Niels Bohr* har ydet en afgørende Indsats.

Indsamler en Fysiker Erfaringsmateriale, er det en Forudsætning, at hans Iagttagelse af Fænomenet, der er til Undersøgelse, ikke i væsentlig Grad forstyrrer Fænomenets Forløb. Man skelner altsaa skarpt mellem det iagttagende Subjekt og det iagttagne Objekt. Nogen Vekselvirkning mellem Subjekt og Objekt maa der dog altid være. Vil man undersøge et Bord, kan dette f. Eks. belyses, saa man gennem Synet kan faa Kendskab til Bordets Beskaffenhed, Beliggenhed, Bevægelse o. s. v. Lyset paavirker Bordet, men i en saa ringe Grad, at vi kan opretholde den sædvanlige Naturbeskrivelse. Anderledes bliver det imidlertid ved Undersøgelsen af en Elektron. Efter *Planck* eksisterer der en Mindsteværdi af Energi, og selv om vi benytter denne allermindste Mængde, bliver Elektronen dog paavirket i kendelig Grad og paa en uberegnelig Maade. Det kan vises, at man ikke baade kan bestemme Elektronens Plads og dens Bevægelse. Bestemmes Pladsen nøjagtig, bliver Bestemmelsen af Bevægelsen unøjagtig og omvendt. Det ses nu let, at den kausale Rum

— Tidsbeskrivelse, vi anvender ved makroskopiske Fænomener, svigter, naar det drejer sig om Elektroner. Kendes et Systems Tilstand i et bestemt Øjeblik i alle Enkeltheder, Beliggenhed, Bevægelse o. s. v., og det derudfra principielt er muligt at beregne Systemets videre Udvikling, vil jeg sige, at Aarsagssætningen gælder. Men hvordan er det med Elektronerne? Ja, der kan vi jo slet ikke engang faa begyndt paa vor Undersøgelse, idet en Elektrons Beliggenhed og Bevægelse ikke kan være kendt paa en Gang. Altsaa Aarsagssætningen gælder ikke for Elektroner. Nu vil Læseren sikkert sige, at selv om vi aldrig kan bestemme Elektronens Tilstand nøjagtig baade med Hensyn til Stilling og Bevægelse, kan en saadan dog godt eksistere, og vi faar altsaa Mulighed for at redde Aarsagssætningen. Denne Betragtning vil en Fysiker imidlertid ikke anerkende. Han hylder Princippet om Iagttagelighed, der siger, at en Ting, som principielt ikke kan iagttages, ikke eksisterer. Med principiel mener han, at Umuligheden af Iagttagelse ikke beror paa vore Apparaters Ufuldkommenhed, men ligger i selve Sagens Natur, og altsaa aldrig kan overvindes. At man gør bedst i at følge Princippet om Iagttagelighed, viser følgende Eksempel. I gamle Dage forklarede man Planeternes indviklede Bevægelser ved at anbringe en Engel som Chauffør paa hver Planet. Alt var i den skønneste Orden. Der er blot den Hage ved Teorien, at Englene fuldkommen unddrager sig Iagttagelse. Føler nogen sig tilfreds med „Engleforklaringen“ eller Antagelsen af en ikke iagttagelig Aarsagssammenhæng, saa for Fysikeren gerne. Vedkommende maa blot ikke kalde sig Videnskabsmand.

Den Udvikling, som i de senere Aar er foregaaet indenfor Kvanteteorien, viser store Ligheder med Udviklingen fra Æteteorien til Relativitetsteorien. Begge Steder havde Fysikeren opstillet ikke eksisterende „Idealer“. Den ene Gang det absolutte Samtidighedsbegreb, den anden Gang den kausale Rum-Tidsbeskrivelse af Fænomenerne. Begge Gange førte „Idealerne“ til modstridende Resultater, og Fysiken blev bragt i tilsyneladende uovervindelige Vanskeligheder. Begge Gange kom der Grøde og Udvikling, da man kastede „Englene“ overbord.

Vi har nu betragtet nogle Grundtræk af den moderne Fysik og set, at foruden at skænke Menneskeheden den Række af Opdagelser (Radioaktivitet, Højdestråling o. s. v.), alle kender, har den moderne Fysik ganske ændret Grundlaget for Naturbeskrivelsen. Om vi nu er ved at naa det Sæt af Grundlove, Einstein taler om, eller Nutidens Fysik blot er et omend nødvendigt Udviklingstrin til noget helt andet, vil Fremtiden vise.

BESTEMMELSESTABEL

OVER DE DANSKE CHALCIDIESLÆGTER (CHALCIDOIDEA)

I. P. KRYGER, GENTOFTE

Chalcidierne danner en vel afgrænset Familie blandt Snyltehvepsene. Familien er her i Landet kun meget lidt studeret og kun meget lidt er skrevet om den. Stort anderledes er det heller ikke i andre Lande, naar lige undtages Sverige, hvor C. G. Thomson i Hym. Scand. (Skandinaviens Hymenopterer) 1875—1878 Bind 4 og 5 behandlede Systematikken paa en yderst fortræffelig Maade. Om Chalcidiernes Udvikling og om deres Værter findes en Del Litt. spredt i forskellige Landes Tidsskrifter, men det kan uden Overdrivelse siges, at vor Viden er fuld af Huller paa ethvert Omraade, der angaar Chalcidierne, og Studiet af disse Hvepse trænger i høj Grad til Dyrkere.

Før man kan komme til Bunds i Spørgsmaalet er det nødvendigt at vide, hvormange Slægter og Arter, der findes. For Europas Vedkommende er man i det store og hele nogenlunde paa det rene med dette Forhold, derimod er man meget langt tilbage, naar det gælder om at opgive, hvad der findes i de forskellige Lande. Ogsaa for Danmarks Vedkommende trænges der i høj Grad til Indsamlinger og til Bestemmelse af det indsamlede Materiale. For at hjælpe fremtidige Samlere og studerende til et nogenlunde let tilgængeligt Bestemmellesværk over Slægterne, er dette lille Arbejde skrevet paa Dansk, idet den bedste Litt. er affattet paa Tysk, Engelsk, Spansk, Russisk og Latin, hvad der vanskeligere Brugeren af den for almindelige Samlere.

Bestemmelsestabellerne omfatter dels hvad der allerede er fundet her i Landet, dels hvad man kan vente at finde. Og det er givet, at man kan vente at finde adskillige nye Arter her i Landet, ogsaa nye Slægter, ja endog for Videnskaben helt nye Slægter vil man kunne finde. Navnlig vil systematiske Klækninger sikkert give uanede Resultater.

Det maa antages, at vi her i Landet har ca. 350 Slægter med ca. 800 Arter, saa der er nok at tage fat i for yngre Samlere.

Chalcidierne er gennemgaaende meget smaa Dyr. Adskillige naar ikke 0,5 mm i Længde og kun faa af de danske Arter naar 5—6 mm i Længde, ingen mere. Familien kendes lettest paa, at Forbryststykkets (Pronotum) Sider ikke naar Vingeroden, paa at Følehornet altid har et tydeligt Skaft, og at de er knæbøjede, samt paa, at Ribbesystemet i Vingerne er yderst enkelt og bare bestaar af nogle faa Nerver. Følehornet er sammensat af følgende Led: Skaft, Pedicellus, 1—4 Ringled (kan mangle), 1—7 Svøbeled (kan mangle) og en mere eller mindre tydelig Kølle. Vingen har følgende Nerver: Subcosta, Marginalnerve, Postmarginalnerve, Radius og Stigma, af hvilke dog een eller flere kan mangle. Medfølgende Tegninger vil tydeligt vise, hvad der menes med alle disse Udtryk, ligesom Tegningen af en Chalcidie giver et meget godt Begreb om Typen.

Mange Chalcidier har prægtige, straalende Metalfarver, mens andre har ganske almindelige Farver eller er helt sorte. Kun *Harmolita*-Arterne daner Galler (paa Græsser), alle andre er Snyltere paa Dyr. De fleste er Snyltere af 1. Grad, men der gives adskillige Arter, som er Snylterers Snyltere, 2. Grads Snyltere, og maaske gives der ogsaa 3. Grads Snyltere. Larveforholdene er for manges Vedkommende yderst mærkelige, adskillige Exempler paa Jomfrufødsel (Parthenogenese) kendes, ligesom flere Arter har Polyembryoni (Fosteret deler sig), f. Eks. 2 Arter *Ageniaspis*, 2 Arter *Copidosoma* og *Litomastix*, der alle tilhører Encyrtiderne.

Det maa betones, at Bestemmelse af Chalcidier ingenlunde er et Arbejde, der er let at løbe til; for 10. Fam. Pteromalidae's Vedkommende gælder det endda, at Vanskelighederne er meget store, saa store, at det for Tiden kniber med at overvinde dem. Her skulde da navnlig de studerendes Arbejde sætte ind.

Forkortelser og Forklaringer.

Ant. — Antenner — Følehorn. Antled. — Følehornsled. Ann. — Annellus (i) — Ringled. Abd. — Abdomen — Bagkrop. Abdsgm. — Abdominalsegment — Bagkropsled. Bgrd. — Bagrand eller Bagkant. Cl. — Clavus — Kølle. Clyp. — Clypeus — Mundskjold. Coxae — Hoffer. Cstc. — Costacelle. Fort. — Fortarser (M(ellem) og B(ag)). Flaar. — Forlaar (Mlaar, Blaar). Fskb. — Forskinneben (Mskb., Bagskb.). Fn. — Funikel — Følehornets Svøbe. Hyp. — Hypopygium — Undersiden af sidste Bagkropssegment. Lbp. — Lapiopalper — Læbefølere. Mesnot. — Mesonotum — det forreste Stykke af Mellembrystet. Mesth. — Mesothorax — Mellembryst. Md. — Mandibler — Overkæber. Mgnv. — Marginalnerve — Randaare. Mxp. — Maxillarpalper — Underkæbens Følere. Mt. — Melatarsus — Fodens første Led. Ovp. — Ovipositor — Læggebraad. Pron. — Pronotum — Forbrystet. Prop. — Propodeum — sidste Brystring + 1. Bagkropsring. Postm. — Postmarginalnerve — Efterrandaare. Prpfu. — Parapsidefurer. Rad. — Radius. Sbc. — Subcosta. Scut. — Scutellum — Skjoldet. Sc. — Scapus. — 1. Følehornsled. Skb. — Skinneben. Spiracler — Aandehuller. Sg. — Segment — Led. Stg. — Stigma. Stlk. — Bagkropsstilk. Th. — Thorax — Brystet. Trs. — Tarsar — Fodled. Vinger — Forvinger.

Mesoepisternum — Mellembrystets Sidestykker.

- 3 (2). Panden med kraftige Vulster ved Siden af Øjnene, disse næsten nøgne. Ann. kort, Cl. kortere eller kun lidt længere end sidste Fn.led. Vinger uden Randhaar, Rad. og Postm. meget korte, Bskb. med 1 Spore.
- 4 (7). Sidste Abds. rundet foroven.
- 5 (6). Ant. fasthæftede i Ansigtets Midte. **Eusandalum**. Ratz.
- 6 (5). — — nær Munden. **Stenocerooides**. D. T.
- 7 (4). Sidste Abds. stærkt sammentrykt, skarpt foroven, Pronot. stærkt forlænget fremefter. **Polymerio**. Først.
- 8 (1). Mesnot. indtrykket, Prp. fuldstændige, dybt røndeformede.
- 9 (10). Bgl. og Bskb. udfladede, Mt. med svage Torne. **Metapelma**. West.
- 10 (9). Bgl. og Bskb. normale, Mt. med stærke Torne.
- 11 (12). Abd. med kort Stilk, de enkelte Segmenters Bagkant lige, Ovp. ikke fremstrakt, Vinger skælformede, Bskb. med 2 Sporer. **Merostenus**. Walk.
- 12 (11). Abd. siddende, de enkelte Segmenters Bagrand indskåret, Bskb. med 1 Spore.
- 13 (14). Scut. Basis saa bred som $\frac{1}{3}$ af hele Scut. Længde, Ovp. skjult, Vinger fuldstændige, med mørke Baand, behaarede paa hele Fladen, Abd. bredere mod Spidsen. **Anastatus**. Motsch.
- 14 (13). Scut. Basis smallere, Ovp. mere eller mindre fremstaaende, Vinger næsten altid med en skæv, haarfri Stribe, Abd. ikke bredere mod Spidsen. **Eupelmus**. Dalm.

♂.

- 1 (8). Mesnot. og Scut. flade, Basis af Scut. bred, Prp. ufuldstændige.
- 2 (3). De 5 første Fn.led har hver en lang halvcirkelformet bøjet Gren. **Chirolophus**. Hal.
- 3 (2). Følehorn uden Grene.
- 4 (5). Panden uden Vulster, Øjne behaarede, Scut. smallere fremefter, Vinger med Randhaar, behaarede, Rad. og Postm. lange. **Calosota**. Curt.
- 5 (4). Panden paa begge Sider med Vulst, Øjne nøgne, Scut. pludseligt halsagtig indsnævret fremefter. Vinger næsten nøgne og uden Randhaar.
- 6 (7). Abd. meget smal, ved Tørpræparation sammentrykt. **Polymerio**. Først.
- 7 (6). Abd. bredere, ikke sammentrykt. **Eusandalum**. Ratz.
- 8 (1). Mesnot. og Scut. højt hvælvede, Prp. dybe og fuldstændige.
- 9 (10). Dyret fint bygget, Ben lange og tynde, Abd. kort stillet, Fn.led svagt stilkede, 3 Gange saa lange som brede. **Merostenus**. Walk.
- 10 (9). Dyret kraftigt, Ben og Ant. temmelig tykke, Abdm. siddende.
- 11 (12). Bglr. og Bskb. flade. **Metapelmus**. West.
- 12 (11). Ben normale.
- 13 (14). Cl. saa lang som de 3 sidste Fn.led tilsammen. **Anastatus**. Motsch.
- 14 (13). Cl. kortere. **Eupelmus**. Dalm.

De forskellige Slægter er kl. af Hvense-, Bille-, Sommerfugle- og Myggegaller (**Eupelmus**), af Larver i Frugter (**Eupelmus**), af Insektæg (**Eupelmus**, **Anastatus**), af træborende Billelarver (**Calosota**, **Eusandalum**, **Eupelmus**).

3. Encyrtidae.

♀.

- 1 (2). Ant. bestaaende af Sc. Ped., 2 Fn.led og 1 Cl., Trs. 4 ledd. **Arrenophagus**. Aur.
- 2 (1). — — — Sc., Ped. 4—5—6 Fn.led, 1—3 Cl.led. Trs. 5 ledd.
- 3 (26). Arter med korte, rudimentære eller slet ingen Vinger.
- 4 (7). Scut. i Spidsen afstumpet.
- 5 (6). Scut. gult. **Bæocharis**. Mayr.
- 6 (5). Scut. (og hele Dyret) metalfarvet. **Choreia**. West.
- 7 (4). Scut. trekantet.
- 8 (9). Md. 2 tandede, Scut. med 2 dybe Gruber ved Grunden, yderste Antled. rent hvidt. **Ectroma**. Walk.
- 9 (8). Md. 2—3 tandede, Scut. normalt.
- 10 (13). Sc., Fn. og Cl. bladagtig udvidede, stærkt sammen- eller fladtrykte.
- 11 (12). 1 Fn.led meget kortere end Ped., Md. 2 tandede. **Anusia**. Først.
- 12 (11). 1. Fn.led meget længere end Ped., Md. 3 tandede. **Mira**. Schell.
- 13 (10). Frv. og Cl. normale, ikke bladagtig udvidede.
- 14 (17). Md. 2-tandede.
- 15 (16). Sc. udfladet, bladagtig, Hovedet linseformet med talrige hvide Haar. **Dinocarsis**. Først.
- 16 (15). Sc. cylindrisk, Hovedet næsten kugleformet med talrige Rækker af grove Punkter, næsten uden Haar. **Erycdnus**. Walk.
- 17 (14). Md. 3 tandede.
- 18 (19). Abd. stærkt sammentrykt, Ovp. lang. **Copidosoma**. Ratz.
- 19 (18). Abd. normal, oval eller trekantet, Ovp. skjult eller langt fremragende.
- 20 (23). Ovp. stærkt fremspringende.
- 21 (22). Ant. lange, Dyret metalfarvet. **Copidosoma**. Ratz.

- 22 (21). Ant. korte, Dyret gult eller med gule Partier. **Pezobius**. Först.
- 23 (20). Ovp. skjult eller lidet fremspringende.
- 24 (25). Fn. med hvide og sorte Led, Sc. udvidet mod Spidsen. **Encyrtus**. Dalm.
- 25 (24). Fn. ensfarvet, Sc. normal, Hoved og Th. med gule Farver, 1. Fn. led længere end bredt. **Pezobius**. Först.
- 26 (3). Arter med fuldt udviklede Vinger.
- 27 (34). Fn. bestaaende af 4 eller 5 Led.
- 28 (29). Fn. best. af 4 Led. **Cercobelus**. Walk.
- 29 (28). Fn. best. af 5 Led.
- 30 (31). Postm. Mgnv. og Stg meget korte, Rd næsten udvisket Mt. paa Mellemben næppe saa lange som det yderste Led **Rhopus**. Först.
- 31 (30). Postm., Mgnv. og Stg. normale, Rd. synlig. Mt. paa Mellemben meget længere end yderste Led.
- 32 (33). Md. 4 tandede, Spor af Prpfu. — metallisk Farve. **Metalion**. Walk.
- 33 (32). Md. 3 tandede, ingen Prpfu. — Farven mørk **Agentiaspis**. Dahlb.
- 34 (27). Fn. best. af 6 Led.
- 35 (36). Md. uden Tænder, ske- eller vingeformede, eller højst med 1 lille Tand ved Grunden, Scut. med kraftig, bagudrettet Haardusk. **Eucomys**. Först.
- 36 (35). Md. 2, 3 eller 4 tandede.
- 37 (58). Md. med 2 skarpe Tænder.
- 38 (39). Ovp. lang, mindst halvt saa lang som Kroppen. **Tricnemus**. Mercet.
- 39 (38). Ovp. skjult eller lidet fremtrædende.
- 40 (45). Vinger fuldstændigt røgfavede, eller røgf. med lyse Pletter, eller klare med mørke Tegninger.
- 41 (42). Mxp. med 3 Led, Lbp. med 2, Postm. længere end Marg., Vinger med 2—3 mørke Baand **Leptomastidea**. Mercet.
- 42 (41). Mxp. med 4 Led, Lbp. med 3, Postm. mangler eller er meget lille, Vinger med mørke Baand.
- 43 (44). Scut. cylindrisk, Hovedet og Oversiden af Th. mere eller mindre skinnende med spredte Haar, Vinger røgfavede med et lyst Baand. Postm. mangler; Spor af Prpfu. Farven rødgul, violet iriserende **Ectroma**. West.
- 44 (43). Scut. mere eller mindre udfladet, Hoved og Overs. af Th. matte med mange hvide Haar, alle Fnled. længere end brede Cl. mørk eller sort **Dinocarsis**. Först.
- 45 (40). Vinger klare eller næsten klare højst med en svag Skygge langs Yderkanten af Forvingen
- 46 (53). Sc. cylindrisk eller let sammentrykt mod Spidsen.
- 47 (48). Hovedet med spredt, kraftig Punktur paa Pande og Isse, Mgnv., Postm. og Rad. omtrent lige lange. **Erleydnus**. Walker.
- 48 (47). Hovedet let chagrineret uden kraftig Punktur.
- 49 (50). Ant. traadformede, saa lange som Dyret eller længere, Cl. 3 ledd. Farven gul, brun eller sort **Leptomastix**. Först.
- 50 (49). Ant. kraftige, meget kortere end Kroppen.
- 51 (52). Ped. flere Gange længere end det følgende Led, Fn. perlesnorform. Mxp. med 2 Led, Lbp med 1 Led, Cl. meget kraftigere end Fn. **Pholidoceras**. Mercet.
- 52 (51). Pd. næsten saa lang som det følgende Led, Fnled. cylindriske, Cl. ikke meget kraftigere end Fn. Mxp. med 3 Led, Lbp. med 2. **Doliphoceras**. Mercet.
- 53 (46). Sc. mere eller mindre sammentrykt og bladagtig.
- 54 (55). Fn. og Cl. stærkt sammentrykte og udvidede, Ansigtet lyst og stærkt skinnende **Anusia**. Först.
- 55 (54). Fnled. cylindriske, Cl. ægformet, Ansigtet chagrineret eller netstribet.
- 56 (57). Sbc. helt adskilt fra Vingens Forkant, Cstc. godt udviklet, Vinger klare. **Anagyris**. How.
- 57 (56). Sbc. næsten berørende Vingens Forkant, Cstc. meget langstrakt, næsten ikke synlig. **Gyransusa**. Mercet.
- 58 (37). Md. 3 tandede, eller med 1 eller 2 Smaatænder og et afstumpet, bredt Parti, eller 4 tandede.
- 59 (60). Scut. med en bagud rettet Haarpensel **Chiloneurus**. Westw.
- 60 (59). Scut. uden Haarpensel.
- 61 (64). Sc. bladagtigt udvidet fra Basis mod Spidsen, Fnled. stærkt bladagtigt udv., Cl. saa bred eller bredere end Fn., Vinger røgfavede eller med radiale Tegninger. **Ccrapterocerus**. Westw.
- 62 (63). Vinger med radiale Tegninger **Eusemion**. Dahlb.
- 63 (62). Vinger ensfarvet mørke, klare i Spidsen.
- 64 (61). Sc. højst med den inderste Del udvidet, Ant. ellers normale, Vinger klare eller klare med mørke Baand, sjældent med rad. Tegn.
- 65 (68). Sbc. med en trekantet Udvidelse paa sin yderste Tredjedel.
- 66 (67). Ant. næsten saa lange som Kroppen, Fnled mange Gange længere end brede, Cl. forlænget. neppe bredere end de foregaaende Led, Vinger røgfavede. **Liothorax**. Mayr.
- 67 (66). Ant. korte, Fnled bredere end lange, forskelligt favede, Cl. meget kraftigere end Fn., Cl. skraat afskaaret i Spidsen, Sc. bredere mod Spidsen, Vinger klare **Tyndarichus**. How.

- 68 (65). Sbc. mere eller mindre udvidet mod Spidsen, men aldrig trekantet udv.
- 69 (70). Pande og Isse flade, Ansigtet skraanende stærkt indad, dannende en Spids Vinkel med Panden, Vinger med røgfårvede Pletter **Habrolepis**. Først.
- 70 (69). Pande og Isse convexe, gennem en jævn Bue gaende over i Ansigtet; Vinger klare, røgfårvede eller med mørke Baand.
- 71 (82). Ovp. lang, mindst synlig med et Stykke, der er $\frac{1}{3}$ af Abd. Længde.
- 72 (73). Man. lang, kun lidt kortere end Sbc, denne med en kraftig Indbøjning paa den yderste Tredjedel. Rd. meget kort. **Prochiloneurus**. Silv.
- 73 (72). Mgn. kort eller punktformet, Rd. meget længere end Mgn.
- 74 (75). Arter med gule eller gulbrune Farver, Ped. mange Gange længere end det følgende Led. **Aphycus**. Mayr.
- 75 (74). Arter med metalliske eller mørkt blaalige Farver.
- 76 (77). Abd. sammentrykt, Ant. traadformede **Copidosoma**. Ratz.
- 77 (76). Abd. flad, Ant. kraftige.
- 78 (79). Cl. 1 ledd., Farven mørkeblaa **Homalotylus**. Mayr.
- 79 (78). Cl. 3 ledd., Arter med Metalfarver.
- 80 (81). Mgn. punktformet, Cstc. smal, Ovp. tynd. **Coenocercus**. Thoms.
- 81 (80). Mgn. kort, men aldrig punktformet, Cstc næsten usynlig Ovp. kraftig. **Cerchysius**. Westw.
- 82 (71). Ovp. skjult eller lidet fremtrædende.
- 83 (92). Isse, Pande, Ansigt med en Mængde dybe eller grubeformede Punkter, Cstc. i Almindelighed vel udviklet, men ret smal.
- 84 (91). Rad. udgaar fra Mgn., Vinger røgfårvede eller med mørke Pletter, sjældent klare.
- 85 (90). Vinger røgfårvede eller med mørke Pletter, Mgn. ret lang.
- 86 (87). Hovedet næsten trekantet set i Profil, Ansigtet udhulet, Scut. afskaaret i Spidsen. **Choreaia**. Westw.
- 87 (86). Hovedet linseformet, Scut. trekantet.
- 88 (89). Scut. flad, Vinger helt mørke. **Phaenodiscus**. Først.
- 89 (88). Scut. convex, Vinger med mørke Baand. **Trichomasthus**. Thoms.
- 90 (85). Vinger klare, Mgn. punktformet, Scut. med meget dybe og store Punkter. **Bothriothorax**. Ratz.
- 91 (84). Rad. udgaar fra Sbc. før denne naar Randen af Vingen, Vinger klare eller næsten klare. (**Aminellus**. Masi.)
- 92 (83). Hovedet højest med nogle spredte Punkter, Cstc. meget langstrakt neppe synlig.
- 93 (96). Med Spor af Prpfu.
- 94 (95). Hoved og Th. gule eller rødgule, Ped. meget længere end følgende Led, Fnled. bredere end lange, Cl. tykkere end Fn.. Ant. korte, fortykkede mod Spidsen. **Aphycus**. Mayr.
- 95 (94). Hoved og Th. metalliske, Postm. halv saa lang som Rad. Ant. fasthæftede nær Munden. **Diversicornia**. Mercet.
- 96 (93). Uden Spor af Prpfu.
- 97 (98). Scut. glat og skinnende, Fnled. bredere end lange. **Tyndarichus**. How.
- 98 (97). Scut. stribet, chagrineret, fløjelsagtig, aldrig glat, Fnled. variable, kun undtagelsesvist meget bredere end lange.
- 99 (106). Md. i Kanten bølgede (ø: uden tydelige Tænder), udvisket 3 tandede eller med en lille mere eller mindre spids Tand, efterfulgt af et afstumpet Parti, der repræsenterer de 2 andre Tænder.
- 100 (101). Md. bølgede, med et Rudiment af en lille Tand (ydre eller indre) Mgnv. punktformet, Rad. længere end Sbc. **Prionomitus**. Mayr.
- 101 (100). Md. bølgede med en lille mere eller mindre spids Tand.
- 102 (103). Vinger uden Randhaar, Ant. lange, traadformede. **Psilophrys**. Mayr.
- 103 (102). Forvinger med Randhaar.
- 104 (105). Axiller adskilte, Scut. stort, afrundet i Bagkanten, Mgn. meget kort. **Schedius**. How.
- 105 (104). Axiller helt eller næsten sammenstødende i Spidsen. Mgn. næsten saa lang som Rad. Ant. udvidede mod Spidsen. Oversiden af Th. med hvide Haar. **Blastothrix**. Mayr.
- 106 (99). Md. 3 tandede eller med 2 tydelige Tænder og et afstumpet Parti.
- 107 (116). Mgnv. punktformet.
- 108 (111). Ant. med Cl. eller nogle Fnled. hvide eller gullige, Resten sorte.
- 109 (110). Dyret gult, askegraat, mørkebrunt eller sort uden Partier med Metalglans, Cl. 3 ledd., Fnled. bredere end lange. **Aphycus**. Mayr.
- 110 (109). Dyret metallisk eller sort med metalskinnende Partier. Cl. 1 ledd., skraat afskaaret i Spidsen, Sc. cylindrisk, Vinger mere eller mindre røgfårvede paa Midten. **Homalotylus**. Mayr.
- 111 (108). Ant. helt sorte, gule eller brune.
- 112 (113). Arter med metallisk, sort eller delvis gul Farve, Vinger med sorte Baand eller et røgfårvet Parti under Mgnv., Postm. længere end Mgnv., Th. sort eller sorteblaat. **Homalotylus**. Mayr.
- 113 (112). Arter med metallisk, sort eller delvis gul Farve, Vinger klare eller næsten klare.
- 114 (115). Kinder lange, saa lange eller næsten saa lange som Øjnenes Længdeakse, Cl. afrundet i Spidsen, Abd. almindeligvis sammentrykt, Ovp. mere eller mindre synlig. **Copidosoma**. Ratzb.

- 115 (114). Kinder lange, saa lange eller næsten saa lange som Øjnenes Længdeakse, Cl. skraat afskaaret i Spidsen, Ovp. skjult. **Leptomastix**. Thoms.
 116 (107). Mgnv. i Almindelighed meget længere end bred, Scut. chagrineret, punkteret eller længdestribet.
 117 (120). Sc. mere eller mindre udvidet og bladagtig.
 118 (119). Vinger klare, Cl. kortere end Fn. **Blastothrix**. Mayr.
 119 (118). Vinger med mørke Baand, Fnled. længere end brede, højst de 2 yderste Led saa brede som lange, Cl. neppe tykkere end Fn. og meget kortere. **Encyrtus**. Dalm.
 120 (117). Sc. cylindrisk eller spoleformet, lidt sammentrykt mod Spidsen.
 121 (126). Vinger røgfårvede eller med mørke Baand.
 122 (123). Scut. set i Profil stærkt convex. **Trichomasthus**. Thoms.
 123 (122). Scut. set i Profil flad, eller fladt convex.
 124 (125). Vinger helt røgfårvede, Ant. mørke, ensfårvede. **Microterys**. Thoms.
 125 (124). Vinger klare eller med 2 begrænsede mørke Baand, Ant. gule eller forskelligt fårvede, yderste Fnled. lysere end de foregaaende. **Encyrtus**. Dalm.
 126 (121). Vinger klare.
 127 (128). Cl. 1 ledd. **Ageniaspis**. Dahlb.
 128 (127). Cl. 3 ledd.
 129 (130). Scut. set i Profil stærkt convex. **Trichomasthus**. Thoms.
 130 (129). Scut. set i Profil flad eller fladt convex. **Microterys**. Thoms.

♂.

- 1 (6). Ant. grenede.
 2 (3). Ant. med 3 Grene (paa 1', 2' og 3' Fnled.) **Triencmus**. Mercet.
 3 (2). Ant. med 4 Grene.
 4 (5). Fn. med 6 Led (2', 3', 4' og 5' grenede). **Diversicornia**. Mercet.
 5 (4). Fn. med 5 Led (1', 2', 3' og 4' grenede). **Tetraencmus**. Westw.
 6 (1). Ant. uden Grene.
 7 (22). Arter med korte eller slet ingen Vinger, Fn. med 6 Led.
 8 (15). Md. 2 tandede.
 9 (10). Sc. bladagtig udvidet. **Dinoecarsis**. Først.
 10 (9). Sc. cylindrisk.
 11 (12). Fn. med lange kransstillede Haar, yderste Fnled. med en Række udstaaende Skæl. **Pholidoceras**. Mercet.
 12 (11). Fn. med korte Haar, almindeligvis siddende paa Oversiden af Leddene.
 13 (14). Mesnot. stor, længere end Pronot., ingen Prpfu. Hovedet med Rækker af grove Punkter paa Pande og Isse. **Erieydnus**. Walk.
 14 (13). Mesnot. kort, saa langt som Pronot. eller kortere, Spor af Prpfu. Scut. med 2 Gruber ved Grunden. **Ectroma**. Westw.
 15 (8). Md. 3 tandede, Fn. med korte Haar.
 16 (19). Scut. afskaaret eller afrundet i Spidsen.
 17 (18). Ingen Prpfu., Scut. gult. **Bæocharis**. Mayr.
 18 (17). Med Snor af Prpfu. Scut. farvet som Kroppen. **Choreia**. Westw.
 19 (16). Scut. 3 kantet.
 20 (21). Pronot. stor, saa stor som Mesnot., Cl. hvid i det midste det yderste Led; Farven gul undertiden med mørke Pletter, som iriserer metallisk **Pezobius**. Først.
 21 (20). Pronot. kortere end Mesnot., Ant. sorte; Dyret metalfarvet. **Copidosoma**. Ratz.
 22 (7). Arter med veludviklede Vinger.
 23 (24). Fn. 2 ledd., Cl. meget lang. **Habrolepis**. Først.
 24 (23). Fn. 6 ledd. Cl. 1 eller 3 ledd.
 25 (42). Md. med 2 spidse Tænder.
 26 (27). Vinger med mørke Baand, Ant. med kransstilkede Haar. **Leptomastidea**. Mercet.
 27 (26). Vinger klare.
 28 (37). Fn. med næsten kransstillede Haar.
 29 (32). Yderst Fnled. og Begyndelsen af Cl. med en Række udstaaende Skæl paa Oversiden.
 30 (31). Øjne haarede, Mxp. 3 ledd, Lbp. 2 ledd, Fnled. cylindriske. **Doliphoceras**. Mercet
 31 (30). Øjne nøgne, Mxp. 2 ledd, Lbp. 1 ledd. Fnled. ægformede. **Pholidoceras**. Mercet.
 32 (29). Ant. uden Skæl, Arter med metalliske Farver.
 34 (33). Cste. veludviklet, l. c. afbrudt paa den yderste $\frac{1}{4}$, Rygsiden af Thorax svagt behaaret. **Gyranusa**. Mercet.
 34 (33). Cste. veludviklet, næsten usynlig, l. c. afbrudt paa den yderste $\frac{1}{4}$. Rygsiden af
 35 (36). Postm. manglende eller yderst lille, Sc. udvidet. **Anagyrus**. How.
 36 (35). Postm. saa lang som Rad. Sc. cylindrisk. **Leptomastix**. Førster.
 37 (28). Fnled. ensartet behaaret (jævnt over hele Leddet).
 38 (41). Ant. traadformede, længere end Dyret, Fn. kort stivhaaret, Mgnv., Postm. og Rd. lige lange.

- 39 (40). Rygsiden af Th. med mange hvide Haar, Scut. flad med skarpe Kanter. **Gyranus**. Mercel.
- 40 (39). Rygsiden af Th. svagt behaaret, Scut. convex med afrundede Kanter. **Leptomastix**. Först.
- 41 (38). Antenner kraftige, Fnled. behaarede paa Oversiden. Antleddene sammenstødende eller sammenvoksede, alle Vingearer ret lange. **Erycdnus**. Walk.
- 42 (25). Md. tilspidsede eller med 3 eller 4 Tænder, sjældent afstumpede. **Eucormys**. Först.
- 43 (44). Md. let tilspidsede, men brede.
- 44 (43). Md. spidse eller 3 eller 4 tandede sjældent afskaarne.
- 45 (52). Cl. 3 ledd. (i det mindste tilsyneladende).
- 46 (47). Ant. lange, traadformede, Leddene neppe adskille, Mgnv. punktformet. **Psilophrys**. Mayr.
- 47 (46). Ant. tykke, Fnled. mere eller mindre indsnævrede mod Enderne, vel adskille fra hverandre.
- 48 (49). Scut. med celleagtig Sculptur, Mgnv. punktformet, Cl. skraat afskaaret. **Bothriothorax**. Ratz.
- 49 (48). Scut. chagrineret, Cl. ægformet eller langstrakt.
- 50 (51). Scut. mere eller mindre skinnende, Fnled. cylindriske, neppe adskille. **Phaenodiscus**. Först.
- 51 (50). Scut. mat, Cl. udvisket 3 ledd. i Virkelighed 1 ledd., Fn. bredere mod Spidsen, Fnled. bredere end lange. **Aphycus**. Mayr.
- 52 (45). Cl. 1 ledd.
- 53 (54). Md. kraftige, brede, afskaarne i Spidsen, Hoved uden stærk Punktur, Mgnv. punktformet. **Prionomastix**. Mayr.
- 54 (53). Md. 3 tandede eller med (1 eller) 2 Smaatænder og et afstumpet Parti.
- 55 (60). Sbc. trekantet udvidet paa den yderste $\frac{1}{2}$.
- 56 (57). Mgnv. kortere end Rad. **Tyndarichus**. How.
- 57 (56). Mgnv. meget længere end Rad.
- 58 (59). Fn. med kransstillede Haar, saa lange som de enkelte Led, Dyret metallisk. **Cerapterocerus**. West.
- 59 (58). Fn. med kransstillede Haar, kortere end Leddene, Dyret violet. **Liothorax**. Mayr.
- 60 (55). Sbc. jævnt udvidet paa den yderste $\frac{1}{3}$.
- 61 (64). Rad. udgaar fra Sbc. før denne naar Vingeranden.
- 62 (63). Hoved chagrineret, uden grove Punkter. **Aphycus**. Mayr.
- 63 (62). Hoved med grov ofte celleagtig Punktur. (**Aminellus**. Masi.)
- 64 (61). Rad. udgaar fra Mgnv.
- 65 (66). Spor af Prpfu. **Aphycus**. Mayr.
- 66 (65). Uden Prpfu.
- 67 (92). Mgnv. punktformet.
- 68 (77). Arter med gullige, rødlige eller sorte Farver.
- 69 (70). Cl. oval eller langstrakt, Mxp. og Lbp. 2 ledd. **Aphycus**. Mayr.
- 70 (69). Cl. variabel, Mxp. 3 eller 4 ledd., Lbp. 3 ledd.
- 71 (74). Ped. meget kortere eller saa langt som det følgende Led.
- 72 (73). Gult Dyr, Mesnot. og Scut. flade med simpel Behaarung. **Aphycus**. Mayr.
- 73 (72). Sort eller mørkviolet Dyr, Mesnot og Scut. fløjlsagtige. **Agentiaspis**. Dahlb.
- 74 (71). Ped. meget længere end det følgende Led.
- 75 (76). Cl. aflang afrundet eller afskaaret, Oversiden af Th. med talrige hvide Haar. **Aphycus**. Mayr.
- 76 (75). Cl. stærkt og skraat afskaaret, Th. med sort, Farve, Postm. meget længere end Mgnv. **Homalotylus**. Mayr.
- 77 (68). Arter med metalliske Farver, undtagelsesvist gule med Abd. og Dele af Th. metallisk farvede.
- 78 (79). Axiller adskille. **Schedius**. How.
- 79 (78). Axiller næsten eller helt sammenstødende.
- 80 (81). De midterste Fnled. set fra Siden trekantede, indsnævrede, med lange og kraftige Haar, Md. bølget udvisket 3 tand. **Prionomitus**. Mayr.
- 81 (80). Fnled. cylindriske eller ovale, eller mere eller mindre trapezformede. Md. 3 tandede, Md. 3 tandede eller med (1 eller) 2 Tænder og et afstumpet Parti.
- 82 (83). Hoved og Mesth. med grove Punkter, Fnhaar kransstillede. **Bothriothorax**. Rtzb.
- 83 (82). Hoved og Mesth. chagrineret eller netstribet skællet, Hoved dog undertiden med grove Punkter.
- 84 (91). Ant. ensfarvede, Md. 3 tandede.
- 85 (86). Fn. med lange Haar undertiden kransstillede, Ant. kortere end Dyret. **Cerchysius**. West.
- 86 (85). Fn. med korte Haar.
- 87 (88). Ant. korte, fortykkede mod Spidsen, 1' Fnled. kortere end Ped., Cl. stærkt og skraat afskaaret i Spidsen. **Lithomastix**. Thoms.
- 88 (87). Antenner traad- eller spoleformede, 1' Fnled. meget længere end Ped., Cl. i Spidsen afrundet eller afstumpet.
- 89 (90). Ant. traadformede. **Copidosoma**. Ratzb.
- 90 (89). Ant. spoleformede. **LITHOMASTIX**. Thoms. **Copidosoma**. Ratzb.

- 91 (84). Ant. cnsf. Md. med (1 eller) 2 Smaatænder og et afstumpet Parti.
(*Ooencyrtus*. Ashm.)
- 92 (67). Mgnv. længere end bred.
- 93 (96). Fn. neppe haaret eller med Haar, der er tydeligt kortere end Leddene.
- 94 (95). Ped. saa lang som 1' Fnled. *Ageniaspis*. Dahlb.
- 95 (94). Ped. meget kortere end 1' Fnled., Rad. saa lang eller meget længere end Mgnv. *Encyrtus*. Dahlm.
- 96 (93). Fn. stærkt haaret, Haarene i Almindelighed meget lange, Ped. meget kortere end 1' Fnled.
- 97 (100). Fn. Haar ikke kranstillede.
- 98 (99). Mgnv. meget længere end Rad. *Chiloneurus*. Westw.
- 99 (98). Mgnv. højst saa lang som Rad. *Blastothrix*. Mayr.
- 100 ((97). Fn. Haar ikke kranstillede.
- 101 (104). Hoved fint chagrineret, uden grov Punktur eller med enkelte spredte Punkter, Vinger klare, Ant. fasthæftede i Ansigtets Midte.
- 102 (103). Scut. set i Profil flad eller næsten flad. *Microterys*. Thoms.
- 103 (102). — — — convex, Ant. traadform. længere end hele Dyret. *Trichomasthus*. Thoms.
- 104 (101). Hoved groft chagrineret med mere eller mindre talrige, grove Punkter, Vinger helt røgformede. *Phaenodiscus*. Først.

Encyrtiderne snylter næsten alle i Skjoldlus. Enkelte er dog Snyltere i Sommerfuglelarver (*Ageniaspis*, *Copidosoma*, *Litomastix*), nogle i Billelarver f. Eks. Mariehønslarver (*Homalotylus*), en enkelt i Pupper af Dyndfluen og Bladlusfluer (*Bothriothorax*). Om *Cerapterocerus* angives, at den snylter paa en anden Encyrtide: *Phaenodiscus*. Men om Encyrtiderne gælder det i høj Grad, at de biologiske Forhold er meget lidt kendte.

4. Perilampidae.

Pronot. med tydelig ofte bred Krave, Prpfu. konvergerende, 1' og 2' Bugsegment dækker som oftest helt de øvrige, Forvinger med tydelige Randhaar, de enkelte Ciled synlige.

- 1 (4). Abd. siddende, Cstc. dobbelt saa lang som Mgnv. Kollare smal.
- 2 (3). Th. med grov celleagtig Skulptur, Postm. længere end Rad., Ant. fasthæftet i Ansigtets Midte. *Perilampus*. Ltr.
- 3 (2). Th. paa tværs naalestribet, foran punkteret, Postm. kortere end Rad. Mgnv. med en Række stive Børster. Ant. fasthæftede i Højde med Øjnenes Underkant. *Chrysomalla*. Først.
- 4 (1). Abd. stilket, Postm. længere end Rad. Kollare meget bred.
- 5 (6). Th. stærkt og tæt punkteret, Cstc. næsten dobbelt saa bred som Mgnv. *Chrysolampus*. Spin.
- 6 (5). Th. glat eller kun stedvis punkteret, Cstc. 1½ Gang længere end Mgnv. *Elatius*. Walker.

Perilampus er klækket af Snyltefluer i Sommerfuglelarver.

5. Callimomidae (Torymidae).

Tydelige Prpfu.

- 1 (10). Stg. lille.
- 2 (7). Bskb. med 2 Endesporer.
- 3 (6). Bgrd. af Meso-Episternum indskaaret.
- 4 (5). Rad. lang. *Idarninae*.
- 5 (4). Rad. kort. *Callimominae*.
- 6 (3). Bgrd. af Meso-Episternum lige. *Monodontomerinae*.
- 7 (2). Bskb. med 1 Endespore.
- 8 (9). Blaar. ikke paafaldende tykke eller tandede, Bskb. lige, Prop. furet paa langs. *Erimerinae*.
- 9 (8). Blaar. stærkt opsvulmede, med flere Tænder, Bskb. buede. Prop. med en vinkelformet Køl. *Podagrioninae*.
- 10 (1). Stg. stort, Bskb. med 2 Endesporer.
- 11 (12). Ant. hos ♀ med Haarhvirvler. (*Pulvilligerinae*)
- 12 (11). Ant. hos ♀ uden Haarhvirvler. *Megastigminae*.

Idarninae.

2 europ. Slægter, som næppe kan findes i Danmark.

Callimominae.

- 1 (2). Blaar. med tydelig Tand, Bgrd. af 1' Abdsqm. ikke udtunget. *Diomorus*. Walk.
- 2 (1). Blaar. utandet.

- 3 (6). 1' Fnled. saa bredt som de følgende.
 4 (5). Md. kraftige, 2 tand., Prop. vandret, Cstc. smal. **Callimomus**. Thoms.
 5 (4). Md. svagere, 3 tand., Prop. kort, skraat, Cstc. bred. **Callimome**. Spin.
 6 (3). 1' Fnled. smallere end de følgende, Fn. fortykket. **Lioterphus**. Thoms.

Monodontomerinae.

- 1 (14). Ant. med 7 Fnled, 1 Ann.
 2 (3). Scut. med tydelig Tværfure, Blaar. med kraftig Tand, Bgrd. af 1 Abdsgm. lige. **Monodontomerus**. West.
 3 (2). Scut. uden Tværf. sjældent med Antydning deraf.
 4 (5). Prop. med 2 Midtkøle. **Eridontomerus**. Crawford.
 5 (4). Prop. uden Køle, sjældent med en lille Midtkøl.
 6 (7). Bgrd. af 1 Abdsgm. lige (♀) eller fladt udrandet (♂), 2' Segm. hos ♂ neppe $\frac{1}{3}$ saa langt som 3'. Blaar. Tand ofte utydelig. **Glyphomerus**. Først.
 7 (6). 1 Abdsgm. hos ♀ i Midten indbugtet, 2 Segm. hos ♂ omtrent saa langt som 3'.
 8 (9). Baghoved ikke randet, Prop. med fin Midtkøl, Forvingens Randhaar mangler fra Enden af Postm. til Vingspids. 1—3 Abdsgm. hos ♀ og 1' hos ♂ vinkelformet indskaaret. **Plastotorymus**. Masi.
 9 (8). Baghoved med fin Rand, Forvinge med tydelige Randhaar, Blaar. oftest med Tænder.
 10 (13). Blaar. med ofte utydelige Tænder nær Knæet.
 11 (12). Rad. halv saa lang som Mgnv., 1 Abdsgm. indskaaret næsten til Midten, Prop. uden Køl, Blaar med Tand. Øjne behaarede. **Cryptopristus**. Først.
 12 (11). Rad. meget kortere. 1 Abdsgm. næsten ikke indbugtet, Prop. glat eller fint rynket, Blaar. Tand ofte utydelig, Øjne nøgne. **Pseudotorymus**. Masi.
 13 (10). Midten af Blaar. med en vældig, stump Tand, som efterfølges af 2—4 mindre (dog ofte utydelige) Øjne haarede. **Exopristus**. Ruschka.
 14 (1). Ant. med 6 Fnled., 2 Ann. **Lochites**. Først.

Podagrion.

Findes neppe i Danmark.

Megastigmus.

Kun een dansk Slægt.

Megastigmus. Dalm.

De fleste Arter snylter i Galler; dette gælder navnlig Arterne af Slægten **Callimome**, **Callimomus**, **Lioterphus**. **Diomorus**. Af Slægten **Monodontomerus** er nogle Arter Snyltere af 2' Grad hos Bier og Gravehvepse, andre er Snyltere i Fluepupper, Sommerfuglepupper og Bladhvepsepupper. Arterne af Slægten **Megastigmus** synes alle at være Snyltere i Frø, hovedsagelig Naaletræernes Frø, ogsaa af Rosenfrø er der klækket Arter af denne Slægt.

6. Ormyridae.

Kun een dansk Slægt

Slægten **Ormyrus** er Galle-snylter.

Ormyrus West,

7. Eurytomidae.

- 1 (2). Mgnv. tyk med mørk Plet ved Underkanten, Rad. og Postm korte, Fn. næsten ens hos begge Køn, uden Haarhvirvler hos ♂ **Decatoma**. Spin
 2 (1). Mgnv. linear uden mørk Plet, Fn hos ♂ med Haarhvirvler.
 3 (4). Dyret langstrakt, Mesnot. set ovenfra længere end Scut., Mgnv. længere end Rad, Ant. hos ♀ traadformede eller svagt fortykkede mod Spidsen (lever i Planter). **Harmolita**. Motsch.
 4 (3). Dyret kort, Mesnot. ikke længere end Scut., Fn. hos ♀ traadformede eller svagt fortykkede mod Spidsen, hos ♂ indskaarne og forsynede med Haarhvirvler
 5 (6). Th. med tætte, grubeagtige Punkter, Fn hos ♂ stærkt savtakket **Eurytoma**. Ill.
 6 (5). Th tæt og fintrynket punkteret, Prop kort, lodret, Abd. kortere end Th. (♀), Mgnv. kraftig saa lang som Rad. Hos ♂ er Fnled. ovale, stilkede. **Systole**. Walk.

Decatoma er Galle-snylter Slægten **Eurytoma** er klækket af Galler, nogle Arter af træborende Biller, andre af Gravehvepsebo eller fra enlige Biers Reder, atter andre af Snyltehvepsepupper eller af Snudebillelarver i forsk. Planter (Ærteblomstrende). **Harmolita**arterne er Galledannere paa Græsser.

8. Cleonymidae.

- 1 (2). Ingen Prpfu., Rad. og Postm. meget korte, Stg. rundt, næsten siddende.
Colotrechnus. Thoms.
- 2 (1). Tydelige Prpfu.
- 3 (38). ♀.
- 4 (15). Flaar. stærkt opsvulmede, ofte tandede.
- 5 (6). Flaar. usædvanligt stærkt opsvulmede, Pronot. stærkt forlænget, Fnled. lange.
Heydenia. Först.
- 6 (5). Flaar. opsvulmede, Pron. bredere end lang.
- 7 (8). Uvingede, Abd. stillet, Ovp. saa lang som Abd.
Cea. Hal.
(ogsaa vinget)
- 8 (7). Vingede.
- 9 (12). Øjne haarede.
- 10 (11). Metalliske Arter (store Dyr). **Cleonymus.** Latr.
- 11 (10). Sorte Arter (smaa Dyr). **Micradelus.** Walk.
- 12 (9). Øjne nøgne.
- 13 (14). Ped. stærkt forlænget, Vinger uden Baand. **Schizonotus.** Ratz.
- 14 (13). Ped. kort, Vinger med 2 mørke Tværbaand. **Chiropachys.** West.
- 15 (4). Flaar. ikke eller kun lidet opsvulmede, aldrig tandede.
- 16 (23). Prpfu. kun synlige fortill.
- 17 (18). Pronot. meget lang, Mtrs. tykke, Cl. skraat afskaaret. **Notanisus.** Walk.
- 18 (17). Pronot. kort.
- 19 (20). Mgnv. fortykket, kortere end Postm. **Zapachia.** Först.
- 20 (19). Mgnv. ikke fortykket.
- 21 (22). Stg. stort, Vinger med mørkt Baand. **Aerocormus.** Först.
- 22 (21). Stg. lille, Vinger klare. **Caudonia.** Walk.
- 23 (16). Prpfu. fuldstændige.
- 24 (27). Abd. stillet.
- 25 (26). Abd. tydelig stillet, lang, Th. langt, smallere fremefter. **Photismus.** Thoms.
- 26 (25). Abd. meget kortstillet, Th. langt. **Platynochelilus.** West.
- 27 (24). Abd. siddende, Postm. vel udviklet.
- 28 (35). Scut. med dyb Tværfure foran Spidsen.
- 29 (30). Pronot. stor, næsten kvadratisk, Vinger lidt mørke. **Merostenus.** Walk.
- 30 (29). Pronot. ikke kvadratisk.
- 31 (32). Pronot. stor og tydelig, Ant. lange og tynde, Postm. dobbelt saa lang som Rad., Abd. lang, Vinger ofte med mørke Baand. **Trigonoderus.** West.
- 32 (31). Pronot. meget kort, fra oven synlig som en Tværstreg.
- 33 (34). Mskb. normale, Ant. 13 ledd., Prop. med Køl. **Anoglyphis.** Först.
- 34 (33). Mskb. stærkt forlængede, Ant. 14 ledd. **Macromesus.** Walk.
- 35 (28). Scut. uden Tværfure.
- 36 (37). Dyret grønt, Sc. lergul. **Platygerhus.** Thoms.
- 37 (36). Hoved og Th. sorte, Abd. brun, Sc. mørkebrun. **Pegopus.** Först.
- 38 (3). ♂.
- 39 (48). Flaar. stærkt onsvulmede og ofte forneden tandede.
- 40 (41). Flaar. usædvanligt tykke, uden Tænder, Pronot. lang, indsnævret fremefter.
Heydenia. Först.
- 41 (40). Flaar. fortykkede, Pronot. bredere end lang.
- 42 (45). Øjne behaarøde, Fn. tæt behaaret.
- 43 (44). Prop. med Midtkøl, Leddene bredere end lange. **Cleonymus.** Ltr.
- 44 (43). Prop. uden Køl, Leddene lange. **Micradelus.** Walk.
- 45 (42). Øjne nøgne.
- 46 (47). Mgnv. længere end Rad., Pronot. stor, kvadratisk, Vinger klare.
Schizonotus. Ratz.
- 47 (46). Mgnv. ikke længere end Rad., Pronot., kort, Vinger med mørke Baand.
Chiropachys. West.
- 48 (39). Flaar. ikke eller kun lidet opsvulmede, aldrig tandede forneden.
- 49 (52). Ant. med kranstillede Haar.
- 50 (51). 3 Ann. **Cea.** Hal.
- 51 (50). 2 Ann. **Plutothrix.** Först.
- 52 (49). Ant. uden kranstillede Haar.
- 53 (54). Vingen omkring Rad. med en tyk, opsvulmet Vulst.
Platynochelilus. West.
- 54 (53). Vingen uden Vulst omkring Rad.
- 55 (60). Prpfu. kun synlige fortill.
- 56 (57). Mgnv. fortykket, kortere end Postm. **Zapachia.** Först.
- 57 (56). Mgnv. ikke fortykket.
- 58 (59). Stg. stort, Vinger klare. **Aerocormus.** Först.
- 59 (58). Stg. lille, Vinger klare. **Caudonia.** Walk.
- 60 (55). Prpfu. fuldstændige.
- 61 (62). Abd. stillet, Th. langt, Pronot. indsnævret fremefter. **Photismus.** Thoms.
- 62 (61). Abd. siddende.
- 63 (70). Scut. med Tværfure.
- 64 (67). Pronot. ikke kort.
- 65 (66). Pronot. kvadratisk. **Merostenus.** Walk.

- 66 (65). Pronot. bredere end lang. **Trigonoderus**. West.
 67 (64). Pronot. set ovenfra er bare en Tværlinie.
 68 (69). Prop. ikke kort, glat med Midtkøl, Ant. 13 ledd. **Anoglyphis**. Først.
 69 (68). Prop. meget kort, tæt punkteret, Ant. 14 ledd. **Macromesus**. Walk.
 70 (63). Scut. uden Tværfure.
 71 (72). Mskb. og Mt. udvidede. **Pegopus**. Først. (**Prosopon**. Walk.)
 72 (71). Mskb. og Mt. ikke udvidede. **Platygerrius**. Thoms.

De fleste **Cleonymide** slægter er Snyltere paa bark- eller vedborende Biller. Af Barkbiller paa Ask og Æbletræ er saaledes klækket **Chiropachys**, **Acrocormus**. Af Vedborer er klækket **Cleonymus** og **Trigonoderus**.

9. Miscogasteridae.

- 1 (4). Abd. siddende eller næsten siddende.
 2 (3). Ant. med 8—11 Led, fasthæftede nær Munden. **Pireninae**.
 3 (2). Ant. med 12—13 Led, fasthæftede højt oppe i Ansigtet, kun sjældent nær Munden, Stg. almindeligvis stort. **Tridyminae**.
 4 (1). Abd. stillet, hvis Stilken er utydelig er Abd. lang og forsynet med Køl paa Undersiden, Ovp. ikke fremstaaende, Prpfu. oftest fuldstændige. **Miscogasterinae**.

Pireninae.

♀.

- 1 (4). Ovp. skjult, Postm. og Rad. meget korte. **Euryophrys**. Først.
 2 (3). Øjnene fjernede langt fra hinanden. (**Calypso**. Hal.)
 3 (2). Øjnene nær hinanden, Dyret metalfarvet. **Macroglenes**. West.
 4 (1). Ovp. fremstaaende.
 5 (6). Postm. og Rad. meget korte, 2 Ann., Laar noget fortykkede. **Pirene**. Hal.
 6 (5). Postm. og Rad. lange 1 Ann. **Ecrizotes**. Først.

♂.

- 1 (2). Ant. perlesnorformede, Mgnv. ikke 2 Gange saa lang som Rad. **Ecrizotes**. Først.
 (Henicetrus, Thoms.)
 2 (1). Ant. ikke perlesnorformede, Mgnv. 2 Gange saa lang som Rad. **Macroglenes**. West.
 3 (4). Øjnene sammenstødende foroven. **Pirene**. Hal. — **Euryophrys**. Først.
 4 (3). Øjnene ikke sammenstødende. (**Calypso**. Hal.)

Hannerne kan for Tiden neppe bestemmes uden ved Hjælp af de tilsvarende Hunner. Mxp. har hos **Pirene** og **Macroglenes** 3 Led, hvad Thomsen rigtigt opgiver. De fleste andre Forfattere opgiver fejlagtigt 4 Led hos **Euryophrys** og **Macroglenes**.

Arterne af **Pireninae** synes at være Snyltere paa Galmyg. En Art er f. Eks. klækket af Hvedegalmyggen.

Tridyminae.

- 1 (30). Med tydelige Prpfu.
 2 (17). ♀.
 3 (6). Ant. fasthæftede nær Munden.
 4 (5). Clyp. trekantet. Ant. 12 ledd. (♀), Fnled. kvadratiske eller bredere end lange, Abd. oval. **Tridyminus**. Ratz.
 5 (4). Clyp. afstumpet eller svagt udrandet, aldrig trekantet; Ovp. fremstaaende, Ant. 12 ledd. Fnled. bredere end lange. Mgnv. 2 Gange saa lang som Rad. Abd. konisk. **Gastrancistrus**. West.
 6 (3). Ant. fasthæftede midt i Ansigtet.
 7 (8). Vingen udvidet langs Csc., men skraat indstudet ved Begyndelsen af Mgnv., Fnled. bredere end lange, næsten stilkede. **Epicopterus**. West.
 8 (7). Vinger normale.
 9 (10). Abd. sammentrykt, flad for oven, med Køl paa Undersiden, Prop. med Midtkøl, Ant. 13 ledd., 2 Ann. **Terobia**. Først.
 10 (9). Abd. anderledes formet.
 11 (12). Th. tæt og fint rynket punkteret, Vinger klare, næsten uden Randhaar, Mgnv. omtrent 2 Gange saa lang som Rad., Ant. 12 ledd. **Systasis**. Walk.
 12 (11). Th. sparsomt punkteret eller næsten glat.
 13 (14). Vinger med Randhaar, Ant. 13 ledd., Sc. noget udvidet, Fnled. kvadratiske, Prop. med Midtkøl, Abd. konisk-oval. **Semiotellus**. West.
 14 (13). Vinger uden Randhaar, Abd. sammentrykt fra Siden.
 15 (16). Ant. 11 ledd., Abd. saa lang som Hoved og Th. tilsammen. **Syntomoecera**. Først.
Asemantus. Først.
 16 (15). Ant. 12 ledd. Abd. ikke saa lang.
 17 (2). ♂.
 18 (21). Ant. fasthæftede nær Munden.
 19 (20). Clyp. trekantet. Ant. 13 ledd. **Tridyminus**. Ratz.
 20 (19). Clyp. afstudet.

- 21 (18). Ant. fasthæftede midt i Ansigtet.
 22 (23). Vinger udvidet langs Cstc., men skraat indstudet ved Begyndelsen af Mgnv.
Epicopterus. West.
- 23 (22). Vinger normale.
 24 (25). Prop. kort med Midtkøl, Ant. 13 ledd., Vinger med Randhaar langs Yderkanten.
Terobia. Først. — **Semiotellus.** West.
- 25 (24). Prop. anderledes formet eller Vingen uden Randhaar langs Yderkanten.
 26 (27). Th. tæt og fint rynket punkteret, Mgnv. 2 Gange saa lang som Rad.
Systasis. Walk.
- 27 (26). Th. sparsomt punkteret, næsten glat.
 28 (29). Ant. 11 ledd., 2 Ann. **Syntomocera.** Først.
 29 (28). Ant. 12 ledd., 2 Ann. **Asemanus.** Først.
- 30 (1). Prpfu. i det højeste synlige foran.
 31 (44). ♀.
 32 (35). Ant. 12 ledd., 2 Ann.
 33 (34). Fnled. fortykkede, bredere end lange, Mgnv. normal, Prop. glat med Køl.
Metastenus. Walk.
- 34 (33). Fnled. kun lidet fortykkede, Prop. sparsomt punkteret, med Køl, Mgnv. fortykket.
Disema. Først.
- 35 (32). Ant. 13 ledd., 2 Ann.
 36 (39). Collare mangler, Fn. traadformet, 1' Fnled. stort, Mgnv. længere end Rad., ikke fortykket.
 37 (38). Abd. med gult Baand ved Basis, Prop. kort med Køl. **Dimachus.** Thoms.
 38 (37). Abd. uden gult Baand, Prop. lang, uden Køl, Clyp. med Tand.
Hemitrichus. Thoms.
- 39 (36). Collare tydelig.
 40 (41). Ant. korte, kølleform. (♀ ♂). fasthæftede under Ansigtets Midte, Hoved stort, Th. kort, Abd. rundet-oval.
Habritys. Thoms.
- 41 (40). Ant. traadformede, fasthæftede i Ansigtets Midte.
 42 (43). 1' Fnled. kort, Dyret mørkt metalfarvet. Hoved og Th. uden udstaaende Behaar.
Dinarmus. Thoms.
 43 (42). 1' Fnled. langt, cylindrisk. alle Fnled. længere end brede, sidste Cled. naaleformet, Dyret langstrakt med udstaaende hvid Behaar.
Arthrolysis. Først.
(Picroscytes. Thoms.)
- 44 (31). ♂.
 45 (48). Ant. 12 ledd. 2 Ann.
 46 (47). Mgnv. ikke fortykket, længere end Rad., Prop. kort, glat, med Køl.
Metastenus. Walk.
- 47 (46). Mgnv. fortykket, ikke længere end Rad., Prop. punkteret, med Køl.
Disema. Først.
- 48 (45). Ant. 13 ledd. 2 Ann.
 49 (52). Collare mangler, Mgnv. normal, længere end Rad.
 50 (51). Prop. kort med Køl. **Dimachus.** Thoms.
 51 (50). Prop. ikke kort, uden Køl. **Hemitrichus.** Thoms.
 52 (49). Collare tydelig.
 53 (54). Ant. fasthæftede noget under Ansigtets Midte, korte, kølleformede, Fnled. meget bredere end lange.
Habritys. Thoms.
- 54 (53). Ant. fasthæftede i Ansigtets Midte, lange, traadformede.
 55 (56). Prop. Spir. store, aflange, Legemet med udstaaende Haar.
Dinarmus. Thoms.
- 56 (55). Prop. Spir. ovale, Legemet med udstaaende hvide Haar, Fnled. lange, stilkede med lange udstaaende Haar.
Arthrolysis. Først.

De fleste Slægter synes bundne til Galmyggepupper, navnlig til saadanne, som tilhører Familien **Cecidomyidæ.**

Miscogasterinae.

- 1 (4). Prpfu. kun synlige foran.
 2 (3). Mgnv. længere end Rad., Stg. lille, hos ♂ er Mxp. særligt stærkt udviklede.
Halticoptera. Spin.
(Pachylarthrus. West.)
- 3 (2). Mgnv. ikke længere end Rad. Stg. lille, Mxp. normale (♂). **Dicyclus.** Walk.
 4 (1). Prpfu. fuldstændige.
 5 (20). ♀.
 6 (7). Collare tydelig, Abd. forlænget, Stilken kort. **Toxeuma.** Walk.
 7 (6). Collare savnes.
 8 (11). Mesnot. flad, Prpfu. ikke dybe.
 9 (10). Prop. langt, rynket, med Midtkøl. **Megorismus.** Walk.
 10 (9). Prop. kort, næsten glat, med Midtkøl. **Ormocerus.** Walk.
 11 (8). Mesnot. convex, Prpfu. dybe.
 12 (13). Stilken lang, Stg. stort, Ben slanke. **Miscogaster.** Walk.
 13 (12). Stilk kort eller middellang.
 14 (17). Stilk punkteret, Stg. stort.

- 15 (16). Mesnot. fint stribet, Sc. metalfarvet. **Gitognathus**. Thoms.
(**Sphaeripalpus**. Først.)
- 16 (15). Mesnot. rynket eller skællet punkteret. **Stictomischus**. Thoms.
- 17 (14). Stilk glat eller rynket, Stigma almindeligvis lille.
- 18 (19). Stilk bredere end lang, glat, Md. 3 tand., Rad. krummet, Sc. gul. **Seladerma**. Walk.
Lamprotatus. West.
- 19 (18). Stilk sjældent bredere end lang, glat eller rynket, venstre Md. 3 tand, højre 4 tand., Rad. lige, Sc. metallisk. **Toxeuma**. Walk.
- 20 (5). ♂.
- 21 (22). Collare tydelig, Fn. behaaret, 1' Led ikke længere end bredt, Md. begge 4 tand.
- 22 (21). Collare savnes.
- 23 (26). Mesnot. flad, Prpfu. ikke dybe.
- 24 (25). Prop. lang, rynket, med Køl, Fnled. tykke, tæt haarede. **Megorismus**. Walk.
Ormocerus. Walk.
- 25 (24). Prop. kort, glat, med Køl, Fnled. tæt haarede.
- 26 (23). Mesnot. convex, Prpfu. dybe.
- 27 (28). Stilk lang, Md. 4 tand. Stg. stort. **Miscogaster**. Walk.
- 28 (27). Stilk kort eller middellang.
- 29 (32). Stilk punkteret, Stg. meget stort.
- 30 (31). Mesnot. fint stribet, Underkæbens Skaft med ualmindeligt stort linseformet Vedhæng. **Gitognathus**. Thoms.
- 31 (30). Mesnot. rynket eller skællet punkteret, Underkæber normale. **Stictomischus**. Thoms.
- 32 (29). Stilk glat eller rynket, Stg. lille, sjældent middelstort.
- 33 (34). Stilk bredere end lang, Md. 3 tand. Rad. krummet, Sc. metalfarvet. **Seladerma**. Thoms.
Lamprotatus. West.
- 34 (33). Stilk sjældent bredere end lang, glat eller rynket, venstre Md. 3 tand., højre 4 tand., Rad. lige.

De fleste Slægter er bundne til Fluepupper. Navnlig vil man ved Sigtning om For-aaret af opskyllede Plantedele paa Enge eller ved Søbredder faa en Masse smaa Flue-pupper, af hvilke mange af disse Arter klækkes.

10. Pteromalidae.

- 1 (6). Abdm. siddende eller næsten siddende.
- 2 (5). Prop. uden Spirfurer.
- 3 (4). Hoved normalt, ikke særlig bredt. **Merisinae**.
(her sammen med Pteromalinae.)
- 4 (3). Hoved meget bredt, bredere end Th., linseformet, Ant. fasthæftede nær Mun-den, Scut. stort, Prop. Baghjørner spidse. **Eunotinae**.
Pteromalinae.
- 5 (2). Prop. med Spirfurer.
- 6 (1). Abd. tydelig stilket.
- 7 (8). Vinger med meget lang Mgnv. Cstc. meget smal. **Diparinae**.
- 8 (7). Vinger med normal Mgnv. (undertiden kort og tyk), Cstc. næsten aldrig smal, hvis den er meget smal, er Hoved aflangt (Vingeløse Former forekommer).
- 9 (10). Hoved set forfra rundt, Ant. 9—13 ledd. **Sphegigasterinae**.
- 10 (9). Hoved set forfra aflangt, Ant. 8—12 ledd. **Spalanginae**.

Pteromalinae.

- 1 (4). Ovp. fremstaaende.
- 2 (3). Ant. fasthæftede i Ansigtets Midte. **Roptrocerus**. Ratz.
- 3 (2). Ant. fasthæftede lige ved Munden. **Anogmus**. Først.
- 4 (1). Ovp. ikke eller næsten ikke fremstaaende, eller ogsaa Abd. udtrukket i en lang Spids.
- 5 (10). Cl. tilspidset, noget bøjet (♀) eller konisk afstumpet, næsten uden Led. Prop. punkteret, uden Sidefolder og Spirakelfurer. Ben ikke opsvulmede.
- 6 (7). Ant. med 3 Ann., Prop. Hals stor, punkteret, Coxae gullige. **Micromelus**. Walk.
- 7 (6). Ant. med 2 Ann.
- 8 (9). Cl. ret kraftig, ikke endende i kort Griffel, Abd. cylindrisk, 3 Abds-gm. kort. **Merisus**. Først.
- 9 (8). Cl. lille, med en kort Griffel i Spidsen, Abd. næsten oval, 3'—5' Sgm. omtrent lige lange. **Phaenacra**. Først.
(**Homoporus**. Thoms.)
- 10 (5). Cl. ikke sylspidset, eller ogsaa Prop. med Sidefolder og Spirakelfurer.
- 11 (20). Flaar. stærkt opsvulmede, Th. langt, Prop. ikke lang, med Midtkøl, Spirakel-furer, undertiden manglende eller meget svage, Spirakler halvrunde, Prop. uden Hals, Clyp. uden Tænder. **Rhaphiteles**. Walk.
- 12 (13). Yderste Antled. sylspidset (♀).
- 13 (12). Yderste Antled. normalt.
- 14 (17). Mgnv. fortykket.

- 15 (16). Rad. og Postm. korte, hver halvt saa lange som Mgnv. Ann. bredere end lange.
Metacolus. Først.
- 16 (15). Rad. og Postm. mere end halvt saa lange som Mgnv., Ann. lange.
Pandelus. Først.
- 17 (14). Mgnv. normal.
- 18 (19). Stg. stort.
Dinotus. Først.
- 19 (18). Stg. lille eller middelstort.
Rhopalicus. Først.
- 20 (11). Flaar. ikke opsvulmede.
- 21 (28). Ant. fasthæftede under Midten af Ansigtet, ofte 3 Ann., hvis kun 2 Ann. er Ped. altid længere end 1' Fnled. Propod. for det meste glat med tydelig Midt-køl, Halsen næsten manglende, Nakken uden Kant.
- 22 (25). Mgnv. tydeligt længere end Rad., Prop. Sidefolder tydelige.
- 23 (24). Issen smal, hos ♀ oceller siddende i en svag buet Linie, Th. kort.
Eutelus. Walk.
(hertil **Platymesopus.** West.)
- 24 (23). Issen bred, oceller store, siddende i en tydelig Trekant, Th. langt, Abd. langstrakt.
Platyterma.
(hertil **Mesopolobus.** Westw.)
- 25 (22). Mgnv. ikke eller kun lidet længere end Rad., Prop. Sidefolder mangler.
- 26 (27). Ant. fasthæftede lige under Ansigtets Midte.
Amblymerus. Walk.
- 27 (26). Ant. fasthæftede lige over Munden.
Psilonotus. Walk.
- 28 (21). Ant. fasthæftede i Ansigtets Midte eller over, hvis nedenfor er Nakken forsynet med Kant eller Prop. tæt punkteret og bærende en tydelig Hals.
- 29 (30). Nakken udhulet, uden Kant, Hovedet stort tykt, meget bredere end Th., Issen bred, Ant. med 2 Ann., Ped. mere end 1½ Gang saa lang som 1' Fnled., Th. kort, Mesnot. kortere end Scut., Postm. saa lang som Rad., denne omtrent halv saa lang som Mgnv., Prop. Sider dækket af tætte Haar, Siderne af 2' Abdsqm. bare, Abd. længere end Th., conisk-oval.
Dibrachoides. KURDI.
- 30 (29). Nakken ikke udhulet, hvis den er det, er den forsynet med Kant eller ogsaa er Dyret anderledes bygget end nævnt i 29.
- 31 (48). Nakken med skarp Kant, der ses tydeligt i Midten af Nakken, naar denne ses ovenfra.
- 32 (37). Prop. uden Hals, eller med en meget lille, som ikke er halvkugleformet, Postm. kortere end Rad.
- 33 (36). Abd. rund.
- 34 (35). Øjne haarede.
Diglochis. Først.
(**Trichoglenes.** Thoms.)
Coelepisthia. Først.
Dibrachys. Først.
- 35 (34). Øjne nøgne.
- 36 (33). Abd. oval.
- 37 (32). Prop. med tydelig halvkugleformet Hals.
- 38 (39). Abdsqm. regnede fra det 3' udtrukne i en lang, slank Spids, der ligner en Ovp.
Belonura. Ashm.
- 39 (38). Abd. normal.
- 40 (43). Øjne haarede.
- 41 (42). 2' Abdsqm. indtager det meste af Abd. Overflade, 3' meget lille, Abd. meget kortstillet.
Isocyrtus. Walk.
- 42 (41). 2' Abdsqm. lille, aldrig dækkende det halve af Abd.
Urolepis. Walk.
- 43 (40). Øjne nøgne.
- 44 (47). Ant. fasthæftede under Ansigtets Midte, Ansigtet noget opsvulmet, Pande noget indtrykket.
- 45 (46). Mgnv. stærkt fortykket ved Grunden.
Muscidivorax. Gir.
- 46 (45). Mgnv. normal.
Mormoniella. Ashm.
(**Nasonia.** Ashm.)
- 47 (44). Ant. fasthæftede i eller over Ansigtets Midte, Ansigtet fladt, Pande ikke indtrykt, Ped. længere end 1' Fnled.
Eupteromalus. KURDI.
- 48 (31). Nakken uden Kant.
- 49 (54). Prop. Sider, Siderne af 2' Abdsqm. og Coxae dækket af kraftige Haar; hvis Siderne af 2' Abdsqm. er nøgne, er Øjnene haarede, Pron. med skarp Kant bagude. Ped. sædvanlig længere end 1' Fnled. Prop. med Hals.
- 50 (51). Øjne haarede, 2' Abdsqm. nøgent.
Isocyrtus. Walk.
- 51 (50). Øjne nøgne, 2' Abdsqm. haaret.
- 52 (53). Øjne runde, fremstaaende, Vinger med mørke Pletter, ♂ Ant. med hvid Ring.
Polyseelis. Thoms.
- 53 (52). Øjne ovale, hvis ikke er Vinger klare og Kinderne hos ♂ med en Spejplet mellem Basis af Md. og Øjet.
Trichomalus. Thoms.
- 54 (49). Prop. Sider sparsomt haarklædte — næsten nøgne, ikke alle de i 49 nævnte Karakterer til Stede.
- 55 (62). Vinger haarede ved Grunden, Hoved opsvulmet, Abd. med skarp Køl forneden. Ant. undertiden kølleformede, Ped. altid længere end 1. Fnled., sorte eller mørkegrønne Arter, Vinger noget røgfavede. Md. 3 tand., midterste Tand undertiden gaffeldelt i Spidsen.
- 56 (59). Ant. tykke, stærkt kølleformede, Sømmene mellem Leddene vanskelige at se, Cl. næsten uleddelt, Hyp. meget iøjnefaldende, Abd. stærkt sammenpresset.

- 57 (58). Scut. normal, convex. **Metopon.** Walk.
(**Psilocera.** Walk.)
- 58 (57). Scut. convex og forsynet med en bagudrettet konisk Tand. **Acanthometopon.** Ashm.
- 59 (56). Ant. slanke, tynde, ikke kølledannede, Sc. naar ikke bageste Ocel. **Merisoides.** Masi.
- 60 (61). Ant. med 3 Ann. **Catolaccus.** Thoms.
- 61 (60). Ant. med 2 Ann. **Catolaccus.** Thoms.
- 62 (55). Vinger nøgne ved Grunden, ikke alle de i 55 nævnte Karakterer til Stede.
- 63 (78). Ant. med 3 Ann. **Xenocrepis.** Først.)
- 64 (65). Mgnv. fortykket.
- 65 (64). Mgnv. normal.
- 66 (67). Hoved næsten trekantet, Øjne runde, fremstaaende, Pronot. bagud skarptkantet, Prop. punkteret, med smaa Spiracler. Ingen Hals, Abd. næsten oval, bredere end Thorax. **Cricellius.** Thoms.
- 67 (66). Hoved mere rundt; iøvrigt ikke alle Karakterer fra 66 til Stede.
- 68 (73). Mesnot. indsnævret fremefter, Pron. lille, smallere end Mesnot. og ikke skarptkantet bagude.
- 69 (70). Prop. med en halvkugleformet Hals, Mgnv. lang, mere end 2 Gange saa lang som Rad. **Lophocomodia.** Ashm.
- 70 (69). Prop. uden halvkugleformet Hals, iøvrigt ikke alle Karakterer fra 69 til Stede.
- 71 (72). Ped. længere end 1' Fnled., Fn. kølleformet, Prop. punkteret, Hals mangler, Abd. oval, flad. **Meraporus.** Walk.
- 72 (71). Ped. kortere end 1' Fnled., Fn. cylindrisk, Prop. ikke punkteret. **Pseudocatolaccus.** Masi.
(**o: Pteromalus polyphagus.** Førster.)
- 73 (68). Mesnot. neppe indsnævret fremefter. Pron. stor, noget udfladet til Siderne, saa bred som Mesnot., med skarp Bagkant. **Neocatolaccus.** Ashm.
- 74 (75). Prop. uden Hals.
- 75 (74). Prop. med tydelig Hals.
- 76 (77). Abd. kortere end Hoved og Thorax tilsammen, stærkt sammentrykt, Hoved og Thorax haarede. **Bruchobius.** Ashm.
- 77 (76). Abd. længere end Hoved og Th. tilsammen, Hoved og Th. skælklædte. **Zatropus.** Craw.
- 78 (63). Ant. med 2 Ann. **Stenomalus.** Thoms.
- 79 (80). Clyp. med en Tand.
- 80 (79). Clyp. uden Tænder.
- 81 (82). Scut. med Tværfure, punkteret. Postm. kortere end Rad. Hoved stort, ingen Hals paa Prop., Abd. halvrund. **Schizonotus.** Ratz.
- 82 (81). Scut. enten uden eller med Tværfure Scut. Spids glat og skinnende.
- 83 (86). Abd. kort, rundet, flad, Prop. uden Hals, Ansigtet noget opsvulmet, Postm. ofte kortere end Rad. **Psychophagus.** Mayr.
- 84 (85). Issen bred, Ant. fasthæftede under Ansigtets Midte. **Dirhicnus.** Thoms.
- 85 (84). Issen ikke bred, Ant. fasthæftede i Ansigtets Midte.
- 86 (83). Abd. oval eller konisk-oval, aldrig rund.
- 87 (90). Ansigtets underste Del opsvulmet. Mgnv. meget længere end Rad. Prop. med Hals, hvis Hals mangler er Abd. meget høj, aldrig fladtrykt, men convex.
- 88 (89). Prop. uden Hals, tydelig Midtkøl, Abd. ikke særlig høj, Vinger med mørk Plet, Ped. meget kortere end 1' Fnled. **Arthrolytus.** Thoms.
- 89 (88). Prop. med halvkugleformet Hals, Abd. høj, convex, Hoved ikke bredt, Vinger klare, Ped. meget længere end 1. Fnled. **Lariophagus.** Crawford.
- 90 (87). Ansigtet ikke opsvulmet, Abd. indtrykt oven fra, eller Ped. kortere end 1' Fnled.
- 91 (94). Stg. udvidet, Pronot. med skarp Bagkant, Spiracler runde eller afrundet-ovale.
- 92 (93). Prop. kort, uden Hals, Clyp. indskaaret i Midten. **Cecidostiba.** Thoms.
- 93 (92). Prop. ikke kort, undertiden med Tværribbe og med Hals, Hoved og Th. dækket af stive Haar. **Caenacis.** Først.
- 94 (91). Stg. normal.
- 95 (100). Hoved set forfra trekantet, Øjne store, runde, convexe, Prop. Spiracler runde.
- 96 (97). Pron. ikke tydeligt adskilt fra Mesnot., dens Forkant altid rundet. **Stinoplus.** Thoms.
- 97 (96). Pron. vel adskilt fra Mesnot., Forkanten altid skarp.
- 98 (99). Isse bred, endende stejlt bagude, uden Kant, Panden indtrykt. **Etroxys.** West.
- 99 (98). Isse smal, Nakken ikke dybt indhulet. **Holcaeus.** Thoms.
- 100 (95). Hoved ikke trekantet, afrundet, kun lidet bredere end langt (set forfra), Øjne, aflangt ovale eller ovale, Isse bred, Prop. Spiracler for det meste aflange.
- 101 (102). Hoved bredere end Th., der er langt og ret fladt, Ped. kortere end 1' Fnled. Prop. punkteret med stor halvkuglef. Hals, Abd. oval, kortere end Hoved og Th. tilsammen. Mgnv. for det meste kortere eller ikke længere end Postm. **Pteromalus.** Swed.
- 102 (101). Ikke som 101.
- 103 (104). Scut. blank i Spidsen, Prop. uden Hals, med tydelig Midtkøl, Abd. oval. **Parapteromalus.** Ashm.
- 104 (103). Scut. helt punkteret, Abd. lang, baadformet.

- 105 (106). Prop. glat, kort, Midtkøl tydelig, Spiracler smaa, rundede, Hoved tyndt, næsten trekantet, Ant. fasthæftede under Ansigtets Midte. Abd. sammentrykt. **Sphinterus**. Thoms.
- 106 (105). Prop. med eller uden Hals, Spiracler store, aflange, Ant. fasthæftede paa eller over Ansigtets Midte, hvis nedenunder har Prop. en Hals. Ped. oftest kortere end 1' F.led. (Eller ikke som i 105) **Habrocytus**. Thoms.

Eutelus lever i Galler. **Bæotomus pyrrhogaster** (grøn og rød, vingeløs) kan tages ved Sigting af Løv om Vinteren. **Platytermus** kl. af Galler. **Amblymerus** kl. af Galler. **Anogmus** kl. af Grankogler. **Stenomalus** kl. af Rosengallen. **Cecidostiba** kl. af Galler. **Cænacis** kl. af Galler. **Habrocytes** kl. af Galler. **Pteromalus** kl. af Kaalsommerfuglens (og andre Sommerfugles) Pupper. **Urolepis** kl. af Fluepupper fra Brakvand. **Trichoglenes** kl. af Pilegaller. **Diglochis** kl. af Sommerfuglepupper. **Dibrachys** kl. af Snyltehvæpse-popper. **Cœlopisthus** kl. af Pilegaller. **Habrocytus** kl. af Galler.

Eunotinae.

- 1 (2). Vinger med en brat Indbugtning ved Grunden af Mgnv. Ant. 12 ledd. **Simopterus**. Först.
- 2 (1). Vinger uden Indbugtning.
- 3 (4). Ant. 9 ledd. (♀), 1 Abdsqm. meget stort, paa tørrede Expl. ses af hele Abd. kun dette Led, de efterfølgende trækker sig ved Tørringen ind deri. **Eunotus**. Walk. (**Megapelte**. Först.)

Sphægigasterinae.

- 4 (3). Ant. 9 ledd. (♀ ♂), 2 Abdsqm. længere end de sidste Segmenter tilsammen. **Enargopelte**. Först.
- Simopterus** lever i Skjoldlus paa Gran. **Eunotus** og **Enargopelte** kl. af Skjoldlus paa krybende Pil.
- 1 (2). Ant. fasthæftede nær Munden, korte; Mgnv. kort, saa lang som Rad., Prpfu. dybe. **Asaphes**. Walk.
- 2 (1). Ant. fasthæftede i Ansigtets Midte.
- 3 (8). Mgnv. fortykket.
- 4 (5). Prpfu. tydelige, Stg. kraftigt, Abd. oval, tilspidset, Stilk kort. **Pachycrepis**. Först. (**Coryna**. Walk.)
- 5 (4). Prpfu. kun synlige foran, Stg. ikke stort, Pronot. smallere end Mesnot.
- 6 (7). Abd. hos ♀ oval, flad; hos ♂ er F.led. ikke mere end dobbelt saa lange som brede. **Pachyneuron**. Walk.
- 7 (6). Abd. hos ♀ oval, konvex, hos ♂ er F.led. 3 Gange saa lange som brede. **Hysicamera**. Först.
- 8 (3). Mgnv. normal.
- 9 (10). Hovedet meget stort, Ansigtet udhulet, paa begge Sider nær Øjnene med Horn eller Knuder, Stilk kort, Abd. rynket. **Cratomus**. Dahm.
- 10 (9). Hoved bredere end langt, uden Horn.
- 11 (32). ♀.
- 12 (21). Stilk længere end de bageste Hoffer.
- 13 (14). Hoved linseformet, Collare bred, Mesnot. og Scut. flad, Metathorax temmeligt langt, tæt punkteret, Kinder runde, Isse smal. **Syntomopus**. Walk.
- 14 (13). Kinder flade, Issen ikke særligt smal.
- 15 (18). Prpfu. fuldstændige.
- 16 (17). Scut. med Tværfure, 2' Abdsqm. bredt indbugtet. **Merismus**. Walk.
- 17 (16). Scut. uden Tværfure, 2' Abdsqm. ikke indbugtet. **Aeroclisis**. Först.
- 18 (15). Prpfu. ufuldstændige.
- 19 (20). 2' og 3' Abdsqm. meget store, Prop. punkteret, med Køl. **Sphægigaster**. Spin.
- 20 (19). 2' Abdsqm. meget stort, Resten korte, næsten skjulte. **Cryptoprymna**. Först. (**Prosodes** Walk.)
- 21 (12). Stilk kortere end de bageste Hoffer, sjældent saa lang som disse.
- 22 (25). Prpfu. kun synlige foran.
- 23 (24). Issen i Midten skarpkantet, 2' og 3' Abdsqm. meget store, 2' bredt indbugtet. **Cyrtogaster**. Walk. (**Dicormus**. Först.) cf. **Polycystus**. West.
- 24 (23). Issen ikke kantet, Scut. med Tværfure.
- 25 (22). Prpfu. tydelige, yderst sjældent utydelige paa den bageste ¼.
- 26 (27). Mskb. stærkt fortykkede, Prop. glat, Abd. kort, oval. **Spaniopus**. Walk.
- 27 (26). Mskb. normale.
- 28 (29). Prop. uden Køl, 2 Abdsqm. indtager ¼ af hele Abd. **Pterosoma**. Först.
- 29 (28). Prop. med Køl.

- 30 (31). Prop. glat, 2' og 3' Abdsgm. store, 2' indbugtet, Scut. med Tværfure. **Polycystus**. West.
- 31 (30). Prop. punkteret. Abd. kort, oval, 2' Sgm. stort, ikke indbugtet. **Eurydinota**. Først.
- 32 (11). ♂.
- 33 (46). Stilk længere end de bageste Hoffer.
- 34 (35). Hoved linseformet, Kinder runde, Isse smal, Prop. lang og flad, Ant. haarede, traadformede. **Syntomopus**. Walk.
- 35 (34). Kinder flade, Isse ikke smal.
- 36 (39). Prpflu. fuldstændige.
- 37 (38). 2' og 3' Abdsgm. store, 2' bredt indbugtet. **Merismus**. Walk.
- 38 (37). Abd. oval, 2 Sgm. stort, mere end halvt saa langt som hele Abd. ikke indbugtet. **Aeroclisia**. Først.
- 39 (36). Prpflu. kun tydelige fortil.
- 40 (41). Mskb. stærkt fortykkede i Spidsen. **Spaniopus**. Walk.
- 41 (40). Mskb. ikke fortykkede.
- 42 (43). Pronot. med 5 Tænder foran. **Sphegigaster**. Spin.
- 43 (42). Pronot. uden Tænder.
- 44 (45). 2' Abdsgm. meget stort, ikke indbugtet. **Cryptoprymna**. Først.
- 45 (44). 2' Abdsgm. paafaldende stort, indbugtet. cf. **Polycystus**. Westw.
- 46 (33). Stilk kortere end de bageste Hoffer, sjældent saa lang som disse.
- 47 (52). Prpflu. kun synlige fortil.
- 48 (49). 2' Abdsgm. stort, dybt indbugtet, Mxp. store, kugleformede. **Cyrtogaster**. Walk.
- 49 (48). 2' Abdsgm. ikke indbugtet.
- 50 (51). Hoved bredt, lyndt, Ant. traadformede, Sc. ikke slank, Mxp. store, kugleformede. **Polycystus**. West.
- 51 (50). Hoved bredt, tykt, bredere end Th. Ant. noget kølleformede, Sc. lang og slank. **Tityros**. Walk.
- 52 (47). Prpflu. fuldstændige.
- 53 (54). Prop. uden Midtkøl, 2 Abdsgm. indtager $\frac{1}{4}$ af Abd. **Pterosoma**. Først.
- 54 (53). Prop. med Midtkøl.
- 55 (56). Prop. glat, Scut. med Tværfure. **Polycystus**. West.
- 56 (55). Prop. punkteret, Kølen oftest afkortet. **Eurydinota**. Først.

Asaphes kl. af **Bladlus**. **Pachyneuron** kl. af Pupper af **Bladlusfluer** (**Syrphus**). **Cratomus** kl. af opskylede Plantedele ved Søbred. **Syntomopus** kl. af Fluepupper i Burrestængler. **Cyrtogaster** kl. af Fluepupper. **Polycystus** kl. af Fluepupper.

Spalanginae.

- 1 (2). Legemet mørkt metallfarvet. Vingede Arter, Ant. 10 ledd., fasthæftede nær Munden, Th. langt, Abd. kortere. **Spalangia**. Ltr.
- 2 (1). Kun Mesnot. undertiden metallisk.
- 3 (4). Vinget Art, Mesnot. med Metalglans, Liste mellem Ant. **Cerocephala**. West.
- 4 (3). Uvingede Arter.
- 5 (6). Mesnot. uden Metalglans, Abd. konisk tilspidset. **Tricoryphus**. Først.
- 6 (5). Mesnot. med Metalglans, Panden med en lille Tand paa hver Side, Liste mellem Ant. **Theocolax**. West.

Spalangia kl. af Fluepupper (f. Eks. Stuefluens). **Theocolax** kl. af vedborende Billers Larver i Huse (**Anobier**). **Cerocephala** lever rimeligvis ogsaa i vedborende Billelarver.

Diparinae.

- 1 (2). Stilk kortere end Baghoffer. **Panstenon**. Walk.
- 2 (1). Stilk længere end Baghoffer. **Dipara**. Walk.

11. Elasmidae.

Kun een dansk Slegt. **Elasmus**. West.

Elasmus kl. af smaa Snyltehvepsepupper og Smaasommerfuglelarvers Sæk (**Coleophora**).

12. Eulophidae.

- 1 (4). Sbc. gaar i en jævn Bue over i Mgnv. σ : den naar hel og ubrudt Vingekanten. Sbc. i Reglen længere end Mgnv. Postm. vel udviklet.
- 2 (3). Prpflu. fuldstændige, Abd. med eller uden Stilk, Ant. hos ♂ aldrig med Grene (NB. Teleogmus). **Elachertinae**.
- 3 (2). Prpflu. ses kun fortil, eller savnes helt. Ingen Stilk. Ant. hos ♂ hos mange Slægter grenede. **Eulophinae**.

- 4 (1). Sbc. er knækket eller afbrudt inden den naar Vingekanten, Rad. kort eller manglende, Postm. savnes ofte.
 5 (6). Sbc. meget kort, Mgnv. meget lang, Scut. oftest med 2 kraftige Børster. Abd. ofte stillet. **Entedoninae.**
 6 (5). Sbc. ikke særlig kort, i Reglen længere end Mgnv., Postm. mangler, Abd. uden Stilk.
 7 (8). Rad. mangler, eller meget kort, Mesth. Sider i Reglen ikke delte af Furer eller Gruber, Trs. 4 eller 5 ledd. **Aphelininae.**
 8 (7). Rad. tydelig, men mere eller mindre lang, Scut. ofte med 2 Længdefurer, Trs. 4 ledd. **Tetrastichinae.**

Elachertinae.

- 1 (2). Bskb. med 2 overordentlig lange Sporer. **Euplectrus.** West.
 2 (1). Bskb. med 1 eller 2 korte Sporer.
 3 (16). Bskb. med 1 kort Spore.
 4 (7). Abd. tydelig stillet.
 5 (6). Dyret metallisk, uden gule eller røde Tegn., Scut. med 2 Furer. **Elachertus.** Spin.
 6 (5). Dyret med sorte, gule eller røde Tegn., Scut. med 2 Furer. **Stenomesus.** West.
 7 (4). Abd. siddende eller næsten siddende.
 8 (9). Vinger korte, ♂ blind (1 ocel?), Ant. fasthæftede nær Munden, Sc. hos ♂ stærkt udviklet. Snylter hos enlige Bier og enlige Gedehamse. **Melittobia.** West.
 9 (8). Vinger normale.
 10 (13). Scut. med 2 Furer.
 11 (12). Th. uden gule Tegn. Dyret metallisk. cfr. **Elachertus.** Spin.
 12 (11). Th. med gule Tegn. Dyret oftest metallisk. **Cirrospilus.** West.
 13 (10). Scut. uden Furer.
 14 (15). Dyret grønt, Ant. 8 ledd., Vinger med 2 mørke Baand. **Olinx.** Først.
 15 (14). Abd. gul, Ant. 10 ledd. **Rhincopelte.** Først.
 16 (3). Bskb. med 2 Sporer.
 17 (18). Scut. med 2 Furer, Dyret med sorte, røde eller gule Tegn. **Stenomesus.** West.
 18 (17). Scut. uden Furer.
 19 (20). Ant. 10 ledd., 1 Ann., 4 Fnled., 3 ledd. Cl., Ant. hos ♂ med 3 Grene, Mgnv. mindst 2 Gange saa lang som Rad. **Teleogmus.** Først.
 20 (19). Ant. 9 ledd., 2 Ann.
 21 (22). Pron. klokkeformet, Ped. lang, konisk, Dyret sort med gul eller rød Tegn. **Miotropis.** Thoms. **Dichatomus.** Først.
 22 (21). Pron. kvadratisk, Ped. ikke lang.

Euplectrus kl. af Natsommerfugles (laadne) Larver. **Olinx** kl. af Galler.

Eulophinae.

- 1 (14). Scut. uden Furer.
 2 (3). Ant. fasthæftede i Ansigtets Midte, Sc. meget lang, Bskb. med 1 Spore, Ant. hos ♂ med 3 Grene. **Hemiptarsenus.** West.
 3 (2). Ant. fasthæftede under Ansigtets Midte, Sc. kortere, Bskb. ofte med 2 Sporer.
 4 (5). Bsk. med 1 Spore, Prop. med Midtkøl, Vinger klare, Postm. saa lang som Rad. Ant. hos ♂ med 3 Grene, Ben metalliske, Trs. hvide. **Necremnus.** Thoms.
 5 (4). Bskb. med 2 Sporer, Ben ikke farvede som 4.
 6 (7). Mgnv. mindst 3 Gange saa lang som Rad., Fn. lang, hos ♂ uden Grene, gul paa Undersiden. **Sympiesis.** Først.
 7 (6). Mgnv. ikke 3 Gange saa lang som Rad.
 8 (9). Th. bredt og robust, Ben kraftige, Abd. kort oval eller rund, Fn. 3 ledd., hos ♂ med eller uden Grene. **Cratotechus.** Thoms.
 9 (8). Th. ikke robust, Ben svagere, Abd. hos ♀ langstrakt, tilspidset, Ant. hos ♂ med 3 Grene (NB. *Dicladocherus* 2 Grene hos ♂). **Microplectron.** Thoms.
 10 (11). Vinger røgfævede, Fun. hos ♀ næsten spindelformet, hos ♂ med 3 korte
 11 (10). Vinger højt med en mørk Plet.
 12 (13). Fun. hos ♀ kort, hvid, i Spidsen sort, Vinger hos ♀ med stor mørk Plet, Ant. hos ♂ med 3 meget korte Grene. **Microlycus.** Thoms.
 13 (12). Fn. hos ♀ lang, sort, Vinger klare, sjældent med 2 mørke Baand, Ant. hos ♂ med lange Grene. **Eulophus** Geoffr. (3 Grene). — **Dicladocherus.** West. (2 Grene.)
 14 (1). Scut. med 2 Længdefurer.
 15 (16). Bskb. med 2 Sporer, Prop. med Midtkøl. **Diglyphis.** Thoms.
 16 (15). Bskb. med 1 Spore, Prop. uden Køl. **Solenotus.** Først.

Cratotechus kl. af Natsommerfugles Larver, udvendig Snylter, Pupperne ligger i Kredse paa Blade, hvor Værtlarven levede. **Microplectron** kl. af Bladhvepsekoner (**Lophyrus** paa Fyr). **Eulophus** kl. af Insektlarver minerende i Blade.

Entedoninae.

- 1 (12). Tarsar hos ♀ 5 ledd., hos ♂ 4 ledd., Fn. 6 ledd.
 2 (7). ♂.
 3 (4). Sc. ganske paafaldende stor og udfladet, 1' Fnled saa langt som 6'.
Hyperbius. Først.
(Førsterella Dalla Torre.)
 4 (3). Sc. ikke paafaldende stor.
 5 (6). Sc. noget forstørret, Fnled. flade og brede, 1' Fnled. 2 Gange saa langt som 6'.
Epiclerus. Hal.
 6 (5). Sc. og hele Ant. langstrakte, valseformede, Fnled. med kranstillede Haar.
Tetracampe. Først.
 7 (2). ♀.
 8 (9). 1' Fnled. længere end Ped.
Epiclerus. Hal.
 9 (8). 1. Fnled. ikke længere end Ped.
 10 (11). 1' Fnled. tydeligt kortere end Ped.
Hyperbius. Først.
 11 (10). 1' Fnled. omtrent saa langt som Ped. Fnled. med kranstillede Haar.
Tetracampe. Først.
 12 (1). Tarsar hos ♀ ♂ 4 ledd. Fn. ikke 6 ledd.
 13 (24). Abd. siddende eller næsten siddende.
 14 (21). Ant. 10 ledd.
 15 (16). Vinger med 8-Tal lignende Tegninger.
Astichus. Først.
 16 (15). Vinger klare.
 17 (18). Th. tæt punkteret; fra Stg. udgaar flere Haarrækker, af hvilke den øverste sammen med Vingeranden danner en Slags Randcelle.
Euderus. Hal.
 18 (17). Th. glat; fra Stg. udgaar som oftest een, men kun een Haarrække, der er ganske kort, og som sammen med Vingeranden danner en Antydning af en Randcelle. Rad. meget kort.
Omphale. Hal.
 19 (20). Abd. langstrakt.
Secodes. Først.
 20 (19). Abd. kort, oval.
 21 (14). Ant. 8 eller 9 ledd.
 22 (23). Vinger klare.
Chrysocharis. Først.
 23 (22). Vinger med mørke Baand.
Closterocerus. West.
 24 (13). Abd. stilket.
 25 (26). Scut. med dyb Længdefure.
Horismenus. Walk.
(Holcopelte. Først.)
 26 (25). Scut. uden Længdefure.
 27 (28). Ant. korte og stærkt kølleformede.
Rhopalotus. Først.
 28 (27). Ant. lange, ikke kølleformede.
 29 (32). Prop. med Sidekøle.
 30 (31). Prop. med Midtkøl, Ant. 10 ledd.
Pleurotropis. Først.
 31 (30). Prop. uden Midtkøl, Ant. 9 ledd.
Mestocharis. Først.
 32 (29). Prop. uden Sidekøle.
 33 (34). Scut. fuldstændig glat.
Asecodes. Først.
 34 (33). Scut. fint rynket eller skællet punkteret.
 35 (36). Postm. og Rad. korte, lige lange, Sc. og Ben for det meste metalliske, Knæ hvide, Ansigt efter Døden ikke indfaldet.
Entedon. Dalm.
 36 (35). Postm. længere end Rad. Sc. og Ben for det meste hvide, Ansigt efter Døden indfaldet.
Derostenus. West.

Astichus kl. af Billelarver i Træsvampe (**Cis**). **Entedon** lever i forsk. blad-ædende Billelarver. **Pleurotropis** kl. af **Gallemygs** Larver (f. Eks. Hvedemyggens). **Derostenus** kl. af minerende Sommerfuglelarver i Blade. **Rhopalotus** kl. af Snyltehvpselarver i Edderkoppespind. — De fleste af Gruppen hører vistnok hjemme i minerende Insektlarver (Fluer — Sommerfugle).

Aphelinae.

- 1 (32). Tarsar 5 ledd.
 2 (11). Forvinger med et haarløst Parti (linea calva), der strækker sig fra Stigma skraat ind ad mod Vingeroden og naar til Vingens Bagkant, Ant. med 6 eller 7 Led.
 3 (10). Ant. med 6 Led, Sc., Ped., 3 Fnled, 1 ledd. Cl.
 4 (9). Vinger klare med farvet Skygge under Stg. eller Mgnv.
 5 (6). Ovp. rager frem bag Spidsen af Abd. med et Stykke, der er ca. 1/3 af Abd. Længde.
Centrodora. Først.
 6 (5). Ovp. neppe synlig.
 7 (8). 1' og 2' Fnled. meget længere end brede. Cl. med en svagt krummet Spids.
Paraphelinus. Perk.
 8 (7). 1' og 2' Fnled. bredere end lange. Cl. afstumpet.
Aphelinus. Dalm.
 9 (4). Vinger med talrige mørke Pletter.
Perissopterus. How.
 10 (3). Ant. med 7 Led; Sc., Ped., 2 Fnled., 3 ledd. Cl.
Mesidia. Først.
 11 (2). Forvinger uden et saadant haarløst Parti.
 12 (13). Ant. 6 ledd.; Sc., Ped., 3 ledd. Fn., 1 ledd. Cl.
Thysanus. Walk.
 13 (12). Ant. 7, 8 eller 9 ledd.

- 14 (19). Ant. 7 ledd.
 15 (18). Cl. 1 ledd.
 16 (17). Rad. fortykket mod Spidsen. **Azotus** ♀ How.
 17 (16). Rad. lige tyk over det hele. **Ablerus**. How.
 18 (15). Cl. 2 ledd. **Physcus** ♀ How.
 19 (14). Ant. 8 eller 9 ledd.
 20 (31). Ant. 8 ledd.
 21 (22). Rad. fortykket mod Spidsen. **Azotus** ♂ How.
 22 (21). Rad. normal.
 23 (26). Cl. 2 ledd.
 24 (25). Rad. løber næsten parallelt med Vingens Forkant. **Encarsia**. Først.
 25 (24). Rad. løber skraat ud i Vingen. **Physcus** ♂ How.
 26 (23). Cl. 3 ledd.
 27 (28). Vinger smalle (0,10 mm), Randhaar længere end Vingens Bredde. **Aspidiotiphagus**. How.
 28 (27). Vinger brede (0,15 mm), Randhaar kortere end Vingens Bredde. **Prospaltella**. Ashm.
 29 (30). Mgnv. i Almindelighed kortere end Sbc. **Coccophagus**. West.
 30 (29). Mgnv. lige saa lang eller længere end Sbc. **Diaspiniphagus**.
 31 (20). Ant. 9 ledd., ♀ 4 Fnled. + 2 ledd. Cl., ♂ 6 ledd. Fn.
 32 (1). Tarser 4 ledd.
 33 (36). Ant. 5 ledd. **Eretmocerus**. Hald.
 34 (35). Ant. bestaaende af Sc., Ped., 2 Ann., 1 Cl. **Cales**. How.
 35 (34). Ant. bestaaende af Sc., Ped., 1 Ann., 1 Fnled., 1 Cl.
 36 (33). Ant. med mere end 5 Led.
 37 (40). Ant. 6 ledd. **Marietta**. Motsch.
 38 (39). Cl. 2 ledd., Vinger plettede. **Artas**. How.
 39 (38). Cl. 3 ledd., Vinger næsten klare.
 40 (37). Ant. med mere end 6 Led.
 41 (44). Ant. 7 ledd.
 42 (43). Spore paa Mskb. saa lang som 2 første Tarseled tilsammen. **Casca**. How.
 43 (42). Spore paa Mskb. i det højeste saa lang som 1' Tarseled. **Bardylis**. How.
 44 (41). Ant. 8 ledd.
 45 (46). Prpfu. kun synlige fortill. **Pteroptrix**. West.
 (Gyrolasia. Først.)
Archenomus. How.

Aphelinerne kl. dels af Skjoldlus, dels af Bladlus, dels af Æg. **Aphelinus** kl. af Bladlus. **Aphelinus** kl. af Skjoldlus. **Paraphelinus** kl. af Insektæg. **Centrodora** kl. af Skjoldlus. **Perissopterus** kl. af Skjoldlus paa krybende Pil. **Physcus** kl. af Skjoldlus. **Ablerus** kl. af Spinderæg (**Clisiocampa**). **Azotus** kl. af Skjoldlus paa Fyr. **Encarsia** kl. af **Aleyrodes**. **Aspidiotiphagus** kl. af Skjoldlus. **Prospaltella** kl. af Skjoldlus og **Aleyrodes**. **Coccophagus** kl. af Skjoldlus m. m. **Pteroptrix** kl. af **Aleyrodes** paa Eg. **Archenomus** kl. af Skjoldlus.

Tetrastichinae.

- 1 (4). Pronot. stor, konisk eller subkvadratisk (halvt saa lang som bred) Ant. fasthæftede nær Munden.
 2 (3). Ovp. skjult, Pronot. konisk, ♂ blind (1 ocel?) cfr. **Melittobia**. West.
 3 (2). Ovp. fremstaaende, Pron. subkvadratisk. **Crataepus**. Først.
 4 (1). Pronot. meget smal, mange Gange bredere end lang. **Tetrastichus**. Hal.
 5 (6). Sbc. med 1 kraftig Børste paa Overkanten.
 6 (5). Sbc. med 2—8 kraftige Børster. **Hyperteles**. Først.
 7 (8). Fn. 4 ledd., idet Ann. og 1 Fnled. er omtrent lige lange.
 8 (7). Fn. 3 ledd., idet Ann. er kort.
 9 (10). Ovp. lang, ragende uden for Abd. Spids med et Stykke, der er længere end 1/5 af Abd. Længde. **Aprostocetus**. West.
 10 (9). Ovp. kort. **Geniocerus**. Ratz.

Syntomosphyrum Først., **Baryscapus** Først. og **Ceranisus**. Walk. udgaar, Arterne maa henføres til andre Slægter (**Melittobia Geniocerus Tetrastichus**).

Geniocerus kl. bl. a. af Skjoldlus paa Eg. (**Aleyrodes**) ogsaa af Snyltehveps-papper. **Hyperteles** kl. af Galler paa Bøgeblade. **Tetrastichus** kl. bl. a. af Mariehøns-popper. **Crataepus** kl. af en i Tidselhoveder minerende Fluellarve.

13. Trichogrammidae.

♂

- 1 (20). Tydelig Fn.
 2 (7). Ingen tydelig Adskillelse mellem Fn. og Cl.
 3 (4). 6 Fnled. **Ufens**. Gir.
 (**Neocentrobia**, Bl. & Kr.)

- 4 (3). 5 Fnled.
 5 (6). Ingen Mgnv., æ: Sbc. naar ikke Vingeranden, men gaar i en Bue ud i Vingefladens.
Poropoea, Først.
Trachocera, Bl. & Kr.
 6 (5). Tydelig Mgnv.
 7 (2). Tydelig Cl. til Stede.
 8 (13). 2 Fnled.
 9 (10). Alle Vingefladens Haar i Rækker.
Centrobia, Først.
 10 (9). Ikke alle Vingefladens Haar i Rækker.
 11 (12). De fleste af Vingefl. Haar i Rækker.
Trichogramma, West.
 12 (11). Kun 1 enkelt Haarrække udgaende fra Stg.
Monorthochaeta, Bl. & Kr.
 13 (8). 1 Fnled.
 14 (15). Vingen tæt dækket af kraftige Haar ingen Rækker.
Brachista, Hal.
 15 (14). Nogle af Vingefladens Haar i Rækker.
 16 (17). Nogle af Abdsqm. med sorte Naalestriber paa langs.
Chaetostricha, Walk.
 17 (16). Ingen sorte Længdestriber paa Abdsqm.
 18 (19). Sc. halvt saa lang som hele Ant.
Prestwichia, Lubb.
 19 (18). Sc. kort.
Oligosita, Hal.
 20 (1). Ingen tydelig Fn.
 21 (22). Cl. 1 leddet.
Trichogramma, West.
 22 (21). Cl. mere end 1 ledd.
 23 (24). Cl. 2 ledd.
Aphelinoidea, Gir.
(Diaclava, Bl. & KR.)
 24 (23). Cl. mere end 2 ledd.
 25 (26). Cl. 4 leddet.
 26 (25). Cl. mere end 4 ledd.
Lathromeris, Først.
 27 (28). Cl. 5 leddet.
Tumidiclava, Gir.
(? Orthoneura, Bl. & KR.)
Ophioneurus, Ratz.
 28 (27). Cl. 6 Ledd.

Vingeløs.

Fn. 2 ledd.

Monorthochaeta, Bl. & Kr.

♀.

- 1 (22). Tydelig Fn.
 2 (15). 2 Fnled.
 3 (6). Ingen Mgnv.
 4 (5). Alle Vingefladens Haar i Rækker.
Poropoea, Først.
 5 (4). Kun 3—4 Haarrækker, Resten af Vingefladens Haar jævnt fordelte.
Asynacta, Først.
 6 (3). Tydelig Mgnv.
 7 (16). Alle Vingefladens Haar i Rækker.
 8 (9). Ovp. meget lang.
Centrobia, Først.
 9 (8). Ovp. neppe synlig.
Ufens, Gir.
(Neocentrobia, Bl. & KR.)
 10 (7). Ikke alle Vingefl. Haar i Rækker.
 11 (14). De fleste af Vingefladens Haar i Rækker.
 12 (13). Ovp. meget lang.
Trachocera, Bl. & KR.
 13 (12). Ovp. neppe synlig.
Trichogramma, West.
 14 (11). Kun 1 Haarrække udg. fra Stg.
Monorthochaeta, Bl. & Kr.
 15 (2). Fun. 1 ledd.
 16 (17). Vingefladens jævnt dækket af kraftige Haar, ingen Rækker.
Brachista, Hal.
(Chaetostrichella, Gir.)
 17 (16). Nogle af Vingefladens Haar i Rækker.
 18 (19). Nogle af Abdsqm. med sorte Naalestriber paa langs.
Chaetostricha, Walk.
 19 (18). Ingen Abdsqm. med sorte Længdestriber.
 20 (21). Sc. halv saa langt som hele Ant.
Prestwichia, Lubb.
 21 (20). Sc. meget kortere.
Oligosita, Hal.
 22 (1). Ingen tydelig Fn.
 23 (24). Ovp. lang, Vingen bred med mørkt Stg.
Ophioneurus, Ratz.
 24 (23). Ovp. neppe synlig.
 25 (26). Cl. 6 ledd. Vingen smal.
Lathromerella, Gir.
 26 (25). Cl. mindre end 6 ledd.
 27 (28). Cl. 4 ledd., alle Vingehaar i Rækker.
Lathromeris, Først.
 28 (27). Cl. mindre end 4 ledd.
 29 (30). Cl. 3 ledd.
Tumidiclava, Gir.
Aphelinoidea, Gir.
(Diaclava, Bl. & KR.)
 30 (29). Cl. 2 ledd.

Vingeløse.

- 1 (4). Cl. 3 ledd. **Prestwichia.** Lubb.
 2 (3). Sc. halvt saa lang som hele Ant. **Oligosita.** Hal.
 3 (2). Sc. meget mindre.
 4 (1). Cl. med mindre end 3 Led.
 5 (6). Cl. 2 ledd. **Monorthochaeta.** Bl. & Kr.
 6 (5). Cl. 1 ledd. **Trichogramma.** West.

Trichogramminerne er alle Æg snyltere. **Trachocera** kl. af Grene af Dværgpil. **Poropoea** kl. af Bladruller paa Eg med Æg af Snudebillen **Attelabus**. **Centrobria** kl. af Grene af Hassel. **Trichogramma** kl. af mange forsk. Insekters Æg (Fluer — Sommerfugle). **Brachista** kl. af Guldsmæddæg. **Chaetostri-cha** kl. af Cicadæg i Siv. **Prestwichia** kl. af talrige Vandinsekters Æg (Guldsmædde, Vandtæger, Vandkalve), **Ophioneurus** kl. af Bladruller paa Birk og El med Æg af Snudebillen **Rhynchites betulae**. **Oligosita** kl. af Cicadæg.

14. Mymaridae.

- 1 (40). ♂.
 2 (15). Trs. 5 ledd.
 3 (4). Vinger ketserformede, Stlk. 2 ledd., Bagvinge er kun en kort Traad. **Petiolaria.** Bl. & Kr.
 4 (3). Vinger normale.
 5 (12). Ant. 13 ledd.
 6 (9). Abd. stillet.
 7 (8). Stg. langt. **Arescon** (Hal.) Walk.
(**Limacis.** Först.)
Ooctonus. Hal.
 8 (7). Stg. kortere.
 9 (6). Abd. med meget kort Stilk.
 10 (11). Stg. langt. **Neurotes.** Enock.
 11 (10). Stg. kortere. **Ly mænon** (Hal.) Walk.
 12 (5). Ant. 10 ledd.
 13 (14). Abd. stillet. **Camptoptera.** Först.
(**Pteroclisus.** Först.)
Alaptus. (Hal.) Walk.
 14 (13). Abd. siddende.
 15 (2). Trs. 4 ledd.
 16 (17). Vinger ketserformede, Bagvinge kun en kort Traad. **Mymar** (Hal.) Curtis.
 17 (16). Vinger normale.
 18 (33). Ant. 13 ledd.
 19 (24). Abd. langstillet.
 20 (21). Stg. meget langt. **Eustochus.** Hal.
 21 (20). Stg. kort.
 22 (23). Bagtrs. saa lange som deres Skb. **Polynema.** Hal
(**Cosmocoma.** Först.)
Dorielytus. Först.
 23 (22). Bagtrs. længere end deres Skb.
 24 (19). Abd. kortstillet eller siddende.
 25 (30). Abd. kortstillet.
 26 (27). Vinger smalle, næsten parallelsidede. **Cleruchus.** Enock.
 27 (26). Vinger brede.
 28 (29). Alle Tarsler længere end deres Skb. **Erythmelus.** Enock.
 29 (28). Kun Fort. længere end deres Skb. **Enaesius.** Enock.
 30 (25). Abd. siddende.
 31 (32). Vinger brede, 2 ledd. Cl. **Stethynium.** Enock.
 32 (31). Vinger smalle, 2 sidste Fnled. ikke sammenvoksede. **Anagrus.** Hal.
 33 (18). Ant. 12 ledd.
 34 (37). Vinger smalle, næsten parallelsidede.
 35 (36). Vinger med een (midtstillet) Haarrække. **Cleruchus.** Enock.
 36 (35). Vinger fuldstændig uden Haar paa Overfladen. **Parallelaptera.** Enock.
 37 (34). Vinger ikke smalle.
 38 (39). Abd. langstillet. **Caraphraetus** (Hal.) Walk.
 39 (38). Abd. kortstillet. **Anaphes.** Hal. — **Patasson.** (Hal.) Walk.
 40 (1). ♀.
 41 (56). Trs. 5 ledd.
 42 (43). Vinger ketserformede, Bagvinge er kun en kort Traad. **Petiolaria.** Bl. & Kr.)
 43 (42). Vinger normale.
 44 (47). Ant. 11 ledd.
 45 (46). Abd. langstillet. **Ooctonus.** Hal.
 46 (45). Abd. kortstillet. **Ly mænon** (Hal.) Walk.
 47 (44). Ant. med færre end 11 Led.
 48 (49). Ant. 10 ledd. **Dicopus.** Enock.
 49 (48). Ant. med færre end 10 Led.
 50 (53). Ant. 9 ledd.
 51 (52). Abd. stillet. **Camptoptera.** Först.

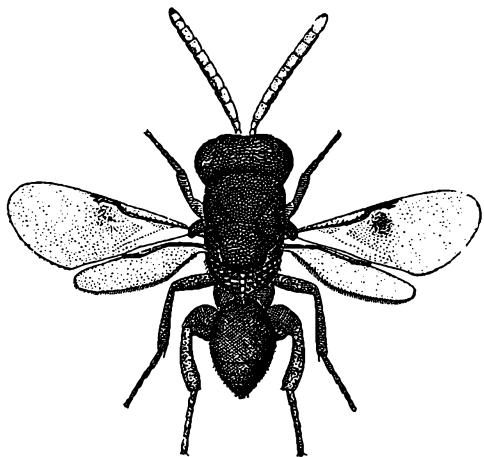
52 (51). Abd. siddende.	Litus. Hal.
53 (50). Ant. 8 ledd.	
54 (55). Abd. langstilket.	Arescon (Hal.) Walk.
55 (54). Abd. kortstilket.	Neurotes. Enock.
56 (41). Trs. 4 ledd.	
57 (58). Vinger ketserformede, Bagvinge er kun en kort Traad.	Mymar (Hal.) Curtis.
58 (57). Vinger normale.	
59 (60). Ant. 11 ledd., Cl. 3 ledd.	Stethynium. Enock.
60 (59). Ant. med færre end 11 Led.	
61 (64). Ant. 10 ledd., Cl. 2 ledd.	
62 (63). Abd. langstilket.	Eustochus. Hal.
63 (62). Abd. kortstilket.	Patasson (Hal.) Walk.
	(Anaphoides. Enock — Anaphoidea. Gir.)
64 (61). Ant. med færre end 10 Led.	
65 (80). Ant. 9 ledd.	
66 (71). Abd. langstilket.	
67 (68). Stg. langt.	Caraphractus (Hal.) Walk.
68 (67). Stg. kort.	
69 (70). Trs. af samme Længde som deres Skb., Ovp. (med en enkelt Undtagelse) meget kort.	Polynema. Hal.
70 (69). Trs. længere end deres Skb., Ovp. lang.	Doriclytus. Først.
71 (66). Abd. kortstilket eller siddende.	
72 (79). Abd. kortstilket.	
73 (74). Vinger smalle, næsten parallelsidede).	Cleruchus. Enock.
74 (73). Vinger brede.	
75 (76). Alle Trs. længere end deres Skb.	Erythmelus. Enock.
76 (75). Kun Fortrs. længere end deres Skb.	
77 (78). 6' Antled. tykkere end 5' og 7'.	Enaesus. Enock.
78 (77). 6' Antled. ikke tykkere end 5' og 7'.	Anaphes. Hal.
79 (80). Abd. siddende.	Anagrus. Hal.
80 (65). Ant. 8 ledd.	Paralleloptera. Enock.

Mymariderne er alle Ægsnyltere. **Alaptus** kl. af Æg af Vedlus (**Psocus**). **Lymænon** kl. af Cicadeæg i Siv. **Ooctonus** kl. af Cicadeæg i Græs (**Baldingera**). **Stethynium** kl. af Pilegrene (**Salix pentandra**). **Erythmelus** kl. af Æg paa Nælde (Tæge). **Anagrus** kl. af Guldsmeddeæg (**Agrion**) i Aakandeblade. **Patasson** kl. af Billeæg (Bladbiller). **Cleruchus** kl. af Billeæg i Bladruller af **Rhynchites betulæ** paa Birk. Æggene tilhører ikke Snudebillen **Polynema** kl. af Cicadeæg i Pilegrene, do. i Bævreasp, do. i Siv. **Caraphractus** kl. af Æg i Vandplanter. **Litus** kl. af Rovbilleæg.

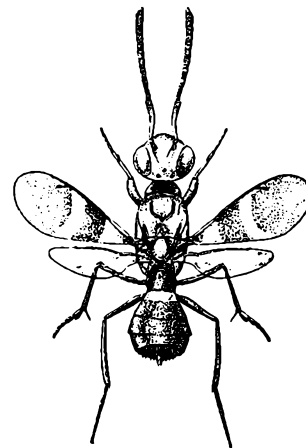
Fortegnelse over den vigtigste Litteratur til Chalcidierne.

- Ashmead: Classification of the Chalcid Flies. Carnegie Museum. Pittsburgh 1904. (paa Engelsk; Arbejdet kan kun bruges med største Kritik).
- Førster: Hymenopterologische Studien. Aachen 1856. (Tysk; kortfattet, men godt.) Kun antikvarisk; sjældent.
- Haliday: Forskellige Afhandlinger i engelske Tidsskrifter fra 1830—1850. Zool. Museum og Universitetsbibliotheket i København ejer saa godt som alt.
- Mercet: Himenopteros. Fam. Encirtidos. Madrid 1921. (Spansk; fortræffeligt Arbejde med ca. 300 Tegn.)
— Los Aphelinos. Madrid 1912. (Spansk; udmærket Arbejde ca. 70 Tegn.)
- Schmiedeknecht. Die Hymenopteren Nord- u. Mitteleuropas. II Auflage. Jena 1930. (Tysk; kan kun bruges med Kritik.) Koster ca. 75 Kroner.
— Genera Insectorum. Fasc. 97. Chalcididae Bruxelles 1909. (Tysk; kan kun bruges med Kritik.) Koster ca. 100 Kroner.
- Thomson: Hymenoptera Scandinaviae. Tom. IV. og V. Lund 1875—1878. (Latin; sammen med Førsters Arbejde det bedste, der findes.) Kun antikvarisk, ca. 75 Kr. for hele Værket I—V.

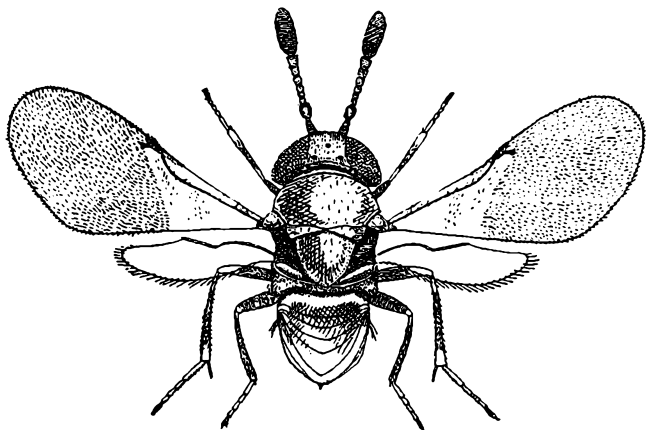
Desuden en Mængde Smaaafhandlinger fra alle Jordens entomologiske Tidsskrifter. Her skal kun nævnes, at Gustav Mayr i Verh. Zool. Botan. Gesell. Wien har publiceret ganske fortræffelige Arbejder over enkelte Familier: Torymidae Eurytoma, Encyrtiderne m. m. (1870—1880). Disse Afhandlinger er kun at faa antikvarisk og fremkommer meget sjældent paa Bogmarkedet. — Endvidere har Tullgren og Wahlgren for ca. 15 Aar siden udgivet »Svenska Insekter«, i hvilket Værk Chalcidierne er fortræffeligt behandlede. Desværre koster hele Værket ca. 125 Kroner, 3. Del, hvori Chalcidierne staar over 40 Kr. Sluttelig skal nævnes at Bulletin 124 fra U. S. National Museum er et Arbejde af Gahan & Fagan: Type Species of the Genera of Chalcidoidea or Chalcid-Flies. Arbejdet, der er uundværligt for Samlere, koster kun ca. 2 Kr.

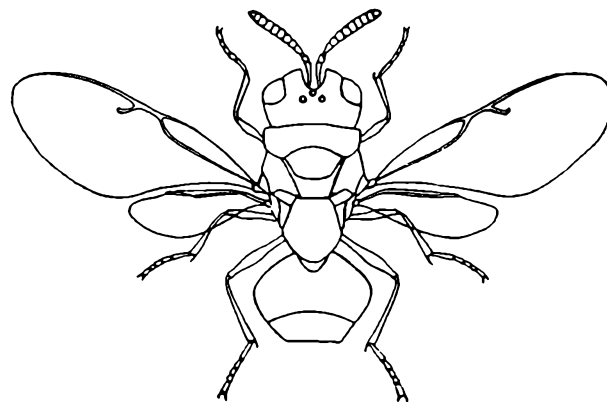
Chalcis Fabr. (after Masi.)

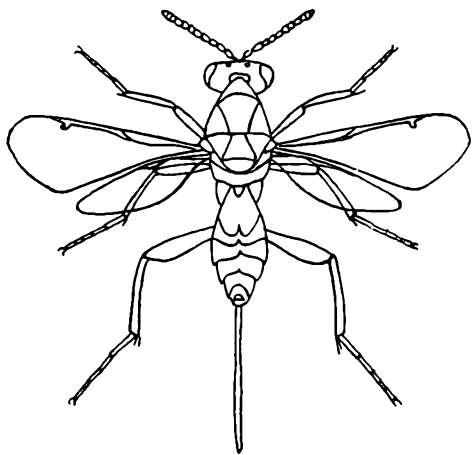
Anastatus Motsch. (after Bolivar y Pieltain)

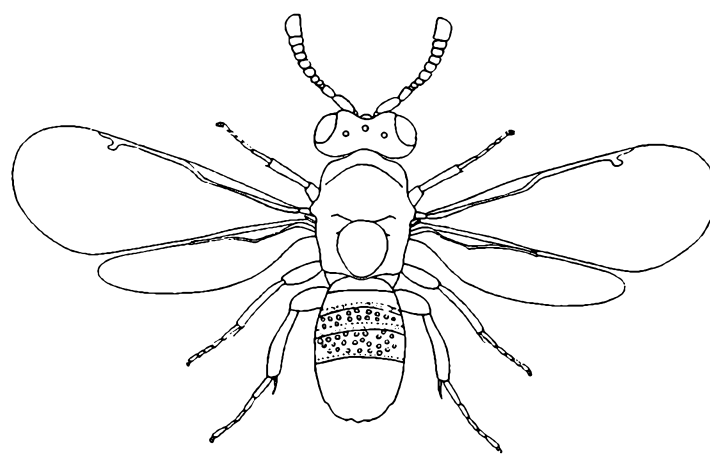
Aphidencyrthus Ashm. (after Mercet)

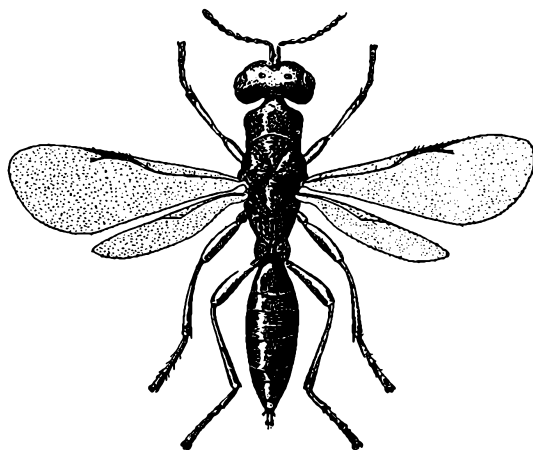
Perilampus Latr. (after Ashmead)

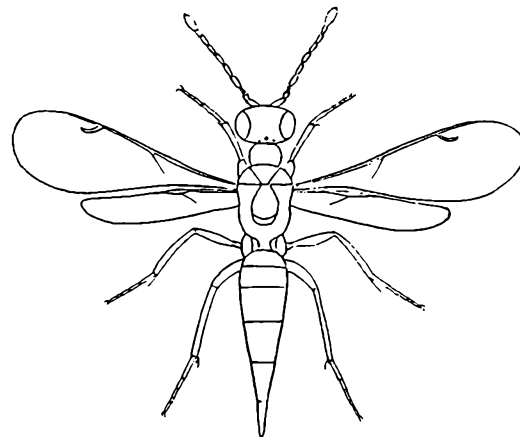
Callimome Spin. (after Huber)

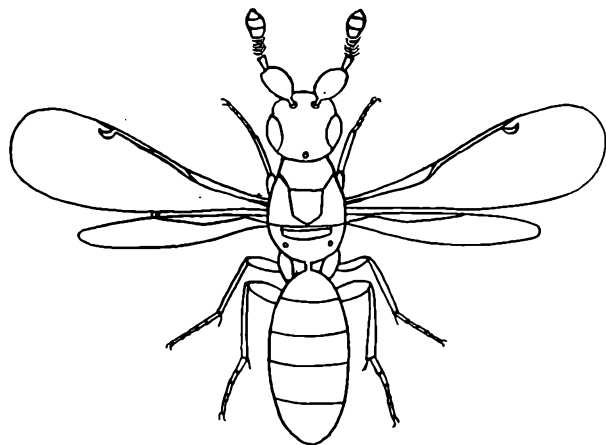
Ormyrus West. (orig.)

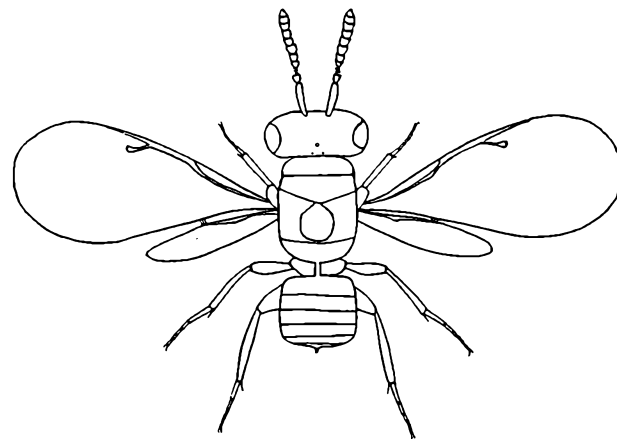
Harmolita Motsch. (after Gahan)

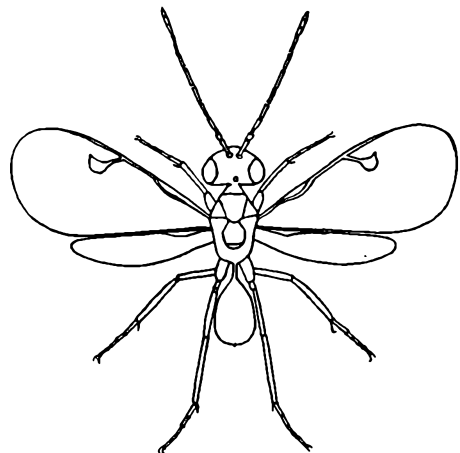
Photismus Thoms. (orig.)

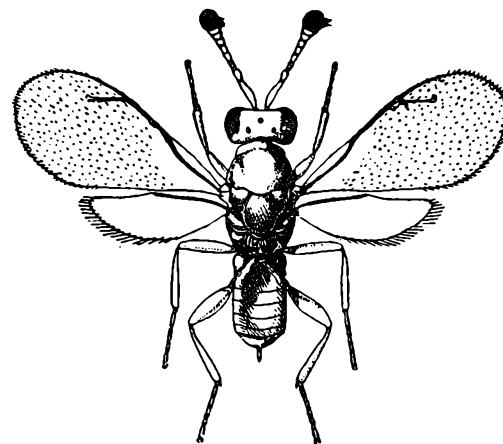
Pirene Hal. (orig.)

Habritys Thoms. (orig.)

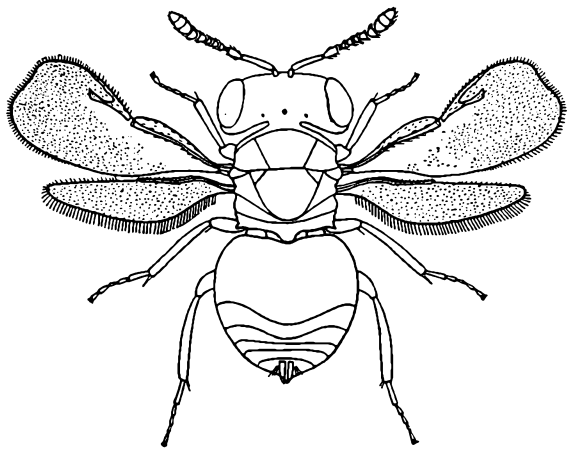

Miscogaster Walk (orig.)

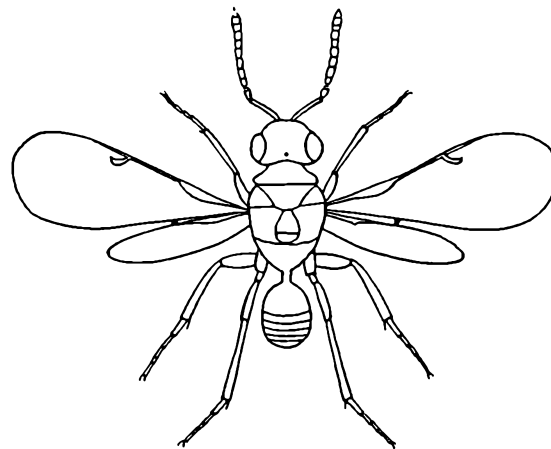

Eutelus Walk (after Mercet)

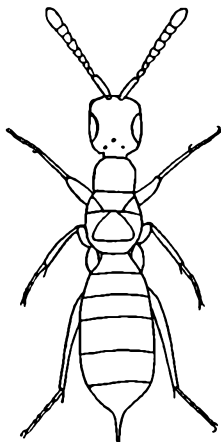

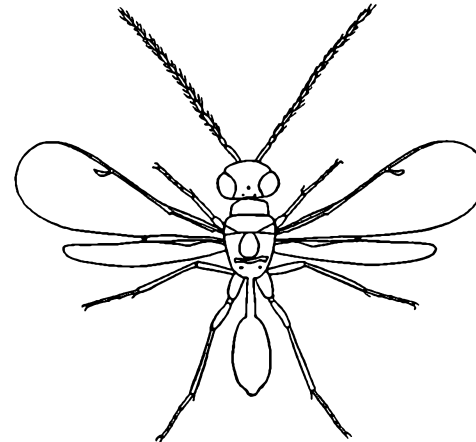
Simopterus Først. (orig.)

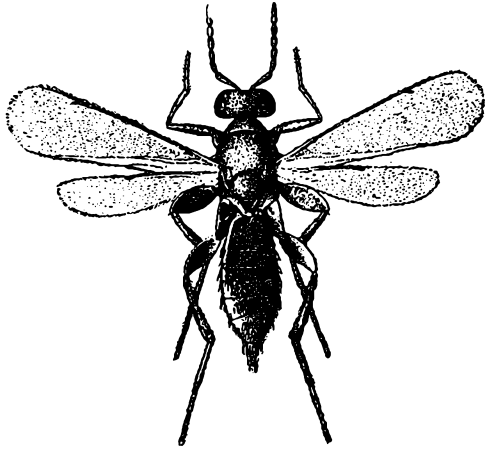
Polycystus Westw. (orig.)

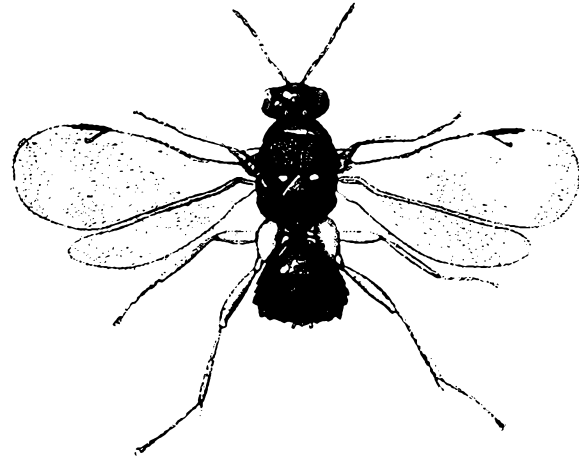
Theocolax West. (orig.)

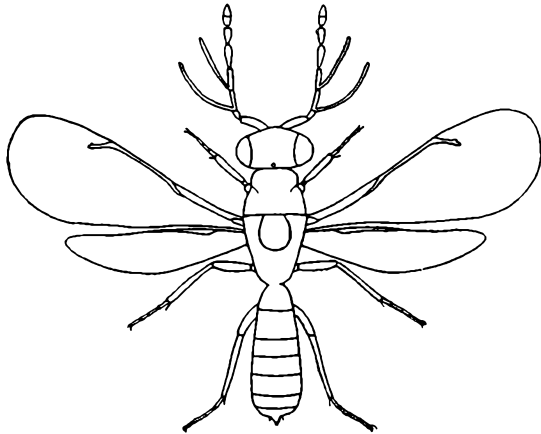
Dipara Walk. (orig.)

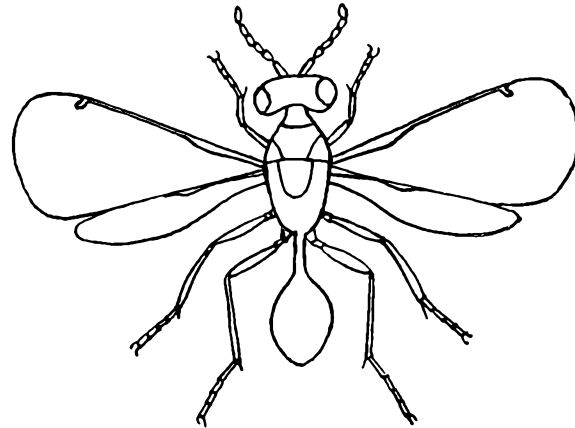
Elasmus Westw. (after Ahlberg)

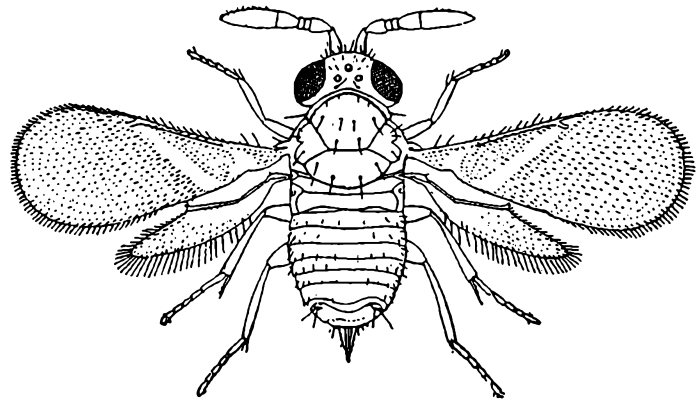
Euplectrus Westw. (after Thomsen)

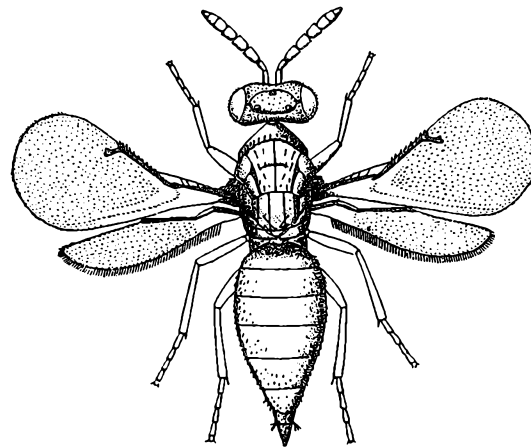
Dicladocerus Westw. (orig.)

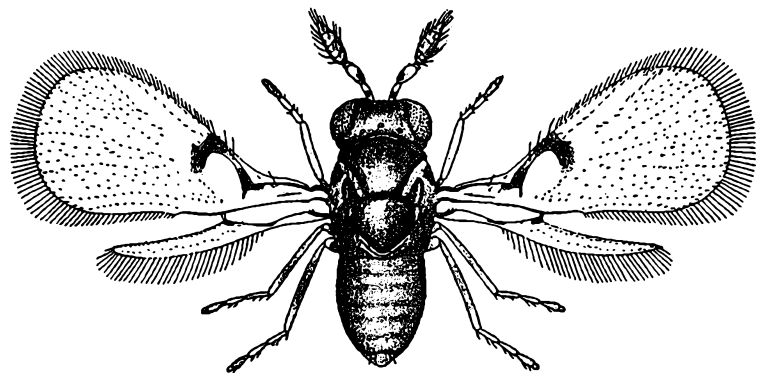
Derostenus Westw. (after Schmieck.)

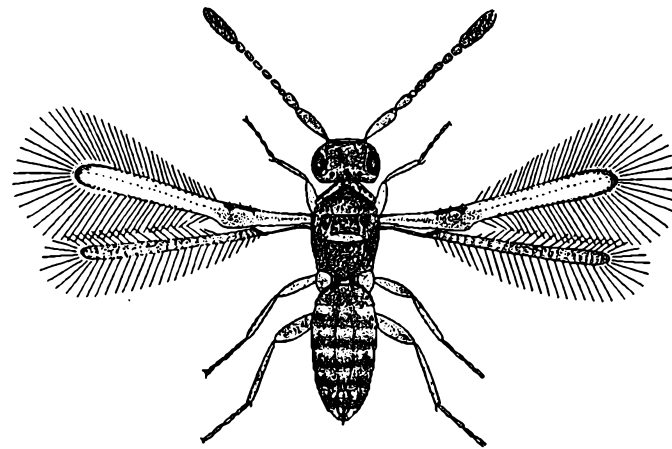
Aphelinus Dalm. (after Mercet)

Tetrastichus Hal. (after Masi.)

Ophioneurus Ratz. (after Bakkendorff)

Cleruchus Enoch (after Bakkendorff)

BLAAGAARDS SEMINARIUMS FORSTANDERE OG LÆRERE FRA 1859-1934

SAMLET OG UDARBEJDET AF SIGFRED DEGERBØL

FORSTANDERE.

Den 15. Juni 1859 oprettedes Blaagaards Seminarium. I de 75 Aar, som er forløbet siden da, har Seminariet haft 3 Forstandere. Seminariets Stifter, J. T. A. Tang, var Forstander indtil sin Død 1904. Han efterfulgtes af sin Søn Niels Tang, som var Forstander til 1927. Siden den Tid har Seminariet været ledet af den nuværende Forstander Valdemar Jørgensen.

JEPPE TANG ANDERSEN TANG

blev født den 8. Dec. 1828 i Staby ved Ringkøbing som Søn af Gaardejer Anders Østergaard og Karen Marie Graversdotter. Hans Forfædre havde været velstaaende Bønder, men i Tangs første Barndomsaar gik hans Far fra Gaarden, og Jeppe maatte 7 Aar gammel ud at tjene, først som Gaasedreng og senere som Vogterdreng. Han fik kun Undervisning om Vinteren, men da han var overmaade lærenem og velbegavet, blev han efter sin Konfirmation Omgangslærer om Vinteren, medens han om Sommeren gav sig af med Engvandsarbejde og Faarehandel. 20 Aar gammel lykkedes det ham at blive Elev paa Ranum Seminarium, hvis Forstander, den kendte Ludvig Chr. Müller, fik afgørende Indflydelse paa ham. 1850 tog han Lærereksamen og rejste straks til København, som han siden ikke forlod.

En Plan, han havde om at oprette en Folkehøjskole paa Bjørnsholm, hvor han, mens han læste paa Seminariet, havde været Huslærer for Forpagterens Børn, maatte han opgive, da han ikke kunde skaffe de nødvendige Beløb. Fra 1851—56 underviste han ved Københavns kommunale Skolevæsen, ved de da eksisterende Aftenskoler paa Christianshavn, hvor de Børn, der arbejdede paa Fabrikker om Dagen, fik hele deres Undervisning. Det var selvfølgelig et bryd-
somt og vanskeligt Arbejde, men Tang skilte sig udmærket fra det.

I disse Aar styrkede han sine Kundskaber og udvidede sin Horisont ved at følge alle de offentlige Forelæsninger ved Universitetet, som han kunde overkomme, fortrinsvis i Litteraturhistorie, Historie, dansk Sprog og Teologi, og det lykkedes ham at komme i personlig Forbindelse med mange af Datidens aandelige Stormænd som Rasmus Nielsen, Martensen og først og fremmest Grundtvig, som Tang var stærkt paavirket og personlig yndet af.

I Sommeren 1855 købte Grundtvig, med Tang som Mellemand, Gaarden Marielyst, en halv Mil fra København for der at oprette en dansk folkelig Højskole. Den 3. Nov. 1856 aabnede Skolen med cand. theol. C. J. Brandt som Forstander og Tang og Morten Eskesen som Lærere. 3 Aar efter forlod Tang Ma-

rielyst. Hans Lyst og store Evner til at tale til Voksne bragte ham til at tænke paa, om det ikke skulde være muligt at overføre de grundtvigske Skoletanker paa et andet Felt, og den 15. Juni 1859 oprettede han da i København i Blaagaardsgade Nr. 14 i et lille lejet Lokale „en fri folkelig Lærestalt for vordende Lærere“, hvor de grundtvigske Skoletanker skulde praktiseres. Han stillede sig den Opgave at bekæmpe det ulyksalige Remsevæsen, som i Folkeskolen havde voldt stor Skade, ved at udvikle en ny Lærerslægt, som kunde føre en friere Luftning ind i Folkeskolen. Han begyndte meget beskedent med 2 Elever, men da Elevantallet efter 3 Aars Forløb var steget til 86, maatte han tænke paa Udvidelse, og allerede 16. August 1863 kunde han indvi den nye 4-etages Bygning i Blaagaardsgade Nr. 15. Hjælp og Støtte havde han faaet saavel fra Monrad som fra Enkedronning Caroline Amalie. Fra dette Tidspunkt kaldes Virksomheden Blaagaards Seminarium. Der blev samtidig dannet en Komité bestaaende af Etatsraad, Dr. Floor og Professorerne Fr. Hammerich og G. Stephens.

Elevantallet steg i de følgende Aar meget stærkt, og 1865 besøgte Anstalten af ikke mindre end 217 Elever fra Landets forskellige Egne. Disse var dog ikke alle vordende Skolelærere. Anstalten omfattede ogsaa et Præliminær- og Artiumskursus og en Folkehøjskole, der senere kaldtes „Folkehøjskolen paa Blaagaard“. Denne Højskoleafdeling blev 1872 flyttet til Emdrupborg.

Hvad Seminarieundervisningen angaar, udtaler Tang 1860 følgende om sit „Fri-Seminarium“: „Der bruges omtrent de samme Bøger, som ved Statens Seminarier, i det mindste ere de altid lige saa tykke og tunge og indholdsrige. Undervisningen meddeles i samme fuldstændige og anordningsmæssige Omfang, som der fordres efter Lovene for Seminarierne for at bestaa Skolelærereksamen“. Og om Undervisningsformen siger han 1865 bl. a. flg.: „Man bestræber sig for at drive Undervisningen paa en folkelig og fri, jævn anskuelig Maade; alt søges lagt til Rette for Eleverne i en saadan Form, at de med Lethed og Frihed kunne tilegne sig Stoffet, idet deres Selvudvikling og selvstændige Dannelse haves for Øje. Derfor holdes der Foredrag, Overhøring og Samtale over de forskellige Fag, og Undervisningen oplives ved Sang. Det er den fri og selvstændige Tilegnelse, der ved Undervisningen søges fremmet, for at Eleverne kunne faa et virkeligt Udbytte for deres senere Livsgerning“. — For at opnaa dette gik der jævnsides med Undervisningen fri Foredrag ved en Række dygtige Lærere, som Tang altid forstod at knytte til sin Virksomhed.

I Tredserne blev Blaagaards Seminarium under Seminariedebatten paa Rigsdagen stærkt angrebet af Professor Steen, et Angreb, der dog faldt aldeles til Jorden. Denne Debat medførte imidlertid Loven af 1867, i Følge hvilken Lærereksamen skulde afholdes for alle Seminariers Vedkommende af en Eksamenkommission. Dette skete første Gang 1869. Siden den Tid har der ikke fundet store Begivenheder Sted i Tangs Seminarievirksomhed. Elevantallet har ikke altid været lige stort, men roligt og støt har Tang arbejdet videre.

1896 gik „Københavns Seminarium af 1861“ op i Blaagaard, og efter den nye Seminarielov af 1894 lod Tang opføre en Gymnastiksal udstyret med de bedst mulige Redskaber samt Brusebade.

Tang deltog med Iver og drastisk Veltalenhed i Tidens pædagogiske Diskussioner, og paa „Sjællands Stifts Skolemøder“ var Tang i mange Aar en stadig Taler.

Foruden sin pædagogiske Virksomhed har Tang ogsaa deltaget aktivt i det politiske Liv. Han stillede sig 1876 i Storehedingekredsen mod Kammerherre Scavenius, men opnaaede ikke Valg. Aaret efter stillede han sig i Svendborgkredsen, der var blevet ledig ved I. A. Hansens Død. Han blev valgt den 26. Juni 1877, og han genvalgtes uafbrudt, indtil han ved Valget 1892 ikke stillede sig mere. Han blev 1898 udnævnt til Justitsraad.

Ogsaa paa et andet Omraade har Tang været virksom, nemlig som Skolebogsforfatter. 1852 udkom „Bibelhistorie, især til Skolebrug af L. C. Müller. I Udtog ved J. T. A. Tang“. Med denne Bog som Grundlag er der senere kommet talrige Bibelhistorier i forskelligt Omfang. Den *mindste* Udgave foreligger i 7 forskellige Størrelser, og en af disse har naaet 42 Oplag. Desuden har han udgivet Fædrelandshistorier og en Pædagogik: „Dansk Opdragelses- og Undervisningslære“. Paa Seminariet underviste Tang lige til 1900 i Bibelhistorie og ind imellem i Praktik og Pædagogik.

En umaadelig Arbejdsevne og en stærk Trang til at gøre Gavn har Tang ejet fra sin Ungdom. Han var rent menneskeligt overmaade meget for sine Elever. Han har ogsaa været en meget godgørende Mand. De af hans Elever, som har erfaret dette, kan tælles i Hundredtal. 1858 blev han gift med Oline Lavrensea Nissen, der blev ham en god og hjælpsom Hustru. Ogsaa hun mindes med Glæde og Taknemmelighed af gamle Elever.

Da Tang 1901 paa Grund af svækket Helbred forlod Byen, gjorde han sin gamle trofaste Medarbejder Landinspektør Andersen til Medforstander. Den 1. Juni 1904 afgik J. T. A. Tang ved Døden, og den 8. August 1905 afsløredes en Mindesten, rejst af forhenværende Elever, Lærere og andre Venner paa hans Grav paa Assistens Kirkegaard. — Han efterfulgtes som Forstander af sin Søn:

NIELS EBBESEN TANG.

Blev født 16. August 1859, tog Studentereksamen 1878 og Filosofikum 1879. Allerede 1878 blev han Lærer ved Emdrupborg Højskole i Dansk og Historie. Han fortsatte dermed — fra 1883 som Forstander for Højskolen — til 1913. Han var Lærer i Dansk paa Blaagaards Seminarium fra 1878 og til 1927. Han var en ualmindelig flittig, samvittighedsfuld og dygtig Lærer i Dansk. Den Mand, som maaske bedst af alle havde Lejlighed til at vurdere hans Arbejde, den mangeaarige Censor til Lærereksamen i Dansk, cand. mag. Erling Rørdam, skriver bl. a. følgende om ham: „Han var en af de første Seminarielærere, der havde faaet Øjet op for det store Fremskridt, som Mikkelsens Grammatik betød,

da den først i Halvfemserne kom frem, og han bevarede sin Kærlighed til Mikselsens Bog usvækket alle sine efterfølgende Læreraar igennem.

Han forstod, hvad Undervisningen i dansk Sproglære betød for Stilundervisningen, og han forstod at gøre Brug deraf. Sproglæren var ham vel nok den kæreste Del af Faget, og det er ikke noget lille Tal af Elever, som i Maanederne før Eksamen Søndag efter Søndag samledes hos ham for at analysere. Og som Lærer i Dansk Stil — mon der nogen Sinde har levet en saa flittig og pligtopfyldende Lærer som Niels Tang? Det var et mægtigt Antal Stile, hans Elever gennem de tre Aar maatte levere, men baade de og deres Lærer fik ogsaa den Løn, som Arbejdet fortjente, thi der var ikke mange Steder, hvor man kunde se, hvilket Kæmpearbejde — for det var det — der laa bag ved Eksamenspræstationen“.

Ved Faderens Død 1904 traadte han til som Forstander for Seminariet, som da samtidig flyttede fra Blaagaardsgade til Ravnsborggade Nr. 11. Som Forstander var han kraftig og myndig, men han havde i Virkeligheden et blødt Sind og et varmt Hjerte. Han kendte Seminaristernes Forhold, han var inde i deres timelige og aandelige Kaar, og han holdt af at leve sammen med dem. Han var ogsaa en meget hjælpsom Mand. En af hans gamle Elever, Københavns Skoledirektør Thorkild Jensen, skriver bl. a. om ham: „Og i Spidsen for det hele Forstander Tang! Bred og kraftig, blodrig og buldrende, undtagen naar han i sin Litteraturgennemgang kom til Steder, hvis Skønhed betog ham; saa dirrede Stemmen, og Øjnene duggedes. — Et aabent Ansigt, der ikke kunde skjule Tankerne, men ogsaa et aabent Hjerte og, hvad dermed følger, en aaben Pung. Aldrig gik man forgæves til Tang, naar det gjaldt at hjælpe — maaske at frelse — en gammel Elev. Han gav tit, og han gav aldrig lidt, han har givet meget i sin Tid. Alle vi, der har kendt ham, skylder ham Tak!“ — 1927 traadte han fra som Forstander, og to Aar efter den 27. Oktober 1929 døde han.

VALDEMAR JØRGENSEN.

Seminariets nuværende Forstander er født i Pjedsted 23 Marts 1888. Han tog først Præliminæreksamen og 1910 Lærereksamen fra Blaagaards Seminarium, derpaa polyteknisk Adgangseksamen og gennemgik Statens Kursus i Dansk, Kemi og Matematik. Han var Lærer ved Viborg Realskole 1910—11, Bestyrer af Tørring Mellemskole 1911—16 og af Valby private Realskole 1916—18. Derefter blev han Forstander for Fredericia Realskole fra 1918—27, da han overtog Blaagaards Seminarium.

Pastor Juul Petersen, som i de senere Aar har haft god Lejlighed til at følge Seminariets Udvikling, udtaler følgende:

For den nuv. Forstander Hr. Vald. Jørgensen har især tre Ting været magtpaaliggende: 1) at faa knyttet en fuldtud velkvalificeret Lærerstab til Seminariet; 2) at skaffe Seminariet saa gode Undervisningslokaler som muligt; 3) at faa en virkelig god Øvelsesskole. Og ved Forstanderens dygtige og maal-

Forstander Vald. Jørgensen.

naturligt, uden nogen Form for aandelig Tvang, og der hersker det bedste Forhold imellem Lærere og Elever saa vel i Timerne som uden for disse, et Forhold som bl. a. sikkert har sin Grund i Forstanderens *rolige og forstaaende Ledelse* af Seminariet. I sin Undervisning lægger Forstanderen Vægt paa Klarhed og Præcision i Tankegangen.

bevidste Arbejde igennem flere Aar kan man nu sige, at Maalet endelig er naaet paa den for Seminariet allerbedste Maade. For de to sidste Punkters Vedkommende ved stor Velvilje og Imødekommenhed fra Københavns Kommune.

Det har endvidere været Forstanderen meget magtpaaliggende, at de unge, foruden gode og solide Kundskaber, gennem deres Ophold paa Seminariet har faaet en vis aandelig Modenhed og Ballast med ud i den fremtidige Gerning; og han har ofte stillet sig forstaaende overfor de unges økonomiske Vanskeligheder. Livet paa Blaagaards Seminarium former sig *frit og*

LÆRERE.

Abrahamsen, Viggo Kierulf f. 18. Jan. 1888. Kommunelærer. Tog Lærereksamen fra Jonstrup Sem. 1909. Sløjdlærereksamen 1909. Faglærereksamen i Naturhistorie 1914. Timelærer ved Københavns Skolevæsen 1910; fast ansat 1914. Fra 1923 Lærer ved Forchhammersvejs Skole. Har udg. 3 Insekttavler med Tekst 1923. Tegnehæfte til Botanikundervisningen 1929. Lærer ved Blaagaards Sem. fra 1931.

Agertoft, Peter Martin Frederik f. 11 Nov. 1865. Lektor. Lærereksamen 1886. Student 1889. cand. mag. (Fysik-Matematik) 1894. Lærer ved Nørrebros Latin og Realskole 1894—1909, ved Østerbros Latin- og Realsk. 1897—1903, ved Slomanns Skole 1903—14, ved Zahles Seminarium 1903—18. Lektor ved St. Jørgens Gymnasium 1919 og siden 1913 Lærer ved Statens Lærerhøjskole. Lærer ved Blaagaards Sem. i Fysik 1907—18.

Aggebo, Poul, Realskolebestyrer. cand. phil. Lærer ved Nakskov private Realskole. Lærer ved Blaagaards Sem. i Dansk 1927—29. Derefter Bestyrer af Nakskov Realskole.

Andersen, Carl Anders Severin f. 6. Jan. 1865. Lektor. Student 1882. cand. mag. 1892. Lærer ved Østre Borgerdydsskole 1894, ved Købmandsskolen 1903. Lektor ved Købmandsskolen og de Brockske Handelsskoler 1918. Har udg. Lille

Handelsgeografi. Medarbejder ved Salmonsens Konversationsleksikon. Lærer ved Blaagaards Seminarium i Geografi 1907—31.

Andersen, Christen f. 22. Febr. 1835, død 21. Aug. 1922. Landinspektør. Han var Søn af Murermester Anders Christensen og Hustru Else Marie Andersdatter. 4½ Aar gl. Plejesøn af Gaardejer Morten Gudiksen i Nørdrup, gift med hans Faders Søster.

Gik i Krejbjerg Skole og fik efter sin Konfirmation 1850 i kort Tid privat Undervisning hos Præsten i Nabosognet, Dr. phil. Schousboe, i 1851 i den af Rigsdagsmanden B. Nørgaard i Krejbjerg oprettede højere Skole for Land-

Landinspektør Andersen.

boere, senere kaldet Folkehøjskole — først i 1½ Aar og derpaa efter en Sommers Forløb igen i et halvt Aar. Var i de følgende Aar ved Landvæsenet, men læste ved Siden deraf hos en af Lærerne Fransk og Engelsk. I April 1855 kom han til København for at læse til Præliminæreksamen, som han bestod i Februar 1856. I 1858 tog han Landinspektøreksamen og blev 1862 efter flere Afbrydelser ved Sygdom færdig med den praktiske Prøve. Den 10. Aug. 1862 fik han Bestalling som Landinspektør. 1862—63 praktiserede han som Landinspektør i Viborg og Thisted Amter. I Nov. 1863 blev han Lærer ved Blaagaards Seminarium i Regning, Matematik, Geografi og Historie. I 41 Aar indtil 1. Juni 1904 var han Lærer i disse Fag ved Seminariet. Da Forstander J. T. A. Tang i 1901 paa Grund af svækket Helbred flyttede bort fra København, blev Landinspektøren Medforstander og virkede i denne Egenskab til J. T. A. Tangs Død 1904. Naar man beskæftiger sig med Blaagaards Historie, er der vist faa Navne, der træder saa stærkt frem som Landinspektør Andersens. Han erhvervede sig snart Ry som en dygtig og samvittighedsfuld og kundskabsrig Lærer. Det er dog ikke blot som Underviser, han har haft sin Betydning. Han havde en hyggelig Maade at være paa overfor Eleverne, og den bragte ham i nær Berøring med disse. Han mindes af alle sine mange gamle Elever med Taknemmelighed og Glæde. Jeg skal fremdrage nogle enkelte Eksempler herpaa, som er typiske. En gammel Elev fra 1880 skriver til mig: „Vor første — og jeg tør maaske ogsaa sige — vor bedste Lærer var Landinspektør Andersen; naar jeg fremhæver ham, saa er det ikke alene, fordi han var en dygtig Lærer, men særlig fordi han tog sig saa faderligt af os“. Eller: „Den Lærer, de fleste Elever følte sig mest knyttet til, var den elskelige, stilfærdige og dygtige Landinspektør Andersen“. „Man saa ham saaledes om Sommeraftenerne sidde paa en Bænk i Se-

minariets Have omgivet af Eleverne. Mangt et brændende Spørgsmaal blev da drøftet og uddybet, mens blaanende Skyer fra de lange Fiber — vel stoppede med Landinspektørens Mærke: Vergoldene Zeepart omsvævede Idyllen og Aftenstilhed hvilede over det landlige Nørrebro“. Redaktør Henrik Cavling skriver i sine Erindringer: „Efter Redaktionens Slutning“ bl. a. følgende om ham: „Han var af Udseende en gammel tør Knast. I Timerne terpede han Lektierne igennem efter de bedste klassiske Forbilleder; men naar Timerne var forbi, tændte han sin lange Pibe og gav offentlig Audiens paa Hovedtrappen. Eleverne samlede sig om ham og dampede omkap med ham, alt mens en Diskussion kom i Gang. I sine Samtaler lærte han Eleverne at drage Slutninger og tvang dem til at tænke“. 87 Aar gammel døde han 21. Aug. 1922. 3. Juni 1923 afsløredes et Mindesmærke paa hans Grav paa Vestre Kirkegaard rejst af Elever og Venner. Der blev ved den Lejlighed holdt Taler af daværende Skoleinspektør, nuværende Borgmester i Kbhvn. P. J. Pedersen og Forstander Niels Tang.

Andersen, Kaj Marius f. 24. Maj 1902. Kommunalærer. Lærereksamen fra K. F. U. M.s Sem. 1923. Eksamen fra Statens Gymnastikinstitut 1924. Fast ansat ved Københavns Skolevæsen 1927. 1933 ved Kapelvejens Skole (Blaagaards Sem.s Øvelsesskole) og overtog samtidig Timerne i praktisk Gymnastik ved Seminariet. Er Medudgiver af en Dagsøvelsessamling.

Andersen, Carl Peter Marius f. 2. April 1862. Kommunalærer. Gymnastiklærer. Ansat ved Københavns Skolevæsen 1902—32 ved Øster Farimagsgades, Vibenshus og Randersgades Skoler. I nogle Aar Privatassistent hos Statens Gymnastikinspektør, Oberst Ramsing. Lærer i Gymnastik ved Blaagaards Sem. 1893—1904.

Andreasen, Alfred f. 17. April 1894. Kommunalærer. Lærereks.: Den danske Realsk. Sem. 1915. Aarskursus i Gymnastik og Fysik. Fra 1932 undervist ved Skole-Radio-Gymnastik. 1933 Formand for Frederiksberg Kommunalærerforening. Har udg. Dagsøvelser i Gymnastik for Drengene. Fra 1920—27 Lærer i Gymnastik ved Blaagaards Sem.

Assingbæk, Magnus Hansen, f. 1. April 1896. cand. mag. Student 1915. cand. mag. 1923 (Naturhist. og Geografi). 1921 Lærer ved: De forenede Kirkeskoler, 1926 ved Johannesskolen. Fra 1930 Lærer i Geografi ved Blaagaards Sem.

Båge, Georg Christoffer Johannes Schönberg f. 5. Febr. 1836 død 22. Maj 1915. Student 1855, cand. theol. 1864. — Aabnede sammen med Jens Nørregaard i 1866 Højskolen i Testrup, hvor han virkede til et Par Aar før sin Død og var med til at skabe dens store Anseelse. Han var Historielærer og havde et indgaaende Kendskab navnlig til Nordens Oldtid og de nordiske Sprogs Historie. Var ivrig Skandinav, og fra Oplevelser i 1864 udsprang hans varme Kærlighed til Sønderjyderne og hans Arbejde for Forsvars- og Skytte-sagen. Var fra 1864—66 Lærer ved Blaagaards Sem.

Bach, Jørgen Anton f. 5. Nov. 1858 død 7. April 1916. Kommunalærer.

Lærereksamen fra Blaagaard Sem. 1878, Student 1883. cand. phil. 1883 Time-lærer ved Frederiksberg Skolevæsen, fast ansat 1886. Var fra 1878—83 „fast“ paa Skolen boende Lærer ved Seminariet. Lagde Begyndelsesgrundene i de forskellige Fag.

Bang, Jacob Peter f. 13. Jan. 1865. Professor Dr. theol. Student 1882, cand. theol. 1888. Universitetets Guldmedallie 1889. Lic. (Dr). theol. 1894: Om Trosartiklens Begreb. 1904 Docent i nytestamentlig Eksegese. 1910 Professor i Dogmatik. I adskillige Aar Censor i Religion til Lærereksamen og Lærer ved Statens Lærershøjskole. Har udgivet en lang Række religionshistoriske Skrifter og har indgaaende beskæftiget sig med de moderne religionspsykologiske Undersøgelser, og en Frugt deraf foreligger i: „Det religiøse Sjæleliv I.—II. 1911—12. — Lærer i Religion paa Blaagaards Sem. fra Midten af Halvfemserne til 1899.

Berggren, Andreas Peter f. 2. Marts 1801 død 8. Nov. 1880. Komponist. Student 1819, studerede først Jura, men kastede sig snart helt over Musikken. Blev Kantatekomponist bl. a. Musikken til Kantaten ved Frederik den Sjettes Død. 1838 Organist ved Trinitatis Kirke. 1859 Sanginspektør. Fik Titel som Professor 1858. Blev Æresdoktor 1878. Hans Livsgerning følger tre Hovedlinier indenfor Musikken: Kirkesangen, Skolesangen og de musikalske Folkeminder. Har udgivet en Mængde Kompositioner, Sange til Skolebrug o. s. v. Havde fra 1. Septbr. 1861 til 1864 Ledelsen af Sang- og Musikundervisningen paa Blaagaards Sem.

Bergmann, Lorenz f. 4. Juli 1875. Docent. Student 1892, cand. theol. 1899. Lærer ved Zahles Sem. fra 1902, ved Statens Lærershøjskole fra 1914. Docent i Missionshistorie ved Universitetet 1923. Har udgivet en Række Bøger om Missionens Historie og Kirkehistorie I—II (1917. 2. Udg. 1927.) Lærer i Religion paa Blaagaards Sem. 1910—12.

Borup Jensen, Egon f. 13. Juni 1901. Adjunkt. Magisterkonferens i Nordisk Filologi 1927. Lærer ved Vestre Borgerdydskole og ved Statens Lærershøjskole i Dansk Litteratur. — Lærer ved Blaagaards Sem. 1928—31 i Dansk Litteratur.

Bie, Lauritz Hansen f. 13. Nov. 1821 død 7. Oktober 1897. Exam. polyt. Tog Lærereksamen fra Lyngby Sem. 1841. Senere Exam. polyt. Var Lærer ved Blaagaards Sem. fra dets Start. J. T. A. Tang nævner ham 1860 som en af de „8 duelige Lærere, som foruden mig selv meddeler Undervisningen“. Blev senere Lærer ved Aalborg Borgerskole. Vendte paa sine gamle Dage tilbage til „Blaagaard“, hvor han boede som Pensionist. Han hjalp da med ved skriftlige Eksaminer og lignende og var kendt af Halvfemsernes Seminarister.

Bruhn, Johan Ernst Nicolai Schønau f. 1. Feb. 1833 død 19. Juli 1875. Student 1854. cand. polit. 1862. Assistent i Generaldirektoratet for Skattevæsenet. Lærer ved Blaagaards Sem. fra dets Start og til ind i Tredserne. Nævnes 1860 som en af Seminariets „8 duelige Lærere“, som stud. polit. og i Programmet fra 1865 som cand. polit.

Buch, Einar f. 4. Juli 1866 og død 1. April 1903. Dr. phil. Student 1883. Studerede først Teologi og fik 1886 Universitetets Guldmedaille for en theologisk Prisopgave, skiftede Studium og tog 1891 Magisterkonferens i Fysik. Dr. phil. 1898. Var Lærer paa Blaagaards Sem. i Fysik og Pædagogik 1901—02.

Christensen, Knud. cand. mag. Adjunkt ved Svendborg Statsskole. Lærer i Dansk Sprog ved Blaagaards Seminarium 1929—30.

Dam, Axel f. 4. Maj 1868. Dr. phil. Folketingsmand. Student 1886, Magisterkonferens (Filosofi) 1892. Realskolelærer i Neksø 1894—99, Seminarielærer sst. 1896—99. Gymnasielærer i København 1899. Dr. phil. 1912 ved Afhandlingen „Om Muligheder af formel Opdragelse af de intellektuelle Evner“. Siden 1899 Lærer ved højere Undervisning (Gymnasier, Seminarier og Statens Lærerhøjskole). Medlem af Bestyrelser for videnskabelig Pædagogik fra 1913, for Retsdemokratisk Forbund 1916—20 og for Retsforbundet fra 1921. Folketingsmand (Danmarks Retsforbund) 1926. Har udgivet en lang Række pædagogiske, filosofiske og politiske Bøger. Har i Seminariebladet skrevet Artiklerne om „Seminarisme“, om „Sommerferiens Benyttelse“ og om „Skolerejser for Seminarieelever“. Er Censor ved Universitetet og i Bestyrelsen for Nationalforeningen for Bornholm. Lærer i Pædagogik ved Blaagaards Sem. fra 1903—1930. 1929 Direktør for Dansk Skolemuseum.

Degerbøl, Peter Sigfred f. 21. Juli 1889. Kommunelærer. Student 1908. cand. phil. 1909. Lærereksamen: Den danske Realskoles Seminarium 1911. Sløjdlærereksamen 1911. Timelærer ved Københavns Skolevæsen 1. April 1913, fast ansat 1. Jan. 1917. Feriekursus ved Jena Universitetet 1922, 23 og 31. Har udgivet: Arbejderbevægelsen, Andelsbevægelsen (begge i „Faglig Læsning“), er Medforfatter til „Svanemappen“ og „Svanebogen“ (Smaa børnenes Læsebog) illustreret af Jensenius. 1. Oplag 1932 — 2. Oplag 34. Lærer i Historie ved Blaagaards Sem. fra 1918—1921.

Ditlevsen, Asger f. 15. Feb. 1876. Magister. Fra 1919 Lærer i Naturhistorie ved Københavns Skolevæsen, 1925 fast ansat ved Sct. Annæ Vestre Skole. Fra 1922 Leder af „Københavns Kommunes Biologiske Studiesamling“, fra 1926 Leder af zoologiske Iagttagelsesture ved Statens Lærerhøjskole, fra 1931 Formand for „Dansk Natur — Dansk Skole“. Har udgivet en Række Lærebøger i Zoologi og Botanik: Dansk Dyreliv I—II. (1920 og 25); Dyrene, deres Liv og Arbejde. Zoologi I—II. (1931—33) og er Medudgiver af Plante- og Dyreliv 1931. Var Lærer i Naturhistorie paa Blaagaards Sem. fra 1911—1931.

Ditlevsen, Thomas Hjalmar f. 29. April 1864. Zoolog. Magister, Student 1884. Studerede Naturhistorie, men afbrød og blev antaget paa det kgl. Teaters Elevskole. Senere Skuespiller ved Dagmarteatret. Var fra 1891—93 i Brasilien. Underviste derefter ved forskellige Skoler, genoptog sine zoologiske Studier og tog 1903 Magisterkonferens. Ansattes 1910 som Amanuensis ved Zoologisk Museum. Har særligt beskæftiget sig med Ormene og indenfor dem igen med

de nordiske Havbørsteorme, af hvilke han i „Ingolf-Expeditionen“ 1917 har leveret en større systematisk Bearbejdelse. 1911 og 1919 har han udgivet smukke anatomiske-systematiske Undersøgelser over de danske fritlevende Rundorme. Var Lærer i Naturhistorie paa Blaagaards Sem. fra 1906—1911. Er Broder til Mag. Asger D., som blev hans Efterfølger paa Seminariet.

Ditlevsen, Johan Gottlob f. 22. Maj 1836 død 21. April 1910. Læge. Student 1854, cand.med. 1862. 1862—73 Læge i Slagelse. Dr. med. 1872, fra 1873 til sin Død Distriktslæge i Lyngby. Underviste som medicinsk Student ved Blaagaards Sem. 1860 og 61 i Naturhistorie. Fader til de 2 foran nævnte Lærere i Naturhistorie ved Seminariet.

Dølling, Schytte V. H. f. 28. August 1863 død 24. August 1901. Sanglærer (ansat som Lærer i Skrivning og Sang ved Københavns Skolevæsen, Kapelvejens Skole). Lærer i Skrivning og Sang ved Blaagaards Sem. fra Midten af Firserne til 1899.

von Fischer, Emil f. 10. Jan. 1836 død 26. Maj 1922. Oberstløjtnant. Kadet 1852, Sekondløjtnant 1854; deltog i Krigen 64, hvor han blev saaret. Lærer ved Elevskolen 1872, Kaptajn 1875. Medbestyrer af Døckers Kursus. Lærer i Fysik ved Blaagaards Sem. fra Slutningen af Firserne til 1901.

Fløystrup, Carl Emil f. 18. Juli 1854 død 20. August 1921. Lic. theol. Student 1872, cand. theol. 1883. 1891 tog han den theologiske Doktorgrad. Afhandlingen hed: „Den anglokatoiske Bevægelse i det nittende Aarhundrede“. 1897—1905 Medredaktør af „Theologisk Tidsskrift“. Var Lærer ved Blaagaards Sem. i Religion og Pædagogik fra Midten af Firserne til 1893.

Fransén, Ernst Arnholt Ferdinand f. 21. Feb. 1895. Kommunalærer. Lærereksamen fra Blaagaard 1917. Statens Kursus i Gymnastik og Svømning. 1. August 1922 fast ansat ved Enghavevejs Skole. Lærer ved Blaagaards Sem. i Gymnastik fra 1918—20.

Frederiksen, Niels Frits f. 13. April 1873. Sanglærer. Uddannelse i Sang og Musik. Udnævnt som Gymnasielærer 1916 med Anciennitet fra 1906. Kgl. Udnævnelse som Sanglærer ved Østre Borgerdydskole 1919, samt Ordrup Gymnasium; senere Metropolitanskolen og Sct. Annæ Vestre Skole. Har siden 1905 været Lærer i Sang og Musik ved Blaagaards Sem.

Gautesen, Fritz Wilhelm f. 1826 død 26. Dec. 1899. Kaptajn. Assistent i Krigsministeriet. Lærer ved Blaagaards Sem. i Skrivning og Tegning fra 1882 til 1892.

Gerdes, Frithiof Vilhelm f. 12. Maj 1900. Kommunalærer. Lærereksamen fra Blaagaard 1925. Exam. mag. (Gymnastik). Lærer ved Blaagaards Sem. i Regning og Gymnastik 1926—27.

Gjerløff, Laurits Trap f. 17. August 1824 død 15. Jan. 1878. Sognepræst. Student 1842, cand. theol. 1850. Virkede som Manuduktør og Lærer. Blev 1863 Sognepræst for Ulvborg-Randlev. Lærer ved Blaagaards Sem. fra dets Stiftelse i 1859 og til 1863. I alt Fald var han Lærer dør 1860, da Forstander J. T. A.

Tang nævner ham som en af de „8 duelige Lærere“, som besøger Undervisningen.

Glørbo, Christian Erik Nielsen f. 23. Feb. 1875 død 1. August 1920. Professor. Student 1893, cand. theol. 1898. Universitetets Guldmedallie 1900. Den teologiske Doktorgrad 1905: „Den kristelige Erkendelse“. Docent i nytestamentlig Eksegese 1910. Professor i systematisk Teologi 1916. Har skrevet en Række religionsfilosofiske Arbejder. Udgav 1906: Ledetraad i Romerbrevet til Brug ved Seminarieundervisningen. Var Lærer i Religion paa Blaagaards Sem. fra 1899 til 1916.

Glaeser, Joseph August Edward Friederich f. 25. Nov. 1835 død 29. Nov. 1891. Komponist. Organist. Student 1854, skulde studere Jura, men hans Tilbøjelighed drev ham til Musikken. Levede nogle Aar som Musiklærer i København, men flyttede 1866 til Hillerød, hvor han 1874 blev Organist ved Frederiksborg Slotskirke. Har bl. a. skrevet Melodien til: „Droslen slog i Skov sin klare Trille“ og største Delen af Musikken til Bournonvilles Ballet „Fjærnt fra Danmark“ opført 1860. Var Lærer ved Blaagaards Sem. i Sang og Musik fra 1860 og til Midten af Tredserne.

Hansen, Emil Christian f. 8. Maj 1842 død 27. August 1909. Dr. phil. Gæringsfysiolog. Blev 18 Aar gl. Malersvend. Kom 1861 til København. Tog 1864 Lærereksamen. Gennemgik det Monradske Kursus for Seminarister fra 1867—69. Student 1871. Ernærede sig i disse Aar ved Undervisning i Tegning. Blev Privatsekretær hos Japetus Steenstrup og kom ind paa Svampestudier. Vandt 1876 Universitetets Guldmedallie og blev 1877 knyttet til Carlsbergbryggerierne. 1879 Forstander for Carlsberglaboratoriets fysiologiske Afdeling. 1879 Dr. phil. om „Organismer i Øl og Ølurt“. Hans vigtigste Afhandlinger er samlede under Titlen: „Undersøgelser over Alkoholgærsvampenes Fysiologi og Morfologi“. Maaske den danske Videnskabsmand, der har faaet størst Betydning for dansk Industri. Var Lærer paa Blaagaards Sem. i Zoologi 1879—80.

Harder, Holger f. 26. April 1878. Kommunelærer. Lærereksamen 1902 fra Jonstrup. 1. April 1905 ansat ved Solbjergvejens Skole. Aarskursus i Gymnastik. Lærer i Gymnastik ved Blaagaards Sem. fra 1907 til 1918.

Hassing, Peter f. 28. Juni 1854 død 16. Febr. 1918. Arkitekt. Blev Murersvend 1872. Gennemgik Kunstakademiets Skoler for Arkitekter 1872—76. Blev 1883 ansat som Tegnælærer ved Københavns Skolevæsen. Lærer ved det tekniske Selskabs Skole 1889—1913. Tegnælærer paa Thorthsens og Rothes Kursus for Sø-Officerer 1884—1898. Var Tegnælærer paa Blaagaards Sem. fra 1892 til 1917.

Heiberg, Knud f. 4. April 1873. Missionær. cand. theol. 1897. Blev 1905 præsteviet Missionær i Indien. Var Lærer i Religion ved Blaagaards Sem. 1901—04.

Helsted, Frederik Ferdinand f. 18. April 1809 død 10. Dec. 1875. Professor,

Maler og Tegnelærer. Skulde have været Musiker, men var for svag til at blive Spillemand ved Hæren. Kom saa i Malerlære og senere paa Kunstakademiet. Her vandt han begge Sølvmedallier og en Pengepræmie for Modelfigurer 1834—37. Foretog derefter en Rejse til Udlandet og oprettede efter sin Hjemkomst paa Eckersbergs Raad 1845 en Tegneskole, som han ledede til et Par Aar før sin Død. Den blev den betydeligste Tegneskole i den Tid i København, og ikke faa Kunstnere har modtaget deres første kunstneriske Forberedelser der. Udstillede fra 1833—49 Portrætter og Genrebilleder. Var Lærer ved Blaagaards Sem. fra 1863 og til ind i Halvfjerdserne.

Høffding, Hans Julius f. 30. Dec. 1876. Lektor. Student 1894. Magister i Historie. Var Lærer ved det danske Selskabs (Starckes) Skole. 1. August 1920 Lektor ved Svanholm Gymnasium. Lærer i Historie ved Blaagaards Sem. 1916—1917.

Ifversen, Julius f. 2. Feb. 1863 død 3. Dec. 1928. Præst. Student 1882, cand. theol. 1888. Præst ved Helligkors Kirke 1890. Sognepræst til Breininge-Bjergsted 1907. Medstifter af „Vigilia“ 1898. Blev 1903 af Højesteret frifundet for Nægtelse af en fraskilt Persons Vielse, en Sag, der dengang vakte megen Opsigt. Lærer i Religion ved Blaagaards Sem. fra 1892 til 1894.

Iversen, Michael Lausen f. 2. Juli 1864 død 21. April 1926. Skolebestyrer. Student 1881. Skoleembedseksamen med Historie som Hovedfag 1888. Fra 1883 Lærer ved Hauchs Skole, fra 1884 ved Lyceum. Senere Bestyrer af Nørrebro Latin- og Realskole, og da denne ophævedes knyttedes han til Frederiksberg Realskole. Ledede Uddannelsen af Eleverne paa Blaagaards Sem. i praktisk Skolegerning fra 1904—1910.

Jacobsen, Lars f. 14. Maj 1851 død 13. Marts 1927. Forstander. Tog Lærereksamen fra Lyngby Statsseminarium 1870. Derefter Privatlærer; fra 1878—82 Lærer i Buddinge. Flyttede 1882 til København. Blev 1884 Student, 1885 cand. phil. Aabnede samme Aar paa Nørrebro en Realskole, som han drev til 1903. 1901 valgtes han til Leder af Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, og da han 1903 havde afstaaet sin egen Skole, overgik han helt til Købmandsskolen og overtog 1908 Ledelsen af Niels Brocks Handelskole. Han interesserede sig meget for Haandgerning, Sløjd, Gymnastik og Idræt og arbejdede for Indretningen af Skolekøkkener efter engelsk Mønster. 1. August 1921 fratraadte han sine Stillinger. Ledede Uddannelsen af Eleverne paa Blaagaards Sem. i praktisk Skolegerning fra 1895 til 1904.

Jensen, Ferdinand f. 16. Nov. 1845 død 12. Maj 1925. Sognepræst. Student 1864, cand. theol. 1870. Kateket ved Johanneskirken 1873. Kapellan ved Trinitatis Kirke 1878. Sognepræst sst. 1895 til 1901. Fra 1901—22 Sognepræst til Søllerød-Vedbæk. Lærer i Religion ved Blaagaards Sem. 1885—1893.

Jensen, Hans Christian f. 6. Juni 1869. Kommunelærer. Kalligraf. Lærereksamen fra Blaagaard Sem. 1897. Lærer ved Emdrupborg Højskole 1897—1901. Kommunelærer i Kbhn. fra 1902. Lærer i Skrivning ved Blaagaards Sem. fra 1898—1913.

Jessen, Carl Arnold Edwin f. 1. Jan. 1833 død 14. Maj 1921. Dr. phil. Student 1849. Magister i nordiske Sprog og Tysk 1857. Dr. phil. 1862: „Undersøgelser til nordisk Oldtidshistorie“. Udgav 1891 den vidtløftige „Dansk Grammatik“ og 1893 „Dansk etymologisk Ordbog“ 1904: „Religiøse Illusioner“. Han var en stor Tvivler overfor det anerkendte, hans spidse Pen var stedse rede til at pirre ved Autoriteterne. Havde aldrig noget Embede, men levede som Privatlærer, tit i trange Kaar, altid rede til hellere at lide Nød end gaa mod sin Overbevisning. Henrik Cavling skriver i „Efter Redaktionens Slutning“ bl. a.: „Ingen af Seminariets Lærere var dog elsket og beundret som Dr. E. Jessen, den bekendte Sprogforsker, der underviste i Dansk og Litteratur. — Naar han kom ind i Klassen og strøg det lange, hvide Haar tilbage over den kloge Pande, befandt Eleverne sig øjeblikkelig under hans Herredømme. Han talte, som han skrev, i korte, let henkastede Sætninger, hvori der idelig glimtede et Guldkorn. Han var i sin Lærergerning klar, stejl og bydende og af en Respektløshed, der ramte noget beslægtet i de Unges Sind“. — Var Lærer i Dansk Sprog og Litteratur ved Blaagaards Sem. fra dets Stiftelse 1859 til 1882.

Juul Petersen, Victor f. 22. Juli 1890. Sognepræst. Student 1909. cand. theol. 1916. 1918 res. Kapellan i Gedved. 1921 Kaldskapellan i Birkerød. 1929 Sognepræst i Usserød. 1924 Lærer i Psykologi ved N. Zahles Sem. Samme Aar Lærer ved Birkerød Kostskole. Lærer ved Blaagaards Sem. i Pædagogik fra 1930.

Jungersen, Hector Frederik Estrup f. 13. Jan. 1854 død 6. Marts 1917. Professor. Student 1871. Magister i Zoologi 1877. Dr. phil. 1889 Adjunkt ved Metropolitanskolen 1879—99. Professor i Zoologi 1899. I Somrene 1895—96 deltog han som zoologisk Leder i den danske „Ingolf-Ekspedition“ til det nordlige Atlanterhav. Har skrevet en lang Række zoologiske Afhandlinger, hvoraf den lille velskrevne Bog om Danmarks Krybdyr og Padder har Betydning for en større Læsekreds. Var Lærer i Naturhistorie ved Blaagaards Sem. fra 1876—79.

Jørgensen, Christian f. 21. Maj 1876. Organist og Kantor. Uddannet paa kgl. dansk Musikkonservatorium. Organist og Kantor ved Fredens Kirke. Lærer ved Blaagaards Sem. i Orgelspil siden 1906.

Jørgensen, Jørgen Peter f. 12. Nov. 1863. Kommunalærer. Lærereksamen fra Blaagaard 1883. Lærer ved Frederiksberg Realskole 1885. Ansat ved Københavns Skolevæsen 1. Oktober 1888 og har i ca. 45 Aar virket ved Nansensgades Skole. Tog sin Afsked 1. August 1933. Var fra 1883—85 „fast“ boende Lærer ved Blaagaards Sem. Lagde Begyndelsesgrundene i de forskellige Fag. Virkede som Seminariets Bibliotekar. Jeppe Aakjær skriver i sine Erindringer om ham: „J. P. Jørgensen var paa Litteraturens Omraade, alt andet end reaktionær, men viste stor Sympati for Realismens Digtning. — Han sørgede for gennem sine Indkøb, at de bedste og mest omstridte Værker inden for Samtidens Litteratur, blev indlemmet i Seminariets Bogsamling“.

Jørgensen, Rasmus Harald Johannes Emil f. 2. Feb. 1894. Kommune­ lærer. Lærereksamen fra Blaagaard Sem. 1917. Aarskursus i Matematik og Kemi. 1917 Timelærer ved Kjær og Lyngbyes Skole. 1920 fast ansat ved Sko­ len i Ravnsborggade (nu Sct. Annæ Vester Skole). Medhjælper ved Prøveud­ valget for Optagelsesprøven til 1. Mellemskoleklasse fra 1919. Lærer i Fysik ved Blaagaards Sem. 1926—30.

Jørgensen, Johanne. Lærerinde. Tog Lærereksamen fra Neksø Sem. 1911. Lærerinde i Tørring ved Valby Realskole og Fredericia Realskole. Lærer ved Blaagaards Sem. i Dansk Sprog og Engelsk siden 1931. Gift med Seminarie­ forstander Valdemar Jørgensen.

Kaalund-Jørgensen, Aage f. 12. Juni 1894. Lærereksamen 1915 fra Jelling Sem. Aarskursus i Naturhistorie, Fysik og Geografi. Løjtnant. 1918 Timelærer ved Københavns Skolevæsen. Fast ansat 1919. Medudgiver af Regnebog for Folkeskolen. Udgiver af: Skrivebog for Mellem- og Ungdomsskolen. Lærer ved Blaagaards Sem. siden 1932 i Skrivning.

Kemp, Gerhard Peter Brammer f. 13. Nov. 1852 død 31. Maj 1928. Præst. Student 1870, cand. theol. 1877. Præst i Taarbæk 1880. Var en ivrig Kæmper for Fredssagen. Medlem af Hovedbestyrelsen for Dansk Fredsforening 1899— 1917. Virkede ivrigt for Bevarelsen af Dyrehavens Idyl mod militære og forst­ lige Overgreb og Forsømmelser. Lærer i Religion ved Blaagaards Sem. 1876—1881.

Kemp, Henrik Nicolaj f. 29. Maj 1851 død 24. Dec. 1904. Præst. Student 1870, cand. theol. 1877. Præst i Vester Brønderslev og Serredslev. Lærer i Re­ ligion ved Blaagaards Sem. i de sidste Aar i Halvfjerdserne.

Kofod, Lucianus Hansen f. 27. Maj 1829 død 1. Nov. 1904. Højskolefor­ stander. Politiker. Deltog som frivillig i Krigen 1848—50. Tog 1853 Lærerek­ sameren fra Jelling Sem. 1854—56 Forstander for Gedved Højskole. Deltog som Løjtnant i Krigen 64 med Hæder, men blev 1865 slettet af Hæren, fordi han havde angrebet dens Ledelse. Folketingsmand for Rønnekredsen 1858—64 og fra 1866 til 1881. I de første Aar stod han udenfor Partierne, men stemte dog som udpræget Demokrat som oftest sammen med Bondevennerne. Sluttede sig dog senere til det nationale Venstre, men gik senere af Uvilje mod det forenede Venstres Færd mere og mere over til Højre. Var et lyst Hoved, en slagfærdig Agitator, impulsiv og voldsom. En af hans Hovedinteresser var Rensning af det danske Sprog, kæmpede „mod Modersmaalets Radbrækning paa den latinske Grammatiks Pinebænk“. Udgav en Sproglære og en Retskrivningsordbog. Var indtil Krigens Udbrud 64 Lærer i Dansk ved Blaagaards Sem.

Krabbe, Harald f. 13. Marts 1831 død 25. April 1917. Professor. Student 1848, cand. med. 1855. Dr. med. 1857 ved en Afhandling om Urinens Fosfor­ syreindhold. 1880 Professor ved Landbohøjskolen. Udgav et Par Lærebøger om Hestens og Huspattedyrenes Anatomi. Vandt sig et Navn som Parasitforsker. 1862 kom hans første Arbejde over Hundens og Kattens Tarmsnyltere. Udgav

en Række Undersøgelser over parasitiske Orme, navnlig Bændelorme og Trikiner hos Dyr og Mennesker. Han nød som Forsker stor Anseelse og var vor eneste hjemlige Autoritet paa dette Omraade. Var Lærer ved Blaagaards Sem. i Naturhistorie fra Midten af Tredserne og et Stykke ind i Halvfjerdserne.

Krurup, Frederik Christian f. 21. Marts 1852 død 27. Dec. 1931. Sognepræst. Dr. theol. Student 1870, cand. theol. 1878. Lic. (Dr.) theol. 1885: „Om Forholdet mellem det guddommelige og det menneskelige i Kristi Person“. 1881—83 paa Studierejse i Udlandet. 1884 Sognepræst i Mariager, 1893—1922 Sognepræst i Sorø. 1902—28 Censor ved theologisk Embedseksamen. Har udgivet en lang Række religionsfilosofiske Værker. Var Lærer i Religion ved Blaagaards Sem. fra 1878 til 1884. Holdt i de følgende Aar nogle religiøse Foredrag paa Seminariet. Under hans Studierejse i Udlandet 1881—83 underviste den senere Biskop Wegener i Faget.

Kristiansson, Kaj Martin Eugen f. 6. August 1899. cand. mag. Tog Lærereksamen 1920 fra Blaagaards Sem. 1924 ansat ved De forende Skoler. Fra 1932 fast ansat ved Tjørnegaardsskolen i Gentofte. Var i Aaret 1920 Lærer ved Blaagaards Sem.

Larsen, Stig Eduard f. 2. Sept. 1860. Dr. phil. Seminarieforstander. Student 1878, cand. theol. 1884. Dr. phil. 1891: „Hobbes, Analyse og Karakteristik“. Lærer ved Vesterbros Sem. 1891—1902, ved Blaagaard 1902—15, Seminarieforstander for Skaarup 1915—29. Var oprindelig Venstremænd, men gled mere og mere i radikal Retning og var med til det radikale Partis Stiftelse i Odense 1905. Folketingsmand for Kjertemindes Kredsen 1910—18. Lærer i Historie ved Blaagaards Sem. 1902—1915.

Larsen, Niels Harald Emil f. 13. Marts 1838 død 21. Juli 1914. Viceinspektør. Student 1857, cand. theol. 1863. Havde en Tid en Privatskole i Nykøbing paa Mors. Blev 1871 Lærer ved det kgl. Vajsenhus i København, hvor han senere blev Viceinspektør. Lærer i Dansk ved Blaagaards Sem. fra 1882, da han afløste Dr. E. Jensen, til ind i Halvfemserne.

Larsen, Niels Jacob f. 24. Nov. 1845 død 15. Dec. 1928. Politiker. Født i trange Kaar, Vogterdreng, derefter i Malerlære, men blev hjulpet til Bogen, kom paa Blaagaards Sem., hvorfra han tog Lærereksamen 1863. Student 1865. cand. jur. 1870. Blev Journalist, var med til Stiftelsen af „Morgenbladet“ og var dets Redaktør 1873—81. 1881—1903 Folketingsmand for Stubbekøbing. 1892—95 Formand for Finansudvalget. 1891—1918 Direktør for Østifternes Brandforsikring for Landboere. 1904—13 Censor ved juridisk Embedseksamen. Var i dansk Venstrepolitik den juridisk skolede Bondepolitiker, havde en skarp, knastør Tanke, en sejt og onskabsfuld Dialektik, en for al Patos blottet Realisme. Var fra Begyndelsen af Firserne Lærer i Historie ved Blaagaards Sem., hvor han i en Aarrække holdt verdenshistoriske Foredrag.

Larsen, Oluf f. 22. Sept. 1877. Kommunalærer. Lærereksamen fra Jonstrup Sem. 1899. Aarskursus i Gymnastik og Naturhistorie. 1900 Timelærer ved Fre-

deriksberg Skolevæsen; fast ansat 1903. Inspektør ved Høve Sanatorium 1918. Formand for Gymnastisk Selskabs Københavns Afdeling 1916—20. Var i Aarene 1901—1919 Lærer i Gymnastik ved Vesterbros Sem., Blaagaards Sem. og den danske Realskoles Sem. Ved Blaagaard fra 1904—09.

Larsen, Vilhelm Chr. Nikolaj f. 17. August 1865 død 2. Dec. 1931. Kommunelærer. Lærereksamen fra Blaagaard 1883. cand. phil. 1885. Timelærer ved L. Jacobsens Realskole 1890—1903. Har skrevet Samfundslære 1907, Fædrelandshistorie for Folkeskolen 1909. Var Lærer i Historie ved Blaagaards Seminarium 1921—1930.

Lassen, Niels Alexander f. 6. Marts 1871. Kaptajn. Premierløjtnant 1895. Kaptajn 1910. Chef for Søfortet „Prøvesten“ 1903—08. Chef for Søfortet „Trekrøner“, samt for Kystartilleriregimentets Kornet-Korporal og Underofficersskoler 1918—1923. Lærer i Matematik ved Teknisk Skole. Lærer i Matematik ved Blaagaards Sem. 1913—33.

Lembek, Christian Alfred Carl, f. 16. Juli 1890. Kommunelærer. Inspektør. Lærereksamen fra: Den danske Realskoles Sem. 1912. Afgang fra Statens Tegnelærerkursus. Løjtnant. 1917 Lærer ved Sct. Hansgades Skole. Inspektør og Lærer ved „Fagskolen for Boghaandværk i København“ fra 1919. Lærer i Tegning ved Blaagaards Sem. 1917—1931.

Levinsen, Georg Marius Reinald f. 23. Jan. 1850 død 9. August 1914. Zoolog. Student 1869. Magister i Zoologi 1874. 1875—77 beskæftiget med zoologiske Studier i Grønland. 1885 Inspektør ved Zoologisk Museum. Har udgivet et betydeligt Antal Arbejder. Hans Speciale var Ledorme og Mosdyr. Lærer i Naturhistorie ved Blaagaards Sem. 1880—1906.

Lindberg, Niels f. 15. Feb. 1829 død 24. Jan. 1886. Præst. Student 1849. Studerede først Matematik og østerlandske Sprog. Cand. theol. 1858. Var i en Række Aar Lærer dels paa Tangs Seminarium og dels i Grundtvigs Hjem. Udgav 1860—72: „Dansk Kirketidende“, hvori han værgede den grundtvigske Kristendomsopfattelse med en skarp Pen. Blev 1872 Kapellan i Kattrup-Ørredsløv. 1876 Valgmenighedspræst i Kerteminde. Var i mange Aar fast Medarbejder ved „Morgenbladet“. Var en ihærdig Forkæmper for Grundtvigs Frihedstanker. Lærer ved Blaagaards Seminarium i Dansk og Historie 1861—1872.

Lorenz, Ludvig Valentin f. 18. Jan. 1829 død 9. Juni 1891. Fysiker. Student 1846, cand. polyt. 1852. Fik Universitetets Guldmedallie 1854. Studerede 1858—59 Matematik og Fysik i Paris. Han beskæftigede sig særlig med fundamentale Spørgsmaal vedrørende Lys, Varme og Elektricitet. Udarbejdede uafhængig af Maxwell en elektromagnetisk Lysteori, og han søgte at definere en Varmegrad i absolut Maal. Han udtænkte en helt ny Metode til Bestemmelse af elektrisk Modstand i absolut Maal. Paa den internationale elektriske Udstilling i Paris vandt hans simple og fundamentale Metode den allerstørste Anerkendelse. Han talte meget lidt med Eleverne og altid kun om Fysik. Naar han kom til en Time, mødte han præcist, bukkede let, gik op paa Katederet og be-

gyndte sin Gennemgang eller Eksamination, høfligt, koncist, elskværdigt, men ingen maatte møde uforberedt. Naar Timen var forbi, bukkede han paany let. Den sidste Time før Demissionen, naar han forlod Lokalet, var Bukket dybere end til daglig. Han var en umaadelig dygtig Lærer og meget afholdt. Om hans Person stod altid en Nimbus af Værdighed og Elegance, der gav hele Undervisningen dens Præg. Lærer i Fysik ved Blaagaards Sem. fra Begyndelsen af Tredserne til 1882.

Ludwigs, Christian f. 11. Nov. 1877 død 19. August 1930. Biskop. Student 1896. cand. theol. 1902. 1905 Kapellan ved Blaagaards Kirken, 1911 ved Vor Frelsers Kirke. 1915 Biskop i Aalborg. Var 1909 i Grønland for at studere Kirke- og Skoleforhold. Beskæftigede sig med Studiet af vor Salmelitteratur. Ved Jubilæet for Hans Egedes Mission 1921 redigerede han det til Anledningen udgivne Festskrift. Lærer i Religion ved Blaagaards Sem. 1912—1915.

Lyngbye, Carl August f. 7. Jan. 1850 død 12. Nov. 1913. Skolebestyrer. Student 1868. cand. philol. 1875. Lærer ved Fengers Realskole i Aarhus 1875—78. Lærer ved københavnske Latinskoler 1878—82. Skolebestyrer i København fra 1882. Ledede Undervisningen i Prædisk Skolegerning ved Blaagaards Sem. 1910—13.

Madsen, Jens Kristian f. 22. Okt. 1839 død 29. Nov. 1883. Præst og Seminarieforstander. Lærereksamen fra Jelling Sem. 1861. Student 1864. cand. theol. 1868. Kateket ved vor Frelsers Kirke 1869. Seminarieforstander i Jelling og tillige Sognepræst dør 1873. Deltog i Bearbejdelsen af den nye Udgave af Grundtvigs „Sangværk“, 3.—5. Del med Bidragene til Grundtvigs Salmedigtningens Historie skyldes ham. Lærer i Religion ved Blaagaards Sem. 1869—73.

Matthison-Hansen, Johan Gottfred f. 1. Nov. 1832 død 14. Okt. 1909. Komponist, Orgelvirtuos. Student 1850, studerede Jura, men opgav det 1855 for helt at hellige sig Musikgerningen. 1859 Organist ved Frederiks tyske Kirke, 1871 ved Johannes Kirken og 1881 ved Trinitatis Kirke, hans Orgelforedrag blev berømte og dannede efterhaanden en fast Institution i Byen. Lærer ved Konservatoriet i Orgel 1868, i Klaver 1884 og var fra 1900 Medlem af Direktionen. Har udøvet en omfattende Musikproduktion, Klaverkompositioner og Kammermusik. Lærer i Sang og Musik ved Blaagaards Sem. fra 1864 og til Slutningen af Halvfjerdserne.

Matthison-Hansen, Viggo Stenersen f. 24. Okt. 1834 død 20. Jan. 1922. Kantor. Lærer i Sang ved Søværnets Elevskole og ved Hærens Elevskole. Kantor ved Petri Kirke. Lærer i Sang og Musik ved Blaagaards Sem. i Slutningen af Halvfjerdserne og i Firserne. Var Broder til ovenstaaende. Blev hans Efterfølger paa Seminariet.

Mosbech, Holger f. 18. Marts 1886. Dr. theol. Docent. Student 1904. cand. theol. 1910. Universitetets Guldmedallie 1911. Studierejse i Udlandet 1912—16. Dr. theol. 1916: Essæismen. Docent i nytestamentlig Eksegese 1916. Medlem af Konsistorium fra 1926. Har udgivet Apostlenes Gerninger 1929. Første Ko-

rinterbrev 1931. Har skrevet Afhandlinger og Artikler i Teologisk Tidsskrift, Salmonsens Konversationsleksikon og i Kirkeleksikon for Norden. Lærer i Religion ved Blaagaards Sem. siden 1916.

Müller, Sigurd Hjorth f. 21. Dec. 1844 død 2. Dec. 1918. Litteraturhistoriker. Rektor. Søn af Seminarieforstander Ludvig Chr. Müller. Student 1863. Studerede først Medicin, men efter en Rejse til Italien 1867, kastede han sig over Æstetikken og tog Magisterkonferens 1872. Var derefter Lærer ved københavnske Skoler og fra 1886 til 1901 Rektor ved Kolding Latin- og Realskole. Var en flittig, populær Skribent, udgav en lang Række Skolebøger bl. a.: „Haandbog i den danske Litteratur“ 1880, „Kortfattet dansk Litteraturhistorie“ 1881, og „Grundtræk af den nordiske Mytologi“. I den senere Del af hans Liv lagde hans kunsthistoriske Interesser mere og mere Beslag paa hans Virke. Udgav 1893 „Thorvaldsen“, og 1905 den meget udbredte „Nordens Billedkunst“, Var Lærer ved Blaagaards Sem. i Dansk Litteratur, Stil og Pædagogik fra Slutningen af Halvfjerdserne og til 1886.

Møller, Søren Georg, f. 14. Jan. 1834, død 24. Dec. 1890. Cand. polyt. Professor. Var først Bager, men Interessen for Naturfagene og Lyst til Lærergerning fik ham til at skifte Livsstilling. Blev 1858 cand. polyt. 1866—75 Lærer ved Opfostringshuset og ved den københavnske Borgerdydskole. 1875 overtog han sammen med Professor Pio Ledelsen af Borgerdydskolen. Efter Pios Død fortsatte han denne Virksomhed i Forening med Dr. phil. J. L. Heiberg. 1877 fik Møller Professortitlen. Var i flere Aar Formand for pædagogisk Selskab og i Aarene 1870—90 en virksom Deltager i Ledelsen af alle nordiske Skolemøder. Var i Tredserne Lærer ved Blaagaards Sem. i Regning og Matematik.

Nielsen, Niels Peter Christian f. 3. Nov. 1891. Lektor. Student 1910. Cand. theol. 1916. Cand. mag. (Fransk) 1924. Fra 1. Sept. 1918 Lærer ved Haslev Gymnasium. 1929 Lektor. Lærer i Historie ved Blaagaards Sem. 1917—18.

Nielsen, Frederik Kristian f. 30. Okt. 1846, død 24. Marts 1907. Professor, Biskop. Student 1863. Cand. theol. 1870. 1873 Kateket ved Frelserens Kirke. 1877 Professor i Teologi med Kirkehistorie som Hovedfag. 1900 Biskop i Aalborg og forflyttedes 1905 til Aarhus. 1879 Dr. theol. Har udgivet en lang Række kirkehistoriske og religiøse Værker bl. a. „Haandbog i Kirkens Historie“. Var i Halvfjerdserne i nogle Aar Lærer i Religion ved Blaagaards Sem.

Nielsen, Holger Marius f. 5. Sept. 1905. Cand. mag. Ordbogsredaktør. Skoleembedseksamen (Dansk og Tysk) 1929. Redaktør ved Ordbog over det danske Sprog fra 1931, Udgiver: „Kvindens Rosengaard“ (gl. dansk Lægebog). Siden 1930 Lærer ved Blaagaards Sem. i Dansk Sprog og Tysk.

Nielsen, Kaj Marius f. 10. Sept. 1890. Skoleinspektør. Tog Lærereksamen 1911 fra Den danske Realskoles Sem. Ansat ved Københavns Skolevæsen 1912. Undervisningsassistent 1920. Inspektør 1933 ved Kapelvejens Skole og leder fra den Tid Praktikundervisningen ved Blaagaards Sem.

Nørregaard, Jens f. 13. Nov. 1838, død 8. April 1913. Højskoleforstander,

Dr. phil. Student 1856. Cand. theol. 1861. Deltog som frivillig i Krigen 64 og blev Løjtnant. Oprettede 1866 sammen med sin gode Ven Båge Testrup Højskole, hvor han virkede til 1908 og udøvede stor Indflydelse og Paavirkning af Ungdommen. Blev 1886 Dr. phil. med en Afhandling om Ingemanns Digterstilling og Digterværk. Han var en ivrig Stridsmand for de grundtvigske Skoletanker.

Olesen, Arne Lundmann f. 11. Febr. 1904. Cand. mag. Student 1922. Skoleembedseksamen (Dansk og Latin) 1928. Lærer ved Holte Gymnasium. Fra 1932 Lærer i Dansk Litteratur ved Blaagaards Sem.

Olsen, Frederik Christjan Ditlev f. 6. Febr. 1824, død 7. Maj 1888. Præst. Student 1843, cand. theol. 1849. Samme Aar Lærer ved Opfostringshuset. Kateket ved Holmens Kirke 1854. Sognepræst for Farstrup 1863, for Føns-Ørslev 1875 og senere Vesterborg-Birket. Har udg. „Danske Stile. Et Hjælpemiddel til at udarbejde saadanne“. Lærer ved Blaagaards Sem. fra dets Start. Nævnes 1860 af J. T. A. Tang som en af Seminariets „8 duelige Lærere“. Var Lærer ved Seminariet til 1863.

Pedersen, Hans Ejler f. 18. Okt. 1890. Skoleinspektør. Lærereksamen fra Skaarup Sem. 1911. Gymnastiklærereksamen fra Statens Gymnastikinstitut 1912. Aarskursus i Dansk, Svensk og Engelsk. Studieophold i England 1912—13. Ansat ved Københavns Skolevæsen 1916. Inspektør 1933. 1924 Formand for Gymnastisk Selskab. Medlem af Repræsentantskabet for Pædagogisk Selskab. Har udg. „24 Dagsøvelser til Brug ved Gymnastikundervisningen“ 1924. Medarbejder ved „Dagsøvelser til Brug ved Undervisningen i Gymnastik“ 1932. Siden 1927 Lærer i Gymnastik ved Blaagaards Sem. Opgav 1933 Undervisningen i den praktiske Gymnastik, men fortsatte med Teorien.

Petersen, Peter f. 24. Juli 1858. Overlærer. Lærereksamen fra Blaagaard Sem. 1877. Ansat ved Frederiksberg Skolevæsen 1881. Overlærer paa Duevejens Skole 1906. Afsked 1928. Stiftede „Carl og P. Petersens Præliminærkursus“ 1887. Bestyrer og Lærer der i 21 Aar. Formand for Frederiksbergkredsen af Danmarks Lærerforening 1901—05. Medlem af Hovedbestyrelsen for Kbhvns rad. Venstreforening. Lærer i Regning ved Blaagaards Sem. fra 1909—1918.

Petersen, Peter Nielsen f. 11. Okt. 1846, død 19. Aug. 1916. Præst. Student 1866. Cand. theol. 1872. Sognepræst i Alslev 1877, i Aagerup 1886, ved Trinitatis Kirke 1901. Underviste omkring Midten af Halvfjerdserne i Religion (Bibelforklaring) paa Blaagaards Sem.

Petersen, Vilhelm f. 21. April 1862 død 24. Juli 1923. Overlærer. Lærereksamen fra Jelling Sem. 1883. Ansat ved Frederiksberg Skolevæsen 1884. Udnævnt til Overlærer 1911. Regnelærer ved Vesterbros og Femmers Sem. Udgav sammen med Skoleinspektør Vogel Jørgensen flere Regnebøger. 1909 Censor ved Lærereksamen i Regning. Var Lærer ved Blaagaards Sem. i Regning 1904—1909.

Prytz, Peter Kristian f. 26. Februar 1851 død 4. Marts 1929. Professor. Student 1869. Mag. scient i Fysik 1875. Docent ved Polyteknisk Lærestalt 1886,

Professor 1894—1921. Har bl. a. udgivet En populær Fremstilling af Elektriciteten 1884, en meget anvendt Lærebog i Naturlære 1885. Medudgiver af „Hverdagsfysik“ 1898 og „Læren om faste Legemers Bevægelse“ 1918—20. Var Lærer i Fysik ved Blaagaards Sem. fra 1882—89.

Raaschou, Carl f. 30. Sept. 1844 død 26. Nov. 1879. Præst. Student 1863. cand. theol. 1870. Kateket ved Stefanskirken. Foretog af Helbredshensyn en Rejse til Udlandet, døde paa Korsika 26. Nov. 1879. Var i Halvfjerdserne Lærer i Religion ved Blaagaards Sem.

Rasmussen, Henrik Vissing f. 30. Juli 1852 død 8. Marts 1931. Redaktør. Lærereksamen fra Blaagaards Sem. 1871. Redaktør af Frederiksborg Amtsavis 1874—95, af Aarhus Amts Folkeblad fra 1895 og af „Danmarks kommunale Efterretninger“. Formand for historisk Samfund for Aarhus Stift 1907—16. Var i Halvfjerdserne Lærer ved Blaagaards Sem.

Rasmussen, Rasmus Poul Chr. f. 1. Maj 1878. Kommunelærer. Kalligraf. Lærereksamen fra Blaagaards Sem. 1912. Ansat ved Københavns Skolevæsen 1913. Lærer i Skrivning ved Blaagaards Sem. fra 1913 til 1933.

Rørdam, Thomas Skat f. 11. Feb. 1832 død 25. Sep. 1909. Biskop. Student 1848. cand. theol. 1855. Studerede 1857—58 syriske Haandskrifter i Udlandet. Dr. phil. 1859. Præst i Sønderup-Nordrup 1869, ved Helligaandskirken i Kbhvn. 1880. Provst ved Holmens Kirke 1886. Sjællands Biskop 1895. Har bl. a. udgivet en ny Oversættelse af det nye Testamente 1887—92. Det teologiske Fakultet udnævnte ham 1894 til Dr. theol. h. c. Virkede som Lærer i Religion ved Blaagaards Sem. fra Begyndelsen af Tredserne til 1869. En af hans Elever fra Blaagaard skriver om ham: „Mellem de Lærere, der i min Tid (1863—66) var knyttet til Seminariet, maa jeg først af alle nævne den senere Biskop Dr. Skat Rørdam, jeg antager, mange har som jeg følt hans Paavirkning under hele deres Livsgerning. Hans Foredrag over Troslære, Bibelkundskab og Sjællære var af indtrængende Virkning“.

Schepeleern, Vilhelm Ernst f. 9. Nov. 1880. Skoleinspektør. Dr. phil., cand. theol. 1906. 1908 ansat ved Københavns Skolevæsen. 1920 Inspektør ved Prinsessegades Skole, fra 1922 ved Drengeskolen i Ravnsborggade (nu Sct. Annæ Vester Skole). Dr. phil. paa Afhandlingen: Montaniterne; har desuden udg. „Daab og Dæmon“, „Geografiundervisning“ og et Værk om Rousseau. Ledede fra 1913—23 Praktikundervisningen paa Blaagaards Sem.

Schibsbjæ, Knud f. 29. Nov. 1904. cand. mag. Tog 1927 Skoleembedseksamen med Engelsk som Hovedfag og Gymnastik som Bifag. Lærer ved „Kursus til Studentereksamen“ Skindergade 1927—33. Undervisningsassistent ved Universitetet fra 1932. Lærer ved Blaagaards Sem. i Engelsk fra 1933.

Schiørring, Christen Christian Frederik f. 10. Feb. 1837 død 20. Dec. 1893. Kgl. Kapelmusikus. Født i Aarhus, kom som 14-aarig til Kbhvn. for at uddannes i Musik og fik allerede 1858 Ansættelse i det kgl. Kapel som Violinist. Udnævntes 1869 til kgl. Kammermusikus. 1884 Violinlærer ved Blindeinstituttet.

Rejste 1889 og 91 i Udlandet med offentlig Understøttelse for at studere Forholdene paa fremmede Blindeinstitutter. Lærer i Musik ved Blaagaards Sem. fra 1864 og nogle Aar fremefter.

Schliüntz, August Vilhelm f. 27. Marts 1865. Kommunelærer. Musiker. Uddannet i Sang og Musik. 1894 Vikar ved Københavns Skolevæsen. 1908 Time-lærer og 1911 fast ansat ved Ryesgades Skole. Lærer i Sang og Musik ved Blaagaards Sem. 1899—1904.

Secher, Carl Emil f. 3. Maj 1824 død 29. Juni 1888. Historisk Forfatter. Tog Lærereksamen 1843. Student 1846. Magister i Nordisk Filologi 1858. Blev 1850 ansat som Stipendiarius i Gehejmearkivet, en slet lønnet og usikker Stilling. Fik 1883 fast Ansættelse som Assistent i Kongerigets Arkiv. Har udgivet en Mængde større og mindre Skrifter af historisk Indhold, saaledes „Danmark i ældre og nyere Tid“ I—III, 1873—76, Tekster til 9. til 20. Bind af „Prospekter af danske Herregaarde“ og Fortsættelse af Ludvig Chr. Müllers Danmarks Historie. Af sin elskede Lærer N. M. Petersens danske Litteraturhistorie besørgede han en ny Udgave 1867—72. Hans Ensidighed og blinde Had til Enevældens Regeringsform prægede det meste af, hvad han har skrevet. Lærer ved Blaagaards Sem. i Tredserne.

Simesen, Rasmus Johannes f. 20. Juni 1810 død 28. Okt. 1890. Professor Student 1828, studerede Teologi, men da han levede i trange Kaar tog han 1830 mod en Stilling som Lærer i Fredericia, hvor han underviste i Matematik og Sprog. Opgav 1833 denne Stilling og blev 1838 cand. polyt. 1839—43 var han i Altona, hvor han underviste i Byens Skoler og holdt Forelæsninger over Matematik og Fysik for Haandværkere. 1843 Bestyrer for den højere Realskole i Helsingør. Blev 1851 Rektor for Flensborg Latinskole, 1852 udnævnt til Professor og blev 1864 fordrevet fra Slesvig og boede siden i København. I Videnskabernes Selskabs Skrifter, 5 Rk., har han offentliggjort to Afhandlinger om Frenologien. I den første af dem beskriver han et Apparat til nøjagtig Udmaaling af Hovedets Form; i den anden meddeles Resultatet af en stor Mængde Maalinger; uddrager af dem Formen for et normalt Hoved og sammenligner det med Maalinger fra Forbryderkranier. Var Lærer ved Blaagaards Sem. i Tredserne.

Sikjær, Søren f. 25. Nov. 1904. Adjunkt. cand. mag. Tog 1929 Skoleembeds-eksamen med Fysik som Hovedfag, Matematik, Astronomi og Kemi som Bifag. 1933 Lærer ved Officersskolen. 1934 Adjunkt ved Metropolitanskolen. Fra 1933 Lærer ved Blaagaards Sem. i Fysik og Matematik. Har udgivet Fysiske Øvelser.

Sjalling, Grunddal f. 22. Sep. 1895. Magister. Student 1914. Magisterkonferens i teoretisk og anvendt Psykologi 1930. Fra 1926 ansat ved Universitetets psykologiske Laboratorium som Assistent. Siden 1930 undervist ved Statens pædagogiske Kursus i teoretisk Pædagogik. Lærer ved Blaagaards Sem. i Regning og Fysik 1926—27.

Starcke, Carl Nikolai f. 29. Marts 1858 død 7. Marts 1926. Professor. Student 1876. Magister 1881 i Filosofi. Dr. phil. 1883 ved en Afhandling om Feurbach. Virkede derefter som Privatdocent og Lærer. Hans udprægede idealistiske Samfundsopfattelse blev bestemmende for hans senere Virksomhed som Filosof, Skolemand og Politiker. I 1899 fik han Støtte af et ret anseligt Antal Mænd til at realisere sin Ide om en mere tidssvarende Skoleundervisning. I „Det danske Selskabs Skole“, der med ham som Leder virkede til 1911, skulde det tørre og „skeletagtige“ i Skolelivet afløses af et friskere og mere umiddelbart Samarbejde mellem Lærere og Elever. Udførte derefter et stort praktisk Arbejde for Georgismen. Udgav 1912: „Det økonomiske Livs Hovedlove“, „Jordskyld 1914“, og det er væsentlig ham, som har opagiteret Retsforbundet som politisk Faktor. Som Politiker tilhørte han oprindeligt Venstre, sluttede sig 1905 til det radikale Venstre, men forlod 1908 dette Parti paa Afrustningsforslaget. Fra 1913—18 var han Folketingsmand for Faaborg Kredsen og indmeldte sig i 1914 igen i Venstre, men brød 1922 med dette Parti. 1924 opstilledes han af Retsforbundet i Svendborg Amt. — Blev 1916 Professor i Filosofi. Har udgivet en lang Række Værker af filosofisk, etisk, social og politisk Art. Var fra 1895—1902 Lærer i Pædagogik ved Blaagaards Sem. Efter hans Død blev alle hans pædagogiske Arbejder udgivet under Titlen: „C. N. Starckes Skoletanker“.

Stephens, George f. 13. Dec. 1813 død 9. August 1895. Professor. Født i Edinburgh. Studerede ved University College i London. Bosatte sig 1834 i Stockholm. Blev 1851 Lektor i Engelsk ved Københavns Universitet, hvor han fra 1855—93 var Professor. Han nærede en overordentlig stor Interesse for Runeforskningen, og han samlede sit Arbejde overvejende om Behandlingen af Runemindesmærkerne med de ældste Runer og udgav Pragtværket: *The old Northern Runic Monuments of Scandinavia and England*, som er den første Samling af Afbildninger af og Oplysninger om disse Mindesmærker. Nu er Billederne og alle Fortolkningerne forældede, men Arbejdet har dog ikke vist sig forgæves, idet Afbildningerne og Oplysningerne i dette Værk har dannet Grundlaget for senere Forskning. Professor Stephens sad sammen med Etatsraad, Dr. C. Flor og Professor Fr. Hammerich i Komitéen for Blaagaard ved dets Stiftelse 1859. Var i Tredserne Lærer ved Seminariet.

Sødring, Niels Syndergaard f. 11. Nov. 1824 død 4. Juli 1912. Seminarieforstander, mag. scient. Student 1862, mag. scient. (Matematik) 1870. Lærer ved københavnske Skoler 1870—78. Bestyrer af Vesterbros Realskole 1878—1904. Forstander for Vesterbros Sem. 1883—1904 og for Blaagaards Sem. 1904—1909. Næstformand i de Massmannske Søndagsskoler fra 1901. Da Vesterbros Sem. gik op i Blaagaard 1904 blev Sødring Medforstander og Matematiklærer. Han frattraadte som Medforstander 1909, men fortsatte som Lærer i Matematik til 1911. Forstander Sødring var en meget dygtig og afholdt Lærer „af den fine sirlige, lidt reserverede Kancellistil“. Han havde en sjælden Evne til paa en fin og vittig Maade at give Eleverne en „Paamindelse“, naar de trængte

til at holdes til Ilden. Gamle Elever rejste, paa Initiativ af Alfr. Vitmann og H. Jensenius, en smuk Mindesten paa hans Grav paa Fasankirkegaarden.

Sørensen, Karl f. 27. Nov. 1896. Kunstmaler. Kommunalærer. Gennemgaaet Kunstakademiet, Statens Tegnelererkursus, Student, Lærereksamen fra Rarum 1930. 1932 fast ansat ved Københavns Skolevæsen (Vestervoldgades Skole). Charlottenborgudstilleren siden 1920. Tegnelerer ved Blaagaards Sem. siden 1931.

Sørensen, Søren Peter f. 10. Feb. 1861 i Eskebjerg død 7. August 1932. Førstelærer. Lærereksamen fra Blaagaard 1883. Enelærer i Brejninge 1889, Førstelærer sst. 1908 til 1929. Lærer ved Blaagaards Sem. fra Midten af Firserne til 89 i Dansk, Mat. og Regning i første Klasse.

Sørensen, Niels Peter f. 30. Nov. 1867. Lærer i Fysik ved Blaagaards Sem. 1902—1907. Se Ørding.

Tang, Jeppe Tang Andersen, se under Seminariets Forstandere.

Tang, Niels Ebbesen, se under Seminariets Forstandere.

Tarp, Jens Sørensen, f. 13. Maj 1850 død 15. August 1922. Præst. Lærereksamen fra Blaagaards Sem. 1873. Lærer ved private Skoler i København indtil 1888. Student 1881, cand. theol. 1889. Sognepræst i Lunde 1889 og i Boeslunde 1906. Var i Halvfjerdserne Lærer ved Blaagaards Sem. i Tegning og Skrivning.

Thomassen, Carl Frederik f. 11. Okt. 1850 død 7. Nov. 1918. Lærereksamen 1869, Student 1875. Indtil 1879 Lærer ved private Skoler, fra 1879—96 ved Københavns Skolevæsen, 1881—96 ved Københavns Seminarium, 1896—1906 ved Blaagaards Sem. Blev 1891 Klokker ved Johanneskirken og 1901 Leder af dansk Skolemuseum i Stormgade. Museumsarbejdet blev hans egentlige Indsats i Dansk Skoleliv, med aldrig trættest Ihærdighed, Dygtighed og Organisationstalent ordnede og udvidede han Skolemuseet, lod det deltage i Udstillinger og gjorde det til et Centrum for Studium af Skole og Undervisningsmateriel her i Landet. Kontorchef ved en Mængde danske og nordiske Skolemøder. Har bl. a. udgivet „Fortegnelse over dansk pædagogisk Litteratur“ 1896, „Om og fra Blaagaards Seminarium“ 1898, hvor han gav en lang Skildring af J. T. A. Tang i Anledning af dennes 70 Aars Fødselsdag. Da Københavns Sem. 1896 gik op i Blaagaard fulgte han med som Lærer og havde indtil 1906 Timer i Pædagogik i de lavere Klasser.

Thye, Rudolf Martin Emil f. 20. Nov. 1859 død 5. April 1907. Skoleinspektør. Student 1883, cand. mag. 1889. Fra 1883 Lærer ved Københavns Kommuneskole, fra 1889—98 ved Femmers Sem. Blev 1898 Inspektør ved Haderslevgades Skole. Var Lærer i Geografi ved Blaagaards Sem. 1902—1907.

Tordrup, Sofus Albin f. 9. Juni 1895. Kommunalærer. Magister. Lærereksamen 1917 fra Nørre Nisum Sem. Statens Kursus i Matematik, Fysik og Kemi. Magister i Psykologi 1930. Lærer ved Aabenraa danske Kommuneskole 1920, ved Taastrup Borger- og Realskole 1924, ved Gentofte Skolevæsen siden 1932. Lærer i Pædagogik ved Blaagaards Sem. siden 1931.

Trier, Ernst Johannes f. 23. Jan. 1837 død 29. Dec. 1893. Højskoleforstander. Student 1855, cand. theol. 1863. Stod i Venskabsforhold til de senere Højskolemænd Båge, Nørregaard og Schroeder, kom som Gæst i Grundtvigs Hjem. Begyndte 1865 under beskedne Forhold i en Bondegaard i Testrup en Højskole, der snart voksede sig stor og udvidedes med en Haandværkerskole og Sømandsskole. Hans Tale havde en forunderlig Magt, og han virkede stærkt kristeligt og folkeligt paa Tusinder af unge. Var Lærer paa Blaagaards Sem. fra 1863—65.

Trier, Herman Martin f. 10. Maj 1845 død 1. Sept. 1925. Politiker. Pædagog. Student 1862, cand. phil. 1863. Vilde 1869 tage Magisterkonferens i Pædagogik, men Universitetet vilde den Gang ikke anerkende Pædagogik som en særlig Videnskab. Pædagogik blev det, som mest fyldte hans Liv og prægede hans Gerning. Han virkede i mange Aar som Lærer og gjorde sig meget anset og afholdt. Har i Aarenes Løb kæmpet for konfessionsløs Skole, Sløjdundervisning, Husholdningsskole, Fortsættelsesskole, Mellemskole og har udgivet en lang Række pædagogiske Afhandlinger. Fra 1879—1903 udgav han med stor personlig Offervillighed det pædagogiske Tidsskrift „Vor Ungdom“. Han var stærkt afholdt af Arbejderbefolkningen, var Stifter og 1882—1907 Leder af Studenterfamfundets Arbejderundervisning. Var ivrig Afholdsmand og 1889 Medstifter af „Afholdssamfundet“. Blev 1884 Medlem af Folketinget, fra 1910 Landstingsmand. Ved Venstres Sprængning 1905 gik han over til de radikale. 1913—21 Medlem af Finansudvalget. 1893—1917 Medlem af Københavns Borgerrepræsentation og dennes Formand 1898—1907. Paa Tinget var han altid Skolen en god Mand, bl. a. skyldes det væsentlig hans Indsats, at Folkeskoleloven af 1899 blev vedtaget. Var i Firserne Lærer i Pædagogik ved Blaagaards Sem.

Ulnes-Olsen, Oluf Johannes f. 5. Jan. 1892. Kommunalærer. Magister. Lærereksamen fra den danske Realskoles Sem. 1914. Student 1916. Filosofikum 1917. Magisterkonferens 1925. Ansat ved Københavns Skolevæsen 1919. Bibliotekar ved det pæd. Bibliotek paa Dansk Skolemuseum 1920—26. Medarbejder ved Udvalget for skolepsykologiske Undersøgelser fra 1929. Medudgiver af et System af Regneøvelser for Folkeskolen. Lærer i Pædagogik ved Blaagaards Sem. 1930—31.

Vaupell, Vilhelm f. 14. Juni 1864 død 13. August 1924. Skoleinspektør. Student 1881. cand. theol. 1887. Studerede 1888 Pædagogik i Jena hos Professor Rein. 1889 ansat ved de forenede Kirkeskoler som Førstelærer, 1905 som Inspektør. Medlem af Direktionen for de C. Massmannske Søndagsskoler. Lærer i Religion henholdsvis ved Zahles, Vesterbros og Blaagaards Sem. fra 1895—1906.

Vemmer, Hans Oluf Bertram f. 21. Feb. 1895. Kommunalærer. Lærereksamen 1916 fra den danske Realskoles Sem. Student 1919. cand. phil. Sløjdlærereksamen. Kursus i Šmaasløjd og Metalsløjd og Tegning. 1921 ansat ved Skolen ved Nyboder. Formand i „Dansk Skolesløjds Seminarlærerforening“. Lærer i Sløjd ved Blaagaards Sem. fra 1931.

Vilmann, Alfred Johannes Marius Nielsen f. 16. Juni 1883 død 5. Dec. 1924. Tog Lærereksamen fra Blaagaards Sem. 1911. Lærer ved Aarhus private Realskole 1916—19, Lærer og Inspektør ved Kierkegaards Skole i Aarhus 1919—24. Var Lærer i Matematik ved Blaagaards Sem. 1911—13.

Wegener, Casper Frederik Johannes f. 16. Dec. 1851 død 24. Juni 1930. Biskop. Student 1869. cand. theol. 1876. I de følgende Aar virkede han som Lærer og Manuduktør, idet han dog 1879—80 var paa Studierejse i Udlandet. 1884 Kapellan i Humble, 1887 Sognepræst i Viby ved Kerteminde, 1898 forflyttedes han til Skamstrup. Biskop over Lolland Falsters Stift 1907—23. Særlig kendt er han blevet ved sin Holdning i den Arboe-Rasmussenske Sag. Ud fra sit ortodoks-konservative Kristendomssyn kunde han ikke anerkende Arboe-Rasmussen som berettiget til at være Præst i Folkekirken. I Pjecen „Folkekirken og den Arboe Rasmussenske Sag“ har han gjort Rede for sit Standpunkt. Var Lærer paa Blaagaards Sem. i Religion (Dogmatik, Kirkehistorie og Sjælelære) fra 1882—84.

Wernaa, Erik f. 24. Juni 1903. Adjunkt. Student 1922. Skoleembedseksamen, Historie og Kristendomskundskab 1928. Fra 1930 Lærer ved Ingrid Jespersens og Frk. Kruses Skoler. Adjunkt 1931. Lærer i Historie paa Blaagaards Sem. siden 1929.

Wilkins, Claudius Edward Theodor f. 28. Jan. 1844 død 7. Maj 1929. Professor. Student 1864. Magister i Filosofi 1869. Dr. phil. 1875 ved Afhandlingen: „Erkendelsens Problem; et Forsøg paa positiv Kriticisme“. Interesserede sig ogsaa meget for Nationaløkonomi og var en af de første, som her i Landet skrev om Henry George (i „Tilskueren“ 1886). Han var en skattet Lærer i Pædagogik ved Zahles og Femmers Seminarier. Udgav 1892 „Grundtræk af Pædagogikken“. Har desuden skrevet en Mængde filosofiske og sociale Værker. Hans Interesse for Samfundslivet førte ham ind i det offentlige Livs Tjeneste som Medlem 1897—1917 af Frederiksberg Fattigkommission. Var i Firserne Lærer ved Blaagaards Seminarium i Psykologi.

Winkel-Horn, Erhardt Frederik f. 19. Juli 1845 død 17. Nov. 1898. Litteraturhistoriker. Student 1863. Magister 1868 i Nordisk Oldtidsvidenskab. Dr. phil. 1878 paa en litteraturhistorisk Studie om Peder Syv. 1867—83 Assistent ved „Udvalget for Folkeoplysningens Fremme“. Hans litterære Virksomhed stod mest i Bearbejdelsens og Popularisationens Tjeneste. 1869 kom hans Oversættelse af „Den ældre Edda“, 1871—76 af de islandske Sagaer i 2 Bind. 1881 udgav han: „Den danske Litteraturs Historie“ og 1883 „N. F. S. Grundtvigs Liv og Gerning“. Han var i Firserne Lærer ved Blaagaards Sem. i Dansk Stil og holdt litteraturhistoriske Foredrag. Han var i nogle Aar knyttet til Seminariet som Medbestyrer af „Blaagaards udvidede Højskole“, et andet Navn for 1. og 2. Hold, hvor han underviste de Elever i Tysk og Engelsk, der i Stedet for 1. Del af Skolelærereksamen tog Præliminæreksamen ved Universitetet.

Wüstenberg, Otto J. f. 6. Dec. 1872. Forstander for det kgl. Blindeinstitut.

Lærereksamen. Lærer ved Frederiksberg Skolevæsen 1893—1907, ved Slomanns Skole 1895—1904. Inspektør ved Plockross Skole (Øregaards Gymnasium) 1904—12. Kontorchef ved de forenede Skoler 1912—14. Bestyrer af Kjær og Lyngbyes Skole 1914—22. Forstander for det kgl. Blindeinstitut fra 1922. Ledede fra 1914—1923 Praktikundervisningen ved Blaagaards Sem.

Ørding, Niels Peter f. 30. Nov. 1867. Skoleinspektør. Lærereksamen fra Vesterbros Sem. 1887. Aarskursus. cand. mag. 1902. 1891 Timelærer ved Frederiksberg Skolevæsen, fast ansat 1894. Skoleinspektør ved Skolen paa Fuglevangsvej. Formand for Skoleinspektørforeningen paa Frederiksberg. Var Lærer paa Blaagaards Sem. i Fysik 1903—07.

Øhrstrøm, Arnold Bernhard f. 21. April 1895 død 30. Dec. 1925. Magister. Tog Lærereksamen fra Blaagaards Sem. 1916. Student 1917. Magister i Psykologi 1924. Blev 1916 Lærer ved Kjær og Lyngbyes Skole og Timelærer ved samme Skole, da Kommunen overtog den i 1920. Var Lærer ved Blaagaards Sem. i Regning og Fysik fra 1917—1925.

BLAAGAARDS STAT

Personalhistoriske Meddelelser om Seminariets Dimittender indtil 1933 og om Privatister, der er uddannede paa Blaagaards Seminarium.

Samlede af
Fr. Friis-Petersen,
Vice-Skoleinspektør i København.

De vigtigste Forkortelser.

Aarsk. Aarskursus	Ks. Kirkesanger
Afd. Afdeling	Lærkr. Lærerkreds
Afhf. Afholdsforening	Mdl. Medlem
Bibl. Bibliotek	Muhr. Menighedsraad
BM Bestyrelsesmedlem	Org. Organist
Bogsml. Bogsamling	R. D. Ridder af Dannebrog
Brgsf. Brugsforening	s. S. samme Sted
Dbm. Dannebrogsmænd	Sangf. Sangforening
Dim. dimitteret	Sekr. Sekretær
f. født	Sparef. Spareforening
Fdrf. Foredragsforening	Sparek. Sparekasse
Frm. Formand	St. Kurs. Statens Kursus
Fsmllh. Forsamlingshus	Sygek. Sygekasse
Hjlpk. Hjælpekasse	Tilsynsf. Tilsynsførende
Kass. Kasserer	Vrgr. Værgeraad
Kr. Kreds (f. Eks. 1. Kr.)	

Aaderup, Jens Hans, oprindelig Petersen, f. 19. Marts 1854. Dim. 1874; Andenlærer Langtved 1878; Førstelærer og Ks. Martofte 1881; Lærer Odense Skolevæsen 1887, Skolen Jernbanegade. Afsked 31. Marts 1924. Død 29. Marts 1929.

Aagaard, Anton Peter Louis, f. 3. Aug. 1888 Kbhvn.; cand. phil. Dim. 1909; Vikar ved Kbhvns Skolevæsen 1909; fast ansat 1914, Alsgades Skole.

Aagaard, Leo Marius Nikolai, f. 28. Sept. 1894 Kbhvn. Dim. 1915; Aarsk. Geologi; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919, Sct. Hansgades Sk. 1919, Ravnsborgg. Skole 1922; fast ansat s. S. 1923; Klostervængets Sk. fra 1932.

Aalstrup-Poulsen, Jeppe Rasmussen, oprindelig Jeppe Poulsen, f. 3. Okt. 1854 Ørtridslev Sogn. Paa Højskole. Dim. 1882; Enelærer Elsegaard 1884; Enelærer Rygaardstrand pr. Allingaabro 1888; død der 3. Nov. 1918.

Aarestrup Nielsen, Johannes, f. 4. Juli 1909 Skamstrup. Dim. 1932. Jyderup.

Agersnap, Gunnar Severin Hansen, f. 17. Aug. 1875 Ølgod. Dim. 1903; Lærer Esbjerg Skolevæsen 1903—30, Stormgades Skole, senere Østre Grundskole. Død 11. Marts 1930 Esbjerg.

Ahnholm, Chr. Frederik Nissen, f. 3. Jan. 1851 Drigstrup Skole, Kerteminde. Dim. 1875; Eks. om som Priv. 1879; Andenlærer Krarup 1880; Enelærer Radby pr. N. Søby 1883; Enel. Allested 1894; Afsked 31. Aug. 1917. Død 15. Aug. 1919 Allested, begr. i Fangel.

Alberg, Erik Jensen, f. 1. Juni 1871 Brunde ved Horsens. Dim. 1902; Lærer Emdrupborg Højskole 1902, Hindholm Højskole 1904; Bestyrer af Emdrupborg Højskole 1905; Forstander Testrup Højskole 1908—11; Vikar Veldbæk pr. Esbjerg 1912; Førstelærer s. S. fra 1913.

Frm. f. Jerne S. Skyttef. i flere Aar; Frm.

f. den rad. Venstreforen. i Esbjerg i 5 Aar: Leder af Ungdomssk. i 17 Aar.

Alsted, Jens Pedersen, f. 28. Maj 1887 Ø. Nykirke S. Dim. 1908; Enelærer Volstrup i Ø. Hornum og Ks. fra 1919.

Litterære Arb.: Oversættelser til Kristeligt Dagblad; For mine smaa Venner.

Andersen, Albert Emil, f. 24. Dec. 1902 Kbhvn. Dim. 1924; cand. phil.; Lærer Hjørring ø. Kommuneskole.

Andersen, Anders, f. 28. Apr. 1861 Ikast. Dim. 1900; Enelærer Napstjert 1901, i Nørhede pr. Ørnhøj 1906, i Skiveren pr. Taars og Ørg. 1907; Afsked 1915. Incassator i Hjørring. Bor »Aldershøj«.

Andersen, Anders Chr., f. 4. Jan. 1859 Brangstrup Skole, Ringe. Dim. 1882; Andenlærer Gentofte 1885; Lærer og Ks. Karleby 1889; Lærer Hellerup Kommunesk. 1892; Overlærer s. S. 1905; Afsked 1912. Død 1. Aug. 1919 Hellerup.

Andersen, Anders Chr., f. 5. Juni 1860 Buderup. Dim. 1887; Lærer ved Sæby Købstads Skolevæsen 1887; Førstelærer og Ks. Øland pr. Halvrimmen 1890; Enel. Kyndby 1895; Førstel. og Ks. Skuldelev nr. Krogstrup 1913; Afsked 1. Okt. 1929. Bor Borups Allé 150, Kbhvn.

Frm. f. Sygek. i Øland; Regnskabsf. f. Brgsf. i Kyndby; Sogneraadsekr. i Kyndby, senere i Skuldelev; Mdl. af Mnhr.; Frm. f. Hjælpek.

Andersen, Anders Peter, f. 16. Marts 1884 Levring. Dim. 1911; Andenlærer Thise 1915; Enelærer og Ks. Tostrup pr. Sønderholm 1916.

Andersen, Anders Peter Arnold, f. 26. Aug. 1889 Kbhvn. Dim. 1918; cand. phil.; Lærer ved De forenede Kirkeskoler i Kbh. fra 1919, till. ved Købmandsskolen fra 1924.

Andersen, Arne, f. 3. Febr. 1907 Hørup ved Slanærup. Dim. 1931; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Skolen Gasværksvej.

Andersen, Axel, dim. 1902, se A. Avnsted.

Andersen, Carl Edvard, f. 1. Juli 1890 Helsingør. Dim. 1916; Rodemesterkontrolør i Kbhvn. (Vanløse).

Andersen, Chr., f. 21. Juli 1859. Dim. 1887; Sløid- og Tegnelærereks.; Lærer Kbhvn. (1894); fast ansat Frberg Skolevæsen 1901, Skolen paa Solbjergvej; Afsked 1929. Bor St. Thomas Alle 17, Kbh.

Andersen, Erik Meyenburg, f. 23. Mai 1893 Kbhvn. Dim. 1915; Vikar. bl. a. ved Raadvad Skole. Død.

Andersen, Frederik Marius, f. 15. Dec. 1898 Vedbvsønder Sk. Dim. 1922; Tillægspr. i Tvsk og Tegning; Vikar Slagelse komm. Skolevæsen 1923; Timel. s. S. 1924 (ø. Skole); fast ansat 1927.

Andersen, Georg Albert, f. 11. Maj 1889 Skodsborg. Dim. 1911; Timelærer Set. Hansgades Kommunesk. i Kbhvn. 1912; fast ansat 1916.

Andersen, Gudmund Ajax Frode, f. 18. Juli 1902 Frberg. Dim. 1927; Tegnelærereks. og St. Kurs. f. Lærere ved tekn. Undervisning; Lærer Teknisk Sk. i Søborg 1927, i Esbjerg 1929—32; Lærer Arbejdernes Oplysningsforb. Dagsk. f. arbejdsløse i Esbjerg 1929—32.

Andersen, Gunnar Knud Aage, f. 6. August 1908 Kbhvn. Dim. 1929; fast Vikar

Kbhvns Skolevæsen 1931, Sjællandsgades Skole.

Andersen, Hjalmar, f. 13. Jan. 1885 Sundby ved Kbhvn. Dim. 1906; Andenl. Taarnby 1909—18; Enelærer Tranet i Taars 1923. Journalistvirksomhed ved 3 Dagblade.

Andersen, Jens Jakob, f. 9. Febr. 1860 Skorup Skole, Silkeborg. Dim. 1881; Andenlærer Viuf 1881; Enelærer Viuf Nørremarks Sk. 1882; Enelærer og Ks. Højen ved Vejle 1889; Afsked 31. Okt. 1925. Bor »Gurre«, Kolding Landevej. Vejle.

Mdl. af Vrgr. og Mnhr.; Kass. f. Sygek.; Revisor f. Sogneraad, Mejeri og Brgsf.; Frm. f. Fsmhl. og Fdrf.

Andersen, Johan Peter, f. 11. Nov. 1841 i Mogenstrup pr. Jebjerg. Dim. 1866; Friskolelærer i Skelskør til 1871 og i Silkeborg til 1881; Realskolebest. Silkeborg 1881—90; død 20. Marts 1921 Frberg.

Stift. af og Frm. f. Silkeborg Husflidsforen.; Lærer ved et 7 Ugers Husflidskursus i Emden for tvske Lærere 1880; Leder af Dansk Husflidselskabs Feriekursus i Kbhvn. 1881—85.

Andersen, Johannes Kristian, f. 12. Sept. 1887 Kbhvn. Dim. 1908; St. Kurs. i Tysk. Svensk, Kemi, Botanik, Geografi; Timel. Østrigsgades Kommuneskole i Kbhvn. 1910; fast ansat 1914; Østrigsgades Mellem- og Realskole 1920; Viceinspektør Frankrigsgades Skole 1928.

Andersen, Julius, f. 18. Febr. 1885 Ørsted i Randers Amt. Dim. 1906; Aarsk. Matemat.; Timelærer Kbhvns Skoleværen 1908; fast ansat 1911; Larslejrstrædes Skole; Viceinspektør Valby Skole 1930.

Andersen, K. A. F. K., dim. 1864.

Andersen, Kristian Elvin Klarskov, f. 3. Marts 1903 Kbhvn. Dim. 1932; fast Vikar ved Kbhvns Skolevæsen 1933.

Andersen, Marius, f. 12. Febr. 1856 Alminde S. ved Kolding; paa Askov nogle Vintre. Dim. 1881; Andenl. Raaby ved Randers 1883; Enelærer og Ks. Linde pr. Spentrup 1893; Afsked 31. Oktober 1921. Bor Pr. Christiansgade 6, Randers.

Frm. og Regnskabsf. f. Raaby Brgsf.; Regnskabsf. f. Linde Brgsf.; Frm. f. Afhf. og f. Bogsmil.; Revisor f. Sparekassen fra 1910; Revisor i Sygek.; Mdl. af Mnhr.

Andersen, Niels, f. 5. Febr. 1845 Brendstrup i Vends H. Dim. 1865; Lærer ved Kolds og Sindings Højskoler; Friskolelærer Uggerslev Mark, Fyn, c. 1874—95; Enelærer N. Højrup ved Skamby 1895.

Frm. f. Slettens Afhf.; Revisor f. samme og f. Brgsf.; Sogneraadfr. m.

Andersen, Niels, f. 4. Febr. 1849 Birken- de. Dim. 1869; Adgangseks. til Polytekn. Lærestanstalt 1870; cand. math. 1874; Universit. Guld. m. 1883; cand. mag. 1886; konst. Adjunkt Rønne 1874; Adjunkt s. S. 1877; Overlærer 1892; R. D. 1907; Lektor 1919; død 27. Maj 1923 Kbhvn. (Dialektinstitutt.).

Andersen, Peder Nielsen, f. 25. April 1885 Ølsted. Udlært Møbelsnedker. Dim. 1913; Andenl. Hellebæk 1913; Enelærer Ørum i Thy 1916; Førstelærer og Ks. Sigerslevøster 1921.

Frm. f. Vrgr.; Frm. og Bibl. f. Sogne- bibl.

Andersen, Peter Helge, f. 28. Jan. 1860 i Vindinge, Nyborg. Dim. 1886; Enelærer Hjulby til 1891; Enel. Frederikshøj pr. Slude 1891; død der 16. April 1896.

Andersen, Poul Martin, f. 9. Nov. 1879 i Bloustrød. Dim. 1901; Hjælpef. Karise 1901; Andenlærer Rybjerg pr. Roslev 1902, i Græsted 1905; Enelærer Altterup i Præstø Amt 1908; Enelærer Lønholt pr. Fredensborg 1913; Førstel. og Ks. s. S. 1918.

Andersen, Rasmus, f. 30. Marts 1838 Gamborg ved Middelfart; deltog i Krigen 1864. Dim. 1867; Andenl. Frederiksminde i Brenderup; Enelærer Skastrup i Ore S. 1867; Afsked 31. Dec. 1905. Død c. 1924 Odense.

Andersen, Sven Olaf Peter, f. 21. Juli 1910 Simested S. Dim. 1933; Lærer ved Lærlingehjemmet Baunevang, Limfjordsvej 45, Frberg, 1933.

Andersen, Søfran Johan Foersom, f. 25. Aug. 1906 Kbhvn. Dim. 1929; Vikar Taastrup Kommuneskole 1932; Frm. f. Vikarkredsen i Danmarks Lærereforen.

Andersen, Vilhelm, f. 28. Okt. 1885 Frederiksberg. Dim. 1907; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1908; Timelærer Hindegades Skole 1910; fast ansat s. S. 1914; Skolen ved Nyboder 1923.

Andersen, Zakarias, f. 11. Marts 1877 i Taps. Paa Vinding Højsk. og Staby Vinterlærersem.: Biskolel. Alrum i Stadil. Dim. 1907; Enelærer og Ks. Tvilum pr. Faarvang 1908—31; død der 23. April 1931.

Andreasen, Arthur Albert, f. 28. Juli 1905 Kbhvn. Dim. 1930; cand. phil.; St. Gymnastikk.; Vikar Classenske Legatskole i Kbhvn. 1931, i Kastrup 1933.

Andreasen, Niels Peter, f. 7. April 1850 i Ring, Hammer S. Dim. 1880; Andenl. Vejle 1882; Enelærer Ring 1886; Enelærer og Ks. Fodby 1890; Afsked 1920. Bor Ringstedsgades Forl. 18, Næstved.

BM i 20. Lærerkkr.; BM i Fdrf.; Leder af Sang- og Gymnastikkf.; Frm. f. Sygek.; Regnskabsf. i Brgsf.; Revisor i Mejeri og Fsmilh.; Medl. af Mnhr.

Andreasen, Marinus, f. 16. April 1900 Krogsbæk. Dim. 1929. Roskilde Hvile.

Anker Nielsen, Kai, f. 19. Sept. 1894 Kbhvn. Dim. 1915; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1915; fast ansat 1921; Vigerslev Allés S.; Afsked 1927. Improvisator, Kbhvn.

Arctander, Adam Vilhelm Emil, f. 6. Septbr. 1832 Kbhvn. Adgangseks. til den milit. Højsk. 1853; Lærer Hjørring Borgerskole 1857—63. Dim. 1893; deltog i 2. slesvigske Krig og blev Sergent; udvandrede til U. S. A. 1864; Sergent i Nordstaternes Hær under Borgerkrigen 1864; Clerk i Krigsministeriet i Washington 1873; Amanuensis hos «the official reporters» i Kaptoliet; Clerk i Postkontorerne 1875; sidst Postfuldmægtig i Washington; død der 22. Dec. 1880.

Arensbach, Hans Christian Sigurd, f. 16. Aug. 1856 Børglum Skole. Dim. 1882; Lærer Skovsgaarde og Elsegaarde til 1884; Enelærer Kistrup pr. Viborg 1884; Enelærer og Ks. Pederstrup pr. Viborg 1890—95; død der 31. Maj 1895.

Arffmann, Knud Oscar Linnemann, f. 23. Febr. 1881 Faaborg. Dim. 1913; var i 1916—17 ansat under Foreningen »Arbejde adler«. Bor i Eshjerg.

Arlø, Thomas Kristen, f. 30. Dec. 1878 Førslev S. Dim. 1905; Aarsk. i Gymn.; Vikar Næs Sk. paa Mors og Aarestrup Sk. 1905—06; Andenl. Aunslev 1906; Enelærer og Ks. Fraugde Kærby pr. Marslev 1910. Md. af Vrgr. (Frm. i 4 Aar); Frm. f. 34. Lærerkreds 1913—26.

Askegaard, Frederik Carl Chr. Hansen, f. 9. Juli 1863 Havrebjerg S. i Løve H. Dim. 1888; Andenl. Vemmelev 1889; Enelærer Tjæreby ved Korsør 1891; Afsked 30. Okt. 1929. Død 2. Nov. 1931 Forlev.

Mdl. af Vrgr. og Mnhr.; Frm. f. Sparef.; Regnskabsf. f. Sparek.; Revisor i Brgsf.; Leder af Sangf.; Frm. f. Fdrf. m. m.

Askegaard, Hans Peder Hansen, f. 24. Novbr. 1860 Havrebjerg S. Dim. 1882. Hjælpef. Hulby til 1883; Andenlærer Frelunde ved Korsør 1883; Enelærer og Ks. Stenmagle pr. Stenlille 1891, senere Førstelærer s. S.; død der 22. Oktbr. 1917. Kommunesekr. i Taarnborg, senere i Stenmagle; Frm. f. Brandks.; BM i Sygeplejef.; Regnskabsf. i Brgsf.

Attrup, Jens Pedersen, f. 15. Marts 1892 paa Frberg. Dim. 1914; Lærer Jydsk Læreanstalt i Aarhus 1915; Førstelærer Hesselager Dreng hjem 1919; Enelærer Knudstrup pr. Høng 1924. — Frm. f. Vrgr.; Kommunekasserer.

Attrup, Rasmus Jensen Pedersen, f. 1. September 1863 Mariemalene S. Dim. 1885; ansat Frberg. Skolevæsen 1889; fast ansat 1891; død 8. Marts 1901 Frberg. — Var c. 1897 tillige Lærer paa Dansk Sløjdlærerskole.

Aundal, Svend Olaf, f. 9. Novbr. 1891 Frberg. Dim. 1915; cand. phil.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1918; Vigerslev Alles Sk.; fast ansat 1919; Afsked 30. September 1930.

Avnsted, Axel, oprindelig Andersen, f. 1. Oktbr. 1877 Tikøb S.; cand. phil. Dim. 1902; Timelærer Randersgades Kommuneskole i Kbhvn. 1905; fast ansat 1909; Hans Tavensgades Sk. fra 1927.

Mdl. af Vrgr. 1918—23; i Hovedbest. f. Kbhvns Understøttelsesf. 1929; Kasserer i 1. Kr. under Danm. Læreref.; Leder af Rekreatiøns hjemmet »Slamat«.

Axbøl, Johs., f. 6. Maj 1909 Kbhvn. Dim. 1930; Faglærereks. i Tegning og Sang; fast Vikar Højdevangens Kommuneskole i Kbhvn. 1931; fast ansat Sk. v. Sundholm 1932.

Baagø Garp, Chr., f. 9. Februar 1885 Kbhvn. Gennemgaaet Flaadens Dækssofficersskole 1899—1911. Dim. 1914; Timelærer Bispebj. Kommunesk. i Kbhvn. 1916; fast ansat 1919; Viceinspektør Larslejstr. Sk. 1929.

Lærer ved Skoleskibet »Georg Stage« 1916 og 17; Lærer ved Dækssofficersskolen 1921—32; Lærer ved Fagskolen for Boghaandværk 1921—30.

Baasch, Gunnar Hartvig Adam, f. 27. September 1905 Kbhvn. Dim. 1927.

Bach, Jørgen Anton, f. 5. November 1858 Herrum. Dim. 1878; Lærer Emdrupborg Højsk. og Blaagaards Sem. 1878—83; cand. phil.; Timelærer Frberg. Skolevæsen 1883; fast ansat 1886—1916, tillige Lærer Emdrupborg omkr. 1896. Død 7. April 1916.

Bach, Niels Sørensen, f. 14. September

1856 Skelby S.; Medhj. paa Holsteinsminde Børnehjem; paa Hindholm Højsk. et Par Aar. Dim. 1881; Andenl. Vemmelev 1882; Førstelærer Landsgrav pr. Slagelse 1887; Afsked Nov. 1926. Død. 15. Marts 1933 Slagelse.

Frm. f. Sygeks.; Revisor for foren. sjæll. Sygeks. og Begravelsesks. m. m.

Bach, Søren Kristian Sørensen, f. 3. Aug. 1864 Gudum ved Aalborg. Dim. 1885; Andenlærer Als Sk. ved Hadsund 1887; Førstelærer s. S. til 1919; Afsked 30. April 1919. Død 1. December 1923 i Als.

Frm. f. Vrgr. og f. Mejeriet; Regnskabsfører i Brgsf.; Revisor i Spareks.; Sangforeningsleder.

Bach, Søren Skaarup Jensen, f. 17. Maj 1878 Kleitrup. Dim. 1901; Aarsk. i Gymnastik; Vikar Sevel 1901; Lærer Børsting 1903, Radby Sk. 1909; Kommuelærer Odense St. Hans Skole 1914. BM i Mnhr.

Bacher, Dirch Gertsen, f. 2. Marts 1910 Kbhvn. Dim. 1932; en Tid Lærer Badstrup i Uggeløse S.

Bahl, Christian, f. 17. December 1910 Esbjerg. Dim. 1932; Lærer Raadvad Skole 1933, ved Taarbæk Sk. 1934.

Balle, Christen Lauridsen, f. 24. August 1852 i Tvis. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1878 som Privatist; Lærer Tanderup 1878; Enelærer og Ks. S. Omme 1883; Afsked 1922; Dbm. 1922. Død c. 1923.

Repr. i Det danske Hedeselskab; BM i S. Omme Aktieplantage; BM i Tirsbjergselskabet; Frm. f. Landbof.; Frm. f. Fdr.-Udv. i Foren. af jydsk Landboforen.

Baltzer-Hansen, Vilhelm Albrecht, f. 13. Juni 1898 Kbhvn. Dim. 1919; Aarsk. i Dansk, Svensk, Gymn., Svøm.; exam. mag. Naturh.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1921; fast ansat Øster Farimagsgades Sk. 1923.

Bang, Einar Johan Henry, f. 22. Marts 1885 Kbhvn. Dim. 1915; ansat Kbhvns Skolevæsen 1918; Afsked 1. Marts 1925. Død s. Aar.

Litterære Arb.: Helge (1910); Hjalmar Lyng (1910); Judaspræsten (1911); Hvide Sommerfugle (1912); Søster Agnes (1913); Blomsternes Digte (1914); Sydens Triumf (1915); Seminarieundervisningen (1916); Sommerens Bær (1917); Forsyndelser (1918); Forliset (1919); Det svævede Punkt (1919); De belastede (1920); Sange og Suk (1920); Forældrenes Bog (1923); Sejlende Skyer (1924); Den sympatiske Opdragelse (1925).

Banke, Jørgen Mikkelsen, f. 16. December 1877 Ebberup i Kærum S., Fyn. Dim. 1900; Eks. i Botanik og Kemi ved Veterinær- og Landbohøjsk.; Andenlærer Oksbøl i Aal S. 1900; Redaktionssekretær ved Fyns Venstreblad 1903; Lærer Emdrupborg Højskole; Vikar Rønne 1904; Kommuelærer Esbjerg 1905—20; tillige Forstander for Esbjerg Aftenskole 1906—13; Bibliotekar ved Esbjerg Folkebibl. 1913. Bibliotekar ved Centralbibliot. for Sydvestjylland 1919; Medlem af Statens Bog-samlingskomite fra 1917; Bibliotekseks. 1918; Distriktskonsulent i Bogsamlings-sager for Ribe og Ringkøb. Amter 1919; Konsulent ved Statens Bibliotekstilsyn fra 1920; Lærer i Dansk ved Dalarnes folkehøgskoler fra 1927.

Medstift. af Esbjerg Arbejderhøjskole; Stifter af de danske Købstæders Aftenskoleforbund — senere Dansk Aftenskoleforen. (Frm. 1907—32); Stifter af Fynsk Hjemstavnsforen. for Kbh. og Omegn; Medredaktør af »Nær og Fjern« 1923—25, af »Danskeren« 1927, af Faglig Læsning fra 1928; Leder af »Bureau for Brevveksling mellem Nordens Skoleelever« fra 1932 m. m.

Litterære Arbejder: Smaaavink i praktisk Skolegerning (1904); Degne Emner (1905); Lise (1908); Ud i Verden (1912); Tyvetøj (1917); Frederik den Syvendes Søn (1918); Bøgers Brug (1919); Oprøret paa Rosenlund (1924); Fritidens Anvendelse og Folkeopdragelsen (1925); Folkegaarden og Skovparken (1926); Den unge Borger (1926); Lass Paisens Gile (1928); Vorherres Niels, første Bind Slægtserindringer (1932); Biblioteket i Undervisningens Tjeneste (sammen med Aage Bredsted 1933); 2 Hæfter af Faglig Læsning. »Topgaarden« og »Husmandsbevægelsen«; m. m.

Basse, Mads, f. 28. April 1876 Pjedsted. Dim. 1902; Sløjdlærereks.; Lærer Fredericia prv. Realskole 1902; Lærer Vejle Skolevæsen 1905; Mellem- og Realskolen paa Kirketorvet.

BM i Dansk Sløjdlærereforen. 1911—23; Kursusleder paa Dansk Sløjdlærerskole 1913, 14 og 15.

Bendixen, Frode Gotfred Hekkel f. 24. August 1907 Kbhvn. Dim. 1929; St. Aarsk. i Gymn.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933.

Benner, Rudolf Christian, f. 9. Juni 1909 Ledøje. Dim. 1930; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933, Havremarkens Skole.

Bennetsen, Frits Ferdinand, f. 18. September 1846. Dim. 1874; Lærer Tved-Lange; Enelærer Bøvling ø. Skole 1877; Afsked 1897. Bor Frederikshaab ved Vejle.

Har samlet Folkeminder fra Randbøl S.

Bentsen, Andreas Peter, f. 9. Marts 1839 i Kvandløse Skole. Udlært Tømrer. Dim. 1864; Lærer hos Gunni Busck i Brøndbyvester; ved Vallekilde Højskole 1868; her knyttede han 1877 en Haandværker-Fagskole til Højskolen og forestod den til 1907. Var tillige Bygmester. Død 17. Maj 1914 i Vallekilde.

Frm. f. Hovedbest. for de danske Skytteforen. 1887 og 1902—10; R. D. 1894; Dbm. 1909.

Har skrevet et Par Artikler i Aarvog f. Holbæk Amt 1912 og 1913: »Minder og Oplevelser«; Om Idræt, Dans og Gæstebud i ældre Tider.

Bentsen, Niels Reinholt, f. 14. Juni 1890 Kbhvn. Dim. 1911; Timelærer Hans Tavsgaards Kommuneskole i Kbhvn. 1912; fast ansat s. S. 1916; død 26. Marts 1919. Kbhvn.

Berg, Niels Peter Hansen, dim. 1865.

Bergstedt, Niels Johannes, f. 12. Marts 1872 Bodilsker. Dim. 1893; St. Kursus i Orgel og Harmonilære; Enelærer og Org. Sønderød pr. Reerslev 1896.

Medl. af Mnhr.; Sekr. for Sogneraadet; Sparekasserevisor; Stift. og Leder af Sangf.; Bibl. f. Sognebogsaml. m. m.

Berthelsen, Jens Ole Holdorff, f. 17. December 1890 Kbhvn. Dim. 1912; cand.

phil.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1913; fast ansat 1917 Østriggades Skole. — Kaptajn.

Billing, Helge Aksel Kamillus, f. 25. April 1894 Kbhvn. Dim. 1917; Beregner i Magasin du Nord i Kbhvn., nu Disponent s. S.

Birkedal, Lorentz K., f. 12. December 1845 Rødning v. Haderslev. Privatl. Krogstруп i Skrave S.; dim. 1867; Best. af et Opdragelseshjem v. Fredericia; Best. af Hejls Efterskole for sønderj. Børn i c. 20 Aar; Lærer Skibelund Eftersk., drev samtidig en lille Gaard »Skodborgholm«; Afsked 1910; boede derefter i Vejen; død der 30. September 1914.

Revisor i Kolding Svineslagteri fra 1910; Frm. f. Vejens Spareks. til sin Død.

Birkmann, Børge Julius Bredahl, f. 3. Oktober 1911 Kbhvn. Dim. 1933; cand. phil. St. Gymnastikkursus.

Bjarndahl, Olander Ferdinand, f. 9. Februar 1880 Kbhvn. Dim. 1914. Forretningsmand. Ahornsgade 6 C, Stuen.

Bjerre, Bertel Jakobsen, f. 23. August 1842 N. Nissum. Dim. 1867; Lærer Vebbestrup 1868; Førstelærer og Ks. Lomborg s. Sk. 1873; Afsked 1913. Død 1923.

Frm. f. Lomborg Afhf.; Ejer af »Lomborg Kirkegaard«, 117 Tdr. Land.

Bjerrisgaard, Hans Kjær, f. 5. Juni 1863 Egeskov ved Fredericia. Dim. 1886; Enelærer Brøndum ved Hobro 1890—06; død der 9. Januar 1906.

Bjørnvig, Gerhard Marius Pedersen, f. 5. Marts 1888 Kbhvn. Dim. 1909; Timelærer Enghavevejs Kommuneskole i Kbhvn. 1910; fast ansat s. S. 1914. — Frm. f. Blaa-gaardianersamfundet 1912—14.

Blach, Johannes, f. 6. Oktober 1891 Horslunde. Dim. 1913; Kursus i Svømning; Vikar Ullerslev 1913. Nordby paa Samsø 1914, Jorløse 1916; Førstelærer og Ks. Jorløse i Holbæk A. 1917.

Medl. af Repræsentantsk. under Kbhvns Telefon Akts. fra 1921, af Telefonudv. fra 1925; Frm. f. Vrgr., Skolebiblioteksf. f. Nordvestsjæll. og Samsø fra 1925, for Østift. Haveselsk. f. Holbæk Amt fra 1926, for Sjæll. Telefonabonnentf. fra 1921, for 10. Lærerkreds i en Periode; Repr. f. Røde Kors fra 1920; Røde Kors Medaille 1931; i Best. f. Kalundborg Dagblad; Frm. f. Brgsf. fra 1919.

Bløll, Anders Peter Christensen, oprindelig A. P. Christensen, f. 19. Oktober 1886 Tolstrup ved Horsens. Dim. 1914; Aarsk. Lærer Boldesager Kommuneskole i Jerne S. fra 1918. — Bibliotekar i 8 Aar.

Blicher, Steen Steensen, f. 24. Juli 1893 Rønne. Student 1913; dim. Blaagaard 1918; Lærer Østervraa Realsk. 1918—20, ved Haahrs Realsk. i Svendborg 1920; Lærer Nykøbing F.s Byskole 1922.

Frm. f. Loll.-Falsters Svømmeunion.

Boberg, Jens Peter, f. 12. Februar 1857 Gandløse. Dim. 1879; Hjælpe. Udby i Præstø A.; Andenl. Kværndrup 1881; Enelærer og Ks. Ellested i Svendborg A. 1891; Afsked 1900. Død 20. September 1923 Kbhvn.

Bogh, Aage Einer, f. 7. Oktober 1893 Kbhvn. Dim. 1918; har vikarieret paa Landet.

Bogh, Hans Chr. Ejnar, f. 3. Oktober

1885 Lillerød Skole. Dim. 1908; Andenlærer Bloustrød 1908; Enelærer Kollerød pr. Lillerød og Ks. 1912.

Mdl. af Hjlpk. 1921—29; Mdl. af Mnh. fra 1926; Tilsynsvrg. i Plejehjemsforen. f. Frborg Amt.

Bonde, Jens Ebbe, f. 24. December 1889 Skelskør. Dim. 1916; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1918; fast ansat 1919; Skolen i Vigerslev Alle.

Bondegaard, Anton Christian, f. 14. Maj 1850 Hejls ved Kolding. Dim. 1870; Lærer Bogø Navigationsskole 1872—74, ved Sendborg Navigationsskole 1874—82; Redaktør af Svendborg Avis fra 1882; død 17. April 1925.

Frm. f. De danske Forsvarsbrødre for Svendborg og Omegn fra 1879; komm. Revisor 1906—09; Voldgiftsdommer i Foren. af Venstreblade; BM i Venstres Redaktørforening 1907—19, Æresmedl. af samme fra 1919.

Bonfils, Erik Hans Emanuel, f. 1. Februar 1904 Kbhvn. Cand. phil. 1923. Dim. Blaa. 1925; Lærer Blaa-gaards Seminarium (Dansk) 1926—27; Lærer ved Seminariets Forberedelsesk. fra 1926; cand. mag. 1934.

Borum, Villy, f. 1. Januar 1903 Kbhvn. Dim. 1925; St. Gymnastikinstit.; Vikar ved Kbhvns Skolevæsen 1927; læste samtidig Grønlandsk; Seminerielærer ved Godthaab Seminarium, Højskole og Efterskole 1929; Førstelærer 1931. — Tillige Inspektør for Børneskolerne i Sydgrønland.

Litterære Arb.: diverse grønlandske Skolebogsarbejder og Artikler i grønlandske Skrifter.

Bossen, Niels Hansen, f. 14. April 1858 Ikast ved Tønder. Dim. 1878; Lærer Odden Friskole paa Fanø 1882; Lærer Realskolen i Nordby paa Fanø 1886; Lærer Varde Borgerskole 1888—1923; død 31. Januar 1923 Varde.

Kursus i Meteorologi, Matem. og Astro-nomi; Observator for Meteorol. Institut; Frm. f. Fdrf. i Nordby; Medst. af Folke-bogsaml. i Varde (Bibliotekar).

Boysen, Chr., f. 12. December 1845 Alslev pr. Aabenraa. Dim. 1867.

Braat, Jens Valdemar, f. 8. April 1908 Aalborg. Dim. 1931; Lærer i Køge 1933.

Bransen, Axel Lauritz, f. 15. Februar 1887 i Kbhvn. Dim. 1913.

Brandt, Alfred, f. 21. April 1876 Sigersted Skole. Dim. 1907; Kursus i Tysk; Andenl. Ordrup pr. Skibby og Org. 1907; Førstelærer og Org. Halsted 1910.

Kirkeværge; Næstfr. f. Mnh.; Frm. f. Fdrf.; Frm. f. Venstreforen.; BM i »Sønderjydsk Forening« for Nakskov og Omegn.

Har til lokale Blade skrevet Rejsebrev og Artikler om nationale og religiøse Spørgsmaal m. m.

Brasch, Julius Karl Erik, f. 14. August 1903 Kbhvn. Dim. 1926; Aarsk. i Fransk; Lærer ved Finn Tulinius' Skole 1927; fast Vikar Nansensgades Kommuneskole i Kbhvn. 1929; fast ansat s. S. 1931; Vanløse Sk. s. Aar.

Brasen, Einar, f. 22. December 1896 Kbhvn. Dim. 1923; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1925; fast ansat Jagtvejens Sk. 1928.

Braüner, Anton Peder, f. 4. Maj 1879 Vinderslev. Dim. 1905; Andenlærer Nordby paa Samsø 1908—1. April 1914; Lærer i Odense. Fik senere en Fiskeforretning i Odense. Bor nu i Silkeborg.

Brednøse, Jens Enevoldsen, f. 7. September 1857. Dim. 1882; konst. Lærer Nykøbing M. 1882; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1885, Christianshavns Betalings-skole (Prinsessegade); fast ansat 1890; Af-sked 30. September 1927.

Brems, Hans Hansen, f. 25. April 1870 Herslev S. Dim. 1888; Løjtnant; Timelæ- rer Raadmandsgades Kommuneskole i Kbhvn. 1897; fast ansat s. S. 1902; Vice- insp. s. S. 1918.

Aarsk. i Matematik.

Bro, Jørgen Christophersen, f. 10. Okto- ber 1861 i Bro i Brenderup. Dim. 1885; Hjælpe lærer Seest 1886; Lærer Dalby- neder Fortsættelsesskole 1887; Lærer Kol- ding Skolevæsen 1887; Overlærer s. S. 1904 (den kom. Forskole); Afsked 31. Ok- tober 1915. Bor i Brenderup.

I Kolding Landsogns Distriktsraad og Repr. i Kolding Byraad 1900—06; Frm. f. Sundhedskomm.; Frm. f. Børnespareks.; BM i Kolding Venstreforen. og i »Børne- nes Vel«.

Brodthagen, Henrik Amdt, f. 31. Juli 1844 Fuirendal. Dim. 1868; Lærer Flakke- bjerg Opdragelsesanst. 1868—70; Bestyrer af Realskolen i Haslev 1870—73; Lærer Hillerød Borgerskole 1873; Førstelærer og Org. Karrebæk 1877; død der 29. Marts 1911. Beboerne satte en Mindesten paa hans Grav.

Medl. af Mühr. og Vrgr.; BM i Syge- plejeforen.

Brolyng, Hartvig Anex, f. 7. Januar 1904 Kbhvn. Dim. 1928; ansat ved Fritidshjem- met for Kommuneskolebørn, Vanløse, fra 1931.

Brorson, Nicolay Magnus Einer Villiam, f. 7. December 1896. Kbhvn. Dim. 1920; cand. phil.; fast Vikar Ryesgades Kommu- neskole i Kbhvn. 1920; fast ansat s. S. 1924. — Kredsbest. f. Kbhvns Understøt- telsesforen.

Brørstrøm, Otto Herman, f. 6. Juli 1891 Kbhvn. Udlært Møbelsnedker. Dim. 1919; Tillægspr. i Tysk; Sløjdlærereks.; Tegne- lærerkurs.; fast Vikar Kbhvns. Skolevæsen 1919; fast ansat 1921; Øresundsvejens Sk.; Højdevangens Sk.; Lergravsvejens Sk.; Mdl. af Forældrerådet.

Bruhn, Nis Lauritsen, f. 24. September 1852. Dim. 1873; Lærer Nyborg Borger- skole 1879; Afsked 1. Februar 1920. Død 1. Februar 1927.

Brun Sørensen, Niels Lavritz Richard, f. 3. Februar 1900 Aarhus. Dim. 1923; cand. phil.; Vikar Grønbæk, Kalundborg, Vedbæk, Næsby pr. Sorø og S. Broby 1923 —25; Andenlærer S. Broby Hovedskole 1925; Organist; Førstelærer Gjestelev pr. Ringe 1934.

Bruun, Harald Viktor, f. 29. August 1910 Kbhvn. Dim. 1931; fast Vikar Lergravs- vejs Komuneskole i Kbhvn. 1933.

Bruun, Holger Jens Victor, f. 9. April 1905 Kbhvn. Dim. 1926.

Brøndkjær, Peter Metus, f. 17. August 1868 Besser, Samsø. Uddannet paa Blaa- gaard; dim. 1897 som Privatist; Kursus i

Fysik og Gymnastik; Andenlærer Peders- borg 1898; Førstelærer Fjellebro pr. Kvær- keby 1901; Førstelærer og Ks. Lyderslev 1912; Afsked 1. Oktober 1933. Bor Lyders- lev.

Kirkevrg.; Næstfrn. i Mühr.; Frm. f. Spareforen.; Frm. f. Grundlistudvalget; Sogneraadsekr. og Regnskabsfører.

Brøndlund, Morten Pedersen, f. 15. Jan- uar 1858 i Ny Sogn paa Holmsland. Dim. 1878; Hjælpe. Birk i Gjellerup S. 1878— 81; Enelærer s. S. 1881; Førstelærer s. S. 1892; Førstelærer Hammerum 1908; Af- sked 31. Juli 1928. Død 8. November 1929 Hammerum.

Bukholt, Peter Børge, f. 26. Juni 1909 i Kbhvn. Cand. phil. Dim. 1933. Søborg.

Burild, Georg Poul Olsen, f. 26. Januar 1912 Kbhvn. Student. Dim. 1933; Privat- lærer Kbhvn.

Busk, Carl Jensen, f. 1857 Gjellerup ved Herning. Ved Landvæsen indtil 1877; paa Staby og Skovgaard Højskole 1877—78; Lærer i Brande ved Jelling 1878—80. Dim. 1882; St. Kursus i Matem., Fysik, Pæda- gogik, Historie og Kirkehist.; Sløjdkursus; Lærer ved Gjersings Realskole i Odense 1882—95; var 1891 med til Oprettelsen af Odense Seminarium; Seminariets Forstan- der fra 1895; R. D. 1927. Bor i Jylland.

Har sammen med Seminarieforst. Ejler Møller udgivet Lærebøger i Historie for Seminarier og højere Skoler.

Buss, Jens Rasmussen, f. 31. November 1857. Dim. 1884; Hjælpe lærer Almind ved Viborg til 1885; Enelærer og Ks. s. Sted 1885—97.

Musikhandler og Pianostemmer i Kon- gens Lyngby fra c. 1900. Hovedgaden 45.

Bych, Skotte Carl Møller Rasmussen, f. 5. September 1908 Frberg. Dim. 1930; St. Gymnastikkursus; fast Vikar Kbhvns Skole- væsen 1933; Vestervoldgades Sk.

Böcker-Frederiksen, Niels Chr., f. 19. Januar 1880 Gravlev Skole. Dim. 1906; Vi- kar N. Sundby og Aalborg 1908—09; Ene- lærer Flø pr. Støvring fra 1909.

Ansat i Grønland (Station Disco og Grønlandske Handel) 1906—08.

Bødker (Botker), Hans Chr. Nielsen, f. 4. Marts 1866 Gundslev. Dim. 1885; Lærer Nørre Alslev paa Falster 1886—87; Journal- list ved Aftenbladet.

Udvandrede til Amerika 1891; Modelerer ved en Terrakottafabrik i Perth Amboy; Red. af Chicago-Posten 1892—94; Udgiver og Red. af »Revyen« 1895 til Bladet i 1921 blev solgt til et Aktieselskab, som der- efter udgav det under Navnet »Dansk Ti- dende og Revyen«; atter Redaktør af dette Blad 1923—24; Medl. af Bladets Best.; Red- aktør og Bestyrer af samme (nu Dansk Tidende) fra 1932. Har skrevet: »The real single tax« (1931). Bor: 2218 North Califor- nia Avenue, Chicago.

Bøgh, Svend Aage, f. 29. Januar 1888 Kbhvn. Dim. 1909; Lærer Helsingør; Af- sked paa Grund af Øjensvaghed; Forsik- ringsmand; Papirhandler i Helsingør.

Bøje, Holger Nielsen, f. 8. Oktober 1883 Rødby. Dim. 1906; Gymnastiklærereks.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1910; fast ansat 1914; Frederikssundvejens Skole.

Bøjsen, A. J., dim. 1867.

Bølling, Daniel Otto, f. 27. Februar 1899 i Ringsted. Student Odense 1917. Dim.

1924; optaget i den katolske Kirke 1924; Lærer St. Knuds Skole i Kbh. 1924, ved Løkken Realskole 1925, ved Brande Realskole 1927—28; derefter Kunstmaler. Bor »Petersholm« pr. Vejle.

Børlund, Johan Peder, oprindelig J. P. Sørensen, f. 15. Januar 1855 Havnlev. Dim. 1876; Kurs. i Lege og Boldspil; Hjælpel. Gyrstinge 1877; Andenlærer Bregninge paa Ærø 1878; Enelærer Kragerup 1878; Enelærer og Ks. Himlingøje 1883; Førstelærer s. S. 1913; Afsked 31. Oktober 1918. Død 17. April 1919 Kbhvn. Tilsynsf. med Plejebørn; Mdl. af Mnhr.; Regnskabsf. og Revisor i Himlingøje Brgsf., Haarlev Mejeri og Sædder Andelsbageri; holdt Aftenskole for den mandlige Ungdom; oprettede Sangkor og Bibliotek.

Børrum, Hans Georg Axel Villy, f. 16. November 1905 Kbhvn. Dim. 1932.

Carlsen, C., dim. 1866.

Carlsen, Jens Chr., f. 14. August 1859 i Maarum. Dim. 1882; St. Aarsk. i Mat., Fysik og Astronomi; Lærer Frberg prv. Realsk. 1886—1919; Inspektør s. S. fra 1899; Medbestyrer 1899—1903; Mellemskolelærer Svanholms Gymnasium 1919; Afsked 1. Maj 1923. Bor Ernst Meyersg. 13, Kbh.

Carlsen, Jens Peder, f. 17. September 1863 Taanderup pr. Ruds-Vedby. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1884 som Privatist; Hjælpelærer Hedegaard-Horslunde; Lærer Skamstrup; Hjælpel. Udby, Esby og Ullestrup; Enelærer Aast-Gjødssøl 1892, i Boest 1900 og i V. Hornum 1901; Førstelærer og Ks. Laanum pr. Stoholm 1906; Afsked 1. Oktober 1910. Bogholder i A/S Skive Tømmerhandel i 20½ Aar. Bor Resenvej 6, Skive.

Carstensen, Vilhelm, f. 11. Oktober 1909 Faaborg. Dim. 1930; cand. phil.; Aarsk. i Tysk; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; Tjørnegaardsskolen 1931; fast Vikar Ordrup Kommuneskole 1932; Timelærer s. S. 1933.

Cawling, Henrik Paulus Olsen, f. 22. Marts 1858 Kongens Lyngby. Dim. 1881. Var først knyttet til Dagsavisen og Morgenbladet; Medarbejder ved Politiken fra 1885; Udgiver og Redaktør 1904—27; Æresmdl. af Journalistforbundet; Frm. f. Wesselsminde. Død 7. August 1933 Kbhvn. Litterære Arb.: Det danske Vestindien (1894); Fra Amerika (1897); Paris (1898); Østen (1901—02); London (1903—04); Fra de dybe Dale (1894); Nogle Avisartikler (1919); Den vestindiske Soldat.

Cederskjold, Rasmus Samuel, oprindelig R. S. Rasmussen, f. 21. August 1871. Dim. 1893; Enelærer Kjærup i Janderup S. 1893; Enelærer og Ks. Endelave 1897; Førstelærer Humble paa Langeland 1902; Afsked 1922. Rejste derefter til Vig paa Sjælland.

Chrestensen, Knud Georg Janus, f. 27. December 1903 Kbhvn. Dim. 1924; Kursus i Gymnast. paa Ollerup; Aarsk. i Zoologi, Botanik, Fransk, Lærer ved Blaagaards Sem.s Forberedesskl. 1924; fast Vikar Prinsessegades Kommuneskole i Kbhvn. 1925; fast ansat 1928.

Christensen, Albert Johannes, f. 27. September 1893 Frberg. Dim. 1915; Lærer ved Borger- og Realsk. i Kbhvn. til 1921; til-

lige Assistent i Forsikringsselskabet »Skjold« i Kbhvn fra 1916; Fuldmægtig s. S. fra 1926.

Christensen, Albert Nielsen, dim. 1890, se A. N. C. Sandager.

Christensen, Anders Christian, f. 23. Oktober 1865 Udbyhøj. Dim. 1886; Enelærer Romalt ved Randers 1887; Lærer ved Randers Skolevæsen fra 1909, Mellemskole og Realskolen paa Hobrovej. — Medl. af Byrådet 1913—20.

Christensen, Anders Peter, dim. 1914, se A. P. C. Blell.

Christensen, Bendt Sigfred, f. 27. September 1910 Kbhvn. Dim. 1931.

Christensen, Christen, f. 9. Oktober 1859 Tolstrup pr. Brønderslev. Dim. 1880; Andenlærer Agrupskov ved Kolding 1881; Enelærer Stenstrup ved Præstø 1885; Kursus i Sang og Musik 1898 og 1899; Enelærer og Org. Lille Velling pr. Børkop 1908; Afsked 1. November 1927. Bor i L. Velling. Frm. i A. Stampes Laanebogsamling i 22 Aar; Frm. f. Jungshoved Fdrf. i 20 Aar; Revisor for Jungshoved Mejeri i 15 Aar; Regnskabsf. f. Jungshoved Sogneraad.

Christensen, Christen Nielsen, f. 27. Marts 1857 i Tarm. Dim. 1884; Enelærer Glerup ved Hadsund (1887); Førstelærer Terndrup 1889; død der c. 1890.

Christensen, Chr. Peter, dim. 1911, se K. P. Edslev-Christensen.

Christensen, Georg Andreas Valdemar, f. 20. Februar 1863 (i Brønderslev?). Dim. 1884; Andenlærer V. Brønderslev c. 1885—92; rejste til Argentina, hvor han er død.

Christensen, Gunner Christian Vilhelm, f. 20. September 1899 Kallundborg. Dim. 1925; cand. phil. Faglærer i Matematik og Regning; Lærer Nærum Kostskole 1925; Kommunalærer Brede Skole i Lyngby S. 1929. — Tropsfører ved Spejderkurs.

Christensen, Hans, f. 30. Sept. 1851. Dim. 1873; Andenlærer Kongsted i Præstø A. til 1877; Lærer Høsten i Dalby S. 1877; Enelærer og Ks. Alslev ved Karise 1881—1902.

Christensen, Hans Jørgen, f. 13. Oktbr. 1852 paa Fyn. Dim. 1878; Lærer i Debelmose om Vinteren i 17 Aar og i flere Biskoler, bl. a. Kvodbøl, om Sommeren; Lærer Finderup i Ringkøbing A. 1896; Afsked 1915; flyttede til Skjern; død der 9. Decbr. 1922.

Christensen, Harald Viggo, f. 18. August 1877 Utterslev. Dim. 1910; cand. phil.; Timelærer ved Kbhvns Skolevæsen 1912; fast ansat 1916; Hillerødgades Skole fra 1928.

Christensen, Henry Emil, f. 27. Juni 1903 Kbhvn. Dim. 1924; Student; Kursus i London 1927; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1924; fast ansat Sct. Annæ Vester Skole 1926.

Christensen, Hjalmar Carl, f. 11. November 1893 Frberg. Dim. 1915; St. Kurs. i Svensk, Dansk, Sproghist. og Fonetik; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1918; fast ansat 1919; Sct. Hansgades Sk. 1919; Husum Sk. 1932.

Christensen, Isak Jørgensen, f. 29. November 1841 Ommel i Marstal Landsogn. Dim. 1867; Andenlærer Vebstrup; Andenlærer Ommel 1874—93; død 30. Juni 1903 Ommel.

Christensen (Ryde), Jens Chr., f. 13. September 1861 i Ryde Sogn. Dim. 1886; Lærer Grave Privatskole i Brøndum S. 1887; Hjælpel. i Lihne 1890; Enelærer Opperby pr. Brodal 1891; Førstelærer s. S. 1901; Afsked 1927. Bor Anlægsgade i Skive.

Frm. f. Lem Brgsf. og Sygek.; Medl. af Lem Mnhr.; Frm. f. 74. Lærerkreds; nu Kasserer i Sygef. for Skive og Omegn og Medl. af Skive Mnhr.

Christensen, Jens Jørgen, dim. 1865.

Christensen, Jens Ludvig, f. 4. Juni 1857 Vognsild. Dim. 1886; Lærer Jebjerg Højsk.; Andenlærer Sahl; Enelærer Trandum ved Skive 1896; Afsked 1926. Død 9. Maj 1928 i Sevel.

Christensen, Jens Peter Ibsen, f. 21. April 1894 i Vork ved Kolding. Dim. 1915.

Christensen, Joseph Emil, f. 24. November 1902 Kbhvn. Dim. 1927; fast Vikar Oehlenschlägersgades Kommuneskole i Kbhvn. 1930; fast ansat 1931.

Christensen, Knud Kristian, f. 16. Juli 1900 Kbhvn. Dim. 1924; Aarsk. i Gymnast.; Lærer Hjørring vestre Kommuneskole 1929.

Christensen, Knud Valdemar, f. 18. August 1910 Fredericia. Dim. 1933.

Christensen, Kristian Olaf, f. 20. April 1905 Hellested. Dim. 1928; Sløjduddannelse paa Dansk Sløjdlærersk.; paa Askov og paa Nääs i Sverige; 3 Lærerkursus i »Den praktiske Ungdomsskole« paa Ellekilde; Lærer ved Kbh. Kom. prakt. Ungdomssk. fra 1929; Lærer Kbh. Kom. Skole for unge arbejdsløse i Nærum fra 1933.

Redaktør af Sløjdbladet; Medarb. ved »Nordisk Sløjd«, Stockholm, og ved Internat. Zeitschrift für Erziehungswissenschaft i Köln. — Sløjdpæd. Artikler.

Christensen, Lars, f. 24. September 1859. Dim. 1886; ansat Kbhvns Skolevæsen 1893; fast ansat 1898; Østerriggades Sk.; Lergravsvæjs Sk.; Afsked 1. Oktober 1925.

Christensen, Marius Chr., f. 5. Januar 1885 Frberg. Dim. 1906; St. Aarsk. i Engelsk. Historie. Samfundslære. Botanik. Zoologi; Timelærer Øster Farimagsgades Kommuneskole i Kbhvn. 1909; fast ansat 1913; Inspektør Vibenshus Skole 1928.

Christensen, Niels Chr. Anker, f. 12. November 1899 Kbhvn. Dim. 1921; Lærer Svanholm Forberedelsesskole 1922—25.

Violinist; debuterede som Solist Odd Fellow Palæet 1926; fast ansat efter Konkurrence i Statsradiofoniens Orkester fra 1931.

Christensen, Niels Sørensen, f. 15. Maj 1847 Tistrup i Ribe Amt. Dim. 1873; Lærer Hauge 1877; Enelærer og Ks. Tistrup 1885; senere Førstelærer s. S.; Afsked 1903. Død 17. Marts 1905 Tistrup.

Christensen, Niels Valdemar, f. 19. Marts 1882 Utterslev Mark v. Kbhvn. Dim. 1904; Timelærer ved Kbhvns Skolevæsen 1909; fast ansat 1913; nu Værneskolen Fælledvej.

Christensen, Peder, f. 28. August 1843. Dim. 1865; Enelærer og Ks. Vester-Velling ved Langaa (1877—1902).

Christensen, Peder, f. 24. Februar 1863. Dim. 1888; Andenlærer Auning i Randers A. 1889—04; død der 11. April 1904.

Christensen, Peder Chr., f. 14. Februar

1878 Hvidding. Dim. 1899; Aarsk., Feriekurs. i Jena, Translatør i Tysk; Andenlærer Nyhuse ved Frborg 1901; Lærer Borger- og Friskolen i Helsingør 1903; Lærer Helsingør højere Almenskole 1915; Adjunkt s. S. 1916. — Medl. af Olai Mnhr. 1912—26.

Christensen, Peter, f. 26. September 1891 St. Musse. Dim. 1917; Organisteks.; Vikar Reerslev 1917; Assist. under Kbhvns Magistrats 3. Afd.s Bogholderi 1918; Andenlærer S. Kirkeby 1918; Enelærer S. Alslev 1923. — Medl. af Sogneraadet og Folke-registerfører fra 1925; Frm. f. Vrgr. 1929—33.

Christensen, Peter Chr. Leonhard, f. 25. Marts 1851 Store Fuglede. Dim. 1871; Enelærer og Org. Aarby ved Kalundborg 1877; Afsked 30. April 1916. Død 19. Oktober 1926 Kbhvn.

Medl. af Mnhr. og Vrgr.; Tilsynsf. m. Plejebørn; virket for Bogsm. og Husfl.

Christensen, Petrus Johs. Batchor, f. 4. Februar 1866 Borbjerg Skole. Dim. 1886; Lærer Hogager i Rinkgøb. A. 1888—92.

Medred. af Viborg Amtstidende 1892; Repræsentant for Holger Christensens Grossistforretning i Viborg, senere Købmand og Grossist i Viborg (1920—26—).

Christensen, Poul, f. 7. September 1845 Guderup i Aarre S. Dim. 1874; Lærer Ribe Borgerskole 1874—1910; død 27. Maj 1910 Ribe.

Redaktør af »Ribe Folkeblad« 1879—06; Medl. af Byraadet 1888—94 og 1900—09; BM i Ribe Aandssvageanstalt.

Christensen, Svend Guldbrand, f. 9. September 1911 Kbhvn. Dim. 1932. Død.

Christensen, Thøger Gungaard, dim. 1888, se Th. Gungaard.

Christensen, Vagn Aage Søby, f. 13. Oktober 1909 Kbhvn. Dim. 1931; fast Vikar Klostervængets Kommuneskole i Kbhvn. 1933.

Christensen, Viggo Hakon Thorvald, dim. 1880.

Christensen-Vestkjær, Peder Knudsen, f. 12. Maj 1855 Ølgod. Dim. 1885; St. Kurs. i Litteraturh. og Pædagogik; ansat Gjesing ved Esbjerg 1885; Førstelærer Billum v. Varde 1898; Førstelærer og Ks. Ulstrup pr. Kalundborg 1908; Afsked 1. Juni 1925. Bor Lindholmsvej i Nørre Sundby.

Medl. af Mnhr. og Sogner. i Refsnæs; Kirkeværge; BM i Husmandsforen. — I Billum Frm. f. Sygek. og Fdrf. og Medl. af Vrgr.; Frm. f. »Blaagaards Samfund« 1884—85. Har skrevet »Folkeskolens poetiske Læsebog«.

Christiansen, Anders, f. 7. Februar 1830 Vedding i Hanved S. ved Flensborg. Lærer fl. Steder i S. Jylland, bl. a. i Flensborg. Dim. 1862; Lærer Ribe Borgerskole 1862; Enelærer og Ks. Alslev i Skads H. 1863—81; død der 9. Febr. 1881. Venner satte en Mindesten paa hans Grav.

Sogneraadform. Udgav en Læsebog for mindre Børn. (Fra Ribe Amt 7. B.)

Christiansen, Børge, f. 23. Marts 1908 paa Frberg. Dim. 1929; ansat ved Dansk Værdimærkeselskab A/S fra 1930.

Christiansen, Chr., f. 6. December 1846. Dim. 1869; Lærer Egense i Fleskum H. (1877); Enelærer og Ks. Rostrup ved Arden (1887; 1897).

Christiansen, Chr., dim. 1870. Maaske identisk med ovenstaaende.

Christiansen, Chr. Lauritz, f. 1. September 1886 N. Jernløse. Dim. 1907; cand. phil.; Lærer Jyderup Realsk. 1907—10; Timelærer Aarhus Skolevæsen 1910; fast ansat 1912; Nørrebrogades Skole, senere Samsøgades Skole.

Christiansen, Edvard Vilhelm, f. 19. December 1885 Kbhvn. Dim. 1908; Lærer Øverød; Enelærer Lille Valby ved Slagelse til c. 1920. Gaardejer, Hedegaard ved Roskilde; nu Rentier.

Christiansen, Hans Jørgen, f. 14. Marts 1849 Heils. Dim. 1871; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1876; Voldkvarterets Betalingskk.; fast ansat 1879 v. Kapelvejens Sk.; Pr. Charlottøgades Sk. 1883; død 28. April 1903 Gentofte.

Redaktør af »Folkeskolen« 1892—94; BM i Børnehj. »Bethlehem« og »Herberge for Hjemløse«.

Christiansen, Hjalmar Orla Karl, f. 31. Marts 1893 Kbhvn. Dim. 1914; cand. phil.; Universitetsstudier i Anatomi og Fysiologi; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1914; Baadsmændsstrædes Sk. 1914; Brønshøj Sk. 1915; Timelærer 1916; fast ansat 1919.

Skolens Sekretær fra 1918; Tilsynsførende ved Fortsættelseskursus fra 1930.

Christiansen, Jens Chr., f. 1. Februar 1897 Kbhvn. Dim. 1918; Aarsk. i Gymn.; fast Vikar Raadmandsgades Kommuneskole i Kbh. 1919; fast ansat Ø. Gasværks Sk. 1921.

Christiansen, Johannes, f. 15. December 1883 Rye pr. Roskilde. Dim. 1906; Hjælpe-lærer Krøjerup ved Sorø 1906; Andenl. Hemmeshøj 1907; Førstelærer og Ks. Fulby i Sorø A. 1910.

Medl. af Mnhr. og Vrgr.; BM i Brgsf.; Frm. f. Sygek. fra 1914; komm. Revisor; Kirkeværge fra 1930.

Christiansen, Laurits Carl, f. 25. Oktober 1892 Roskilde. Dim. 1914; Aarsk. i Engelsk og Samfundslære; Udd. som Tegnelærer; Vikar Himmelev 1914, Mørke 1915, Hvidovre 1915; Andenlærer og Org. Hvidovre 1916; Kommunelærer og Org. s. S. fra 1919. — BM i Kommunebiblioteket.

Christiansen, Mads, f. 12. Febr. 1865 Udby. Dim. 1891; Enelærer Udby indtil 1893, i Glerup ved Hadsund fra 1893; død der c. 1898, begr. i Udby.

Christiansen, Martin, f. 9. Maj 1895 i Kbhvn. Dim. 1920; Aarsk. i Fysik og Dansk; Andenlærer Skibby 1922; Enelærer og Ks. Havnelev pr. Rødvig fra 1929. Bibliotekar.

Christoffersen, Jens, f. 20. April 1866. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1886 som Privatist; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1892; fast ansat 1898; Ø. Gasværks Sk.; Vognmandsmarkens Sk.; Afsked 1. August 1926.

Translatør; Sløjdlerereks.

Christoffersen, Louis Chr., f. 20. November 1891 Kbhvn. Dim. 1916; ansat ved Kbhvns Skattevæsen. Rodekontrollør.

Christoffersen, Poul, f. 13. Juni 1894 Kbh. Dim. 1915; Lærer Frberg 1933.

Clausen, Aage Chr., f. 1. Marts 1904 Femø i Maribo A. Dim. 1933.

Clausen, Charles Vilmon Arktander, f. 29. Marts 1907 Odense. Dim. 1928; Faglæ-

rereks. i Sang 1930; Student 1932; Lærer Bendixens Kursus 1932—33; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Nørre Alles Skole.

Clausen, Harald Einar Frederik, f. 20. April 1891 Viby paa Sjælland; cand. phil. 1911. Dim. 1913; Lærer Slagelse komm. Realskole 1916—28; Adjunkt Slagelse komm. højere Almenskole fra 1928. — Frm. f. Slagelse Kommunelærerforening fra 1928.

Clausen, Kjeld Heilmann, f. 27. Februar 1905 Holstebro. Dim. 1930; Aarskurs. St. Gymnastikinst.; cand. phil.; Talelærer-eksam.; konst. Lærer ved det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia.

Clausen, Oluf Krabbe Balslev, f. 25. August 1884 Hunstrup. Dim. 1906; Kursus i Sang; Hjælpel. Brangstrup 1906; Andenlærer Skamby 1907; Enelærer Vollerlev 1909; Førstelærer, Ks. og Org. Himlingøje 1918; Førstelærer og Ks. Idestrup 1925.

Kirkeværge og Medl. af Vrgr. i Vollerlev; Medl. af Mnhr. i Himlingøje; Frm. f. Mnhr. i Idestrup en Periode; Regnskabsfører i Brgsf.; Sangforeningsdir.

Cornelius, Chr. Frederik Konrad, dim. 1889.

Dahl, Anders Chr. Anton Nielsen, f. 10. Marts 1861 Borbjerg. Dim. 1882; Kursus i Dansk, Sang og Musik; Hjælpel. Gimsing 1882; Enelærer og Ks. s. S. 1884, senere Førstelærer; død 24. April 1919 Herning.

Frm. f. Sygeplejef. og Vrgr.; Stift. af Fdrf. og Sangf.; BM i Sogner. og Mnhr.

Dahl, Jens Johan Jensen, f. 25. Maj 1864 Møborg. Dim. 1889; Huslærer; Vinterl. i Hove ved Lemvig 1889; Lærer Vejrup-Gørding 1890; Andenlærer Harboøre n. Skole 1891; Afsked 1921.

Frm. og Kass. for Sygek.; Garant i Sparrekassen.

Dahl, Jens Peter, f. 29. April 1888 Kbhvn. Dim. 1910; ansat Kbhvns Skolevæsen 1910; Hans Tavsensgades Sk. 1912; fast ansat Sjællandsgades Sk. 1916; død 23. Marts 1924.

Lærer Massmannske Skoler 1910; Forstander f. Købmandssk. Nørre Afd.

Dahl Mikkelsen, Mikkell, f. 10. Jan. 1894 i Hammel. Dim. 1915; Studieoph. ved Münster Universitet 1921; Faglerereks. i Tysk 1922; Vikar Hans Tavsensgades Kommunesk. i Kbhvn. 1915; fast ansat Matthæusgades Sk. 1919; Forchhammervejs Mellem- og Realskole 1922. — Lærer ved Komm. Præliminærkurs.; Medl. af Børnehjælpsdagens Komite i Vodroff-Kvarteret.

Dall, Hans Lorents Lorentsen, f. 30. Jan. 1899 Esbjerg. Dim. 1920; Lærer Fredensborg Centralskole 1924, nu Fredensborg Kommune- og Realskole.

Dam, Lars Espersen Hansen, dim. 1865.

Dam, Marius Peter, f. 9. Jan. 1877 Aaker S. To Vintre paa Ekkodalens Højskole. Dim. 1900; Vikar Svaneke 1900; Hjælpel. Arnøje i Hellested S. 1903—04; Lærer Hasing pr. Hørdum 1904; Afsked 30. April 1924.

Leder af Husflidssk. og Bibliotek; Frm. f. Fdrf.; Medl. af Mnhr. og Vrgr.; Regnskabsf. i Brgsf.; Kommunerevisor. Bor i Køge, Ingemannsvej 15.

Damsholt, Harald Peter, f. 10. Sept. 1900 Kbhvn. Cand. phil. 1919. Dim. 1926;

Timelærer Roskilde komm. Skoler 1929; fast ansat Roskilde komm. Mellem- og Realsk. 1930.

Damsholt, Heibald Niels, f. 29. Marts 1908 Kbhvn. Dim. 1929. Højvangen 72, Søborg.

Dandanell Nielsen, Peder Elof, f. 15. Febr. 1891 Bregninge Sogn. Dim. 1912; Andenlærer Hvejsel 1914; Enelærer og Org. Horsted pr. Vejle fra 1920.

Dannerup, Robert Alexander Ferslev, f. 22. Sept. 1898 Kbhvn. Dim. 1926; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1927; Kommune- lærer Matthæusgades Sk. 1929.

Davidson, Anders, f. 10. Juli 1844 Nør- bølling Skole pr. Brørup. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1871 som Privatist; Hjælpel. Eltang; Enelærer og Ks. Vrads i Aarhus A. 1876; Enelærer Skibsbjerg pr. Hjørring 1878; Enelærer Fuglsig pr. Il- bro 1880; Afsked 1. Oktbr. 1915. Død 8. Maj 1931 Hjørring.

Skænkede betydelige Beløb til Orgler til St. Katrine og St. Hans Kirker i Hjørring, og ved et sparsommeligt Levned kunde han efterlade sig 60.000 Kr. til Legater; 15.000 Kr. til Flidspræmier for Skoleele- ver i Hjørring og 45.000 Kr. til værdige trængende.

Degner, Poul Willeke, f. 11. Sept. 1885 Vrejlev. Cand. phil. 1906; Huslærer hos Birkedommer J. Nielsen paa Læsø 1908; Bogholder i A/S Nolfi 1910. Dim. 1913; Lærer ved det kgl. Vaisenhus 1913.

BM i Akad. Boldklub samt Leder af Jun- iorafd.; Idrætsmærket i Guld; Medudgiv. af Almindelig Handelsregning (1931).

Dieppen, Arthur, f. 9. Febr. 1908 Frberg. Dim. 1929; Sløjdlærereks.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; Værnesk. paa Øresundsvej; fast ansat 1931.

Dige, Jørn Laurits, f. 26. Juli 1907 Kbhvn. Dim. 1928; udd. paa Dansk Sløjdl- lærersk. 1928 og paa St. Gymnastikinsti- tut 1931—32. Vesterfælledvej 63, Kbhvn.

Diget, Erik (oprindelig E. Larsen), f. 17. Juni 1882 Raabjerg S. Dim. 1903; Kur- sus: Sløjd, Gymn. paa Ollerup, Sang og Musik paa Jydsk Musikkonservatorium; Andenl. Vissing pr. Lerbjerg fra 1905. — BM i Røde Kors' Hadstenafd. fra 1929.

Dinesen, Dines Fjederholt, f. 17. Maj 1872 N. Kollund i Rind S. Elev Staby; Vinterlærer. Dim. 1902; Kursus i Sløjd, Gymnastik, Dansk, Bogføring, Husflid, Reli- gion, prakt. Skolegern., Sang; Lærer Møborg n. Skole 02; Lærer Nørskov i Lindeballe S. 1904; Førstelærer Farre i Give S. fra 1906.

Frm. i Brugsf. fra 1914; Regnskabsf. i Foderstofforen. fra 07; Frm. f. Sangf. i 20 Aar; Sekr. f. Vejle Vesteregns Afholds- kr.; BM og Leder i Gymnastikf.; Stift. af Læsef.; Frm. f. Fsmhl. og Afhf.; Leder af Fdfr.; Medst. af Sønderj. Foren. f. Give og Omegn.

Dixen, Johannes Peter, f. 7. Sept. 1847. Dim. 1868; Kursus i Tegning og Tysk; Huslærer i Vrold 1874; Lærer Kommune- skolen i Fredericia 1875—1918; død der 10. Aug. 1918.

Dolleris, Anders Kristian Andersen, f. 15. Januar 1855 Skjoldborg. Dim. 1878; Huslærer 1878; i Udlandet; Lærer Gal- trup og Stenum Højskoler; studerede Fy-

siologi ved Kbhvns Universitet; Forstan- der for Odder Højskole 1889—1919. Bor i Odder.

Medredaktør af Friskolebladet »Bau- nen«. Medl. af Sogner og Mnh. i Odder. Har i »Bauens Julebøger« skrevet Rejsekildr. fra Ægypten og Palæstina, fra Norge, Finland og Rusland.

Dragsholt, Asger Borris, f. 13. Novbr. 1907 Høje Taastrup. Dim. 1931. Sløjdlæ- rereks.; Lærer ved Julemærkehjemmet »Lindersvold« fra 1932.

Dragsholt, Eduard Borris, f. 6. Septbr. 1905 Svallerup. Dim. 1926; Faglærereks. i Matematik og Regning; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1928; fast ansat Bi- spebjerg Sk. 1930.

Duc, Carl Chr., f. 11. Febr. 1848. Dim. 1868; Enelærer og Ks. Errindlev (1877; 97). Død c. 1897.

Duc, Søren Martin, f. 16. Decbr. 1837 i Gejsing i Anst S. Dim. 1866; oprettede 1866 en Privatskole i Kolding, som han bestyrede til 1892; ejede desuden et lille Landsted. Død 14. Juli 1906 i Kolding. — Byrådsmedlem en Del Aar.

Ducholm, Anton Peder, f. 4. Decbr. 1882 i Sevel ved Skive. Dim. 1909; Sløjdkurs. og Tegnek.; Vikar Stege, Lendemærk, Struer, Hjertebjerg og Hulsig; Lærer Møn- sted 1912; Enelærer Kraghede pr. Tyl- strup 1921. — BM i Sygek.

Udgivet et Par Esperanto-Ordbøger.

Duusgaard, Johan Friis, f. 14. April 1849 Tørring ved Lemvig. Dim. 1873; Læ- rer v. Emdrupborg Højskole; Vikar Svend- borg Kommuneskole 1879; Timelærer s. S. 1880; død 20. Novbr. 1881 Svendborg.

Dvinger, Niels Jensen Julius Sørensen, f. 21. Oktbr. 1863 Vejby pr. Grenaa. Dim. 1888; Kursus i Fysik og Sløjd; Hjælpel. Boeslum ved Ebeltoft 1888; Vikar Thir- strup pr. Trustrup 1889; Andenl. og Ks. s. S. 1889; Enelærer og Ks. Gødvad 1894; Førstelærer og Ks. Holbæk S. i Randers A. 1903; Afsked 1. Oktbr. 1929. Bor i Grenaa.

Medstift. af Bibliot., Fdfr., Sangf., Skyttef. og Gymnastikf.; Sekr. i Sogner.; Frm. i Brgsf. i Holbæk; Kass. f. Mejeriet i 18 Aar; Frm. f. Vrgr. til 1929.

Dyre, Laurits Jensen, oprindelig L. J. Dyhr, f. 30. Sept. 1861 Bremerholm ved Aalborg. Dim. 1883; Andenl. Ludvigsmi- nde i Salling H. 1883, i Valby ved Kbhvn. 1884; Lærer Høsten og Org. i Dalby i Faxø H. 1887; Førstelærer, Ks. og Org. Kildebrønde 1893; død 1. Jan. 1926 Kbhvn. (Rigshosp.).

Kirkeevrg.; Medl. af Mnh.; Sekr. og Kass. i Landboforen. og Afholdssamfun- dets Spareforen.; Frm. f. Stedets radika- le Venstref.; Kass. f. Vælgerf.; Frm. f. Sygek. og Sygeforsikr. samt Afholdssamf.; Sangforeningsdir. m. m.

Har skrevet: Den danske Kirkes Salme- toner; Forskolens Skrivebog; Danmarks- hist. f. Folkeskolen (1924), der belønnedes med Freds- og Folkeforbundsforen. Pris.

Ebbe, Hans Jørgen Valdemar Pedersen, f. 10. Juli 1861 paa Lolland. Dim. 1879; Lærer N. Vedby ved N. Alslev 1882; konst. Lærer Nakskov 1882; Enelærer Sløsse 1883; Enel. Udby i Tusse H. 1892; Første-

lærer og Ks. Lundtofte i Lyngby S. 1901; Afsked 1917.

Ebbehøj, Lars Nielsen, oprindelig L. Nielsen, f. 12. Sept. 1863 N. Jernløse. Elev Ryslunge og Grejsdalens Højskoler. Dim. 1884; tog 2. Del om 1885; Lærer Emdrupborg Højsk. 1884—91; Bestyrer af Dams-holte Fortsættelsesskole 1891—1909; Andenlærer Mern 1909; Førstelærer s. S. 1912—31; død 22. Maj 1931 Aarhus.

Edslev-Christensen, Kristian Peter, oprindelig K. P. Christensen, f. 4. Decbr. 1884 Rørth ved Odder. Dim. 1911; Vikar Kongerslev, Frørup, Isevad, Julianehede og Randlev 1911—13; Enelærer og Ks. Al-ling pr. Laven fra 1913.

Frm. f. Mnhr. og Fdrf. en Aarrække; Medarbejder ved stedlige Dagblade.

Egeboe, Vermund Erhard Haarslev, f. 17. Sept. 1903 Stige. Dim. 1930; Akkvisitor i Forsikringsselskabet »Baltica«.

Egeby, Hans Peder, f. 27. Marts 1872 Aaker. Dim. 1898; Student 1902; Manuduk-tør i Kbhvn.

Egede Andersen, Povl, f. 27. Maj 1908 i Kbhvn. Dim. 1929; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; Kapelvejens Sk.; fast ansat 1933; Vanløse Sk.

Egerod, Carl Lauritz, f. 1. Sept. 1892 Dragør. Dim. 1915; ansat Kbhvns Skolevæsen 1916; fast ansat 1919; Østerriggades Sk.; Afsked 31. Maj 1929. Død 1932.

Eggert, Johannes Godtfred, f. 12. Jan. 1909 Kbhvn. Student 1927. Dim. 1930; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1931; Sk. v. Nyboder; fast ansat 1933.

Eiersted, Ellis Villie, f. 15. Nov. 1908 Kbhvn. Dim. 1930; cand. phil.; Faglærer-eks. i Dansk; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1931; Sundby Øster Sk.; fast ansat 1933.

Eklund, Emanuel Niels Michael, f. 24. Juli 1898 Kbhvn. Dim. 1919; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1922; fast ansat 1924; Øresundsvejens Sk.; Sekretær for Forret-ningsføreren for Kbhvns Kommunalærer-forenings Ferie- og Svagbørnskolonier 1919—29; Forretningsfører fra 1930.

Elfort, Poul Chr., f. 19. April 1891 Kbhvn. Dim. 1917; Andenlærer Agerskov i Haderslev Amt.

Elmgaard, Otto Peter, oprindelig O. P. Jensen, f. 6. April 1862. Dim. 1883; tog 2. Del om 1884; Vakancelærer Skovby paa Erø 1885; Hjælpel. Roholte 1885; Huslærer Sennels 1886—88; Vikar Nr. Nebel 1890—01; Førstelærer Vrenderup pr. Varde 1901; Afsked 1. Novbr. 1929. Bor Paludansvej, Varde.

Elmholt, Jens Chr., f. 4. April 1886 Ild-ved. Dim. 1907; Lærer Tranbjerg i Aarhus A. fra 1908. St. Tegnelærerkurs. 1911—12.

Elmholt, Johannes, f. 15. Novbr. 1894 Ildved. Dim. 1916; Tillægseks. i Tysk og Engelsk; Huslærer paa Svendsholm i Ulfborg 1916; Vikar Grenaa 1917; Lærer Valby prv. Realskole 1918; Vikar Vejle Skolevæsen 1920; Timelærer s. S. 1924; Nybodersgades Sk.; fast ansat 1926; Langelinies Sk.

Elmig, Evald Troel, f. 8. Aug. 1879 Kbhvn. Dim. 1902; ansat Kbhvns Skolevæsen 1905; fast ansat 1909; Hillerødga-des Sk. 1915. Død 14. Juli 1927.

Elvius, Carl William, f. 25. Juni 1908 i Kbhvn. Dim. 1931.

Emborg, Laurs Rasmussen, dim. 1873, se L. Rasmussen.

Engberg, Viggo, dim. 1901, se Læssøe Engberg.

Enghoff, Jørgen, f. 17. Oktbr. 1837 Nybøl Skole i Sundeved. Dim. 1867; konst. Lærer Odense Skolevæsen 1868; fast ansat 1877; tillige Kordegn ved Graabrødre Hospitals Kirke fra 1886; Dbm. 1907. Død 1915.

Erichsen, Lauritz Kjeld, f. 20. Jan. 1880 Østerholm paa Als. Dim. 1905; cand. phil.; Timelærer Øresundsvejens Kommuneskole i Kbhvn. 1909; fast ansat 1913; Inspektør Valby Skole fra 1922.

Forstander for Købmandssk. Valby Afd. fra 1925; Frm. f. Fælleskomiteen for kø-benhavnske Skolebørns Landophold fra 1923.

Eriksen, Carl Mathias, f. 11. Marts 1888 Kbhvn. Dim. 1911; Lærer Ringe Realskole 1911; Andenlærer Vellev 1913; Første-lærer Hov pr. Ulsted 1914; Førstelærer og Org. Aalebæk pr. Hals fra 1921.

Eriksen, Erik, f. 24. Marts 1877 Marstal Landsogn. Dim. 1905; Lærer ved Kolding Skolevæsen fra 1906; Drengeskolen i Aa-lykkegade.

Kass. Sekr. og Forretningsf. f. Børnes-nes Vel i Kolding fra 1919; Medl. af Vrgr. 1924—33.

Eriksen, Erik Johannes, f. 30. Jan. 1909 Kbhvn. Dim. 1931; cand. phil.; fast Vi- kar Gladsakse Kommuneskole; nu fast Vi- kar Kbhvns Skolevæsen; Hans Tavsen- gades Sk.

Eriksen, Jens Knud Hagen, f. 11. Maj 1901 Kbhvn. Dim. 1926; Sløjdlærereks.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1926; fast ansat 1928; Skolen ved Nyboder.

Eriksen, Jens Peter Nikolaj, f. 20. Dec. 1860 Kongens Thisted. Dim. 1884; 2 Kur- sus paa Nääs Sløjdlærersk. i Sverige; ansat Kbhvns Skolevæsen 1885; Christians- havns Betalingssk. (Prinsessegade) og Christianshavns Frisk.; fast ansat 1890; Raadmandsgades Sk.; Afsked 31. Decbr. 1927. Bor i Holte.

Assistent ved Komm. Folkebibl. 1886; Bibliotekar 1898; Kredsbest. i Kbhvns Un- derstøttelsesforen. i c. 20 Aar.

Eriksen, Peter Chr., f. 4. Sept. 1886 Kbhvn. Dim. 1913; Kursus i Sløjd og Tegning; Lærer Mellem- og Realsk. i Rin- ge 1913.

Eriksen, Thorkil Sigvald Peter, f. 23. Decbr. 1904 Kbhvn. Dim. 1927; Lærer Braaskovgaard Statsundomshjem fra 1933.

Erve, Knud, f. 22. Marts 1910 Frberg. Dim. 1932; Sløjdlærereksam. og Faglærer- eks. i Gymnastik. Nylandsvej 33, Kbh.

Eskebjerg, Søren Peter Sørensen, dim. 1883, se S. P. Sørensen (Eskebjerg).

Esmar, Lars Peter Nielsen, fra Stevns, dim. 1886.

Espensen, Hans Chr. Niels Juul, f. 18. Decbr. 1876 Kbhvn. Dim. 1900; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1902; fast ansat 1907; Ø. Gasværks Skole 1907; Vestervoldg. Sk. 1910.

Estreich, Carl Bernhard Adolf, f. 10. Novbr. 1906 Kbhvn. Dim. 1927. En Tid Kapelmester, nu Kørelærer i Kbhvn.

Fabricius, Andreas, f. 2. Marts 1845

Abild pr. Tønder. Dim. 1869; Enclærer og Ks. Favsing i Hjerm H. 1873; Afsked 1895 (Tunghorighed). Ansat ved Kristeligt Dagblad. Død 10. Juni 1920 Kbhvn.

Falck Petersen, Finn Bjarne, f. 23. Jan. 1907 Kbhvn. Dim. 1928; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1929; fast ansat 1930; Øresundsvejens Skole.

Konservator ved A/S Naturhistoriske Samlinger 1928—30; Medl. af »Julestjernen« Københavnskomite.

Fatum, Poul, f. 4. Maj 1908 Kbhvn. Dim. 1929; Student; Faglærer i Tegning; Handelsmin. Kursus for Lærere ved tekn. Undervisningsvirksomhed; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; Ø. Farimagsgades Sk.; fast ansat 1932; Bavnehøjens Sk.

Lærer v. Fagsk. f. Boghaandværk 1933.

Fehrens-Petersen, Holger Ingolf, f. 23. Oktbr. 1894 Kbhvn. Dim. 1920; Vognmand i Gentofte.

Feldt, Aage, f. 14. Decbr. 1906 Kbhvn. Dim. 1933; Lærer ved det kgl. Opfostringshus 1933.

Fich, Theodor, f. 20. Novbr. 1843 Engelstrup i Everdrup S. 1½ Aar paa Hindholm Højskole. Dim. 1865; konst. Andenlærer Snesere 1865; fast ansat s. S. 1866; Enelærer Skrosbjerg i Vraaby S. 1870; Afsked c. 1913. — Regnskabsf. f. Thureby Brgsf.

Fink, Jakob Hansen, f. 26. Juni 1843 Frørup i S. Jylland. Dim. 1864; Graver ved Vor Frue Kirke i Kbhvn. 1890—1914; Dbm. 18. April 1914; Overgraver 1914; Afsked. Død 4. Novbr. 1916 i Kbhvn. (Valby).

Finnbogason, Karl, f. 29. Decbr. 1875 Arnstapi paa Island. Dim. 1904; Skolebestyrer i Seydisfjordur.

Fischer, Hans Fred. Vilh. Chr. Aug., f. 22. Marts 1891 Varde. Dim. 1916; Sløjd-lærerkurs. og Geografikurs.; Lærer Bagsværd Kostskole 1916, ved Østerbros Læreanst. 1917—19, ved Holte højere Almen-sk. 1919—20, ved Kbh. Maskinistisk. 1920—21; Enelærer og Ks. Kjølbj i Farstrup Sogn fra 1921.

Mdl. af Sogner. fra 1929, af det sociale Udvalg og af Kasse- og Regnskabsudv.; Frm. f. Transformatorforen. og for Socialdemokr. Foren. i Farstrup; BM i Slet Herreds Lærerk. 1929.

Fischer, Johan Kristian, f. 6. April 1882 Voer S. i Rougsø H. Dim. 1904; rejste til Amerika, hvor han vist læste til Præst.

Fischer, Poul Charles Schønherr, f. 19. Febr. 1900 Kbhvn. Dim. 1921; cand. phil.; Aarsk. i Fysik; Lærer ved Børnehjemmet Bethlehem 1921; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1922; Baadsmadsstr. Sk.; fast ansat 1925; Enghavevejs Sk.; Øresundsvejens Sk. 1927; Højdevangens Sk. 1930.

Fjelde, Peder Pedersen, f. 27. Jan. 1864 Fjelde ved Sakskøbing. Paa Askov Højsk. i Vintrene 1887—88 og 1888—89. Dim. 1899; Lærer ved Føns' højere Dreng- og Pige-Borgerskole i Aarhus 1899; Andenl. Branderslev 1900; Enelærer Mageltving pr. Torrig 1906; Førstelærer s. S. 1923; Afsked 31. Marts 1934. — Frm. f. Sygek. i 15 Aar; Frm. f. Lærerkredsen 1916—34.

Fleischer, Hans Mossin, f. 31. Maj 1845 Godhavn paa Grønland. Dim. 1867; Privatlærer Helsingør; Lærer ved Møllers

priv. Realskole i Maribo; Lærer Maribo komm. Skolevæsen 1875; Friskolen; Afsked 31. Decbr. 1916. Død 18. Juni 1922 Maribo.

I mange Aar Sangdirigent samt Frm. f. Danmarks Afholdsforening.

Fleischer, Knud Tikjøb Geelmuyden, f. 11. Marts 1876 Maribo. Dim. 1898; Kommunelærer Esbjerg Borgerskole 1900, i Nakskov 1918; Afsked 1924. Død 1928 Hørsholm.

Flemming, Chr. Hansen, dim. 1887. Vikar i Gadevang ved Hillerød, senere i Helsingør.

Flensted Jensen, Erik, f. 18. Marts 1908 i Vordingborg. Dim. 1929; Vinterkursus Ollerup Gymnastikhøjskole; Aarsk. Stat. Gymnastikinst.; Student; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; Orlov 1. Aug. 1931.

Har rejst Jorden rundt med Niels Bukh's Gymnaster og derefter i Foredrag og Rejsebeskrivelse skildret Turneen.

Litt. Arb.: Med Niels Bukh Jorden rundt (1932).

Fosholm, Lauritz Georg, f. 5. Decbr. 1857 Søst i Ris S., Aabenraa A., hed oprindelig L. G. Hansen. Dim. 1887; konst. Lærer Fredericia Kommuneskole 1890; fast ansat 1892; Inspektør ved Forskolen 1900; Viceinspektør Dalegades Sk. i Fredericia 1918; Afsked 1. Sept. 1926. Bor i Vamdrup.

Foverskov, Thorvald Gunnar, f. 8. Aug. 1876 i Pedersker Skole. Dim. 1896; Andenlærer Øland pr. Halvrimmen 1897; Førstelærer og Ks. s. S. 1904—31; død der 21. Febr. 1931. — Revisor i Sygeforen.

Franck, Carl Valdemar, f. 15. Juli 1880 Kbhvn. Dim. 1902; Aarsk. paa Dansk Sløjdlærersk.; Andenlærer Øster Radsted 1905; Enelærer og Org. Næsby pr. Slagelse 1907; Førstelærer Taarnborg pr. Korsør 1913; Kommunelærer Halskovskolen Korsør fra 1923. — Leder af Gymnastikf. i Næsby.

Franck, Frederik Wilhelm Georg, f. 20. Januar 1844 i Brede i Lyngby S. Dim. 1868; Andenlærer Skovshoved 1872, i Vejlø i Hammer H. 1876; Enelærer Everdrup 1881; Førstelærer Høsterkøb 1886; Afsked 31. Decbr. 1911. Død 20. Marts 1930 i Charlottenlund, begr. i Birkerød.

Franck, Jakob, f. 20. Juli 1876 Røgen. Dim. 1902; Aarsk. i Zoologi og Botanik; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1903; Timelærer 1904; Pr. Charlottesgades Sk.; fast ansat s. S. 1908. — I Best. f. Sønderj. Samfund.

Fransen, Iver, f. 13. Jan. 1860 Handbjerg ved Struer. Dim. 1885; Lærer Struer Borgerskole 1886—1921.

Fransen, Søren, dim. 1880. Død paa Holmsland.

Fransen, Ernst Arnholdt Ferdinand, f. 21. Febr. 1895 Kbhvn. Dim. 1917; St. Kurs. i Gymn. og Svømmn.; Lærer i Gymnastik ved Blaagaards Sem. 1918—20, ved K. F. U. M.s Sem. 1919—20; Vikar Enghavevejs Kommuneskole i Kbhvn. 1920; fast ansat 1922.

Frantzen, Ferdinand Edvin, f. 24. Decbr. 1908 Kbhvn. Dim. 1929; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; Alsgades Sk.; fast ansat 1933; Sundby Øster Sk.

Frederiksen, Knud Gustav, f. 3. Oktbr. 1897 Kbhvn. Dim. 1919; Gymnastikkurs. Ollerup; Kurs. i ordn. Lege og Boldspil; Kurs. paa St. Lærerhøjsk. i Fysik, Kemi, Botanik, Geologi; cand. mag. (Naturh. og Geografi) 1930; Lærer Lyngby højere Almenskole 1919—20 og ved den prv. Undersk. 1919—22; Timelærer Statssk. i Lyngby 1920—30; Adjunkt Vejle højere Almenskole fra 1930.

Frederiksen, Niels Chr., dim. 1906, se N. C. Böcker-Frederiksen.

Frederiksen, Rasmus, f. 19. Juli 1844 Malling ved Aarhus. Et Par Vintre paa Højskole. Dim. 1865; Lærer ved en prv. Drengeskole paa Christianshavn; Lærer Viborg Skolevæsen 1867; fast ansat 1871; oprettede og ledede et Præliminæreksam. Kursus i Viborg; Kursus i Oldnordisk og Dansk; Overlærer og Inspektør Hjørring vestre Kommunesk. 1899; Afsked 1914. Død 14. Decbr. 1920 Ballerup.

Medst. af Folkebogsm. og Drfr. i Hjørring; BM i Hjlpk., Velgørenhedsf. og Skolebørns Bespisn.; BM i Tekn. Skole.

Friis-Petersen, Frits, f. 18. Oktbr. 1881 Nyborg. Udlært Handelsmedhjælper; Handseks. 1899. Dim. 1907; Vikar Faaborg og Kjæderup; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1908; Timelærer Kbh. Komm. Belønnings- og Betalingsk. 1908; Skolen flyttede 1912 til Forchhammersvej; fast ansat s. S. 1913; Viceinspektør s. S. 1927.

Aarsk. i Matematik; Sløjdkursus; Lærer Massmannske Skoler og Købmandssk.; Skolens Sekr. 1918—27; Leder af Ferie-hjemmet Eriksminde i Rørvig 1919—27; BM i Socialdemokr. Vælgerforen. 1. Kr. i Kbh. 1902—04; BM i Blaagaardianersamf. 1915—21.

Litt. Arb.: I Matem. Tidsskr. 1919; Eksamenopgaverne i skr. Regning og Matemat. ved Mellemskoleeks. og ved Realeksamen. Medudgiver af Skolebøger. Mellemskolens ny Regnebog I—IV (1915—16); Opgaver i Algebra (1917); Realklassens Regnebog (1917); Regning for Præliminærkursus I—II (1918); Regnebog for Præparandklassen (1918); Aritmetik og Algebra for Præliminærk. I—II (1919—20); Opgavebog dertil (1921); Regneundervisningen I—V (1918—22); Den ny Regnebog I—VIII med Læreren's Bog VI—VIII (1918—23); Kødskoleens ny Regnebog I—VII med Læreren's Bog I—II (1928—30); Landsbyskolens Regnebog A I—IV og B I—IV med Læreren's Bog I—II (1924—25); Tillægshæfte til samme (1926); Mellemskolens ny Geometri (1930); Hovedstadens Regnebog I—VIII med Læreren's Bog I—II (1930—31); Opgavehæfter i Aritmetik for Mellemskolen; Medarb. ved Jessen & Smith Arithmetik f. Mellemsk. og Matematik og Regning for Realkl.

Frost, Chr. Emanuel, f. 2. Juli 1882 Aalborg. Dim. 1911; Højskolelæreruddannelse paa Askov; Timelærer Aarhus Skolevæsen 1913; fast ansat 1914; Samsøgades Skole.

Frødin, Lars Erik Douglas, f. 28. Febr. 1906 Kbhvn. Cand. phil.; dim. 1928; to-aarigt Kursus i Engelsk ved Lærerhøjsk.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1929; Øresundsvejs Sk.; fast ansat 1930; Alsgades Sk.; Øresundsvejs Sk. 1932.

Frølich, Chr. Thorvald, f. 10. Jan. 1874 Kbhvn. Dim. 1897; Lærer Randers prv. Realskole 1897—98; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1898; Øresundsvejs Sk.; fast ansat 1901; Sundbyøster Sk. fra 1913.

Frølund, Victor Ludvig Vilhelm, f. 6. April 1843 Kbhvn. Dim. 1865 som Privatist; Landbrugskandidat 1874; Lærer og Forstand. paa Faurbogaards Agerbrugssk. 1876—86; tillige Vinhandler (en gros, V. Frølund & Co.) i Kbhvn. fra 1880—1906.

Frøstrup, Gunde Erik, f. 24. Aug. 1881 i Kelst, Billum. Kursus paa Staby og Askov Højskoler; Vinterlærer Nørre Omme 1900, i Østberggaard, Lyne, 1901; Hjælpep. Sørslev, Ugilt, 1902; Friskolelærer Fangel 1903—05. Dim. 1908. — Udvandret til Amerika 1910; ansat ved White Lunch Limited i Vancouver fra 1910. 124 Hastings W., Vancouver B. C., Canada.

Fuglsang, Oscar Møller, f. 12. Sept. 1910 Kbhvn. Dim. 1931; Sløjdlærereks.; Aarsvikar Frberg Skolevæsen 1932; Skolen paa Duevej.

Funck, Svend Aage, f. 24. Decbr. 1896 Kbhvn. Dim. 1921; Lærer Romsø pr. Kersteminde 1921; Enelærer Langø pr. Martofte fra 1926.

Funk-Hansen, Viggo Andreas, f. 31. Juli 1888 Kristiansø. Dim. 1912; Tillægseks. i Engelsk; Andenlærer Sønder Kirkeby paa Falster 1923; Enelærer Strandby pr. Ø. Ulslev og Org. ved S. Kirkeby K. 1932.

Fürst, Frederik Nicolai, f. 29. Novbr. 1861 Frberg. Dim. 1885; Tillægseks. i Tysk og Engelsk; Ejer og Leder af Østerbros Realskole i Kbhvn. 1886—89; Forstander for Otterup Real- og Fortsættelsesskole 1889—93; Overlærer Middelfart komm. Realskole 1893—1900; siden Købmand, Bogholder og Revisor i Kbhvn. Webersgade 10. — Komm. Revisor i Middelfart.

Gammelgaard, Hjalmar, f. 15. Febr. 1880 Gislev. Dim. 1901; Lærer Odense Friskole 1901—02; Student 1904; Fuldmægtig ved Kraks Vejviser 1909; cand. polit. 1909; Kontorchef ved Kraks Vejviser 1919—30; Lærer ved Borups Højskole 1920—25, ved den socialdemokratiske Arbejderskole 1924—31; i Best. for Borups Højskole 1921—28; Forstander for Roskilde Højskole fra 1930.

Frm. f. Fællesudv. for social Litteratur; Redaktør og Medforfatter af Industrien, Muligheder og Vilkaar (1926); har skrevet: Vejviseren gennem halvandet Hundrede Aar (1920); Afsnit i Det danske Samfund (3. Udg. 1934) og Den danske Stat (2. Udg. 1933).

Gandrup, Carl, f. 13. Maj 1880 Nykøbing J. Dim. 1906; Vikar i Kbhvn.; Lærer Nyborg Straffeanstalt i 2 Aar. Forfatter. Litterære Arbejder: Potifars Hustru; Den store Forsoningsdag; Vore røde Venner; Afguder; Stille Skæbner; Faneflugt; Ene med Satan; Lørhjertet; Lazarus; Født Andersen; Dybet; Skruen; Hexedans; Se-nebearbejdelse af en Sjæl efter Døden; Munken gaar i Enge; Modergiften; Faldne Engle; Falske Nøgler; Tippe; Affæren Jensen; Fru Beates Regnskab; Stormklokkerne; Oversættelse af Molnars Svanen; Hjem og Jord; Spotterens Hus; Det blaa Blod; Oversættelse og Bearbejdelse af Curt

Goetz's Hokuspokus; De tre Skalke; Oversættelse af Volpone; Potteskaar; Oversættelse af Ziedners Bellman; Komplet uskyldig; Oversættelse af Dreyfusaffæren; Historien om en Moder; Oversættelse af Molnars Eins, zwei, dreil samt af Bruckners Elisabeth af England; Kongelig Blod; Oversættelse af Louis Bromfields 24 Timer.

Garby, Knud Axel Oluf Rasmussen, f. 27. Juni 1880 Skovhuse Skole i Ø. Egesborg. Dim. 1906; Kurs. i ordn. Lege og Boldspil, i Fysik og i Handelsregning; studeret Handelsskolevirksomhed paa Rejse i Norge og Sverige; Lærer ved cand. Jacobsens prv. Realskole i Aalborg 1906; Lærer Nykøbing M.s prv. Realsk. 1907; Lærer Nykøbing M.s Skolevæsen samt Lærer ved Teknisk Skole og Handelsskolen 1910—17; Enelærer Veggerby fra 1926.

Gardshorn, Kristian Benedikt Olsen, f. 7. Febr. 1875 Kvalbø, Færøerne. Dim. 1900; Lærer Stormgades Skole i Esbjerg.

Gaspari, Eduard Urban, f. 7. April 1908 i Kbhvn. Dim. 1930; cand. phil.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; Ny Carlsbergvejs Sk.; fast ansat 1932; Bavneshøjens Skole.

Gatzwiller, Dan Erik Max, f. 23. Decbr. 1888 Frberg. Dim. 1909; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1911; fast ansat 1915; nu ved Hans Tavsensgades Sk.

Geddey, Unger Chr., f. 8. Maj 1901 Fredericia. Dim. 1925; cand. phil. Lærer ved St. Knuds Skole i Kbhvn. fra 1925.

Gellert, Claus Laursen, f. 30. Jan. 1858 . . . . . Dim. 1886; ansat Kbhvns Skolevæsen 1891; fast ansat 1898; Istedgades Sk.; Enghaveplads; Afsked 31. Jan. 1928. Død.

Gerdes, Frithiof Vilhelm, f. 12. Maj 1900 Kbhvn. Dim. 1925; exam. mag. (Gymnastik); Lærer Blaagaards Seminarium (Regning og Gymnastik) 1926—27; Lærer Fredericia højere Skole 1927; Lærer Aarhus Katedralsk. c. 1928; Lærer Lyngby Statssk. c. 1930. Bor nu i Hellerup.

Redaktør of Elevforeningens Juleavis »Ekkoet« 1922, 23, 24; Tropsfører for K. F. U. M. Spejderne i Hellerup og Aarhus.

Gjerlev, Jørgen, oprindelig J. Nielsen, f. 28. Marts 1861 Snekkerup i Faardrup S. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1883 som Privatist; Lærer Flakkebjerg Opdragelsesanstalt 1884—86; Lærer Maribo Borger-sk. 1887; Lærer Maribo komm. Mellem- og Realsk. 1909; Afsked 31. Marts 1931. Bor Maribo.

Forst. f. Teknisk Skole 1891—07 og for Handelsskolen fra 1898.

Gjødrik-Andersen, Alfred, f. 13. Novbr. 1876 Frberg. Elev paa Blaagaard; dim. 1896 som Privatist; Udvidet Organisteks. fra Kbh. Organistkole 1899; Andenlærer og Org. i Haarby fra 1901.

Glerup, Lars Peter Rasmussen, f. 19. Sept. 1855 Højerup ved Storehedinge. Dim. 1876; Hjælpel. Strandby i V. Ulslev og i Asminderød i Aarene 1876—79; Lærer Fjellerad Folkehøjsk. 1880—81 og 1881—82; Vikar Romdrup-Klarup 1880 og 81 samt i Glerup ved Hadsund 1882; Lærer Kindstrup Børnehjem 1882—84; Enelærer Visse 1884, i Gistrup 1893; Afsked 31.

Decbr. 1920. Død 5. April 1924 Aalborg Amtssygehus, begr. Nøvling.

Frm. f. Husflidsf.; BM i Svøek. og Brgsf. Fortræffelig Oplæser.

Glode-Olsen, Ejnar, f. 10. Juni 1889 Kbhvn. Dim. 1914; Aarsk. Zoologi, Geogr., Dansk og Svensk; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1915; Timelærer 1916; Vanløse Skole; fast ansat ved Vanløse Skole fra 1919. Medarbejder ved »Skoleforsøgene i Vanløse«.

Glødemark, Hans Juul Hansen, f. 22. Decbr. 1897 Nr. Jernløse. Dim. 1919; St. Tegnelærerkurs.; cand. phil. 1921; Lærer Johannesskolen paa Frberg 1921—30; cand. mag. 1929; Stipendiarejser til Tyskland (Arkivstudier) 1930 og 33.

Medarb. ved »Kristian VIII's Dagbøger«, ved »Danske i Paris gennem Tiderne« og ved »Verdenshistorisk Bibliografi« V.

Gottfredsen, Alfred Nikolaj, f. 10. Nov. 1889 Kbhvn. Dim. 1912; Lærer ved Det kgl. Vajsenhus 1912; Lærer Holbæk komm. Skolevæsen 1919; Viceinspektør ved Centralskolen i Holbæk.

Gram, Jens Hansen, f. 28. April 1843 Thiset i Gram S. Dim. 1864; Lærer i Lustrup til 1870; Førstelærer og Ks. Seem pr. Ribe 1870; Afsked 1. Juli 1903. Død 13. Maj 1922 i Ribe.

Grand Poulsen, Søren, f. 4. Novbr. 1883 Tøjstrup i Vivild-Vejlby ved Allingaaero. Udlært Boghandlermedhjælper. Dim. 1926; Bibliotekar. Bor Ørsted Skole i Jylland.

Medudgiver af Bladet »Vore Smaabørn«.

Grandorff, Aage Peter, f. 2. April 1895 i Kbhvn. Dim. 1917; Lærer Saksøbing Realsk. 1917—19, i Søllerød 1920—21, Frberg Skolevæsen 1921—30; Enelærer, Ks. og Org. Tunø, Samsø, fra 1931. — Kirkevæрге; Kass. f. Sparek.; Frm. f. Fsmllh.

Green, Niels Frederik Haahr Nielsen, dim. 1883.

Gregersen, N. Jessen, f. 19. April 1844. Dim. 1866; Lærer Gerlev til 1870; konst. Lærer Randbøl 1870; Lærer Øls til 1872; Enelærer og Ks. Vinstrup, Dalbyover 1872; Førstelærer s. S. (1902); død 25. Juni 1923 Frberg.

Greisholm, Johan Chr., oprindelig J. C. Iversen, f. 19. Juni 1899 Helsingør. Dim. 1924; Organisteks. 1924; Konstruktøreks. 1917; St. Tegnelærererk.; Fysikk.; Vikar Veerst 1924; N. Alslev 1925; Lærer Maribo prv. Realsk. 1925; Vikar Kbhvn. 1928; Kommunelærer Nykøbing F., n. Skole, fra 1929.

Sangforeningsdirigent fra 1929.

Greve, Anton Madsen, f. 6. Septbr. 1861 Aistrup ved Randers. Dim. 1883; overtog en Friskole i Ørritslev, Fyn, og derpaa Klaus Berntsens tidligere Friskole i Højby; opgav Lærergerningen og læste et Par Aar paa Landbohøjskolen.

Redaktionssekretær ved »Aarhus Amts Folkeblad« 1891—92 og derefter vel »Karlundborg Dagblad« 1892 til Slutningen af 90'erne; Kalundborgsk Lokalt-Medarb. ved »Sorø Amtstidende« til 1905; Redaktionssekretær ved »Sorø Amtstidende« 1905—14; Fompagter af Landmandshotellet i Slagelse 1914; Kasserer ved Slagelse Andelsslagteri; atter Medarb. ved »Sorø

Amtstidende« til sin Død. Død 3. Juli 1922 Slagelse.

Medstifter af Kalundborg Folkebogsm. og BM 1901—04.

Grøsbøll, Jens Poulsen, f. 6. Maj 1874 i Øster Lindet S. ved Haderslev. Paa Handelsskole i Kiel. Dim. 1900; opholdt sig 3 Aar i Amerika; Lærer og Ks. Tulstrup i Alsønderup 1903; Medl. af Mnhr.; BM i Fattigkassen; Enelærer og Ks. Vodder i Tønder Amt fra 1921.

Grumløse, Hans Hansen, f. 28. Marts 1859 i Neder Vindinge ved Vordingborg. Dim. 1883; Andenlærer Ø. Egesborg 1884; Enelærer Askvad ved Jyderup 1889; Afsked 1923. Boede i Svebølle Stationsby 1934; død der 10. April 1934.

Grønbech, Otto Ludvig, f. 4. Oktbr. 1860. Dim. 1885; Timelærer Frberg Skolevæsen 1889; fast ansat 1891; Duevejs Skole; Afsked 31. Decbr. 1925. Bor Nyelandsvej 48, F.

Grønbech, Kjeld Christensen, f. 17. Marts 1856 Aulum. Dim. 1883; Hjælpel. Vinding ved Holstebro 1883; Enelærer og Ks. s. S. 1884; Afsked 1920. Død 14. Maj 1922 Vinding.

Medst. af Fdrf.; Frm. f. Mejeriet og for Sygek.; Medl. af Mnhr. og Vrgr.; BM i 104. Lærerk.

Grønholt, Svend Aage, f. 11. Decbr. 1905 i Kbhvn. Dim. 1926; Sløjdlærereks.; Vikar Gentofte Skolevæsen 1927; Kommunelærer Skovshoved 1931. — I Best. f. Gentofte Lærereforening.

Guldborg, Ludvig Edvard, f. 12. Febr. 1907 Skodsborg. Dim. 1927; Sløjdlærereks.; Feriekurs. i Fysiksløjd, Dansk Skolesløj. Ollerup Gymnastik, Tegning; 2 Aarskurs. St. Lærerhøjsk.; Lærer Sct. Knuds Skole i Kbhvn. 1930. Bor i Søllerød.

Guldbrandsen, Harry Vilhelm, f. 7. Jan. 1911 Kbhvn. Dim. 1932; Vikar Frberg Skolevæsen; Niels Ebbesensvejs Sk.

Gundesen, Hans Peter, f. 31. Juli 1879 i Kelst. Dim. 1906; Lærer ved Herning. Død ung.

Gundtoft, Martin Sørensen, f. 19. Febr. 1900 Gjettrup S. Dim. 1928; cand. phil.; har studeret Medicin nogle Aar; Lærer Hjørring prv. Realsk. 1928; Førstelærer Hjørring Hedeskole fra 1933.

Gungaard, Thøger, oprindelig T. G. Christensen, f. 14. Decbr. 1867 Istrup i Hvidbjerg. Uddann. paa Blaagaard, dim. 1888 som Privatist; Lærer Kjølsten 1888; Enelærer og Ks. Fiskbæk i Nørlyng H. 1890, i Østervelling 1893, i Thorslunde pr. Holeby 1899; død der 1927.

Güthler, Ludvig Georg, f. 4. Jan. 1857 i Kbhvn. Dim. 1881; Tillægseks. i Tysk og Engelsk; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1884; fast ansat 1888; Ny Vestergades Friskole (Tietgensgades Sk.); Afsked 1. Febr. 1927. Bor i Kbhvn., Vesterbrog. 166.

Haack, Erik, f. 15. Febr. 1902 Nørresundby. Dim. 1931.

Haagen, Benjamin, f. 5. Decbr. 1901 N. Ørslev, Falster. Dim. 1928; Lærer Nakskov tekn. Skole 1931—32; nu Vikar i Mageltving.

Haagerup, Kaj Aagesen, f. 11. Marts 1896 Kolding. Dim. 1922.

Haahr, Jens Pertou, f. 2. Oktbr. 1857

Ølgod ved Varde. Dim. 1880; Tillægsspr. i Engelsk; Feriekursus i Dansk, Tysk, Engelsk og Tegning; 2 Gange Studieophold i England; Vikar Ribe Borgersk. 1880—81; Vikar Storehedinge; Lærer Holstebro prv. Realsk. 1882; Lærer Holstebro Kommuneskole 1883—1927; død 22. Juli 1932. Dbm. 24. Febr. 1911.

Forstander f. Teknisk Skole fra 1892; Medl. af Teknisk Skoleforen. Best. fra 1890; Frm. f. 104. Lærerk. fra 1905; Medlem af Svendeprovekomm. f. Holstebro fra ca. 1890; Næstfr. f. Industri- og Haandværkerforen. 1890; BM i Hist. Samf.; Medl. af Mnhr.

Hageltorn, Svend, f. 1. Juni 1907 Kbhvn. Dim. 1928; Faglærereks. i Sang og Musik; prv. Sanguddannelse; Lærer ved Mørks Realsk. i Hillerød 1933.

Koncertsanger; Medl. af Radiokoret og »Bel Canto«.

Halaburt, Harald, f. 1. Novbr. 1907 Kbhvn. Dim. 1928; Sløjdlærereks.; Kurs. i Smaansløj. og Metalsløj.; Faglærereks. i Naturhist. og Geografi (Triers Kursus); Kursus i Sløj. og Havebrug paa Ellekilde; St. Tegnslærerkurs.; fast Vikar Kbh. Skolevæsen 1933.

Hald, Theodor Jensen, f. 5. Novbr. 1890 i Kbhvn. Dim. 1911; Translatoreks. i Engelsk 1921; Aarsk. i Zoologi 1928; studeret Sprog ved Londons Universitet 1920—21; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1911; Time-lærer 1913; Sølvgades Sk.; fast ansat 1917; Larslejstr. Sk. 1925.

Lærer ved Købmandsskolen fra 1921; Frm. for Lærere v. Købmandssk. Aftensk. 1929.

Hallund, Poul Henning Aagesen, f. 28. April 1910 Skibby. Dim. 1931; Lærer v. Billes Skole i Kbhvn. 1931—33; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Skolen ved Nyboder.

Hamann, Johannes Frederik, f. 16. Decbr. 1911 Kongerslev. Dim. 1933.

Hammer, Carl Frederik Thorvald Emil, f. 30. Decbr. 1861 Skelund. Dim. 1880; Student 1882; Timelærer Kbhvns Kommuneskoler 1885; Kapelvejens og Sjællands-gades Sk.; cand. phil. 1889; fast ansat Kbhvns Skolevæsen 1890; Viceinspektør Frederikssundsvejens Sk. 1902; Prinsesse-gades Sk. 1912; Afsked 1. Jan. 1927; død April 1933.

St. Aarsk. i Kemi i 2 Aar; studerede Geologi og Mineralogi samt Geografi paa Universitetet i 4 Aar; BM i Kbhvns Kommunelærerk. i dens to første Aar.

Hammerich, Carrit Ludvig Heinrich, f. 12. Decbr. 1910 Frberg. Dim. 1933.

Hamre, Frithiof Sophus Larsen, f. 9. Juli 1874 Nykøbing F. Dim. 1899; Andenlærer Nøbbet ved Horslunde 1900; Førstelærer og Ks. Horslunde 1904.

Bibliotekar; har udgivet »Digte og Sange«; har skrevet Sange ved Blaaards Fester: »Fastelavnsgildet« og »Turen til Sorø« 1898.

Hannes, Einar Valdemar, f. 10. April 1885 Kbhvn. Cand. phil. Dim. 1930; har arbejdet en Del som Lærer ved Ferie- og Svabørnskolonier.

Hansen, Aage Chr. Valdemar, f. 29. Nov. 1896 Kbhvn. Dim. 1917; Aarsk. i Svensk; Vikar Hellerup Realsk. 1917; fast Vikar

Kbhvns Skolevæsen 1919; Holsteinsgades Sk.; fast ansat 1923; Sct. Hansgades Sk.; Ravnsborggades Sk. 1923; Klostervængets Sk. 1932. — Lærer v. Købmandssk. fra 1918.

Hansen, Adolph Verner, f. 9. Sept. 1908 i Kbhvn. Dim. 1930; Vikar Kbhvns Skolevæsen.

Hansen, Alfred, f. 21. Dec. 1887 Kbhvn. Dim. 1908; cand. phil.; Aarsk. i Kemi; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1910; fast ansat 1914; Lergravsvæjens Skole 1918.

Hansen, Andreas Chr. Urban, f. 6. Maj 1858. Dim. 1879; Lærer Sæby Realsk. 1883; Enelærer Mølholt ved Sæby (1897). Død 12. Sept. 1923 i Mølholt.

Litt. Arb.: Vorgaard; Norden Fjorden, m. m.

Hansen, Axel Carl, f. 2. Marts 1898 Hoven. Højskolelærer. Dim. 1930; St. Aarsk. i Gymnast.; Uddannelse i Sang og Musik; Sløjdlærereks.; Timelærer Herning, Kommuneskolen i Nørregade; fast ansat 1932.

Hansen, Axel Peter Johan, f. 14. Oktbr. 1895 Kbhvn. Dim. 1916; Sløjdlærereks.; Lærer Gentofte Skolevæsen, ved Vangede Sk. 1920, ved Gentofte Sk. 1930.

Hansen, Axel Robert Eugen, f. 23. Marts 1895 Kbhvn. Dim. 1916; cand. phil.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; fast ansat 1921; nu Bryggervæjens Sk. — Lærer ved Købmandsskolen fra 1918.

Hansen, Carl, f. 19. Marts 1835 Hjortdal. Dim. 1870; Hjælpel. Hjertebjerg 1870—71; Lærer Høng Højskole 1871—72; Lærer Arbejds- og Forsørgelsesanstalten »Brøndsholmdal« pr. Hørsholm 1872—73; Lærer Tranum Klitskole 1873; Enelærer og Ks. Tranum 1874; Førstelærer s. S. 1905; Afsked 1906. Død 12. Oktober 1923 i Torslev S.

Hansen, Carl Anders, f. 11. December 1877 Kbhvn. Dim. 1899; Lærer N. Jernløse 1899—1903; Lærer Holbæk Skolevæsen 1903—10; Kommunesekretær og Kommunebogholder i Holbæk fra 1910.

Medl. af Ligningskomm. 1906—17; Frm. f. samme 1909—17; Frm. f. 11. Lærerkr. 1908—10; Frm. f. Foren. af danske Købstæders Ligningskommissioner 1913—17 og for Kæmnerforen. 1919—29.

Hansen, Carl Ejnar, f. 1. Juli 1901 Kbhvn. Cand. phil.; dim. 1923; Lærer Centralsk. Ejby St. Fyn, 1925. — Lærer ved Teknisk Skole i Ejby.

Hansen, Carl Erik, f. 9. Maj 1908 Kbhvn. Dim. 1929; Gymnastiklærereks. 1930; fast Vikar Kbhvns. Skolevæsen 1930; Bispebjerg Sk.; fast ansat 1933.

Hansen, Carl Sivert, f. 14. Juli 1873 i Skaarupøre. Dim. 1904; Lærer Roskilde Skolevæsen 1908; Markskolen; ved Østre Borgersk., nu Allehelgens Sk.

Hansen, Christen, f. 29. Aug. 1849 Hastrup. Dim. 1874; tog Eksam. om 1879; konst. Lærer i Sinding; Huslærer Morsø; Vakancelærer Sjørslev; Huslærer Gyllingnæs; Andenlærer Skjoldeløv pr. Skibby; Førstelærer Debel paa Fur 1882; Førstelærer og Ks. Jordløse paa Fyn 1893; Afsked 1. Maj 1915. Død 15. Marts 1925 Jordløse.

Hansen, Chr. Georg, dim. 1901, se C. G. Hjarrild.

Hansen, Edmund Frederik Sophus, f.

13. Marts 1897 Kbhvn. Dim. 1918; cand. phil.; Aarsk. i Fysik og Kemi; Lærer ved De forenede Kirkeskoler i Kbhvn. fra 1920.

Hansen, Edvin Peter, f. 31. Januar 1904 i Kbhvn. Dim. 1925; St. Tegnelærereks.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1927; fast ansat 1928; Højdevangens Sk.

Medudgiver af »Historie paa den sorte Tavle«.

Hansen, Eigild Werth, dim. 1933, se E. Werth Hansen.

Hansen, Einar Marinus Elias, f. 10. August 1899 Ordrup pr. Merløse. Dim. 1920; Andenlærer Øster Radsted fra 1922.

Medl. af Kommunalbest.; Næstform. i det sociale Udvalg; Frm. f. Børneværnsudvalget.

Hansen, Ejner, f. 23. Maj 1898 Tommerup. Dim. 1919; Andenlærer Hagedsted 1922; Enelærer Turebylille 1927; Førstelærer og Ks. Skuldelev 1929.

Hansen, Emil Chr., f. 8. Maj 1842 Ribe. Udlært Maler. Dim. 1864; Huslærer Fyn; Monradske Kursus 1867—69; Lærer i Kbh. Student 1871. Gæringsfysiolog. K. D. 2; J. Kr. 5; N. St. O. 3.1.

Privatassistent hos Japetus Steenstrup; Universitetets Guldmed. for en Prisafhdl. om de danske Gødningssvampe; arbejdede paa Universitetets dyrefysiologiske Laboratorium; 1877 ved Carlsbergbryggerierne; 1879 Forstander for Carlsberglaboratoriets fysiologiske Afdeling; Dr. phil 1879; Fransk Guldmed. 1886; Professor 1892; Medl. af Vidensk. Selskab i Kbhvn., Christiania, Lund, Upsala, Prag, London og Berlin; Dr. med. h. c. Upsala; Dr. tech. h. c. Wien; Dr. h. c. Geneve. Død 27. August 1909 i Hornbæk.

Hans vigtigste Afhandlinger er samlet under Fællestitelen: »Undersøgelser over Alkoholgærsvampenes Fysiologi og Morfologi«.

Hansen, Georg Frederik, f. 5. November 1847 Svaneke. Dim. 1867; Hjælpel. Sønderup 1870; fast ansat s. S. 1877; Enelærer og Ks. Høve pr. Dalmose 1886, senere Førstelærer s. S.; Afsked 1. Maj 1918. Død 21. August 1922 Dalmose.

Næstfr. i 13. Lærerkr.; Frm. f. Sygeks.; Tilsynsvrg. f. Plejebørn; Leder af Sønderup Husflidssk.; Frm. f. Boelslunde Skyttekr.; Frm. i Brgsf.; Revisor i Spa-reks. og Brandk. m. m.

Hansen, Gunnar Rydahl, f. 20. April 1893 Mageltving Skole. Dim. 1915.

Hansen, Hans, f. 6. Marts 1841 Tommerup. Dim. 1869; Lærer Blaagaards Seminarium og Højskole 1869—71; Hjælpelærer Nordby paa Samsø 1871; Andenlærer Vejle i Hammer—Tybjerg Provsti 1872; Enelærer og Ks. Skelby i Præste A. 1875; Afsked 1. April 1905. Død 21. November 1915 Fuglebjerg. begr. i Skelby.

Hansen, Hans, dim. 1883, se H. H. Grumløse.

Hansen, Hans Carl Linius, f. 21. April 1866 Vive pr. Hadsund. Dim. 1884; Til-lægseksam. i Tysk, Engelsk og Orgel; Kur-sus i Tegning; Huslærer 1884—86; paa Holsteinsminde 1886; paa Hindholm 1887; Lærer Kerteminde Borger- og Realskole 1890.

Kommunal Revisor 1909—13; Lærer Teknisk Skole fra 1895, Forstander fra 1905; Byrådsmedl. 1916, forestod Ernæringskortene; Medl. af Kornnævnet; kongevalgt Borgmester i Kerteminde 1918, folkevalgt fra 1921.

Hansen, Hans Georg, dim. 1902, se H. G. Reinholdt.

Hansen, Hans Gustav, f. 28. September 1890 Taastrup. Dim. 1915; cand. phil.; Lærer ved Roskilde komm. Skolevæsen; Adjunkt ved »Stenhus Kostskole« i Holbæk.

Hansen, Hans Jakob, f. 5. Juni 1888 Thingfogedgaard, Svaneke. Dim. 1913; Sløjdlærereks.; Vikar Hasle Skole 1914; ved Gudhjem Hovedsk. 1915; Lærer Randers Kommuneskole 1917; Førstelærer Gudhjem Hovedsk. og Ks. 1921.

Næstfrm. i Mnhr.; BM i Turistforen. 1922—27; Frm. f. Biblioteket fra 1922.

Hansen, Hans Jørgen, dim. 1863, se H. J. Hansen-Sir.

Hansen, Hans Peder, dim. 1882, se H. P. H. Askegaard.

Hansen (Kastrup), Hans Peder, f. 8. Maj 1864 Vordingborg Landsogn. Dim. 1885; 4 Feriekursus; Lærer Magleby Realskole pr. Borre 1885—87; Førstelærer og Ks. Hjælm pr. Stege 1887; Afsked 1. September 1924. Bor i Hjælm.

Sogneraadsekr.; Dyrskuedommer; Frm. f. Fdrf., Fsmllh., Andelsbageri og f. T. for »Møns Frugtavlerekreds«; Konsulent i »Landøkonomisk Ungdomsarbejde« paa Møn og Bogø 1923—31; talrige Revisorposter.

Har skrevet en Del Rejsebrevne i lokale Blade, f. Eks. Østersølandene og Afrika; Artikler i Landbrugsblade; udgivet en Pjece i Planteavl.

Hansen, Hans Peter Laurids, f. 6. November 1893 Kirke Sonnerup. Dim. 1916; Kursus i Sprog og Tegning; Andenlærer Vejringe 1919; Førstelærer og Ks. Krogrustrup 1924.

Komm. Revisor; Bibliotekar og Frm. f. Biblioteksforen. — Har udgivet: Tabel; 30 Lektioner i Regning.

Hansen, Henrik Jørgen, f. 9. August 1877 Kirkeby i Svendborg A. Dim. 1901; Hjælpel. Assentoft og Hjallose; Enelærer Fønsskov 1906; Førstelærer og Ks. Birkende i Odense Amt fra 1913.

Frm. f. Ungdomsforen. og Fdrf. i Føns; komm. Revisor og Revisor i Mejeriet.

Hansen, Herluf, f. 4. Oktober 1892 Frberg. Organisteksam. fra det kgl. danske Musikonservatorium 1911. Dim. 1914; Løjtnant 1918; cand. phil. 1920; St. Aarsk. i Tysk og Engelsk; fast ansat Lærer ved Hans Tavsensgades Kommunesk. i Kbhvn. 1919; Vibenshus Sk. 1922.

Lærer i Tysk ved Arbejd. Oplysningsforb. Aftensk.; Org. Immanuelskirken fra 1924.

Hansen, Ivar Jørgen Jørgensen, dim. 1926, se I. J. Jørgensen Hansen.

Hansen, Jakob, f. 29. Marts 1845 Rynkeby. Dim. 1866; Hjælpel. Refsvindinge og Langtved, i Rynkeby 1869; Andenl. s. S. 1872; Afsked 1. Oktober 1913. Død 31. Maj 1926 i Brænderup. — Frm. f. Brgsf. i 25 Aar og for Sygek. i 23 Aar.

Hansen, Jens Albert Severin, f. 22. April

1852 Sonnerup Skole, Højby i Holbæk A. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1874 som Privatist; Hjælpel. Staarup 1876—79; Enelærer og Org. Staarup, Højby, 1879; Førstelærer s. S. 1911; Afsked 30. Apr. 1922. Bor Svinninge Stationsby, Sjæll.

Hansen, Jens Henrik, f. 18. December 1853. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1875 som Privatist; Andenl. Faxø til 1882; Lærer Grumløse 1882; Enelærer, Ks. og Org. Viemose i Kallehave 1883; Afsked 1919. Død 1933 i Kbhvn. (Valby).

Hansen, Jens Kristian, dim. 1889.

Hansen, Jens Peder, f. 13. August 1857 i Kidserup i Udby S. Dim. 1878; Vikar Skovshoved; Hjælpel. Sandby i 4 Aar; Hjælpel. Hørby i 2 Aar; Enelærer og Ks. Butterup pr. Regstrup 1885.

BM i Tyendespæreforen. og i Sygeplejeforen.; Frm. f. Hesteforsikringsforen.; Medl. af Kirketilsyn og Mnhr.; Frm. f. Vrgr. m. m.

Hansen, Jens Peter, f. 30. November 1885 i V. Saaby. Dim. 1909.

Hansen, Johan Kristian, f. 18. Februar 1863 Faaborg. Dim. 1885; Andenl. Vejlvø ved Næstved 1887; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1887; Nøjsomhedsvejs Friskole; Vibenshus Sk. 1892; fast ansat 1893; død 20. Marts 1902 Kbhvn.

Hansen, Johannes Christen, f. 2. Oktober 1851 Svaneke. Dim. 1870 som Privatist; Assistent v. Statsanstalten for Livsforsikring 1882; Kontorchef 1888; Afsked 1917; R. D. 1898; Dbm. 1917. Død 2. August 1918 Kbhvn.

Hansen, K., fra Sjælland, dim. 1863.

Hansen, Kai Edgar Erhard Ole, f. 16. Juli 1896 Kbhvn. Dim. 1917.

Hansen, Kaj John Chr., f. 16. December 1896 Kbhvn. Dim. 1926; cand. mag. (Naturhist. og Geografi); har publiceret et Par Afhandlinger om geologiske Emner i »Naturens Verden« 1931 og i »Medd. fra Dansk-Geologisk Forening« 1933. Bor i Kbhvn.

Hansen (Saltvig), Lars, dim. 1886, se L. H. Sigvard.

Hansen, Lars Peter, 20. August 1843 Kragerup i Ørslev S. Dim. 1872; Andenlærer Kattrup pr. Hasselager (1887); Afsked 16. Oktober 1891 (Svagegh.). Død 25. Februar 1893 i Kattrup.

Hansen (Stenstrun), Lars Peter, f. 12. Juni 1870 Stenstrup ved Præstø. Dim. 1888; cand. theol. 1897; ord. Medhjælper i S. Vilstrup-E. 1898; Sognepræst til Agestrup i Odense A. fra 1907.

Hansen, Lauers Peter, f. 14. April 1855 i Hasle ved Aarhus. Dim. 1882; Lærer og Ks. Kasted pr. Mundelstrup 1885—1903; død der 18. November 1903.

Hansen, Laurits, dim. 1900 se L. Hansen Overby.

Hansen, Lauritz Georg, dim. 1887, se L. G. Fosholm.

Hansen (Hjortkjær), Mads Jensen, f. 25. Maj 1862 Hjortkjær i Grimstrup S. Dim. 1886; tog 2. Del om 1887; Lærer Alslev ved Varde 1887—88. Købmand i Bastrup ved Vamdrup 1888—1920; død der Decbr. 1920.

Hansen, Mads Johannes, f. 30. Juni 1858 Skelskør. Dim. 1879; Andenl. Geraa pr. Asaa 1880; Enelærer Melholt pr. Asaa

1885; Enelærer Aakær pr. Asaa 1901—23; Gymnastikkursus paa Vestbirk Højskole 1902; Afsked 31. Juli 1923. Bor i Asaa.

Ks. ved Asaa Kirke 1896—1931; Repr. for Kristelig Foren. f. Skole og Hjem.

Litt. Arb.: Sange i Blade og Tidsskr.; et stort Skrift, »Bibelen og Salmebogen«, findes i »Den kgl. Bogsamling« i Kbhvn.

Hansen, Martin Kristen, f. 22. Juli 1894 Taastrup. Dim. 1915; Feriek. i Skrivning og Gymnast.; Vikar Høje Taastrup 1915; Baldersbrønde 1915; Tredielærer s. S. 1916; Skolen flyttet til Hedehusene og købstadordnet; Lærer Hedehusene Centralskole og Ks. Høje Taastrup.

Lærer Taastrup Handelsskole og ved Teknisk Skole fra 1915.

Hansen, N., S. af Fabrikant A. Hansen i Kbhvn. Dim. 1867.

Hansen, Niels, f. 31. August 1855. Dim. 1881; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1883; Sct. Hans Torvs Sk.; fast ansat 1888; Humsgades Sk.; død 22. Maj 1913 Kbhvn.

Hansen, Niels Julius, f. 26. Juli 1877 i Hallundbæk i S. Omme. Dim. 1902; Andenl. Vemb 1905; i Spørring 1907; Afsked 1917 (Tuberkuloseloven); Hønseriejer Skovby St., Østjyll. Var komm. Revisor.

Hansen, Niels Jørgen, f. 27. August 1878 Strynø. Dim. 1904; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1904; Timelærer 1906; fast ansat 1910; Viceinspektør 1919; nu Sct. Hansgades Skole.

Hansen (Hæsinge), Niels Jørgen, f. 29. Oktbr. 1866 Ø. Hæsinge. Dim. 1885; Husl. 1885—87; Lærer Holsteinsminde Opdragelsesanstalt 1888—1903; Forstander f. Skolehjemmet Himmelbjerggaarden pr. Ry fra 1903. R. af Dbg. 1928.

Mdl. af Sogner, og Mnhr.; Frm. f. Huslejenævnet; BM i Pensionsk. f. Børnehjemsarbejdere; Frm. f. Nævningudv.

Har skrevet Aarsberetninger om Himmelbjerggaarden og Artikler i Berlingske Tidende.

Hansen, Niels Jørgen Evald, f. 11. Februar 1896 Kbhvn. Dim. 1919; cand. phil.; Lærer Søborg Kommuneskole i Gladsaxe Komm. fra 1923.

Hansen, Ole, f. 27. Maj 1849 Farum. Dim. 1867; Huslærer Kirkeværløse 1867—69; Andenl. Langtved i Flødstrup 1870; Lærer Ullerslev i Flødstrup 1876; Dbm. 1912; Afsked 1. November 1916. Død 27. November 1925 Ullerslev. — Sangføreningsdirigent; Frm. f. Bogsml. og Fdrf.; Medl. af Vrgr.; Regnskabsf. f. Mejeri; Frm. f. Lærertr. 1892—08.

Hansen, Orla Bernhard, f. 20. August 1910 i Kbhvn. Dim. 1933. Cæciliavej 62, Kbhvn.

Hansen, Ove Bjerg, f. 17. Juni 1908 Kbhvn. Dim. 1931; død Juli 1933.

Hansen (Eskildstrup), Peder, f. 24. Januar 1861 Ulso, Olstrup. Dim. 1886; Eksam. i Sang og Orgelspil; Kursus i Gymnastik; Privatl. 1888—90; Enelærer og Ks. Knuppelykke 1891; Enel. Bøvling ø. Skole 1897; Enelærer og Org. Krungerup, Radsted 1901; Afsked 31. Marts 1931. Bor i Himmelev pr. Roskilde. — Mdl. af Grundlisteudv. til 1931.

Hansen, Peder Chr., dim. 1882, se P. C. Hansen-Strøby.

Hansen, Peter Børge Aage, f. 31. Januar

1908 Kbhvn. Dim. 1928; Aarsk. i Engelsk og Kemi; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1929; Sk. ved Sundholm; fast ansat 1931.

Hansen, Petrus Johannes, f. 7. Maj 1896 i Stjær. Dim. 1917; Sløjdlærereksam.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; fast ansat 1921; Sjællandsgades Sk. 1923.

Hansen, Poul Frede, f. 2. Juli 1896 Frberg. Dim. 1920; Feriekurs. i Husflid og Tegning; talepædagogisk Kursus; Lærer ved den kgl. Døvstummeskole Fredericia 1924; Døvstummepræst i Aarhus fra 1928.

Hansen, Poul Leopold, f. 28. Oktober 1892 Kbhvn. Dim. 1913; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1915; fast ansat 1919; Skolen ved Nyboder. Lærer Købmandsskolen.

Hansen, Rasmus Nielsen, f. 25. Juni 1860 Brylle ved Odense. Dim. 1885; Lærer ved Kindstrup Børnehjem i Gjelsted 1885—86; Vikar i Tommerup, Brunsvig og Kivmose; Førstelærer Kivmose 1896; Afsked 1927. Død 1931.

Hansen, Rasmus Peter Viggo Andreas, f. 31. Jan. 1876 Frberg. Dim. 1898; Lærer Aarhus prv. Realsk., ved Grenaa Realsk. og Hinnerup Realsk.; Hjælpel. Evetofte; Timelærer Hans Tavsensgades Kommuneskole i Kbhvn. 1903; fast ansat 1907.

Lærer ved Massmannske Skoler; ved Fortsættelseskurs.; Medbest. af Præparandskolen ved Blaagaards Sem.

Hansen, Richard Siegfred, f. 7. Marts 1902 Kbhvn. Dim. 1925; Lærer ved Optagelseshjemmet Frederikshøj paa Frberg 1926—29; Forstander for Lærlingehjemmet Baunevang, Limfjordsvej 45, Frberg, fra 1929.

Hansen, S. C., Søn af Landmand Hans J., Egaa, Aarhus. Dim. 1867.

Hansen, Stephan, f. 4. September 1880 Skanderup. Dim. 1903; Sproguddannelse i Milano; Førstelærer Sæby Sk. og Ks. Gershøj 1909—23. Januar 1910; Vice-Skoleledirektør paa de dansk-vestindiske Øer fra 1910.

Litterære Arb.: En Egn (1905).

Hansen, Svend, f. 22. Februar 1891 Frberg. Dim. 1912; cand. phil.; ansat ved Kbhvns Skolevæsen 1913; Stevnsngades Sk. 1914. Død 7. Juli 1931.

Hansen, Svend Knud Immanuel, f. 25. Juli 1900 Kbhvn. Dim. 1921; Stat. og Handelsmin. Tegnekursus; Aarsk. i Historie og Samfundslære; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1922; Vestervoldg. Sk.; fast ansat 1925; Prinsessegades Sk.; nu Øresundsvejens Sk. — Frm. f. Børnehjælpsdagen, 18 A, Sundby.

Hansen, Thomas Kristen, dim. 1905, se T. K. Arlø.

Hansen, Valdemar August, f. 27. August 1890 Ballerup. Dim. 1912; Kursus i Dansk, Sang og Musik; Andenlærer Svendstrup Hovedsk. 1913; Andenlærer Vemb 1914; Enelærer, Ks. og Org. St. Rørbæk pr. Oppedensby fra 1918.

Hansen, Villhelm Albrecht Baltzer, dim. 1919, se V. A. Baltzer-Hansen.

Hansen Overby, Lauritz, f. 4. Februar 1876 i Overby, Nykøb. Sj. Dim. 1900; Tilægseks. i Tysk og Engelsk; Andenl. Gilleleje 1901; Førstelærer s. S. 1909; Overlærer Gilleleje komm. Realskole 1920. — Frm. f. Søborg—Gilleleje Folkebibliotek.

Hansen-Sir, Hans Jørgen, f. 12. Juni 1843 Broager. Dim. 1863; Enel. og Ks. Sir 1863, senere Førstelærer s. S. (1902); Afsked 1913. Død 26. Juni 1922 Holstebro.

Folketingsmand f. Holstebro-Kr. 1881—90; Mdl. af Mnhr.; Frm. f. Brandfors.; arbejdede ivrigt for Sygekasse, Skyttesag, Fjerkræavl, Plantning m. m.

Hansen-Strøby, Peder Chr., f. 1. Januar 1859 Fakse Ladeplads. Dim. 1882; Lærer Køng Folkehøjsk. paa Fyn i Vinteren 1882—83; Lærer Langø pr. Kappel 1883; Enelærer Enø i Karrebæk S. 1884; Førstelærer, Ks. og Org. Haarlev i Præstø A. 1891—1912; død der 28. Oktober 1912.

Hansen-Tybjerg, Jens Peter Chr., f. 7. Maj 1873 Orup. Dim. 1897; Tillægseks. i Tysk, Engelsk, Fransk, Latin og Græsk; Vikar Frederikssundsvejens Skole 1901; Timelærer s. Aar; fast ansat s. S. 1906; nu ved Bispebjerg Skole.

Frm. for »Foreningen for eksperimental Pædagogik« 1914—25; Leder af Kbhvns Bogtrykkerforenings Lærlingeprov 1924—29.

Litterære Arbejder: Bliver Gennemsnitsbegavelsen daarligere?; Svingninger i Børns Helbredstilstand i Løbet af Skoleaaret og i Løbet af Aarene; Undersøgelser over Værgeraadsbørn; Synspunkter for dansk Retskrivning og Stil; Eksperimentale Undersøgelser over Læsning, Retskrivning og Regning; Differences in the talents and abilities of young people; Digtsamlingen »Lærkesang og Klokkeklang«.

Hanssen, Ejner, f. 21. November 1888 Hammer i Præstø Amt. Dim. 1909; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1909; Timelærer Oehlenschlägersgades Sk. 1910; fast ansat 1914; Ny Carlsbergvejens Sk. fra 1921.

Ekspert i Lysbilleders og Filmens praktiske Anvendelse i Skolen. Teknisk Medarbejder hos Lysbilledfirmaet V. Richter 1912—19; Leder af Skoleorkestret.

Udgivet en Række geografiske Lysbilledserier; Medudgiver af »Projektionsapparatet i Skolen«; 4 Hæfter »Geografiske Arbejdskort og Skemaer«; Mindstefordringer i Geografi; dansk og tysk Patent paa Lysbilledskærm (Lysbill. i Dagslys).

Hare, Chr. Nielsen, f. 10. Juni 1842 Rudkøbing. Dim. 1864; Hjælpe lærer Nøvling; Huslærer Øland; Lærer Nortvig 1868; Lærer og Ks. Vrads 1869; Førstelærer Vebbstrup pr. Doense 1873; død der 4. April 1889.

Harild, Lars Andreas, f. 10. Juli 1875 i Nexø. Dim. 1896; Hjælpe. Bodilsker s. Skole 1896; Andenl. i Førslev pr. Haslev 1899; Enelærer Smøringe 1900; Førstelærer Bodilsker s. Skole og Org. 1904.

Stift. af Husflidsf. i Førslev og i Bodilsker; Biblioteksfrn. i 23 Aar; Stift. af Gymnastikf.; Frm. f. Sygeks. 1905—31; BM i Foren. »Skolehaven« 1912—24, Næstfrn. fra 1924.

Harring, Johannes Pedersen, f. 26. Marts 1892 Hillerslev pr. Thisted. Dim. 1922; Sløjdkursus; Enelærer og Org. Tibirke 1926, i Mosede pr. Taastrup 1928; Enelærer og Org. Grensten fra 1930.

Haugaard-Pedersen, Niels, dim. 1888, se N. P. Haugaard.

Haugaard, Niels Pedersen, f. 9. Juni 1867 Veilby ved Aarhus. Dim. 1888; Hjæl-

pel. Aarslev 1889; Enelærer Sølvsten 1890; Enelærer og Ks. Ølst ved Randers 1900; Lærer Randers Skolevæsen fra 1910; Søren Møllersgades Skole. — Har været BM i Randers Hjælpekasse.

Havlykke, Johannes Peter Valdemar, f. 6. April 1895 Kbhvn. Dim. 1916; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; Sundby Vester Sk.; fast ansat 1921; Prinsessesgades Sk.; Sundby Vester Sk. fra 1923.

Hedemand, Jens Christensen, f. 23. Juli 1860 Klejtrup ved Hobro. Dim. 1881; Tillægseks. i Tysk og Engelsk; Lærer Hejringe i Klejtrup 1881; Enelærer Hov pr. Mariager 1886; Førstelærer s. S.; Afsked 1. November 1926. Bor Villa »Nido« i Mariager.

Frm. f. Afhf., Hjlpl., Sygek. og Husmandsforen.; Mdl. af Mnhr. og Vrgr.; Revisor for Sogneraad og Sparek.

Hedstrøm, Hans Folke, f. 31. December 1903 Kbhvn. Dim. 1926. Studiestræde 21, Kbh.

Hein, Anker Johan, f. 25. Juni 1907 Kbhvn. Dim. 1929; St. Gymnastikinst.; Gymnastiklærer ved Frberg højere Borger- og Realskole og ved St. Annæ (katolske) Sk. 1933. Gymnastiklærer i en Idrætsforen.

Heinrich, Hans Erich, f. 12. Juli 1850 i Ris ved Aabenraa. Dim. 1875; Hjælpe lærer Rødding ved Skive; i Nykøbing S. 1878; konst. Lærer Ringkøbing 1880; Lærer ved Mørke Højskole 1880; Vikar Solbakken ved Hobro 1881; Lærer Allingaa-bro 1881; Enelærer Bjørnø ved Faaborg 1883; Afsked 1. Januar 1914. Død December 1924 i Faaborg.

Heldorf, Viggo Chr. Emanuel, f. 21. December 1896 Kbhvn. Dim. 1918; St. Tegnelærereks.; Lærer Møllerup Friskole 1921; Lærer Havdrup 1929.

Frm. f. Havdrup Fodboldf. og for Tennisklubben.

Henckel, William Johan Jens, f. 2. Marts 1877 Kbhvn. Dim. 1899; Hjælpe. Ø. Brønderslev 1899; Lærer Løkken Realsk. 1900; Andenl. og Org. Ø. Hornum 1901; Enelærer Rostved pr. Rønde 1907; Afsked 31. Oktober 1920. Bor St. Pauls Kirkepl. 10, Aarhus.

Stift. af Afhf. og Gymnastikf. i Ø. Hornum, af Afhf. og Bogsm. i Rostved; Mdl. af Sundhedsk. og Tilsynsf. m. Plejebørn.

Henneberg, Jens Nielsen, f. 31. December 1862 Stadjerg i Vejle A. Dim. 1885; Enelærer Riis ved Jelling 1885; Førstelærer og Org. Hover pr. Vejle 1898; død 8. November 1922.

Henneberg, Peter, oprindelig P. Henneberg Nielsen, f. 18. November 1848 Gadbjerg ved Vejle. Udlært Sadelmager; paa Højskole et Par Vintre. Dim. 1880; Hjælpe. Førslev i Horns H. 1880; Andenl. og Ks. i Skals 1893; Førstelærer og Ks. Rødding pr. Viborg 1895—1902.

Frm. f. Kreaturforsikr. og f. Fsm. l.; BM i den fri Fattigk.; Revisor i Brgsf. og Mejeri.

Hendriksen, Kaj Evald Hans, f. 10. Februar 1901 Kbhvn. Dim. 1930; Faglærer-eksamen i Dansk.

Henriksen, Henrik Magnus, f. 10. Februar 1875 Ryslinge. 1902; Hjælpe. Skjold 1902—03; Andenl. Hjermind 1903; Enelæ-

rer Lyngsø i Viborg Amt 1904; Førstelærer Brangstrup pr. Ringe fra 1908.

Medl. af Mnhr. 1920; Kredsfrm. i D. L. F. i 18 Aar; Frm. f. Lærerstandens Sygekasse 1923; BM i Dansk Fredsforenings Lærerkreds og Medl. af Hovedbestyrelsen for Dansk Freds- og Folkeforbundsforen. 1930—33; Det radik. Venstres Valgkandidat i Ærø—Faaborg—Kr. 1920; Frm. f. Ringe Museum.

Har skrevet: »Fra Hovbonde til Selvejerbonde i Ringe Sogn«; »Svendborg Amt«.

Henriksen, Karl Gotfred, f. 15. Februar 1907 Kbhvn. Dim. 1928; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1929; fast ansat Vibenshus Sk. 1930; Bispebjerg Sk. 1931.

Henriksen, Laurits, f. 1. Juni 1856 Henne ved Varde. Udlært Smed. Dim. 1881; Andenlærer Kongsted pr. Rønnede 1881—85; Enelærer Bjælkerup, St. Hedinge 1885; Førstelærer s. S. 1903—17; død der 10. Juni 1917.

Frm. og Regnskabsf. i Brgsf. 33 Aar.

Henriksen, Niels Kristian, f. 27. November 1875 Nexø. Dim. 1896; Hjælpe- og Vikar 1896—99; Lærer N. Aaby Realsk. 1899—03; Lærer Sandvig Borgerskole fra 1903.

Frm. f. Vrgr. fra 1918 og for Folkebog-saml. fra 1931.

Henriksen, Niels Sehested Kjerulf, f. 6. Juli 1844 Holbæk. Huslærer paa St. Gammelby i Mejrup; konst. Enel. i Taabel pr. Vestervig. Dim. 1864; oprettede en Realsk. i Holstebro; Enel. og Ks. Hodsager 1868, i Tvis ved Holstebro 1876; Afsked 1911. Død 20. Marts 1919.

Redaktør af Ringkøb. Amts Skoletiden- de 1886—89; 1. Præmie og Æresdiplom af Det kgl. danske Haveselskab.

Hermann, Peter Vilhelm, f. 6. Oktober 1847 Snoldelev Skole. Dim. 1870; Lærer Herslev ved Roskilde; død af Sukkersyge 2. Aug. 1874 i Snoldelev.

Hermansen, Carl, f. 8. Januar 1880 Tuse. Dim. 1908; Vikar Hagedsted 1908; Andenl. s. S. 1909; Førstelærer Ellinge pr. Højby Sj. 1913. — Regnskabsf. Hagedsted Brgsf. 1908—13.

Hermansen, Chr., f. 29. Januar 1884 Tuse. Dim. 1905; Aarsk. i Dansk og Hist. 1907—08; Vinterl. Stoustrup pr. Tarm 1905; Vikar Asnæs 1906; Andenl. Ondløse 1906; Førstelærer og Ks. Lumbaas 1909.

BM i Læreref.; Mdl. af Mnhr. 1920—30; Regnskabsf. i Brgsf. fra 1912; Frm. f. Vrgr. 1929—33 og f. Bogsm. fra 1913; BM i Sønderj. Foren. for Odsherred og i Højby S.'s hist. Samf.; Medarb. v. Odsherreds Tidende.

Hesselbjærg, Mogens Andersen, dim. 1885.

Hesseldahl, Johannes, f. 25. December 1900 i Aalborg. Dim. 1924; cand. phil.; Lærer ved Kirkegaards Realsk. i Aarhus fra 1924.

Hesselholdt, Aage Immanuel, f. 10. Oktober 1897 Kbhvn. Cand. phil. 1917. Dim. 1919; Lærer ved Duborgskolen i Flensborg 1921—22; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1922; fast ansat 1925; Bispebjerg Skole.

Hilsøe, Poul Neergaard, f. 29. Maj 1905 Frberg. Dim. 1926; St. Tegnelærerk.; St. toaarg Kursus i Engelsk; fast Vikar

Kbhvns Skolevæsen 1926; fast ansat ved Classenske Legatskole 1928; Vigerslev Alles Skole 1929.

Hindberg, Viggo, f. 12. December 1892 Taarbæk. Dim. 1914; Aarsk. i Tysk og Fransk; Timel. Nærum Skole 1916—19; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; Pr. Charlotttegades Sk.; fast ansat 1923; Hans Tavsensgades Sk.; Husum Skole.

Hinke, Ejler Bircherod, f. 7. April 1912 Fredericia. Dim. 1933.

Hintz, Henry Oskar Rudolf, f. 23. December 1910 Kbhvn. Dim. 1933; cand. phil.

Hjarrild, Chr. Georg, f. 29. Januar 1875 i Odense. Dim. 1901; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1904; fast ansat 1908; Lærer v. Hans Tavsensgades Skole.

Hoffmann, Carl Chr., f. 29. Maj 1844 i Mommark paa Als. Lærer Herskind Hedesk. 1864. Dim. 1866; Hjælpe. Skørring pr. Galten 1866—70; Enel. og Ks. Bigum pr. Viborg 1870; Enel. Løvskaal pr. Bjer-ringbro 1873; Førstelærer Sorring pr. Toustrup 1878—1907; død der 17. Februar 1907, begr. Dallerup. — Sangforen. Leder; Skoledistriktets Beboere satte en Mindesten paa hans Grav.

Holbæk, Svend Ib, f. 11. Juni 1908 Kbhvn. Dim. 1930; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Højdevangens Skole.

Hollnagel, Arne, f. 9. August 1909 Korsør. St. Gymnastikinstitut 1928; cand. phil. 1929. Dim. 1933; Aarsvikar i Gentofte 1933; fast Vikar 1934.

Holm, Chr. Peter, f. 13. August 1844 Aakirkeby. Dim. 1866; Huslærer; Hjælpe. i Herløv; Enelærer Frerslev ved Hillerød 1872; død 12. December 1922. — Dbm. 1907; Leder af Sygek. og Bibliotek.

Holm, Hans Rømer, f. 18. April 1845. Dim. 1866; kst. Lærer Ny Larsker; Andenlærer Allinge 1872; Lærer Vester Marie Kirkeskole ved Ronne (1877; 1902).

Holm, Niels Andersen, f. 29. November 1862 i Allinge. Dim. 1886; Organistuddannelse; Andenl. Allinge Borgersk. og Org. 1886; Overlærer s. S. 1904; Afsked 1. December 1932. Bor i Knudsker pr. Rønne.

Mdl. af Byraadet; BM i Haandværkerf.; Frm. f. Lærningekomm.; Næstfrm. i Mnhr. 1912—32; kongevalgt Borgmester 1912—15.

Holm-Jensen, Andreas Nicolai, f. 22. November 1875 Frberg. Dim. 1902; Andenl. Ellidshøj 1903; Enelærer Svstrup pr. Ølstykke 1907; Afsked c. 1931.

Medl. af Vrgr.; BM i Brgsf.; Frm. f. Husflidsf., Fdrf., Sangf. og Læsekr.; Leder af Gymnastf.

Holmberg, Janne Magnus Paul, f. 20. August 1909 Nyköping, Sverige. Dim. 1931; Vikar Esbjerg Skolevæsen 1932; Rørkjær Sk.; Timelærer 1934.

Holmberg, Rudolf Johannes Eigil, f. 8. November 1904 Kbhvn. Dim. 1929; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1929; Pr. Charlotttegades Sk.; fast ansat 1931; Ø. Farimagsgades Sk.

Holmqvist Olsen, Adolf Halldan, f. 17. Marts 1900 Næstved. Dim. 1921; cand. phil.; Kursus i Tysk ved Lærerhøjsk.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1922; fast ansat 1924; Sjællandsgades Skole.

Holst, Finn, f. 11. September 1905 Kbhvn. Dim. 1932; Lærer i Geografi ved Blaagaards Seminariums Forberedelseskl.

og i fysiske Øvelser i 2. Seminarieklasser; Vikar Gentofte; Timelærer 1934, Skovshoved Sk.

Forstander for Gentofte Søndagssk.

Hostrup, Carl Hansen, f. 9. November 1859 i Stenderup S., Svendborg A. Haandværker. Dim. 1888; Lærer ved en Privatsk. i Randers 1888; Bestyrer af samme i 10 Aar; Enelærer Gørup pr. Skals 1899; Enel. og Ks. Jennum ved Vejle 1900; Enelærer Knabberup pr. Vejle 1907; død der 26. August 1924. — Frm. f. Brgsf. i Jennum; Medl. af Vrgr.; Tilsynsf. m. Plejebørn.

Hovøre, Jacob Jensen, f. 1. Januar 1895 Kalundborg. Hjælpel. ved Vrigstrup Landbrugssk. 1919; Vinterlærereks. Staby 1920; Vinterl. Houvig 1920—22. Dim. 1925; Lærer Stadil ø. Biskole 1925; Lærer Thyborøn 1926; Førstelærer og Ks. Vejle pr. Næstved 1928. — Kirkeværge.

Har skrevet: For Solopgang.

Hundertmark, Ewald Oskar Emil, f. 2. April 1912 Kbhvn. Dim. 1933. Musikuddannelse.

Hundertmark, Henry Evald, f. 31. Juli 1910 Kbhvn. Dim. 1932; Triers Kursus i Sang og Musik; Prøve i Orgelspil; Sløjdkursus paa »Ellekilde« og »Dansk Sløjdlærerskole«; Vikar Kbhvns Skolevæsen.

Hvidt Rasmussen, Oluf Helge, f. 18. Februar 1906 Frberg. Dim. 1929; cand. phil.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1932; Stevnsø Skole.

Hvilsted, Laurs Peter, Søn af Lærer H. i Tønning. Dim. 1872; ansat ved Thisted Bank; Bankdirektør s. S.; død c. 1928 i Sorø.

Hvorslev, Johs. Frederik Mikkelsen, f. 10. Juli 1859 Elsborg. Dim. 1882; Organisteksam. 1884; konst. Lærer Brunsvig og Kivmose 1882; Hjælpel. Husby 1883; Andenl. og Ks. Auning 1883; Enel. Wæth 1884; Førstelærer, Org. og Ks. Rimso ved Grenaa 1888; Afsked 31. Juli 1929; Dbm. 1932. Bor Mejlgade 78 b, Aarhus.

BM i Mnhr.; Mdl. af Vrgr.; Tillidsm. f. Bregninge Aandssvageanst., Nationalmuseet og Kgl. dansk Haveselskab; Tilsynsvrg. med Plejebørn.

Litterære Arbejder: Vore Kirker; Grenaaegnens Kirker; Gamle Kirker og deres Anvendelse som Fæstningsværker; Gamle Døbefonter; Rejseerindringer fra Sverrig og Norge; En Rejse i England; En Rejse i Frankrig, Belgien og Tyskland; Essenbæk Kloster; Et Slot. som er forsvundet; Hemmed Kirke m. m.

Hygum Thomsen, Jørgen Ejler, f. 7. September 1910 Kbhvn. Dim. 1931; Sløjdlærereks.; Latinprøve; Timelærer Taarnby 1933.

Høgh, Otto Sofus, f. 5. April 1876 Taagense pr. Nysted. Dim. 1905.

Høgsberg, Villum Pedersen, f. 18. April 1854 Ulfborg. Dim. 1881; Hjælpel. Fabjerg; Enelærer og Ks. Fabjerg s. Sk. 1882; død 25. November 1891.

Høier, Erich Hansen, f. 12. Oktober 1845 i Over-Aastrup. Haderslev A. Dim. 1867.

Høiland, Henrik Marinus, f. 21. December 1882 Randers. Dim. 1915; Vikar Vivild 1919—21; Enelærer Kærskolen i Mau fra 1921.

Mdl. af Mnhr. fra 1926; BM i Transformatorforen. i 4 Aar; Repr. f. Fleskum—Hornum Herreds Provsti for Kbhvns Kirkesag.

Høiris, Jeppe Jensen, f. 16. Maj 1859. Dim. 1882; Tillægsspr. i Tysk, Engelsk og Latin; Timelærer Frberg Skolevæsen 1886; fast ansat 1888; Afsked 30. September 1913. Bor Joakim Larsensvej 6 Frberg.

Forretningsf. ved »Sygek. af 1872« 1916—34.

Høj, Asger Erendorf, f. 27. Juni 1910 Ørskov. Dim. 1932; Vikar i Vejle 1933.

Højgaard, Niels Knudsen, f. 6. December 1841 Trunderup i Sydfyn. Dim. 1871; Lærer Ryslinge Højskole 1871—78; oprettede Nørre Ørlev Højskole pr. Egebjerg 1878; bortforpagtede Skolen 1889 og blev Bogholder ved Svineslagteriet i Nykøbing F.; Enelærer Hæsum pr. Støvring 1901; Afsked 1912. Død 30. Juni 1925 Valby i Kbhvn.

Højsten, Hans Laurits, f. 5. September 1908 i Dalby, Faxe H. Dim. 1933.

Hørmann, Arthur Just Erik, f. 23. Juni 1891 Kbhvn. Dim. 1912; cand. phil.; Lærer ved Baadsmadsstrædes Kommuneskole i Kbhvn. 1914; Prinsessegades Sk. 1915; fast ansat 1918; Grøndalsvængets Sk.; Afsked 28. Februar 1933. — Translatør. Bor Vibevej 50.

Ingemann, Frederik Vilhelm, f. 2. April 1844 Kbhvn. Udlært Skomager. Dim. 1865; Vikar for Folketingsm. Christen Berg paa Bogø 1865; Førstelærer og Ks. Horreby paa Falster 1868; Afsked 1. Oktober 1906. Død 21. Febr. 1908 Nykøbing F.

Tillige Lærer i Tegning og Landmaaling ved N. Ørlev Højskole 1878—89. Dbm. 1906.

Ingvar, John Frands, f. 18. Marts 1876 i Sjørlev. Dim. 1914; Sløjdlærereks.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1915; Stevnsø Sk.; fast ansat 1919; Afsked 1. Januar 1927. Nu Ejendomsnægler og Agent i Træ og Tømmer.

Ingvorsen, Ole Nielsen, f. 20. Juni 1855 Ulstrup ved Thureby. Landmand. Dim. 1886; Andenlærer Dollerup 1886; Førstelærer Egøje pr. Køge 1888; Afsked 1922. Død 1931 Egøje.

Sekr. f. Sogner; Mdl. af Vrgr.; Frm. f. den fri Fattigk.; Frm. f. Fredsforen.; Revisor i Husflidsf. og Mejeri.

Ishøj, Hans August, f. 5. Januar 1834 Kbhvn. Dim. 1917; Lærer ved Købmandskolen i Kbhvn.

Ishøj, Harald Gustav Valdemar, f. 14. Juli 1855 Ringsted. Dim. 1876; Organisteks.; Andenl. Furreby ved Løkken 1877; Enelærer og Ks. Jølstrup ved Hjørring 1882; Afsked 1920. Bor i Løgstør.

Medl. af Vrgr.; Indremissionær; har skrevet Børnefortællinger.

Ishøj, Poul Erik, f. 14. Oktober 1902 Kbhvn. Dim. 1924; Organisteks. 1928; St. Tegnelærerkursus; Andenlærer og Organist Vindinge fra 1930.

Iversen, Johan Chr., dim. 1924, se J. C. Greisholm.

Iversen, Kaj Laurits, f. 28. Juli 1909 i Kbhvn. Dim. 1931; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Skolen Øresundsvej.

Ivrsen, Simon Valdemar, f. 8. Septem-

ber 1875 Kbhvn. Dim. 1906; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1906; Timelærer 1908; Hans Tavsengades Sk.; fast ansat 1912; Sk. Øresundsvej 1912; Sundbyøster Sk. 1913; Lergravsvejs Sk. 1918; Afsked 1920.

Jacobsen, Christen Schou, dim. 1865.

Jacobsen, Ejnar Johannes, f. 31. Januar 1902 Heltborg. Dim. 1924; cand. phil.; Sløjdlærereks.; 3 Aarsk. i Engelsk; Lærer ved Sindal højere Almensk. 1924—26, ved Holte højere Almensk. 1926—27; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1927; fast ansat 1929; Forchammersvejs Mellem- og Realskole 1930.

Jacobsen, Hans Jacob, f. 12. Marts 1886 i Kbhvn. Dim. 1908; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1908; Timelærer 1909; Vestervoldgades Sk.; fast ansat 1913; død 27. Oktober 1919 i Kbhvn.

Jacobsen, Harry, f. 18. Jan. 1904 Vedde, Munkebjergby. Dim. 1927; Sløjdlærereks.; Vikar Neksøl 1934; Enelærer s. S. 1934.

Jacobsen, Johan Gotfred Nikolaj, f. 25. April 1884 Kbhvn. Dim. 1905; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1906; Hindegades Sk.; fast ansat 1910; Ravnsborggades Sk. 1923; Viceinspektør s. S. 1924; Klostervængets Skole 1932.

Jacobsen (Kudahl), Kristen, dim. 1902, se K. Kudahl.

Jacobsen, Niels Aage, f. 27. Februar 1888 i Kbhvn. Dim. 1913; Aarsk. i Svensk; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1913; Timelærer 1915; Øresundsvejens Sk.; Lergravsvejens Sk. 1918; fast ansat 1919; Inspektør ved Sundbyøster Skole 1934.

Kasserer i Hjælpekass. af 1872; Medudgiver af Børnenes Danmarkshistorie; Ud-giver af Arbejdsopgaver i Verdenshist. BM i Blaagaardianersamfundet 1912—14.

Jacobsen, Nikolaj Rye, dim. 1925, se N. Rye Jacobsen.

Jacobsen, Peter, f. 6. Marts 1875 Struer. Dim. 1901; Kursus i Sang, Sløjd og Gymn.; Enelærer Udbyhøj 1902; Førstelærer Sødring 1907; Kommunalærer Aalborg 1914; Kjellerupgades Sk. 1914; Ryesgades Sk. 1917.

Jacobsen, Poul Hammer, f. 9. Februar 1910 Frberg. Dim. 1932; Uddann. i Tysk og Stenografi. Maagevej 88, Kbhvn.

Jacobsson, Ivan Grundtvig, f. 15. Juli 1898 Kbhvn. Dim. 1921; Timelærer Kom-munesk. p. Duevej, Frberg.

Jacobsen, Alfred Villiam, dim. 1914, se A. V. Ørving.

Jakobsen, Hans Peter, f. 22. Juni 1872 Bogø. Dim. 1893; Lærer Bogø 1894; Ene-lærer og Org. Stensved pr. Kallehave 1900; Førstelærer s. S. 1919—28; død der 2. Juni 1928.

Frm. f. Hjlpk. ; Medl. af Mnhr.

Jakobsen, Jakob Henrik, f. 15. Februar 1870 i Vetterlev. Dim. 1893; konst. Før-stelærer Sandby ved Ringsted 1896; Vikar Virum i K. Lyngby 1897; Andenl. Taar-bæk 1897; Førstelærer og Org. s. S. 1904—18.

Leder af Folkebogsm.; BM Asyl f Børn.

Jansen, Carl, f. 18. Februar 1901 Kbhvn. Cand. phil. 1920; dim. 1922; Faglærereks. Fransk 1931; fast Vikar Kbhvns Skolevæ-sen 1923; fast ansat 1926; Prinsesse-gades Skole.

Jansen, Olaf Trondhjem, f. 7. Juni 1857 i Kbhvn. Paa Hindholm Højsk. 2 Vintre. Dim. 1881; Lærer Pilehave i Gloslunde 1882; Enelærer og Ks. Birket pr. Torrig 1885; Førstelærer s. S. 1901—23; død 12. Marts 1923 Nakskov Sygehus.

BM i Mejeriet; BM i den fri Fattigk., se-nere Frm. f. Hjælpek.; Frm. f. Vrgr.; Syg-gek. og Fdrf.; BM i Idrætsf. og i Hist. Foren.

Jensen, Alfred Theodor, f. 9. Februar 1892 Hollensted, Brønderslev. Dim. 1914; Student 1917; Lærer Hals komm. Realsko-le fra 1921; Mdl. af Sogneraadet 1929; Sogneraadsformand 1933.

Jensen, Anders, dim. 1867, se A. J. Meldgaard.

Jensen, Anders, dim. 1885, se A. J. Mo-gensen.

Jensen, Anders Ejnar, f. 6. December 1891 i Asnæs. Dim. 1915; Sløjdlærereks. 1921; Vikar Helsingør Folkeskole 1915; Timelærer 1917; fast ansat 1918.

Jensen, Arnold Eldari, f. 11. Maj 1889 i Kbhvn. Dim. 1911; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1913; fast ansat 1917; Skolen i Grøndalsvænget. BM i Blaagaardianer-samfundet 1912—14.

Jensen, Arthur Just Erik, dim. 1912, se A. J. E. Hørmann.

Jensen, Bent Andreas, f. 15. Maj 1900 i Grevinge. Dim. 1924; cand. phil.; Lærer Tølløse Realsk. 1924—29; Lærer Vejby—Risskov Kommuneskole fra 1929.

Frm. f. Tølløse Retsforbundskr. 1926—29; Kandidat ved Folketingsvalgenc 1929 og 1932; Redaktør af Retsstats-Bladet 1932—33. — Har skrevet: Digtsamling (1930).

Jensen, Børge Frederik Schirmacher, f. 19. Marts 1903 Kbhvn. Dim. 1925; Vikar Gladsakse; Frm. for Værnebornenes Fe-riehjem og Friluftsskole i Kallehave.

Jensen, Carl Frederik, dim. 1917, se C. F. Thording.

Jensen, Carl Peter, f. 23. Juni 1888 Frberg. Dim. 1909; Vikar Kbhvns Skole-væsen 1910; Timelærer 1913; fast ansat 1917; Frederikssundsvejens Sk. 1917; Bryggervængens og Stevnsgades Skoler. Kaptajn.

Jensen (Østrup), Carl Peter Lauritz, dim. 1876, se C. P. L. Østrup.

Jensen, Carl Vilhelm, dim. 1913, se C. V. Scharti.

Jensen, Christen, dim. 1894.

Jensen, Curt Martin Peter, f. 28. Marts 1901 Kbhvn. Dim. 1926; Andenl. Bjerre-grav 1928; Enelærer og Org. Nordruplund 1929. — Mdl. af Mnhr.

Jensen, Erik Jørgen, f. 7. December 1911 Kbhvn. Dim. 1933. Vikar i Kbhvn.

Jensen, Erik Peter, f. 2. Juni 1868 Grøl-sted i Skorup S. Dim. 1890; Lærer Kol-ding prv. Realsk.; Lærer Drostrup ved Randers; Lærer Bakbjerg pr. Them By 1893; Afsked 1. April 1900. Død 10. Juni 1909 Østbirk St.

Jensen, H. H., dim. 1867.

Jensen, H. O. Thøgersen, f. 2. Maj 1846 Vejstrup S. Dim. 1867; Andenl. Taps 1873; Andenl. Vonsild 1875; Enelærer og Ks. Hindborg i Viborg A. 1878; Afsked 1911.

Stift. af Hindborg Fdrf. og Fsmh.; Frm. f. Sygek. (Stifter); Frm. f. Centraf. af

Sygek i Viborg Amt; Kredsfr. f. Dansk Skoleforen.

Jensen, Hans, dim. 1871, se H. J. Lambert.

Jensen, Hans Anton, f. 18. September 1845 Sose paa Bornholm. Paa Blaagaard 1863; frivillig i Krigen 1864. Dim. 1866; Lærer ved en Pogeskole paa Bornholm; Friskolel. Orup ved Fakse; Lærer i Lund pr. Rødvig 1877—1909; Folketingsm. for Præstø Amts 2. Kr. 1892—1906. Død 21. December 1909 Lyderslev.

Kredsforst. f. 7. Skyttekr. 1878—95; Fr. f. Præstø Amts Skyttef. 1885—93; Fr. f. Brgsf. i Lyderslev og Lund; Fr. i Repræs. i Brgsf.'s Fællesf. 1896; Fr. f. Andelsbryggeriet og Andelsbageriet Sydstevn m. m.

Jensen, Hans Chr., f. 4. September 1861 Atterup i Odsherred. Dim. 1889; Enelærer Sandby 1890; Enel. Krøjerup pr. Knabstrup 1896; Førstelærer s. S. 1908—22; død der 1922.

Havde stor Interesse for Havodyrkning og Malerkunst.

Jensen, Hans Chr., f. 6. Juni 1869 Fabjerg. Dim. 1897; flere Kurs.: Lærer Emdrupborg Højsk. 1897—1901; Lærer Blaagaards Sem. (Skrivning) 1898—1913; Time­lærer Kbhvns Skolevæsen 1902; Oehlen­schlägergades Sk.; fast ansat s. S. 1907.

Jensen, Hans Kristian, f. 9. Juni 1879 i Jyderup. Dim. 1907; cand. phil.; Time­lærer Frberg Skolevæsen 1909; fast ansat 1912; Mellem- og Realskolen paa Fuglevangsvej; ved Lollandsvejs Sk.; Overlærer ved Sk. paa Fuglevangsvej 1933.

Jensen, Hans Peder, dim. 1898, se H. P. Egeby.

Jensen, Hans Peter Chr., f. 26. Maj 1876 Nexø. Dim. 1896; Lærer Løgstør prv. Realskole 1898; Lærer Sakskebøbing prv. Realskole 1903; Vikar Sakskebøbing Borger­skole 1907, samt. konst. Bestyrer af Real­skolen 1907—08; fast ansat ved Borger­skolen 1909; till. Kantor og Kordegn fra 1915. — Forst. for Teknisk Skole; Fr. f. Folke­bogsml. fra 1916, for Hjælpek. 1925—33.

Jensen, Henry Georg, f. 21. Aug. 1908 Vejgaard. Dim. 1930.

Jensen, Holger, f. 8. Aug. 1902 Kbhvn. Dim. 1925; Aarsk. i Svensk og Geografi; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1925; fast ansat 1928; Raadmandsgades Sk.

Jensen, J., dim. 1867.

Jensen, Jens, f. 22. Novbr. 1872 Ormstrup i Raasted S. Dim. 1907; St. Kurs. i Fysik, Tegning, Dansk, Geogr. og Naturh.; Vikar Lillelund og Assnæs 1907; Enelærer Knudsgaard pr. Sparkær 1908; Første­le­rer Krogsgaard pr. Tjæreby fra 1913.

Fr. f. 113 B Lærerk. 1920—28; BM i Landsbylærernes Valgforb. f. Ribe A., for Ribe Amts Aftenskoleforen. og for Skole­biblioteksf. f. Ribe A.; Medl. af Børne­forsorgsudv.

Jensen, Jens Carl Albert Georg, f. 15. Juni 1892 Ordrup. Dim. 1924; St. Tegne­lærerkursus; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1925; fast ansat Nørre Allés Skole 1927.

Jensen, Jens Christensen Vive, dim. 1908, se J. C. Vive Jensen.

Jensen, Jens Chr., f. 26. Marts 1882 Ulstrup. Cand. phil. Lærer og Inspektør

Lyngby Realskole. Dim. 1918; Adjunkt i Esbjerg. Bor Kirkegade 10, Jerne pr. Esbjerg.

Jensen, Jens Gabriel, f. 23. Aug. 1852. Dim. 1871; Time­lærer Kbhvns Skolevæsen 1876; fast ansat 1879; Østre Betalings­skole (Sølv­gades Sk.); Afsked 1. Sept. 1922.

Jensen, Jens Julius Kjær, f. 9. Jan. 1908 Lyngby S. i Randers A.; Eks. i Orgel­spil; Tillægseks. i Engelsk; Lærer Glostrup komm. Skolevæsen fra 1933.

Jensen, Jens Jørgen, f. 26. Aug. 1861. Dim. 1884; Time­lærer Kbhvns Skolevæsen 1887; Ø. Farimagsgades Sk.; fast ansat 1893; Sølv­gades Sk.; Afsked 1. Jan. 1927. Død. 1932.

Jensen, Jens Kristian, f. 24. April 1855 i Aastrup S. i Hindsted H. Paa Blaagaards Seminarium; dim. 1887 som Privatist; Andenl. Hasseris 1889; Enelærer og Ks. Kor­num pr. Løgstør 1896; Afsked 1. Novbr. 1921. Bor Villa Hebo, Bredegade, Løgstør.

Jensen, Jens Peder, dim. 1885.

Jensen, Jeppe Højris, dim. 1882, se Jeppe Højris.

Jensen, Kaj Vincents, f. 3. Maj 1907 Kbhvn. Dim. 1929; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; fast ansat 1932; Brønshøj Skole.

Jensen, Karl Anton Kænpe, f. 2. Aug. 1911 Kbhvn. Dim. 1933. Enghavevej 72, Kbhvn.

Jensen, Karl Bernhard Zetmann, f. 12. Juli 1903 Kbhvn. Dim. 1924; Tillægsp. i Orgelspil, Engelsk, Tysk og Fransk; Andenlærer Rude 1925; Enelærer og Orga­nist Brøndbyvester Strandsk. 1931. — Kirkevæрге.

Jensen, Kristen, f. 18. Juli 1845 Magleby paa Langeland. Dim. 1866; Lærer Vest­kær i Ølgod 1½ Aar; paa Vestkær Højsk.; Førstelærer og Ks. Strellev pr. Ølgod 1869—1909; død 6. Aug. 1909 Varde Sygehus.

Udgav: Dansk Læseb. for Folkeskolens Mellemkl.; D. Læseb. f. øverste Kl.; Sang­bog for Skole. Hjem og ved Folkemøder; Sangbog for Skolen og Hjemmet; Dansk Læsebog for mindre Børn.

Jensen, Kristen Trabjerg, dim. 1912, se K. Trabjerg Jensen.

Jensen, Kristen Vestergaard, f. 19. Febr. 1855. Dim. 1880; Skolebestyrer i Esbjerg; Time­lærer Kbhvns Skolevæsen 1892; Ve­stervoldgades Sk.; fast ansat s. S. 1898; Afsked 1. August 1923. Død 5. Maj 1934 Kbhvn.

Lærer ved Teknisk Skole i Kbhvn. i mange Aar; Censor s. S. til 1934.

Jensen, Laurits Johansen, f. 12. Sept. 1878 Bjerreby pr. Svendborg. Dim. 1902; Instruktionskurs. i Gymnastik; Feriek. i ordnede Lege og Boldspil; Feriekurs. i Musik med Orgel og Harmonilære; Vikar Kistrup 1903, Ejby 1904; Andenlærer og Org. Dollerup 1904; Enelærer Aggersborg 1906; Enelærer og Org. Harbøre søndre 1907; Enelærer og Ks. Øster Jølby 1912; Førstelærer, Ks. og Org. Roum i Viborg A. 1916.

Jensen, Lorens Frederik Ruddolf, f. 23. Marts 1865 S. Stenderup ved Kolding. Dim. 1885; Lærer Nivaa 1887; Enelærer og Ks. Kikhavn 1889, senere Førstelærer s. S.; Afsked 1930.

Medl. af Sogneraadet i Thorup 1909—

17; Medl. af Vrgr.; Kommunesekr. i 25 Aar; Frm. f. Havnebest.; Frm. f. Anlægget af Frederiksværk-Hundested-Banen; Frm. f. »Halsnæs Laaneforen. f. Fiskere«; Frm. f. Baadeassurance, Hundested Fiskerif., Fiskernes Ulykkesforsikr.; Leder af Hundested Blandede Kor, m. m.

Jensen, Mikkell, f. 1. Jan. 1849. Dim. 1870; Lærer Helsingør Borger- og Friskole 1881; ved den komm. Betalingsskole 1885; død 4. April 1902 i Helsingør. — Var tillige Lærer ved N. L. Højbergs Realsk. 1889.

Jensen, Martin, f. 18. Juni 1893 Refshale. Dim. 1917; Aarsk. i Gymn.; Sløjd-lærer.; Enelærer Hauge 1923; Førstelærer Spejlsby i Kjeldby S. fra 1929.

Jensen, Mouritz, f. 1. Oktbr. 1881 Fajbjerg. Dim. 1907; Kursus i Gymnast., ordnede Lege og Boldspil; Vikar Hvidbjerg og Flade 1907; Andenl. Nørre Kongerslev 1908; Enelærer Hellum 1910; Lærer Odense St. Hans Skole 1913; Førstelærer Højme 1914; Førstelærer Lundomskov 1928; Faglærer Friskolen i Langedgade i Odense 1931.

Medl. af Mühr. og Vrgr. i Sanderum i 6 Aar; Kass. i Sanderum Sygek. i 14 Aar.

Jensen, Niels, f. 14. Novbr. 1853 Lodbjerg i Thy. Dim. 1877; Lærer Uggerby i Hjørring A. til 1880; Enel. og Ks. Tornby s. Sk. ved Hjørring 1880; Førstel. og Ks. s. S. 1901—16; død der 5. Juni 1916.

Jensen, Niels, f. 29. Aug. 1849. Dim. 1879; Andenlærer Laastrup ved Viborg (1887).

Jensen (Himlingeøje), Niels, f. 23. Febr. 1862 Himlingeøje, dim. 1887; Lærer i Lillehedinge c. 1890; død der 26. Sept. 1892.

Jensen, Niels Emil, f. 9. Oktbr. 1889 Kbhvn. Dim. 1911; Uddann. i Sang og Violinspil; Lærer Emdrupborg Højskole 1911—12; Andenlærer og Org. Nørre Alslev 1914; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1915; Timelærer 1917; Sundbyøster Sk. 1917; Lergravsvejs Sk. 1918; fast ansat 1919.

Jensen, Niels Ingvard, f. 24. Maj 1842 Nørre Bork. Paa Gjedved Højsk. 1861—62; Lærer i Kbhvn.; uddannet paa Blaa-gaard; dim. 1870 som Privatist; Andenl. Thorshavn Realskole 1871—72; Lærer i Aakirkeby 1872—73; i Asminderød 1873—76; Førstelærer Gudhjem 1876—1908; Folketingsmand for Aakirkebykr. 1892—1913; Statsrevisor 1909 og 1912—14; Medl. af Toldkomm. af 1895 og af Forsvarskomm. af 1902. Død 17. Novbr. 1925 Gudhjem.

Medl. af Sogner. 1891—95; af Havnekomm. 1892—1905; af Vrgr. og Mühr.; Frm. f. Spare- og Laanekassen 1881—1921.

Jensen, Niels Klemen, dim. 1880 og 81.

Jensen, Niels Peder, f. 12. Jan. 1874 Kirkesaaby. Dim. 1908; Aarsk. i Dansk, Geografi, Geologi og Kemi; prv. Kursus i Zoologi; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1910; Skolen ved Sundholm; fast ansat 1914; Sundbyøster Sk. 1914; Lergravsvejs Sk. 1918.

Jensen, Niels Peder Marinus Kjærulff, dim. 1871, se N. P. M. J. Kjærulff.

Jensen, Niels Peter, f. 10. Juni 1845 Vesterbo i Købelev. Dim. 1866; Lærer Langø 1866; Enelærer Kalø og Ks. Taars i Mus-

se H. 1871; Enel. og Ks. Vignæs 1883; Afsked 1892. Bog- og Papirhandler i Bramminge til 1923. Død Sept. 1925 i Veerst Stationsby, begr. Bramminge.

Jensen, Niels Sofus Otto, f. 28. Decbr. 1893 Avnsø i Holbæk A. Dim. 1916; cand. phil. 1922; Vikar Plockross Skole 1916; Timelærer s. S. 1917; Vikar Dragør Kommunesk. 1922; Timelærer s. S. 1923; fast ansat 1925.

BM i 3. Lærerk. C. 1932.

Jensen, Niels Theodor, dim. 1865.

Jensen, O. K., dim. 1864.

Jensen, Otto Jens Peter, f. 22. Oktbr. 1892 Venslev. Dim. 1925; Sløjdkurs.; Lærer Nærum Kostskole 1925.

Jensen, Otto Peder, dim. 1884, se O. P. Elmgaard.

Jensen, Peter, f. 6. Aug. 1860 Glud. Dim. 1884; Lærer Nørby til 1889; Enelærer Ky-singe pr. Odder 1889—99; død der 16. April 1899.

Jensen, Poul Harry, f. 10. Jan. 1891 Kbhvn. Dim. 1914; Faglærereks. i Engelsk; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1915; Enghavevejs Sk.; Timelærer 1917; fast ansat 1919; Lærer Alsgades Sk. fra 1921.

Jensen, R., dim. 1864.

Jensen, Robert Louis Karl, dim. 1921, se R. L. K. Tharfelt.

Jensen, Svend Aage, f. 17. April 1903 Faaborg. Guldmed. Dim. 1929; Sløjdlærereks.; Kursus i Havebrug og Sløjd som Central-fag paa Ellekilde; Tillægspr. i Tysk; fast Vikar Frberg fra 1931; Sk. paa Fuglevangsvej.

Lærer Kbhvns Komm. Fortsættelsesk. og praktiske Ungdomssk. fra 1930. — Medred. af »Læreren's Lømningsbog«.

Jensen, Svend Aage, f. 17. Decbr. 1906 Kbhvn. Cand. phil. 1926. Dim. 1930; Lærer Horslunde prv. Realsk. 1931; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Øresundsvejs Sk.

Jensen, Svend Olaf, dim. 1915, se S. O. Aundal.

Jensen, Søren, dim. 1885, se S. Wiskinge.

Jensen, Søren, f. 1. Oktbr. 1888 Fajbjerg. Dim. 1913; Førstelærer og Org. Hammelev i Haderslev A.

Jensen, Theodor Hald, dim. 1911, se Th. J. Hald.

Jensen, Thorkild Jens Peter Heinrich, f. 4. Juni 1888 Kbhvn. Dim. 1909; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1909; Timelærer 1910; Nørre Allés Sk.; fast ansat 1914; Inspektør ved Havremarkens Sk. 1929; Vice-Direktør 1932; Direktør for Kbhvns Skolevæsen fra 1933.

Har desuden undervist ved Fortsættelseskursus 1914—21 og Præliminærkursus 1919—29 under Kbhvns Skolevæsen. BM i Kbh. Kommunelærereks. 1912—14; Frm. f. samme 1922—29; Borgerrepræsentant 1929—33.

Medudgiver af Mellemskolens ny Geometri og af Hovedstadens Regnebog I-VIII med Læreren's Bog I-II.

Jensen, Vagn Otto Kragh, f. 16. Oktbr. 1893 Frberg. Dim. 1916; Løjtnant; ansat Kbhvns Skattevæsen.

Jensen, Valdemar August, f. 4. Jan. 1859. Dim. 1884; tog 2. Del om 1885 som Privatist; Lærer ved Kommuneskolen i Næstved 1887—97 —, ved den komm. Real-

sk. (1902; 1910); Afsked. Bor Engelsborgvej 1, Kg. Lyngby.

Jensen, Viggo Kristian, f. 1. Apr. 1903 Kbhvn. Dim. 1928. Lyngge pr. Sorø.

Jensen, Villum Jens Peter, f. 25. Novbr. 1879 Haraldsted. Dim. 1902; cand. phil.; Kommuelærer Holstebro Grund- og Borgerskole 1906; Afsked 1. Febr. 1930. Død 1930 i Kbhvn. (Kommunehosp.), begr. 28. Marts.

Jensen-Lodbjerg, Martin Kristian, dim. 1900, se M. K. Lodbjerg.

Jensenius, Herluf Ludvig Andreas, f. 5. Oktbr. 1888 Kbhvn. Dim. 1909; Teknisk Sk.; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1909; Timelærer 1910; fast ansat 1914; Gasværksvejens Sk.; tog sin Afsked 1921.

Tegner ved »Klods-Hans« 1914; Redaktionssekretær ved samme 1917; Redaktør 1922—25; Medarbejder ved »B. T.« 1919—27 og ved »Blæksprutten« fra 1916; Medarbejder ved Dagens Nyheder, senere Nationaltidende, 1927—33, ved Berlingske Tidende fra 1934.

Frm. f. Blaagaardiansamf. 1910—12; Redaktør af dets Blad »Forløberen« 1914—17; har leveret en Mængde Tegninger til Blaagaardiansamf. Blad og Aarbøger samt Dekorationer til Festerne, Medl. af Grønningen fra 1927; i Børnehjælpsdagens Forretningsudvalg fra 1923.

Jeppesen, Niels Klarskov, dim. 1906, se Klarskov Jeppesen.

Jeppen, Evald Troel, dim. 1902, se E. T. Elmig.

Jeppen, Harald Olaf Valdemar, f. 20. Novbr. 1876 Fuglse Skole. Dim. 1900; Enel. og Ks. Næsby 1904; Enelærer Brandstrup pr. V. Tirsted fra 1914.

Frm. f. Vrgr.; Revisor i Brgsf.; tidl. Frm. f. Gymnastikf. og Fdrf. i Vestenskov; BM i Loll.-Falst. Skytte- og Gymnastikforeninger; BM i Sundhedskomm.

Jeppen, Niels Peter, f. 1. Marts 1837 Gørding, Ribe Amt. Dim. 1865; Enel. Sædding pr. Guldager 1866; Enelærer og Ks. Bryndum pr. Guldager 1869; Afsked 1. Okt. 1898. Død 4. Sept. 1908 Bryndum.

Jessen, Arne Viggo, f. 8. Febr. 1909 Kbhvn. Dim. 1930; St. Gymnastikkurs.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1931; Pr. Charlottesk. Sk.; fast ansat 1933; St. Hansgades Sk.

Johannesen, Ejnar Thorvald Anders, dim. 1915, se E. T. A. Reeslev.

Johannesen, Kaj Erik Ingemann, f. 16. Jan. 1905 Kbhvn. Dim. 1926; cand. phil.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1928; fast ansat 1930; Vestervoldgades Sk.

Johannesen, Lars Peter, f. 6. Juni 1858 i V. Brønderslev. Dim. 1877; Enelærer Linderum ved Sindal 1881—1901; død der 20. Juni 1901.

Johansen, Jan Holte, f. 25. Febr. 1878 Fjelsted paa Fyn. Dim. 1900; Lærer Emb pr. Vraa 1908—09; Lærer Vamdrup Kommuneskole fra 1909. — Bibliotekar.

Johansen, Jens Laurids Veibye, f. 13. Decbr. 1867 Veiby. Dim. 1903; Vikar Harnstrup, Kvissel og Skæve 1902—03; Enelærer Idskov pr. Dybvad 1904.

BM i Venstres Vælgerf.; Medl. af Mnhrr.; Regnskabsf. f. Brgsf.; Frm. f. Fsmilh.; BM i Dybvad Realsk. fra 1917 m. m.

Johansen, Kaj Olaf Emil, f. 29. April

1908 Kbhvn. Dim. 1929; St. Gymnastikinst. 1929—30; Aarsvikar Frberg 1931; Sk. paa Nyelandsvej.

Johansen, Karl Ejnar, f. 24. Jan. 1898 i Kbhvn. Dim. 1920; St. Lærerhøjsk.: 3 Aarskursus i Tysk, Aarsk. i Zoologi og Botanik; Lærer Lyngby Landbosk. 1920—21; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1921; fast ansat 1924; Alsgades Sk.

Lærer v. Komm. Fortsættelseskursus og prakt. Ungdomssk.; Medarb. ved Kbhvns Understøttelsesforen. 1922—27.

Johansen, Martin Wörle, f. 29. Febr. 1908 Kbhvn. Dim. 1929; Støjdlerereks.; Kursus i »Sløjd som Centralfag« 1930 og i »Havebrug som Centralfag« 1931 paa Ellekilde; St. Aarsk. Naturlære, Matematik og Kemi; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Sk. ved Grøndalsvænget. Har udgivet et Repetitionshæfte i Kemi for Seminarier.

Johansen, Niels Kristian, f. 25. Febr. 1893 Kbhvn. Dim. 1914; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1917; fast ansat 1919; Randersgades Skole.

Johansen, Svend Aage Marius, f. 9. Jan. 1905 Kbhvn. Dim. 1926. Sk. i Padborg.

Johnsen, Albert, f. 18. Marts 1879 Kbh. Dim. 1905; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1908; Sølvgades Sk.; fast ansat 1913; Holsteinsgades Sk.; Afsked 1. Aug. 1925. Død.

Johnsen, Thorvald, f. 29. April 1883 Kbhvn. Handelsudd.; Speditør 1903—09. Dim. 1913; Vikar Kyndby og Trige 1913; Vikar Hou i Halling S. 1914; Førstelærer og Ks. s. S. fra 1916. — Mdl. af Grundlæsteudvalget; BM i Lytterforeningen.

Jonassen, Jonas Martin Eli, f. 2. Sept. 1876 Ejstrup S. Dim. 1903; St. Gymnastikkurs.; Støjdlerereks.; Lærer Kommunesk. i Frborg Slotssogn fra 1909.

Leder af Hillerød Aftensk.; Frm. f. Arbejd. Oplysningsforb., Hillerød Afd.; Næstfr. i Sogneraadet; Frm. f. det sociale Udvalg; Næstfr. i Børneværnsudv.; Vurderingsm. ved Ejendomsskylldvurd.

Jonsen, Lavrids, oprindelig L. Lavridsen, f. 27. Aug. 1850 Hee. Paa Staby »højere Bondeskole« 1866; Biskolel. Vedersø Klit 2 Vintre. Dim. 1870; Friskolelærer Rudme i Sydbyn 1870—78; Lærer Vrigsted Højsk. 2 Aar; byggede Vesterdal Højsk. 1880; Forstander f. Vestbirk Højskole 1884—87; Lærer v. Møllerup Frisk. 1887; Enelærer Hundie pr. Taastrup 1889; Afsked 1919. — Fortræffelig Foredragsh.; Eventyrtæller. (Svendborg Amts Aarbog 1912, S. 51). Død 1920 Taastrups V.

Jordan, Carl August, f. 12. Decbr. 1845 i Mern. Dim. 1865; Hjælpep. Allinge; Lærer Stokkebjerg 1875; Timelærer Slagelse Borger- og Friskole 1886; fast ansat 1889; Afsked 1913. Død 1927.

Josefsen, Georg Søren, f. 23. Oktbr. 1845 Østermarie S. Dim. 1866; Husl. Jylland og Realskolelærer Usserød 1866—67; Hjælpep. Bjergby 1870—71; Andenlærer Mygdal 1871; Enelærer Ugilt 1872; Førstelærer og Ks. Østerlars Hovedskole 1883; Afsked 31. Decbr. 1915. Død 10. Aug. 1920 Østerlars.

Frm. f. Bornh. Biavlerforen. i 26 Aar. **Juhl, Anders Sørensen**, f. 1. Febr. 1844 i Agtrup ved Kolding. Dim. 1867; tog Eks. om 1871 som Privatist; Husl. paa Thyges-

minde ved Kolding til 1872; Lærer Seks-gaardenes Bisk. i Draaby ved Jægerspris 1872; Enelærer og Ks. Krabbedam i s. S. 1879; Afsked 1909. Død 20. Marts 1929 Jægerspris.

Juhl, Jeppe Petersen, f. 16. Aug. 1846. Dim. 1868; drev en Privatskole i Grønning-hoved i Vejstrup S. til 1877; Tredjelærer Vejstrup pr. Sjulund 1877; Afsked 1. Jan. 1907. Død 1. Juni 1908 Vejstrup.

Sekr. f. Sogner.; Regnskabsf. og Kass. f. Brgsf. 1889—08; stiftede et Konfirmationslegat paa 1000 Kr.

Juhl, Niels Pedersen, f. 22. Jan. 1836 i Anderup i Stepping S. Dim. 1866; Lærer Kolding borgerl. Betalings- og Friskole 1880; Afsked 1. Juli 1906. Død 30. Maj 1922 i Kolding.

Juhler, P. K., dim. 1864.

Junggren, Karl Emil, f. 6. Jan. 1902 Kbhvn. Dim. 1924; Vikar Sct. Knuds Skole i Kbhvn. 1924; Rødovre Sk. 1925; Anden-lærer Branderlev 1926; Andenlærer og Org. Fensmark 1929.

Justesen, Just, f. 5. Oktbr. 1861. Dim. 1886; Andenl. Voel ved Silkeborg 1887; Enel. Karup 1894; Førstelærer og Ks. Lovns pr. Hvalpsund 1902. — Frm. f. 68. Lærerkr.; Frm. f. Husmandsf. og Brgsf.

Juul, Oskar Valdemar Sivert, f. 29. Aug. 1882 Kbhvn. Dim. 1906; Sløjdlærereks.; Diplom i »Engels Stemmedannelseslære«; St. Aarsk. i Kemi; Andenl. i Hellebæk 1909; Lærer Kastrup Skolevæsen 1910; Glasværksskolen; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1918; fast ansat 1919; Alsgades Skole.

Juul Hansen, Thonny, f. 24. Novbr. 1910 i Kbhvn. Dim. 1931; cand. phil.; St. Tegne-kursus; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; N. Allès Sk.; vakante Timer Brønshøj Sk. 1. Aug. 1933.

Juul Nielsen, Kaj Elof, f. 26. Decbr. 1909 Frberg. Dim. 1931; Skrivekursus; Sangundervisning; Instruktionskursus i Smaabørnsgymn.; fast Vikar Kbhvns. Skolevæsen 1932; Vanløse Sk.

Juul Sørensen, August Peter, f. 7. Aug. 1901 Kbhvn. Dim. 1922; Aarsk. i Gymna-stik; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1923; fast ansat 1925; Øresundsvejs Sk.

Jønsson, Emil Laurits, f. 13. Juni 1897 Ledøje. Dim. 1918; cand. phil.; St. Tegne-lærerkursus; Aarsk. i Engelsk og Fone-tik; Kursus i Cambridge; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; fast ansat 1922; Skolen ved Nyboder.

Lærer v. Købmandssk. v. Afd. fra 1919.

Jørgensen, Anders, f. 7. Marts 1858 i Hyllinge. Dim. 1883; Landbrugskandidat; Højskoleforstander paa Fjellerad i Fle-skum H. 1893—1902; Forstander for Land-brugskolonien »Elieser« i Holtug S. pr. Klippinge 1902—14; Forstander og Ejer af Ødum Landbrugsskole 1914—18; Ejer af Gaarden Hjerriksminde i Oure og Læ-rer ved Skaarup Landbrugsskole 1913—24; Ejer af Gaarden Elieser fra 1924. Død 28. Sept. 1929.

Jørgensen, Anders Peter, f. 12. Decbr. 1857 Sejerby paa Sejerø. Dim. 1880; Ene-lærer og Ks. Dauding pr. Brædstrup 1881; Enelærer og Ks. Kastbjerg pr. Grenaa 1887; senere Førstelærer s. S.; Afsked 1. April 1923. Bor paa Sejerø.

Jørgensen, Frederik, f. 1845 i Alsted v. Ringsted. Dim. 1866; Andenlærer Mygdal til 1873; Andenlærer Birkerød 1873; Af-sked 1877.

Stiftede en politisk Diskussionsklub i Birkerød; Bogholder ved »Morgenbladet« 1877—80; ansat ved »Dannebrog« fra 1890 til Bladet gik ind; stiftede derefter et Annoncebureau i Kbhvn. Død efter 1920.

Jørgensen, Gustav Ferdinand, f. 15. Maj 1908 i Bremen. Dim. 1930; Tegnelærerkur-sus. Kontorist under Kbhvns Magistrat.

Jørgensen, Hans, dim. 1865.

Jørgensen, Hans, f. 26. Jan. 1833 Ellin-ge pr. Nyborg. Dim. 1867; Hjælpel. San-holts Lyndelse 1867; i Voldtofte 1868; Pri-vatskolel. s. S. 1869; Hjælpel. Hillerslev 1872; Enelærer og Ks. Voldtofte pr. Flem-løse 1875; Afsked 1. Jan. 1904. Død 1922 i Odense Sct. Knuds S.

Jørgensen, Herts Børge Salomon, f. 20. Juli 1907 Kbhvn. Haandværker. Dim. 1932; Vikar Lyngby Skole 1933, till. Lærer ved Teknisk Skole i Kbhvn.

I Repræsentantsk. f. Danm. Lærereforen.; Radioforedrag og Kronikker om moderne Skolespørgsmaal.

Jørgensen, Holger, f. 25. Oktbr. 1877 i S. Næraa ved Odense. Dim. 1898; St. Kur-sus i Historie og dansk Litteratur; Lærer ved Th. Langs Seminarium 1899—1902; Skolebestyrer Svendborg 1902—04; Med-ejer af Silkeborg ny Bogtrykkeri 1904; samtidig Lærer ved Silkeborg Seminarium og Th. Langs Seminarium; Udgiver af Tidsskriftet »Vor Fremtid« 1907—13; Red-aktør af Vort Land 1915—19; Seminarie-lærer K. P. U. M.s Sem. fra 1921.

BM i National Forfatterforening 1909—18; Frm. f. Højreforen. f. Silkeborg og Omega 1908—15; BM i Højres Fond og i Ligaen D. D. D.

Skrev 2 Sange ved Fastelavngildet paa Blaagaard d. 16. Febr. 1896. Har udgivet: Rudolf Schmidt; Alfred Ipsen; To Mænd; oversat Tyven (Le voleur) af H. Bern-stein til Folketeatret.

Jørgensen, Holger Holgersen, f. 1857. Dim. 1876. Lærer v. d. prv. Realsk. i Svendborg 1887.

Jørgensen, Jens Olaf, f. 17. Oktbr. 1888 i Stubberup. Dim. 1912; Vikar i Mørkøv, Stavreby, Skuldelev og Østrup 1912—13; Andenlærer Ullerslev 1914; Enelærer Ryde 1920; Førstelærer og Ks. Gunslev i Mari-bo Amt fra 1925.

Frm. f. Fdrf. og Biblioteket; Næstfrm., Kasserer og Regnskabsf. f. Mnhr.; Kirke-værge.

Jørgensen, Jens Peter, f. 16. Juli 1900 i Stenlille. Dim. 1927; St. Tegnelærerk.; Aarsk. i Geografi, Samfundslære og Tysk; Vikar Søborg i Gladsakse 1927; ved Glad-sakse Kommunesk. 1928; Timelærer s. S. 1930; fast ansat 1931.

Jørgensen, Johannes, f. 29. Sept. 1858 i Snerthinge i Præstø Amt. Dim. 1879; Sløjdlærereks.; Lærer ved den komm. Realsk. i Nordby paa Fanø 1880—82; Kommune-lærer Rudkøbing 1882; Afsked 1919. Bor P. Skramsg. 24, Kbhvn.

Forstander for Rudkøbing tekniske Skole 1900—1919.

Jørgensen, Jørgen, f. 17. Sept. 1857 Boel i Lønborg. Dim. 1886; Hjælpel. Kærgaard

i N. Omme og i Rabjerg pr. Lem; Ene­lærer og Ks. Alling pr. Laven 1891; Af­sked 1904. Død 1906 i Silkeborg.

Jørgensen, Jørgen Larsen, f. 18. Sept. 1868 Grønholt pr. Fredensborg. Dim. 1896; Aarsk. i Matem. og Fysik; Lærer Hørsholm Realskole 1896; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1899; Frederikssunds­vejens Sk.; fast ansat 1902.

Medl. af Vrgr.; Sekr. i Afholdsfolkens Fællesrepr. 1906—21; Sekr. i Rednings­hjemmenes Fællesudv. fra 1913.

Jørgensen, Jørgen Peter, f. 12. Novbr. 1863 Kbhvn. Dim. 1883; Lærer ved Blaagaards udv. Højskole 1883—85; Lærer Frberg Realsk. 1885—88; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1888; fast ansat 1894; Nansengades Sk.; Afsked 31. Juli 1933.

Jørgensen, Kaj Ingemann, f. 16. Jan. 1911 Frederiksværk. Student 1930. Dim. 1933.

Jørgensen, Kristen Otto Johannes, f. 1. Novbr. 1893 Riffbjerg. Dim. 1924. Lyngby.

Jørgensen, Ludvig August, f. 7. Juli 1852 Finderup pr. Slagelse. Dim. 1882; Lærer Biskolen i Græsvænge paa Ærø 1882; Førstelærer og Ks. Ommel paa Ærø 1883; Afsked 1. Aug. 1922. Bor i Marstal Bondeby.

Jørgensen, Mads, f. 19. Sept. 1830 Skjellerup ved Nyborg. Dim. 1867; Hjel­pel. Rødding 1867—72, i Lime 1872—73; Ene­lærer og Ks. Dollerup pr. Skelhøje 1873; Afsked 1894. Død 1903 i Floes i Vir­ring S.

Jørgensen, Martin Valdemar, f. 14. Febr. 1863 Rutsker. Dim. 1888; Vikar ved Bør­nehj. Godthaab, i Aaløse pr. Ø. Marie, i Aaker ø. Sk. og i Tingsted pr. Aarsballe til 1892; Ene­lærer Tingsted 1892; Første­lærer s. S. 1902; Afsked 1. Maj 1928. Bor Volmershus pr. Aarsballe.

Jørgensen, Morten, f. 22. Novbr. 1835 i Heden i Salling H.; saaret i Krigen 1864; Dbm. 1864; Dim. 1866; Førstelærer Rys­linge 1866—70; Huslærer Rynkebygaard i Ringe 1870—71; Førstelærer Koelbjerg pr. Bred og Ks. i Vissenbjerg 1871; Førstelæ­rer og Ks. Hillerslev pr. Højrup 1871; Fortjenstmed. i Sølv 1904; Afsked 1. Jan. 1906. Død 1913 Odense.

Jørgensen, Niels, dim. 1889, se N. Nør­revang.

Jørgensen, Niels Andersen, f. 23. Maj 1833. Lærer Gullestrup. Dim. 1869; Lærer Kollund og Ks. i Rind 1872; Førstelærer og Ks. Bøvlingbjerg 1878; Afsked 1905. Død 3. Jan. 1909 Holstebro.

Jørgensen, Nikolai, f. 14. Juli 1889 Kbh. Dim. 1916. Hellerupvej 54.

Jørgensen, Otto Jørgen, f. 29. Jan. 1904 Kbhvn. Dim. 1926; Sløjdk.; Aarsk. i En­gelsk; Kommunelærer Taastrup Borger­ og Realskole fra 1931.

Jørgensen, Ove Nøhr, f. 26. Marts 1911 i Kbhvn. Dim. 1932; Vikar Taarnby Kom­mune.

Jørgensen, Poul Chr., dim. 1917, se P. C. Elfort.

Jørgensen, Rasmus Harald Johs. Emil, f. 2. Febr. 1894 Kbhvn. Dim. 1917; Aarsk. i Matemat. og Kemi; Timelærer Kjær & Lyngbys Skole i Kbhvn. 1917; fast an­sat ved Kbhvns Skolevæsen 1920; Skolen i Ravnsborggade; nu Lærer ved St. Annæ Vester Sk.

Till. Lærer ved Blaagaards Seminarium (Fysik) 1926—29; Medhj. v. Prøveudv. for Optagelsespr. til 1. Mellemskolekl. fra 1919.

Jørgensen, Rasmus Peter, f. 12. April 1845 Sotorup i Broby S., Ringsted H. Dim. 1865; konst. Andenl. Næstelsø 1866; Hjel­pel. Helleville 1869—79; Ene­lærer og Ks. Helleville 1879; Afsked 1. Oktbr. 1914. Død 30. Novbr. 1916 Haslev.

Medl. af Vrgr.; Frm. f. Alderdomsfor­ sørgelses­kassen, Kvægassurancel., Hagel­ skadeforsikr.; komm. Revisor; Sparekas­ se­bog. 1890—1915; BM i Mejeriet Godt­ haab.

Jørgensen, Svend, f. 24. Sept. 1894 Fr­ berg. Dim. 1915.

Jørgensen, Søren Hillerup, dim. 1872.

Jørgensen, Tony Aage, f. 28. Sept. 1887 paa Frberg. Dim. 1910.

Jørgensen, Valdemar, f. 23. Marts 1888 i Pjedsted. Dim. 1910; Adgangseks. til Polyteknisk Lærestalt; St. Kursus; Re­ alskolelærer Viborg 1910—11; Skolebestyr­ rer i Tørring 1911—16, i Valby 1916—18; Best. af Fredericia Realskole 1918—27; Forstander for Blaagaards Seminarium fra 1927.

Jørgensen Hansen, Ivar Jørgen, f. 29. Juni 1905 Assens. Dim. 1926; Sløjdlærer.; Kursus i Matem., Fysik og Regning; Ti­ melærer Gl. Holte Kommuneskole 1929; fast ansat 1932.

Kaae, Anders Nielsen, f. 19. Decbr. 1847 i Voel i Tvilum S. Dim. 1883; Vikar Voel og Flensted 1883—84; Ene­lærer Flensted i Laasby S. 1884; Afsked 1. Juni 1919. Bor i Laven Stationsby.

Medl. af Mnhr. og Vrgr.; BM i Hjlpk.; Frm. f. Sygek. i 22 Aar; Frm. f. Bogsm.; Medudgiver af »Sennepskornet«.

Kallehauge, Hans Chr. Alfred, f. 7. Juli 1856 Præste. Eksam. ved »Det tekn. In­ stitut« i Matematik, Fysik og Bygnings­ konstruktionslære og tegnede paa Kunst­ akademiet. Dim. 1882; Lærer Lemvig Re­ alsk. 1882—84; Forstander for Otterup Re­ alsk. 1884—89; Timelærer Kbhvns Skole­ væsen 1889; fast ansat 1895; Raadmands­ gades Sk. 1895; Sk. ved Nørrefællø; Stevns­ gades Sk. 1916; død 30. Maj 1919 Kbhvn.

Litterære Arb. Maren Splids; Brevet, der skulde til Paris (begge trykt i Ugebla­ det Nordstjernen); Lille dansk Litteratur­ hist.; Sange, Viser og Digte, bl. a.: »Nu ranker vi Ryggen«, »Vi har Ungdom og Livsmød i Eje«, »At ha' et Land man kan kalde sit«; Digte i »Børnevennen« m. m.

Kallehauge, Niels Jørgen Alf Nikolai, f. 7. Maj 1884 Lemvig. Dim. 1908; Vikar; paa Kommunekontor; Lærer i Lyngby.

Kallendorf, Charles Peter Valdemar, f. 9. August 1902 Kbhvn. Cand. phil. 1922; Bankrevisor 1924—28. Dim. 1932. Bor Frberg.

Kallesøe, Jesper Nielsen, f. 2. Novbr. 1859 Tørring. Dim. 1885; Ene­lærer og Ks. Trans i Ringkøb. Amt 1889. Død 29. Sept. 1902.

Kalmark, Chr. Tyge, f. 14. April 1896 Frberg. Dim 1918; Kurs. i Gynn. og Teg­ ning; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1918—20; Lærer ved c. teol. Jacobsens Skole i Aal­ borg 1920—26; død der 26. Oktbr. 1926.

— I Repræsentantsk. f. Fodboldklubben »Chang«.

Kamp, Jens Nielsen, f. 11. Febr. 1845 paa Hovedgaarden Kamp i Stadil. Elev paa Staby Højsk.; Vinterl. i Thorsted 1862—63. Dim. 1868; Lærer Røgen Højsk. 1868—71 og paa Høng Højsk. 1872—74, paa Grundtvigs Højsk. Marielyst 1874—76; Lærer Bogø 1876; Lærer Sundbyvester 1880; Afsked 1891. Død 22. Maj 1900 Kbhvn.

Udgav: Danske Folkeminder; Danske Folkeæventyr I-II; Smaasagn fra Vestjylland; Provinsejendommelighed m. m.

Kann, Magnus Erik, f. 16. Oktbr. 1909 Kbhvn. Dim. 1930; Aarsk. i Gymn.; Tegnekursus; Vikar Lyngby-Taarbæk 1931. Raadvad Sk. 1932; Timelærer 1934.

Karsholt, Jens Mortensen, f. 13. Oktbr. 1882 i Karsholt, Tersløse. Dim. 1904; cand. phil.; Vikar Ronum 1904; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1905; Timelærer 1906; Baadsmandsstrædes Sk.; fast ansat 1910; død 19. Oktbr. 1918 Kbhvn.

Kastrup, Hans Peder Hansen, dim. 1885, se H. P. Hansen (Kastrup).

Kastrup, Thorvald Petersen, f. 1. Juni 1883 Bølling Skole. Dim. 1906; Sløjdlærereks.; Andenlærer Tranderup 1906; Andenlærer Glostrup 1908; Lærer Vridsløse Fængsel 1909; Lærer Nyborg Ungdomsfængsel 1916; Afsked 1925. Assistent ved Fængselselskabets Kontor og Vikar Kbh. 1926; Lærer Kallehave Svagbørnskoloni 1929; Leder paa Thorø's Helaarskoloni fra 1930. Thorø pr. Assens.

Kellner, Ludvig Ferdinand, f. 13. Sept. 1839 Kbhvn. (Garn.). Dim. 1864; Lærer Aalborg; død der 17. Marts 1876.

Kelstrup, Niels Mikkelsen, oprindelig N. Mikkelsen, f. 28. Novbr. 1839 Vissenbjerg. Dim. 1867; Andenl. Sorring 1868; Enelærer og Ks. Svostrup 1870; Enelærer og Ks. Hornstrup ved Vejle 1874; Enelærer og Ks. Aasum ved Odense 1884—1903; død der 27. Aug. 1903.

Kierkegaard, Niels Petersen, f. 6. Oktbr. 1853 Haderup. Paa Staby Højsk. 1870—71; Omgangslærer Husby Klit 1871—72; paa Emdrupborg Højsk. 1872—73; Andenl. i Asminderød 1873. Dim. 1875; Højskoleforstander Kong, Aarup, Fyn, 1877—1919. Boede 1920 i Charlottenlund. Død 30. Marts 1923. — Har skrevet en Mængde Smaafortællinger og folkelige Afhandlinger.

Kimer-Hansen, Helge, dim. 1914, se H. Kimer.

Kimer, Helge, f. 6. Jan. 1892 Kbhvn. Dim. 1914; Skattekontrolør i Kbhvn 1930.

Kirchheiner, Helge Chr., f. 12. Febr. 1905 Frberg. Dim. 1932. Gimles Allé 13, Kbhvn.

Kjeldsen, Jens, f. 24. Maj 1865 Vejlbj ved Aarhus. Dim. 1886; Enelærer Bendstrup pr. Hjortshøj 1886—c. 1890; Dyr læge i Borum pr. Mundelstrup; død der 16. Jan. 1911.

Kjærsgaard, Niels Alfred Johannesen, f. 23. Jan. 1858. Dim. 1879; tog Eksam. om 1881 ved Kbhvns Sem.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1882; Christianshavns Betalingsk. (Prinsessegade); fast ansat 1887; Viceinspektør; død 2. April 1923 Kbhvn.

Kjærulff, Niels Peder Marinus Jensen, f. 11. April 1841 Lemvig. Udlært Maler.

Uddannet paa Blaagaard; dim. 1871 som Privatist; Huslærer i 6 Aar; Lærer Hvide-mose 1877, i Raabjerg 1878, i V. Tversted ved Sindal c. 1880. Død 2. April 1910 Hjørring.

Klarskov Jeppesen, Niels, f. 27. Juni 1885 Tørslev pr. Frederikssund. Dim. 1906; Sløjdlærereks.; Andenlærer Bregninge pr. Jyderup 1907—11; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1912; fast ansat 1916; Holsteinsgades Sk. 1911; Bryggervangens Sk. 1919; Forstander for Kbhvns Kommunes Opdragelseshjem (Internatet) fra 1932.

Frm. f. Aldersro Mnhr. 1927—30, for Kildevælds Mnhr. fra 1930; Mdl. af Vrgr. 1929—32; Mdl. af det kirkepolitiske Udvalg siden 1928; Frm. f. »Foren. for socialdemokratiske Mnhr.-Medlemmer«.

Kleinschmidt, Frederik Ferdinand, f. 11. Aug. 1848. Dim. 1873; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1874; fast ansat 1878; Viceinspektør Ryesgades Sk. 1886; Inspektør Nørre Allés Sk. 1891; Afsked 1918. Død 12. April 1920 Kbhvn.

Klepsch, Karl Oscar, f. 1. Aug. 1904 Sibirien. Dim. 1927; Student; St. Gymnastikinstitut; Kursus paa Ollerup Gymnastikhøjskole; Lærer ved Fritidshj. i Kbh. 1929; Forstander for Fritidshj. VII Kbh. 1930; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1931; Vestervoldgades Sk.; fast ansat Havremarkens Sk. 1933.

Klint, Johannes Jakob Poul, f. 11. Decbr. 1898 Kbhvn. Dim. 1921; cand. phil.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1922; fast ansat Sk. ved Grøndalsvænget 1924.

Klippling, Jens Peter Petersen, f. 16. Jan. 1879 Klippinge i Magleby Sogn, Stevns. Dim. 1904; Kurs. i Sløjd; Andenlærer Ore pr. Mejlskov 1907; Enelærer Nyrup pr. Nibe 1909; Enelærer Hodegaard pr. Give fra 1912.

Knudsen, H. V. P., f. 25. Jan. 1842 Vesterborg. Dim. 1867; Enelærer Sjelstofte pr. Errindlev 1871; død der 17. Novbr. 1873.

Knudsen, Hans Peder, f. 25. Aug. 1852 i Slagslunde. Dim. 1881; Vikar Frberg og Dragør 1881; konst. Andenlærer Sundby-øster paa Amager 1883; Lærer og Inspektør Sundby Centralsk. 1888; Lærer under Kbh. Kommune fra 1902, da Sundby indlemmedes i Kbhvn.; Frankrigsgades Sk.; Østerrigsgades Sk.; Sundby Øster Sk.; Afsked 1920. Død.

Knudsen, Knud Chr., f. 23. Juli 1843 Olde paa Ærø. Andenlærer paa Ærø 1862—64. Dim. 1867; Lærer Østlolland 1867—69; Lærer Vonsbæk Højsk. i Haderslev A. 1869—70; Lærer ved Landbrugsskolen paa Sandbjerg v. Dybbøl 1870; Lærer ved en Frisk. i Nordsjælland 1870—72; økonomisk Leder af Emdrupborg Højskole c. 1872—79; Forstander for Karise Højskole 1879—1928. R. D. 1909. Bor Rebekekvej 47, Hellerup.

Knudsen, Peder, f. 6. Maj 1862 Reerslev, Kbhvns A. Dim. 1882; Andenlærer Sandby ved Naksøv 1884; Enelærer Nagelsti ved Nykøbing F. 1895; Afsked 31. Oktbr. 1931. Bor i Nagelsti.

Mdl. af Mnhr. 8 Aar, af Vrgr. 4 Aar.

Knudsen, Peder Hansen, f. 13. Marts 1850 Hjerting i S. Jylland. Dim. 1872; Enel. Emborg 1873, i Voel 1876; Første-

lærer og Ks. Houlbjerg pr. Laurbjerg 1883; Afsked 1. Jan. 1917. Død Juli 1925 i Ry Stationsby.

Frm. f. Sparek. 1884—92, f. Bogsm. og f. Fdrf.; Leder af Skyttef. i Voel; Leder af Sygeplejef.

Knudsen, Rasmus, dim. 1865.

Koch, Peter Henrik, f. 29. Marts 1850 Lundtoft, Aabenraa A.; Huslærer et Aar. Dim. 1872; Løjtnant; ansat Aalborg Skolevæsen 1878; Skolen i Danmarksgade; Afsked 30. Sept. 1921. Død 21. Aug. 1923.

Tillige Lærer ved Teknisk Sk. i 30 Aar; Lærer og Forst. ved Søndagssk. i samme Tid; BM i Sønderj. Foren.

Koch, Poul, f. 28. Juni 1869 Kbhvn. Dim. 1897; St. Kurs. i Sundhedslære og Kemi; Kurs. i Gymn. Askov; Andenlærer og Ks. Døllerup 1898; Enelærer Byrsted pr. Veggerby 1903; Enelærer Plougstrup 1910; Afsked. Husejer i Kbhvn. Bor nu i Haslev.

Mdl. af Vrgr.; komm. Revisor; Kass. i Brgsf.

Koefoed, Oscar, f. 8. Jan. 1883 Odense. Dim. 1904; i Amerika; Vikar Krøjerup i 2 Aar og i Aashøj i 2 Aar; ansat Kbhvns Skolevæsen 1909; Internatet; tillige Sprogl. ved Vestre Fængsel; Lærer Odense komm. Skolevæsen fra 1912; Jernbanegades Sk.

Koefoed-Andersen, f. 13. April 1842. Dim. 1866 (iflg. Skolestatistik 1887); Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1879; fast ansat 1880; Matthæusgades Skole.

Kofoed, P. M., f. 1848. Dim. 1867; Lærer Kerteminde Kommuneskole 1875; død 30. Juli 1879.

Kornbeck, Niels Sofus Algren Marius, f. 9. Febr. 1857 Slagelse. Exam. pharm. 1875. Dim. 1883; Lærer Køge Borgerskole 1885; Lærer Korsør Kommuneskole 1890; Afsked 1922. Død 1922 i Korsør.

Kornerup, Jørgen Peter, f. 4. April 1840 i Aadum Præstegaard. Maler. Dim. 1866; Huslærer i Bøvling; Hjælpel. Nørlem; Vakancel. Harboøre s. Sk.; Encl. Kare Sk. 1869—79; Lærer Møllerup Frisk. 1880; Lærer Egea Frisk. pr. Hjortshøj 1884—98; Bestyrer af Aarhus Højskolehjem 1898—99; Konsulent i Havebrug og Hønseri. Død Sept. 1905 Aarhus. Gamle Elever satte ham en Mindesten paa hans Grav.

Var en dygtig Tegner; tegnede »Forliset« (Illust. Tid. 1869). Se Aarb. Rand. A. 1932.

Korse, August Chr., f. 3. Jan. 1901 Kbh. Dim. 1922; Vikar Søby, Rørbæk, Louns; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1924, Vigerslev Allé; Lærer Hesselager Drengeshjem; konst. Lærer Rungsted Statssk. 1927—29; Ejer og Bestyrer af Broager Realskole fra 1929.

Frm. f. Lytterforeningen i Broager.

Korsgaard, Kristian Peter Kristensen, oprindelig K. P. Kristensen, f. 16. Sept. 1846 Kbhvn. Dim. 1866; cand. phil.; Medarbejder ved Morgenbladet 1873; Redaktør af samme 1884—87; Udgiver af Aftenbladet 1887—1904; Redaktør af samme et Par Aar; Folketingsmand for Ods H. 1889—95. Død 24. Juni 1904 i Ordrup.

Korsholm, Knud Jepsersen, f. 17. Febr. 1841 Stadil. Dim. 1865; Hjælpel. Haasum 1866; Enelærer s. S. 1867; Dbm. 1895; Afsked 1899; boede derefter i Sundby v. Kbhvn. og var Klokker ved Nathanaelskirken. Død 8. Aug. 1902 i Sundby.

Krause, Vilhelm Louis Niels Henry, f. 1. April 1894 Kbhvn. Dim. 1917; cand. phil.; Lærer ved Sct. Knuds Sk. og St. Petri Realskole i Kbhvn. 1918—19; Lærer Hellerup Gymnasium; nu Direktør i A/S Vilh. Krause & Co. i Kbhvn.

Kreutzfeldt, Aaæ Otto Nandrup, f. 17. Novbr. 1895 Kbhvn. Dim. 1917; Kursus Gymn. Ollerup 1929; St. Tegnelærerk.; Vikar Sct. Petri Realsk. 1918, ved Helsingør Skolev. 1918, i Gladsaxe 1919, i Vordingborg 1922; Timel. Hørsholm 1922, ved Birkerød Kommunesk. 1924; fast ansat 1927.

Kristensen, Andreas, f. 19. Juni 1860 i Gjæraa i Dronninglund. Dim. 1883; Andenlærer Hals i Kjær H. 1885; Enelærer og Ks. Ferslev ved Skibby 1888; Førstelærer s. S. 1903—11; død der 17. Novbr. 1911.

Kristensen, Hans, f. 25. Novbr. 1840 Dalby, Hindsholm. Elev paa Kolds Højsk.; Leder af Friskolen i Tarup c. 1860—62; deltog i Krigen 1864 (Korporal). Dim. 1865; Lærer Trelde og paa Try Højsk.; Lærer ved Gedved Seminarium til 1889; Forstander for Særslev Højskole 1889—92. Død 1892, begr. i Dalby.

Kristensen, Jens, f. 25. Decbr. 1849 Strellev. Dim. 1868; Enelærer, Ks. og Org. i Skovlund, Ansager 1879; Afsked 1920. Død 1922 Skovlund.

Stift. af Sygek. og Sparek.; Mdl. af Mnhr. og Vrgr.; Kirkeværg; BM i Ribe Amts Plejehjemsf., Bogsm., Fdrf., Højskolehj. i Varde, Ribe Amts Mejerif., 112. Lærerk.; Frm. f. Skyttef., Mejeri, Indkøbsf., Kvægavlfs., Ølgod Plantingsf. m. fl.; Revisor for Kommunen, Sparek. m. m.

Kristensen, Jørgen, f. 11. Juli 1852 Foerlev v. Slagelse. Dim. 1883; Udd. i Sprog og Religion; Vikar Frølund; Arbejder i Københavns Frimission 1885—92; Lærer Aaby Højsk. 1892—93; Lærer Elsegaard og Skovgaard 1893; Andenlærer Draaby 1894; Enelærer og Ks. Stenderup pr. Krogger 1897; Afsked 1. Marts 1923. Død. 9. Jan. 1929 Stenderup.

Kristensen, Karl, f. 6. Novbr. 1902 Uhre. Dim. 1927. Assing pr. Kibæk.

Kristensen, Kristian Peter, dim. 1866, se K. P. K. Korsgaard.

Kristensen, N., f. 23. Febr. 1844 Lemvig. Dim. 1866; drev en Privatskole i Lemvig indtil 1868; Timelærer Lemvig Borgersk. 1868; fast ansat 1876; Afsked 1. Sept. 1895. Død 13. Juni 1911 Lemvig.

Kristensen, Niels Andreas, f. 10. Jan. 1855 Tvis ved Holstebro. Elev paa Emdrupborg; Vinterl. Tvis 1875—78, i Kærbølling 1878—79; om Sommeren Elev paa Staby. Dim. 1881; Enelærer Gudme n. Sk. 1882; Enelærer Fabjerg n. Sk. v. Lemvig 1888; Afsked 1923. Bor i Synging.

Mdl. af Mnhr.; Frm. f. Sygek. 15 Aar, for Brgsf. 12 Aar; Frm. f. Sygeplejef.; BM i Afholds.; Kommunerevisor; Mdl. af Bankraadet f. Lemvig Landmandsbank; Frm. f. Venstreføren.; Frm. f. 105. Lærerk. 10 Aar.

Kristiansen, Jørgen Vilhelm, f. 9. Maj 1870 Kongsted S., Præstø Amt. Dim. 1889; cand. phil. 1892; Gymnastikeks.; Kursus i Skrivning og Bogholderi paa Nehms Kursus; Andenl. Frværk 1894; Lærer Thyssens Realsk. i Lyngby 1894; Hjælpel. Døllerup 1895, i Nærum 1896; Bestyrer af Vedbæk

nr. Real- og Borgerskole 1896—99. Var dreefter ved anden Beskæftigelse: i Amerika 1907—12 og 1914—20; nu Husejer i Husum. Kbhvn.

Kristiansen, Niels Theodor, dim. 1906. se N. T. K. Mørch.

Kristiansen, Peder, f. 4. Jan. 1889 Køl-sen ved Viborg. Dim. 1911; 2 Feriekursus i Dansk; fast Vikar Viborg Skolevæsen 1912; Enelærer Graabrødre Markskole, Vi-borg, 1914; senere Førstelærer s. S.

Frm. f. Viborg Omegns Lærerkr. fra 1925; Frm. f. Landsbylærernes Valgfør-hund i Viborg Amt.

Kristiansson, Kaj Martin Eugen, f. 6. Aug. 1899 Kbhvn. Dim. 1920; cand. mag.; Lærer Blaagaards Seminarium 1920; Lær-er ved De foren. Skoler 1924; fast ansat ved Tjørnegårdsskolen i Gentofte 1932.

Kristoffersen, Hans Kristian, f. 19. Nov. 1887 Kildebrønde. Dim. 1908; Husflids-kurs.; Lærer Ørbv 1909; Andenlærer Brundby 1911; Førstelærer Haarmark og Org. v. Koldby K. 1924.

Krog, Eskild, f. 14. Novbr. 1906 Kbhvn. Dim. 1928; St. Tegnelærerk.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1929; Forchhammers-vejs Skole; fast ansat 1930; Vanløse Sk.

Krog, Lars Rasmussen, f. 19. Decbr. 1847 i Tommerup. Dim. 1868; Lærer i Rei-strup til 1878; Andenlærer Bovense Skole 1878; Enelærer Brændeskov Sk. pr. Svend-borg 1880; Afsked 1. Juni 1916. Død 19. April 1922 Odense.

Leder af Laanebogsm.: Regnskabsf. f. Brændeskov Mejeri m. m.

Krog, Johan Kjeld, f. 27. Juli 1909 Kbhvn. Dim. 1930; Sløjdkurs.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933, Øresundsvejs Skole.

Krog, Søren Madsen, f. 5. Maj 1864 Godsted. Dim. 1886; Enelærer Udstolpe 1891; Enelærer og Ks. Godsted 1912; Før-stelærer s. S. 1924; død der 28. Juni 1927.

Krog, Søren Pedersen, f. 2. Sept. 1858 Borum ved Aarhus. Udlært Snedker og Karetmager. Dim. 1883; Enelærer Moseby nr. Kaas 1888; Afsked 1. Maj 1919. Død 26. Sept. 1928 Pandrup.

Frm. f. Hvelbo Herreds Tyendespare-foren.; Frm. f. Jetsmark Spare- og Under-støttelsesforen.; Frm. f. Sygek. og Hjlpk.; Leder af Sognebogsm.

Krogsbæk, Jens, oprindelig J. Rasmus-sen. f. 1. Marts 1862 Krogsbæk Sogn. Dim. 1883; cand. theol. 1892; Sognepræst Ugill 1892, Tversted—Uggerby 1898, Stokkemar-ke 1911; Afsked 1932.

I Tversted-U.: Frm. for Vrgr., Hjlpk., Sygepf. og K. F. U. K.; Fredsfrm. for Præsteforen. og Missionsselsk.; i Best. for Horne Højskole. — I Stokkemarke: Frm. for Mnhr., Vrgr., Stiftsudv. under Kirke-ligt Landsforbund af 1911; Kredsfrm. for Børnegudstj.; Medl. af Præstegaardskom.

Har skrevet Artikler og Prædikener i forskellige Blade.

Krogsgaard Rasmussen, Johannes, f. 11. April 1807 Kbhvn. Dim. 1918; Aarsk. i Ma-tem. og Kemi; fast Vikar Kbhvns Skole-væsen 1921; Ø. Farimagsgades Sk.; fast ansat 1924; Ravnsborggades Sk.; Kloster-vængets Sk. 1932.

Medudg. af Lærebog i Stenografi.

Kromann, Sven Aage Chr. Prætorius, f.

16. Marts 1908 Kbhvn. Dim. 1929; St. Gymnastikk.; fast Vikar Kbhvns Skolevæ-sen 1931; Lergravsvejens Sk.: fast ansat 1933; Havremarkens Sk.

Kruse, Jeppe Nielsen, f. 2. Febr. 1844 Nustrup i S. Jylland. Dim. 1867; Enel. Tvilum 1873, Svstrup 1875. Ans 1881; Enelærer og Ks. Tørring 1885; Førstelæ-rer s. S. 1887; Afsked 1913. Død 1926 Svendborg.

Frm., Regnskabsf., Kass., Revisor o. l. for Brgsf., Sparek., Mejeri, Landhof. og Sugeplejef.; Frm. f. Vrgr., Fdrf., Sangf.; Tilsynsvrg. f. »Vildfarne Børn«.

Kryger, Jens Peter Ole, f. 24. Novbr. 1874 Sct. Jørgensbjerg ved Roskilde. Dim. 1897; Udd. i Tegning og Zoologi; cand. phil.; Timelærer Frederikssundsvejens Sk. 1899; fast ansat s. Aar; Bispebjerg Sk. fra 1912.

I Best. f. Entomologisk Foren. i 20 Aar, 2 Aar som Form.; entomologiske Studie-rejser i Skandinavien, Færøerne, England, Frankrig og Amerika; Deltager i Færø-indsamlingen 1925—26; Medarb. ved Fau-na Faroensis.

Har skrevet c. 30 Arbejder om Hvepse og Billelarver, publicerede i danske og udenlandske Tidsskrifter; Beretninger fra Intern. Entomologkongresser i Zürich 1925, Cornell University 1928.

Kudahl, Kristen, f. 17. Febr. 1878 Sevel. Dim. 1902; Vikar Fanø komm. Realsk. 1902; Andenlærer Hover 1903; Enelærer Bredbjerg pr. Odense 1906; Førstelærer og Org. Skamby i Odense A. 1914.

Mdl. af Sogner. 1921—25; Mdl. af Mnhr. fra 1916, og af Vrgr. 1917—33; BM i Plejehjemf. f. Odense A.; Frm. f. 36. Lærerk. 1917—22; BM i Odense Skole-scene.

Kure, Thor, f. 22. Marts 1869 Aaby, Røn-ne. Dim. 1887; Løjtnant; Timelærer Oden-se Skolevæsen 1892; fast ansat 1896; Vestre Kommunesk.; Viceinspektør 1933; var tillige Lærer ved Gjersings Realsk. 1892.

Kredsfrm. f. D. L. F.s 32 c. fra 1912; i Hovedbest. f. D. Læreref. siden 1924.

Køhl, Thorvald Johan Heinrich, f. 7. Oktbr. 1852 Kbhvn. Dim. 1871; Huslærer, Lærer ved Vindings & Hammers Realsk., V. Nehms Inst. og Wethjes Borgersk. i Kbhvn. 1871—81; Lærer Frberg Skolevæ-sen 1881—82; Forstander for den komm. Realsk. i Odder 1883—1903. Død 19. Marts 1931 i Odder. R. D.

Oprettede 1903 Privatobservatoriet »Car-rina« i Odder med Støtte af Staten og Amtet; holdt Kursus der om Sommeren; beskæftigede sig særlig med Stjernesked og variable Stjerner; har holdt 1800 astro-logiske Foredrag i Danmark.

Har udgivet: Den astrologiske Husven; Grundtræk af den fysiske Geografi; Stjer-nehimlen.

König, Johannes Arthur Victor, f. 12. Febr. 1907 Kbhvn. Dim. 1928; Vikar Kbhvns Skolevæsen; gav tillige privat Un-dervisning. Død 21. Decbr. 1929 Kbhvn.

Lambert, Hans Jensen, oprindelig H. Jensen. f. 3. April 1850 Kærby, Kalund-borg. Dim. 1871; Hjælpef. Fabjerg 1871; Husl. Gunderslevholm 1872; Friskolel. Sandby 1873—75; Andenl. Vemmelev 1875;

Enelærer og Ks. Tvvelse pr. Vrangstrup 1875; Førstelærer, Ks. og Org. s. S. 1905; Afsked 1. Juli 1920. Død 1928 Vordingborg.

Tillige Godsforvalter paa Sandbygaard 1896—1915; Frm. f. en Kvægavlsforen., et Mejeri, to Biavlskredse; Regnskabsf. og Revisor for Mejeri, Brgsf., Æggesalgskr.; Kommuner revisor; Frm. f. Sygenleje- og Sparek.; har virket for Fdrf., Fredsf. og Læsef. — Har skrevet: Under Halvmaanen.

Landt, Rasmus Antoni, f. 17. Febr. 1850. Dim. 1869; Telegrafbest. paa Bogø 1873—1911 og 1917—22; tillige Navigationsskolelærer og Lærer ved Bogø prv. Realsk. R. D. 1911. Død 27. Decbr. 1930 Bogø.

Lange, Axel Laurits Andersen, f. 19. Sept. 1888 Fanefjord. Dim. 1909; Tillægs-eks. i Tysk og Engelsk; Aarsk. i Dansk og Tysk; Andenl. Hedensted 1910; Lærer Aabyhøj ved Aarhus 1913; Lærer Vejle komm. Mellem- og Realsk. 1921; Overlærer Stege Borger- og Realskole fra 1928.

Lange, Jens, fra Fyn. dim. 1863, er antagelig identisk med Jens Lange, f. 25. Decbr. 1839 Odense (Vor Frue S.); Lærer og Ks. Kaalbjerg. Død 16. Maj 1875 Hillerød.

Larøn, Bent f. 3. Novbr. 1912 Kbhvn. Dim. 1933; Student 1930. Medvirker i Sæsonen 1933—34 ved Provinsskole scenen.

Larsen, Aage Kristian, f. 1. Maj 1897 i Kbhvn. Dim. 1919; Lærer ved Frberg Handels-gymnasium.

Larsen, Adler Eugen Ellebæk, f. 31. Juli 1911 Kallehave. Student 1930. Dim. 1933.

Larsen, Anders, f. 17. April 1866. Dim. 1886; Hjælpef. Rodskov til 1893; Lærer Tømmerby ved Brønderslev 1893; Lærer Ø. Hiermeslev 1895; Afsked 1. April 1909; Gaardmand i Vester Brønderslev, senere Fødermester i Vendsyssel.

Larsen, Anders Chr. Oliver Worm, dim. 1919, se A. C. O. Worm Larsen.

Larsen, Chr., f. 21. Febr. 1849 Lumbv ved Odense. Dim. 1875; Hjælpef. i Højelse 1875; i Vesteregede 1876; Andenlærer Næstelsø 1877; Enelærer Egense i Mau S. 1879; Afsked 31. Juli 1913. Død 22. Sept. 1915 Svendstrup ved Aalborg.

Larsen, Erik, dim. 1903, se E. Diget.

Larsen, Georg Valdemar, f. 11. Juli 1890 Kbhvn. Dim. 1913; cand. phil.; Enelærer Hedegaard 1915; Førstelærer, Ks. og Org. Gørlose fra 1921.

Larsen, Gert Nicolaj, f. 14. Maj 1838 Frersløv ved Haslev. Dim. 1862; Andenlærer Strynø 1862; Lærer Ærøskøbing 1863; Lærer Søstrup 1871; Enelærer og Org. Tostrup nr. Merløse 1875; Dbm. 1901; Afsked 1908. Død 1919.

Larsen, H. I., fra Børgense, dim. 1864.

Larsen, Hans, f. 3. Oktbr. 1861 Gerlev. Dim. 1888; Hjælpef. Kjeldstrup til 1891; Andenlærer Vemmelev ved Slagelse 1891; Førstelærer og Ks. s. S. 1894; Afsked 1922. Bor Volden 34. Slagelse.

Larsen, Hans Chr., f. 26. Jan. 1873 Haraldsted S. Uddannel. paa Blaagaard; dim. 1894 som Privatist; Handelseks., Tysk- og Engelsk-Kursus; Enelærer, Ks. og Organist Haraldsted fra 1895.

Larsen, Herløv Valdemar, f. 20. Aug.

1886 Kbhvn. Dim. 1909; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1910; Timelærer Raadmands-gades Sk. 1912; Stevnsgades Sk. 1914; fast ansat 1915.

Larsen, Isak, f. 24. Aug. 1831 Duelund. Dim. 1861; Lærer Pigeskolen i Stenbjerg; Enelærer Tybjerglille pr. Hellevmagle 1862; død der 16. April 1899.

Larsen, Jens Edvard Vilhelm, f. 5. Febr. 1903 Øster Aaby. Dim. 1927; cand. phil. fast Vikar Kbhvns Skolevæsen. Kæbelvejens Sk.; fast ansat Husum Skole 1930.

Larsen, Jens Otto, f. 24. Novbr. 1888 Kbhvn. Dim. 1909; Andenl. Hyllinge ved Næstved 1910; Enelærer Østerstillinge 1914; Førstelærer og Ks. Svallerup Hovedsk. pr. Kalundborg 1920.

Frm. f. Vrgr. i Svallerup en Periode.

Larsen, Jørgen, f. 14. Marts 1880 Everdrup. Dim. 1902; Kursus i Orgelsoil m. m.; Andenl. Lillebrænde 1904; Førstel. Ks. og Org. Enderslev i Præstø A. 1906. Død 1. Sept. 1933.

Frm. f. Hjølø, Mnhr. og Vrgr.; BM i Lærerk.; Revisor f. Kommunen og Brgsf.

Larsen, Jørgen Alfred, f. 14. Jan. 1910 i Kbhvn. Dim. 1933. Ahornsgade 14, Kbh.

Larsen, Kaj Edwin, f. 10. Aug. 1886 Frberg. Dim. 1907; Sløjdk.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1908; Valby Sk. 1908; Vigerslev Sk. 1910; fast ansat 1912; Værnesk. Maria Kirkeplads. Død 14. Juni 1932 Kbhvn.

Larsen, Kay Ferdinand Carl, f. 13. Jan. 1894 Kbhvn. Dim. 1916; Prøve i Latin; Lærer Kbhvns Fortsættelseskursus 1918; Vikar Vejle komm. Realsk. 1922; Timelærer Nyborg Skolevæsen 1924; fast ansat 1928; Nyborg Hovedsk. — Frm. f. Nyborg Radioklub; Næstfrm. f. konservativ Ungdomsforen.

Har udgivet: Supplement ved Undervisn. i den elementære Plangeometri (1920).

Larsen, Lars, f. 18. Maj 1852 Overby, Nykøbing Sj. Ved Landbrue; Gaardbestyrer; Mejerist. Dim. 1881; Hjælpef. Vesteregede til 1885; Andenlærer Næstelsø 1885; Enelærer Yderby ved Nykøb. Sj. 1886; Enelærer Overby 1889, senere Førstelærer s. S.

Sogneraadsfrm. 1889—1901; Frm. og Regnskabsf. f. Havnebest. fra 1907.

Larsen, Lars Arved Kristian, f. 25. Aug. 1878 Mosede ved Roskilde. Dim. 1900; Andenlærer Give 1901; Lærer Kjølkeær 1903; Enelærer Mosede pr. Taastrup 1904; Afsked 1. Oktbr. 1928.

Gaardejer Mosede Mark; Sogneraadsfrm.; Md. af flere ministerielle Komm. og Landsudvalg; Kand. ved Folketingsvalg. 1933; BM i Landbrugslotteriet.

Larsen, Lauritz Frederik, f. 3. Decbr. 1884 Tranekær. Dim. 1906; St. Kurs. i Naturhist. og Geografi; Vikar Tullebølle; ved Rudkøbing prv. Realskole 1906; Lærer Rudkøbing Skolevæsen 1912; Viceinspektør 1931.

Till. Handelsskolelærer siden 1907.

Larsen, N., fra Rønninge. Odense. Søn af Tømmer Lars Nielsen. Dim. 1867.

Larsen, Niels Chr., f. 26. Marts 1889 Ishøj pr. Taastrup. Askov udv. Høisk. 2 Aar; Højskolelærerkurs. s. S. 1910—11; Aarsk. i Naturfag og Dansk. Dim. 1914; Studierejser; Lærer Nyborg prv. Realsk.

1916—18; Førstelærer Hørdum fra 1918.

I Hovedbest. f. Venstres Ungdom 1922—24 og for Danm. Afholdsf. fra 1931; Frm. f. 56. Lærerk. 1927—28; Frm. f. Biblioteket; Leder af D. L. F.s Vikarbureau; Frm. f. Sønderjyds Foren. f. Skyum-Hørdum; Medarb. ved Thisted Amts Avis. — Har skrevet. Rejseleksioner; Om Alkoholspørgsmaalet; Resultatet af Thys Tørlægning m. m.

Larsen, Niels Chr., f. 20. Sept. 1892 Nøbbet i Horslunde S. Dim. 1913; Andenlærer Vesterby, Fejø, 1919; Førstelærer Havlykke i Østøfte fra 1924.

Larsen, Niels Jakob, f. 24. Novbr. 1845 i Lumbaas. Dim. 1863; cand. jur. 1870; Journalist 1871; Lærer Blaagaards Seminarium og Emdrupborg Højsk. 1883—88; Medstifter og Redaktør af Morgenbladet 1773—81; Direktør for Østifternes Brandforsikring for Landbygninger 1891—1918; Folketingsmand f. Stubbekøbing-Kr. 1881—1903; Medlem af Finansudv.; i flere Aar dennes Frm.; Revisor i den sjæll. Bondestands Sparek. 1881—96; Medl. af Proceskomm. af 1892; Censor ved de jurid. Eksaminer 1904—13; BM i Dansk Husflidsselsk.; Æresmdl. af Foren. til Dyrenes Beskytt. R. D.; Dbm. Død 15. Decbr. 1928 Kbhvn.

Larsen, Niels Schoushoved, f. 5. Sept. 1850. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1872 som Privatist; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1881; Østre Betalingssk. (Sølvgades Sk.); fast ansat 1886. Død 22. Maj 1917 Kbhvn.

Larsen, Olaf Marius, f. 15. Decbr. 1882 Helsing. Dim. 1907; Sløjdlærerk.; Aarsk. i Dansk; Andenlærer Sorring 1907; Ene-lærer Kregome 1909; Kommune-lærer Hillerød 1912; Andenlærer Helsing 1920; Førstelærer s. S. 1926; Overlærer s. S. fra 1930.

Revisor i Spare- og Laanek. f. Kronborg v. Birk; Frm. f. Plejetils.; Leder af Folkebogsm.

Larsen, Ole, f. 10. Juni 1866 Ramløse pr. Helsing. Dim. 1886; Andenlærer Grøsted 1886; Ene-lærer og Ks. St. Havelse. Ølsted, 1890; R. D.; Afsked 1933. Bor i Hillerød.

Frm. f. Sygek. og Plejetilsyn; Revisor ved Mejeriet; Kommunesekretær; Frm. f. Vrgr.

Larsen, P. A. R., f. 31. Jan. 1845. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1867 ved Eksamenskomm.; Andenlærer Venslev v. Skibby 1870; Ene-lærer Vejleby pr. Skibby (1877); Førstelærer Venslev (1887; 1902).

Larsen, Skjold Stefan, f. 1. Aug. 1909 i Kbhvn. Dim. 1932; cand. phil.; St. Tegnelærerkurs.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Sk. Enghaveplads. — Tillige Lærer Teknisk Skole i Valby fra 1932.

Larsen, Vagn Ejnar, f. 4. Maj 1888 Hillerslev. Dim. 1913; cand. phil.; Kursus i Historie, Engelsk og Sløjd; Ophold i England; Lærer ved Viborg prv. Realskole 1913—14; Timelærer Mulernes Legatskole Odense 1915; fast ansat s. S. 1918.

Larsen, Valdemar, f. 27. Oktbr. 1885 Raabylille. Dim. 1909; cand. phil.; Aarsk. i Tysk; Timelærer Holsteinsgades Kommuneskole i Kbhvn. 1910; fast ansat s. S.

1914; Inspektør ved Østre Gasværks Sk. fra 1934.

Larsen, Valdemar Johannes Frederik, f. 5. Oktbr. 1894 Kbhvn. Dim. 1915; cand. phil.; St. Tegnelærerk.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1917; fast ansat 1919; Skolen i Vigerslev Allé.

Larsen, Viggo Bernhard Alfred, f. 20. Aug. 1887 Kbhvn. Dim. 1908; Timelærer Hindegades Kommunesk. i Kbhvn. 1910; død 3. Juli 1912.

Larsen, Vilhelm Chr. Nicolaj, f. 17. Aug. 1865 Faaborg. Dim. 1883; cand. phil. 1885; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1885; Sk. paa Sect. Hans Torv 1885; Husumgades Sk. 1890; fast ansat 1891; død 2. Decbr. 1931.

Tillige Lærer ved L. Jacobsens Realsk. i Kbhvn. 1890—1903; Lærer ved Blaagaards Seminarium 1921—30.

Har skrevet: Oversigt over Danmarks indre Historie; Samfundslære; Fædrelandshist. f. Folkesk.; Danmarkshist. f. Folkesk. (sammen m. A. M. Krogsgaard). Medarb. ved Hagerups Leksikon.

Larsen, Peder Nissen, f. 2. Decbr. 1843 Rødding. S. Jylland. Dim. 1866; Lærer Hjerting ved Rødding 1866—71; Vikar 1871—75; Andenlærer og Ks. Bredsten ved Vejle 1875; Afsked 1. Jan. 1914. Død 6. Febr. 1919 Bredsten.

Lauridsen, Axel Stuhr, f. 10. Marts 1903 i Kbhvn. Dim. 1914; cand. phil.; Aarsk. i Geografi; Vikar Virum og Brede Skoler i Lyngby-Taarbæk 1924; Timelærer s. S. 1925; Lærer ved Hørsholm Kommunesk. fra 1929.

Lauridsen, Christen Balle, dim. 1878, se C. L. Balle.

Lauritzen, Harald, f. 14. Juli 1900 Randers, Dim. 1921; Timelærer Sæby Købstad 1923; Lærer Fredericia Skolevæsen fra 1928; Skolen i Slesvigsgade. — Medl. af Ligningskommissionen.

Laursen, Carl Johan, f. 4. Aug. 1897 Kbhvn. Dim. 1918; Ene-lærer Emmerlev 1922; Ene-lærer N. Sejerslev Sk. og Ks. Emmerlev.

Laursen, Jørgen, f. 5. Novbr. 1853 Bjerger v. Horsens. Dim. 1880; Hjælpel. Særlev pr. Snerthinge 1880—86; Enj. Gedserodde 1886; Førstelærer Gedser 1901; Afsked 1. Apr. 1919. Død 6. Juni 1920 Kbhvn.

Regnskabsf. f. Brugsf.; Stifter og Leder af Musikforeningen.

Lavridsen, Lavrids Jonsen, dim. 1870, se L. Jonsen.

Lehmann, Johan Wellendorf, f. 11. Juni 1905 Kbhvn. Dim. 1932. Grejsvej 22, Kbh.

Lemming-Christensen, Paul, f. 26. Juni 1903 Kbhvn. Student 1922. Dim. 1925; toaarigt Kurs. Fysik; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1926; Vanløse Sk.; fast ansat 1928 s. S.; Husum Sk. 1930.

Leth, Ingolf Parmo, f. 12. Oktbr. 1909 i Kbhvn. Dim. 1930; Faglærereks. Naturhist.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1931; Hillerødgades Sk.; fast ansat 1933.

Linde, S. C. A., dim. 1868; antagelig identisk med Søren Chr. August Linde, f. 5. Apr. 1848 Flensborg. Sekondløjtnant 1872; Premierl. i 11. Batt. 1875; Kaptajn 1885; Depotkommandør ved 10. Reg. 1892. R. D. 1895; Oberstløjtnant 1908, Chef f. 40. Batt.; ved Forstærkningen 1908; Dbm. 1915; Skolefondskasserer i Aalborg Amt fra 1918. Død 2. Jan. 1926 Aalborg.

Lindgaard, Carl Marius Larsen Nielsen, f. 18. Maj 1881 Flemløse. Dim. 1907; en Tid Lærer i Nakskov. Død 1925.

Lindgreen, Johannes Theodor, f. 27. Nov. 1894 Kbhvn. Dim. 1921; Gymnastiklærer-eks.; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1922; fast ansat Ravnborggades Sk. 1924; Skolen v. Grøndalsvænget; Brønshøj Skole; nu Vanløse Sk.

List, Michael Duhn, f. 19. Aug. 1906 Silkeborg. Dim. 1927.

Lodbjerg, Martin Chr. Jensen, f. 15. Oktbr. 1876 Lodbjerg S. Dim. 1900; Andenlærer Stadil 1902; Førstelærer og Ks. Faster 1906; Førstelærer og Ks. Brøns i Tønder Amt 1920.

Lorentzen, Erik Hass, dim. 1925. Se Dansk Skolestat I, S. 464.

Lorenzen, Jakob Kristian, f. 11. Oktbr. 1846 Rapsted i S. Jylland. Dim. 1868; Lærer Sandager til 1875; Tredielærer Sønderho paa Fanø 1875; Lærer Rynkeby, Ringe, 1877; Lærer Strandskolen i V. Ulslev 1880; Enelærer Flintinge Nysk. pr. Grænge 1893; død der 2. Marts 1911.

Lund, Adolf Johannes, f. 2. Maj 1843 i Storehedinge. Dim. 1863; Stiftskantor og Organist Vallø Stiftskirke 1865—1925; død 6. Febr. 1925 Vallø.

Informator for Stiftsamenighedens Børn; Kasserer Vallø Stifts Sparek. 1872—1925.

Lund, Chr. Vilhelm Theodor, f. 16. Sept. 1861 Gjeråa i Dronninglund S. Dim. 1884; Vinterlærer i Farre, Give; Vakancelærer Agersted, Voer; Andenlærer Gjeråa 1886; Førstelærer og Ks. Lyngsaa i Albæk S. 1892; Afsked 1. Oktbr. 1924. Bor i Sæby.

Lund, Gustav Laurentius, dim. 1865 som Privatist.

Lund, J. E., dim. 1867.

Lund, Johannes Jørgensen, dim. 1878.

Lund, Kristian Madsen, f. 25. Maj 1852 Ferring. Dim. 1876; Lærer Gandløse Frisk.: Vikar Harboøre og Ferring; Hjælpe lærer Hjerm; Enelærer og Ks. Ejsing i Ringkøbing A. 1881; Afsked 1919. Død 24. Aug. 1929 Vinderup. — Frm. f. Vrgr.; BM i Hjlpk. og Sygek.; Tilsynsm. med Plejebørn; Regnskabsf. for Mejeriet.

Lund, Nicolaj Peter, f. 11. April 1848 Slagelse. Dim. 1867; Lærer Slagelse Borger- og Frisk. 1872. senere ved Betalings-skolen; Afsked 1919. Død 1923.

Lundbeck, Frederik Ludvig Julius, f. 2. Marts 1844 Føns i Vends H. Dim. 1865; Andenlærer Skamby i Odense Amt 1873; Enelærer og Ks. Taagerud, Odense. 1878; Ks. ved Langesø Skovkapel; Førstelærer og Ks. Lumby i Lunde H. 1895; død 1913 Lumby.

Lundberg, Hjalmar Chr., f. 24. April 1895 Kastrup, Amager. Dim. 1918; Lærer Set. Petri Sk. og Lang & Hjorths Kursus 1918; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; Lergravsvejens Sk.; fast ansat 1921; Magisterkonferens i Botanik 1934.

Lundgaard Sørensen, Peder, f. 16. Jan. 1843 Norre Lem. Dim. 1866; Enelærer Bøvling ø. Skole 1872, ved Harboøre s. Sk. 1877; Afsked 1905. Død 1924 Harboøre.

Lundgren, Karl Adolf Niels, f. 8. Maj 1879 Kbhvn. Dim. 1913; ansat Kbhvns Skolevæsen 1914; Sk. paa Ny Carlsbergvej; Andenlærer og Ks. Karrebæk.

Lundsgaard, Peter Martinus Christensen,

f. 10. Febr. 1855 »Lyngdal« i N. Kongerslev. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1878 som Privatist; Lærer ved Christensens priv. Skole i Aalborg 1878—92; vikarierende Timelærer ved Poul Paghsgades Kommunesk. i Aalborg c. 1906—1922. Død 26. Novbr. 1926 Aalborg.

Journalist ved Aalborg Amtstidende fra Bladets Start til 1898; Redaktionssekretær Aalborg Stiftstid. i 4 Aar; Specialmedarb. ved Aalb. Amtstid. c. 1905—24. Forfatter under Pseudonymet »Palle Bister«.

Litt. Arb.: En Juleferie (88); I Mangel af bedre (89); Wo' Faar i Hjortshøj; Smaa-fortæll. i Blade og Tidsskr.; hist. og personalh. Artikler; Breve fra Landet; en Pjese: Da Aalborg Skoleautoriteter blev geniale.

Lunghøj, Svend Andersen, f. 10. Juli 1886 Gelsted. Dim. 1907; Sløjdlærereks.; St. etaarige Kurs. i Dansk, Tysk, Fonetik; Kurs. i Svensk, Engelsk, Tysk og Handelsregning; Vikar Vejle komm. Mellem- og Realsk. 1908; Timelærer s. S. 1909; fast ansat 1911; Lærer Vedbæk Kommunesk. fra 1929.

Lustrup, Andreas Petersen, f. 18. Jan. 1858 Nørup ved Vejle. Dim. 1882; 6 forsk. Feriekurs.; Lærer Herborg 1882; Enelærer og Ks. Lindknud pr. Brørup 1887; senere Førstelærer s. S.; drev desuden en Landejendom paa 25 Tdr. Land; Afsked (Sygdom) 1904; Klasselotterikollektør Ringe fra 1921.

BM i Mejeri, Brgsf., Kvægavlfs. m. m.; en Tid (efter 1904) Udgiver og Redaktør af Vejle Amts Venstreblad.

Lynggaard, Jens Peter Gerhart, f. 1845. Dim. 1865; Enelærer Lyby i Viborg Amt 1869—79; død der 1879.

Lyngs, Peder Chr. Pedersen, oprindelig P. C. Petersen (Klinkby), f. 21. Maj 1860. Dim. 1879; Lærer Kalundborg; Timelærer Kbhvns. Skolevæsen 1889; fast ansat 1895; Randersgades Sk.; Holsteinsgades Sk. 1910; Afsked 1. Maj 1913. Død 10. Aug. 1921.

BM i Kbhvns Kommunalforen. 1898—1900; Bogholder efter 1913; Redaktør.

Lyngsø, Marx Arnold, f. 26. Novbr. 1891 Kbhvn. Dim. 1913; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1915; Sk. ved Hellig Kors Kirke; fast ansat 1919 s. S.; Sk. ved Grøndalsvænget fra 1924.

Lütken, Jens Peter, f. 13. Jan. 1859 Tjustrup. Paa Hindholm Højsk. 1876. Dim. 1881; Vinterl. og Husl. Jylland til 1883; Vikar Hjordemaalsklit 1883, i N. Snede 1884, v. Sandby Frisk. 1884, ved Kvissel Højsk. 1885; Enelærer Holmen pr. Kvissel 1886; død der 21. Decbr. 1919.

BM i Sygek. og Hjlpk.; Frm. f. Afholds. og Skyttekr.; Foredragshold. Afholdssagen.

Lærkesen, Hans Lærke, f. 16. Juni 1863 V. Ulslev paa Lolland. Paa Højsk. Dim. 1887; Lærer Grammegaardssk. i Aaker 1889—91; Førstelærer og Ks. Knudsker paa Bornholm 1891; Afsked 1933. Bor i Søborg i Gladsaxe Kommune, Røntoftvej 40.

Medl. af Mnhr.; Leder af Læseforen.; Frm. for Det radikale Venstre i Bornholms l. Valgkr. indtil 1910; i Best. og Forretningsudv. f. Bornholms Tidende til 1909; i Forretningsudv. for Bornholms

Venstreblad; Frm. f. Knudsker Sogns Sygk. m. m.

Har skrevet Fortæll. og Digte i forsk. Blade, en Mængde politiske Artikler i de bornholmske Dagblade m. m.

Læssøe Engberg, Viggo, f. 10. Sept. 1878 i Galten Præstegaard. Dim. 1901; Aarsk.; Feriek. i Kemi, Fysik, Astronomi, Kontorfag m. m.; Lærer Hesselager Latin- og Realsk. 1901—04 og 1905—07; Kommune-lærer Køge fra 1907; tillige Lærer ved Tøxens Skole fra 1907.

Løser, Johannes Emanuel, f. 28. Juni 1887 Kbhvn. Dim. 1909; Andenlærer og Org. Skelund 1910; død der 9. Febr. 1913.

Madsen, Anders, dim. 1874.

Madsen, Carl Frederik, f. 27. Novbr. 1899 Kbhvn. Dim. 1920; Stat. Gymnastik-inst.; St. Aarsk. i Zoologi og Botanik; cand. phil.; Lærer Sønderborg Statsskoles Forberedelsessk. 1920—22 og 23—25; Lærer v. Vestre Borgerdydsk. i Kbhvn. fra 1925.

Madsen, Elo Stefan Gunnar, f. 22. Okt. 1898 Kbhvn. Dim. 1921. Haraldsgade 18, Kbhvn.

Madsen, Helge Gunnar Thorkild, f. 27. Aug. 1897 Kbhvn. Cand. pharm. 1919. Dim. 1928; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1928; Enghavevejs Sk.; fast ansat 1929.

Madsen, Jens, dim. 1881.

Madsen, Jens Peder, f. 24. April 1882 Uubberud. Dim. 1904; Andenlærer Kærum-Ebberup 1908; Enelærer Byrsted pr. Nibe 1910, i Stenderup i Sundeved fra 1920.

Kommunal Revisor 1912—20; Frm. f. Vrgr. 1921—33.

Madsen (Glamsbjerg), **Jeppe**, f. 23. Aug. 1867 Glamsbjerg, Køng S., Fyn. Dim. 1887; Havebrugskurs. paa Vilvorde; Hjælpelær Sandager 1888—90; Lærer Knarreborg Opdragelsesanstalt 1891—93; Enelærer Ullerød og Org. Tjæreby 1893; Førstelærer og Ks. Hundstrup pr. V. Skerninge fra 1906.

Frm. f. Vrgr.; BM i Sydfyns folk. Læseforen.; Sangforeningsdir.; Kasserer i Brgsf.; Kirkeværge; Observator for Meteorologisk Institut.

Madsen, Johannes, dim. 1886, se J. Madsen Ørnsberg.

Madsen (Fjeldsted), **Jørgen**, f. 29. Novbr. 1848 Brenderup S., Fyn. Dim. 1875; Andenlærer Refsvindinge 1876; Førstelærer Fjeldsted i Odense Amt 1885; Afsked 1912. Bor i Refsvindinge, Fyn.

Madsen, Lars Peder Chr. August, f. 2. Sept. 1867 Niverød. Dim. 1887; Andenlærer Græsted i Holbro H. 1890; Enelærer Alme pr. Græsted 1896—1902; død der 10. Decbr. 1902, begr. i Humlebæk.

Madsen, Laurids, f. 15. Jan. 1837 Højgaard i Give S. Dim. 1865; Lærer Høng Højsk. 1865—1869, Hjælpel. Give-Farre 1869—76; Enelærer og Ks. s. S. 1876; Afsked 1. Novbr. 1896. Dræbt ved Løbskkørsel 26. Juli 1907 i Give.

Madsen, Mads Chr., f. 25. Novbr. 1866 Nebstrup i Vindblæs S. Dim. 1887; exam. polyt.; Kurs. i Fysik og Kemi; Lærer Bornholms Navigationssk. 1887—1904; Best. af Nysted prv. Realskole 1904—11; Kommune-lærer i Nysted 1911; Afsked 31. Marts 1932.

Mdl. af Nysted Mnhr.; Kirkevrg.; Frm. f. Kirkebest. 1920—26.

Madsen, Milter, f. 1. Oktbr. 1849 i Hee. Elev p. Staby 1866 og 67; Hjælpel. og Biskolel. 1867—69. Dim. 1871; Hjælpel. i No 1871, i V. Jølby til 1877; Enelærer og Ks. Bording 1877, i No 1878; senere Førstelærer i No; død der 13. Novbr. 1910. Dbm. 1903.

Sogneraadsfrm. i 3 Aar; BM i Plantningsforen.; Frm. f. Dfrf. m. m. Beboerne rejste en Mindesten paa hans Grav.

Madsen, Niels, dim. 1871.

Madsen, Ove Laursen, f. 5. Jan. 1885 Vedbæk. Dim. 1911; St. Aarsk.; Vikar Gen- tofte 1911; Vikar Stege Skolevæsen 1913; Timelærer s. A.; fast ansat 1914; Stege Borger- og Realskole. — Medl. af Byraadet fra 1925, af Vrgr. 1925; Forstander for Stege Handels-Aftenskole fra 1926.

Madsen, R., fra Feldsted, Aabenraa, Søn af Gaardm. A. M., dim. 1867.

Madsen, Rasmus Kristian, f. 22. Maj 1892 Kbhvn. Dim. 1915; Vikar Classenske Legatskole i Kbhvn. 1915; Timelærer 1916; fast ansat ved Komm. Overtagelse af Skolen 1919; tillige ved Prinsesse-gades Sk. 1925—29. — Leder Politikens Feriekol. 1916—28.

Madsen, Willy Johannes, f. 12. Sept. 1898 Kbhvn. Dim. 1919; i U. S. A. 1920—21; Skotøjsfabrikant i Kbhvn. (Sørensen, Madsen & Co.).

Madsen Ørnsberg, Johannes, oprindelig J. Madsen, f. 24. Marts 1861 Skjoldlev. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1886 som Privatist; Hjælpel. Lyngby pr. Brabrand, Thistrup pr. Trustrup og Broust til 1888; Enelærer Fiirgaarde pr. Ry 1888; Afsked 1926. Død 3. Sept. 1930 i Ry Stationsby.

Malta-Müller, Stefan Eduard, f. 26. Dec. 1888 Ringe. Dim. 1909; Timelærer St. Annæ Sk. i Kbhvn. 1909; Lærer ved Frederikshavns Skolevæsen 1910; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1911; død c. 1912.

Manniche, Aksel Ejnar, f. 14. Jan. 1892 Ølsted Sk. Dim. 1914; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1918; fast ansat 1919; Bryggervangens Sk.

Manniche, Peder Laurits Rudolph, f. 21. Oktbr. 1889 Ølsted Sk. Student 1908. Dim. 1912; cand. mag. 1918; Forstander for Højskole- og Studiekredsforen. i Kbhvn. 1918—21; Forstander for den internationale Folkehøjskole i Danmark fra 1921.

Har skrevet: Samfundsreformatoren John Ruskin (1918).

Marcker, Andreas Adrian, f. 22. Juli 1855. Dim. 1876. Sekondløjtnant 1879; Premierløjtnant 1883, 7. Regiment; Kap- tajn 1895, 10. Batt.; R. D. 1904; Kaptajn af Forstærkn. 1907, af Reserven 1910.

Marcussen, Evan Kaj Viggo, f. 21. Dec. 1903 Assens. Cand. phil. 1924. Dim. 1926; Lærer Grindsted Realsk. 1926; Kommune- lærer Taarnby 1927.

Marcussen, Erik Poul Freddy, f. 1. Juni 1909 Kbhvn. Student 1928. Dim. 1931; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Brygger- vangens Skole.

Marke, Anders Johan Carl, f. 18. Juni 1880 i Marke, Kundby S. Dim. 1901; Aarsk. i Dansk, Historie, Geografi og Geologi; Hjælpelærer i Jyderup 1901; Vikar Egebjerg 1903; Andenlærer Hagedsted 1903;

Timelærer Frberg Skolevæsen 1909; fast ansat 1911; Skolen Solbjergvej 1913; nu Søndermarkskolen. — Kredsbest. ved Kbhvns Understøttelsesforen. Solbjerg Afdeling.

Marke, Axel Waldbuhm, f. 3. April 1883 Varde. Student 1900. Dim. Blaagaard 1905. Mag. scient 1910; Manuduktor 1910—21; Assistent ved Fysisk Laboratorium 1910—21; Docent i Fysik ved Polyteknisk Læreanst. 1921—26; Lærer ved Officersskolen fra 1920, ved N. Zahles Seminarium fra 1921; Professor i Fysik ved Landbohøjskolen fra 1927.

Form. i Fysisk Forening 1914—16.

Litterære Arbejder: Sur les propriétés thermomagnétiques de l'eau (1916); De magnetiske Egenskaber ved Jern og Staal (1918); Lærebog i Optik (1924); Lærebog i Fysik (1925); Medarb. ved 2. Udg. af Salmonsens Leksikon; Atomer og Molekyler (1931).

Markussen, Hans Nielsen, f. 22. Februar 1868 Aaker pr. Aakirkeby. Dim. 1900; Lærer v. Bornholms Højsk.. Lærer Trunderup Frisk. paa Fyn 1901—03; Enelærer Bjergby, Mors, 1903; Førstelærer og Ks. Bejrgsted pr. Jyderup fra 1905.

Marquard, Johannes Emil Severin, f. 13. Febr. 1843 Sønderborg. Dim. 1866; Lærer ved Biskolerne i Løvet og Nedergaard 1868—70; Lærer Vestbirk 1870; død der 13. Oktbr. 1873.

Marslund, Johannes Eiler Hansen, f. 14. Septbr. 1905 Vigerslev paa Fyn. Dim. 1927; Aarskurs. i Tegning og Matem.; Vikar Gjerlev pr. Slagelse 1927, i Gentofte 1929; Timelærer Hellerup Kommuneskole 1932; fast ansat 1932.

Marstal, Albert Peter Johannes, oprindelig A. P. J. Mikkelsen, f. 9. Januar 1894 Kbhvn. Dim. 1916; cand. phil. 1920; Aarsk. i Sproghist.; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1916; fast ansat 1919; Raadmandsgades Sk.

Sekr. i Vikarforen. af 1917 fra 1917, Frm. 1919—20; Kasserer i Pædagogisk Selskab fra 1924; BM i De danske Skole-sparekasser 1926, Frm. 1929 og Mdl. af Fællesraadet til Fremme af Sparetankens Udbredelse blandt Skolebørn; Frm. for Blaagaardianersamfundet fra 1921.

Mathiasen, Peder Kristian, f. 25. Maj 1856 i S. Resen. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1885 som Privatist; Privatlærer ved Skjærlund Sk. i Brande 1887—93; Andenlærer Tise ved Brønderslev 1893; Enelærer og Ks. Hørby i Hjørring Amt 1908; Afsked 1. Oktbr. 1922. Bor i Brønderslev.

Mathiesen, Peter Valdemar, f. 2. Marts 1889 Kbhvn. Dim. 1915; 2 Kursus i Sløjd; Vikar Lyngby—Taarbæk 1917; Enelærer og Ks. Vester Løve 1920. — Medl. af Hjlpk.; Frm. for Fdrf. 1924—32; Kommunnerevisor.

Mathiasen, Rasmus Martinus, f. 18. Juli 1863 Romalt pr. Kristrup. Dim. 1885; Lærer ved Leichts prv. Skole i Randers 1887—93; Enelærer Vejby ø. Skole ved Allingaabro 1893; Enelærer Tøjstrup ved Allingaabro 1902; Afsked 1929. Bor Allingaabro. — Komm. Revisor; Frm. for Vivild—Vejlby Vrgr.

Matthiessen, Holger Valdemar, f. 13. Aug. 1849 Buerup Skole pr. Jyderup. Dim.

1868; Huslærer hos Overgartneren paa Knuthenborg 1868—70; Vikar Stege 1871—72; Monrads Kursus 1875; kst. Lærer Aarhus Skolevæsen 1875; Lærer ved Schneekloths Latin- og Realskole 1875—76; Lærer Vordingborg Realsk. 1876—90; Medopretter af og Forstander for Vordingborg Seminarium 1882—90; Forst. for »Den foren. Borger- og Realskole« i Nakskov 1890; midlertidig Bestyrer af hele Skolevæsenet 1904—05; Overlærer ved Mellem- og Realskolen og Inspektør for det samlede Skolevæsen i Nakskov fra 1905; Afsked 1915. R. D. 1924. Død 14. April 1931 i Pederstrup, begravet i Vesterborg.

Frm. f. Nakskov tekn. Skole 1891—1918; stiftede Nakskov Dotreskole 1904; Form. for Vrgr. 1906—12; oprettede Sallvig Optagelsehjem 1908, Frm. og Leder 1908—22; Frm. f. Sønderj. Foren. for Nakskov og Omegn 1894—1912; Medl. af Op-gavekomm. for Mellem- og Realeksamen 1912—18.

Matzen, Valdemar Ansgarius, f. 14. April 1883 Kbhvn. Dim. 1915; Vikar Kbhvns Skolevæsen; død c. 1917.

Meinholt, Theodor Oscar Hansen, f. 29. Septbr. 1896 Kbhvn. Dim. 1918; Organist-eks.; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1918; Eng-havevejs Sk.; Lærer Frberg Handelsgymnasium 1919; Andenlærer og Org. Hellebæk 1924; Førstelærer Snækkersten 1934.

Frm. f. Tikøb Lærerforen.; BM i Hellebæk Idrætsforen.; Medstift. af Seminaristforeningen 1917.

Meisner, Martin Filip, f. 31. Maj 1878 Kbhvn. Dim. 1898; mange Kursus; Andenlærer Skovshoved 1899; Kommunelærer Hellerup 1907—15.

Cand. theol. 1915; Sognepræst til Mygind—Krogsbæk—Skørring 1915, til Taps 1917, til Tommerup pr. Knarreborg fra 1932.

Litt. Arb.: Afskedsprædiken 1918; Er Kristendom Lys eller Mørke; Ungdommen og Bibelen; Søndag Aften: Kristendom og Glæde m. m.

Meyer, Peter Kristian Andersen, f. 8. April 1845 Arnum i Højrup S., S. Jylland. Dim. 1866; Hjælpe. Arnum 1866; Lærer Københoved i Skrave 1868; Lærer Maltbæk 1878; Førstelærer og Ks. Estrupmark nr. Brørup 1884; Afsked 1907. Død 24. Juli 1914 Sparetørn.

Meldgaard, Anders Jensen, oprindelig A. Jensen, f. 23. Jan. 1844 Hvinningdal ved Silkeborg. Dim. 1867; Lærer Emborg 1867; Enelærer og Ks. Bjedstrup i Dover S. 1872; Dbm. 1893; død 6. Decbr. 1893. Forfatter.

Litt. Arb.: Ved Mossø: Krumstav og Kirkespir; Pastor Brandt; Brydninger eller Ivar og Sigrid; Lyngblomster. Skrev under Pseudonymet Sigurd Lind.

Meldgaard Nielsen, Ivar, f. 1. Marts 1905 Grenaa. Dim. 1933; cand. phil.; Grenaa.

Melhedegaard, Anton Marinus Rasmusen, dim. 1889.

Mellemsgaard, Aage Harald, f. 25. Septbr. 1900 Kbhvn. Dim. 1921; Aarsk. i Dansk; fast ansat Vikar Kbhvns Skolevæsen 1922; fast ansat Øresundsvejens Sk. 1924; nu Højdevangens Sk. — Lærer ved Købmandssko-

len; Medl. af Børnehjælpsdagens Komité Sundbyerne.

Mertz Larsen, Hans Erik, f. 12. August 1908 Kbhvn. Dim. 1929; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; fast ansat 1931; Øresundsvejens Skole.

Meyer, Lauritz Bernhard Julius, f. 24. Decbr. 1839. Dim. 1866; tog Eksamen om som Privatist 1869; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1870; Cristianshavns Betalings-skole (Prinsessegade); fast ansat s. Aar; Viceinspektør 1886; Afsked 1896. Død 16. Decbr. 1912.

Michelsen, Jens Andreas, f. 16. Marts 1861 Tornby ved Hjørring. Dim. 1884; Enelærer Koldmose 1884; Førstelærer og Ks. Biersted n. Skole ved Aabybro 1888. Afsked 1926.

Kasserer i Mejeriet i Biersted fra 1899 og for Mejeriet »Lykkens Prøve« fra 1909. Bor Biersted St.

Mikkelsen, Albert Peter Johannes, dim. 1916, se A. P. J. Marstal.

Mikkelsen, Jens, f. 15. Oktbr. 1866 Has-selø, Falster. Dim. 1885; Andenlærer Kraghave i Tingsted S. 1885; Førstelærer i Flintinge pr. Grænge 1892—1924—

Medl. af Sogneraadet; Regnskabsf. f. Brgsf.; Revisor i Mejeri; Frm. f. Ungdoms-foren., Gymnastikf. og Fdrf.; BM i Social-demokr. Kommuneforen.; Frm. f. 30. Lær-krkr.

Mikkelsen, Niels, dim. 1867, se N. M. Kelstrup.

Mogensen, Anders Jensen, oprindelig A. Jensen, f. 1. Septbr. 1865. Dim. 1885; Ene-lærer Svindbæk ved Jelling 1889—98; død der Novbr. 1898.

Mortensen, Alfred Vilhelm, f. 4. Juni 1897 Skrodsborg. Dim. 1918; Aarsk. i En-gelsk og Fransk; fast Vikar Vognmands-markens Skole i Kbhvn. 1920; fast ansat s. S. 1924.

Litt. Arb.: Kronikker i Socialdemokra-ten og Dagens Nyheder; Klassens Dagbog (1929); Medudg. af »Arbejdsbøger og Stil-øvelser« (1930); Fagl. Læsn. 40: Mt. Blanc (1931).

Mortensen, Anders Peter, f. 16. Marts 1888 Sigerslevvester. Paa Brøderup Høj-skole 1906—07. Dim. 1915; Andenlærer Gislinge i Holbæk A. 1918.

Medl. af Vrgr. 1922—24; Frm. f. Mnhr. og Kirkeværge 1922—30; Komm. Revisor 1930.

Mortensen, Charles Ejner, f. 27. Novbr. 1893 Kbhvn. Afgangspr. Engelsk fra Køb-mandssk. Dim. 1914; Aarsk. i Engelsk; to-aarigt Kursus hos Viggo Forchhammer i Fonetik og Stemmedannelse; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1914; fast ansat 1919; Gasværksvejens Sk.

Næstfr. i Sanglærerforen. fra 1930; i Opgaveudv. f. Optagelsespr. til Mellemsk.; Anmelder for Faget Sang i »Kbhvns Kom-muneskole«; redigerede Blaagaards Aar-bog 1917 og 1918; Redaktør af Blaagaard-ianersamfundets Blad »Forløber« 1917—21; har skrevet talrige Sange til Blaa-gaards og Blaagaardianersamfundets Fes-ter; Medudgiver af Den nye Sangbog (1932).

Mortensen, Gunnar Ferdinand, f. 18. Jan-uar 1903 Kbhvn. Dim. 1925; cand. phil.; Vikar Gladsakse 1925; Vikar Kbhvns Sko-

levæsen 1926; fast ansat 1931; Stevnsga-des Sk.

Mortensen, Gunnar Severin Hansen, dim. 1903, se G. S. H. Agersnap.

Mortensen (Karsholt) **Jens**, dim. 1904, se J. M. Karsholt.

Mortensen, Jørgen, f. 12. Febr. 1877 Stenløse, Frsund. Landmand. Dim. 1905; Andenlærer og Org. Faxø 1906; Enelærer og Org. Lund, Lyderslev, fra 1910.

Frm. f. Lyderslev Vrgr.; Mdl. af Mnhr. fra 1926; Bibliotekar.

Mortensen, Ole Christiansen, f. 26. Nov. 1865. Dim. 1889; Timelærer Kbhvns Skole-væsen 1897; fast ansat 1903; Gasværks-vejens Sk.; Afsked 31. Marts 1931. Bjørn-sonsvej 28, Kbhvn.

Mortensen, Paul Maurice Louis, f. 16. Anril 1893 Vivild. Haandværker. Dim. 1917; Lærer ved Opdragelseshjemmet »Godhavn« 1918; Førstelærer Skolehjem-met »Prøven« i Rødovre 1919; Kommunelærer Usseød Sk. i Birkerød fra 1922.

Frm. for Rødovre Hjlpsk.; Frm. for Bir-kerød østre Værgeraadskr. fra 1923, nu Børneværnet; Frm. f. Frborg Amts Børne-værnsf.

Mosdal, Søren Peter Johannes, f. 15. Fe-bruar 1892 Frberg. Dim. 1913; St. Aarsk. i Zoologi og Botanik; Kurs. i Biologi; Ti-melærer Kbhvns Skolevæsen 1915; Sk. i Vigerslev Allé; fast ansat s. S. 1919; Sko-lens Sekretær fra 1925.

Mose, Peder Hansen, f. 16. Oktbr. 1860 Vester Hæsingø. Dim. 1882; St. Lærer-højsk. korte Kursus; Hjælpel. Skovby paa Ærø; Enelærer Græsvænge paa Ærø 1884; Førstelærer og Ks. Haastrup ved Assens 1887; R. D. 1927; død 1932.

Næstfr. i Haastrup Mnhr.; i Kirke-best.; i Vrgr.; Revisor i Mejeriet; Frm. for Ægssalgskr.; Frm. for Biblioteket; Frm. f. Fdrf. og for 42. Lærkr.; Revisor i Læ-derenkekassen for Fyns Stift.

Mund, Arthur Julius Jens Jakob, oprin-delig A. J. J. Sørensen, f. 27. Juli 1885 Viskinde. Dim. 1906; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1909; Ø. Farimagsgades Sk.; fast ansat 1913; Istedgades Sk., der i 1916 fik Navnet Sk. ved Enghaveplads; død 15. Oktbr. 1918 Kbhvn.

Munk, Otto Hjalmar, f. 26. Marts 1902 Kbhvn. Dim. 1927; paa St. Gymnastikinst.; Seminarlærer i Gymnastik paa Th. Langs Skoler i Silkeborg fra 1931.

Munksgaard, Andreas, f. 25. Febr. 1883 i Haderup. Dim. 1909; cand. phil.; Sløjd-lærereks.; 2 Aarsk. paa St. Lærerrhøjsk.; Løjtnant; fast Vikar Frberg Skolevæsen 1909; Timelærer 1911; fast ansat 1913; Sko-len paa Solbjergvej, nu Søndermarksko-len. — Assistent hos Overlæreren ved Fortsættelseskursus. BM i Blaagaardianer-samf. 1910—12.

Müller, Georg Gustaf Knut Ernst, f. 2. Juni 1888 Kbhvn. Dim. 1912; Faglærereks. i Geografi; Triers Kursus i Naturhist.; Aarsk. i Naturh., Geografi, Geologi og Ke-mi; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1912; Ti-melærer 1913; Østerriggades Sk.; fast an-sat s. S. 1917; Sundbyøster Sk. 1919; In-spektør ved Hans Tavsensgades Skole 1933.

Litt. Arb.: Medudgiver af Elevopgaver til Naturhistorieunderv.; Plante- og Dyre-

liv; Grundskolens Geografi I—II; Danmark og Island; Medarb. v. »Den unge Lærer«.

Møller, Andreas, f. 22. Juni 1842 Nørre Broby paa Fyn. Dim. 1866; konst. Lærer Tryggelev paa Langeland; Enelærer og Ks. s. S. 1876—89; død 25. Juni 1889 Rudkøbing, begr. i Tryggelev.

Møller, Andreas Christen, f. 1. Marts 1874 Kbhvn. Cand. phil. Dim. 1901; St. Aarsk. i Engelsk (2 Aar) og Tysk; Studieophold i Sachsen 1921, London 1923; Lærer Skanderborg prv. Realsk. 1901; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1903; Timelærer 1904; fast ansat 1908; Ø. Gasværks Sk. 1908; Vognmandsmarkens Sk. fra 1912.

Tillige Lærer Massmannske Skoler 1906—16 og ved Kom. Fortsættelseskurs. 1908—32.

Møller, Axel, f. 6. Juli 1892 Frberg, Dim. 1915; Faglærereks. i Fysik og Kemi; Timelærer Frberg Skolevæsen 1919; fast ansat 1921; Skolen paa Nylandsvej.

Lærer Frberg komm. Præliminærkursus fra 1920; BM i Frberg Kommunelærerforen. i 3 Aar; Mdl. af Udvalget til Revision af Skole- og Undervisningsplanen paa Frberg 1929.

Møller, Carl Kisling, f. 31. Juli 1908 i Kbhvn. Dim. 1932; Tegnelærer; Lærer ved Niels Hjørth-Skolen i Kbhvn.

Møller, Christen Eskov, f. 24. Juli 1847. Dim. 1874; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1876; Nørre Allés Sk. 1876; Sct. Hansgades Sk. 1880; fast ansat 1881; Sct. Hansgades og Ø. Farimagsgades Skoler 1885; Raadmandsgades Sk. 1889; Afsked 30. Septbr. 1911. Død.

Møller, Chr. Vilhelm, f. 11. Aug. 1888 i Velterslev. Dim. 1912; Matem. og Fysik paa Polytekn. Lærestalt; i London 1913—14; cand. phil.; Lærer Birkerød Kostskole 1914, ved Hadsund Realskole 1916; Adjunkt Svendborg Statsgymnasium fra 1917.

Mdl. af Ligningskom. for Svendborg Købstad; Kommunalrevisor.

Møller, Ejner, f. 1. April 1886 Kbhvn. Dim. 1907; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1909; fast ansat 1913; Jagtvejens Skole.

Medl. af Børnehjælpsdagens Forretningsudvalg og Leder af Materiellet.

Møller, Hans, f. 13. Juli 1892 Aagerup, Ballerup. Dim. 1913; Aarsk. St. Lærerehøjsk. i Fysik, Kemi, Matemat.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1916; fast ansat 1919; Øresundsvejens Skole.

Frm. for Børnehjælpsdagens Sundby Distr.; Lærer ved Komm. Præliminærkursus fra 1929; Frm. f. Blaagaardianersamfundet 1915—21.

Møller, Harald Siegfred, f. 22. Jan. 1908 Aaker, Bornholm. Dim. 1929. Aakirkeby.

Møller, Herman Venzel Emanuel, dim. 1870.

Møller, Immanuel Johannes, f. 22. Marts 1899 Rønne. Dim. 1926.

Møller, Jens Ingvard, f. 28. Maj 1898 i Asferg. Dim. 1926; 3 Aars Kursus Kgl. Musikkonservatorium; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1926; Tietgensgades Sk.; Lærer ved Skolen i Vigerslev Allé fra 1928.

Møller, Lars Pedersen, f. 30. December 1857 Snertinge. Dim. 1879; Lærer Grumløse pr. Lundby 1886. — Sekr. for Sogneraadet; Regnskabsf. ved Brgsf.; Revisor i Sparek.

Møller, Lauritz Pedersen, oprindelig L. M. Pedersen, f. 29. Maj 1861. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1885 som Privatist; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1885; Christianshavns Betalingsk. (Prinsessegade); fast ansat 1891; Frsundsvejens Sk. 1908; Frborgvejens Sk. (Bispebjerg) 1912; død 8. Jan. 1913.

Møller, S. H., dim. 1867.

Møller, Søren Juul, f. 25. Decbr. 1860 i Ugelbølle pr. Mørke. Dim. 1882; Enelærer V. Smidstrup 1882; Enelærer Dagstrup pr. Mørke 1884; Afsked 30. April 1926. Bor Svalevej 5, Aarhus.

Møller, Vilbert Glud, f. 3. Maj 1904 i Skive. Udlært Typograf. Dim. 1931; fast Vikar Skive fra 1931.

Mørch, Niels Theodor Kristiansen, oprindelig N. T. M. Kristiansen, f. 23. Oktbr. 1882 Hviltsager, Randers A. Paa Djurslands Højskole et Par Vintre. Dim. 1906; Førstelærer og Ks. Hadsten 1907; Enelærer og Ks. S. Asmindrup fra 1914. — Sekr. ved Hadsten Svineslagteri; Medl. af Asmindrup-Grandløse Sogneraad fra 1921 (Kasserer og Regnskabsfører).

Nancke, Aage Hjalmar, f. 1. Juli 1902 i Kbhvn. Dim. 1923; Uddannelse i Sløjd og Husflid; Lærer Humble Realskole 1924; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1927; Øresundsvejens Sk.; fast ansat Dagarbejdsskolen 1928; Førstelærer s. S. 1932.

Neis, Martin Karl, f. 12. Oktbr. 1892 Kbhvn. Dim. 1913; Diplom. som Talepædagog 1925; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1917; fast ansat 1919; Værneskolen Marie Kirkeplads fra 1920.

Neumann, Ernst Wilhelm Valdemar, f. 15. Decbr. 1900 Kbhvn. Dim. 1922; Lærer ved Johannesskolen i Kbhvn. fra 1924.

Nielsen, Aage, f. 11. Aug. 1895 Ørslev Skole ved Ringsted. Dim. 1916; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; fast ansat 1921; nu Jagtvejens Skole.

Nielsen, Aage, f. 18. Juli 1906 Kbhvn. Dim. 1929; St. Gymnastiklærerkurs.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; fast ansat Skolen ved Grøndalsvængel 1932.

Nielsen, Aage Viit, dim. 1926, se A. Viit Nielsen.

Nielsen, Agnus Niels Peter, f. 17. Jan. 1891 Sneum S. Dim. 1920; Vikar Eskildstrup paa Falster 1920; Enelærer Vollerslev 1921; Lærer Løborg 1921; Lærer Vig Hovedskole 1922; Andenlærer Farum kom. Hovedskole 1922; Ks. 1932.

Nielsen, Aksel Skotte, f. 25. Oktbr. 1902 Kbhvn. Dim. 1930; Kastrup 1933.

Nielsen, Albert Peder Nikolaj, f. 15. Maj 1887 Ugerløse. Dim. 1916; Sløjdudd.; Kursus i Lege og Boldspil samt fri Idræt; Vikar Halagermagle 1916; Vikar Lundtofte i Lyngby-Taarbæk Komm. 1916; fast ansat 1917.

Nielsen, Anker Sigurd, f. 4. Febr. 1900 Kbhvn. Dim. 1928; Tegnevikar Kbhvns Skolevæsen; Lærer ved De tekniske Skolers Aftenkursus.

Nielsen, Axel Svane, f. 10. Aug. 1887 Marstal. Dim. 1911; Kursus i Matem.; Lærer Svendborg Realskole og Gymnasium fra 1912 (Skolen hedder fra 1920 Svendb. Statssk.).

Nielsen, Børge, f. 11. Febr. 1905 Glad-saxe. Dim. 1927. Hvedevej 4, Brønshøj.

- Nielsen, Carl Peter**, f. 5. Maj 1847 Stege. Dim. 1867; Lærer Sprove paa Møn 1874—85; Bestyrer af Realskolen i Magleby paa Møn 1885—1914. Død antagelig 1932.
- Nielsen, Christen**, f. 15. Juni 1850 Randers. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1871 som Privatist; Hjælpe­lærer Horne ved Hjørring; Hjælpe­l. Guldlager pr. Vraa 1874—78; Enelærer s. S. 1878—04; død der 20. Juni 1904.
- Nielsen, Chr.**, f. 11. Juni 1858 Vilstrup Skole i Skibet S. Dim. 1878; Andenlærer Hedested; Enelærer og Ks. Glud ved Horsens 1882; Førstelærer s. S. 1900; Afsked 1906. Død 9. Septbr. 1919 Kbhvn.
- Nielsen, Christen Andreas**, f. 3. Jan. 1862 Bakke­bølle, Vordingborg. Dim. 1883; Hjælpe­lærer Rude-Eskildstrup 1883, i Hjel­m paa Møn 1884—88; Enelærer Krøj­rup pr. Sorø 1888—1918; død der 1918.
- Nielsen, Edvard Vilhelm**, f. 2. Juli 1885 N. Vedby Skole ved Orehoved. Udlært Tømrer. Dim. 1913; 2 Kursus i Dansk Sløjd; Andenlærer Torkildstrup 1915; Enelærer, Org. og Ks. Døllefjelde 1918.
Frm. f. Fdrf. 1920—23; komm. Revisor; Regnskabsf. f. Brgsf.; Mdl. af Sogner. fra 1929; Mdl. af Fattigudv.
- Nielsen, Ejnar**, f. 9. Novbr. 1880 Almind. Dim. 1913; Korrespondenteks. i Engelsk; Lærer ved Poul Paghsgades Kommunesk. i Aalborg fra 1918.
- Nielsen, Ejnar**, f. 12. Febr. 1903 Kbhvn. Dim. 1926; Timelærer Fredericia Skolevæsen 1931; fast ansat 1932; Sk. i Dalegade.
- Nielsen, Emil Arnold**, f. 3. Oktbr. 1887 i Kbhvn. Dim. 1912; Faglærereks. i Dansk 1919; Kursus i Tysk og Fransk; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1912; Timelærer 1913; fast ansat 1917; Sjællandsgades Sk. 1920.
Tillige Lærer ved Komm. Præliminærkursus fra 1927; Medl. af Børnehjælpsdagens Hovedkomité.
- Nielsen, Erik**, f. 1. Febr. 1891 Ordrup ved Kbhvn. Dim. 1914; Sløjd­lærerudd.; Andenlærer Ulkebøl pr. Sønderborg fra 1920.
Frm. f. Sogne­bogsml. og Fdrf.; Kass. f. Gymnastikf. og for Sønderborg Amtskr. af Det jydsk­e Haveselskab.
- Nielsen, H. K.**, dim. 1864.
- Nielsen**, (Hals), **Hans**, dim. 1872.
- Nielsen** (Trønninge), **Hans**, dim. 1872.
- Nielsen, Hans**, f. 1. Juli 1885 Højmarks­gaard i Glim S. Dim. 1908; Lærer Jyde­rup Kommuneskole fra 1910.
Frm. f. Vrgr. fra 1924, nu Børneværnet; Medl. af Mnhr. 1924—30.
- Nielsen, Hans Chr.**, f. 8. Febr. 1863 Vejle Søndermark. Dim. 1886; Certificat som Teacher ved Common Schools i Iowa, U. S. A., 1887; Lærer ved den danske Høj­skole i Nysted i Nebraska 1888; Redak­tionsskretær ved Bladet »Dannevirke« Cedar Falls, Ja. 1889; Vikar Tange 1890; Lærer Ulstrupbro 1890; Lærer Væth 1893; Enelærer og Ks. Stenild pr. Hobro 1896; Førstelærer s. S. 1906; død der 1925.
- Nielsen, Hans Erhard**, f. 8. Januar 1887 Sonnerup. Dim. 1919; Andenlærer og Ks. Gadstrup fra 1923.
- Nielsen, Hans Frederik**, f. 23. Decbr. 1861 Boserup i Olstrup S., Præstø A. Dim. 1888; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1892; fast ansat 1898; Haderslev­gades Sk.; Ny Carlsbergvejs Sk.; Afsked 15. Aug. 1928.
- Medl. af Frberg Kommunalbestyrelse 1902—08; Ligningsmand og Kommunerevisor. Bor Strindbergsvej 50, Kbhvn.
- Nielsen, Hans Jacob**, f. 12. Febr. 1910 Kbhvn. Dim. 1930; cand. phil.; Sløjd­lærer­eks.; 3 Aars Studium ved Universitetet (Psykologi); fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1931; Skolen Forchhammersvej; fast ansat 1933; Øresundsvejens Værneskole.
- Nielsen, Hans Peter**, f. 24. April 1884 Herfølge. Dim. 1905; Andenlærer Roholle 1907 og i Abelhøj 1908; Førstelærer og Ks. Gørslev pr. Østervang 1913.
Frm. f. Hjlpk. i 12 Aar; Mdl. af Mnhr. i 16 Aar; Frm. f. Sorø Amts Biavlerf. i 4 Aar; Mdl. af Sogneraadet fra 1933.
- Nielsen, Hans Willy**, f. 24. Septbr. 1895 Kbhvn. Dim. 1916; cand. mag. 1931; Lærer Kbhvns Skolevæsen 1919; Adjunkt Christianshavns Gymnasium fra 1932.
- Nielsen, Ivar Meldgaard**; dim. 1933, se I. Meldgaard Nielsen.
- Nielsen, Jens Henneberg**, dim. 1885, se J. N. Henneberg.
- Nielsen, Jeppe**, f. 2. Decbr. 1851 Sved­strup. Dim. 1878; Hjælpe­lærer Bregninge til 1881; Enelærer Uggerløse i Arts H. 1881; Afsked 1921. Død 1922 i Jyderup.
Skr. f. Rørby Sogneraad; Mdl. af Vrgr.; Frm. f. Fsmhl., Haveselsk., Planteavlsl., Sognebiblioteket; Frm. f. den rad. Venstref. Holbæk Amts 4. Kreds.
- Nielsen, Johan Chr. Prosper Wulff**, dim. 1899, se J. C. P. Wulff.
- Nielsen, Johannes Aarestrup**. Dim. 1932. Se Aarestrup Nielsen.
- Nielsen, Johannes Andreas**, f. 5. Juli 1849 Allindelille i Haraldsted S. Dim. 1870; Sløjdkurs.; Husl. paa Nymølle ved Aarhus og paa Klarupg. ved Ringsted; Hjælpe­lærer Geraa i Dronninglund S. 1874—77; Enelærer Lyngsaa 1878; Enelærer Agersted Drengeskole 1886; Førstelærer Agersted 1911; død der 13. Juni 1911.
- Nielsen, Johannes Gudmand**, f. 3. April 1900 Roskilde. Dim. 1931; St. etaarige Gymnastiklærerkursus; St. Tegn­lærerkur­sus; Lærer ved Opdragelseshjemmet »Himmelbjerggaarden« pr. Ry St. fra 1931.
- Nielsen, Johannes Laurits**, f. 10. Febr. 1906 Kbhvn. Dim. 1927; Sløjd­lærer­eks.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; Ler­gravsvejens Skole; fast ansat ved Østrigs­gades Sk. 1931.
- Nielsen, Johannes Willy Bernhard**, f. 29. Jan. 1904 Frberg. Dim. 1926; Søjdkursus; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1927; Lær­er ved Raadmandsgades Sk. fra 1928.
- Nielsen, Jørgen**, dim. 1883, se J. Gjerlev.
- Nielsen, Jørgen**, dim. 1888.
- Nielsen, Kai Anker**, dim. 1915, se K. Anker Nielsen.
- Nielsen, Kaj Lars Peter**, f. 16. Juni 1910 Ledøje. Dim. 1932.
- Nielsen, Karl Gunnar Magnus**, f. 11. April 1888 Kbhvn. Dim. 1914; Rodekon­trøllør ved Kbhvns Skattevæsen.
- Nielsen, Karl Kristian**, f. 4. Marts 1894 i Kbhvn. Dim. 1916; Lærer ved Den Clas­senke Legatskole i Kbhvn. 1917; fast ansat s. S. 1919.
- Nielsen, Karl Vilhelm**, f. 17. Jan. 1902 Frberg. Dim. 1924; Vikar Bagsværd 1924;

fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1927; Brønshøj Sk.; fast ansat 1929; Husum Sk. 1930.

Nielsen, Kjeld Aage Charly, f. 5. Marts 1910 Nykøbing F. Dim. 1931; cand. phil.; fast Vikar Klaregades Kommuneskole i Odense 1932.

Nielsen (Illebølle), **Kristian Hansen**, f. 20. Septbr. 1862 Bagenkop, Langeland. Sømand; Tømrer; paa Emdrupborg Højsk. Dim. 1892; Lærer Emdrupborg 1892—94; Vikar Kbhvn., N. Højrup paa Fyn, Bøstrup, Illebølle paa Langeland 1894—95; Enelærer Illebølle 1895; Førstelærer s. S. 1909; Afsked 31. Marts 1925. Bor i Simmerbølle pr. Rudkøbing.

Mdl. af Mnhr. og Vrgr. Leder af Folkebogsmil.

Litt. Arb.: 5 Samlinger »Muntre Historier«; 2 Bind »Historiske Fortællinger«; Bidrag til Grønvald-Fynbos Bøger.

Nielsen, Lars, f. 10. Decbr. 1838 Arninge Sogn, Lolland. Invalid fra 1864. Dim. 1868; Huslærer 1868—73; Lærer Randers lærde Skoles Forberedelsesklasser 1873; Lærer Randers Friskole 1875; Afsked 1909. Død 9. Juni 1912 Odense. Dbm. 1896.

Kasserer og Sekretær ved Vaabenbrødrenes Afd. i Randers.

Nielsen (Baldersbrønde), **Lars**, f. 28. Marts 1860 i Baldersbrønde. Dim. 1879; Privatlærer 1879; Lærer Vadsby pr. Hede-husene 1882; Lærer og Ks. Gevninge ved Roskilde 1889, senere Førstelærer s. S.; Afsked 1925. Bor i Gevninge.

Medl. af Sundhedskomm.; Frm. f. Brgsf., Hjlpk. og Nævningeudv.; Medhj. for Sogneraadet; Medl. af Mnhr.

Nielsen, Lars, dim. 1885, se L. N. Ebbenhøj.

Nielsen, Lars Axel, f. 2. Novbr. 1883 Farum. Dim. 1910; Enelærer Vollerup i Raklev S. fra 1912. — Frm. f. Sognebiblioteket.

Nielsen, Laurits, f. 19. Aug. 1893 Ørslev Skole, Sorø Amt. Dim. 1915; St. Kursus i Fysik og Kemi; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; fast ansat 1921; Skolen ved Grøndalsvænget.

Nielsen, Laurits Anders, f. 30. Juli 1864 Landerlev. Dim. 1884; Hjælpe lærer Ølstykke 1885; Førstelærer og Org. Ondløse i Holbæk Amt 1894; Afsked 1. Jan. 1927. Død 24. Marts 1933 Roskilde.

Medl. af Sogneraadet i 2 Aar; Frm. f. Ondløse Højskole, for Sygeplf. og for Ondløse Drengchjem.

Nielsen, Marius Laurits, f. 5. April 1870 i Odense. Dim. 1896; Sløjdlærereks.; Lærer Nysted prv. Realskole 1896; Medbestyrer af Nykøbing F.s prv. Realskole 1897; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1900; Timelærer ved Raadmandsgades Sk. 1902; fast ansat 1907; Stevngades Sk. fra 1914.

Lærer ved Købmandsskolen 1907—28; Mdl. af Vrgr. nogle Aar; medvirkende ved Københavns Understøttelsesforening fra 1902.

Nielsen, Martinus Bernhardt Westphal, dim. 1908, se M. B. Westphal-Nielsen.

Nielsen, Mathias, f. 20. Jan. 1852. Dim. 1874; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1876; Østre Friskole (Hindegades Sk.) 1876; fast ansat s. S. 1881; Viceinspektør s. S. 1891;

Afsked 31. Decbr. 1912. Død 13. Septbr. 1913.

Nielsen, Mikkel, f. 3. Marts 1858 Ørsted S. i Randers A. Dim. 1885; Enelærer og Ks. i Ø. Svenstrup pr. Skovsgaard 1885; Afsked 30. Septbr. 1924. Død 23. Marts 1930 Skovsgaard.

Sogneraadsmidl. et Par Aar; Mdl. af Mnhr. i 6 Aar; Frm. f. de fattiges Kasse i 7 Aar; Frm. f. Hjlpk.; Sekr. f. Landboforen. fra 1897; BM i Tyendeforen. fra 1900; Medst. og Frm. for Sygek. og Afhf.; Frm. f. 53. Lærerkr.; stillede sig til Valg til Folketinget 1909 i Hjørring Amts 5. Kr.

Nielsen, Mikkel, f. 28. Aug. 1861 Vistoft. Dim. 1884; Hus- og Privatskolelærer i Dybe Kirkegaard ved Lemvig; Hjælpe lærer Esby Skole paa Helgenæs 1886—90; Enelærer ved Langøre Sk. pr. Tranebjerg 1890; Afsked 1923. Bor i Tranebjerg.

Nielsen, Niels, f. 17. Septbr. 1834 Ry i Skanderborg Amt. Dim. 1865; Lærer Bakbjerg pr. Them c. 1865; død der 8. Decbr. 1892.

Nielsen, Niels, dim. 1873.

Nielsen, Niels, f. 8. Febr. 1857 Aulum. Paa Højskole; Vinterlærer Tvislund 1880—81; dim. 1884; Enelærer Kølkær 1884; Enelærer Kollund ved Herning 1889; Afsked 1. Novbr. 1921. Bor »Bakkely«, N. Kollund.

Leder af Læseforen.; Frm. f. Afhf.; Kommunerevisor; Mdl. af Vrgr.

Nielsen, Niels Albert, f. 2. Jan. 1882 i Bolteskov. Dim. 1906.

Nielsen, Niels Andreas, f. 19. Maj 1885 Tisted. Dim. 1911.

Nielsen, Niels Kristian Peter, f. 6. Dec. 1865 Andie. Dim. 1886; Enelærer og Ks. Halling pr. Boulstrup (1897; 1902). senere Førstelærer s. S. (1924).

I Valgbest. for Mnhr.; Frm. f. Læseforen. og Lærerbogsmil.

Nielsen (Solbjerg), **Niels Peder**, dim. 1886, se N. P. Nielsen.

Nielsen, Niels Peder, f. 1. Febr. 1866 Slagelse. Dim. 1886; Hjælpe. Døjringer; Vinterl. S. Omme; Privatl. Hvidbjerg paa Thyholm; Lærer Kragerup 1887; 3 Aar paa Højskole; Enelærer og Ks. Kimmerslev 1892.

Frm. f. Vrgr.; Medl. af Mnhr.; i Best. f. Borup Missionshus; Stift. af Børnebogsmil.

Nielsen, Niels Peder, f. 11. Aug. 1888 i Kbhvn. Dim. 1909; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1910; Jagtvejens Sk.; fast ansat s. S. 1914.

Nielsen, Niels Theodor Søren, dim. 1882; Lærer Emdrupborg Højskole til 1884; Lærer Bjælkerup 1884; død der 1885; begr. Store Hedinge.

Nielsen, Niels Victor Thorvald, dim. 1908, se N. V. T. Nystad.

Nielsen, Ole, dim. 1874.

Nielsen, Ole Chr. Ravn, dim. 1865, se O. C. Ravn-Nielsen.

Nielsen, Otto Vilhelm, f. 16. Septbr. 1897 i Kbhvn. Dim. 1927; Tegnelærereks.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1927; Lærer Vanløse Sk. 1929; Husum Sk. 1930.

I Best. for Teknisk Skoles Lærereforen.; pædagogisk Medarbejder i »D. U. I.«; i Best. for Tegnelærereforen. i Kbhvn.

Nielsen, Peder Elof Dadanell, dim. 1912, se P. E. Dandanell Nielsen.

Nielsen, Peder Kristian, f. 17. Decbr. 1867 i Taars S. Dim. 1888; forsk. Feriekursus; Lærer Sindal Privatsk.; Lærer Slotved Sk. i Sindal, 1889; Enelærer Sønderdskov ved Hjørring 1896; Afsked 1933. R. D.

Var i c. 20 Aar Frm. f. Sygek. og Vrgr. samt Kommunerevisor; Frm. f. Mnhr., Hjlpk., Brgsf. og Afhf. — Er Frm. for Centralf. af Sygekasser i Hjørring Amt; Medl. af Sygekassenævnet; Frm. f. Fortsættelsesygek.; i Direktionen f. Sindal Sparek.; Provstuevalgsmedl. f. Vennebjerg H.; Frm. f. Sønderjysk Foren. i Sindal.

Nielsen, Peter, f. 10. Marts 1862 Als S. i Hindsted H. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1882 som Privatist; Vikar Hjardemaal Klit 1883—84; Vikar og konst. Andenlærer Als Sk. 1885; fast Lærer s. S. 1888; Enelærer Smidie pr. Bælum 1900; Afsked 1. April 1932. Adresse: Vejgaard pr. Aalborg.

Mdl. af Sogner. 1913—29; Folkeregisterfører 1924—32.

Nielsen, Peter Henneberg, dim. 1880, se Henneberg, Peter.

Nielsen, Poul Erling Ravn, dim. 1931, se P. E. Ravn Nielsen.

Nielsen, Rasmus, f. 22. Maj 1847 Buttrup. Dim. 1875; Andenlærer Ulterslev ved Kbhvn. 1875, Førstelærer s. S. 1882; Afsked 31. Decbr. 1891.

Nielsen, Rasmus, f. 12. Marts 1867 i Diernisse. Dim. 1886. Timelærer i Kbhvn. 1892; fast ansat 1898 ved Kapelvejens Sk., 1933 flyttet til Frederikssundsvejs Sk.

Nielsen, Rasmus Hansen, f. 29. Juni 1847 Fodslette paa Langeland. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1869 som Privatist; Lærer Østerenge i Fleskum H. 1873; Førstel. og Ks. Egaa i Ø. Lisbj. H. (1887); Lærer Svendborg Borgerskole 1889; Afsked 1906. Død 15. April 1924.

Nielsen, Richard, f. 19. Novbr. 1887 i Kbhvn. Dim. 1908. Lærer ved Kastrop Kommunesk. i Taarnby S. paa Amager. Kursus i Sløjd.

Nielsen, Svend Aage, f. 18. Juli 1898 Kbhvn. Dim. 1925; Sløjdlærereks.; Lærer Tune 1928—32; Komml. Søborg, Glad-saxe K., 1932.

Nielsen, Søren Theodor Rudolph, f. 5. Febr. 1893 Kbhvn. Dim. 1914; Sløjdkursus; Gymnastiklærereks.; Lærer Vonge pr. Tørring 1916; Andenlærer Valby Centralsk. pr. Helsing, Ks., fra 1922. Till. Lærer ved Handelssk. i Helsing fra 1930.

Nielsen, Troels Christian, f. 6. Jan. 1857 Bryndum i Skads H. Udd. paa Blaagaard; dim. 1885 som Privatist; Matematikl. ved Latinsk. Lyceum i Kbhvn. Død 6. Marts 1897 Kbhvn., begr. Bryndum.

Nielsen, Viggo, f. 14. Septbr. 1911 Kbh. Dim. 1932; Lærer v. det kgl. Opfostringshus 1. Maj 1933.

Nielsen, Viggo Immanuel, f. 18. Decbr. 1888 i Kbhvn. Dim. 1909. Sløjdlærereks. Vikar ved Kbhvns Kommsk. 1909; Time-lærer 1911, fast ansat 1915. Lærer ved Vanløse Sk.

Nilsson, Henning, f. 22. Novbr. 1910 Kbhvn. Dim. 1931; 2 Aars Undervisning i

Sang; Kursus i Engelsk; Vikar ved Kbhv. Skolevæsen.

Nilsson, Anton Edmund, f. 23. Juli 1894 i Kbhvn. Dim. 1915; særlig Udd. i Sang og Musik; Vikar ved Kbhvns. Skolevæsen 1916; fast ansat ved Østre Gasværks Sk. 1920.

Nilsson, Carl Viggo Axel Ejnar Vilhelm, f. 23. Oktbr. 1894 Kbhvn. Dim. 1920; Sløjdlærereks.; Vikar Brede Sk. 1921; fast ansat s. S. 1925.

Nilsson, Karl Gustav, f. 2. Septbr. 1904 Nærum. Dim. 1926; Aarsk. i Dansk; to-aarigt Kursus i Tysk; Vikar Søllerød Kommuneskoler 1926—32; Timelærer Nærum Kommsk. 1932; fast ansat s. S. 1934.

Nissen, Henning Brix, dim. 1883. Vikarierede en kort Tid ved Kbhvns Kommunesk. Blev Mejerist og rejste til Rusland.

Nissen, Nis Hansen, f. 1841. Dim. 1869. Hjælpeleærer i Hjerm; Lærer og Ks. i Trans i Ringkjøbing A. 1872. Afsked 1885. Boede derefter i Bøvlingbjerg.

Nygaard, Niels Rasmussen, f. 21. Juni 1836 Ørsted Sogn i Randers A. Dim. 1866; Enelærer Hemmed ved Grenaa (1877); Enel. og Ks. Voer pr. Ørsted (1887); død der 5. Februar 1903.

Nystad, Niels Victor Thorvald, f. 26. Oktbr. 1887 i Rønne. Dim. 1908. Stud. 1913. Magisterkonferens i Engelsk. Vikar ved Kbhvns Skolevæsen 1908, fast ansat ved Hans Tavsgades Sk. 1909, ved Øresundsvejens Sk. 1918; Inspektør ved Gasværksvejens Sk. 1932; Vice-Direktør 1933.

Har desuden undervist paa Døckers Kursus 1916—18, ved Købmandssk. 1918—33, ved Kbhvns Kommunes Præliminærkursus 1928—32, ved Zahles Sem. fra 1932. Næstform. i Kbhvns Kommælærerforen. 1928—32, Medl. af Lærernes staaende Udvalg 1929—32; i Best. for Pæd. Selskab 1930—32; Kbhvns Delegeret i Hovedbest. f. Danmarks Lærerforen. 1931.

Nøhr, Kjartan, f. 15. Okt. 1886 Thorslunde Skole, Kundy S. Dim. 1907; Time-lærer Stege 1907; Timelærer Holbæk komm. Skolevæsen 1910; fast ansat 1915; Centralskolen og Grundskolen. — Till. Dansk lærer paa Bygmesterskolen i Holbæk.

Nørregaard, Ejnar, f. 7. Decbr. 1891 Høje Taastrup Skole. Cand. phil. 1911. Dim. 1913; Lærer ved Dannebod Højskole i Tyler, Minnesota, 1913—14, ved Ashland Højskole i Grant Michigan 1914—15; Lærer Roskilde Højskole 1915—16; Løjtnant; Lærer Ringsted Skolevæsen 1917; Førstelærer, Org. og Ks. Reerslev pr. Hedehusene 1920; Sløjdlærereks. Askov 1928.

Frm. f. Taastrupkr. Lærerforen.; Frm. f. Vrgr. 1926—33; Kasserer f. Mnhr.; Frm. f. Roskilde Højskoleforen. fra 1931; Redaktør af Sløjdbladet 1928—30; medvirker ved Sløjdlærerrudd. paa Askov.

Nørrevang (Sejero), Niels Jørgensen, f. 17. Septbr. 1862 paa Gaarden Nørrevang, Sejero. Dim. 1889; Lærer ved P. Rosendals Skole i Baldersgade i Kbhvn.; Lærer Ulse Mark 1891—93; Lærer Kollemorten-Oksenbjerger til 1901; Enelærer Oksenbjerger 1901; Afsked 31. Decbr. 1929. Bor i Aarhus.

Mdl. af Mnhr.; Frm. for Vrgr. m. m.

Nøsted, Carl Theodor, f. 3. Septbr. 1885

St. Magleby. Dim. 1909; Aarsk. i Geografi og Geologi; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1909; Oehlenschlägerøgades Sk.; Timelærer s. S. 1910; fast ansat 1914.

Obbekjær, Jakob Thorup, f. 9. Febr. 1853 Fabjerg Skole ved Lemvig. Dim. 1875; Vikar Kbhvn.; Hjælpe lærer Brangstrup 1876, i Fabjerg 1877; Enelærer Hel ligkilde og Ks. Hvidbjerg 1879; Enelærer og Ks. Hvidbjerg 1882; Førstelærer og Ks. Hvidbjerg Stationsby 1907—21; død 12. Marts 1921 Thisted.

BM og Revisor i Mejeriet; Frm. f. Ud stykningsforen.; Medl. af Bankraadet, m. m.

Olesen, Jeppe, f. 26. Septbr. 1852 Gl. Sogn paa Holmsland ved Ringkøbing. Vinterl. Mejlby ved Stadil i 2 Vintre; paa Staby Højskole et Par Somre; Biskolel. Sønderby paa Holmsland i 4 Aar. Dim. 1877; Husl. Dalby v. Kolding 1877; Hjæl pel. Lyby til 1879; Enelærer og Ks. Gl. Sogn 1879, senere Førstelærer s. S.; Af sked 1922; Dbm. 1919. Bor Rindom Villa by pr. Ringkøbing.

Næstfrm. i Mnhr.; Mdl. af Vrgr.; Kom munerevisor i 16 Aar; Leder af Kr. Pige foren.; Kass. i Mejeriet; Leder af Biblio teket.

Olesen, Knud, f. 11. Novbr. 1907 Alstrup v. V. Hjermitslev. Dim. 1930; Sløjd kurs. paa Askov; Lærer Vraa prv. Real skole 1931.

Olesen, Laurits, f. 16. Jan. 1841 Alstrup i Naur S. Elev paa Viby Højsk. og paa Staby. Dim. 1867; Hjælpe l. i Neder Fel ding, Vedersø og Staby; Biskolel. i Vor god; Andenlærer og Ks. Byrum paa Læsø 1875; Enelærer Furreby ved Løkken 1875, i Nøvling 1876, i Arnborg 1878; Afsked 1906. Boede derefter i Herning. Død 14. Jan. 1917.

Medarb. v. »Gamle Minder om Livet i Hammerum Herred«.

Olesen, Niels Henrik Jørgen, f. 16. Okt. 1842 Overbarrit. Dim. 1865; Huslærer 1865; kst. Andenl. Silkeborg Realsk.; ud videt Eksamen (Monrads Kursus) 1873; Lærer Silkeborg Realskole 1873—77, kst. Overlærer s. S.; Lærer Maribo Borgersk. 1877; Førstelærer Nysted 1887; Overlærer Aarhus 1898, søndre By-Pigesk., den se nere Borgerskole i Frederiks Allé; Afsked 1910; R. D. 1910. Død 10. Juni 1913 Ny sted.

Mdl. af Nysted Byraad 1897.

Olesen, Aage Peter, dim. 1917, se A. P. Grandorff.

Olsen, Adolf Halfdan Holmquist, dim. 1921, se A. H. Holmquist Olsen.

Olsen, Anders Mathias, f. 27. Septbr. 1870 Valby i Holbo H. Dim. 1895; Stu dent 1896; Lærer Helsing 1896—97; Ti melærer Nansensgades Kommuneskole i Kbhvn. 1899; cand. theol. 1902; fast ansat Lærer Nansensgades Sk. 1903; ord. Kate ket St. Michaelis Kirke i Fredericia og Lærer v. Kommuneskolen 1908; Spr. Nør bæk, Sønderbæk og Læsten 1913; res. Kap. Fredens Kirke Kbhvn. fra 1917. — Frm. f. Blaa Kors' Kredsforb. i Sydøstjylland 1910 og for Østerbros Krfb. 1922—32; Frm. f. „Residerende Kapellaners Lands forening“ fra 1932.

Olsen, Chr. Martinus, f. 25. Juni 1856. Dim. 1881; Tillægsspr. Fransk og Engelsk; Timelærer Frberg Skolevæsen 1885; fast ansat 1888; Afsked 31. Marts 1915.

Olsen, Ejnar Glode, dim. 1914, se E. Glode-Olsen.

Olsen, Ejnar Sigvald, f. 9. Oktbr. 1887 i Ordrup pr. Merløse. Dim. 1909; Tegne lærerudd.; Vikar Søndersted 1909; Kom munelærer Holbæk Søndre Skole 1910.

Tegner til »Hjemmet«, »Dansk Familie blad«, »Ude og hjemme«, »Fritiden« o. fl.

Olsen, Erik Bernhard Peter, f. 12. Aug. 1903 Kbhvn. Dim. 1925; Aarsk. i Engelsk; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1926; fast ansat Tietgensgades Sk. 1928; Ny Carls bergvejens Sk. fra 1931.

Olsen, Hans, f. 7. Juni 1848 Hornbæk. Dim. 1872; Hjælpe lærer Vejnbrød indtil 1877; Lærer og Ks. Karlebo, Hørsholm, 1877; Afsked 1. Aug. 1912. Død 1931 Hil lerød.

Olsen, Hans, dim. 1879.

Olsen, Hans Erik, f. 14. Marts 1910 Jy derup. Dim. 1932; Lærer M. Mørks Skole, Hillerød.

Olsen, Jacob, f. 19. Septbr. 1895 Skib bing. Dim. Haslev 1917; Sløjdlærereks.; Aarsk. i Gymnastik og Tysk; Lærer Jo hannessk. i Kbhvn. 1919; Lærer Østersø gades Gymn. 1921; ansat Frberg Skole væsen 1925; tog Lærereksam. 2. Del om ved Blagaards Sem. 1927; fast ansat Frberg Skolevæsen 1928, Sk. paa Duevej. — Till. Lærer Købmandssk. vester Afd. fra 1921.

Olsen, Jens, f. 13. Septbr. 1850 Reers lev ved Roskilde. Dim. 1874; Kursus i Husflid; toaarigt Kurs. i Landbrug; Anden lærer Skibby 1875; Enelærer Vejleby 1879; Enelærer og Org. Orebo pr. Vedde 1886; Afsked 1921. Død 24. Novbr. 1928 Hørve.

Frm. f. 12. Lærerkkr.; Mdl. af Mnhr. og Vrgr.; Kommunerevisor; Regnskabsf. for Brgsf. og Mejeri; Leder af Vejleby Hus flidsforen. (Stifter).

Olsen, Jens, f. 14. Septbr. 1854 Magle by. Dim. 1874; Andenlærer Kjeldstrup 1875; Andenlærer Stillinge pr. Slagelse 1877; død der 21. Oktbr. 1881.

Olsen, Jens Carl Villy, f. 15. Maj 1905 Kbhvn. Dim. 1926. Ansat ved »Arbejde ad ler«, Thorsgade, Kbhvn.

Olsen, Johannes, f. 4. Aug. 1889 Sorte rup. Dim. 1911; Andenlærer Ørby paa Samsø 1913; Enelærer og Org. Boes i Dover fra 1916. — BM i Hjlpk.

Olsen, Johannes Carl, f. 4. Marts 1888 i Kbhvn. Dim. 1909; Aarsk. i Dansk, Fo netik, Sproghist., Svensk, Religion; Time lærer Kbhvns Skolevæsen 1910; fast ansat 1914; Vestervoldgades Sk.

Olsen, Jørgen, f. 15. Marts 1855 Store hedinge. Dim. 1874; Lærer Selsinggaarde paa Samsø 1876; Andenlærer Vigersted 1877; Enelærer Ordrup pr. Merløse 1881.

Revisor f. Brgsf. og Mejeri; BM i St. Tostrup Hjlpk.; Kommunerevisor m. m.

Har skrevet Afhandl. vedr. Skole og Samfundsspørgsmaal i forsk. Blade.

Olsen, Kristian Benedikt, dim. 1900, se K. B. O. Gardshorn.

Olsen, Lars, f. 16. Maj 1855 Hollug S. Dim. 1878; Lærer Borød ved Sorø i 5

Aar; Lærer og Ks. Jydstrup ved Ringsted 1885—1913—

Frm. f. Afhf. fra 1898, for Fdrf., Gymnastikf., Vrgr.; BM i Brgsf.; Revisor i Mejeriet; Kommunesekretær; Mdl. af Mnhr.

Olsen, Peter, dim. 1871, se P. Olsen-Hagedsted.

Olsen, Svend Aage Alfred, f. 10. Juli 1898 Kbhvn. Dim. 1919; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1921; fast ansat Brønshøj Sk. 1924.

Olsen, Thorvald Jens Rasmus Peter, f. 26. Juni 1894 Maare. Dim. 1915; Student 1919; studerede Jura og er vist cand. jur.

Olsen-Hagedsted, Peter, oprindelig P. Olsen, f. 8. Juli 1844 Aashøj. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1871 som Privatist; Vikar Tøxens Skole i Køge og i Sundbyvester 1871; Andenlærer Tikøb 1871—74; Lærer v. en Privatskole i Oreby 1874—76; Enelærer og Ks. Aarløse pr. Tureby 1876; Førstelærer s. S. 1880—98; atter Enelærer s. S. 1898; Afsked 1. Novbr. 1911. Boede derefter i Hellerup; død der 18. Jan. 1932. Mdl. af Mnhr.; Frm. f. Læsef.; Stifter af Husflidsf.; BM i Sygeplf. og Sparek.

Olsson, Victor Herman Balduin, f. 8. April 1883 Helsingør. Handelsuddannelse. Dim. 1908; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1913; fast ansat 1917; Hillerødgades Sk. 1919.

Otto, Carl Valentin, f. 1. Maj 1885 i Kbhvn. Cand. phil. 1906. Dim. 1909; Aarsk. i Kemi; Kurs. i dansk Skolesløj, Sløj, som Centralfag, Fysiksløj; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1909; Timelærer Vanløse Sk. 1911; fast ansat 1915.

Till. Lærer ved Kommun. prakt. Ungdomssk. fra 1924; Leder af et komm. Kursus for Arbejdsløse 1929—31; BM i Blaa-gaardianersamfundet 1910—12 og 1915—21.

Pallisgaard, Simon Nielsen, f. 21. Jan. 1860. Dim. 1880; Lærer Vonsild 1881; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1885; fast ansat 1890; Øresundsvejens Sk. Død 18. Juli 1916 Kbhvn.

Palmqvist, Eigil Karlo, f. 29. Jan. 1907 Kbhvn. Dim. 1927; cand. phil.; Aarsk. i Tysk; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1928; Sk. ved Nyboder; fast ansat Larslejrstrædes Sk. 1930.

Parding, Aage Knud, oprindelig A. K. Petersen, f. 24. Novbr. 1875 Frberg. Dim. 1895; cand. phil.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1902; Matthæusgades Sk.; fast ansat 1907; Enghavevejs Sk. 1908. — Till. Lærer ved Fortsættelseskursus fra 1903.

Parfelt, Axel Johannes, f. 21. Juni 1896 Kbhvn. Dim. 1919; ansat i et Revisionsfirma i Sønderjylland.

Paulsen, Henry Viggo Gippé, f. 21. Sept. 1903 Kbhvn. Dim. 1927. Næstvedgade 14, Kbhvn.

Paulsen, Richard Eskild Jørgen, f. 6. Febr. 1888 Frberg. Dim. 1915; Elev paa Det kgl. danske Musikkonservator. 1908—10; Vikar Frberg Skolevæsen 1915; Timelærer 1918; fast ansat 1921 ved Sk. paa la Coursvej.

Till. Lærer i Sang og Musik ved Den danske Realskoles Sem., nu K. F. U. M.s Sem. fra 1917; Leder af Kursistforen.

Sangkor paa Lærerhøjsk. fra 1930; Frm. f. »Kunst og Skole«.

Pedersen, Anders, f. 1851. Dim. 1873; Andenlærer Vestenskov i Maribo Amt (1877).

Pedersen, Anders, f. 1. Febr. 1861 Snodstrup. Dim. 1884; Vikar Skelkelso 1886; Hjælpel. Herstedøster 1887, Særslev 1888; Vikar Vasby 1889; Enelærer og Ks. Vasby pr. Hedehusene 1889; Enelærer Alleshave 1895; Afsked 1909.

Pedersen, Axel, f. 4. Juni 1873 Bindslev S. Dim. 1895; Lærer Bogildgaard Opdragelsesanstalt og Struer Realskole; Lærer Vogn 1897; Førstelærer og Ks. Ø. Brønderslev 1901.

Regnskabsf. i Brgsf. i 30 Aar; Revisor i Sparek. i 25 Aar; Frm. f. Vrgr. og Husmandsforen.; Kirkevæрге.

Pedersen, Christen, f. 22. Juni 1842. Dim. 1872 som Privatist; Andenlærer Rostup i Hindsted H. (1887).

Pedersen, Einer Marius August, f. 5. April 1891 Kbhvn. Udlært Typograf. Dim. 1915; Diplom. Talelærer; Lærer Kbhvns Skolevæsen 1919; Marie Kirkeplads; nu ved Tunghøreskolen.

Pedersen, Frederik, f. 5. Juli 1873 Velle ved Randers. Dim. 1903; Førstelærer og Ks. Værløse, Fakse (1910).

Bor Vibekegade 18, Str., Kbhvn.

Pedersen, (Bjørn)vig, Gerhard Marius, dim. 1909, se G. M. P. Bjørn)vig.

Pedersen, Hans, f. 1. Juli 1866 Særløse i Hvalso S. Dim. 1886; Kurs. i Naturhist. og Handelsfag; Friskolelærer i 4 Aar; Elev Askov Højsk.; Lærer Galtrup Højsk. 1 Aar; Lærer v. cand. Jacobsens prv. Realskole i Aalborg 1891; Andenlærer Østerby Sk. i Skagen 1895; Lærer Thisted Skolevæsen fra 1897; Vester Borgerskole.

Mdl. af Vrgr. i 12 Aar; Forst. f. Handelsskolen fra 1898; forh. Leder af Gymnastf.

Pedersen, Hans Frederik, f. 17. Marts 1895 Nyrup paa Fyn. Dim. 1916; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1918; fast ansat 1920; Frsundsvejens Sk.

Pedersen, Hans Larsen, f. 9. Decbr. 1863 Rorup i Søndersted Sogn. Dim. 1883; Andenlærer Tranekær paa Langeland 1885—96; død der 8. Jan. 1896.

Pedersen, Hans Peder, f. 16. Juni 1888 Jelling. Dim. 1910; Uddannelse i Sang; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1911; Timelærer Brønshøj Sk. 1912; fast ansat s. S. 1916.

Pedersen, Immanuel, f. 25. Jan. 1894 Vassingerød i Uggeløse. Dim. 1916; St. Kurs. i Orgel og i Sløj; Vikar Birkerød Kommuneskole 1916; Andenlærer Bloustrød Skole 1917; Førstelærer og Org. s. S. fra 1922.

Frm. f. Sygeplejef.; Mdl. af Vrgr. og Mnhr.; Kirkevrg.; Kommunerevisor.

Pedersen, Jacob, f. 23. Maj 1856 Udbyover Skole, Randers Amt. Dim. 1878; Lærer og Ks. Tebbstrup, Haslund, 1878; Enelærer Askildrup ved Randers 1884; Førstelærer Dronningborg ved Randers 1899; Afsked c. 1906. Ansat ved »Folkevennen«s Kontor i Kbhvn. Død i Kbhvn.

Pedersen, Jacob Chr., f. 23. Febr. 1880 Kongens Tisted. Dim. 1906; Lærer og Org. Hadsund.

- Pedersen (Franck), Jacob**, dim. 1902, se J. Franck.
- Pedersen, Johannes**, f. 7. Decbr. 1881 S. Bindslev Skole. Dim. 1906; Kurs. i Sløjld; Enelærer Hvims pr. Aalbæk, Organist, (1910).
- Pedersen, Jørgen**, f. 18. Jan. 1841 Nørre Lyndelse, Fyn. Paa Kolds Højskole 1859; Privatlærer i Sønderjylland 1860—61. Dim. 1863; Lærer Kolds Højsk. 1863—70, ved Vejstrup Højsk. til 1873; Redaktør af Fyns Tidende 1873—1902; Folketingsmand for Odense Amts 3. Kr. 1876—86; Medl. af Landstinget 1886—1920 og af Rigsretten 1910; Medl. af Toldkomm. af 1895, af Forsvarskomm. 1902—08 og af Toldraadet 1910; 2. Viceform. i Landst. 1910—18. Død 6. Juli 1920 Odense. — BM i Akts. Bryggeriet Odense og i Sydfynske Jernbaners Direktion.
- Pedersen (Hammer), Jørgen Chr.**, f. 15. Novbr. 1867 Hammer S. i Præsto A. Dim. 1890; Vikar Bogø; Lærer Raast 1893; Førstelærer Ilsted pr. Gørding 1900; Afsked 1. Febr. 1934.
- Mdl. af Gørding Vrgr. og Mnhr.; Revisor for Sogneraad og Brgsf.
- Pedersen, K. H.**, dim. 1866.
- Pedersen, Knud**, f. 9. Marts 1861. Dim. 1881; cand. phil.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1882; Gasværksvejs Sk. 1882; Mathæusgades Sk. 1883; Oehlenschlägersgades Sk. 1885; fast ansat 1887; Afsked 31. Marts 1931.
- Pedersen, Lars (Møller)**, dim. 1879, se L. P. Møller.
- Pedersen, Laurits**, f. 17. Aug. 1836. Dim. 1861; Lærer og Ks. Elsborg; Lærer og Ks. Skorup i Gjern H. 1868; Afsked 31. Oktbr. 1889. Død 1906 Kbhvn.
- Pedersen, Lauritz Møller**, dim. 1885, se L. P. Møller.
- Pedersen, Morten**, dim. 1878, se M. P. Brøndlund.
- Pedersen, Niels Haugaard**, dim. 1888, se N. Haugaard.
- Pedersen, Niels Hougaard**, dim. 1869.
- Pedersen, Niels Raun**, dim. 1927, se N. Raun Pedersen.
- Pedersen, Peder**, f. 23. Decbr. 1845 Ølsemagle. Dim. 1866; Hjælpel. Bjælkerup 1866—71; Enelærer Sigerslev ved Storehedinge 1871; Førstelærer s. S. 1904; Dbm. 1911; Afsked 31. Oktbr. 1914. Bor Søndergade i Storehedinge.
- Till. Lærer Storehedinge tekn. Skole 1868—1902; Sekr. f. Landsognets Sogneraad i 12 Aar; BM i Brgsf. 1881—1914; Frm. f. Kreaturforsikr. 1889—1914; Stifter af Sangforen. 1872.
- Pedersen (Klinkby), Peder Chr.**, dim. 1879, se P. C. P. Lyngs.
- Pedersen, Peder Chr. Ingolf**, f. 24. Jan. 1897 Frberg. Dim. 1918; Lærer Kommunesk. Nykøbing M.; nu Bogtrykker i Farum.
- Pedersen, Peder Jørgen**, f. 8. April 1870 Vetterlev. Dim. 1888; Hjælpel. Lønborg 1888—92; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1893; fast ansat 1896; Inspektør Oehlenschlägersgades Sk. 1919; Undervisningsminister i Ministeriet Friis 1920; Borgmester for Kbhvns Magistrats 4. Afd. fra 1925.
- Mdl. af Kbhvns Borgerrepr. 1913—25; Frm. for samme 1924—25; Mdl. af Landsstinget 1924—25; Mdl. af Erhvervsskatte-
- udv. for Kbhvn. 1913—25; Revisor ved Sparek. for Kbhvn. og Omegn 1924—26.
- Har skrevet: Vejledning i Regnskabsføring; Vejledning i Administration af statskontrollerede Fortsættelsessygkasser! Sygekasseforhold i Kbhvn.; Folkeforsikringen.
- Pedersen, Peder Orla**, f. 20. Maj 1895 Kbhvn. Dim. 1916; Vikar Helsingør høje-re Almenskole 1918; Andenlærer Hornbæk 1919; Førstelærer Grønne-gade pr. Hørsholm fra 1924.
- Pedersen, Peder Svend**, f. 23. Jan. 1848 Branderslev. Dim. 1869; Hjælpel. Gurreby 1873—77; Enelærer og Ks. Ullits 1877; Enelærer og Ks. Gurreby 1883; Afsked 31. Oktbr. 1914. Død 1922 Søllested.
- Var Frm. f. nuv. 25. Lærerk.
- Pedersen, Peter Rasmussen**, f. 21. Dec. 1859 Romalt ved Randers. Dim. 1883; Andenlærer Kristrup 1884; Enelærer og Ks. Øster Velling 1885; død der 25. Jan. 1893.
- Pedersen, Stefan Alfred**, f. 23. Septbr. 1883 Kbhvn. Dim. 1909; Sløjdlærereks. 1917; Vikar Gentofte Skolevæsen 1909; Lærer Lyngby Kommuneskole ved Kbhvn. 1913; Viceinspektør 1931.
- Pedersen, Vilhelm**, f. 11. Jan. 1907 Kbh. Dim. 1929. Tranegaardsvej 35, Hellerup.
- Perch, Poul Werner**, f. 11. Maj 1911 Kbhvn. Student 1929; ved Universitetet i Greifswald 1930; cand. phil. 1931. Dim. 1933; stud. mag. (Tysk); Lærer Greger-sens Skole paa Frberg 1933.
- Persson, Helge Esbjørn**, f. 3. Maj 1909 Kbhvn. Dim. 1931; en Tid Vikar i Herlev, senere Organist s. Sted; Musiker i Kbhvn. Birkevej 3, Herlev.
- Petersen, Aage**, dim. 1895, se A. K. Par-ding.
- Petersen, Algren**, dim. 1891.
- Petersen, Anders**, dim. 1882.
- Petersen, Andreas Lindhart**, dim. 1889.
- Petersen, Axel Leonard**, f. 27. Novbr. 1901 Frberg. Dim. 1923; cand. phil.; Eks-amen fra St. Gymnastikinst.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1924; Sk. i Vigerslev Allé; fast ansat s. S. 1927. — Løjtnant.
- Petersen, Bertel**, f. 10. Aug. 1838 Jel-ling. Dim. 1863; Lærer Treaa i S. Jyl-land til 1864; Lærer Herfølge 1864, i Stae ved Aalborg; Enelærer Sejjflod ved Aal-borg 1871; Førstelærer og Ks. s. S. 1907; Dbm. 1907; Afsked 1. Jan. 1910. Død 1917 Slagelse. — Fik i 1909 et signeret Guldur af Kong Frederik VIII.
- Petersen, Børge Ejgil Ernst**, f. 17. Maj 1912 Kbhvn. Dim. 1933. Flensborggade 59, Kbhvn.
- Petersen, C. S. V.**, dim. 1867.
- Petersen, Carl Chr.**, f. 7. Decbr. 1851. Dim. 1872; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1876; Østre Betalingssk. (Sølv-gades Sk.); fast ansat 1881; Afsked 31. Juli 1910.
- Petersen, Carl Henry Chr.**, f. 21. Maj 1889 Kbhvn. Dim. 1911; Enelærer Abterp pr. Bredebro 1920; Afsked 1932. Godt-haabsvej 322 B, Kbhvn.
- Petersen, Chr. Sophus Severin**, dim. 1865.
- Petersen, Emil**, f. 2. Aug. 1907 Kbhvn. Cand. phil. 1926. Dim. 1929; Sløjdlærer-eks.; Lærer Aalborg ny Skole (cand. Møl-lers Realskole) fra 1930.
- Petersen, Frede Emanuel**, f. 18. Febr.

1893 Hornborg. Dim. 1923; Enelærer Staksrode pr. Barrit fra 1925.

Frm. f. Folkebogsm. og Fdrf.; Tillidsmand for »Landeværnet« i Bjerre-Hatting Herreder.

Petersen, Frederik Severin, f. 29. Marts 1838 Søllerød Skole. Lærer ved Styrmandsskolen 1½ Aar. Dim. 1861; Lærer Altona 1861—64; Enelærer Usseød ved Hørsholm 1864; Førstelærer s. S. 1901; Afsked 1. Oktbr. 1906. Død Febr. 1912, begr. Hørsholm.

Petersen, Frits Friis, dim. 1907, se Fr. Friis-Petersen.

Petersen, Georg Vilhelm, f. 21. Febr. 1888 Kbhvn. Dim. 1909; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1910; Timelærer Sjællandsgades Sk. 1912; fast ansat 1916; død 16. Novbr. 1918, begr. Gentofte.

BM i Blaagaardianersamfundet 1912—14.

Petersen, Gustav, f. 11. Maj 1849 Tersløse Præstegaard. Dim. 1875; Kurs. i Sang, Musik, Zoologi, Gymnastik og Havebrug; Lærer Roneshøj i Gjerslev 1877; Førstelærer og Ks. Havrebjerg 1883; Afsked 1920. Bor Kentiavej 10, Kbhvn.

Mdl. af Vrgr.: Tilsynsf. med Plejebørn; Revisor i Sparek. og Brgsf.; Frm. f. Haveselsk.; Leder af Sangforen.

Petersen, Hans Chr., f. 9. Juni 1860 Gjerslev. Dim. 1882; tog 2. Del om 1883 (Jelling); Lærer Sprove 1883—84; Elev paa Askov Vinteren 1885—86; Lærer Maribo prv. Realskole 1886—91; cand. theol. 1900; Sognepræst Vejby-S. 1901, i Alsted-S. Draaby 1911, i Aggersborg-Bejstrup 1915; død der 26. Decbr. 1920.

Petersen, Hans Hansen, f. 2. April 1841 Søby paa Ærø. Dim. 1865; Andenlærer Bregninge paa Ærø 1866; Førstelærer Søby paa Ærø 1874; død der 20. Jan. 1907.

Sekretær i Sogneraadet; en Tid Sogneraadetsfrm.; Frm. f. Vrgr.

Petersen, Jens Hans, dim. 1874, se J. H. Aaderup.

Petersen, Jens Julius, f. 4. Jan. 1879 Bregninge ved Kalundborg. Dim. 1900; Andenlærer Frølund pr. Korsør 1901; Lærer Holbæk Skolevæsen fra 1907; Central-skolen og Grundskolen.

Petersen, Jens Jørgen, f. 16. Nov. 1859 Marstal Landsogn. Dim. 1888; Huslærer i Holse 1893; Andenlærer Ommel pr. Marstal 1898; Afsked 1. Juni 1916. Død 31. Maj 1931 i Kragnæs, Marstal Landsogn.

Petersen, Jens Peter, dim. 1904, se J. P. P. Klipping.

Petersen, Karl Ludvig Josef, f. 20. Marts 1866 Roholte pr. Fakse. Dim. 1885; underviste c. 6 Aar paa Landet og ved Hørsholm Realsk.; Student 1893; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1895; cand. theol. 1899; fast ansat Lærer ved Ryesgades Sk. 1902—08; Sognepræst Fjaltring-Trans 1908, Børglum 1917; Idestrup fra 1924. — Venstres Valgmand ved Landstingsv. i Skive.

Petersen, Karl Marius Arne, f. 11. Dec. 1906 Skanderborg. Dim. 1927; Kurs. i Lege og Boldspil; Sløjdlærereks. 1933; Vikar Holte højere Almensk., Gl. Holte Sk. og Nærum Sk. 1928; Vikar Hillerød Kommuneskole 1930 og 31; fast ansat s. S. 1933.

Till. Lærer Tekn. Sk. s. Sted fra 1931.

Petersen, Leo Dirch Cornelius, f. 6. Nov.

1906 Kbhvn. Dim. 1927; Aarsk. St. Lærerhøjskole i Zoologi, Botanik og Geografi; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1927; fast ansat 1929; Østre Gasværks Skole.

Petersen, Ludvig Emil Georg, f. 17. Nov. 1885 Kbhvn. Dim. 1909; Aarsk. St. Lærerhøjskole i Zoologi, Botanik, Kemi; Sløjdlærerudd. v. Dansk Sløjdlærersk.; Lærer v. Emdrupborg Højsk. 1909; ansat ved Gentofte Skolevæsen 1910; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1912; Hindegades Sk.; Timelærer s. S. 1913; fast ansat 1917; Sk. ved Nyboder fra 1925.

Petersen, Magnus Frederik Chr., f. 17. Jan. 1859 Roholte. Dim. 1878; Andenlærer Skovby paa Ærø 1878; Lærer Assens Realskole 1885; Førstelærer Skovby 1885—

Frm. f. Sygek., Brgsf., Venstreforen. og for Ærø Hovedkr. af Skytteforen.; Revisor i Sparek.; Mdl. af Mnhr. og »Den Ærøske Kirkekomm.«; BM i Svendborg Amts historiske Samf. — Har i »Danske Folke-minder« givet en Skildring om Vaagestuer.

Petersen, Mogens Einer Alexander, f. 9. Febr. 1906 Kbhvn. Dim. 1927; St. Kursus i Tegning, i Metalsløj; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1929; fast ansat Vanløse Sk. 1930.

Lærer Fagsk. f. Boghaandværk; medvirk. ved Radiofonien Uds. praktisk Sløj; Frm. f. Børnehjælpsdagen Vanløse.

Petersen, (Kjerkegaard), Niels, dim. 1875, se N. P. Kjerkegaard.

Petersen (Steenhus), Niels, dim. 1880, se N. P. Steenhus.

Petersen, Niels Peter Ferdinand, f. 25. Maj 1847 Kbhvn. Dim. 1867; Huslærer Bogø 1867—1870; Hjælpel. og Friskolel. Grevinge 1870—72; Enelærer Frenderup 1872; Førstelærer og Org. Blidstrup pr. Græsted 1888; Afsked 1. Okt. 1914. Død 23. Novbr. 1931 Bispebjerg Hosp. Kbhvn.

Frm. f. Mnhr.; Næstfrm. i Vrgr.; Sekretær i Sogneraadet; Regnskabsf. f. Mejeriet; Leder af Sangf., Bibliot., Fdrf. og Husflidsf.; Frm. f. den stedl. Afd. af »Sønderjydsk Foren.«; Frm. f. Venstrevælgerforen. og Mdl. af Hovedbest. i Valgkredsen.

Litt. Arb.: Tekstbog til Roms geograf. Billeder; Grevinge Sogn; De danske Udlande; Lande og Folk; De britiske Øer; Børnenes Geografi; Dyreliv; 1. Udg. af Roms Læsebog III; Efter Morgenbønnen; m. m.

Petersen, Otto Andreas, f. 23. Maj 1889 Vassingerød i Lyngge-Uggeløse. Dim. 1914; St. Kurs. i Orgelspil; Lærer Birkerød Kommuneskole 1916, till. Organist ved Birkerød Kirke fra 1917.

Petersen, Peter, f. 24. Juli 1858 Jydstrup. Dim. 1877; Vikar Breth 1878; Hjælpel. Allindelille s. Aar; Timelærer Frberg Skolevæsen 1881; fast ansat 1885; Overlærer Skolen paa Duevej 1906; Afsked 31. Juli 1928.

Stiftede »Carl og P. Petersens Præliminæreksamenskursus« 1887 og var Bestyrer og Lærer der i 21 Aar; Regnelærer ved Blaagaards Sem. 1909—18; Frm. for Frbergs Lærerkr. 1901—05; Frm. f. 5. Kr. af Kbhvns radik. Venstref. og Mdl. af Hovedbest.; Kand. i Kbhvns 4. Kr. ved Folketingsvalget 1909.

Petersen, Peter Metus, dim. 1897, se P. M. Brøndkjær.

Petersen, Peter Vilhelm, f. 20. Septbr. 1845 Gladsaxe. Dim. 1867; Lærer Gentofte; Lærer Ordrup 1871; Overlærer s. S. c. 1903; Dbm. 1906. Død 24. Aug. 1922 Skovshoved.

Petersen, Peter Øberg, f. 4. Septbr. 1904 Kalundborg. Dim. 1927; Faglærereksam. i Sang; Lærer ved Elise Smiths Realsk. i Aarhus 1933.

Petersen, Poul Fatum, dim. 1929, se P. Fatum.

Petersen, Svend Aage, f. 28. Jan. 1900 Frberg. Dim. 1921; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1923; Alsgades Sk.; fast ansat 1924.

Petersen, Svend Oluf, f. 20. Decbr. 1909 Kbhvn. Dim. 1930; Tegnelærereks.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Husum Sk.

Petersen, Thorvald, f. 9. Juli 1893 Dalby. Dim. 1916.

Pihl, Hans Andreas, f. 7. Oktober 1886 Rønne. Student 1904. Dim. 1907; Timelærer Aarhus Skolevæsen 1909; Ny Munkegades Sk.; ved Fjordsgades Sk. fra 1912; fast ansat 1912.

Pinborg, Niels Harald Beck, f. 11. Februar 1882 Brylle Skole i Odense H. Dim. 1907; Enelærer Møllerup ved Silkeborg 1908, i Laanum ved Stoholm 1910; Førstelærer og Ks. Gryderup, Boeslunde, 1920; død Januar 1934.

Pindstrup, Peder Nielsen, f. 12. Marts 1863 Holladsbjerg pr. Ørsted. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1882 som Privatist; kst. Andenl. Nimtofte til 1884; Enelærer Stenvadhede i Glæsborg 1884; Enelærer Boeslum ved Æbeltoft 1890; død der 12. Februar 1900. — Medst. af Afhf. i Glæsborg; Frm. f. Good Templar-Logen i Boeslum; Frm. f. 66. Lærerk.

Pinholt, Jens, f. 30. Oktober 1840 Tørring. Huslærer paa Gaarden Bubbøl i Vestervig S. 1857—59; forestod Biskolen i Taabøl i s. Sogn 1859—61. Dim. 1862; Lærer og Ks. Hodsager 1862—67; deltog i Felittoget 1864 og blev Korporal; Lærer og Ks. Husby 1867; død 26. Marts 1884 Holstebro Sygehus, begr. i Husby.

Popp, Jacob Andreasen, f. 9. December 1840 Arrild. Dim. 1866; Lærer Landerupgaard; Lærer Stenderup 1873; Enelærer Hunetorp pr. Pandrup 1876; Afsked 1. April 1911. Død 17. November 1923 Pandrup. — Kredsfr. f. Plantningsf. og f. Understøttelsesf. i 25 Aar.

Poulsen, Engel Ulrik Riis, f. 19. April 1898 Vallensbæk Skole pr. Glostrup. Dim. 1919; Tillægseks. i Tysk; Lærer Ballerup 1920; Vikar Aarhus Skolevæsen 1921; Timelærer 1924 fast ansat 1926; Finsensgades Skole.

Poulsen, Herman, dim. 1873.

Poulsen, Jens, f. 24. December 1834 Smørumnedre. Dim. 1868; Lærer ved Olivarius' Sk. i Nyborg; Enelærer Mejlyb pr. Spentrup 1869; død der 1895.

Poulsen, Jeppe, dim. 1882, se J. R. Aalstrup-Poulsen.

Poulsen, Kaj Drøjdahl, f. 23. November 1909 Frberg. Student 1928. Dim. 1932. Gl. Mønt 13. Kbhvn.

Poulsen, L., dim. 1869.

Poulsen, Lars, f. 14. September 1840 Gurre i Tikøb S. Saaret og taget til Fange ved Prøjsernes Erobring af Als 1864; Dbm. 1865. Dim. 1869; Enelærer Lestrup i Fakse H. 1871; død der 6. Februar 1902.

Poulsen, Poul Johan, f. 5. Oktober 1889 Strøby Sogn. Dim. 1911; Vikar Strøby—Egede, i Randers, i Asnæs og i Ny Holsted; Andenlærer Vedskølle pr. Tjæreby 1914; Førstelærer s. Sted 1922.

Frm. f. Børneværnet; Frm. f. Biblioteket; Mdl. af Mnhr.

Poulsen, Søren Grand, dim. 1926, se S. Grand Poulsen.

Povelsen, Carl Chr. Sørensen, oprindelig C. C. Sørensen, f. 25. November 1843 Stenlille ved Sorø. Udlært Karetmager. Dim. 1874; Lærer og Ks. Himlingøje 1877; Enelærer og Ks. Stenmagle ved Sorø 1883; Afsked 31. December 1890. Død August 1900 Slagelse.

Prest, Jørgen Hendrik Hansen, f. 11. Juli 1861 paa Birkholm Ø, Fyn. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1887 som Privatist; Eksam. i Svensk, Engelsk, Orgelspil; Hjælpe lærer Marstal 1893; Enelærer Slesse pr. Øster Ulslev 1896; Afsked 1931. Bor i Vester Ulslev.

Samler af Folkeminder og Folkemaal.

Raae Andersen, Carl Gregers, f. 3. December 1907 Horreby. Dim. 1933; cand. phil. Lærer i Horreby.

Raft, Otto Peder, f. 25. August 1898 Taastrup. Dim. 1932. Ryesgade 31 B., Kbhvn.

Ramlev, Kai Max Hee, f. 21. Juni 1889 i Kbhvn. Dim. 1910; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1912; fast ansat 1916; Bryggervangens Sk. — BM i Blaagaardianersamfundet 1910—12.

Rand, Aage, f. 18. December 1884 Kollerup S. Dim. 1905; Tillægsspr. i Engelsk; St. Aarsk. i Dansk; Vikar Veksebo 1905; Andenlærer Vraa 1906; Tredielærer Usseød 1909; Afsked 1. April 1912. Bor i Jelling.

Randow, Hans Juel Nord, f. 21. December 1897 Kbhvn. Dim. 1918; Faglærereks. i Engelsk; ansat Kbhvns Skolevæsen 1925; fast ansat 1927; Vognmandsmarkens Sk.; nu Sk. ved Klostervænge.

Rann, Andreas Jokumsen, f. 18. September 1850 Vejstrupød. Dim. 1872; Lærer Vennebjerg 1876; Enelærer og Ks. Rakkeby v. Skole pr. Hæstrup 1877; Førstelærer s. Sted (1887; 1913—).

Frm. f. Hjlpk. og Plantningsf.; BM i den fri Fattigk.; Kirkevg.; Medl. af Vrgr.; Leder af Brevsamlingssted i 30 Aar.

Rasmussen, Aage Gunnar, f. 16. August 1870 Kolding. Dim. 1929; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; Prinsessegades Skole.

Rasmussen, Arne Knud, f. 30. Septbr. 1910 Kbhvn. Student 1929. Dim. 1933. Ørager 14, Hvidovre.

Rasmussen, Ejnar Sigvard, f. 24. Marts 1897 Kbhvn. Dim. 1919; Lærer Fakse prv. Møllemsk. og Realsk. 1921—34; Førstelærer Hovby pr. Fakse 1934.

Rasmussen, F. V., Søn af Forpagter af Ladegaarden ved Skanderborg J. R. Dim. 1867.

Rasmusen, Hans Chr., f. 8. Februar 1844. Dim. 1873; Enelærer og Ks. Hersom pr. Hobro 1876; Afsked 1898.

Rasmussen, Hans Henrik, f. 10. November 1850 Kirkeby pr. Svendborg. Paa Hindholm Højskole 1871; Landmand paa Faderens Gaard. Dim. 1882; Andenlærer og Ks. Furreby 1882, i Brejninge paa Ærø s. Aar; Enelærer Græsvænge pr. Marstal 1887; Førstelærer s. S. 1889; Afsked 31. Oktober 1920; Dbm. 1921. Død 14. Juni 1925 Marstal Landsogn.

Frm. f. 46. Lærerkr.; Sekr. i Sogner.; Kirkevg.; Medl. af Mnhr.; Frm. f. Fdrf.; Sangdirigent.

Rasmussen, Hans Holger, f. 26. December 1881 Helsingør. Dim. 1903; Tillægspr. i Tysk; Kursus i Tysk og Naturhist.; Vikar Søby 1903; Lærer ved Leichts priv. Realsk. i Randers 1903; ved en priv. Realsk. i Kbh. 1904—06; Andenl. Hvidbjerg 1906; Lærer v. Drengborgerskolen i Svendborg 1907; ved Østre Skole i Svendborg 1914.

Till. Lærer ved Tekn. Skole fra 1913 og ved Maskinistisk. fra 1920; Forst. f. Arbejdernes Aftensk. i en Aarrække til 1920.

Rasmussen, Helge Volmer Julius Wulff, f. 25. Juni 1905 Kbhvn. Dim. 1933. Rebek-kavej 10, Hellerup.

Rasmussen, Henrik Vissing, f. 30. Juli 1852. Dim. 1871; derefter Lærer ved Blaa-gaards Sem.; Redaktør af Frederiksborg Amts Avis (Hillerød) 1874—95; Redaktør og Udgiver af Aarhus Amts Folkeblad fra 1895; Redaktør af »Danmarks kommunale Efterretninger« og af »Aarhus Grundej-blad« til 1931. Død 8. Marts 1931 Aarhus. Forligsmægler til 1930; Lotterikollektor; Frm. f. Historisk Samf. f. Aarhus St. 1907—16, derefter BM til sin Død.

Rasmussen, Jens, f. 29. December 1852 Diernisse. Dim. 1872; Andenl. Lunde 1875; Enelærer Kattlerø 1877; Førstelærer og Ks. N. Broby 1889; Afsked 1922. Bor Nørre-Broby.

Sangforeningsleder; Sekr. f. Diernisse Sogner. og f. Nørre-Broby Sogneraad.

Rasmussen, Jens, dim. 1883, se J. Krogs-bæk.

Rasmussen, Jens Kristjan, dim. 1883, se J. K. Tjærby.

Rasmussen, Johannes Isak, f. 12. Januar 1899 Kbhvn. Dim. 1922; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1923; fast ansat 1925; Hille-rødgades Sk. 1927.

Rasmussen, Johannes Krogsgaard, dim. 1918, se J. Krogsgaard Rasmussen.

Rasmussen, Jørgen, dim. 1872.

Rasmussen, Karl Max Nikatius, f. 15. December 1907 Kbhvn. Dim. 1929; Gymna-stiklærereks. fra St. Gymnastikinst.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Bispebjerg Skole.

Rasmussen, Knud, var fra Faaborg, dim. 1885.

Rasmussen, Knud Ove, f. 15. Juni 1892 Majhølle. Dim. 1914; Førstelærer og Ks. Løjtofte pr. Nakskov; Førstelærer og Ks. Harløse i Tjæreby S.

Rasmussen, Lars Peter, dim. 1876, se L. P. Glerup.

Rasmussen, Laurs, f. 15. Marts 1849 Emborg ved Skanderborg. Dim. 1873; Husl. Ringe; Lærer Ringe Friskole 1875—1915; Leder af Friskolen til 1915. Død 27. Sep-tember 1919 i Silkeborg. R. D. 1911.

Knyttede 1886 en Fortsættelsessk. og 1902 en Uddannelsesskole for Friskolelæ-

rere til Ringe Friskole; Stifter af Dansk Friskoleforen. 1886 (Frm.); Leder af de store Friskolemøder i Odense.

Rasmussen, Ludvig Ferdinand, f. 26. Au-gust 1910 Kbhvn. Dim. 1932. Gentoftegade 92, Gentofte.

Rasmussen, Niels, f. 1. Oktober 1847 Ve-ster Kjærby ved Odense. Paa Højskole. Dim. 1871; Vikar og Hjælpe. i Strandby-sk. paa Lolland og i Blendstrup ved Linden-borg samt i Marstal som konst. Overlærer i omtr. 2 Aar; Enelærer Bradsted ved Støvring 1878; Afsked 1. Maj 1916. Boede derefter i Aabyhøj. Død 28. Februar 1925 i Aarhus.

Frm. f. Brgsf. i 11 Aar; Frm. f. Sparek. for Veggerby i 8 Aar; skænkede Kirken et Orgelharmonium.

Rasmussen, Niels Peter, f. 5. Maj 1862 Kragkær i Draaby S. Dim. 1886; Hjælpe. i 4 Aar; Enelærer Kare i Ørsted S. i Jyl-land 1890; død der 18. Februar 1920.

Rasmussen, Ove, f. 30. Oktober 1906 Kbhvn. Dim. 1928; cand. phil.; toaarigt Kursus i Engelsk paa St. Lærerskole; St. Svømmekursus og korte Gymnastikkursus; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1928; fast ansat Sundby Øster Sk. 1930.

Rasmussen, Rasmus Poul Chr., f. 1. Maj 1878 Sørup. Dim. 1912; Sløjdkurs.; Vi- kar Kbhvns Skolevæsen 1912; Oehlenschlä- gersgades Sk.; Timelærer 1913; fast ansat 1916. — Till. Lærer ved Blaa-gaards Sem. (Skrivning) 1913—32; Redaktør af Baa- gaardianersamfundets Blad »Forløberen« 1912—13.

Rasmussen, Rasmus Samuel, dim. 1893, se R. S. Cederskjold.

Rasmussen, Søren, f. 21. Maj 1838 Ad-lev i Hjelmlev H. Udlært Snedker. Vikar Tved paa Mols 1859—60; paa Blaa-gaard 1860; deltog i Krigen 1864 og blev Korp-oral; Husl. hos Pastor Brandt ved Vartov K., i Rønnebæk og Tikøb. Dim. 1867; Læ- rer Blaa-gaards Sem. 1867; Friskolelærer Ulstrup paa Refsnæs 1867—1916; død der 13. Februar 1916. Mindesten i Friskolens Have. — Regnskabsf. f. Sparek., Brgsf. og Mejeriet paa Refsnæs.

Rasmussen, Søren Mikkelsen, f. 19. Maj 1900 St. Sjørup pr. Ørsted. Dim. 1928; Vi- kar Høvring 1928. Holsted St. 1929, Kahre 1930, Voer 1931; Aspirant Voer 1932; Før- stelærer, Ks. og Org. s. S. fra 1933.

Rattleff, Anker, f. 3. November 1909 Kbhvn. Dim. 1930; Vikar Taarnby Kom- muneskole; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Sundby Øster Sk.

Raun Pedersen, Niels, f. 27. Juni 1905 i Brønshøj, Kbhvn. Dim. 1927; Eksam. i Dansk Skolesløjld; fast Vikar Kbhvns Sko- levæsen 1931, Kbhvns Komm. Opdragel- seshjem; fast ansat ved Skolen paa Eng- havevej 1933.

Ravn, Ole, f. 30. April 1887 Ammitsbøll. Dim. 1912.

Ravn-Nielsen, Ole Chr., f. 20. December 1843 Øls Skole. Dim. 1865; konst. Lærer Helstrup 1866; Hjælpe. hos Faderen i Ens- lev pr. Gjerled 1866—71; Enelærer og Ks. s. Sted 1871; Afsked 31. Marts 1896. Død 1. Marts 1909 i Havndal. — Kommissær for »De mindre Landejendomsbesid. Brandfors.«

Ravn Nielsen, Poul Erling, f. 3. Marts

1908 Ugerløse. Dim. 1931; St. Tegnelærer-kursus; Lærer Tølløse Realskole 1933.

Reeslev, Ejnar Thorvald Anders, f. 16. April 1889 Kbhvn. Dim. 1915; Vikar Sølle-rød Skolevæsen 1919; fast ansat 1920; Øve-rød Kommuneskole, Holte.

Reinholdt, Hans Georg, f. 29. Oktober 1872 Vejstrup Mark. Dim. 1902; Lærer Svinninge prv. Realsk. 1902; Andenlærer Karrebæk 1904; Førstelærer og Ks. Peder-sker paa Bornholm 1906. Død 3. Novem-ber 1929 Rigshosp. i Kbhvn.

St. Kursus i Dansk, i Fysik; Kursus i Husflid. Frm. f. Sygek. i Karrebæk; Leder af Sangf. og Gymnastikf.; Regnskabsf. f. Brgsf.

Remmer, Holger Axel Hakon, f. 24. Ok-tober 1911 Kbhvn. Dim. 1933. Jens Munks-gade 7, Kbhvn.

Rendbæk, Anders Jørgen Andersen, f. 13. Januar 1864 Rendbæk i Saltum. Dim. 1891; Aarsk. i Matematik og Fysik; Sløj-dlærereks.; Lærer ved Vraa, Aaby og Uldum Højskoler 1892—1900; Forstander sidste Sted 1898—1900; Enelærer Faarup pr. Sal-tum 1900—1933.

Frm. f. Brinken og Nolsø Plantager, for Plantningsf., for Sygek., for Afhf., for 47. Lærerk. og for Ungdomsf.; Mdl. af Vrg. og af Skatteraadet fra 1925; Forretnings-fører f. Brgsf.; Leder af Gymnastikf.; Re-præsent f. Hedeselsk.

Riberholt, Knud Valdemar, f. 5. Decem-ber 1904 Kbhvn. Dim. 1926. Gothersgade 107, Kbhvn.

Riis, Christian Peder, f. 5. Oktober 1872 Poulsker. Dim. 1893; Kursus i Gymnastik, Dansk, Regning, Religion; Andenlærer Hu-rup pr. Hadsund 1894; Enelærer Nylandersk s. Skole 1894; Enelærer Østermarie n. Sk. og Org. og Ks. v. Østermarie K. 1897; Før-stelærer s. S. 1907.

Frm. f. Vrg., Sygeplejef.; BM i Born-holms Amts Plejehjemf.; i Hovedbest. f. Centralforen. for Sygeplejevirk-somheder i Danmark; Leder af Sangf.; Stift. af Fdrf.; har været Kommunerevisor og Revisor f. Mejeriet m. m.; Leder af Vikar-Kontoret f. Bornholm.

Ringsted, Svend Felix, f. 14. Juni 1904 Kbhvn., cand. phil. 1924; dim. 1926; Fag-lærereks. i Tysk; Aarsk. i Svensk; fast Vi-kaar Kbhvns Skolevæsen 1926; Larslejstræ-des Sk.; fast ansat Sct. Annæ Vester Sk. 1928.

Roed, Holger, f. 29. April 1908 Ordrup pr. Skovshoved. Dim. 1929; Udd. som Teg-ne- og Gymnastiklærer; Lærer Nakskov prv. Realskole 1929—32; Lærer Ida Holst's Realsk. i Svendborg fra 1932.

Rommer, Rasmus Otto Evald, f. 5. Decbr. 1903 Kbhvn. Dim. 1930; Musiker; Vi-kaar Kbhvns Skolevæsen. Falkoneralle 33.

Rosendal, Peter Mads Christiansen, dim. 1868; Skolebestyrer i Kbhvn., Henriksen og Hustrus Skole i Baldersgade 10, fra 1876; Skolen var Øvelsesskole for Præpa-randerne til Blaagaards Sem. Død 1. De-cember 1904 Kbhvn.

Rosenkjær, Hans Nielsen, f. 24. August 1851 Søby ved Assens. Væver. Dim. 1886; Lærer Emdrupborg Højskole 1887—88; Ti-melærer Kbhvns Skolevæsen 1889; Raad-mandsgades Sk.; fast ansat 1895. Død 16. September 1907 Kbhvn.

Arkæolog. Udgav. Naturen og Mennesket (1893); »Det underjordiske København« med Støtte af Carlsbergfonden.

Rosenkjær, Peder Nielsen, f. 13. Sep-tember 1858 Kirke-Søby ved Assens. Væ-ver. Dim. 1887; Lærer Hedegaards Skole ved Nibe 1889; Førstelærer Studsdal pr. Taulow 1890; Afsked 1910; Gaardejer Sten-løse ved Odense; Foregangsmand for Bi-avl.

Rossen, Peter, f. 7. Februar 1908 Kbhvn. Dim. 1932; Vikar Kbhvns Skolevæsen. Godsbanegade 24.

Rostgaard, Povl Hjalmar, f. 26. Okto-ber 1892 Kbhvn. Dim. 1914; Lærer ved Statsseminariet i Godthaab paa Grønland 1914—15; nu Fuldmægtig i Forsikrings-selskabet „Danmark“.

Rugh, Hans Bonnesen, f. 24. Oktober 1853 Radsted paa Lolland. Dim. 1872; Læ-rer Jylland til 1875; Forretningsfører i N. C. Rom's Forlagsboghandel i Kbhvn. 1875—1927. Død 10. Marts 1927 Kbhvn.

Rye Jacobsen, Nikolaj, f. 5. April 1903 Kolding. Dim. 1925; Sløjdlærereks.; Kur-sus i Geografi, Geologi, Metalsløj, Bog-binderi; fast Vikar Frberg Skolevæsen 1926; Timelærer 1929; fast ansat 1932; Skolen paa Solbjergvej nu Søndermarks-skolen.

Rønne-Olsen, Emil, f. 30. April 1846 Lime Præstegaard i Rødding H. Dim. 1867; Hjælpeleer hos Klokker Doss i Helsingør 1873; Lærer Friskolen i Helsingør 1875; død der 10. Marts 1896. — Frm. f. 4. Læ-rerkr.

Saaby, Hans Ludvig Svend, f. 15. Juli 1910 Kbhvn. Dim. 1931; cand. phil.; St. Tegnelærerkurs.; fast Vikar Kbhvns Skole-væsen 1932; Sjællandsgades Sk.

Salling, Søren Hansen, f. 28. Juli 1842 Trolldal i Lintrup S. Dim. 1863; Lærer ved Askov, Brøderup og Skovgaard Højskoler; Højskoleforstander paa Lustrupholm ved Ribe 1877—90; Skolen flyttedes 1890 til Ribe og fortsattes som Mælkeri- og Hus-holdningsskole. Død 2. Januar 1918 Ribe. Medst. af Sønderjyds Skoleforening 1892. Udgav Sallingsskrivesystem.

Salomon, Otto Sonhus, f. 11. September 1887 paa Frberg. Dim. 1914; var i 1930 Skattekontrolør i Kbhvn.

Sand, Mads Kristian, f. 6. April 1840 St. Sand i Vemb. Elev paa Slaby; Biskolel. i Ulfborg. Dim. 1861; Lærer Gedved Højsk. 1861; Enelærer og Ks. N. Gjørding, Vemb og Bur 1861, i N. Gjørding 1880; Afsked 1912. Død 18. Marts 1922 Gjørding. For-tjenstmed. 1908; Dbm. 1912.

Sangdirigent; Udgav og komponerede Melodier til Brorsons og Kinøos Salmer; Frm. f. Skvtteforen. 1866—1906, for Fdrf., Fsmh., Afhf., Vælgerf., Kreaturforsik-ringsf.; Næstfrn. i Ringkøbing Amts Skvttef. m. m.

Sandager, Albert Nielsen Kristensen, f. 6. Februar 1870 Skovby i Bregninge S. paa Ærø. Dim. 1890; Kursus i Sløj, Orgel, Vio-lin, Sang, Gymnastik; Vikar Søby paa Ærø 1890; Vinterlærer Vejen 1890; Andenlærer og Ks. Bregninge 1891; Enelærer og Ks. Esbøl i S. Vium 1896; Enelærer og Org. Holtum pr. Grejs 1900; Enelærer og Org. Østerskov pr. Tryggelev fra 1902.

Leder af Sangf.; Regnskabsf. f. Holtum Brgsf.; Mdl. af Mnhr. i Tryggelev.

Schack, Peder Pedersen, f. 15. Januar 1844 Thiset i S. Jylland. Dim. 1864; oprettede 1866 en prv. Præliminæreksamen i Fredensborg, Bestyrer heraf til 1878; Enelærer Vexebo ved Fredensborg 1878; Dbm. 1906; Afsked 1906. Død 6. April 1913 Fredensborg.

Medl af Mnhr.

Scharti, Carl Vilhelm, f. 7. Oktober 1887 Kbhvn. Dim. 1913; Sløjdkurs. (Smaa-, Træ- og Fysiksløjd); diplomeret Talelærer; Timelærer Værneskolen paa Marie Kirkeplads i Kbhvn. 1914; fast ansat s. S. 1918; Viceinspektør s. S. 1934.

Till. Lærer ved Købmandsskolen fra 1915; har undervist ved Kbh. Kommunes Artikulationskursus for Vikarer fra 1925.

Schaumburg-Müller, Carl Villiam Svønn, f. 14. Maj 1844 Vallø. Frivillig i Krigen 1864. Dim. 1867; Uddannelse ved Kellerske Abnormanstalt; virkede ved Aandssvagegering i Kbhvn. Død 18. August 1915 Kbhvn.

Scheuer, Eigil, f. 21. Januar 1894 Kbhvn. Dim. 1915; cand. phil.; Timelærer Frsundsvejens Kommuneskole i Kbhvn. 1918; fast ansat s. S. 1919; Værneskolen Fælledvej 1923. — Løjtnant.

Schiermer, Svend Aage Carl Villiam, f. 29. August 1895 Kbhvn. Dim. 1917; Eksam. i Engelsk, Tysk og Bogholderi; Kursus i Fonetik og Dansk; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; Enelærer Hønske pr. Viby Sj. fra 1921.

Lærer ved Landstormens Rekrutskole i Værloselejren 1924; Frm. f. Ørsted Bibl.; Medl. af Mnhr.; Frm. f. D. L. F.s Havdrupkr. 1923—29; Mdl. af Komiteen for Børnestævnet for Sang og Gymnastik i Roskilde Amt fra 1932.

Schindler, August Johan Klaus, f. 23. November 1850. Dim. 1871; Lærer Raadvad 1874—77; Timelærer Frberg Skolevæsen 1877; fast ansat 1880; Overlærer 1898; Skolen Lampevej; Afsked 31. Marts 1913.

Schiott, Aage Emil, f. 12. Januar 1891 Kbhvn. Dim. 1912; Timelærer Hans Tavensgades Sk. i Kbhvn. 1914; fast ansat 1918; Afsked 1918; Sekretær, Rungsted.

Schlütter, Harald Jørgen Chr., f. 11. Oktober 1897 Kbhvn. Cand. phil. 1917. Dim. 1920; Lærer ved Den Kellerske Aandssvageanstalt i Bregninge 1921; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1922; fast ansat 1925; Sk. Enghaveplads.

Fast Medarbejder ved »Københavns Kommuneskole«.

Schlätzer, Einar Georg, f. 2. Juni 1889 Kbhvn. Dim. 1910; cand. phil.; Vikar Københ. Skolevæsen 1910; Timelærer Sølvgades Sk. 1911; Bispebjerg Sk. 1913; fast ansat s. S. 1915.

Schou, Chresten, f. 30. Oktober 1832. Dim. 1864; udvidet Eksamen (Monrads Kursus) 1867; Hjælpef. Stege 1867—68; død 17. Juni 1868.

Schou, Peter, f. 1. Juni 1838. Dim. 1864. Lærer og Ks. Farringløse ved Ringsted 1865; Afsked 31. Oktober 1888. Død 14. Januar 1918.

Schouby, Jens Rasmussen, f. 10. Juni 1867 Vejby, Aarhus. Dim. 1888; Tillægs-eks. Tysk-Engelsk; Lærer Viby Højsk. 1

Aar, Aarhus Realsk. 1/2 Aar, Kirkegaards Realsk. 3 1/2 Aar, Silkeborg Realsk. 1893, Kristensens Drengesk. i Aalborg 1894, Best. af samme (Schoubys Privatsk.) til 1901; Lærer Aalborg komm. Skolevæsen 1901; Østre Friskole, senere Kjellerupgades Sk.; død 12. Oktober 1922 Aalborg.

Schouenborg, Niels Sørensen, f. 2. December 1844. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1869 som Privatist; Huslærer Højen i Jerlev H.; Andenlærer Høgsholt i Hover S. til 1877; Enelærer Hover 1877; Førstelærer s. Sted 1890; død der April 1898.

Schougaard, Chr. Malmkær, f. 7. August 1912 Hampen i N. Snede. Dim. 1933; Vikar Aalborg Skolevæsen 1933; Soldat 1934.

Schradieck, Thorvald, dim. 1924, se T. Starvig.

Schrøder, Stener Ludvig, f. 16. Marts 1912 Kbhvn. Dim. 1933. Viborgg. 3, Kbhvn.

Schultz, Albert Alvin, f. 8. September 1899 Kbhvn. Dim. 1920; Vikar Frsund Borge-sk. 1920, Skjelstrup 1921, Solbjerg v. Slagelse 1921; Andenlærer Karrøbæk og Ks. 1922; Andenlærer og Org. Østofte 1923; Førstelærer Tvæde pr. Horslunde 1931.

Bibliotekar i Østofte.

Schultz, J. N., dim. 1866, muligvis identisk med Lærer Jørgen Schultz, f. 1844, der døde 11. Februar 1905 i Frederiksborg.

Schultz, Johan Chr., f. 10. Januar 1893 i Kbhvn. Dim. 1915; St. Tegnelærerk.; Kurs. i Regning for Handelsskolelærere; Lærer Jyderup Kommuneskole fra 1920; Organist; Lærer ved Handelsskolen i Jyderup.

Schøsler, Niels Valdemar, f. 18. September 1844 Ærøskøbing. Dim. 1864; Lærer Skovby paa Ærø 1865; Lærer, Kordegn, Klokker og Graver i Ærøskøbing 1871; Afsked 1910. Død 11. April 1915 Ærøskøbing.

Organist (1886); Byrådsmedl. 1897; BM i Dampskibsselsk. »Ærø« i 35 Aar; Revisor i Sparek. i 30 Aar.

Seest, Niels Andersen, dim. 1871.

Sejr, Søren Peter Nielsen, f. 18. April 1862 Hørslev i Framlev S. Dim. 1884; Lærer Klank Højskole og Børneskole 1884—85, ved Testrup Højsk. 1886—87; Lærer Vejby Privatsk. ved Aarhus 1887—91; Lærer Havrum 1891; Enelærer Trelde 1892; Førstelærer og Ks. Egeskov pr. Fredericia 1904; Afsked 1. Maj 1932.

Stift. og Leder af Fdrf., Læsef., Bog-saml. og Gymnastikf.; Revisor i Mejeri og Brgsf.; Mdl. af Vejby Sogneraad 1898—04 og 1909—21, Frm. 1901—04; Frm. f. 102. Lærerk. 1918—22, for Vrgr., for Sygek. 1906—32; BM i Centralf. af Sygek. i Vejle Amt fra 1915, Frm. fra 1929.

Litt. Arb.: Aamands Ægttute (1924); Fredericia og Elbo Herred (i Vejle Amts Aar-bog 1934).

Sidemann, Thomas, f. 5. April 1846 Vedersø. Paa Blaagaard 1865—67; Lærer Vedersø; Hjælpef. Dybe 1869. Dim. 1873; Hjælpef. Dybe; Enelærer og Ks. Naur 1877, senere Førstelærer s. S.; Afsked 1908. Død 13. November 1918. — Mdl. af Mnhr.; Gaardejer i Naur.

Sigurdsson, Sigurdur, f. 14. Oktober 1871 Føgruhlid i Island. Dim. 1904; Lærer i Island.

Sigvard, Lars Hansen, oprindelig L. Hansen, f. 19. Oktober 1862 Saltvig i Stok-

kemærke S. Paa Karise Højsk. 1882. Dim. 1886; overtog et Aars Tid Torrig Friskole i Birket S.; Hjælpel. Vesterborg 1889; Lærer og Ks. Vesterborg i Maribo A. 1893; Afsked 1. Oktober 1930. Død 4. Juni 1932 Vesterborg.

Frm. f. Læsef. og Fdrf., for Sygeplejef., Vrgr., Spare- og Hjælpel. og Kredssparek.; Tilsynsmand ved Lollands Højsk.

Silfwander, Carl Ludvig, f. 31. August 1897 Kbhvn. Dim. 1918; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; fast ansat 1921; nu Gasværksvejens Skole.

Simonsen, Peter, f. 3. September 1886 Ishøj. Dim. 1914; Sløjdlerereks.; Vikar Frberg Skolevæsen 1914; Timelærer 1917; fast ansat 1920; Lærer ved Værneklasserne.

Skaarup, Otto Christoffer, født 18. Marts 1851 Flakkebjerg. Dim. 1869; Huslærer; cand. theol. 1878; Missionær Juli-anehaab 1878; Sognepræst Ulsted 1888; i Terslev og Ørslev 1893; død 8. April 1900 Terslev.

Skaneke, Karl Elith, f. 17. Juni 1891 Kbhvn. Dim. 1912; Aarsk. i Tysk; Feriekursus i Jena; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1914; fast ansat 1918; Lergravsvejens Skole fra 1918. — Redaktør af Blaa-gaardianersamfundets Blad »Forløberen« 1913—14.

Skjerninge, Ernst, f. 30. Juni 1887 Kbhvn. Dim. 1908; Aarsk. i Kemi; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1910; fast ansat 1913; Hillerødgedes Skole fra 1915.

Privatkurs. i Naturhist.; Lærer ved Kommunens Præliminærkursus fra 1922.

Skjoldbye, Knud Verner Bjerke, f. 14. Juni 1910 Kbhvn. Dim. 1931; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1933; Nansensgades Skole. Tegnelærereksamen.

Skjønnemand, Hagbard Olav, f. 18. September 1884 Haslund. Dim. 1919; cand. phil.; ansat ved Kbhvns Skolevæsen 1919; Øresundsvejens Skole; død 24. December 1929.

Skotte, Henrik, f. 17. Marts 1911 Nakskov. Student 1930. Dim. 1933.

Skov, Axel Simon Anders Olsen, f. 12. Oktober 1896 N. Alslev. Dim. 1929. Strandboulevard 40, Kbhvn.

Skov, Ole Marcus, f. 5. Marts 1841 Dybe S. Dim. 1864; Lærer Hodsager 1867, i Fering s. Aar; Enelærer og Ks. Dybe 1877; Afsked 1885; Smørgrosserer i Kbhvn. Død 15. December 1929 Frberg.

Skovbakke, Niels Sørensen, f. 20. Marts 1884 Sahl. Dim. 1905; Aarsvikariat Helsingør; Andenlærer Tikøb 1907; Førstelærer Serritslev pr. Brønderslev 1910—22; død der 5. Maj 1922.

Sommer, Laurits Peter, f. 17. November 1845 Rønne. Dim. 1867; oprettede en Friskole i Langstrup pr. Asminderød 1869; Bestyrer af Høng Højskole 1870—71; Enelærer Sorterup i Slagelse H. 1872; Førstelærer og Ks. Nyker, Bornholm, 1881; Afsked 1. Oktober 1908. Død 30. Oktober 1908 Rønne.

Litter. Arb.: Eigil Regnarsen (1887); Herrerne paa Hammershush (1892).

Sonne, Carl Gustaf Adolf, f. 28. Oktober 1893 Flade. Dim. 1920; Aarsk. i Geografi og Geologi; Sløjdlererkurs.; Feriekursus, University of Lon.; Vikar Herlev; Lærer Johannesskolen paa Frberg fra 1922.

Underviser till. i Engelsk ved Handelsgymnasiet; Repr. f. Forsikringselskabet Norden.

Sonne, Erik Johannes, f. 18. Maj 1901 Kbhvn. Dim. 1922; cand. mag. (Dansk, Engelsk). Ourøgade 41, Kbhvn.

Stangerup, Emil Carl Ludvig, f. 6. Oktober 1903 Kbhvn. Dim. 1925; St. Tegnekursus og Handelsmin. Tegnekursus; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1928; Tegnelærer ved Skolen Enghaveplads 1929; fast ansat 1930.

Starvig, Thorvald, f. 17. Juli 1896 Kbh. Dim. 1924; St. Tegnelærerk.; Andenlærer Roskildevelde Optagelseshjem 1924—26; Vikar Helsing 1925—26; Lærer Roskilde prv. Skole 1927; Kommuneleærer Stubbe-købing 1928.

Steenhus, Niels Petersen, f. 2. Maj 1852. Dim. 1880; Lærer Funder Byskole ved Silkeborg (1887) til 1892; Afsked 30. September 1892. Død 1895 Odense.

Steffens, Knud Theodor, f. 26. November 1904 Kbhvn. Dim. 1926; cand. phil.; Vikar Duevejs Skole paa Frberg 1926; i Høje Taastrup og Hvidovre s. Aar.; Timelærer Hvidovre Kommuneskole 1929; fast ansat 1930.

Stenstrup, Lars Peter Hansen, dim. 1888 se L. P. Hansen (Stenstrup).

Stern, Karl Evald, f. 24. December 1900 i Stensballe. Dim. 1930; Konstruktor; ansat paa A/S Burmeister & Wain's Tegnekonto. Bor nu i Horsens.

Sterup, Karl Vilhelm Sørensen, f. 18. Oktober 1856 Sterup i Jerslev Sogn. Dim. 1881; Enelærer Tostrup i Hornum H. 1882; Enelærer Hjallerup 1889, senere Førstelærer og Ks. s. S. Afgaaet før 1924. Død. Mdl. af Mnhr. og Vrgr.; Frm. i Brgsf.

Stiil, Laurits Peter, f. 7. Maj 1848 i Aalborg. Dim. 1866; Lærer Ingstrup til 1873; Andenlærer Jetsmark s. Skole 1873; Enelærer Mergelsbæk (Røde Hede) i Jetsmark 1885; Afsked 1. Januar 1915. Død 24. Oktober 1922 i Kaas.

Mdl. af Vrgr. og Mnhr.; Frm. f. Brgsf., Fsmhl., Sangf., Skyttef. og Bogsmll.; BM i Venstreforening.

Stokholm, Kristian Kristensen, fra Vendsyssel, dim. 1887.

Strandsted, Sofus Johannes Pico, f. 16. Januar 1904 Kbhvn. Dim. 1929; fast Vikar Bannehøjens Skole i Kbhvn. 1931.

Stærh, Andreas Rasmussen, f. 18. Maj 1858 Mørke paa Djursland. Dim. 1878; Andenlærer Sundbyøster paa Amager til 1882; Lærer Aalborg Østre Friskole 1882; død 29. Oktober 1900 Aalborg.

Suhr, Alex William Chr., f. 7. Oktober 1898 Kbhvn. Dim. 1919; Skuespiller ved Det ny Teater i Kbhvn.; 1933 ved Apollo-teatret.

Suhr, Hans Peder, f. 11. September 1843 Stokkemærke. Dim. 1868; Hjælpel. Bogø 1868—70; Vakancelærer 1870 og s. Aar fast ansat Enelærer Grunløse; Enelærer Næs ved Vordingborg 1873; Afsked 1. September 1906. Død 25. Decbr. 1912 Kbh.

Sundbo, Ejvind, f. 2. Marts 1888 Hjør-lunde. Dim. 1910; Kursus i Gymnastik, Sløjd, Dansk og Naturhist.; Vikar Fredericia og Esbjerg 1910; Timelærer Esbjerg 1912; fast ansat 1913; Leder af Esbjerg

Dagarbejdsskole 1919—26; Overlærer Nakskov fra 1926.

Svanberg, Lars Henrik Henriksen, f. 8. Juli 1887 Ødsted Sogn. Dim. 1915; Sløjd-lærereks.; Aarsk. i Zoologi og Botanik; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1915; Sundby Øster Sk.; Timelærer Vognmandsmarkens Sk. 1917; fast ansat s. S. 1919; Viceinspektør Højdevangens Sk. 1934.

Leder af Østerbros Skolehave fra 1920; Leder af Den unge Mands Koloni fra 1924; Tilsynsførende ved Fortsættelseskursus fra 1927.

Svane, Agnar Peter Immanuel, f. 15. April 1887 Hjerminde Skole pr. Bjerringbro. Dim. 1911; Førstelærer Bøgilgaard Opdragelsesanstalt 1912; Enelærer Binde-rup pr. Nibe 1913; Enelærer Gabøl i Nu-strup S. fra 1922. — Sekr. i Sønderj. Lærereforen.

Svane, Georg Johannes, f. 29. November 1891 Hjerminde Skole. Dim. 1912; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1912; Timelærer St. Hansgades Sk. 1913; fast ansat 1917; død 26. November 1919. Hjerminde.

Svane, Hjalmar Jensen, f. 25. Juni 1885 Skanderborg. Dim. 1911; Lærer Sandel; Førstelærer Hvingel 1913; Enelærer Øster-by pr. Daler 1921, senere Førstelærer s. S. — Frm. i Sygek.; Mdl. af Sogneraadet; Revisor i Mejeriet.

Svane, Lars Nielsen, f. 1. August 1851. Dim. 1873; Hjælpel. Bjælkerup; Lærer Dragør Drengeskole 1875; udvidet Eksam. (Monrads Kursus) 1879; Translatør; Lærer Viborg; Lærer Nyborg Realskole 1882—86; Inspektør Nykøbing Mors 1886; død 6. September s. A.

Svendsen, Hartvig Georg Edvin, f. 10. Maj 1912 Kbhvn. Dim. 1933. Thorsgade 110, Kbhvn.

Svenstrup, Carl Kai, f. 23. Januar 1881 i Grenaa. Dim. 1906; Feriekurs. i Fysik, Tegning og Handelsfag; Lærer Grenaa prv. Realsk. 1906; Lærer Grenaa Borger-, Mellem- og Realskole 1908; Viceinspektør 1927. Bibliotekar v. Grenaa Folkebibl. 1916.

Litt. Arb.: Digtsamlingen »September«; Fra det gamle Grenaa; Lidt Hjemslavnslære til Skolebrug; Grenaa By's Hist

Søndergaard, Lars Peter, f. 4. Januar 1886 Kbhvn. Dim. 1907; Kursus i Dansk, Svensk, Sang, Fonetik og Fransk; Vikar Herning 1907; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1907; Timelærer Østriggades Sk. 1908; fast ansat 1912; Viceinspektør Sundby Vester Sk. 1934.

Lærer ved Urmagerskolen 1907—19; Studierejser i Tyskland og Schweiz 1914; Frm. f. Lærerkoret i Kbhvn i 6 Aar.

Søndergaard Jensen, Hans Jørgen, f. 22. December 1902 Fredericia. Cand. phil. Dim. 1928; Feriekursus Dansk Litteratur og i Gymnastik; Lærer Nr. Sundby prv. Realskole 1928; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1930; fast ansat Valby Sk. 1931.

Sørensen, Andreas, dim. 1865.

Sørensen, Arthur Julius Jens Jakob, dim. 1906, se A. J. J. J. Mund.

Sørensen, August Peter Juul, dim. 1922, se A. P. Juul Sørensen.

Sørensen, Carl Chr. (Povelsen), dim. 1874, se C. C. S. Povelsen.

Sørensen, Charles Michales, f. 15. Januar

1897 St. Sjørup. Dim. 1919; Andenlærer Klokkeholm i Hellevad S. fra 1924.

Sørensen, Christen Jensen, f. 25. August 1889 Vrensted Dim. 1919; Førstelærer Hyldtofte pr. Rødby, Ks.

Sørensen, Chr., f. 7. Maj 1852 Rygaardstrand. Udlært Maler. Dim. 1882; Hjælpel. Karlby i Sønderhal H. 1882; Enelærer Romalt 1884; Enelærer og Ks. Harlev i Framlev H. 1887; Førstelærer s. S. 1912; Afsked 1. Oktober 1920. Død 19. Februar 1927 Viby i Jylland. — Mdl. af Mnhr.; Frm. f. Sygek.; BM i de centraliserede Sygekasser.

Sørensen, Chr. Helmer, f. 4. Juni 1910 i Flinterup. Dim. 1932. Stenmagle pr. Stenlille.

Sørensen, Enevold Frederik Adolf, f. 21. September 1850 Karrebæksminde. Dim. 1869; Huslærer et Par Aar; Redaktør af Kolding Folkeblad 1872; Medl. af Kolding Byraad 1882—1901; Folketingsmand 1887; Indenrigsminister 1901; Kultusminister 1905—09. Død 1. Februar 1920 Kbhvn.

Sørensen, Ernst Duelund, f. 21. Juni 1908 Kbhvn. Dim. 1931. H. C. Lumbyesgade 45, Kbhvn.

Sørensen, H. H., dim. 1868.

Sørensen, Hans, f. 3. Oktober 1841 Sak-sild. Skriverdreng og Kontorist paa Amtsstuen i Aarhus 1855—59. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1862 Aalborg; Enelærer Havrum i Nim H. 1862; Enelærer Givskud ved Jelling 1879; død der 7. Juni 1907.

Frm. f. Vejle Amts Lærer-Enkek. i 20 Aar; Frm. f. Give og Omegns Have- og Plantningsf.; Frm. f. Lærerk. (nuv. 103 a).

Sørensen, Hans Chr. Hermann, f. 30. Juli 1900 Kbhvn. Dim. 1922; Lærer Kastrop Kost- og Realskole fra 1923.

Sørensen, Hans Corfitz, f. 22. November 1899 Kbhvn. Dim. 1920; St. Aarsk. i Tysk; cand. phil.; Vikar Statssk. i Sønderborg 1922; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1923; fast ansat Ø. Farimagsgades Sk. 1926.

Sørensen (Tarp), Jens, dim. 1873, se J. S. Tarp.

Sørensen, Jens Martin, f. 11. Juni 1888 Velle i Viborg A. Dim. 1910; St. Kursus Geografi; Tillægseks. i Engelsk; Eksam. i Orgelspil; Hjælpelærer Tolstrup 1910—11; Vikar Melholt og Sall; Andenlærer Sall 1912; Enelærer og Org. St. Torøje 1915; Førstelærer Sneglerup Hovedsk. pr. Grevinge fra 1925.

Frm. f. Fdrf., Vrgr.; Regnskabsf. f. St. Torøje Andelskasse; Kass. i Brgsf.; Kommunerevisor; er nu i Best. f. Sønderjydske Foren. f. Odsherred; Frm. f. Grevinge Sogns Plejetilsyn; Frm. f. Venstref.; Revisor i Sparek.; Medarb. v. Holbæk Amtstidende.

Sørensen, Johan Peder, dim. 1876, se J. P. Borlund.

Sørensen, Jørgen, f. 25. Marts 1844. Dim. 1865; Lærer Tvenstrup i Hads H. (1877); Enelærer og Ks. Hvilsted i Hads H. (1887); Afsked 31. Marts 1890.

Sørensen, Karl Baldur Vilhelm, f. 21. Maj 1891 i Kbhvn. Dim. 1912.

Sørensen, Karl Kristian, f. 10. Septbr. 1875 Kbhvn. Dim. 1895; Lærer Kværkeby 1895; Andenlærer Nebsager 1897; Lærer Vejle Skolevæsen 1901; Søndermarksskolen; Overlærer s. S. 1931.

Mdl. af Byraadet 1918—29 og fra 1930; Frm. f. Vejle Museum og for Biblioteket.

Sørensen, Lars Chr., f. 1. Jan. 1868 Eskebjerg. Dim. 1893; Hjælpel. Rude; Enelærer Flojstrup pr. Beder 1896; Førstelærer s. S. 1909; død der April 1911.

Sørensen, Niels, f. 30. April 1861 Hyrup. Dim. 1882; Lærer v. en Døtresk. i Kbhvn. 1882—84; Hjælpel. Kragelund i Ø. Snede 1884—86; Enelærer og Ks. Løsning 1886; død 16. Septbr. 1920 under et Besøg i Kragelund.

Kommunerevisor; Tilsynsf. med Pleje- og Børnehjemsforen.; Leder af Fdrf.

Sørensen, Niels, dim. 1905, se N. S. Skovbakke.

Sørensen, Niels Jensen Julius, dim. 1888, se N. J. J. S. Dvinger.

Sørensen, Niels Laurits Richard Brun, dim. 1923, se N. L. R. Brun Sørensen.

Sørensen, Peder Lundgaard, dim. 1866, se P. Lundgaard Sørensen.

Sørensen, Peter, f. 31. Decbr. 1839. Uddannet paa Blaagaard; dim. 1875 som Privatist; Enelærer Matrups Ladegaard pr. Klovborg (1887).

Sørensen, Peter Frederik, f. 19. Jan. 1852. Dim. 1871; Lærer Kbhvns Skolevæsen 1879; Viceinspektør Ryesgades Sk. 1891; Inspektør s. Sted 1897; død 21. Febr. 1913.

Sørensen, Rasmus, f. 26. Decbr. 1860 Ødsted ved Vejle. Dim. 1884; paa Højskole; Kursus i Fysik, Musik og Sløjd; Lærer Vester Smidstrup 1887; Førstelærer V. Ørum pr. Uldum 1890; Afsked 31. Decbr. 1930. Dbm. 1930. Bor i Uldum, Jyll.

Stift. og Leder af Sangf.; Frm. f. Afhf.; Vrg. og Skyttef.; BM i den fri Fattigk.

Sørensen, Rudolf Harald Langhoff, f. 22. Marts 1910 Stenderup Sogn i Vejle Amt. Dim. 1933; Vikar Helsingø 1933.

Sørensen, Sophus Johannes Pico, se S. J. P. Strandsted.

Sørensen, Søren, dim. 1893, døde faa Aar efter.

Sørensen, Søren, f. 5. Marts 1887 Aidt pr. Hammel. Dim. 1911; Andenlærer Ørting 1913; Enelærer Skellingsted pr. Mørkøv 1915.

Frm. f. Sygek. 1916—28; Kasserer fra 1928.

Sørensen, Søren Mikael, f. 18. Okt. 1873 Albøge ved Trustrup. Dim. 1900; Kursus for Handelsskolelærere og Skolehaveledere; Timelærer Aarhus Skolevæsen 1901; Nørrebros Byskole; fast ansat 1904; Nørrebrogades Sk.; Borgersk. ved Ingerslevs Boulevard; Overlærer Læssøsgades Sk. 1921.

Frm. f. Aarhus Lærerforen. 1910—16 og 1918—20; i Komitéen f. Børnehjælpsdagen i Aarhus; Leder af Skolehaven 1909; Frm. f. Aarhus Amts Kr. af Nationalf. til Tuberkulosens Bekæmpelse fra 1923; Kirkevg. for St. Lukas Kirke fra 1923.

Sørensen (Eskebjerg), **Søren Peter**, f. 10. Febr. 1861 Eskebjerg. Dim. 1883; Lærer paa Blaagaards Sem. (1888); Hjælpel. Sandby; Enelærer og Ks. Bregninge pr. Eskebjerg 1889; Førstelærer s. S. 1908; Afsked 31. Septbr. 1929. Død 7. Aug. 1932 Eskebjerg.

Sørensen, Søren Peter, dim. 1889; Vin-

terlærer Fousing-Mindstrup i Nørvang H. 1889.

Sørensen, Viggo Edmund, f. 8. Novbr. 1900 Frberg. Dim. 1922.

Tarp, Jens Sørensen, oprindelig J. Sørensen, f. 13. Maj 1850 Vedersø. Biskolelærer v. Sønderby Sk. i Ringkøbing A. Dim. 1873; Lærer v. prv. Skoler i Kbhvn.; Lærer ved Blaagaards Sem. (Skrivning og Tegning) 1876—79; 1 Aar Lærer ved Højskoler til Aar 1888; Student 1881; cand. theol. 1889; Sognepræst Lunde-O. 1889, Boeslunde 1906. Død 15. Aug. 1922 Hjortekær.

Teilmann, Peter Chr., f. 26. Febr. 1841 Hyllested ved Skelskør. 8 Aar ved Handelen. Deltog i Krigen 1864; i tysk Fangenskab. Dim. 1867; Skolebestyrer paa Vesterbro i Kbhvn. Død 9. Marts 1901 Kbh.

Terstin, Hans Chr., f. 14. Jan. 1886 Horsens. Dim. 1909; Organistpr.; Tillægseks. i Tysk; 3 Aarskurs. (Fjernstudium) i Zoologi og Botanik paa St. Lærershøjsk.; Andenlærer og Org. Gilleleje 1909; Lærer Gilleleje kom. Realskole 1932.

Frm. f. Gilleleje og Omegns Museumsforen.; Redaktør af »Fra det gamle Gilleleje« i Museets Aarbog; har skrevet: Guvernør Gabriels Milan og hans Efterkomere (1926).

Thamdrup, Hans Peter Mogensen, f. 1. Oktbr. 1880 i Aaker pr. Aakirkeby. Dim. 1905; Student 1909; Lægeeks. 1918; praktiserende Læge i Kbhvn.

Thamdrup, Jens Chr. Mogensen, f. 11. Jan. 1875 i Aaker. Udlært Snedker og Tømrer. Dim. 1900; Sløjdlærereks.; St. Tegnelærerkurs.; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1902; Larslejrstrædes Sk.; fast ansat 1907.

Lærer ved Dansk Sløjdlærerskole 1912—22; Kass. i Foren. til Dyrenes Beskytt. 1907; Inspektør f. Dyrehosp. fra 1915; Redaktør af »Dyrevennen« og »Dyrevennens Ungdomsblad« fra 1918; Redaktør af »Dansk Skolesløjde« 1919—24; BM i Dansk Sløjdlærerforen. 1914—24, Frm. 1918—24; Frm. f. Kbhvns Kommuneskoles Sløjdlærerforen. 1920—23; Sekr. i »Nordisk Dyrebekyttelses Unions danske Afd.« fra 1925.

Litt. Arb.: Medarb. ved Lærebog i Dansk Skolesløjde 1923 og ved Festskrift f. Foren. til Dyrenes Beskyttelse 1925; har skrevet talrige Artikler om Sløjde og Dyrebekyttelse; har skrevet Lejlighedsdigte ved Fester paa Blaagaard.

Tharfelt, Robert Louis Karl, f. 22. Nov. 1900 Kbhvn. Dim. 1921; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1923; Østirrigsgades Sk.; fast ansat s. S. 1926.

Thastum, Laurits, f. 8. Febr. 1871 Kristrup Skole ved Randers. Dim. 1889; Journalist 1889; Medarbejder ved de Bergske Blade, Holbæk Amts Dagblad, Venstrebladet og Næstved Venstreblad 1889—92; Redaktionssekretær ved Fvns Venstreblad 1892—97; var 1897—1901 ved Aalborg Amtstidende, først som Redaktionssekretær, saa Medredaktør; Redaktør af Kolding Folkeblad 1901—17; død 12. Jan. 1917 Kolding.

I Hovedbest. for det jydsk Venstres Organisation.

Therkelsen, Hans Chr., dim. 1909, se H. C. Terslin.

Thiesen, Frederik Vilhelm, f. 2. Marts 1841 Suxedorf ved Kiel. Hjælpe lærer Havetofte-Løjt i Angel 1856; Hjælpe. Dreldorp ved Bredsled 1857—58; Huslærer i Bov 1858; Enelærer Arlevad ved Husum 1858—64. Dim. 1865; Lærer ved prv. Skoler i Odense, sidst ved Giersings Realskole, 1865—69; Lærer Tinning i Foldby S. 1869; Enelærer og Ks. Foldby pr. Hinnersup 1870; Dbm. 1903; Afsked 1. Novbr. 1906. Boede 1920 i Foldby. Død 19. Decbr. 1925 i Næstved, begr. i Foldby.

Stift. af Sparek. og Brgsf.; en Tid Revisor i Fællesf. f. Danm. Brgsf.

Thillerup, Arnold Anton, f. 16. Decbr. 1907 Kbhvn. Dim. 1928; Fiskehandler i Kbhvn.

Thinghuus, Julius Alfred, f. 26. Juli 1887 Nøbbet pr. Horslunde. Dim. 1908; Andenl. Øde-Førslev pr. Haslev 1909; Førstelærer og Ks. Udby pr. Stege fra 1912.

Till. Lærer Haslev Teknisk Skole 1911—12; Lærer Stege Teknisk Skole siden 1926; Frm. f. Møns Uddstkningsforen. 1918 og for Møns Husmandsforenings Planteavlsvudv.; BM i Husmandsf. 1914; Frm. f. Foderstofforen.; Frm. f. landøkonom. Ungdomsarbejde m. m.

Thjellelsen, Frederik Karl Kristian, f. 9. Aug. 1869 Eskelund pr. Brørup. Dim. 1898; Enelærer Nygaard ved Herning 1899; Enel. Raabjerg ved Skagen 1900; Førstelærer og Ks. Bindeballe ved Vejle 1901; Enelærer, Ks. og Org. Skjold pr. Horsens 1905; Førstelærer ved Centralskolen s. S. fra 1931; Afsked 31. Aug. 1934.

Thomassen, Lauritz Marinus, f. 5. Sept. 1878 Kbhvn. Dim. 1897; Hjælpe. Nørup 1897, Tølløse 1898; Timelærer Haslev 1899; Fjerdelærer s. S. 1901; Lærer Frværk Borgerskole fra 1902. — Tillige Kordegn 1911 og Lærer ved Teknisk Skole fra 1904. Har skrevet Artikler af lokalhist. Art.

Thomassen, Thomas Oluf, f. 13. Januar 1895 Kbhvn. Dim. 1916; Aarsk. i Zoologi og Botanik; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; fast ansat Randersgades Skole 1923.

Thomsen, Chr., f. 22. Febr. 1852. Dim. 1881; Lærer Varde Borger- og Realskole 1881, v. Slagelse Realskole 1884; Lærer Kbhvns Skolevæsen 1885; Oehenschlägersgades Sk. og Matthæusgades Sk.; Haderslevgades Sk. 1898; Afsked 1. Marts 1922.

Thomsen, Hjalmar Bjarne, f. 8. Juni 1889 i Kbhvn. Dim. 1913; cand. phil.; Vikar Kbhvns Skolevæsen 1914; Timelærer 1917; fast ansat Prinsesse Charlottesgades Sk. fra 1919.

Thomsen, J. Theodor, f. 1844 i Kbhvn., Søn af Høker P. Thomsen. Dim. 1867.

Thomsen, Jens, f. 18. Febr. 1847 Kraghede i Ø. Brønderslev. Dim. 1868; Lærer Tofte-Sandhusene i Als S. 1869—73; Andenlærer Jetsmark n. Sk. 1873; Enelærer Møldrup pr. Arden 1875; Afsked 1908. Død 2. Febr. 1922 Holbæk S. i Rougø H.

Thomsen, Jens, f. 28. Juli 1860 Veerst ved Kolding. Dim. 1881; Enelærer Aast i Lindeballe S. 1882; Enelærer Hostrup i Stouby S. 1891; Afsked 31. Juli 1930. Bor Hedensted.

Mdl. af Mnhrr.; BM i Sygeplejef.; Frm.

f. Hostrup Afhh.; Stift. af Stouby Sognebibl. og af Hedensted Ungdomsf. (Æresmdl.); en Tid BM i 101. Lærerk. — Medudg. af Læsebogen »Naturen«; Medarb. v. forsk. Blade.

Thomsen, Jørgen Ejler Hygum, dim. 1931, se J. E. Hygum Thomsen.

Thomsen, Laurids Skau, f. 1. Oktbr. 1844 Snøde Skole, Langeland. Dim. 1867; Vikar Hov paa Langeland; Lærer Tousig, i Istrup i Hassing H. (1877); Andenlærer Bøstrup paa Langeland 1880; Afsked 1. Oktbr. 1906. Død 24. Oktbr. 1906 Bøstrup.

Thomsen, Mads Peter, dim. 1885.

Thomsen, Niels, f. 6. Febr. 1831 Glud S. Hjalp Faderen med Sognefogedforretningerne under Krigen 1864; Hjælpe. Klakring; Lærer Ulдум Højskole. Dim. 1866; Lærer Vallekilde Højskole 1866—68; Lærer Ubberup Friskole i Tømmerup S. 1868—1902; død der 11. Juni 1908.

Thomsen, P. K. N., dim. 1866.

Thomsen, Peter Jørgen, dim. 1878.

Thomsen, Svend Aage, f. 29. April 1887 i Kbhvn. Dim. 1910; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1913; fast ansat 1917; Lærer ved Skolen paa Enghaveplads.

Thomsen, Thomas Anton, f. 18. Febr. 1864 Brønderslev. Dim. 1884; cand. phil.; studeret Jura i 2 Aar i Kbhvn., Pharmakologi i Amerika 1896; Lærer ved Ashland Højskole i Michigan; Lærer Stubbekøbing Borger- og Realskole 1897—1929. Bor i Stubbekøbing.

Revisor i Sparek.; BM i rad. Venstreforen. og Henry George Foren. i Maribo Amts 5. Valgkr.; Medst. af Retsforb.; BM i Folkebogsm. fra 1908.

Thomsen, Volmer, f. 19. Septbr. 1894 Kbhvn. Dim. 1916; Andenlærer Lysabild, Als.

Thorning, Carl Frederik, f. 27. April 1895 Frberg. Dim. 1917; fast Vikar Larslejstrædes Kommunesk. i Kbhvn. 1919; fast ansat 1922.

Litt. Arb. Skolelæsestuen og dens Anvendelse (1926); Begynderregning.

Thorndahl, Peter Chr., f. 30. Septbr. 1865 Lillevorde. Dim. 1886; rejste c. 1892 til Amerika, hvor han 1914 bestyrede Svogetens Forretning i Chicago en kort Tid.

Thorsen, Hans, f. 26. Septbr. 1880 Øhm i Syv S. Dim. 1903; Lærer Thylands Højskole 1903; Vikar Villerslev 1903, Frederiksminde 1904, Knarreborg Opdragelsesanstalt 1904—06; Enelærer Lodskovad og Raabjerg 1906; Førstelærer Tinning Hedeskole 1908; Førstelærer Tørrerød Hovedskole og Ks. Krogsbølle 1911.

Frm. f. Sygek. 1918—33; Mdl. af Vrgr. 1924—28; Mdl. af Nævningetinget 1920—21.

Thorsen, Søren, f. 8. Febr. 1862 Sejserø. Dim. 1883; Lærer Slagelse Realsk. 1885—1900; Lærer Slagelse Borgerskole 1900; veste Skole; Afsked 1931.

Repr. i Vrgr.; BM i Folkeuniversitetsforen.; Frm. f. Aftenskolen og BM i de danske Købstæders Aftenskoleforbund. Medl. af Byraad.

Thorup, Robert Allright Rasmussen, f. 9. Marts 1907 Kbhvn. Dim. 1929; St. Kurs. i Dansk, Engelsk, Geografi, Geologi og Regnemethodik. Bor Vardegade 17, Kbhvn.

Thoustrup Jørgensen, Elith Viggo Ras-

mus, f. 28. 1. 1903 Kbhvn. Udlært Billedskærer. Dim. 1928; St. Tegnelærerkurs.; Handelsmin. Kurs. f. Lærere v. tekn. Undervisn.; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1928; Alsgades Sk.; fast ansat Bavnehøjens Sk. 1930.

Thyregod, Søren Tvermose, f. 6. Febr. 1863, Dim. 1883; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1887; Prinsesse Charlottes Sk. 1887; Jagtvejens Sk. 1888; fast ansat 1892; Afsked 1. Aug. 1913. Død 14. Juli 1931 Kbhvn.

Litt. Arb.: Sagn og Historier om danske Mænd og Kvinder I—III; Danmarks Sanglege; Oldemoders Fortælling om Nordens Guder; Unge Helte; Nordboerne; Opdagelsen af Amerika; Børnelege; Fra Arilds Tid til vore Dage; Redaktør af »Vor Ven« til 1913.

Thysen, Niels Simonsen, f. 27. Septbr. 1853 paa Løgumklosteregnen. Dim. 1876; Andenlærer Græsted til 1881; Enelærer og Org. Esbønderup ved Esrom 1881—98; død der 12. Jan. 1898.

Thøger, Hans Chr., f. 11. Decbr. 1900 Randers. Dim. 1922; cand. phil.; Andenlærer Holmstrup pr. Slagelse fra 1924.

Kommunerevisor.

Tjele, Niels Chr. Madsen, dim. 1906, se N. C. Tjelum.

Tjelum, Niels Chr., f. 13. Oktbr. 1877 Skorup ved Aarhus. Vinterlærer Gundesbøl 1903, i Voulund 1904. Dim. 1906; Sløjdlærereks.; Kurs. i Husflid og Stenografi; Aarsvikar Herstedvester 1906; Enelærer Kollerød 1907; Førstelærer og Org. Ugerløse fra 1911.

Frm. f. Vrgr. (nu Børneværnet) fra 1917, for 12. Lærerk. fra 1933, for Arbejdsherberget fra 1926, for Husflidsf. fra 1918; Bibliotekar. — Udgav 1908 en Sproglære.

Tjærby, Jens Kristjan Rasmussen, f. 24. Novbr. 1863 Tjærby ved Randers. Dim. 1883; Lærer Bruhn og Fichs Realskole paa Værnedamsvej i Kbhvn. 1883; Lærer Lyngby Realskole 1884—86; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1886; Nøjsomhedsvejs Skole; fast ansat 1891; Randersgades Sk.; Afsked 1. April 1919. Bor Nordre Frihavnsgade 23, Kbhvn.

Tolbøl, Niels Jensen, dim. 1877, se N. Jensen.

Tornsberg, Frederik Robert Nielsen, f. 1. April 1884 Vedslet Sogn. Dim. 1914; Lærer Opdragelsesanst. „Holsteinsminde“; Lærer ved Iagttagelseshjemmet „Drengbo“ og v. „Ærø Iagttagelsehjem“ 1915—21; Lærer Rønne 1921; Kommunalærer Danmarksgades Skole i Esbjerg fra 1931.

Torup, Peter Chr., f. 22. Maj 1840 Aunslev Skole. Dim. 1869; Hjælpe lærer Aunslev til 1887; Enelærer og Ks. s. S. 1887; død der 3. Marts 1902.

Trabjerg Jensen, Kristen, f. 20. Jan. 1891 Fabjerg. Dim. 1912; Enelærer Hønssnap i Holbøl fra 1921.

Troest, Niels Andreas Colling, f. 18. August 1845 Ærøskøbing. Dim. 1866; Huslærer paa Nedergaard, Langeland, 1867—71; Vikar Ærøskøbing 1871—72; Lærer Høm i Sem S. 1872; Lærer Ærøskøbing 1876; død der 25. Maj 1893.

Tromholdt, Peter Sophus, f. 2. Juni 1851 Husum i S. Jylland. Dim. 1871; Lærer i Danmark og fra 1876 i Bergen; opgav Lærervirksomheden 1882. Meteorolog.

Leder af Nordlysiagttagelser paa flere Hundrede Stationer; Foredragsholder.

Litt. Arb.: Under Nordlysets Straaler (1885); Breve fra Ultima Thule (1885). Boede 1886—96 i Tyskland. Død 17. April 1896 paa Sanatoriet Blankenheim i Thüringen.

Tuxen, Asmus P., f. 28. Juli 1842. Lærer i Sønderjylland til 1864. Dim. 1866; Lærer Gammellund; Andenlærer og Ks. Udby 1868; Enelærer Kidserup ved Holbæk 1872—1908.

Tønning, Søren Mikkelsen, f. 8. Novbr. 1847 Ølgod. Dim. 1870; Vinterlærer Vestkær i Ølgod c. 1870—73; Hjælpe. Birk 1874; Enelærer Busk i Hammerum H. 1876; Førstelærer s. S. 1895; Afsked 1914. Død 1925 i Hammerum, begr. Gjellerup.

Ulander, Svend Aage Johan, f. 22. Aug. 1905 Kbhvn. Dim. 1926; Eksam. i Gymnastik og Sløjd; Lærer Hillerød prv. Pige- Realskole fra 1930.

Wad, Ludvig Chr., f. 22. Febr. 1872 Lyngby Skole ved Brabrand. Dim. 1905; Vikar Skovshoved, Kong. Lyngby, Esbjerg o. fl. St.; Andenlærer og Ks. Lyngby pr. Trustrup 1907; Enelærer og Ks. Rosmus pr. Balle 1910; Afsked 1. Febr. 1933. Bor i Rosmus.

I Lyngby Regnskabsf. f. Brgsf. og Kasserer f. Sygek. 1908—10; i Rosmus Frm. f. Fdrf. og Læsekr. 1911—25; BM i Sygek. fra 1911, Frm. 1915—31; Kass. f. Sygeplejef. fra 1918; Mdl. af Mnhr. fra 1922, Frm. 1922—31; Kirkeværge; Mdl. af Vrgr. fra 1917, Frm. 1920—25.

Weigel, Poul Vilhelm, f. 20. Novbr. 1904 i Kbhvn. Cand. phil. 1923. Dim 1926; Vikar Taastrup 1926; fast ansat 1929; Skolen ved Grøndalsvænget.

Weinell, Nicolai Ferdinand Cadovius, f. 10. Novbr. 1903 Frberg. Dim. 1924. Trekronersgade 1 B, Valby.

Weise, Knud Georg Arthur, f. 11. Oktbr. 1906 Skodsborg. Dim. 1928; Student; St. Kurs. i Tysk III, Engelsk II og Samfundslære; Lærer Sct. Petri Realsk. i Kbhvn. fra 1929.

Stift. og Leder af Søllerød Vandrehjem. **Wendelbo, Gunnar Chr. Jørgensen**, f. 17. April 1911 Kbhvn. Dim. 1932. Fensmarks-gade 43, Kbhvn.

Vendt, Frederik Vilhelm, f. 4. Januar 1834 Kbhvn. Deltog i Krigen 1864, Korporal v. Dybbøl og Als. Enkedronning Caroline Amalie hjalp ham frem til Lærereksamen. Dim. 1867; Hjælpe lærer Onsbjerg 1869—72; Enelærer og Ks. Brundby pr. Tranebjerg 1872; Førstelærer s. S. 1880; Afsked 1. Juli 1904. Død 4. Decbr. 1914 Kbhvn. — Havde en sjældnen musikalsk Sans og fortrinlig Sangstemme.

Wernberg, Ferdinand Andreas, dim. 1865. Lærer i Kbhvn. Boede 1870—71 i Pilestræde 12. Død 7. Juli 1871 Kbhvn. (Garn.).

(Er maaske identisk med den Ferd. Andr. W., som blev født 19. April 1830 Fødselsst.)

Werth Hansen, Eigild, f. 26. Febr. 1912 i Kbhvn. Student 1930. Dim. 1933; St. Gymnastikinstitut. Slangerupgade 32 C, Kbhvn.

Vest, G. P., dim. 1866.

Vestergaard, Kristen, dim. 1880, se Kr. Vestergaard Jensen.

Westphal-Nielsen, Martinus Bernhard, f. 4. Juli 1885 Kbhvn. Dim. 1908; Timelærer Østriggades Kommuneskole i Kbhvn. 1911; fast ansat s. S. 1915.

Witt Nielsen, Aage, f. i. Febr. 1906 Kbh. Dim. 1926; St. Aarsk. i Gymnastik; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1927; Østriggades Sk.; fast ansat s. S. 1929.

Wildt, Johannes, dim. 1872.

Villadsen, Niels Albrethsen, f. 25. April 1885 Særsløse Sogn. Dim. 1911; Hjælpel. Stenlille ved Sorø 1911—13; Andenlærer Asnæs Kommuneskole og Ks. 1913; Førstelærer Biltris Sk. og Ks. Gershøj 1922. En Tid Mdl. af Vrgr.

Vils, Knud Jørgen Jensen, f. 1. August 1912 Kbhvn. Dim. 1933; St. Gymnastikinstit. Lyshøjsgaardsvvej 69, Valby, Kbhvn.

Vilmann, Alfred Johannes Marius Nielsen, f. 16. Juni 1883 Kbhvn. Dim. 1911; Matematiklærer Blaagaards Sem. 1911—13; Huslærer og Sekretær hos en københavnsk Millionær og Godsejer; Lærer Aarhus priv. Realskole 1916—19; Lærer og Inspektør v. Kirkegaardsskole i Aarhus 1919—24; død der 5. Decbr. 1924.

Wind, Helge, f. 10. Decbr. 1908 Helsing. Dim. 1932. Reberbanegade 2, Kbhvn.

Vinderød, Sven Andersen, f. 7. Juli 1906 Kbhvn. Dim. 1928; Lærer Mosaik Drengekole i Kbhvn. fra 1931.

Vinther, Jens Holger, f. 1861. Dim. 1883; Lærer Grundtvigs Højskole paa Marielyst ved Kbhvn., derefter ved Hindholm Højskole; Forstander for Brahetrolleborg Højskole 1889—1901. Død der 30. Sept. 1901.

Vinther, Niels Chr., dim. 1886. Død som Soldat c. 1888.

Vinther, Peter Outzen Bolsen, f. 21. Maj (i Dysted, Næstved?) 1863. Dim. 1889; kst. Lærer Kommune- og Realskolen i Næstved 1889; fast ansat 1890; Lærer og Ks. Holmeopstrup 1893; Førstelærer og Ks. Vejlv ved Næstved 1908; Afsked 1. Oktbr. 1928. Bor Eckersbergsgade 32, Kbhvn.

Wiskinge, Søren, oprindelig S. Jensen, f. 6. Juni 1864 Viskinde. Dim. 1885; St. Aarsk. i Dansk og Historie; Timelærer St. Stefans Borger- og Realskole og ved Petra Albecks Pigesk. i Kbhvn. 1885—86; Lærer Mosede 1887, i Yderby 1889; Enelærer og Ks. Kirke-Skensved fra 1891; Afsked 1934.

Frm. f. 4. B. Lærerk. 1903—06 og 1922—24; Revisor Havdrups Andelsbageri 1903—05; Frm. f. den fri Fattigg. 1907—08 og af Vrgr. 1922—23; Forretningsf. f. Gl. Rosk. Amts Frugtavlerv. 1903—06; Mdl. af Kirkebest. 1910—12; konst. Sognefoged og Lægdsm. 1924; Hovedkass. f. Landsbylær. Valgforb. 1919—35.

Litt. Arb.. Kortfatt. dansk Sproglære (1897); Oluf Høfding (1912); En Menigmands Saga (1913); Vor Forfatnings Historie; Vor nye Grundlov (1918); Spørgsmaalet Paragraf 8 (1921); Fra Enevælde til Folkestyre (1923); Sprogøvelser til Diktat og Analyse (1924); Danmarks Riges Grundlov 1924 med en kortfattet Udsigt over Statsforfatn.; Hvem skal vi stemme paa? (1930).

Vissing, Nis, f. 13. Sept. 1840 Skanderup ved Kolding. Paa Godskontor i 4/2

Aar. Dim. 1863; Andenlærer Serridslev v. Horsens 1864—82; Førstelærer s. S. 1882—1904; Afsked 1904. Død 11. Juli 1930 Roskilde.

Vistisen (Ligaard), Søren, f. 18. Maj 1844 Hvidbjerg ved Skive. Vinterl. Tatum; Elev Oddense Højsk.; Vikar Nørstoft-Mundbjerg 1864; Vinterl. Gammelstrup. Dim. 1866; Lærer Blaagaards Real- og Folkehøjskole 1866; Hjælpel. Ørre 1867; Enelærer Hunetorp-Rødhus 1868; Forstander for Højskolen i Skals 1870 og i Janderup 1873; Enelærer Løve i Tyrsting H. 1876, i Bradsted 1878, i Brandstrup 1878; Enelærer og Org. Tinnet pr. Jelling 1879; kst. Lærer Vejle Skolevæsen 1892; Enelærer og Ks. Sønderup pr. Støvring 1901; Afsked 1907. Boede derefter i Aalborg-Nr. Sundby.

Witt, Einer Kamillus, f. 21. Febr. 1894 i Kbhvn. Dim. 1916; Timelærer Kbhvns Skolevæsen 1919; fast ansat 1924 ved Øresundsvejens Sk.

Witt, Rasmus Peter Chr., f. 6. Maj 1894 Lønholt ved Fredensborg. Dim. 1917.

Witten, Georg Chr., f. 2. August 1897 Kbhvn. Dim. 1918; cand. phil.; Aarsk. i Kemi; fast Vikar Kbhvns Skolevæsen 1919; fast ansat Vanløse Sk. 1924.

Redaktør af »Læreren« 1918—24, af »Skole og Samfund« 1930—31.

Vive Jensen, Jens Christensen, f. 1. Aug. 1876 Hobro. Dim. 1908; Sløjdkursus; Andenlærer Flauenskjold 1908; Enelærer Napstjert pr. Jerup fra 1910.

Vogel-Jørgensen, Aage, f. 20. Juni 1888 Frberg. Dim. 1909; Timelærer Frberg Skolevæsen 1912; fast ansat 1916; Sk. Duevej. Kunstmaler.

Voigt, Richard Julius Reinhold, f. 16. Dec. 1902 Kbhvn. Student. Dim. 1925; Lærer Grindsted Realskole 1925—28; Timelærer Hedehusene Centralskole 1928; fast ansat 1930.

Wolff, Wilhelm Bernhardt Johannes, f. 3. Septbr. 1855 Bergenhusen, Stapelholm, Slesvig. Rejste 1872 til Danmark og lærte Mejeribrug. Dim. 1883; Enelærer Hvidemose-Uggershald 1884; Enelærer og Ks. Klitlund ved Frhavn 1885; Enelærer Skoven ved Ø. Vraa 1890, i Bredmose 1899, i Kvissel 1901, i Kraghede pr. Tylstrup 1903; Afsked 1. Juli 1921. Død 4. Aug. 1923 Nørre-Sundby.

Worm Larsen, Anders Chr. Oliver, f. 26. Decbr. 1898 Kbhvn. Dim. 1919; Svømme-lærereks.; Vikar Restrup og Nordrup 1920—21; Andenlærer Mandø 1922; Førstelærer Nørhøne pr. Sulsted fra 1924.

Kass. Nørhøne Transformatorforen.; Frm. f. Vandværket.

Litt. Arb.: c. 70 Fortællinger for Børn og Voksne; Skuespillet »Kloge Per eller Kvaksalverene«.

Wulff, Johan Chr. Prosper, oprindelig J. C. P. W. Nielsen, f. 16. Novbr. 1878 Hørs-holm. Dim. 1899; Gymnasielærer ved De forenede Latin- og Realskoler i Kbhvn. fra 1900; Schneekloths Skole.

Wulff, Viggo, f. 12. Aug. 1845 Nyker S. paa Bornholm. Dim. 1864; Translator i Engelsk; Lærer Næstved Kommuneskole 1865—1909, tillige Lærer i Engelsk ved den komm. Realskole for Drengene og den priv. Pigeskole; Afsked 1. Septbr. 1909. Død 20. Juni 1916 Næstved.

INDHOLD

Af BLAAGAARDS HISTORIE:

<i>Jørgen Banke: Seminariets Grundlægger (Et Bidrag til Jeppe Tangs Biografi) .....</i>	Side	7
<i>Alfr. Mortensen: Blaagaard under Niels Tang .....</i>	Side	18
<i>Cai M. Woel: To Seminarieaar .....</i>	Side	27
<i>Vald. Kallendorf: Poetisk Realisme i Forstander Jørgensens Regeringstid .....</i>	Side	31
<i>Poul W. Perch: Blågårdianerne idag .....</i>	Side	36
<i>Henrik Cavling: Tangs Hat. Ill. af Jensenius .....</i>	Side	39
<i>Smaatræk fra Livet paa Blaagaard .....</i>	Side	42
<i>Kml. Chr. Hansen-Tybjerg: Hvilken Nytte kan de psykotekniske og eksperimentalpædagogiske Undersøgelser gøre inden for Skolen og Erhvervslivet? .....</i>	Side	49
<i>Mag. art. S. A. Tordrup: Om Intelligens hos Børn og Intelligensprøver .....</i>	Side	62
<i>Kml. Hans Vemmer: Det manuelle Arbejdes Betydning og Stilling i Skolen .....</i>	Side	67
<i>Cand. mag. S. Sikjær: Nogle Grundtræk af den moderne Fysik .....</i>	Side	76
<i>Kml. J. Kryger: Bestemmelsestabel over de danske Chalcidieslægter (Chalcidoidea) .....</i>	Side	82
<i>Forstandere og Lærere. Biografier, samlede af Kml. S. Degerbøl .....</i>	Side	112
<i>Blaagaards Stat. Biografier af samtlige Dimittender fra Blaagaard, samlede af Viceskoleinspektør Fr. Friis-Petersen .....</i>	Side	138
